

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

੧

॥ ਅਖਹੁ ਨੁਮਾਨ ਨਾਦਕ ਜਿਤ ਕਵਿਹਿ ਰਦੇ ਰਾਮ ਕੀ ਲਿਖ
ਯੋਤੋ॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ ਤੀਨੈ ਲੋਕ ਪਾਤਿ ਪ੍ਰਾਨ ਪਾਤਿ ਪ੍ਰੀ
ਤਿਹੀ ਸੋਰਤਿ ਅਗਤ ਨਿਗਤਿ ਕੇ ਚਰਨ ਸਿਰਨਾਇਹੋ
ਸਦਾ ਸੀਲ ਪਾਤਿ ਸੰਤ ਪਾਤਿ ਏਕ ਨਾਗੀ ਬ੍ਰਤ ਸਿਵ ਸਨਕਾ
ਦਿ ਪਾਤਿ ਜਸ ਹਿ ਸੁਨਾਇਹੋ॥ ਸੁਰ ਪਾਤਿ ਹੂ ਕੇ ਪਾਤਿ ਜਾਨ
ਕੀ ਕੇ ਪਾਤਿ ਰਾਮ ਨੈਨ ਕੇ ਰਓਰ ਕ ਬਹੁੰਤ ਪਰਿ ਜਾਇਹੋ॥

ਹੁਰੇਬਾਕਪਤਿਸੁਨੇਸੇਤਸਾਪੁਮਤਿਤਬੇਮੇਸੇਰਖੁ
ਪਤਿਕੇਕੁਛੁਕਰੁਨਗਾਇਹੀ॥ ੧॥ ਸਵੈਯਾ ॥
ਕਾਹੁਕੇਸਾਰਸੁਤੀਬਰਪੁਰਨਕਾਹੁਕੇਹੈਸਿਵਸੇਬ
ਰੈਦਯਾ॥ ਕਾਹੁਕੇਹੈਚਤੁਰਾਨਨਕੇਬਰਕੇਓਗਾਜਾ
ਨਨਆਸਬੈਸਯਾ॥ ਕਾਨਸੁਨੇਪਹਿਚਾਨਨਕਾਹੁਸੇ
ਸਾਚੁਕੇਹੈਕਬਿਰਾਮਕੇਹੈਯਾ॥ ਜਾਨਤਸੀਰਖੁਬੀ
ਰਕੇਨਾਮਹਿਜਾਂਸੁਨਿਏਸਬਹੋਹਿਸਹੈਯਾ॥ ੨॥ ਕ

ਬਿੰਤੁ॥ ਸਜਾਮਘਨਦੇਹਸੋਮੇਚਾਤਿਕਯਜੇਨੇਹੁਬਾਂ २
ਯੇਦੇਹੁਪੇਮਬੰਦਹੇਜੇਪੇਯਾਤਾਹੀਨਾਮਕੋ। ਚਰਨ
ਸਰਜਰਸਭੁਰੇਤਾਕੇਭੁਯੇਮਲਿਜਾਂਦਿਨਪਰਾ
ਗਪਾਉਤਾਂਹੀਛਿਨਕਾਮਕੋ। ਰਾਮਮੁਖਧੁਨਿਸੁ
ਨਿਭੁਯੇਮਿਗਤਾਹੀਛਿਨਰੂਪਸਿਧੁਮੀਨੁਬਰਹੈਨ
ਕਾਇਪਾਮਕੋ। ਵੇਚਿਦਾਰਗਇਹੋਭੁਗਤਿਭੀਖ
ਮਾਰੋਵੇਤਰਾਮਚੇਦੁਚੇਦੁਮਾਚਕੇਰਮਨੁਰਾਮਕੋ।

੩॥ ਸਿਹੈਯਾ॥ ਸਿਹਕੈਹੈ ਸਿਹਯਾਰ ਪੁਬੀਰਹਿ ਬ੍ਰਹਮੁ
ਕੈਹੈ ਸਬ ਬੇਦ ਪਛੈਯਾ॥ ਬੇਧਕੈਹੈ ਇਕ ਕਰਮ ਕੈਹੈ ਇ
ਕਧਰਮ ਕੈਹੈ ਇਕ ਪਾਮ ਸਹੈਯਾ॥ ਇਕ ਕੈਹੈ ਕਰਤਾ
ਹਰਤਾ ਜਨੈ ਕਕੈਹੈ ਪਦ ਪ੍ਰਾਨ ਬਸੈਯਾ॥ ਤੇ ਪ੍ਰਭੁ
ਮਸੁਨੈ ਅਪਨੇ ਜਸੁਹੈ ਸਬ ਦਮ ਸਨਦੈ ਰਿਸੁਨੈਯਾ॥
੪॥ ਕਃ॥ ਕੋਸਲ ਤਨੈਯਾ ਤਨ ਕੁਸਲ ਨਿਧਾਨ
ਪ੍ਰਭ ਕਲਾਮਲ ਮਥਨ ਸੁਸਾਪਨ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨੈਹੈ ਕਰੁ

ਕਾਇਬਾਕਸਾ ਨੈਨਕੀ ਕੋਰਤੇ ਨੇਹ ਕੀ ਚਿਥਿ ਪਿਡੀਲਕੀ ੪
ਛਾਂਹਤੇ ਸੀਲਸਟੁਕਸਾ ॥ ੭ ॥ ਸਹੈਯਾ ॥ ਕਸੇਪਰਤੇ
ਧਰਧੀਰਸਬੈਭਟਹਨਕਛੁਬਲੁਕਾਹੁਕੋਪੋਤੇ ॥ ਛਾਂ
ਭਿੰਮਸ੍ਰਿਣਿਤਕੋਕਰਕੁੰਡਮਨਾਤਾਟਕਸੇਭਿਗੁਨੇ
ਦਨਸੇਤੇ ਕਸੇਟਰਤੇ ਸੁਖਰਾਵਨਕੋਪਨੁਤੇ ਰਿਕਰ
ਸੀਮਲਾਇਕੋਕੋਤੇ ਜੀਰਪੁਬੀਸਸਿਰੰਮਲਿਭੁ
ਤਲਰਾਮੀਵਿਲਚਨਰਾਮਨਹਤੇ ॥ ੮ ॥ ਸਹੈਯਾ ॥

ਸੇ ਬਿਨਤੀ ਅਹਿ ਨਾ ਖਕੈ ਹੋ ਬਿਧ ਹੋ ਬਿਨੁ ਕਾਨਨ ਕਾ
ਹੋ ਛੇ ਕੀਨੋ ਹੋ ਰੁਪ ਜੇ ਸੁਨਿ ਬਾਤ ਫੁਨਿ ਦਰੁ ਰੋ ਸਿ
ਰੁਨੇ ਕੁਫੁਟੈ ਪੁਰਤੀਨੋ ਹੋ ਕਹ ਕੋ ਨੁ ਸੁਨੇ ਜ ਸੁ ਰਾਮ
ਕੋ ਸੀ ਸੁ ਕੋ ਪਾਇ ਕੋ ਸੁ ਸੁਨ ਲੀਨੋ ਮੇ ਸੁ ਮੁ ਕੋ ਝ
ਈ ਲੋ ਕਰ ਚਯੇ ਤੁ ਹਿ ਮੇ ਸੇ ਹੀ ਜਾਨਤ ਹੀ ਸਿਰਈ
ਨੋ ॥ **ੴ ਸਾਹਿਬਾ** ਸੀ ਰਖੁ ਬੀਰ ਸਿਰੇ ਮਟਿ ਕੀ
ਯਹ ਕੀਰਤਿ ਹੋ ਕਿਧੈ ਦੂਤੀ ਬਖਾਨੇ ਆਨਿ ਦਈ

ਨਾਕੀਖਾਨਿਪਹਿਚਾਂਨਿਜਾਂਕੀਦੀਨਨਸੋਮਾਨਟੇਲਤਭੀ ३
ਕੀਸਬਹੀਕੋਸਾਹੁਧਾਨਹੈਦੇਹੁਨਕੇਦੇਹੁਗੀਏਨੈਕਕੀ
ਏਸੇਹੁਗੀਏਪਰਪੀਰਜਾਨਿਬੇਕੋਚਤੁਰਸੁਜਾਨਹੈ॥
ਬਾਰਿਦਸੇਸੁਜਾਂਮਾਅਭਿਰਾਮਕਾਮਹੁਕੇਕਾਂਮੇਮੇ
ਸੇਰਾਮਰਾਮਕੇਗੀਏਬਿਰਾਜਮਾਨਹੈ॥ ਪਾਸਹੈਦਯਾ
ਰਾਮਕੇਨਾਮਸੇਪ੍ਰੀਤਕਰੈਜਿਨਿਧਾਂਮਕੇਕਾਮਰਹੈ
ਉਰਝਾਈਜੀਨਬਨੈਤਉਏਕਪਟੀਸੁਨਿਲੇਹੁ

ਨਕੋਤਜਿਮਾਚਸਤਾਈ। ਪੋਟਹੀਮੇਜਿਨਿਪੋਟੁਕਯੋਅ
ਬੋਪੋਟਕੋਕਾਜਕਹਾਦੁਚਿਤਾਈ। ਲੈਸਿਖਮਾਹੁਰਮਾ
ਦੁਚਲੀਜੈਸੇਪਾਨੀਮੇਨਾਉਮਲਾਹਚਲਾਈ॥ **ਵਿਸ**
ਵੈਸਾ॥ ਰਾਮਕੋਰੁਪੁਨਿਹਾਰਿਮਨੇਜਲਜਾਇਮ
ਨੇਨਿਜੁਦੇਹੁਬਿਸਾਕਯੋ। ਮੰਜਨਕਾਜਕੀਓਉਦਦੁ
ਰਤਨਤਾਹੀਕੋਲੈਨਭਚਾਂਦੁਉਭਾਕਯੋ। ਸੀਰਘੁ
ਬੀਰਕੋਬਾਕਬਿਲਾਸਤੇਧਰਮੁਰਚਮੜਈਲੈ

ਕਮਲਾਹਰਿਕੀਯਹਬਾਤਸੁਨੇਸੁਰਲਕਰੁਰਾਨਾ।
 ਯਾਨਿਯਹੈਮੁਖਚਾਰਿਕੀਏਬਿਧਿਸਿਰੁਰਹੈਅਮ
 ਹੁਲਪਦਾਨੇਸੰਸਾਰਸਹਜਕੀਏਚਕਚੇਕਿਛਹੁਮੁ
 ਖਬਜਾਹਕੀਚਿਨਸਿਆਨੇ॥੧੦॥ਸਵੈਯਾ॥ਭੁਗਹਿਛੁ
 ਭਿਨਜੇਗਕਰੈਕੇਓਮੇਸਿਵੁਲੇਸਿਵੁਲੇਕਨਿਹਾਰਯ
 ਆਗਮਤੇਨਮਿਟੈਮਨਕੇਗਮੁਬੇਦਬਿਬਾਦਨਜ
 ਇਬਿਚਾਰਯਾਮਿਨਤੇਕੋਨਸੁਭੇਈਰਹੈਬਿਨੁਬੇਲੁ

੫

੦

੦

ਖੁਲੈ ਪੁਰ ਕੇ ਨ ਕਿਵਾ ਰਾਜੇ ॥ ਤਾ ਤੇ ਯਹੈ ਜੀ ਮਜਾਨਤ
ਹੈ ਜਿਨ ਰਾਮ ਕਾ ਯੋ ਤਿਨ ਕਾ ਅਸਵਾ ਰਾਜੇ ॥ ੧੧ ॥ ਸਵੈ
ਯਾ ॥ ਹੇ ਨ ਕਹੁ ਕਵਿ ਅਤਿ ਸੁ ਸੁ ਦਰਸਿਤ ਸਮੁਹ ਤਉ
ਸੁਖ ਪੈ ਹੈ ॥ ਕਾਹੇ ਤੇ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਮਿਲੀ ਕਵਿ ਰਾਮ
ਤੁਮੈ ਸਿਰ ਨਾਇ ਸੁਨੈ ਹੈ ॥ ਖਰਿ ਉਨੀ ਰਨ ਵਾਇਗੁ
ਬਿਦਹਿ ਜੋ ਬਕਉ ਚਰਨੇ ਦਕੈ ਚੈ ਹੈ ॥ ਕੋਨੁ ਸੁਸਾਧ
ਰਾਮ ਦਰਸੈ ਕਾਹਿ ਮੁੰਡ ਚ ਛਾਇ ਨ ਸੁ ਦਹਿ ਲੈ ਹੈ ॥

੧੨ ਸਵੈਯਾ ਹਿਮਤਿ ਹੀਨ ਇਹੈ ਕਹਿਤਾ ਸਿਰਜਾਨ
ਤਹਿ ਉਪਹਾਸ ਪਰੈ ਗੀ। ਰਾਮ ਮਈ ਸਬ ਕੇ ਸੁਖ ਦੇ ਮ
ਨ ਕੇ ਦੁਖ ਦੇਖ ਸਿਤਾ ਪੁਹਰੈ ਗੀ। ਯਮ ਬਨ ਭਿਲਾ ਕਿਰਾ
ਤ ਕੀ ਮਾਰਾ ਮਥੇ ਲਾ ਪੁਦਾਰ ਤੇ ਜੋ ਤਿਜੈ ਰੈ ਗੀ। ਭੈ ਕ
ਹਿ ਹੇ ਮਸ ਮੁਹਨ ਕੇ ਯਹ ਹਾਟ ਕਲਿ ਕਨ ਦੂਰ ਕਰੈ
ਗੀ। ੧੩ ਸਵੈਯਾ ਜੋ ਕਛੁ ਬਾਕਿ ਲਾਸ ਉਸਾਸ
ਸੋ ਸਿਤਾ ਸੁਨੇ ਜਗੁ ਜਾਹਿ ਸੁਨਾਵੈ। ਫੁਲ ਸੁਰੀ ਪਸ ਬੈ

੬੧

ਕਾਬਿਮੰਡਲੂਲਚਫੈਤੁਮਸੇਅਲਿਪਾਵੈਆਕਕੇ
ਫੁਲਸਮਾਨਕਬੀਸੁਰਰਾਮਤੁਮੇਕਿਹਭੁੰਤਿਰਿਬੁਧੈ
ਐਤਚਫੈਚਿਤਚੈਪਮਲਿਦਾਕ੍ਰਿਪਕਾਰਿਕੈਸਬ
ਗਾਫਿਰਿਅਵੈ॥੧੪॥ਸਵੈਯਾ॥ਬਜਸਪਰਾਸਰ
ਨਾਰਦਸੀਸੁਕਏਸਬਰਾਮਹਿਅਮਲੋਗਾਵੈ॥ਸੇ
ਖਸਹੰਸੁਪਰੇਮੁਖਯਾਗੀਤੋਂਵਾਰਪਰੇਗੁਨਪਾਰਨ
ਪਾਵੈ॥ਸਿਗਾਫਿਰੇਹਨੁਮਾਨਸਦਾਸੁਜਥਾਮਤਿਯੀ

ਨਾਇਬੈ। ੧੭ ਦੋਹਰਾ ਖਜਿਨਲੇਚਨਕੇਜਮੁਖਨਿਤ
ਖਜਿਨਪਰਪੀਰਾਅਰਿਰੀਜਨਭੇਜਨਪਨੁਖਭਵਰੇਜ
ਨਰਪੁਬੀਰਾ। ੧੮ ਦੋਹਰਾ ਸੁਖਸਾਗਰਨਾਗਾਰਨ
ਵਲਕਵਲਬਦਨਦੁਤਿਮੈਨਾਕਰਨਾਕਰਬਰੁਨ
ਦਿਪਤਿਸਰਨਾਰਾਤਿਸੁਖਚੇਨਾ। ੧੯ ਬਿਸ੍ਵਾਮਿਤ੍ਰ
ਉਵਾਚਾਸਵੈਯਾਬੈਠਿਬਿਚਾਰੁਕੀਠਿਰਿਬਿਰਾਜ
ਏਜੰਗਜਨਪੁਰਨਹੇਤੁਹਮਾਰੇਕੋਨਬਲੀਇਹਲ

ਇਕੋਹੋਤਿਹੁਲਕਨਮੇਤਿਨਰਾਮਾਬਿਚਾਰੇ।ਧਾਇਚਲੇ
ਨਿਪਸੇਕਹਿਬਾਤਕਹੀਸਮੁਝਾਇਤਬੈਠੈਸੁਖਭਾਰੇ
ਤੇਰਟਰੈਸਾਸਿਸੁਰਟਰੈਸੁਨਿਸਾਥਬਿਨਾਰਪੁਨਾਥ
ਤਿਹਾਰੇ।**੨੦ ਸਵੈਯਾ** ਸੇਚੁਬਦੁਜਨਿਪਕੇਜੀਮੇਮੇ
ਕੁਲਪੁਜਹਿਪਾਇਨਿਲਾਗਮਨਾਵੈ।ਇਕਬਿਨਾ
ਰਪੁਬੀਰਹਿਤੀਨਹੁਲੈਨਿਜੁਸੀਗਿਗੁਰੁਸੁਖਪਾ
ਵੈ।ਇਤੇਰੇਪੁਤਕਪੁਤਸਬੈਬਿਧਿਰਾਜਹਿਯੋਰਿ

ਕਹਿਕੈਸਮਸੁਵੈ। ਤਾਹੀਪ੍ਰਸਾਦੇਤਰਾਮਕੈਹਮਨਿਕੇ ७
ਗਿਰਿਤੇਕਨਜਸਦਿਖਰਵੈ। ੧੫ ਸੁਵੈਯਾ। ਸੁਰਜ
ਕੀਮਨਕੀਕਵਿਰਾਮਦਿਲੀਪਕੀਗੀਤਕਹਾਇਲਿ
ਖਾਉ। ਸੀਰਘੁਕੇਅਜਕੇਜਸਕੀਸੁਕਥਾਨਕੇਅੰ
ਤੁਕਹਾਇਸੁਨਾਉ। ਸੀਰਘੁਨਾਬਕੇਤਾਤਕੀਬਾ
ਤਕਹੇਤਕਹੇਕਹਾਅੰਤਹਿਪਾਉ। ਤਾਤੇਸੁਨੇਰਘੁ
ਬੀਰਕਥਾਤੁਮਸੈਕਹਿਕੈਤਨਤਾਪਸਿਰਾਉ।

੧੬੬੬ ॥ ਰਿਖ ਸਿਰਾਜਾਇ ਬੋਧਨੁ ਖਚਟ ਕਾਇ ਬੋ
ਧਰਨਿ ਜਾ ਬਿਟੁ ਗਹਿ ਬੋਧੁ ਈਜ ਸੁਧਾਇ ਬੋਧਾਇ
ਬੋਧਰਸਰਾਮ ਬੋਧਿ ਲੇਖਿ ਸਾਇ ਬੋਧਿ ਲਿਖਿ ਬਨਜਾ
ਇਬੋਧਿ ਸੀਰਾਮ ਰਾਜਾਇ ਬੋਧਿ ਬਨਕੇ ਸਿਧਾਇ
ਬੋਧਨ ਕਨਕਾ ਚੁਗਾਇ ਬੋਧਿ ਸਮੁਦ੍ਰ ਕਪਟਾਇ ਬੋਧਿ
ਲੇਖ ਪਾਤਿ ਪਾਇ ਬੋਧਿ ਬੀਰਤੀ ਮਸਿਰਾ ਲੇਖ ਲਟ
ਪਰਾਮਾਇ ਬੋਧਿ ਮੇਸਰਾਮ ਚੇਦਰੀ ਤੁਤੁਮ ਹਿਸੁ

ਖਿਰਾਜਸੁਨਾਵੈ। ਰਾਜਨਜਾਂਮੁਖਰਾਮਕਯੋਮਬ
ਤਾਂਮੁਖਮੈਰਕਯੋਨਹਿਕੁਵੈ। ੨੧। ਕਾਬਿੰਤੁ ਸਿਰ
ਕੁਟਕੀਰਲੇਸਮੀਰਹੁਤੇਬੇਗਧਾਰਿਅਾਇਸਜੇ
ਪਾਉਂਜਾਇਮਾਰਾਜਨੀਤਹੈ। ਜੈਕਹਤੁਠਰਤਮੈ
ਬਾਗਮੈਬਨਾਉਂਮੈਰਕੁਠੇਗਦੇਤਰਹਚਹੁਓਰਜੈ
ਸੀਰੀਤਹੈ। ਦੁਤੀਆਕੇਚੇਦਜਨਦੇਖੋਕੈਨਾਰਾ
ਮਚੇਦਤੁਮਹਿ। ਬਿਚਾਰੇਰਿਖਿਕੈਸੀਬਿਪਰੀਤਹੈ।

ਭੀਰਮਸਨਾਗਤੇਸੁਤੀਰਨਚਲਾਇਜਾਨੈਮੇਸੋਰ
ਪੁਬੀਰਕਮੇਪਿਸਾਚਨਤੇਜੀਤਹੈ। **ਕਰਕਬਿੰਤੁ** ਥਾ
ਲਕਾਇਯਾਨਹਰੀਅਉਰਕੀਨਮਾਨੇਬਾਤਬਿਨ
ਦਿਯੇਮਾਤਹਾਬਭੁਜਨਨਪਾਇਹੈ। ਮਾਟੀਕੇਬਨਾ
ਇਰਾਜਬਾਜੀਰਸਖੇਲਮਾਤੇਪਲਨਾਬਿਛੋਰੇਤਾ
ਕੀਨੈਕਨਬਿਸਾਇਹੈ। ਹਿਤੇਧਨਬਾਨਸੁਰੁਪੀਰਖ
ਪੁਮਾਨਤਾਕੇਹੈਹਿਟੁਕਹਾਥੇਮੇਸੁਕਾਕਖਸਖਾ

ਇਹੈ। ਰਾਮ ਕੀ ਤੇ ਅਸੀ ਬਾਤ ਕੇ ਜਪਾਤ ਰਾਤ ਜਾ ਕੇ ਸ १०
ਮਨੇ ਮਰੀ ਚਤੁਰਹਿ ਦੇਖ ਸੁਕ ਚਾਇਹੈ। **੨੩ ਸਵੈਯਾ**
ਰਾਜਨ ਕਾਹੇ ਕੋ ਬਾਤ ਬਢਾਵਤੁ ਰਾਜਾ ਨਗਹੈ ਮਤਿ ਮੇ
ਨਈ ਜਾਨੀ। ਪੁਤ ਸੇਨੇ ਹੁ ਬਢਾਵਤੁ ਹੋਪਨ ਮੇ ਹਿ ਦੁਖੇ
ਬਸਿਹੈ ਰਜ ਪਾਨੀ। ਏਕੇ ਰਾਸ ਸੁਰੈ ਜੈ ਸੇ ਭੂਪਰ
ਯੋਰੁ ਪਜੇ ਮੁਨਿ ਕੀ। ਸੁਨਿ ਬਾਨੀ। ਰਾਮ ਕੇ ਗਾਖ ਬੇਕੀ
ਬਤੀ ਅੰਤ੍ਰਿ ਪਕੈ ਟਿਕਹੀ। ਰਿਖਿ ਏਕ ਨ ਮਾਨੀ। **੨੪**

ਸਦੈ ਯਾਗ ਕੰਧਿ ਓਠੈ ਮੁਨਿ ਤੇ ਮਜਨ ਦਨੁ ਜੇ ਜਲ
ਬਾਉਰੁ ਲਾਵਤਾਇ ਦੇ। ਲੇਹੁ ਜੁਲੇਹ ਕੇ ਪਾਇ ਦੇ ਓਰ ਕਰ
ਮੇਰੁ ਫੁਰੈ ਨਹਿ ਬਾਤ ਨਹਿ ਦੇ। ਰਾਮ ਚਲੇਹ ਸਿਕੇ ਮੁ
ਨਿ ਸਿਰਾਪੇ ਗੰਧਿ ਤੁਧਾਇ ਲਵਾਇ ਫੁਨਿ ਦੇ। ਜੇ ਰਿਖਿ
ਲੇਉ ਕਸਮ ਜੇ ਰਖੁ ਬੀਰ ਹਿ ਕੇ ਜਕੀ ਬਾਸੁ ਜੇ ਮੇਰਿ
ਮਲਿ ਦੇ। ਰਖ ਸਦੈ ਯਾਗ ਸਿਰਾ ਦਸੇ ਰਿਖਿ ਕੇ ਨ ਚਲੇ
ਬਸੁ ਸੇ ਦੁਖੁ ਨੈਨ ਨਿਹੀ ਨ੍ਰਿਪ ਧੁਆਤਾ ਦਿਨ ਤੇ ਨ

੧

[illegible]

ਕੈਰਭਟੇਭਰੇ। ਤਾਕੁਲਕਾਨਨਕੇਹਮਪਾਵਕਬੀਰਸਮੀਰਸਹ
ਇਕਮੇਰੇ। **੨੭ ਕਾਬਿੱਤੁ॥** ਰਾਜਾਰਿਖਿਜੰਗਜਮਿਸਿਲੈਚਲੁ
ਲਵਾਇਸੇਗਗੈਲਹੀਮੇਤਾਰਿਕਾਕੇਪ੍ਰਾਨਪਧਰਾਇਹੈ।
ਹੈਹੈਜੰਗਪੁਰਨਪਰਮਾਨਿਦਪੁਰਨਏਪੁਰਨਨਤੇਈਜਿਹੈ
ਰਾਮਬਿਸਰਾਇਹੈ। ਸੀਕਟਹਰਨਹਾਰਦਸਰਬਕੇਕੁ
ਸਾਰਜਾਕੀਲਾਜਛਾਹਲੇਗਚਾਰੇਜੁਗਾਗਾਇਹੈ।
ਆਏਬੀਰਬੀਰਤਾਂਪਿਸਾਚਨਿਕੇਤੀਰਦੇਖੋਆਜੁ

ਰਖੁ ਬੀਰਪਦੁ ਸੁਰਨ ਕੇ ਪਾਇ ਹੇ॥ ੨੮॥ ਸੈਵੈ ਯਾ ਵਿਗ ੧੨
ਸੀਰਖੁ ਰਾਜਨਿ ਹਾਰਨਿ ਸਾਚਰ ਰੇ ਕਿਰਹੀ ਮਗ ਕੋ ਪਭ
ਰੀ॥ ਧਰਭੁ ਜਾਨ ਕਰੁ ਪਮਹਾਂ ਮਤਿ ਦੀਰਖ ਬਾਤ ਕਛੁ ਮੁ
ਖ ਤੋ ਉਚਰੀ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਲੈ ਕਰਿ ਤਾਨ ਕਮਾਨ ਸੁਖਾਨ ਹਨ ਜੇ
ਤਿਹੰ ਭਾਲ ਸੁਭਿ ਮਰਿ ਗਰੀ॥ ਕਰ ਕਾਲ ਭਯੋ ਰਖੁ ਨਿਦ
ਨ ਕੇ ਭਵੁ ਸਿਧਾ ਛੁਨੇ ਕ ਬਿਖੇ ਸੁਤਰੀ॥ ੨੯॥ ਵਿਗਰਾ
ਇਹ ਬਿਧ ਮੁਕਤਿ ਪਿਸਾਚਨੀ ਕਰੀ ਰਾਮ ਬਲ ਵੇਡਾ॥

ਜੋਧਾਵਸਤੁਤਿਪਦਾਰਵਿਪ੍ਰਗਟਤਿਕਿਰਨਪ੍ਰਚਿਤੁ।
੩੦ ਦਿਗਾ। ਤਾਂਹੀਦਿਨਨਿਰਯੋਸਥੈਬਰਨਬਿਰਚਸੁ
ਰੇਸਾਮਨਹਰਥੇਬਿਲਥੇਬਹੁਰਿਫਲੀਕੁਬੇਰਮਹੇਸਾ।
੩੧ ਇਤਿਤਾਰਿਕਾਬਪ॥ ਸੋਰਠਾ ਚਲੇਚਮਕਦੁਰਿ
ਬੀਰਪਰਿਪਾਇਨਿਕੁਲਪੁਜਕੋ। ਪੇਰੇਪਨੁਖਮੁਖਤੀਰ
ਤਬਹਿਹਨੇਰਿਬਿਰਾਜਕਹਿ। ੩੨ ਸਵੈਯਾ। ਦਿਖਿ
ਤਪਧਨਕੋਬਨਸੀਰਪੁਬੀਰਸੁਬੀਰਬਡੇਸੁਖਪਾਏ।

ਤਾਲਤਮਾਲਬਿਸਾਲਕਦੇਬਨਿਕੀਜਸਰੇਵਰਭੋਰਲੁ
ਭਾਯੋਕਿਕਿਲਕੀਰਕਪਤਸਿਖੀਪੁਨਿਹਿਸਚਕਰਸਿ
ਯੈਦਰਸਾਯੋਮਾਨਹੁਲੈਰਿਖਿਰਾਜਬਸਿਤਹਿਰਾ
ਮਕੀਦੇਹਸੈਕਾਂਮਸਿਲਾਯੋ॥੩੩॥ਸਵੈਦਯਾ॥ਜੰਗ
ਰਖੋਯਹਜਾਨਿਬਿਰਚਸੁਬਾਹੁਮਰੀਚਸੁਮੀਚੁਕੇ
ਪੈਲੋਯੈਗਾਰਜੇਫਟਿਭੁਮਗਈਸਬਕਾਂਪਿਉਠੇਬਿ
ਨੁਰਾਮਾਮਕੇਲੋਯਾਇਗਹਿਰਪੁਬੀਰਦੇਉਇਕਭਾ

੧੩

ਗਿਗਾਏਇਕਜੀਪਰਿਖੇਲੇ। ਅਨਹੁਪੰਨਪ੍ਰਚੰਡਬ
ਲੀਕਦਲੀਬਨਸੇਧਰਨੀਪਰਮੇਲੇ। **੩੪। ਕਬਿੰਤੁ।**
ਪੁਰਨਜੰਗਕੀਓਪਰਿਪੁਰਨਬ੍ਰਹਮਜੰਗਾਂਨਤਹਾਂਦੁ
ਚਿਤਾਈ। ਨਾਮੁਲੀਏਅਘਬ੍ਰਿਦਟੇਰੇਪੁਨਿਆਪੁ
ਨਬਾਂਨਕਮਾਂਨਚਦਾਈ। ਤਾਂਦਿਨਤੇਸੁਨਰਾਵਨ
ਕੋਬਿਧਿਬਾਵਨਜੇਰੁਚਿਮੀਚੁਬਦਾਈ। ਦੇਵਨ
ਜਾਇਕਯੇਸੁਰਰਾਜਹਿਰਾਮਭੁਏਜਗਲਿਹੁ

ਬਧਾਈ॥ ੩੫॥ ਇਤਿ ਸੁਬਾਹੁ ਮਹੀਚੁ ਬਧਃ ਜੰਗਸਿਪੁ ੧੪
ਰਨਾਦਿਹਗਾ ਬੀਤਿ ਜੰਗਜਾਤਿ ਹੀਸਮੇਜਨਕਦੁਤਕ
ਹਿਬਾਤਾਸੀਯਸੁਯੇਬਰਲੇਤੈਪਗਾਪਾਰਹੁਪਰਭਾ
ਤਾ॥ ੩੬॥ ਬਿਸ੍ਵਾਸਿੰਦੁਰਿਵਾਚਾਕਬਿੰਤੁ॥ ਰਾਮਲਛਮ
ਨਜੁਸੇਬੈਲਕਯੇਰੁਲਪੁਜਾਮਾਯੇਹੈਪੁਰਾਤਹੈਤੋਜ
ਨਕਕੇਜਾਇਹੀਜੀਕਹੈਤੋਦਸਰਬਜਪੈਪਹਿਚਾਉ
ਨਾਹੀਸਿਗਾਚਲੇਤੁਮੈਕੋਤਕਦਿਖਾਇਹੈਛੋਟੀਸੀ

ਕਛੇਰੀ ਕਾਟਿ ਪਨਹੀ ਨ ਮੇਰੀ ਕਰਚੇਰੀ ਪਰਕਯੇ ਨੈ ਕਹੈ ਹੁ
ਤੈਚ ਦੁਇ ਹੋ ॥ ਰਾਜ ਤੇ ਜਨ ਮੁਰਿ ਬਿਰਾਜ ਤੇ ਮੇਧਾਯੇ ਹੁ
ਨੇ ਮੇਸੇ ਸਿਟੁ ਕੇ ਪਨੁ ਖਹਿਤੇ ਗੁਨੁ ਪਾਇ ਹੋ ॥ ੩੭ ॥ ਕਬਿ
॥ ਚਲੇ ਜਾਤੁ ਮੁਖਿ ਦੇਤੁ ਫੁਲੇ ਫੁਲ ਤੇ ਰਲੇ ਤਰਿਖ
ਸਿਰਾ ਬੀਰਨ ਕੀ ਸੇਭਾ ਗਇ ਹੁੰਤਾ ਤੇ ਹੋ ॥ ਕਿਧੈ ਦੇਵੁ
ਈ ਕਿਧੈ ਪੈਰਖ ਕੀ ਜਈ ਨਈ ਕਿਧੈ ਬੀਚ ਮੇਰੁ ਇਤ
ਉਤ ਦਿਨੁ ਰਾਤ ਹੋ ॥ ਕਿਧੈ ਰਹਿ ਸਿਰਾ ਨਹੀ ਰਚ

ਅਨਿਗਕਿਤਰਿਗਰੀਗਾਜਮੁਨਾਸਰਸ੍ਵਤੀਪਰਾਤ
ਯੋਦੇਖਰੁਪਗੈਲਕੀਲੁਗਾਈਜੇਦੁਗਾਈਰਾਮਸੀ
ਗਉਲਟਾਈਨਾਟਿਰਾਈਦਿਰੀਜਾਤਹੇ॥੩੮ਕਾਬਿੰ
ਤੁ॥੧॥ਅਗਇਗਾਇਜਨਕਕੇਦੇਸਮੈਨਰੇਸਸੁਤਰਿ
ਖਿਕੇਸੁਨੇਤੇਗਾਜਾਅਗਿਲੈਨਾਮਯੇਹੈਖਿਰੁਸੇ
ਪਚਾਰਕਰਪੁਜਾਕੁਲਪੁਜਗੁਕੀਮਨਬਚਕਰਮ
ਚਰਨਸੀਸਨਾਯੇਹੈ॥ਪਛੇਬੁਝੀਕੈਨਕੇਕੁਮਾ

ਰਤਾਤਤੇਰੇਸਿਰਾਸੁੰਦਰਸਪੁਤਕੇਸੁਨਤਸੁਖਪਾਯੇਹੈ॥
ਚਲੀਏਗੁਸਾਂਈਧਾਂਮਦੀਜੀਏਬਡਾਈਮੇਹਿਯਹੈ
ਦੁਚਿਤਾਈਧਨੁਕਾਹੁਨਾਚਦੁਆਯੇਹੈ॥ **੩੯ ਕਿ ਬਿੱਤੁ** ਬ
ਲਯੇਰਿਖਿਰਾਜਰਾਜਾਲਿਖੀਮੇਕਗਲੇਗੁਨਦੇਖਿ
ਏਗੁਦੇਉਬੀਰਬਡੇਰਘਨਾਥਹੈ॥ ਲਛਮਨਛੁਟੇ
ਕੀਨੇਭੁਪਬਲਖੇਦੇਮੇਟੇਧਨੁਖਚਦੁਆਇਬੇਕੇਇਨਹੀ
ਕੇਹਾਥਹੈ॥ ਰਘੁਕੁਲਕੇਤਿਲਕੁਬਲਹੈਮਿਲਕ

ਭਾਕੀ ਦਸਰਬਨ ਦਬੈ ਦੇਤੀ ਨੈਲੋ ਕਮਾ ਬੈਠੇ ਭਾਗ
ਹੈ ਭਿਹਾਰੇ ਪਾਮਾਇਨ ਕੇ ਸਿਧਾਰੇ ਪਗ ਜੰਗ ਕਾ ਮਲ
ਯਾਯੇ ਤਬ ਹੀ ਤੇ ਮੇਰੇ ਸਾਬੈ ਹੋ ॥ ੪੦ ॥ ਕਬਿੰਦੁ ॥ ਸੁ
ਨੇ ਜੇ ਬਨਾਮ ਕੁਲ ਪੁਲਕ ਪਸੀਨੇ ਦਿਪ ਪੁਪ ਦੀਪ
ਚੰਦਨ ਚਰਚਿਰ ਪੁਬੀਰ ਕੋ ਗਹਿ ਸਿਤਿ ਨਹਾ ਬਜੇ
ਰਮਾ ਬਨਾਇ ਨੈਨ ਅੰਗਿ ਚਿਦੀ ਜੇ ਦੇਵ ਬਲੁ ਰਮਚੇ
ਦਭੁ ਮਤੀ ਰਕੋ ਜਨ ਕੇ ਕੇ ਮਨ ਰਾਮਾਇਨ ਹੀ ਪੈਦੁ

੧੬

ਏਪਨੁਮੀਨੁਰਪਜਾਨਕੀਮਿਲਾਉਨਿਪਨੀਰਕੇ। ਬਾਤਹੈਬਨਾ
ਈਬਿਧਿਰਾਜਾਮੇਜਨਾਈਰਿਖਿਮਾਨਮੇਰਬੈਲੁਗਾਠਿਦੇਹੁ
ਨਿਜੁਚੀਰਕੇ॥੪੧॥ਕਥਿੰਤੁ॥ਪੁਨਿਕੁਲਪੁਜਕੈਨਿਦੁਗਣਿ
ਸੀਸੁਚਲਯੋਨਿਪਮਨੁਰਪੁਨਾਬਫਿਗਾਪਾਵੈਤਨੁਧਾਮਕੇ॥
ਮਾਨਤਰੁਛਾਗੀਕਿਪੈਚੀਤੋਰਬਮਾਗੀਜੈਮੇਪੁਜਾਫਹਿਰਾ
ਗਤੈਸੇਦੇਖੈਪਾਛੈਰਾਮਕੇ। ਕੈਸੇਕੈਬਨਾਵੈਬਿਧਿਇਨਹੁ
ਤੋਹੈਇਸਿਧਿਰਿਖਿਤੋਕਹੈਮੇਜਸੁਇਨਹੀਕੈਨਾਮਕੇ॥

ਮੇਸੀਹਿ ਜੋ ਕਾਨ ਦੇ ਕੈ ਸੁਨੀ ਓਹ ਨੇ ਸਸੀ ਦਿਨੇ ਸਮੇ ਨਿਸੇ ੧੭
ਸਹੇ ਮਨਾ ਓਹ ਦੇਵ ਬਾਮ ਕੇ ॥ ੪੨ ॥ ਕਾ ਬਿੱਤੁ ॥ ਆਇਰਨ
ਬਾਸ ਸਬ ਬਾਤ ਕਹੀ ਰਾਜਾ ਜਬ ਬਹੀ ਤੇ ਨੇਨ ਲਾਗਿ ਰਹੇਵਾ
ਹੀ ਓਹ ਕੈ ਦੇਹ ਸੇ ਸਨੇਹ ਭੁਲੇ ਗੇਹ ਸੇ ਮਨੇਹ ਬਾਛੁ ਮੇ
ਤੀਨੇ ਲੋਕ ਮਾਂਹਿ ਬਰੁ ਦੇਖੈ ਸੇਸੀ ਮਨੇਰ ਕੀ ਮੇਸੇ ਪੀਤਿਲ
ਗੀ ਮਨ ਚਾੜਿ ਕੇ ਜੇ ਸੁੰਤਾ ਘਨ ਤਾਮਰ ਸਭੇ ਰੇਜੇ ਸੇਘ
ਹਾਘਨ ਮੇਰ ਕੀ ਮੇਰੇ ਮਧ ਰਾਧ ਦੇ ਸਕੇ ਨਸੀ ਸਧਰੇ ਅ

ਜੁਆਰੈ ਕੋ ਉਮੇਲ ਲੇ ਕੋ ਬਲ ਮੇਰੇ ਚੋਰ ਕੋ ॥੪੩॥ ਕਾ ਬਿੰਤੁ ॥੪੩॥
ਨਕ ਕੀ ਰਾਨੀ ਸਬ ਦੇਖੈ ਰਜ ਪਾਨੀ ਚ ਛਿ ਬਾਲ ਕਜੁ ਵਾਧੁਰਾ
ਨੀਰ ਹੀਨ ਮਹਲੇ ਮੇ ॥ ਦੇਖੈ ਰਪੁ ਬੀਰ ਜੁ ਕੇ ਮਾਰੇ ਲਾਰੇ ॥
ਮੇਸੇ ਨਿਪ ਭੈਸੇ ਸੁਰ ਮਾਰੇ ਪਟ ਬੀਜ ਨਾ ਸਹਲੇ ਮੇ ॥੪੪॥
ਨਕੀ ਨਿਹਾਰ ਛੁਬ ਰਹੀ ਮਨ ਹੀ ਮੇ ਦ ਬਿ ਬਿਧਿ ਸੇ ਨ ਮਾਵੈ ਛੁ
ਬਿ ਪਾਨੈ ਹੋ ਕਹਲੇ ਮੇ ॥ ਰਾਜਾ ਜੀ ਕੇ ਕਠਿਨ ਕੁ ਬਲ ਮੇਰੇ
ਏਈ ਪਤਿ ਜਾਨਤ ਹੀ ਮਾਈ ਬਾਪੁ ਪਕਸੈ ਜਹਲੇ ਮੇ ॥੪੪॥

ਜਨਕਪਰਹਿਤਉਦਾਚਾਕਬਿੱਤੁ। ਬਡੇਬਡਭਾਰੀਜਿਉ ॥
ਜੰਗਜਾਮਨੁਰਾਗੀਰਾਮਾਜਕਉਸੁਰਹੈਚਫੇਯਾਯਾ
ਧਨਕਕਾ। ਤਾਹੀਕੇਗਰੇਕੇਫੁਲਮਾਲਜਸਟੀਕੇਭਾ
ਲਾਮੀਰਬੈਠੇਬੈਠੇਸਿੰਘਾਸਨਕਨਕਕਾਕਿਦਨਤੇ
ਕੋਮਲਕਮਲਹੁਤੇਸੋਰਭਸੁਮੇਸੀਜਾਨਕੀਕੋਸੋਈ
ਦੁਲਹੁਬਨਕਕਾਗਾਜਾਕੋਪੁਰਹਿਤਸਭਾਮੇਭਹੀ
ਉਚੇਦੇਰਸਾਵੁਧਾਨਸੁਨੀਓਹੈਬੈਲੁਹੈਜਨਕਕਾ॥

ਰਨਸਿੰਘ ਮਾਗੀ ਰੁਹਤਾਲ ਤਮਾਲ ਸਰਦਰ ਮੇਰ ਕਰੇ
 ਤੇ ਸੋਗਿ ਰਿਰਾਜ ਕੇ ਲਾਸ ਉਠਾਇ ਲਯੋ ਕਰ ਬਾਮ
 ਰੁਕਯੋ ਨਹਿ ਲਤੇ ਜੀ ਰੁਜ ਕੋ ਬਲੁ ਤੁਨਹਿ ਜਾਨਤ ਬੁ
 ਝਲੈ ਮੁੜ ਜੁਗ ਨਿਪਾਇਤੇ ॥ ੪੭ ॥ ਜਨ ਕਉ ਦਾਚਰਾਵ
 ਨਦੁਤ ਸੋ ਸਵੈਯਾ ਤੇ ਹੀ ਕਯੋ ਦਿਜਰਾਵ ਨ ਕਬਲੁ
 ਸੋ ਸਭ ਸਾਚਨ ਕਉ ਮੇਰੇ ਸੁਨ ਬੋਲਿ ਲਿਆਉ ਸੁ
 ਅਬਰੇ ਮੇਲਟ ਤੇ ਨਗਯੋ ਬਲਾ ਅਗਇ ਕਰੈ ਗਾਮਰੁ

ਤੇ ਮੁਕਹੀ ਸਿਵ ਕੇ ਪਨੁ ਹੈ ਤੇ ਕਹਾ ਭਯੋ ਰੇ ਛੁਤੀ ਮਾਪੁ
ਜੈ ਰੇ ਗੁਰ ਕੇ ਪਰਿ ਤੇ ਲਤ ਲਾਜ ਭਈ ਨ ਕਮਾਨ ਚਲਾ
ਵਤ ਲਾਜ ਮੇਰੇ ॥ ੪੮ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਪਚਿਹਾਰੇ ਪਉਰਖ ਕੇ
ਕਿਨ ਹਿਸਮਾਨੀ ਬਾਤਾ ਭੁਜ ਬਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ ਬਿਨੁ ਕੇ
ਸੋਹੈ ਤਾਮੁ ਜਾਤਾ ॥ ੪੯ ॥ ਕਬਿੱਤਾ ॥ ਅਗਨਿ ਨਿਜ ਕਾਤ ਹੋ
ਹੋ ਜਾਤ ਨ ਉਠਾਏ ਜਾਤ ਕਰਿ ਨ ਸੀ ਬਾਤ ਕਹੁ ਲਾਗ
ਤਹੈ ਅਬ ਕੇ ਪਾਵੇ ਤੇ ਮਰਮ ਤੋਨ ਮਾਵੇ ਤੇ ਜਨ ਕਧਾਂ

ਮਯਾਨ ਤੇ ਹੋਰੁ ਪਦੇ ਬਿਬੀ ਰਹੈ ਤੋਰ ਬਕੇ ॥ ਇਹਾਂ ਕਛੁ
 ਕਠਿਨ ਕੁਪੇ ਚੁਆਗੇ ॥ ਯਾਨੁ ਰਾਜੇ ਬਾਸ ਕਸੇ ਇੰਦੁ ਸੇ
 ਨਿਰਖਿ ਜੀ ਮੇਦ ਬਕੇ ॥ ਫੁਲੇ ਨਿਗੁ ਕਰਮੁ ਨ ਲੁਲੇ ਸੁ
 ਖੁਯਾਨ ਕੀ ਕੇਟੁਲੇ ਨ ਪਨੁਖ ਦੁਟਿ ਗਏ ਮਨ ਸਬ ਕੇ
 ੫੦ ॥ ਸ੍ਰੋਤਾ ॥ ਸੀਯ ਸੁਯਿ ਬਰਕਾਜ ਸੇ ਬੈਧੁ ਤੋਰ ਤਕੇ
 ਭੁਜ ਠੇਕ ਤਬਾਈ ॥ ਆਇ ਉਠਾਇ ਸਕੈ ਨ ਨਿਵਾਇ
 ਕੈਨਾ ਰਿਖਿ ਸਾਇ ਚਲੇ ਹਰ ਬਾਈ ॥ ਨਾਹ ਕੇਰੁ ਪ

ਨਿਹਾਰੇ ਬੇਕੋਮ ਹਿਮਤੁ ਲਕੀ ਕੇ ਹਿੰਮਾਂ ਹਿਲ ਗਈ ਸੀ
ਰਖੁ ਬੀਰ ਕੇ ਦੇਖ ਬੇਕੋਮ ਸਬ ਦੇਵ ਬੁਧਿ ਮਿਲਿ ਦੇਖ ਨਾਮ
ਈ॥ ੫੧॥ ਸੋਹੈ ਯਸੁ॥ ਪੁਰਨੈ ਹੋ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਧਰਮਾਨੁ ਬਿਰ
ਚਮਨੇ ਰਬ ਜਾਨ ਕੀ ਜੀ ਕੋ॥ ਮਾਨ ਜੁ ਕਯੋ ਜੁ ਹੁਤੈ ਨਿ
ਪਮਤੁ ਲਲਾਗਤੈ ਹੋ ਸਬ ਹੀ ਮਨ ਫੀਕੋ॥ ਰਾਮ ਅਖੰ
ਡੁ ਲਸੇ ਤਿਨ ਮੰਧਿ ਬਿਰਾਜਤੈ ਹੋ ਸੁਲਏ ਜਸ ਟੀਕੋ॥
ਦੇਖਿ ਸਰੂਪ ਸੋ ਬੇਬ ਲਿਜਾਹਿ ਕੈ ਹੋ ਸਬ ਯੋਸੀ ਅਕ ੨

ਬਰੁਨੀਕੋ। **ਪਰਾਕਬਿੱਤੁ**। ਜੋਲੋਰਪੁਕੁਲਕੋਤਿਲਕਤੀ
ਨੋਲੋਕਪਤਿਮੇਚਤਨਤੋਲੋਸਬਠਕੈਭੁਜਬਾਂਮਤੋਂ। ਧਾਗ
ਪੇਚੇਖੋਚਦੇਲਪੇਦਪਟਫੁਟਬਾਂਧਿਮੇਡੇਮੇਡੇਆਵੈਪੈਨਟੁ
ਟੈਡੀਮਡੀਮਤੋਂ। ਰਾਜਰਿਖਿਅਗੋਰਪੁਬੀਰਦੇਖਰਾਜ
ਜਿਤੇਫੀਕਿਸਬਲਾਗੇਜੈਸੇਦੀਪਰਵਿਧਾਂਮਤੋਂ। ਅਬਿਰ
ਬਨਾਵਤਸੁਅਬਿਰਕੇਰਾਜਾਸਬਕੇਬਰਸੇਹੈਗਏਪਟਿ
ਬਰਸੇਰਾਂਮਤੋਂ। **ਪੜ੍ਹਾਦੇਹਰਾ**॥ ਇਹਬਿਧਿਪਚਿਹਾਰੇ

ਸਬੈ ਕਰਿ ਨ ਪਨੁ ਖਰੀਬ ਭਾਤ ਬਰਖੁ ਪਤਿ ਛਿਤਿ ਪਤਿ
ਨ ਸੋ ਬੋਲੇ ਮੁਹ ਮੁਸਕਾਤਾ ॥ ੪੪ ॥ ਸੋਵੈ ਯਾ ॥ ਅਗਨਿ ਜੁ
ਰੇ ਸਬ ਦੇ ਸਨ ਦੇ ਸੇ ਤੇ ਆ ਜੁ ਨ ਰੇ ਸ ਕੁਲਾ ਹਲ ਭਾਰੀ ॥
ਹਿ ਸਿਵ ਕੇ ਪਨੁ ਕਮੇ ਨ ਉਠਾਵਤ ਆਵਤ ਹੇ ਦਿਗਤੇ ਬ
ਲੁਹਾਰੀ ॥ ਸੀਰਖੁ ਬੀਰ ਕਹੀ ਸਬ ਸੇ ਭਈ ਬੀਰ ਬਿਨ
ਛਿਤਿ ਰੇਇ ਪੁਕਾਰੀ ॥ ਦੇਖਹੁ ਹਾਥ ਲਗਾਇ ਸਬੈ ਭਰ
ਨਾ ਕਚਲੀ ਕਟਨਾ ਕਾਤਿ ਹਾਰੀ ॥ ੪੫ ॥ ਲਛਮਨ ਉਦ

ਚਾਸੈਦਿਆ ਬੋਲਉ ਫਜੇਲ ਪੁਬੀਰ ਸੁਨੇਰ ਪੁਬੀਰ
ਕੋਹਿ ਫੁਨ ਮਾਂਹਿ ਉਠਾਉਂ ਸੀ ਮੁਖ ਤੇਨ ਕੋਹਿ ਕੁਛੁ ਦਾ
ਸਹਿ ਭੋਹਨ ਕੋਨੈ ਕਾ ਮਾਇ ਸਪਾਉਂ ਪਾਇ ਛੁਵੈਰਿ
ਖਿਕੇ ਅਬਹੀਰ ਬਕੇ ਕਰ ਬਾਮ ਸੇਜਾਇ ਉਚਾਉਂ
ਰਾਮ ਉਠਾਇ ਤੁਮੇਰਿ ਖਰਾਇ ਕੈ ਦੇਉ ਚਲਾਇ
ਕੋਹਿ ਚਟਕਾਉਂ ਪੜ੍ਹ ਸੀਤ ਉਦਾਚਾ ਸਾਦਾ ਜਨ
ਕਬ ਚਨਾਇ ਤਰਾਂ ਮਉਤ ਕਾ ਠਿਨ ਪਨੁਖਾ ਮਾਤਿਈ

੨੨

ਸਾਸੀਅਜੀਅਕੀਇਤਦੁਚਿਤਈਕਿਯੋਬਨਿਹੇਜਗਦੀ
ਸਾ॥੫੭॥ਸਵੈਯਾ॥ਕਿਮਲਸੀਰਪੁਬੀਰਿਮਹਾਨਵ
ਨੀਤਹੁੰਤੇਨਵਨੁਤਨਮਾਈ॥ਹੈਸਿਵਕੋਪਨੁਬੰਨ੍ਹਸਮਾ
ਨਸਸੀਰਵਿਤਾਸਸਕੇਨਉਚਾਈ॥ਤਤਕੋਬੋਲਾਅਤੁ
ਲਸਬੈਨਿਰਮੇਲਾਕਿਅਨਬਨੀਦੁਚਿਤਾਈ॥ਜਾਨ
ਕੀਅਨਕੀਅਸਤਜੀ॥ਕਿਬਰੀਇਹਕੋਕਿਮਰਬਿ
ਖੁਖਾਈ॥੫੮॥ਦੇਹਰਾ॥ਕਿਯੋਰਾਜਰਿਖਿਰਾਮਸੇ

ਪੁਤਕਸੈਨਜਸੁਲੇਹੁਸਬਰਾਜਨਕੀਆਸਸੈਕ ੨੩
ਰਿਦੁਦੁਕਪਨੁਦੇਹੁ॥ **ਪਦੀ॥ ਕਬਿੱਤੁ॥** ॥ ਤੇਜਪੁਜਿਦੇਉ
ਭਾਈਰਾਜਰਿਖਿਆਗਿਆਪਾਈਉਠੇਰਪੁਰਾਈ
ਮਨਮਾਂਹਿਅਛਿਹਰਖੇ॥ ਪਾਇਸੈਲਗਾਇਏਕਗਥ
ਹੀਉਠਾਇਰਾਂਮਐਰਰਾਜਾਨਕੇਬਰਤੰਗੀਪਰੀਪਰ
ਖੇ॥ ਸੁਰਗਪਤਾਲਮਿਲੇਅਚਲਤਮਾਲਰਿਰੇਹਾ
ਲਚਾਲਪਰੀਮਨਸਬਹੀਕੇਪਰਖੇ॥ ਦੇਵਤਾਬਿਵਾ

ਨਤੈ ਸੁਰੇਸ ਕੇ ਦਿਵਾ ਨਤੈ ਨਿਸੇਸ ਬ੍ਰਮ ਭਲ ਤੇ ਹਰਖਿ
ਫੁਲ ਬਰਖੇ ॥ ੬੦ ॥ ਸੋਹੇਦਸ ॥ ਗਾਢੀ ਕਸੀ ਸਲ
ਗੀ ਕਰਕੀ ਕਰਸੀ ਛਿਟ ਕੀ ਕਮਠੀ ਕਰਕੀ ਅਰਿ
ਕੀ ਛਤੀ ਅੰਦਰ ਕੀ ਫਰਕੀ ਛੁਟੀ ਜੋਗ ਜੁਟੀ ਅਖੀ
ਅੰਗਰ ਕੀ ਪਲਕੀ ਧਰਕੀ ਹਰਕੀ ਨਿਧਿ ਛੀਰ
ਧਰਾ ਧਰਕੀ ਅਹਿ ਓਧਰ ਕੀ ਭੁਟੀ ਚਾਂਪ ਧੁਨੀ ਸੁ
ਮਹਾ ਡਰਕੀ ਭਰਕੀ ਭਟ ਭੀਰ ਸੁ ਅਬਿਰਕੀ ॥ ੬੧

ਸਵੈਯਾ ਕੁਵਿਰਕੀਚਿ ਬਿਬਖੀਤਮਹਾਂਬਰਬੀਤਪੁਚੇਤ
 ਕੁਜਾਬਲਤੋਂ। ਤੁਰਪਸੇਬ੍ਰਹਮਤਿਚਕਸੇਨਵਖੀਤਮਖੀ
 ਤੁਲਮਤਿਲਕੁਤਲਤੋਂ। ਰਪੁਬੀਰਪਮਤਿਕੀਚਿਨ੍ਰਿਪ
 ਖੀਤਿਚਲਜੇਤਜਜੇਮਛੁਲੀਜਲਤੋਂ। ਪਛਿਤਤ
 ਖਿਸਾਤਚਲੇਈਪੈਜਾਤਭਜੇਗਜਜੇਬਿਚਲੇਦ
 ਲਤੋਂ। **ਵੜਾਸਵੈਯਾ**। ਚਾਪਕਯੇਬਡੇਪਾਪਕੇਯਬ
 ਰਯੇਸਿਵਆਪਨਿਕੀਦਨਜੁਪੁਨਿਮਾਇਕੇਮਾਰ

ਤਸੀਕ ਕਰੀ ਨ ਨਿਸੀਕ ਛੁਯੇ ਭਿਰੁ ਨੇ ਦਨ ਜੁ ਯੀ ਅਯ
ਨਿਇ ਹੋਰ ਪੁਨਾ ਥੇ ਕੇ ਹਾ ਬਚ ਛੁਯੇ ਤਪਤੀ ਰਬ ਮਦਨ ਜੁ
ਮਨੇ ਪੁਨ ਤਜੁ ਨ ਭਯੇ ਭਾਮ ਮਹਿਲ ਛਾ ਵਿਚ ਲਯੇ ਭ
ਵਫੇ ਦਨ ਜੁ ॥ **ਵਿਭੁ ਕਾ ਬਿਭੁ** ॥ ਜਾਨ ਕੀ ਕੋਰਾ ਮਰਾ ਮਚੇ
ਦਕੇ ਪਰਸਰਾ ਮਤਾ ਕੇ ਮਭਿ ਮਾਨ ਵਿਜ ਮਹਿਲਾ ਮਸੀ
ਸਕੀ ॥ ਗਵਨ ਕੇ ਕਾਮ ਕੇ ਪਕੁ ਹਠ ਕੁ ਪਤਿ ਦੁਤਰਾਂ ਮ
ਸੁਰ ਲੇਗਾ ਰੁਰ ਕਾ ਲੁਬਾਲ ਸੀ ਸਕੀ ॥ ਬੇਲੁ ਉਮਾਨ

ਹਰੇ ਅਨਲੁਲਿ ਕਦਾ ਹਰੇ ਅੰਦੁਖੁ ਸਿੰਧੁ ਜੀਵਨਿ ਕੋ ਜ
 ਸੁਕਾਇਈ ਸਕੋ ॥ ਘੰਪਰ ਕੋ ਜੋਗਨੀ ਸੁਭੇਗਨੀ ਸੁਰੀ
 ਦੁਰਜੁ ਦੁਲੇਧਨੁ ਈਸੈ ਰਪਰੀ ਠੰਰਬੀ ਸਕੋ ॥ **੬੪੭**
ਬਿੰਤੁ ਰਾਜਗਿ ਬਿਬਾਤ ਕਗੀ ਭਲੀ ਪਤਿਗੀ ਰਾਜ
 ਰਾਜਾ ਦਸ ਰਬਜੁ ਕੋ ਬੇਗੀ ਬੁਲਾਈਏ ॥ ਕੁਟਿਬ
 ਸਮੇਤ ਅੰਰਬਾਲ ਲੈਕੇ ਸਿਰੀਦੁ ਉਨੈ ਨਨ ਸਿੰਧੁ ਰਨ
 ਕੋ ਬਜਾਹੁ ਦਿਖਰਾਈਏ ॥ ਮਾਨੀ ਸੋਈ ਕਰੀ ਦੁਤੁ ਬਲੈ

ਤਿਹਘਰੀ ਬਿਰਾਕੀ ਨੋ ਕਯੋ ਪੈ ਨਸੀ ਗਰੇਠ ਦਿਨ ਪਾਈ
ਏ। ਸੀਰੀ ਭਈ ਛਾਤੀ ਪਾਈ ਭਾਗਨ ਕੀ ਬਥੀ ਰਾਮ
ਪਾਤੀ ਲਿਖਿ ਪਠਾਈ ਬਰਾਤੀ ਹੋ ਕੋ ਆਈ ਏ॥ **੬੫੫**
ਬਿੰਤਾ ਬਾਚੀ ਸੋਈ ਪਾਤੀ ਪੈ ਮੈ ਲਗਾਇ ਛਾਤੀ ਗਾਯ
ਅਜਨੂ ਕੇ ਨਾਤੀ ਭਯੋ ਜਾਤੀ ਚਿਤ ਹਰਖ ਜੇ ਦੇ ਦੁਖੀ
ਬਜਾਇ ਕੁਲ ਪੁਜਨ ਕੇ ਪੁਜਿ ਪਾਇ ਦਾਨੁ ਮੈ ਸੋਈ
ਨੇ ਮਾਨੋ ਬਾਦਰਸ ਬਰਖਸਾ ਕਟਕੁ ਚਲੇ ਅਪਾਰ

ਸੁਭਤਨਦਾਰਪਾਰਨੇਹਤੋਰੀਤਾਰਿਭੂਪਮੀਨਜੰਮਕਰ
 ਖਸੋਭਿਦੇਚਾਰੇਪੁਤਪੁਰਹੁਤਹੁਤੇਸੁਤਨੀਕੋਬਾਦੁਯੋਮ
 ਨਰਾਗਭਾਗਲਹੇਜੁਪਕਯੋ॥ **੬੬ ਸੋਵੇਯਾ** ਭੂਪਰ
 ਯੋਗਿਬਿਰਾਜਕੋਯਾਇਕਯੋਮਬਦੀਪਭਰੇਸਰੁਪੀ
 ਕੋਯਾਇਕੋਲਾਇਲਾਇਉਰਸੀਰਪੁਬੀਰਮਨੇਨਿਜੁ
 ਅਨੀਦਮੀਕੋਚਿਦਨਸੋਘਨਸਾਰਮਿਲੈਪਸਿਰਾ
 ਮਮਿਲੈਸੁਮਹੁਰਤਨੀਕੋਆਨਿਬਾਸਿਸੁਕੀਓਮਪ

੨੬

ਨੇਕ ਰਚਾਲੇ ਮੇਰੇ ਸਰਲਾਲ ਕੇਟੀ ਕੇ॥ ੬੭ ਸੇਵੇਯਾ ਬਖਸ਼
ਹੁਕੀ ਰਿਕਲਾਇਸਟ ਬਸਿਸੁ ਅਰਿਸੁਟ ਰੇਘਰ ਕੇਦਿਪਾ
ਏਲੇਸੁਤ ਚਾਰ ਬਿਵਾਹਿਤਿ ਹੀਪਰੀਜਾਨ ਕੀਤਾਤ ਸ
ਬੈਸ ਮੁਦਾਏ ਸਿਨਰੁਏ ਅਪਸਿਨਸ ਬੈਥਕਾਪਿਉ
ਏਜੀਅਮੇਦੁਖਪਾਏ॥ ਅਕਿਨਿਸਿਕਲਿਏ ਬਿਧਿਜੇਅ
ਬਤੇ ਬਿਧਿਹੁਕ ਬਹੁਨ ਮਿਦਾਏ॥ ੬੮ ਧਰਸਰਾਮੇਵਾ
ਚਾਕ ਬਿੰਤੁ॥ ਮੇਸੇ ਕੀਨੁ ਚਾਰ ਬਾਕਮਾਰੇ ਸੁਰਏ ਕੇਅੰ

ਕੇਦੇਵਰਾਜ ਕੇਨਰਾ ਕੇਤਵੈ ਸੁਪਨ ਕਰਕੈ ॥ ਨਾਗਇਨ ਛੀਰ २੭
ਲਿਖਿਸੇ ਖਰੀ ਬੈਨੈ ਨ ਬਿਧਿ ਸੁਰ ਸੁਮ ਕਾਸ ਦੁਹ ਸੇਧ
ਹੈ ਜਨ ਕਰਕੈ ॥ ਕਾਹੂ ਚੀਟੀ ਲਾਗੇ ਪਾਂਖ ਕਾਹਿ ਜਮੁ ਮਰੈ
ਕਾਖ ਸੁਲਯੈ ਹੈ ਨ ਦੇਖੈ ਪੁਨੁ ਲਾਗੈ ਹੈ ਕਨ ਕਰਕੈ ॥ ਚ
ਲੈਯੈ ਪਾਇ ਕਮਠੀ ਚਢਾਇ ਫੁਰਕਾਇ ਅੰਬਿ ਬਾਈ
ਜਗ ਸਾਈ ਬਾਤ ਕਢੁ ਨ ਤਨ ਕਰਕੈ ॥ **ਵਟੀ ਕ ਬਿੰਤੁ** ॥
ਜਾਨ ਕੀ ਬਿਦਾਹੀ ਰਾਮ ਰਾਵਰੀ ਦੁਹਾਈ ਫੇਰੀ ਰਹੈ ਸੇ

ਚਕਚਬਾਤਸੁਲਜੇਨਛਿਨਜਯੋ॥ ਦਸਰਬਆਯੋਬਲ
ਬਹੁਤੈਜਨਾਯੋਹੋਅਨੰਤਫੁਲਜੇਚਲਜੇਸੁਬਸਿਤਕੇ
ਸੇਦਿਨਜਯੋ॥ ਦੋਰਜੇਤੇਹੀਰਾਂਵਤੇਸੁਆਨਿਰੂਪਯੋ
ਕੈਸੇਪਾਏਹੇਸੁਕੈਸੇਜੈਸੇਦਾਰਦੀਕੋਰਿਨਜਯੋ॥ ਕੀ
ਬੋਬਰਕਾਮਤਾਕੋਲੀਜੈਫੁਲਰਾਮਤੈਤੇਰੀਲਹੀਮੇ
ਪਾਈਸੁਧਤੇਰਜੇਤਾਨਿਤਿਨਜਯੋ॥ ॥੭੦॥ ਸੋਵੇਯਾ॥
ਭਾਨੁਨਿਗਾਰਿਕਯੋਭ੍ਰਿਹਨਿਦਨਦੁਕਪਰੀਤਬ

ਯਾਹਿਨਮਾਕਯਾ ਜਾਨਤਹੈ ਨਿਜੁ ਬਾਨ ਕੁਠਾਰਫਲੇ
 ਤਰਮੂਲਸਮੂਲਉਪਾਕਯਾ ਜਾਨਿਸੁਭੁਲਾਬਿਚਾ
 ਗਇਤੈਪਰਯਾਹਿਪੁਲੈਜਲਬਿਰਿਨਡਾਕਯਾਇ
 ਜੀਅੰਮੀਇਹਭੁੰਤਾਬਿਚਾਰਤੁਰਾਮਕਛੂਚਿਤਮੰ
 ਰਬਿਚਾਰਕਯਾ॥ ੧੧॥ ਇਹਰਾ ਬਿੰਦੁਸਮਿਤਬਸਿਸੁ
 ਰਿਖਿਨਵਗ੍ਰਹਸੁਭੁਨਿਜਠਾਇਸੀਅਜੀਯਸੁ
 ਖੁਕਬਹੁਨਲਹੈਪਕਯੋਕਰਮਕੇਪਾਇ॥ ੧੨॥

੨੮

ਕਬਿੱਤੁ॥ ਏਕੰਤਰੁ ਏਸੇ ਨਾਸਿ ਮਟਸਟਪਟਾਇਕਾਂ
ਏਸੇ ਜੇਜਾਇ ਤੇਜੁ ਮੇਸੇ ਜੇਜਾ ਮਰਕਕੀ ਕਿਨੁ ਧਰੇ
ਧੀਰੀ ਪਰੀ ਪੀਰੀ ਮੁਖਕਾਂ ਸੀਰਾਂ ਮਕਾਏ ਕਰਦੇ ਤੁਖੁਨੀ
ਨਿਰਖਜੇ ਖਲਕ ਕੇ ਲੇਕੇ ਸੁਤ ਸਾਬਜੇ ਰਿਗਾਬ
ਇਤੁ ਭੁਧਪਾਇ ਭੁਧਜੇ ਹਮਾਨ ਤਨ ਜਕੀ ਮਾਧ
ਜਕਕੀ ਕਰਿਨ ਕੁਠਾਰ ਧੇਰੇ ਜੇ ਰਵਾਰ ਦਿਜਾਮਾ
ਜੇ ਬਿਕਰਾਲੇ ਜੇ ਤਵਾਰ ਚਾਰ ਚਕਕੀ॥ ੭੩ ਪਰਸ

ਕਾਮੋਵਾਚਾਸਿੰ ਤੇ ਰਿਕੁਵੇਡਦੁਕਕੀਚਿਨਿਸੇਬ
 ਕਹਾਹਮਸੇਲਰੇਹੈ। ਭਿਗੁਨਿਦਕੈਹੈ। ਨਜਾਨਤਤਾਂ
 ਹਿਸਾਮੀਤਕਦੇਤਨਕੋਪਰੇਹੈ। ਸਬਸੇਨਠਟੀਮੁਖਕਾ
 ਤਿਘਟੀਬਿਪਗੀਤਿਗਟੀਘਟਕਮੇਟਰੇਹੈ। ਪੁਨਿਤਾ
 ਹਿਮਤਿਗਤਿਭੈਨਕਛੁਜਿਨਕੇਸੇਗਰਾਮਸੇਕੇਹਰਿ
 ਹੈ। **੭੪ ਸੋਰਠਾ** ਦਸਰਬਸਕਲਸਮਾਜਸੁਤਤੀ
 ਅਬਪੁਬਿਭੂਤਸਿਰਾ। ਯਹਮਤਿਗਜਰਾਜਨਦੀ

੨੯

ਨਾਉ ਬੋਰਨ ਚਲਾਯੋ॥ ੭੫॥ ਸੈਵੇਯਾ ਜੋਧ ਪੁਰੇਤੁ ਕੀਚਿ
 ਮੁਨਿ ਨਿਦਾ ਅਖਿ ਭੁਲਾਯੋ ਰੂਪੇ ਸਕੁ ਚਾਹੀ॥ ਕਿਨੁ ਗਯੋ
 ਭੁਆ ਮਭੁਲਾ ਕੇ ਨਿਪਹੈ ਬਲਵੇਤੁ ਸੁਤੈ ਘਰ ਮਾਹੀ॥ ਠੇ
 ਕ ਕਯੋ ਭੁਜਾ ਦੇਤੁ ਕੁਠਾਰ ਸਮੇਤ ਧਰਾ ਟਿਰ ਸੁਟਿ
 ਤਨਾਹੀ॥ ਰਾਂ ਮਾ ਬਿਚਾਰਨ ਕਾਂ ਮੁਕੀਚਿ ਤਿਨ ਜਾਨਤ
 ਮੇਹਿ ਬਢੁ ਪਰਛਾਹੀ॥ ੭੬॥ ਕਬਿਤੁ॥ ਕੰਨੈ ਸਿਖਰੀ
 ਨੀਤੈ ਹਿਤਾਂ ਕੇਤੈ ਬਤਾਇ॥ ਮੇਹਿ ਚਿਠਾ ਨਿਚ ਬਾਇ ਚਰ

ਦੇਖੇਰਾਮਚੰਦਕੀ। ਗਤਿ ਕਰਨੈ ਨ ਧ੍ਰਿਮ ਨ ਕਰਤੈ ਸੁਸਾਇ ३०
ਤਿਨ ਰੋਕੇ ਨ ਕਰਾਇ ਤਹਾ ਸੁਰਜੇ ਤਿਮ ਵਿਕੀ। ਰਾਜਾ
ਪਛੁਤਾਇ ਦੇਖੈ ਸੋ ਦੁਖ ਪਰਜੇ ਆਇ ਤੇ ਕੇ ਰਾਜਚਾ
ਹੈ ਬੇਈ। ਅਨੰਦ ਕੇ ਕੇ ਦਕੀ। ਲੇਖ ਸੁਖ ਭਯੋ ਪੈ ਪਈ
ਨ ਬਿਧਿ ਕੇ ਪਰਾਧ ਕੇ ਪਦੇਖੇ ਸੁਖ ਪਈ ਅਨੰਦ ਕੀ।
੭੭ ਦਸਰ ਬੈਠਾ ਚਾਹੇ ਹਰਾ। ਧਨੁ ਬਛੁਕੇ ਕਰਧਰ
ਪਰਜੇ ਦਸਰ ਬੈਠੇ ਕਤ ਮਾਥਾ। ਬਿਕਟ ਬਚਨ ਭ੍ਰਿਗੁਰਾ

ਮਸੇਬੇਲੇਹਸਿਰਘੁਨਾਬਾ॥੧੮॥ਗਮਚੇਦਉਦਾਚਾ॥੧॥
 ਕੜ॥ ਲਾਰਜੇਯੈਹੈਦੇਖਜੁਮੈਰਖੈਪਨੁਖਤਕਜੇਜਾ
 ਜੋਰਪੁਰਾਨੇਹੈਮੈਜਾਨੈਗਯੈਕਾਮਸੇ। ਸਿਤੈਮੈਸੀਹੈਨ
 ਗਰਗਾਵਰੇਕਹਾਬਿਚਾਰਮਾਕਯੈਚਾਹੈਮਾਰੇਬੇਰੁਹੈਨ
 ਕੰਯਪਾਮਸੇ। ਦੁਖਸੁਖਇਕਬਾਰਦਸਰਬਜੀਅ
 ਪਾਰਜੈਸੇਫੁਨਿਮਨੀਗਾਰਿਤੈਸੇਰਾਮਨਾਮਸੇ। ਕੇਸੀ
 ਹੁੰਦਈਮੇਰੇਮਾਨਦਕੀਜਈਨਈਭਈਰਾਮਰਾ ੩

ਮਮਾਜਨਈਗੰਮਗੰਮਸੋ॥੭੫॥ ਲਛਮਨੇਵਾਚਾ॥

੩੧

ਕਬਿੰਤੁ ਮਹਾਂਰਣਪੀਰਮਹਾਂਬੀਰਲਖਪੁਬੀਰਹਸਬ
ਲੇਮੇਸੇਨੈਕਸਮਸਜਾਮਮਹਿਦੀਜੀਏ। ਕਿਹੋਬਾਂਧ
ਡਾਹਕੋਹਦੇਸਤੇਨਿਕਾਰਕੋਹਬਾਰਧਉਤਾਰਕੋਹ
ਮੁਰਾਕਟਿਲੀਜੀਏ। ਕੋਹੋਕਬਿਕਾਸੀਗੰਮਕੇਤਰੁ
ਪਰਸਿਰਾਮਨਾਮਸੁਨਜਾਕੇ। ਛਿਤਿਪਾਲੈਦ੍ਰਵੈਛੀਜੀ
ਏ। ਮਾਰੇਮਹਾਂਪਾਪਛੀਨਲੇਹੈਤੂਨਚਾਪਆਪਦੇਖੀ

ਏਤਮਾਸੇਪੈਨਸਾਸੇਕਛੁਕੀਜੀਏ॥੧੮੦॥ ਰਾਮਚੰਦਉਵਾਚ
ਪਰਸਰਾਮਸੇ॥**ਕਬਿੰਤੁ॥** ਮੇਨਜਾਨਮਤੇਰਬਲੁਤੈਸੇਤਾ
ਕੋਲਾਰਾਯੇਛੁਕਏਨਕੁਠਾਰਪਾਰਕੇਠਪਰਿਧਰੀਏ॥
ਅਇਤੇਪਰਾਮੀਰਕਛੁਬਾਤਮਾਵੈਤਾਤਹਾਬਕੀਜੈਸੇਈ
ਭਾਵਤੀਪੈਰੋਖਕੋਨਕਰੀਏ॥ ਮੇਸੇਕਛੁਕੁਲਕੇਸੁਭ
ਉਹੇਰਾਮੇਰਰਾਮਮਾਰਖਏਪੈਨਮਾਗੀਏਜੈਮਰੀਏ॥
ਬੈਰੀਸਰਨਾਇਮੇਰੁਸੁਨੇਮੁਨੀਗਾਇਗਾਇਬਾਮ

ਨਸਲਗੀਏਤੋਪਾਇਕਾਕੋਪਗੀਏ॥੮੧॥ਪਰਸਰਾਮੰ ੩੨
 ਵਾਚਾ॥ਕਾਬਿੰਤੁ॥ਦੇਖਨਜੇਪਾਉਤੋਪਠਾਉਜਮਲੇਕ
 ਹਾਬਦੁਜੇਨਲਗਾਉਵਾਰਿਕਰੋਏਕਕਰਕੇ॥ਮੀਜੇ
 ਮਾਰੋਉਰਤੇਉਖਾਰੁਜਦੇਡੁਹਾਡੁਤੇਰਿਡੁਰੇਬਰਮਦ
 ਲੇਕਿਰਪੁਬਰਕੇ॥ਕਾਸੀਰਾਮਾਦਿਜਕੇਰਿਸਾਤਭ
 ਹਰਾਤਰਾਮਾਤਿਬਹਰਾਤਗਾਤਲਾਗਾਡੇਹੇਪਰਕੇ
 ਮੀਤਾਕੇਸੀਤਾਪੁਮੇਟਿਪ੍ਰਗਟਪ੍ਰਤਾਪੁਕੀਨੇਕੇਹੇਵਹ

ਆਪਚਾਪਤੋਰਮੇਜਿਹਰਕੇ॥੫੫॥ਰਾਮਚੁਓਟਾਚਾ॥
ਕਬਿਰਾ॥ਜੇਈਕਰਯੋਚਾਹਤਹੇਸੇਈਕਰੇਇਤਾਮਾਇ
ਬੋਲੋਰਘੁਗਾਇਚਲਦਯਾਨੀਕੇਪਥਕੋਤੋਕੋਮੇ
ਧਰੁਖਜਾਇਲਯਾਯੇਹੇਜਨਕਹਾਥਬੋਲੋਸੁਤਭੂਪ
ਰੁਪਧੇਰੇਮਨਮਥਕੋਕੇਹੇਕਾਬਿਕਾਸੀਰਾਂਮਰਾਮਾਮ
ਭਿਰਾਮਪੁਰੁਕਰੁਨਾਕੇਧਾਂਮੈਦੇਨਹਾਰੇਮੇਖਗਥਕੋ॥
ਜਗਤਉਜਾਰੇਭੂਜਭਾਰੇਯਹਿਬਾਤਸੁਨਿਨਿਕਸ

ਕੇਨਾ ਰੇ ਭੁਯੇ ਯਾ ਰੇ ਦਸ ਰਬ ਕੇ ॥ **੨੩ ਪਰਸਰਾਮ ॥** ੩੩
ਕਸਿੰਤੁ ॥ ਤਰਨੇ ਤੇ ਤੇ ਭੁਯੇ ਰਾ ਤੇ ਭੁਯੇ ਨਖ ਸਿਖ ਸਿ
 ਖ ਸੇ ਬਚਨ ਬਲੇ ਛਕਸੇ ਛੇ ਗਛੇ ਛੇ ਛੇ ਰੇ ਰਹੀ ਰ
 ਹੀ ਆਖੇ ਰਿਸੇ ਤੇ ਪਰਸ ਕਹੀ ਕੈ ਗੇ ਕਾ ਬਿਕਾਸੀ ਰਾਮੇ ਮੇ
 ਸੇ ਬੇ ਭੁਯੇ ਗੇ ਕਾ ਪਤਾ ਅਪਰ ਲਰੇ ਬੇ ਕੀ ਹਰ ਬਰਵਾ
 ਸੇ ਭਾਰੇ ਕੇ ਕਹਰ ਕੁਠਾਰ ਕਰ ਲਯੇ ਗੇ ਦੇਖ ਤਹੀ ਗਾਥ
 ਰਪੁ ਨਾਥ ਕੇ ਪਨੁ ਖਬਾਨ ਸਾਵਕ ਮੁਨੀ ਸਿਰ ਕੇ ਪਾਵਕ

ਦੇਗੇਯੇ ॥੮੪॥ **ਕਾਇੰਤੁ** ॥ ਜੀ ਦੁਤਨੇ ਦੇਹੀ ਜਾਨਾ ਮਾਨ
ਮਹਾਰੰਦ੍ਰਜ ਕੀ ਕਿਰੀ ਗੋ ਨਿਦਾਨ ਸੁਲਯ ਗਯੇ ਹੈ ਸੁਅਬ
ਹੀ ਰਿਖ ਕੇ ਸਪੁਤੁ ਪੁਰਹੁਤ ਹੁਕੇ ਬੋਝੁ ਪਰੇ ਕਾਸੀ ਰਾਮ
ਬਾਰ ਬਾਰ ਬੇਲਤ ਗਾਰ ਬਹੀ ਗਾ ਅੰਗਿ ਤੇਰੇ ਅੰਨਤਨ
ਮੇਰ ਭੁਟ ਜਾਨਤੇ ਹੇ ਮਥਤਨ ਉਛਰ ਉਛਰ ਮੇਵੇਤ
ਬਹੀਂ ਭੁਯੇ ਦਾਵੇ ਦਾਰਤੇ ਸੇ ਭਾਰ ਕਰ ਮੇ ਸੋਗ ਰਿਰ
ਪ੍ਰਬੀਸੀ ਨਤਰ ਹਥ ਜਾਰ ਰੂਹਿ ਮਬਹੀਂ ॥੮੫॥ **ਰਾਮ**

ਰੇਦਉਵਾਰਪਰਸਰਮਸਿ॥ ਕਬਿੰਤੁ॥ ਤੁਮਸਬ ३੪
 ਹੀਕੇਚਾਰਮਾਨੀਅਤਪੁਰਪੁਰਭੂਤਲਕੇਸੁਰਤੁਮੇਦੀ
 ਸੀਅਤੁਦਾਤੈਹੈਕਾਸੀਰਾਮਪੁਜਾਕੈਰੇਹਾਬਜੇਰ
 ਪਾਇਪੈਰੇਤੁਮਸੈਹਮਾਰੇਪੁਭਕਛੁਨਬਸਾਤੈਹੈਬੈ
 ਰੀਅਨਮਾਰਨੈਹੈਹਮਤੁਮਪਾਰਨੈਹੈਬੁਧਿਰਪੁਬੈ
 ਸਿਨਕੀਮੇਸੀਦਿਨਰਾਤੈਹੈਸੁਨੇਦਿਜਬੀਰਰਪੁ
 ਬੀਰਕੈਹੈਹਮਪੈਮਸੀਸਕੇਦਿਵੰਯਾਕੈਕਸੀਸਕ

ਗੀਯਾ ਤੈਹੈ॥ **੨੬** ਪਰਸਰਾਮ ਸਿਕਹਤੈਹੈ॥ **ਕਬਿੰਤੁ॥**
ਕਹਿਕੋਰੇਰਾਮਜਮਧਾਮਚਲਾਚਾਹਤੈਹੈਖਲਕਕੇ
ਲਖਤੈਹੈਜੈਹੈਖਲਖਾਇਕੈ॥ ਭਿਕੁਟੀਚਦੁਆਇਅਗਿ
ਅਗਿਉਪਜਾਇਕੈਪੁਠਾਢੇਭਯੇਭਟਾਅਗਿਸਬ
ਹੀਦਬਾਇਕੈ॥ ਕਾਸੀਰਾਮਤਬਦਲਬਲਦਸਰ
ਬਜੁਕੋਦਿਜਕੋਦਿਮਾਕਦੇਖਿਗਯੇਦਹਲਾਇ
ਕੈ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸੁਨਿਮੀਸੁਪੁਨਿਪੁਨਿਮੁਨਪੁਤ

ਬੇਲਯੋਬਰਬੀਡਪੁਰਹੁਤਜਯੋਰਿਸਾਇਕੋ॥੮੭
ਰਾਮਚੰਦਪਰਸਰਾਮਸੀ॥ਕਾਬਿੰਤੁ॥ਅੰਤ੍ਰਕੇ
ਧੈਰਯਾਛਿਤਛੰਤ੍ਰਕੇਧੈਰਯਾਛੰਤ੍ਰੀਛਹੁਰਿਤੁਛ
ਕੇਰਿਸਕਲਹਸੁਹਾਤੁਹੈ॥ਕਾਸੀਰਾਮਰਣਪੀ
ਰੈਕਹਤਕੈਰੈਕੈਸੇਹਮਤੈਰੈਗਾਤੁਕੈਜੈਕੈਜ
ਪਾਤੁਹੈ॥ਅਗਿਲਪਟਾਏਮਹਾਂਬਰੁਸੇਬਦਾ
ਏਬਰਮੁਖਾਮਾਏਕਾਲਕੇਜੀਅਤਕੈਨਜਾ

੩੫

ਭੈਰੋ ਨਿਗਮ ਕੇ ਭਾਂਡੇ ਕਤ ਬਲਤ ਬਚਨ ਬਾਝੇ ਕਾਹੇ
ਕੋਰੇ ਪਾਂਡੇ ਗਾਝੇ ਹਾਬਨ ਸੇਖਾ ਤੇ ਹੋ ॥ ੮੮ ॥ ਪਰਸਰ
ਮਸੇ ॥ **ਕਾਇੰਤੁ** ॥ ਸਹੰਸਾਈ ਮਾਕੇ ਮੇਸਹ ਸੂਬ
ਹਮਗਾ ਬਲੀ ਨਰਨ ਕੇ ਨਾਹਦਾ ਹਤ ਉਨਾ ਸਿਰਾ
ਤੇ ਹੋ ਕੀਨੇ ਯੇਹੇ ਪੁਨਤ ਰਪਨ ਤੇ ਰੇਰ ਕਤ ਕੇਸੇ
ਲੇਪਾ ਪਾਨ ਤੇ ਲੇ ਮਾਨਨ ਸੁਹਾ ਤੇ ਹੋ ਕਾਸੀ
ਰਾਮ ਰਾਮ ਸੇ ਪਰਸਰਾ ਮੇਸੇ ਕਹਯ ਗਹਿਯੇ

ਹਥਸਾਰਸੇਈਹੋਤਪਾਤਪਾਤਹੋ। ਬਾਂਧਤਜੇਖਾਂਤੇ
 ਤੇਨਛਾਂਤੇਮੇਜੀਅਤਖਾਂਤੇਖਡਪਤਿਡਾਂਤੇਪਾਂਤੇਮੇ
 ਸੇਗਾਂਤੇਖਾਤੇਹੋ॥ **੮੮॥ ਗਮਚਿਦਉਦਾਚਾਕਬਿੰਤੁ॥**
 ਛੰਡੀਛੰਡਈਸਨਕੇਅਗਜਗਦੀਸਨਕੇਕੇਪੁਕ
 ਕੇਸਨਮਾਹਿਬਾਹੈਉਕਸਾਇਬੋ॥ ਭਿਕੁਰੀਚਫੁ
 ਇਰਪੁਰਾਇਯੇਕਹਨਲਾਗੇਕਾਸੀਰਾਮਮੇਰੇ
 ਤੇਜੁਕਾਧੇਸਯੇਜਾਇਬੋ॥ ਰਿਨੁਕਕੇਫੁਟਾਨੈਕ

ਪੋਟਾਹੁ ਤੇ ਮਾਰਿ ਲੈਣਾ ਪੋਟਾਹੁ ਕੇ ਜੇ ਹੋ ਕਹੁ ਦੁਰਦੇਸਾ
ਇਬਾ ਬਹੁਤ ਬਚੇ ਹੋ ਛੁਡ ਪਾਰੀ ਦਸ ਰਬ ਸੋ ਚਿਬਾ
ਰਨ ਭਿਖਾਰੀ ਅਤੁ ਪਾਗੀ ਕਹਣਾ ਇਬਾ ॥ **ਦੋਹਰਾ** ॥ ਘਰ
ਸਰਾ ਮਰਾ ਮਚਿ ਦਸੇ ॥ **ਕਥਿੰਤੁ** ॥ ਅੰਤੁ ਦੁਰਦੇਸਾਇ
ਦੇਉ ਕਰ ਜੁਰਵਾਇ ਦਸੇ ਨਖ ਮੁਖ ਲਗਾਇ ਅਪਨੇ
ਕੈ ਛਟਕਾ ਯੇਹੇ ॥ ਮੀਚੁ ਨ ਤੁਰਾਇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਸਤ
ਗਾਇ ਮਾਤੁ ਦੇਗਾ ਯੇ ਸਿਪਾਹੀ ਸੋ ਸੋ ਤਾਹੀ ਕਿਤੇ

ਨਾਯੋਗੈ ॥ ਕੈਹੈ ਕਾਸੀ ਰਾਮ ਤ ਬਰਾਮ ਸੇ ਪਰਸਰਾ ॥ ੩੭ ॥
 ਮਸਿੰਘ ਸਬਾ ਮਦੇ ਵਜੂ ਕੇ ਨੀਕੇ ਕੈ ਸੁਨਾਯੋਗੈ ॥ ਨਾ
 ਕੀ ਸਿੰਘੇ ਪਾਤਛੰਡ ਕਹਿ ਕਹਿ ਜਾਤੁ ਤਾਹੀ ਪੈ ਮੇਦਸਨ
 ਚਿਨ੍ਹ ਕਾ ਪਕਰਾਯੋਗੈ ॥ ੮੧ ॥ ਰਾਮ ਚਿਦਪਰਸਰਾਮ
 ਸੋ ਕਾਬਿੰਤੁ ॥ ਫਾਰਤ ਕੈ ਲੋਧੇ ਲੋਧੇ ਲੋਧੇ ਲੋਧੇ ਲੋਧੇ
 ਨਕੇ ਰਾਹ ਤੇ ਉਪਾਰਾਹੁ ਵਜਾ ਮੀਜੇ ਬਦਨੇ ॥ ਜੀਤ
 ਬੀਰਖੇ ਤਪੈ ਰੈਦੇ ਤਜਮ ਲੋਕੇ ਹਿਲੇ ਤੇ ਸਬੁ ਛੰ

ਭਨਕੈ ਬੈਰੁ ਏਕ ਛਿਨ ਮੈ ॥ ਕਿਹਾ ਕਰੇ ਹੰਤੁ ਜਾਪੁ ਨ ਮ
ਬਜੀ ਤਿਹਾਰੇ ਹਤੁ ਮੁਰੁਟ ਕਹਾਇ ਰਨ ਗਾਇ ਹੰਤ ਰਨ
ਮੈ ॥ ਯੈ ਹੇ ਜਾਨਨਾ ਤੇਹੋ ਬਚੈ ਹੋਏ ਕਬਾ ਮਨ ਕੇ ਕਾਸੀ
ਗੰਮ ਸਮਾਇ ਸਮਾਇ ਕਰਿ ਮਨ ਮੈ ॥ **੮੨** ॥ ਪਰ ਸਰਾ
ਮਉਵਾਚਾ ॥ **ਕਬਿੱਤੁ** ॥ ਟੁਟਿ ਟੁਟ ਗੀ ਸਾਰਾ ਏ ਟੁਟਿ
ਟੁਟਿ ਮੁਠਿ ਗਈ ਜੇਵਰ ਨਿਰਾਖੁ ਜੇ ਜੋਰਿ ਜਾਨਤ
ਜਗਾਤੁ ਹੋ ॥ ਸੁਰਜ ਜਗਾ ਯੈ ਬੈਰਿ ਬ੍ਰਹਮਿ ਕੈ ਸਿਰਾ

ਜੇਮਹਾਂਮੇਪਾਨਿਸਤਾਯੇਸੀਤਤਮੇਕਹਾਸਤੁਹਾਰਿ ੩੮
 ਗੁਰਾਯੇਉਖਰਕੁਰੇਗੁਭਯੇਪਰੇਪਰੇਰੇਉਘਰਾ
 ਰੇਮਾਰੇਫੁਕਕੇਉਤੁਤੁਹਾਰਿਕਾਸੀਰਾਮਰਾਮਸੇਪਰਸ
 ਰਾਮਮੇਸੇਕਹਾਯੇਤੋਰਿਕੇਧਨੁਖੇਮੇਸੇਮੇਸੇਬਲਕ
 ਤੁਹਾਰਿ। **ੴ ਰਾਮਚੰਦਪਰਸਰਾਮਸੇਕਬਿੰਤੁ।** ਬਾਮ
 ਨਾਉਖਾਰੀਤਿਨਪਾਰੀਤਿਨਤੁਲਤੁੰਛੁਭੁਖਨਕੇਭ
 ਖੇਮਹਾਤੋਸੇਕਹਾਕਹੀਮੇ। ਨਾਵੇਹਾਬਬਾਂਬੀਮੇਨ

ਅਏ ਮਤਿ ਬੀਛਿ ਨ ਕੋ ਤਾ ਤੇ ਗੰਥ ਤੇ ਸੁਨਿ ਸੁਨਿ ਚਾਇ
ਰਹੀ ਮੈ ਹਿਮ ਕੇ ਅਜ ਸੁ ਤੇ ਸੇ ਬਾਧੇ ਤਰਕ ਸੁ ਅਨਰ
ਸੁ ਕਰੇ ਬਨ ਨ ਸੇ ਤਾਂ ਤੇ ਸਬ ਸਹੀ ਮੈ ਕਾਂਸੀ ਰਾਮ
ਕੈ ਹੋਰ ਪੁਬੀ ਸਿਨ ਕੀ ਗੀਤਿ ਯੈ ਹੋ ਜਾਸੇ ਕੀ ਜੈ ਮੇਹੁ
ਤਾ ਸੇ ਲੇਹੁ ਕੈ ਸੇ ਗਹੀ ਮੈ ॥ ੮੪ ॥ **ਕਾਬਿਰੁ** ॥ ਰਾਮ
ਨ ਕੇ ਪੁਤ ਮਹਾ ਬਲੀ ਅਤ ਕੇ ਪਿਅਏ ਧਨੁ ਖਨਚ
ਫੁਲ ਸਬ ਗਾਰੇ ਜੇ ਰਕੇ ਰਕੇ ॥ ਟਾਕੁ ਰਿਹਾ ਬਲੀ

ਨੇਟਲੇਬਿਨੁਜੇਰਕੀਨੇਤਾਤੇਤੇਰਤੁਰਯੇਕੋਰਿਸ
 ਕੋਰੇਨਤੋਰਕੋਰੇਪੁਜੀਅਭਯਤੇਰੇਸੁਨਗਪਰ
 ਸਰਾਅਬਿਨਤੀਕਰਤਤਾਂਤੇਦੇਓਕਰਜੇਰਕੋਰਾਤੁਮ
 ਸੇਨਜੇਰਚੇਰਰੂਪਨਕੋਰੇਰਰੂਪਕਾਕਰੀਕੋਚੇਰ
 ਕਾਹੁਮਾਕੋਰੇਨਟੋਰਕੋਰੇ॥੯੫॥ਦੋਹਰਾਦੇਖਿਰਾ
 ਮਕੀਦੀਨਤਾਸਬਸਮੁਦਾਵਤਿਤਾਹਿ॥ਇਕਿਮੀ
 ਠੀਨਿਸੁਸੁਮਸਕੀਬਿਤੇਰੇਚੇਨਕਾਹਿ॥੯੬॥ਰਿ

੩੯

ਖਉਵਾਚਾ॥ **ਕਾਇੰਤੁ**॥ ਰਾਮਪਨਸਜਾਮਮਭਿਰਾਂਮਸੁ
ਠਿਕਾਮਉਤੇਤਾਂਤੇਹੋਪਰਸਰਾਮਕ੍ਰੋਧਮਤਛੁਰੀਏ॥ ਧਨੁਖ
ਪੁਰਾਨੇਦੁਟਗਯੇਬਹਿਜਾਨਦੇਹੁਕੈਨੈਕਾਜਬੇਰੁਬਡਕੀ
ਜੈਬਾਤਬੇਰੀਏ॥ ਬਾਲਕਬਿਨਦਨਤੇਜੀਅਮੇਰਿਸ
ਯੈਤਾਰੇਪਨੁਖਚਛਯੈਕਹੋਪੀਤਕਾਸੇਲੇਰੀਏ॥ ਬਾਤਤੇ
ਬਿਹਾਨੀਸੁਚਲਯੈਨਕਹਾਨੀਰਾਨੀਰਮਸੈਨਰਾਂਮਰਾਂ
ਮਦਾਰਦਸਜੋਰੀਏ॥ **ਓ॥ ਦੋਹਰਾ॥** ਪੁਰਮਪਇਗਾ

ਏਨਿਰਖਦੀਏਸੁਜਸਲੀਏਸਾਥਾਮੁਖਬਲਜੇਮਨ
 ਮੇਕਹਯੇਏਅਚੁਤਰਪੁਨਾਥਾ॥੨੯੬॥ ਪਰਸਰਾਮੇਵਾਚ
 ਦੋਹਰਾ॥ ਸਨਮੁਖਦੇਖਤਮੇਹਿਰਨਕੇਨਸੂਰਠਹਰਾਇ
 ਲੇਪਰਚੇਤਪਕੇਚਲੇਭੁਟਿਭੁਜਾਰਪੁਰਾਇ॥੨੯੭॥
 ਕਾਬਿਰੁ॥ ਮੇਛੇਹਰਬਾਰਬਾਰਯਾਹੀਤੇਨਿਸਾਰਧਨੁ
 ਰਾਜਨਚਢਾਯੇਹੇਹਜਾਰਬਾਰਪਾਇਦੈ॥ ਤਾਕੇਚਹੀ
 ਏਨਰਬਲਤੇਰਤਨਲਾਰੀ॥ ਪਲੁਤਾਤੇਅਭਿਮਾਨਰਾ

ਮੇਰੇ ਸਕਰਚ ਲਾਇਏ। ਤੇ ਹੋਛਾ ਡਿਜਾਉ ਤੇ ਹਿਸਾ ਚੀ ਕਹਿ
 ਬਾਤ ਮੇਰਿ ਰਾਮ ਮਵਤਾਰਹਿ ਮੇਰੇ ਕੈ ਬਾਤ ਇਏ। ਤੇਰੇ
 ਤੇਜੁ ਮਾਨੇ ਸਹੀ ਜੇ ਤੇ ਕਰੈ ਮੇਰੀ ਕਹੀ ਮੇਰੇ ਈ ਪਨੁ ਖਲੇ
 ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੈ ਚਹਾਇਏ। ੧੦੦। ਲਛਮਨ ਉਦਾਚਰਾਸੀ।
 ਦੋਹਰਾ। ਬਹੁਤ ਸਹੀ ਯਾ ਕੀ ਸਬੈ ਕਿਤ ਕਹਿਓ ਭ੍ਰਿਗੁ ਬਿ
 ਸਾ। ਅਬ ਲਛਮਨ ਬਿਨ ਤੀ ਕਰੈ ਰਖੁ ਕੁਲ ਮਾਨ ਸਹਿ
 ਸਾ। ੧੦੧। ਕਬਿਤੁ। ਕਹੁ ਕੇ ਪਨੁ ਖ ਕਹੁ ਤੇਰੇ ਕਾਹੁ ਰਾ

ਖੋਯੋ ਰਕਹੇ ਯਾ ਕੀ ਗਾਰ ਕੇ ਕਹਾ ਹੈ ਭੁਯੋ ਛੀ ਜਿਨੇ॥
ਗਾਲ ਕੈ ਬਜਾਇ ਡੁਰ ਪਾਇ ਮਾਰੇ ਸਬੈ ਲੋਗ ਤਾਂ ਪਰ
ਨੇ ਦੇਖੋ ਰਖੁ ਨਾ ਬਹੀ ਸੇਖੀ ਜਿਨੇ॥ ਕਹੈ ਰਖੁ ਬੀਰ ਸੁਨਿ
ਬੀਰ ਰੇਖ ਛਾਡੇ ਤੁਮ ਮੇਹਾ ਗਾਜੈ ਬਿਨਾ ਬਰਖੇਨ ਭੀਜ
ਨੇ॥ ਤਉ ਤਉ ਗੁਸਾਈ ਦੇਖੋ ਬਾਮਨ ਦਿਠਾਈ ਰਾਮ ਸੁਰਜ
ਕੋ ਤੇਜ ਕੇ ਡਰਾਵੈ ਪਦ ਬੀਜਿਨੇ॥ ੧੦੨ ਕਬਿੱਤੁ॥ ਕਹੈ ਤੇ
ਚਿਤੁ ਰੇ ਕਹੇ ਯਾ ਹੀ ਦਿਰਸਾਰੇ ਜੋ ਕਹੈ ਤੇ ਕਾਨ ਲਾਇ

੪੧

ਮੇਂ ਚਰਾਖੇ ਸਾਤ ਦਿਨ ਮੇਂ ਜੋ ਕਹੈ ਤਿਹਾਰੇ ਬਲੁ ਪਾਇ
ਬਾਇਹਾ ਬਨਾ ਬਾਹੀਰੀ ਸੇ ਮੇਰੁ ਮਲੁ ਡੁਰੇ ਯਹ ਕਿ
ਨੇ ਮੇਂ ਛੁਖ ਮੇਰੇ ਸਰਗ ਲੇ ਸੇ ਸੇ ਸੁਰੇ ਸਾ ਅਲ ਕੇ ਸਹੁ
ਜੋ ਬਲੇ ਬਲ ਦੇਖਤੁ ਤਿਨ ਮੇਂ ਕਾਇਸ ਚੁਕਾਉਨਿ
ਜੇ ਯੇ ਮੇਂ ਜਰਾਉ ਪਨੁ ਆਇ ਸੇ ਪਾਉ ਤੇ ਚਰਾਉਰ
ਮਾਛਿਨੇ ਮੇਂ ॥ ੧੦੩ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਧਰਜੇ ਨਦੁ ਜੇ ਪਨੁ ਖਸਰ
ਸਰਨਾ ਗਤਿ ਨਹਿ ਦੀਨਾ ਸੁਰਪ ਤਿਹੈ ਸੇਰ ਪੁਪਤੀ

ਬਦੇਹੁਦਿਖਾਈ। ਬੁਝੈਕੈਤਾਹਿਹਨੀਨਭਕੀਗਤਿ॥ ੪੩
 ਰੁਹਤੀਅਬਾਮੈਰੁਬਨਾਈ। ਦਿਖਿਰਹਯੇਮੁਨਕੇਸੁਤ
 ਕੈਤਕੈਰੈਅਵਤਾਰੁਸਹੀਰਪੁਗਈ। ਭੇਦਭੁਟਾਕਚ
 ਲਯੋਬਨਕੈਜਬਰਾਮਕਮਾਨਚਟਾਕਚਛਾਈ॥ ੧੦
 ੭ ਦਿਹਰਾਮਪਨਚਤਾਂਪਨੁਖਕੀਮੈਂਦੀਜੁਬਸੁਤ
 ਲਾਇ। ਦਿਖਿਜਨਕਜਾਨਾਹਤਨਮਨਪਰਰੇਖ
 ਰਿਸਾਇ॥ ੧੦੮ ਸੀਤਉਹਚਾਕਬਿੰਤੁ। ਯਾਹੀਕੈਤੋ

ਬੋਲਕਛੂਤਾਤਕਸੇਦੇਖਤਰੰਮੇਸੇਤੰਮਨੇਕਹੈਹੈਕ
ਹਾਂਕਹਾਜਾਇਹੈ। ਕਾਲਬਜਾਹੀਨਈਹਿਤੰਧਾਮਹਿ
ਨਗਈਰਾਮਅਜਹੁਤੇਮੇਰੇਸੀਸਸੀਤਕੇਬਸਾਇਹੈ
। ਰਾਜਨਿਕੀਰੀਤਿਬਿਪਰੀਤਿਸਬਜਾਨੈਜਗੁਕਾਂ
ਕੇਬਸਿਭੁਈਮੇਹਿਐਸੇਤੁਹਕਾਇਹੈ। ਮਨੇਮੇਬਿ
ਚਾਰੈਗਈਲੇਚਦੇਉਤਾਰੈਸੀਅਤੇਰਕੈਧਨੁਖਯਾ
ਕੀਬਿਟੀਬਜਾਹਲਯਾਇਹੈ। ੧੦੮ ਸ੍ਰੀਰਠਾਇਤੁ

ਲਾਇਮੁਖਬਾਤਕਹੀਨਾ। ੧੦੪। ਸਦੇਦਾ। ਸਿਵਕੁਬਾ
ਧਿਨਦੁਰਕੀਓਜਿਨਚੁਕਪਰੋਮੁਖਤੋਹਸਿਦੀਨੋ। ਦਾਨੁ
ਦਯੋਜਿਨਕੋਤਿਨਪਾਇਨਮਾਂਗਬੋਕੋਬਹਰੋਮਨੁਕੀ
ਨੋਬੋਲੁਕਯੋਸੁਕਯੋਨਰਿਯੋਅਰੁਸੀਅਬਿਦਾ
ਹਿਕੋਬਿਅਹੁਨਕੀਨੋ। ਏਕਹਿਬਾਨਹਨਜੇਰਿਪਮੰ
ਡਲੁਸੀਰਪੁਬੀਰਸਦਾਬੁਤਲੀਨੋ। ੧੦੫। ਰਾਮਚੰ
ਦਉਦਾਚਾ। ਕਬਿਤੁ। ਬਾਂਨਭੁਰਿਛੁਇਲੋਹਕਾਨ

ਸੋਲਰਾਇਜਿਹਜਿਹਪਕਰਾਇਲਾਰੋਕਰਨਨਿਦਸ
ਸੋਦੇਖੋਈਰਦੇਖੋਬਾਪੇਖੋਘੋਪਰਤਾਪੁਜਾਨਚਾਪਚਿ
ਰਰਾਨੇਅਰਰਾਨੇਅਸਮਾਨਸੋਕਾਸੀਰਾਂਮਰਾਂਮਕੇਰਿ
ਸਾਤਭਹਿਰਾਤਰਾਂਮਭੂਲੀਸੁਪਿਸਾਤਪਰਯੋਭਿਪਰਿਮ
ਸਾਨਸੋਦਿਜਬਰਖੋਯੋਗਯੋਭਿਰਭੁਜਿਭੀਤਭ
ਯੋਯੋਗੀਕਰਲਯੋਦਯੋਭਯੋਗੀਕਰਪਾਨਸੋਗ ੧੦੬
ਸੋਦਾ ਰਾਮਕਯੋਮੁਨਨਿਦਨਕੋਕਹਿਕਾਹਿਹਨਅ

ਲਛਮਨਸਿਰਿਗਰਾਮਪਰਸਰਾਮਬਲੁ ਪਰਹਰਕੇ ੪੪
 ਪ੍ਰੀਤਿਕਰੀਬਿਸਾਮਾਮਰਭਯੋਮਨਦੇਹਧਰਿ।
 ੧੧੦ ਸੋਰਠਾ ਯਹਿਦੀਪਕਾਕਿਹਕਾਂਮਸੇਖਸੁਨੇਹਜ
 ਰਾਇਗੁਨਾਰਪੁਕਲਦੀਪਕਰਾਮਸਦਾਬਛੁਤਦੇ
 ਉਰਹੇ। ੧੧੧ ਸੋਰਠਾ ਛਾਡੁਸੇਸਮਰਸੁਭਾਉਪਰਸ
 ਰਾਮਮਨਤਪੁਧਕੇਰਾਮਉਤਾਕਮਚਾਉਭਯੋ
 ਨਦੀਸਤਮਾਜਲੇ। ੧੧੨ ਕਬਿੱਤੁ। ਜੈਸੇਮਹਿ

ਮੇਰਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਚਰ ਭਰਤੇ ਕੁਰਗ ਸਿੰਘ ਸੇਰਤੇ ਤੁਸਾਰਨੇ
ਸੇਘਾ ਮਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪਤੇ ਬਿਰਗਤੀ ਸਮੀਪ ਤੇਜੇ
ਕਾਤਿਕਤੇ ਮੇਘ ਨਭੁ ਜਾਤੁ ਸੁਰਧਾ ਮਤੇ। ਦਾਰਦਜਯਾ
ਰਸਤੇ ਕਾਣੁ ਜੇਸੁ ਧਾਰ ਸਤੀ ਪਾਪਨ ਕੇ ਜਾਣਨੇ ਸੇਏ
ਹਰਿਨਾ ਮਤੇ ਜੈਸੇ ਏਕਲੁ ਭੁਤੇ ਅਨੇਕ ਗੁਨ ਭਾਜੇ
ਰਾਮੇ ਸੇਭਾ ਮਦਲਾ ਮਹੈ ਪਰਸਰਾਮ ਰਾਮ ਤੇ। ੧੧੩
ਅਥਾ ਮਹਾਨਗਰ ਪਵੇਸਾ ਸਵੇਯਾ ਸਬਸਿ

ਗਚਲੇਪਿਤੁਕੇਮੁਨਿਜੀਤਪਦੈਦਿਜਬੇਦਉਸਸਲਯੇ ੪੫
ਮਨਤੇਹਰਖਸਮਜਨੀਦਨਜੁਕੈਗਮਾਜੁਹਮੇਬਿਧਰਾ
ਜੁਦਯੋਪੁਨਫੁਲਮਿਦੰਗਬਜਾਇਯਸੇਪੁਰਦੇਖਤਹਾ
ਦਬਜਾਰਫੁਯੋਸੁਕੈਰਬਕਸੀਸਦਰਦੁਖਦੇਦਮਨੀ
ਦੁਭਯੋਭ੍ਰਿਗੁਨੀਦਗਯੋ॥ ੧੧੪॥ ਸੇਵੇਯਸਾ ਬਾਰਨਮੰਤ
ਗੰਜਾਰਤਭਿੰਗਕਪੇਲਾਨਿਤੁਗਪੁਜਾਫੁਹਿਗਾਹੀ॥
ਚਾਰਨਬੀਸਉਚਾਰਨਕੈਨਿਜੁਬਾਹਉਠਾਇਕਬਿੰਤੁਪ

ਦਾਹੀ ਚਾਅਰ ਛੁੱਡ ਲਏ ਸਿਰ ਬੀਰ ਬੇਨਰ ਪੁਬੀਰ ਸਨੇ
 ਮਨਿ ਮਾਹੀ ਦੇਖਿ ਸਰੂਪੁ ਪੀਐ ਜਲੁ ਵਾਰਿ ਸਬੈ ਪੁਰਨ
 ਰਿਕੈ ਹੋ ਬਲਿ ਜਾਹੀ ॥ ੧੧੫ ॥ ਇਤੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਗੀਤੋ ਸੀਤਾ
 ਬਿਦੁਸ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਥਮੇ ਅੰਕ ॥ ੧ ॥ ਏਹ ਰਾ ਬੈਠ
 ਅਜੁ ਧਿਆ ਸੁਖ ਕੀਰਿ ਅਤਿ ਸੁਠ ਦਸਰ ਬਸੁਤਾ ਅ
 ਰਿਜੀ ਤੇਜ ਸਤਿ ਲਕਸ਼ਮੀ ਪਰਮੇ ਰਾਮ ਸਪੁਤਾ ॥ ੧੧੬ ॥
 ਬਿੱਤੁ ਅੰਧਰ ਜਪਾਨੀ ਰਾਜਾ ਦਸਰ ਬਤੀ ਨਿਰਾਨੀ ਕੋ

ਸਲਯਸੁਮਿਤ੍ਰਾਮੀਰਕੇਕਈਸੁਨੀਤਹੈ। ਬੇਦਸਮਬੇਦ
 ਪੁਤਬੇਰਗੰਮਸੇਸਪੁਤਲਛਮਨਭਰਬਸੇਸੰਤ੍ਰਪਨਪੀ
 ਤਹੈ। ਵੇਦੇਸਨਮਾਨਉਪਗਾਰਿਬਿਪਾਇਪਰਬਿਦਾਸ
 ਬਕੀਨੇਨਿਪਜੈਸੇਰਾਜਨੀਤਹੈ। ਬਿਛਮੇਸੁਖਸਿੰਧਅਰ
 ਜੀਤੇਸੁਪੈਨਨਦੁਖਕਾਲਚਾਲੇਦੇਖੇਅਸੇ। ਅੰਰੇਭੁੰ
 ਤਬੀਤਹੈ। **ਕਾਦਿਹਰਗ**। ਸੁਨਹੁਸਿਤਮਨੁਦੇਸਬੇਇਹ
 ਈਲਿਸੁਖਸੰਗਤਿ। ਅਬਹਿਕਥਾਰਪੁਬੀਰਕੀਚਲੀ

੪੬

ਐਰਹੀਭਾਂਤਿ॥ ੩॥ ਸੈਵੈਯਾ॥ ਰਾਜਸਮਾਜਜੁਰਯਪੁਰ
ਮੇਸੀਅਰਾਮਮਿਲੇਮਨਮਾਨੰਦਭਾਰੀ॥ ਸਾਰਸੁਭੀਨ
ਸਕੈਕਹਿਅੰਕਸਿਗਾਰਕੈਹੈਅੰਤਕੈਨਹਮਾਰੀ॥ ਕਾ
ਲੁਖਿਤੀਤਭਯੋਇਹਰੀਤਬਿਭੂਤਬਢੀਸਭਾਅੰਗ
ਨਿਸਾਰੀ॥ ਰਾਜੁਦੈਰਾਮਹਿਰੈਬਨਜਾਉਖਸਿਸੁਕਹੀ
ਭਲੀਬਾਤਬਿਚਾਰੀ॥ ੪॥ ਸੋਰਠਾ॥ ਕਹਾਰੈਕਕਹ
ਭੁਪਦਖੁਸੁਖਸਿਰਾਸਦਾਰੈ॥ ਪਰਉਜਾਰਜੈਕੁਪ

ਲਰੈ ਦੁਹੁ ਘਟ ਜੇ ਦੁਹੀ ॥ **੫ ॥ ਦੇਹ ਰਾਗ ॥** ਰਾਜਾ ਸਬ ੪੭
ਸੋਯੈ ਕਹੀ ਰਾਮ ਸੀ ਸਦੈ ਰਾਜਾ ॥ ਹੋ ਬੰਨ ਬਸਤ ਪਕੇ ਕ
ਰੇਸਾਂ ਤੇ ਭੁਲੇ ਨ ਕਾਜਾ ॥ **੬ ॥ ਸੋਹ ਰਾਗ ॥** ਦੇਖ ਨ ਕੋ ਅ
ਕੁਲਾਹਿ ਛੁਡ ਚਮਰ ਸਿਰ ਰਾਮ ਕੇ ॥ ਨੈਨਾ ਤ ਬਹਿ
ਸਿਰਾਂ ਹਿ ਜਬ ਦੇਖੈ ॥ ਇਹ ਭਾਂਤ ਸੁਤਾ ॥ **੭ ॥ ਕ ਬਿੰਤੁ ॥**
ਜੋ ਰਿਕੁਲ ਪੂਜ ਪੂਜ ਪਾਇ ਸੀ ਸਨਾਇ ॥ ਅਭਿਯੋ
ਕੋ ਕੋ ਕਰਾਇ ਤ ਬਕਰੈ ਦੁਜੇ ਕਾ ਮਕੈ ॥ ਲੇ ਚਨ ਸਿ

ਰਾਹੁ ਛੁੱਡੁ ਚਮਰ ਬਿਜਨ ਤਾ ਕੇ ਮਾਥੇ ਫੁਹਿ ਰਾਹਿ ਮੇਸੇ ਦੇ
 ਖੇਪਨ ਸਜਾਮ ਕੇ ਜਾਨ ਕੀ ਕੋਪਟਰਾਨੀ ਸਿੰਧੇ ਰਜ ਪਾਨੀ
 ਸਬ ਕਾਨ ਸੁਨੇ ਆਪਨੇ ਹੋਰਾ ਤੁਮ ਭੁਰਾਮ ਕੇ ਰਾ
 ਜਾਦ ਸਰਬ ਯਮ ਨੇਰ ਬਲੈ ਸੁਖ ਪਾਯੇ ਤਾਤ ਕਹੀ
 ਬਾਤ ਪਾਤੈ ਦੇਹੋਰਾ ਤੁਮ ਕੇ ॥ **੮ ਕਾ ਬਿੰਤੁ ॥** ਰਾਮ
 ਰਜ ਕਾ ^{ਰਜਾ} ਭੁਜੇ ਰਕੈ ਸਮਾਜੈ ਬੈਠੈ ਨਿਪਰਾਜ ਰਿਖਿ
 ਆਦਿ ਰਿਖਿ ਮੰਡਲ ਬਨਾਇ ਕੇ ਰਾਜ ਭਾਗੁ ॥

ਰਭਿਏਕਕੇਕਾਜਸੁਜੰਗਕੇਮਡਿਲਅੰਗਨਿਧੇਰੇਹੇ। ੪੯
 ੧੧ ਸੋਵੇਯਾ ਪੀਤਦੁਕੁਲਪਰੇਰਪੁਨਿਦਨਰਾਜਕੇਕਾ
 ਜਖੁਸੀਮਨਮਾਹੀਤਿਲਸੁਰੀਧਮਿਲੈਹਰਦੀਬਟ
 ਨੈਨਿਜੁਮਾਤਲਗਾਵਤਬਾਹੀ। ਜਾਨਕੀਫੁਲਸੀ
 ਫੁਲਤਰੇਲਤਰਾਂਮਸੇਨੈਨਮਿਲੈਮੁਸਕਾਹੀ। ਬਾ
 ਹਰਭੀਤਰਭੇਨਭਤਾਰਮੇਯਾਸੁਖਕੀਪਰਮਾਦੁਪ
 ਨਾਹੀ। ੧੨ ਸੋਵੇਯਾ ਆਹਿਬਡੇਚਤੁਰਾਨਨੈਸੇਸਿ

ਵਸੇ ਮਘਾ ਸੁਰਲ ਕ ਬਤਾਵੈ। ਕਿਚ ਨਿਕੇ ਮ ਨਿਕੇ ਚ ਦਿਖਾ
ਸੁ ਬਿਵਾਨ ਨ ਲੋਕ ਨ ਲੋਕਾ ਫਿਰਾਵੈ। ਸੀ ਮਝ ਨਿਦ ਨ ਕੇ ਸੁ
ਖ ਕੇ ਕਨਿਕਾ ਸੁਪਨੇ ਹੁਨ ਦੇਖ ਨ ਪਾਵੈ। ਕਾਹੇ ਤੇ ਸੀ ਰਖੁ ਬੀ
ਰਸੇ ਪੁਤ ਸਪੁਤ ਕਹੇ ਕ ਬਰਾ ਜਰਮਾਵੈ॥ ੧੩ ਸਿੰਦ੍ਰਯਾ ॥
ਨਦ ਏ ਕ ਬਦਮੇ ਪੁਰੇ ਮਘ ਰਹੀ ਘਰ ਹੇਤ ਕੁਲਾਹਲ ਭਾ
ਰੀ। ਗਾਵਤ ਗੀਤ ਦਿਵਾਵਤ ਦੇਤ ਚਲੀ ਸਬ ਮਾਵਤਿ
ਨਾਗ ਰਿਨਾਰੀ। ਜਾਨ ਕੀ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰ ਤੇ ਦੇਤ ਮਸੀਸ

ਮੁਰਖੁ ਬੀਰੁ ਭੁਜ ਬਾਧਿ ਬਨ ਜਾਉ ਤਪ ਕਾ ਭੁਜ ਮਨ ਬ ੪੮
 ਹੁਸੁ ਖੁਪਾਇ ਕੋ ਫੁਲੇ ਸੁਨ ਬਾਤ ਸੁਖ ਅੰਗ ਨਨਮਾ
 ਤਉ ਰਜ ਮੇ ਪੁਰਾਨੇ ਪਾਤ ਦੁਖ ਯੈ ਚਲੇ ਉਡਾਇ ਕੋਇ
 ਕਉ ਟੇਗਾਇ ਏਕ ਦੇ ਦਭੀ ਬਜਾਇ ਏਕ ਪਾਇ ਥਾ
 ਇਧਾਇ ਫੁਵੇ ਰਾਮ ਚੰਦੁ ਰਾਇ ਕੋ ॥ ਸੋਇ ਯਗ ॥
 ਚਾਰਨ ਕਿਨ ਰਮਾ ਗਾਧ ਸੁਤ ਮੈ ਬੈਰਾਨ ਅਨ ਦਸ
 ਮਿਲਿ ਗਾਵੈ ਪੀਤਿ ਤਪੁ ਜ ਬਨਾਇ ਕ ਬਿੰਤ ਨਿਆ

ਨਿਪਛੋਇਹੁਗੰਤਿਰਿਝਾਵੈਕੋਤਕਕੋਟਿਕਰੈਗਾਨਿਕਾ
ਕੁਲਾਨਿਰਤਤਮਰਿਗੁਰੀਧਦਿਖਾਵੈਦੇਸਨਦੇਸਤੇ
ਆਨਿਜੁਰੇਸ੍ਰਿਪਰਾਮਕੋਕਾਸਜਮਹਾਂਸੁਖੁਪਾਵੈ॥੧੦
ਸੋਵੈਯਾ ਆਨਿਬਨੀਸਪਤੀਬਨਤੇਸਬਤੀਰਬਕੇ
ਜਲਕੁੰਭਭਰੇਹੈਆਬਕੇਮੋਰਸ੍ਰਕੇਤਿਹਉਪਰਿ
ਕੇਸਰਸਾਂਲਿਖਪੀਤਕਰੇਹੈਤੇਕੁਲਾਇਸਦਬਸਿ
ਸੁਸਬੈਪਦਬੇਦਸੁਮਤ੍ਰਿਨਿਪੁਤਖਰੇਹੈਸ਼ੀਰਪੁਬੀ

ਸੈਬੈਫਲੀਓਰਪੁਬਾਰੀਰਾਮਕੇਰਾਜੁਰਹੇਤਬਲੇਜਗ
ਜੈਲਗਾਰੀਗਾਬਹੈਜਮੁਨਾਰੀ॥ ੧੪॥ ਸੋਰਠਾ ਫੁਲੇਅੰ
ਗਨਮਾਤਾਇਹਬਿਪਿਪੁਰਬਾਸੀਸੈਬੈਲਿਚਨਸੋਕਲ
ਸਿਰਾਤਦਾਖਿਰੁਪੁਸੀਰਾਮਕੇ॥ ੧੫॥ ਸੋਰਠਾ॥ ਸੁਨੀਕੇ
ਕਈਬਾਤਰਾਮਹਿਰਾਜੁਬਿਦੇਸਸੁਤਾਨੈਕੁਨਨੈਕਸਿ
ਰਾਤਰਹੇਰੁਠਦੈਬਚਨਸੇ॥ ੧੬॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ਰਾਮਹਿ
ਰਾਜੁਬਿਦੇਸਬਸੇਸੁਤਸੋਚਕੀਓਯਹਬਾਤਨਚੇਗੀ॥

ਇਕਉਪਾਉਕਰਜੁਫਿਰੈਮਤਵੈਬਰਵੈਲੇਉਮਾਂਗਿਸੁਰ
 ਗੀ। ਭੁਖਨਤਗਰਿਨਅੰਚਰੁਲੇਰਹੈਜਾਤਸੁਸਾਤਸੁਪਾ
 ਇਨਨਗੀ। ਦੋਰਚਲੀਪੀਅਪੈਬਰਮਾਂਗਨਿਮਾਨਹੁਕ
 ਲਕਰਾਲਭੁਜੀਗੀ॥ ੧੭॥ **ਸਵੈਯਾ** ਜਾਇਜੁਹਾਰਕ
 ਕੇਨਿਪਸਿਤਿਨਵੈਬਰਵੈਤੁਮਤੇਮਬਪਾਉ। ਕੋਨਸਮੇ
 ਸੁਨਿਸੀਰਪੁਬੀਰਹਿਰਾਜੁਦੇਮਾਨਨਿਨੇਨਸਿਰਾਉ॥
 ਰੁਫਿਰਹੀਮਨਮੈਕਹਯੇਭੁਪਤਿਮਾਨਦੁਆਜੁਨਯਾ

ਹਿਰੁ ਠਾਉ। ਮਾਂਗ ਕਯੋ ਬਨ ਬਾਸੁ ਦੇ ਰਾਮ ਹਿਰੋ ਅਪਨ ਸੁਤੁ
 ਰਾਜਰ ਮਾਉ। ੧੮॥ ਸੈਵੇਯਾ॥ ਰੁਠਿ ਰਹੀ ਪਤ ਸੇਤ ਬਲਿ ਜ
 ਬਕੇ ਕਈ ਮਾਂਗ ਦੇ ਉਬਰੁ ਲੀਨੇ। ਦੇ ਨ ਕਹੇ ਜੁ ਹੁਤੇ ਅਜਨੀ
 ਦਨ ਪਾਨ ਨ ਸਿ ਗਤੇ ਈ। ਮਬਦੀਨੇ। ਇਕ ਬੀਬੀ। ਮੁਖ ਤੇ ਜੁ
 ਗਸਾਂ ਪਾਠਿ ਕਾਰਿ ਮਨੇ ਨਿਪ ਕੇ ਸੁਖ ਛੀਨੇ। ਬੋਲ ਕੈ ਬੋਲ
 ਕੁ ਬੋਲ ਕੁ ਨਾ ਰਿਪਿ ਉਖ ਕੇ ਕੁ ਭੁਹ ਲਾਹ ਲਾ ਕੀਨੇ। ੧੯॥
 ਸੈਵੇਯਾ॥ ਹੇ ਸੁਨਿ ਕੇ ਕਈ ਹੇ ਸੁਨਿ ਪਾਪ ਨ ਹੇ ਸੁਨਿ ਚੰਡਤ

ਸੋਸੁਖਭਾਰੋ ਬੇਲਤਬੇਲਨਬੇਲਬਕਜੇਮੁਖਫਾਹਗੀਯੇ
ਨਹਿਜਾਤਤਿਹਾਰੋ। ਖਾਇਤਵਾਰਪਕਜੇਪਰਹਾਰਵਿਹਾਸ
ਸਿਹਾਸਿਵਹਾਮੁਖਚਾਰੋ। ਫੇਰਸੇਕਾਰੋਕੇਪ੍ਰਾਨਨਿਕਾਰਤੁਮੁ
ਧੇਗੀਜੇਕਿਨਲੇਤਹਮਾਰੋ॥ ੨੦ ॥ ਸੋਹੈਯਾ ਜੇਤਰਦੇ
ਰਨਮੇਭਰਘਾਇਲਜੇਕਰਿਸਾਇਲਸਿਖਚਬਾਯੇ
ਜੇਬਿਨੁਨੀਰਹਿਮੀਨਦਸਾਸਨੇਕਾਲਕਰਾਲਭੁਮੇ
ਗਾਨਿਖਾਯੇ। ਜੇਸਮਿਰਾਹਰਸਜੇਨਤਮਮਪੁਨਿ

ਜੋਅਪਹੁੰਸਗਰੇਦੁਖਪਯੋਯੋਨਚਲੇਰਵਜੋਜ ॥
ਲੋਮੋਨਿਪਕਿਕਈਕੇਬਰਯੋਤਰਫਾਯੋ॥੨੧॥ਕਾਬਿੰਤੁ॥
ਲੀਜੀਐਸਮਾਜੁਸਬਦੇਸਨਕੇਰਾਜੁਮਾਜੁਗੀਭਿਖਾ
ਗੀਭੁਯੋਅਬਰਾਮਭੀਖਹੋਲਹੀ॥ਜੋਕਹੀਤਿਹਾਰੇਗਾ
ਉਭੀਖਮਾਂਗਿਮਾਂਗਿਖਾਉਜੀਪੈਰਾਮਸਿਰਾਤਿਅਨੇਕ
ਦੁਖਮੇਸਹੀ॥ਜੋਨਹੀਸੁਆਉਸਿਰਿਗਰਾਮਲੈਬਿਦੇਸ
ਜਾਉਪਾਨਜਾਤਨਾਰਿਸੁਨਿਬਾਤਏਕਹੀਕਹੀ॥ਰਾਜੁ

ਤੇਰੇ ਪੁਤ ਕੋ ਨ ਕੀਜੀ ਏ ਕੁਸੁਤ ਪੁਤ ਰਾਮ ਕੋ ਕਹਾ ਪਰਾਧ
ਰਾਮ ਪਰਹੀਰ ਹੋ॥ **੨੨ ਸੈਵੈ ਯਾ** ਕੋਸੇ ਦੁਖ ਪਾਵਤ ਹੋ
ਬਹੁ ਦੇਤ ਸੁਮੇਹਿ ਕਹੇ ਪਭਤੇ ਮਾ ਬਦੇਈ॥ ਰਾਜਨ ਜੇ
ਜੀਅ ਮਾਹਿਰੁ ਚੇ ਬਹੁ ਮਾਂਗ ਲਏ ਤੁਮ ਤੇ ਮਾ ਬਤੇਈ॥
ਜਿਨ ਰਬੈ ਲਾਨਿ ਬਾਹਤ ਹੋ ਸਿਰ ਮਾਨਿ ਪਰੀ ਪਰੀਸੇ
ਹੁਥੇਈ॥ ਕੋ ਮਾ ਬਟੋਰ ਕਹੇ ਮੁਖ ਕੋ ਕਈ ਮੈ ਬਰਭੇਰਿ
ਨ ਦੇਨ ਕਹੇਈ॥ **੨੩ ਸੈਵੈ ਯਾ** ਜਾਨਤ ਹੋ ਜੀਅ ਮੇ

ਸੁਨਿਕੇ ਕਈ ਭੂਖਨ ਭੀਨ ਪਰਿ ਬਰਲੇ ਹੋ। ਜਾਂ ਮੁਖ ਕੇ ਬ
 ਰੁਮਾਂਗਾ ਤਿਹੈ ਸੁਨਤਾ ਮੁਖ ਲਚਨ ਤੇ ਨ ਮਿਰੈ ਹੋ। ਜਾਂ ਰਿ
 ਨਹਾਂ ਮਥੈ ਬਨਤਾਂ ਦਿਨ ਮੇਰਿ ਕਹੂੰ ਸੁਪਨੇ ਹੋ ਨ ਪੈ ਹੋ।
 ਤੇਰੇ ਈ ਪੁਤ੍ਰ ਸਨੈ ਯਹ ਬਾਤ ਪਿਸਾਚਨਿ ਗਾਂਉ ਮੈ ਪਾਂਉ
 ਨੇਰੇ ਹੋ। **੨੪ ਸੋਹੇ ਯਾ** ਬੈਲ ਨਿਬਾਹਨ ਕੇ ਗਰਿਚੇ ਦਾਨਿ
 ਗਾਰਹੁ ਭੀਨ ਰਤੀ ਸੁਖੁ ਛੀਜੈ। ਅੰਗਰਾਪੀ ਚਸੇ ਰਾਂਕ ਬ
 ਲੀ ਬਾਲਿ ਬਾਹਨ ਪਾਹਨ ਜਮੇ ਜਮੁ ਲੀਜੈ। ਰਾਜਨ ਪੁਤ੍ਰ

ਸਮਾਨਦੇਉਪਨਏਕਸਿਨੇਹੁਨਏਕਸੇਕੀਜੇਕਿਨਸੀਹਾਂ
ਨਭਈਤੁਮਕੇਛਿਤਏਕਹਿਦੇਬਨੁਏਕਹਿਦੀਜੇ॥੨੫॥
ਕਬਿੱਤੁ॥ ਪ੍ਰਾਨਚਾਹੇਪ੍ਰਾਨਲੇਨਿਦਾਨਜਿਨਿਕਰੈਬਰਦੇ
ਨਕਹੈਸਾਚੁਪੈਤੁਬੈਰਤਸਮਾਜਕਾਦੇਖਿਰਿਖਿਰਾਜ
ਕੁਲਪੁਜਬਾਲਮੀਕਆਜੁਬਲਨਗਏਹੈਰਾਮਚੰਦ
ਜੁਕੈਰਾਜਕਾਭੁਲਪਗਧਾਰੇਪਾਇਅਗਇਸਸਿਧ
ਰਬਨਭਰਬਬੁਲਾਈਏਜੀਰਾਜਾਰਾਜਸਾਜਕਾਰੇ

ਜੇ ਬਿਕਰਾਲ ਕਾਲ ਬਜਾਲ ਖਾਯੇ ਲੇ ਦੇ ਪਰ ਦੇ ਬੰਕ ੫੪
 ਬਿਰਾਮ ਹੋ ਬਹਾਉ ਮੇ ਸੀ ਲਾਜ ਕੇ ॥ **੨੬ ਦੋਹਰਾ** ॥
 ਸਾਂਪ ਨਿਯਹ ਸਾਧ ਨਿਧਿ ਪਰ ਜੇ ਅਟ ਪਟ ਕਾਂਆ ॥ **੨੭ ਸੋਰਠ**
 ਏਯਹਿ ਮਰਜੀ ਮੈ ਸੁਧਾਰਾਂ ਮੈ ਲੈ ਨਾਂਆ ॥
 ਇਕਤੀ ਅਉਹ ਅਨੁਗਾਰਿ ਸਬ ਹੀ ਜੁਗ ਕਵਿਰਾਮ ਕ
 ਹਿ ॥ ਪਤਿਹਤਿ ਪੁਤ ਨਿਕਾਰਿ ਆਨੰਦ ਕਾਰਿ ਜੀਅ ਜ
 ਲੁਪੀ ਮੈ ॥ **੨੮ ਸੋਹੈ ਯਾ** ॥ ਸੋਚ ਰਹਿ ਮਨ ਮੈ ਤਬ ਭੂਪ

ਤਿਕੇਕਈਏਬਰਕਾਹੇਤੇਮਾਂਗੈ। ਕਿੰਨਸਮੇਜੁਗਾਬੰਨ੍ਹ
ਪਰੇਯਹੈਨਭਲੀਸੁਬਿਚਾਰਨਲਾਰੈ। ਆਇਗ
ਈਫਿਰਕੈਮਨਮੈਚਿਬਿਸਾਪਕਹਮੈਸੇਈਆਵੁਤਮ
ਗੈ। ਯਾਹੀਤੇਰਾਮਬਿਚਿਗਫੁਟੈਤਨੁਜਾਨਤਹੈਪਰਤੇ
ਸੁਖੁਭਾਰੈ। **੨੮ ਸ੍ਰੀਵੈਯਾ** ਤੋਲਗਿਸਿਗਿਲਏਰ
ਪੁਬੀਰਹਿਆਪਬਸਿਸੁਧਰੇਕਰਬਾਹੀਂ। ਬੇਦਸੁਪੁ
ਜਪਦੇਦਿਜਮਭੂਲਰਾਮਹਿਫੂਲਭੁਈਮਨਿਮਾਹੀਂ

ਚਿਦਮੁਖੀ ਬਨਿਤਾ ਚਾਹਿ ਕੋਠ ਨਿਦੇਖ ਸਰੂਪ ਸਬੈ ਬ ੫੫
ਲਿਜਾਗੀਂ ਬਾਜਤ ਦੇਲ ਮਿਦੇਗ ਬਢੀ ਪੁਨਿ ਬੀਤਰ
ਕੀ ਪੁਨਿ ਕੀ ਸੁਪਿਨਾਗੀਂ ॥ ੩੦ ॥ ਸਦੈ ਯਾਗ ਧਾਰ ਕੁਲ
ਹਲ ਭੈਨ ਸੁਨ ਜੇਤ ਬਕੇ ਕਈ ਰਾਜ ਹਿਯੈ ਸਮ ਸੁਦੈ
ਆਯੈ ਹੋਰਾ ਜੇ ਕੇ ਕਾਜ ਬਡੇ ਸੁਤ ਜਾਇ ਬਸੈ ਬਨਅ
ਇਸੁ ਪਾਵੈ ਦੈ ਦੈ ਉਗਾ ਬਕ ਖਾਲ ਹਿਮਾਰ ਤੁਭੈ ਹਨ
ਸੋ ਕਯੈ ਜੇਤੁ ਪਿਠਾਵੈ ਜੇ ਮੁਖ ਰਾਮ ਹਿਰਾਜ ਕੇ ਬ

ਲਬਸੇ ਮੁਖ ਕਯੋ ਬਨ ਬਾਸ ਪਠਾਵੈ॥ ੩੧॥ ਸਵੈਯਾ ਸਿ
ਕਹਿ ਮੈਨ ਭੁਜੀ ਅਭਨ ਦਨ ਕੇ ਕਈ ਰਾਜ ਰਮੁ ਜਸੀ ਪ
ਈ॥ ਹੋਤੁ ਕਾਲ ਤਜੇ ਪਤਿ ਲੇਟਤੁ ਆਨੰਦ ਆਨੁ
ਹੋਇ ਨ ਸਮਾਈ॥ ਦੋਰ ਕੇ ਪੈਰ ਮੈ ਬੋਲ ਬਸਿ ਸੁਹਿਰ
ਮਚਿ ਤੇਯ ਹਿ ਬਾਤੁ ਸੁਨਾਈ॥ ਮੇਹਿ ਵਏ ਬਰਦੈ ਇ
ਨ ਕੇ ਬਨੁ ਮੇਸੁ ਤਕੇ ਅਪਨੀ ਠਕੁਰਾਈ॥ ੩੨॥ ਸਵੈ
ਯਾ ਬਾਤ ਸੁਨੇ ਕੁਲ ਪੁਜ ਰਹਿ ਚਕਿ ਸਦਾ ਸੁਭ ਕਯੋ

ਮੁਖਰਾਮਨਿਹਾਰੀ॥ ਅਗੈਸਹੈਇਕਯੋਨਿਪਸੇਚ
 ਲਿਖੈਰਹੁਤੀਅਬਮੇਰਬਿਚਾਰੀ॥ ਬੋਲਿਉਠੀਰਿ
 ਖਸੈਤਖਕੇਕਈਸਚੁਕਹੈਮੁਹਿਸੈਹਤਿਹਾਰੀ॥ ਭੁ
 ਪਕਹੀਜਿਨਮੇਹਮਿਲੈਬਨਜਾਇਬਸੈਕਹਜਗੈ
 ਪੁਕਾਰੀ॥ **੩੩ ਸੈਦਯਾ** ਜੋਰਿਸਕੈਗਈਭੀਤਰਭੁ
 ਨਸੁਤਿਬਨਭੂਪਤਸੈਨਿਮਿਲਾਏ॥ ਬੈਠਿਪੁਨਾਮਬੀ
 ਚਿਤਿਹਠਾਤਿਨਤਭਕੈਬਲਲੈਮਾਥਚਢਾਏ॥ ਸੋ

੫੬

ਕਭਰੇ ਰਿਖ ਲਗਨ ਮੇਕ ਹਿਰਾਨੁ ਰਘੁ ਬਨ ਬਾਸ ਪਠਾਏ
ਰਾਜਨ ਰਾਜੁ ਦਯੋ ਲਘੁ ਬੀਰ ਹਿਯੋ ਰਘੁ ਬੀਰ ਫਿਰੇ ਪਰ
ਆਏ॥ ੩੪॥ ਸਦੇ ਯਾ॥ ਆਇ ਕੇ ਧਾਮ ਬੁਲਾਇ ਸਬੈ ਰਿ
ਜਦਾ ਰੁਦਯੋ ਜੁਹੁ ਤੇ ਪਰਮਾਗੀ॥ ਸੀਅ ਸੇਬਾ ਤਕ ਹੀ ਸ
ਬਰਾਮ ਸੁਨੇ ਦੁਖ ਸੇਵੇ ਉਨੈ ਨ ਬਹਾਗੀ॥ ਕਹਿ ਕੇ ਰੰਦ
ਤਿਹੈ ਸੁਨਿ ਮਾਨ ਨਿਜ ਕਛੁ ਅਕਲਿ ਧੋਨਿ ਮਿਟਾਗੀ॥
ਸਾਸੁ ਕੀ ਸੇਵੁ ਭੁਲੇ ਕਰੀ ਓਅਰੁ ਹੋਰੁ ਚਲਿਯੋ ਹੀ ਬਿ

ਦੋ ਕੋਤਹਾਹੀ॥ **੩੫ ਸੋਦੇਯਾ** ਅੰਰਕਹੈਨਰਹੈਮਨੁ ॥ ੫੭
 ਤੇਹਿਤੋਜਾਹਿਪਿਤਾਪਰਆਜੁਪਠਾਉ॥ ਜਸੇਸੁਖੁ
 ਤੇਹਿਕਹੈਸੁਨਿਸੁਦਰਸੇਸੁਖ॥ ਆਇਸਦੇਹਿਬਨਾਉ॥
 ਹੋਬਸਿਕੈਬਨੁਪੁਤਕੈਸੁਨਿਕੈਕਈਕੈਰਿਨਤੋ॥
 ਟਕਾਉ॥ ਕਾਲਹੀਰਾਜੁਕਰੰਮਿਲਤੇਸੀਰਾਤਾਤੁ
 ਕੈਬਲੁਕੀਏਟਿਰਿਆਉ॥ **੩੬ ਦਿਹਰਾ** ਬਿਦਾ
 ਭਏਬਨਕੈਜੁਗਲਪੁਤਕੈਕਈਹੇਤਾਸੀਰਾਪੁ

ਪਤਭੁਜਰੋਕਕੈਬਿਦਾਭੁਇਨਕੇਦੇਤਾ॥੩੭॥ਸਵੈਯਾ॥
ਦੇਹਨਕੇਦੁਖਕੇਸੀਅਕੇਸੁਖਕੇਅਰੁਬਾਲੀਕੇਪਲ
ਨਹੀਕੇ॥ਰਾਵਨਕੇਦਸਸੀਸਨਕੇਅਰੁਈਸਕੇਬੋਲ
ਹਿਬੋਲਕੈਨੀਕੇ॥ਮੀਚਮਰੀਚਮੁਨੀਸਰਕੇਜਸੁਬੇ
ਲਬਭੀਖਨਲਿਕਮਹੀਕੇ॥ਤਾਤਬਿਦਾਦਈਰਾਂਮ
ਹਿਜੀਸਿਰਿਰਾਮਦਈਤਬਹੀਸਬਹੀਕੇ॥੩੮॥ਦੇਹ
ਗਾ॥ਕਟਿਨਿਖੀਰੁਕਸਿਧਨੁਖਕਰਲਛੁਮਨਅਤਿ

ਰਨਧੀਰਾ ਅੰਗੁਰੁ ਤੀ ਅੰਗੁਰੁ ਭਈ ਅਬ ਚਲੀ ਏਰ ਪੁਬੀ
 ਗ॥ **੩੯ ਸੋਰਠਾ** ਕਹੀ ਬੀਰ ਸੇ ਬਾਤ ਨਿਕਰ ਬੇਲਿ ਰਪੁਬੀ
 ਸਮਾਇ। ਤੁਮ ਹਿਕ ਯੇ ਨਹਿ ਤਾਤ ਰਾਜੁ ਕਰੇ ਅਰਹੀਰ
 ਗ॥ **੪੦ ਸੋਰਠਾ** ਦਾਸ ਕਰੇ ਬਿਨ ਤੀ ਸੁਨ ਨਾ ਬਹੀ ਸਾਥੁ
 ਤੇਜੋ ਨਹਿ ਪਾਇ ਗਹੀ। ਤੁਮ ਰਾਜ ਕੀ ਬਾਤ ਕਹੀ ਸੁਸਹੀ
 ਅਬ ਫੇਰ ਕਹੇ ਤਬ ਦੇਹ ਨਹੀ। ਅਬ ਮੇਰਿ ਬੰਦੁ ਦੁਖਹੈ
 ਸਬ ਮਰਿ ਨਿਜੀ ਦੁਤਲੈ ਇਕ ਬਾਤ ਕਹੀ। ਬਨ ਕੇਚ

ਲਤੇਬਨਡੀਲਕੀਛਾਹਰਹੇਤਰਹੇਘਰਹੇਨਰਹੇ। ੪੧
ਸੋਦੇਯਾ ਸਾਂਚਸਬੈਤਉਏਬਨਕੇਦੁਖੁਭੀਰਸਹੇਰ
ਪੁਬੀਰਕੀਦੇਹੀ। ਪਾਇਨਕੇਚਲਬਾਛਿਤਕਾਂਕਰ
ਧਾਂਮਰਹੇਪਿਤੁਕੀਸੁਧਿਲੇਹੀ। ਭਾਲਤਮਾਲਪਖਾ
ਨਨਦੀਅਹਿਸਿੰਘਧਰਾਧਰਹੇਹਿਸਨੇਹੀ। ਤੁਸੁਰੁ
ਮਾਰਸਬੈਅਰਿਤੋਮੁਖਦੇਬਿਸੁਮੇਹਿਬਡੇਦੁਖੁਏਹੀ।
੪੨ ਸੋਦੇਯਾ ਜਾਨਤਹੇਸਬਕੇਜੀਅਕੀਪੁਭਸਿਗੁਤ

ਜੇਮਾਹਿਕਯੋਬਾਨਿਮੇਰੇਜਿਗਠਿਕੇਤਭਰੇਮੇਹਿਰਾਖ ੫੯
ਵਸੇਹਠਕੇਸੀਗਾਪਾਨਪੈਠੇਰੇਜੇਦੁਖਨਾਬਕੇਹਤਮ
ਰੇਸੀਗਤੇਸੁਖਸੇਦਿਨਚੈਨਸਬੈਰੇਰਾਮਹਿਛੁਡਕ
ਹੋਕਬਹੁਅਬਲੇਅਰੁਆਗੇਹੁਕੇਸੁਖੁਪੈਰੇ॥੪੩॥
ਸੋਵੇਯਾ ਜਾਨਿਕਿਪੀਤਭੁਲੀਰਖੁਬੀਰਕਹੀਸੁਨ
ਬੀਰਕਰੀਕਠਿਨਾਈ। ਤੇਸੀਗਮੇਹਿਨਹੈਬਨਕੇਦ
ਖੇਹੇਹੀਅਮੇਸੀਅਕੀਦੁਚਿਤਾਈ। ਰੇਵਤਨੈਨ੍ਹਤੋ

ਜਲਦੁਆਰਾ ਮਜੇ ਪਰੇ ਹੇ ਨ ਚਲੇ ਬਨ ਪਾਈ ਗਸੇ ਧਿ ਚਲੇ ਨਿ
ਜੁਮਾਤ ਕੇ ਹਾਥ ਸੁਰਾਮ ਬਿਚਾਰਾਇ ਹੇ ਠਹਿਰਾਈ॥ ੪੪॥
ਦੋਹਰਾ ਸੁਨਿ ਸੀਤਾ ਬਿਲਖੀ ਬਦਨ ਸੀਰੁ ਛਡਾਵਤਿ ਮੇਰਿ
ਸੇਖ ਅਸੇਖ ਧਰਾ ਪਰੀ ਕਜੇ ਭਾਵਤੈ ਹੋਤੈ ਹਿ॥ ੪੫॥ ਸੀ
ਤਉ ਵਾਚਾ॥ ੪੫ ਸੋ॥ ਰਵਿ ਪਾਵਕ ਸੀ ਅਰਾਹਿ ਤਪੇ ਤਪ
ਨਿਯੋ ਚੇਦਾ ਮਾਸਿ ਪੁਸੁ ਕਾਹਿ ਸੁਥਾਹਿ ਤੋਨ ਸੀਰੁ ਤਨੁ
ਸੀ ਅਰੇ ਹੇ॥ ੪੬ ਕਿ ਬਿੱਤੁ॥ ਦੇਖੇ ਮੁਖ ਜੀਓ ਬਿਨ ਦੇਖੇ

ਨੈਨਾਸੀਓਦੋਉਪਾਨੀਓਨਪੀਓਤਾਤਮਾਤੁਧੰਮਕੇਚੈਯਾਮੇ
 ਸੀਬਿਪਰੀਤਬਾਤਮੇਰਹੁਸੇਕਹੈਨਾਬਸਾਬਜੇਨਗਹਿਪਾ
 ਨਮਾਨਜਮੁਮੇਗਹੈ। ਕਿਨਕਾਜਮਾਜਪੁਰਹੁਤਕੇਸਮਾ
 ਜੁਮੇਰੇਰਾਮਪਾਰਿਨਾਹੀਸੇਈਰਾਜੁਨਾਰਾਜਯਦੇਹੈ। ਜੇ
 ਗਕੀਜੁਗਾਤਿਮੇਤੋਮਾਜਹੁਤਿਜਾਨੀਰਾਨੀਕਿਸਲਯਾਕੇ
 ਪਾਸਪਟਰਾਨੀਹੋਇਸੇਰਹੈ॥੪੭॥ ਰਾਮਚੰਦਉਦਾਦਾ।
 ਸਦੇਯਾ। ਭੁਖਸੇਹੈਨਿਸਿਰੁਖਬਸੈਨਾਮਿਉਖਲਗੈਰ

ੴ

ਵਿਕੀਦੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥ ਪਾਇਚਲੇ ਸਰਿਤੁ ॥ ਗਿਰਿਕਾਨਨ ਮੇ
 ਹੁਤੁ ਸਾਰ ਪੈਰੇ ਨਜਨਾਵੈ ॥ ਸਾਸੁ ਕੇ ਧਾਮ ਲੇ ਜਾਤ ਕਿਸੇ ਦ
 ਰਿਗਾਰਿ ਪੈਰੇ ਤੁਹਿ ਕੋ ਨੁਓ ਠਾਵੈ ॥ ਹੋ ਬਨ ਕੇ ਬਸ ਬੇਦੁ ਖਕ
 ਸੁਨਤੇ ਹਿਚਲੇ ਕਹਿ ਕੇ ਬਨਿ ਮਾਵੈ ॥ **੪੮** ॥ ਸੀ **੨੩** **੨੪**
੨੫ ॥ ਕ **੨੬** ॥ ਪਾਤਿ ਫੁਲੁ ਖਾਉ ਸਿੰਘ ਸਾਂਪ ਤੇ ਰੁਰਾਉ ਨਾਹੀ
 ਪਾਛੇ ਨਿਜ ਕਾਉ ਕਠਨਾਈ ਸਬ ਜੀ ਸਿਹਾ ॥ ਬਕਿ ਚਾਪੇ ਪਾ
 ਉਪੁ ਪਲਾਗੇ ਹਾ ਕੇ ਬਾਉ ਨਾ ਬਸਿ ਗਿਪ ਰੈ ਮਾਪ ਦਾ ਮਨੇ

ਕਭਾਤਹੈਸਹੈ ਜਿਨੇਸੁਆਉਮੁਖਦੇਖੇਦੁਰਿਚਲੀਯਾ ॥ ੪੯ ॥ ਲਛਮਨਉਦਾਚਾ ॥ ਸਦੇਯਾਬਾ
 ਉਬਸੇਏਕਗਾਉਚਲੇਚਲੇਰਹੇਰਹੇ ॥ ਜੁਠਨਿਚਬ
 ਉਜੀਨਦੇਹੁਮਰਜਾਉਰਾਮਸਾਥੇਪੈਨਤਜੇਰਪੁਨਾਥਬ
 ਤਹੈਕਹੈ ॥ ੪੯ ॥ ਲਛਮਨਉਦਾਚਾ ॥ ਸਦੇਯਾਬਾ
 ਤਕਯੋਬਨਬਾਸਤੁਮੇਤੁਮਮੇਹਿਕਹੋਬਨਹੈਟੁਰਿਆ
 ਉਕਿਤਕਬਾਤਸੁਨੇਮੇਰੇਨਾਥਹੈਭੋਹਨਕੋਨਕਾ
 ਇਸੁਪਾਉ ॥ ਸੀਅਸੇਰਾਜੁਕਰੇਜੁਗਲੇਪਥਤੇਤੁ

੬੧

੦

੦

ਰੈਤੈ ਮਿਲੈ ਹਉ ਲਹਾਉ। ਤੁਝੁ ਮਰੈ ਕੈ ਕਰੈ ਪੁਰਕਾਰ ਜੂ ਤੈ ਆਪ
ਨੈ ਮੁਖੁ ਆਨਿ ਦਿਖਾਉ। ੫੦। ਰਾਮ ਚੰਦ ਉਦਾਚ। ਸਵੈਯਾ
ਇਕੁ ਪਰੈ ਦੁਖੁ ਸਿਰ ਲੈ ਸਹੈ। ਏਦੁਖ ਜਾਨਤੁ ਆਦਿ ਛੁਰੀ
ਗੈ। ਜਾਇ ਕੈ ਬਸਾਹ ਜੰ ਜਾਲ ਕੀ ਓਭੁਈ। ਬਾਲ ਕੇ ਅਕਿ ਨਿ
ਬਾਹ ਲਠੀ ਗੈ। ਸੀਰਖੁ ਬੀਰ ਕੈ ਹੋ ਦੁਖੁ ਕੀ ਉਰ ਮੇਚੁ ਹੋਓ
ਰਨ ਤੇ ਜੁਭੁ ਠੀ ਗੈ। ਤਾਤ ਕੀ ਸੋਗ ਤਿ ਮਾਤ ਕੀ ਓਸ ਤਿਭੁ
ਤਚ ਲਯੈ ਅਬ ਨਾ ਰਿਹ ਠੀ ਗੈ। ੫੧। ਸਵੈਯਾ ਬੀਰ ਹਿੰਦੁ

ਕੋਹਿਤੁ ਪਾਰਿਗੀ ਰਹਿ ਸੇ ਮੁਹਿ ਮੈ ਕਹਿ ਕੈ ਸਮੁਝੈ ਵੇਹੋ ਹੋ ਬਨਜ
 ਉਰਹਿ ਤੁਮਹੀ ਪਰਤਾਤ ਨਦੇ ਪਿਬੈ ਤੇ ਦੁਖੁ ਮਾਝੈ ਜਿਸੀ ਮ
 ਸੋਫਿ ਰਬਾਤ ਕੋਹਿ ਪਰਮਾਪ ਰਹੈ ਸਿਰਾ ਪਾਨ ਪਠਾਏ।
 ਹੋਇਹ ਭਾਂਤ ਕੁ ਸੁਤ ਸੇ ਬੈ ਪੁਨਤਾ ਪਾਰਿਗਮ ਸਪੁਤਕ
 ਹੋਵੈ। **ਪੜ੍ਹ ਦੋਹਰਾ**। ਲਛਮਨ ਸੀਮਾ ਬਿਨਤੀ ਕਰੀ ਸੁ
 ਨਿਰਾਪਵਰ ਲਪੀਰਾ ਦੁਖ ਮਧੇ ਰਕਸੇ ਫੁਲੈ ਸਕੈ ਕਰ
 ਦੀਪਕ ਰਪੁ ਬੀਰਾ। **ਪੜ੍ਹ ਸੋਹਰਾ**। ਦੇਖੀ ਫਟਕ ਪਿਛੈ

ਰਸਿਗੁਨਛਾਤੁਤਬੀਰਤਿ॥ ਵੇਵੇਨਸੇਕਰਜੇਰਸੀਰਪੁਪਤਿ
ਬਿਨਤੀਕੈਰੇ॥ ੫੪ ਸੋਢੈਯਾ ਸੀਸਾਵਿਤਾਪੁਤੁਸੀਤਲਤਾਭ
ਸਿਰਾਹਸਖੇਲਪੁਤਾਕਛੁਪਾਉ॥ ਬੀਰਸਮੀਰਹਰੇਤਨ
ਪੀਰਅਪੀਰਨਹਉਕਹੰਨਕਹਾਉ॥ ਹੋਬਨਤੁਨਿਜਕਾ
ਹਿਕਛੁਗਿਰਰੇਤਾਜੇਮਾਰਗਜਗਹਿਅਗਾਉ॥ ਜਾਨ
ਕੀਸਿਗਕੈਹੋਚਲਖੇਅਬਕੇਮਲਹੋਹੁਪਰਾਤੁਰਤਾਉ॥
੫੫ ਸੋਢੈਯਾ ਰਾਜਹਿਨੈਕੁਭਈਸੁਧਤੋਲਗਬੋਲਉ॥

ਕੋਜਲ ਬੁਝਮਰੇ ॥ ਅਬ ਕੋਤ ਨੁਛਾ ਰੁਚਲੀ ਦਿਵ ਕੋ ਦੁਖ

੬੩

ਰਾਮ ਬਿਨਾ ਕਿਹੁ ਭਾਂਤ ਭਰੇ ॥ ਸਬ ਜੇ ਪਰੇ ਮੇਹ ਯਹੋਰ

ਥਾ ਸਿੰਧੁ ਰਲੈ ਬਨੇ ਮੇ ਬਾਸਿਰਾ ਜੁ ਕਰੇ ॥ ਭਈ ਕੈ ਕੋਠਿ ਮ

ਨਿਕੋਰੇ ਰਹੇ ਰਾਪਦੁਰਾ ਜਸਿ ਪਾਸ ਨੇਟੁ ਕਧਰੇ ॥ ਪਵੈ

ਸਹੈਯਾ ॥ ਭਾਤ ਦਯੋਰ ਬੁਝਾਂ ਚਢਿ ਸੀਰ ਪੁਬੀਰ ਸੁਮ

ਤ ਕੇ ਮਦਿ ਰਾਮਾਏ ॥ ਸਿਰਾਲ ਏਰ ਪੁਬੀਰ ਸੀਆਨ

ਰੇ ਪਰਤੇ ਬਹੁਤੇ ਸਮੁਝਾਏ ॥ ਧਾਇ ਕੇ ਪਾਇਗ

ਹੋਕਰੀ ਬਾਤ ਸੁਨੀ ਤਿਨ ਰੋਇ ਕੋ ਕੰਠ ਲਗਾਇ ॥ ਦੇਖਹੁ ਕਾ
ਲ ਭੁਜਿ ਗਾਢ ਸਮੇਜਹੁ ਮਾਨਸ ਕੇ ਜਗਦੀਸ ਰੁਵਾਇ ॥
੫੭ ਕੋ ਸੰਲਾਯਾ ॥ ਸੋਵੇਯਾ ॥ ਪੁਤਰ ਹੋ ਬਲਿਜਾ
ਉਪੀਠਿ ਜਲ ਬਾਤ ਸਬੈ ਸਮਝਾਇ ਕਹੈ ॥ ਸੁਨਿ ਮਾਤ ਬੁ
ਲਾਇ ਕੋ ਰਾਜ ਕੋ ਮੇਰਿ ਕਯੋ ਬਹੁ ਰੋ ਬਨ ਬਾਸ ਗਹੈ ॥
ਧਰਿ ਸੀਸ ਲਈ ਸੁਕਰੀ ਅਬਹੀ ਤੁਮ ਦੇਹੁ ਬਿਦਾਨ ਬਿ
ਲਿਖ ਰਹੈ ॥ ਸੁਭ ਚਿਦਨ ਮੰ ਛੁਤ ਭਾ ਲਲਗਾਇ ਕੇ ਦੇ

ਹੁਅਸੀਸਖਵਾਇਦਹੀ॥ **ਪਦਕਬਿੰਤੁ** ਬੈਠੋਬਲਿ ੬੪

ਜਾਉਮਾਤਲੋਚਨਸਿਰਾਤਰਾਗਤਿਲਛਮਨਸੀਤਾ
ਸਿਰਾਰਾਪਵਸੁਹਾਇਹੈ॥ ਰੂਪੇਸੇਬਦਨਤਮਤੀਨੋਕੁ
ਮਲਾਨੇਫੁਲਕਹੋਕਾਇਤਾਰੀਤੁਮਕੈਨੈਬਿਲਖਾ
ਇਹੈ॥ ਰਾਜਾਕੇਬਚਨਬਨਬਾਸਮਾਜੁਤਮਾਰਾਰ
ਜੁਬੇਲਸੁਨਿਬਛਨਕੇਭਲੇਉਠਪਾਇਹੈ॥ ਬੇਲਰ
ਸਮਾਤੇਤਬਬਲੇਹੁਨਆਵਤਹੋਵਾਰਿਫੇਰਤਾਰੀ

ਮਾਤੁਮਾਪਹੀਤੇਮਾਇਹੋ॥ **ਪਦਕਬਿੱਤੁ** ਤਬਤਨਦੇਖੇ
ਜਬਰਾਜਰਿਖਿਸਿਗਰਾਮਲਫੁਮਨਹੂਕੇਲੈਸਿਧਾ
ਰੇਅਰਿਨਾਸਕੋ॥ ਬਹੁਰਪਰਸਰਾਮਸਿਗਬਕਬਾ
ਦਭਯੋਤਰਸਤਰਹੈਨਾਕੀਨੋਬਿਧੜਾਸਕੋ॥ ਰੇ
ਵਤਪੁਕਾਰਿਰਾਮਕੀਰਲਪਟਾਇਮਾਥੇਰੇਮਿਯਾਨ
ਕੀਕੇਲੇਤਉਰਧਉਸਾਸਕੋ॥ ਸੁੰਦਰਸਪੁਤਮੇਰੇਬ
ਨੇਸੁਤਮੇਨਦੇਖੇਭਰਭਰਹੈਨਾਜਾਤਚਲੇਬਨਬ

ਸੋਕੇ॥ **੬੦ ਸੈਦੇਯਾ** ਕੇਕਈਕੇਬਸੈਦੇਬਿਬਕੇਘ
ਦੁਪੀਨਿਬਕੇਕਿਧੀਦੁਤੁਹੈ॥ ਕੀਓਤਾਹੀਕੇਬੇਲੁ
ਲਗਯੋਉਰਨਾਗਸਕਾਟਗਯੋਅਬਖੀਦੁਤੁਹੈ॥
ਜੀਅਯਾਨਤਹੋਕਛੁਮੇਸੀਭਈਗਤਜਯਾਬੀ
ਨੁਤੇਲਾਹਿਦੀਦੁਤੁਹੈ॥ ਸਖੀਕੇਸੇਕੇਰਾਮਹਿਯਾ
ਨਕਯੋਬਨਦੇਹਛੁਟੀਕਿਧੀਜੀਦੁਤੁਹੈ॥ **੬੧ ਕ**
ਬਿੰਤੁਘ ਭੁਸਮਲਗਾਓਗਾਤਚੇਦਨਉਤਾਰੇਤਾ

੬੫

ਤਰ੍ਹਿਤੁਲਉਤਾਰਮੁਢਾਕਾਨਪਹਿਰਾਇਦੁਜੋਂ। ਜਟਾਉਸਟੁ
 ਰੋਕੇਸਰਗਰਬਕੋਕਰੋਭੇਸਜਾਨਕੀਲਖਨਕੋਹੋਕੀਥਾਉ
 ਸਿਟਾਇਦੁਜੋਂ। ਖੰਪਰਲੋਹਾਬਭੀਖਹੋਹੋਮਾਂਗਿਮਾਂਨਿਦੇ
 ਉਦੇਖੇਮੁਖਜੀਓਨਾਹੀਪ੍ਰਾਨਨਿਬਹਾਇਦੁਜੋਂ। ਇਤੀਸਬ
 ਕਰੋਪੈਨਨੈਨਨੇਤਰੋਰਾਂਮਰਹੋਤਾਹੀਬਾਰਮੇਜੁਦਾਰੇ
 ਈਬਨਾਇਦੁਜੋਂ। **੬੭ ਕਥਿੰਤੁ** ਜਾਨਕੀਤਿਹਾਰੇਸਿਰਾ
 ਜਾਨਤਨਏਕੇਦੁਖਯਾਕੇਸਬਲਾਡੁਬੇਟਾਬਨਹੋਮੇਸ

ਹੀਓ ਪਾਇਨ ਕੇ ਚਲ ਬੇਜ ਹਾਂ ਲੇ ਯਾਪੈ ਚਲ ਜੇ ਜਾਇ ॥੬੬॥
 ਆਗੇ ਭਿਨ ਜਾਯੇ ਯਾ ਕੇ ਸੀ ਗਾਨਿ ਰਬ ਹੀ ਓਗ ਲਛਮ
 ਨਜੁ ਕੇ ਮੁਖ ਭੁਖੇ ਨ ਰਹਿਨ ਦੀਝੈ ਆਵੈ ਕੇ ਉਇ ਤੁਫੇ
 ਸਿਦੇ ਸਨ ਕੇ ਕੰਗੀ ਓਗ ਉਤਰ ਤਜਯੇ ਕਾਹੁ ਗਾਂ ਉਕੇ ਨਿ
 ਕਾਇ ਮੇਰੇ ਪੁਤ ਬਨ ਬਾਸੀ ਮੇਰੀ ਸੁਧਿ ਲੀਏ ਰਹੀ ਓਗ
੬੭ ਕਾ ਬਿੰਤੁ ਕੈਸੇ ਦੁਖੁ ਸਯ ਜਾਇ ਕੈਨ ਸੇ ਪੁਕਾਰ ਕ
 ਹੋ ਕੈ ਸੀ ਉਰ ਲਾਗੀ ਆਗੇ ਸੁਨਤ ਮਚਾਨ ਕੀ ਗਯ

੬੬

੦

ਗੀਕੋਬੁਲਾਇਉਲੇਰਾਜਲੇਬੈਠਾਇਰਾਜਾਰਾਜੁਕਰੋਰਾ
ਜਨੀਤਬੁਡੀਕੁਲਭਾਨਕੀ॥ ਰਾਨੀਪਛਤਾਇਮਰਿਜਾਇ
ਗਾਇਗਾਇਦੇਖੋਕੇਕਈਕੇਦੇਤਬਰਨੈਕੁਭੁਪਹਾਨਕੀ
ਕਿਸੇਰਹੀਦੇਹਜਰਖੇਹਨਉਡਾਨੀਰਾਮਬਿਦਾਹੇਤਰਾਮ
ਚੇਦਲਛਮਨਜਾਨਕੀ॥ ੬੪ ॥ ਕਾਬਿੱਤੁ॥ ਇਕਕਾਮਕਰੇ
ਮੇਰੇਦੁਖਕੇਜੇਹਰੇਰਾਮਤਾਤੁਮਾਤੁਮਾਇਸੇਮੇਭੇਦਹੁਨ
ਕਯੋਹੈ॥ ਤਾਂਤੇਸੀਅਸਿਗਈਰਲਛਮਨਲੇਕੇਪੁਤ

ਮੇਰੇ ਪਾਸਿ ਰਹਿਯਾ ਮੇਰੀ ਤਪਨੁ ਰਹਿਯੇ ਹੈ। ਹਿੰਦੁ ਸੁਖ ਪਾਉ ॥ ੬੭ ॥
ਤੁਮੈ ਕਾਹੂੰ ਨਾ ਦਿਖਾਉਂਤੁ ਮਦਸਰਬ ਜੁ ਕੇਜਾਨੇ ਬਡੇ ਬਨੁ
ਗਹਿਯੇ ਹੈ। ਭੂਧੇ ਨ ਸੁਨਾਉਂਤੁ ਬੁਲਾਉਂਤੁ ਹੰਤੁ ਰਬ ਜੁ ਕੇ ਦੇਖੇ
ਮੁਖ ਲੇਚਨਾ ਸਿਰਾਨੇ ਮਗਲ ਹਯੇ ਹੈ। **ਦੁਪਗਾਂ ਮਚਿ ਦਉਦੁ**
ਚਾ ਸੋਵੈ ਯਾ ਮੇਧਰ ਕੈ ਸਬ ਸੀਸ ਲਈ ਬਠੀ ਅੰਤੁ ਮਰੀ
ਸੁਨ ਕੈ ਮਨ ਮੈ ਅਬ ਦਹੁ ਬਿਦਾਤੁ ਮਹਿ ਤਜ ਮਹਿ ਧਰੁ
ਗਸੀ ਸੁਚਲੈ ਫੁਨ ਮੈ ਘਰ ਬੈਠ ਰਹਿ ਸਬ ਲੋਗ ਕਹੈ ਮ

ਜਹੁਮਨੁ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਨੇਮੇ। ਸੁਨ ਸਾਚੁ ਕਹੈ ਤੁਮ ਸੇਝ
ਨਨੀ ਤਨੁ ਤੇ ਦਿਗੈ ਮਨੁ ਹੋ ਬਨੇਮੇ॥ ੬੬॥ ਕੰਸ ਲਖਾਵਾਰ
ਸੈਵੇਯਾ॥ ਭੁਰਹੈ ਮੇਰੇ ਨੈਨ ਸਿਰਾਹਿ ਕਹੈ ਕਹਿ ਭੁਖਤ
ਕੇਸਾ ਮੁਠਾਉ। ਕੇਕਈ ਕੋਇ ਹਭੰਗ ਤੇ ਦੋ ਬਰਗ ਮਰ
ਏ ਪਰਹੈ ਬਰਪਾਉ। ਮੇਰਿ ਗਏ ਬਨਹੀ ਬਨਹੈ ਤੁਮ ਬੇਰ
ਤਝੈ ਇਕ ਬਾਤ ਸੁਨਾਉ। ਝੈ ਪਰਪਾਨ ਰਹੈ ਸੁਨ ਮਾਤਝੈ
ਕਾਲਹੀ ਪਾਇ ਨਿਸੀਸੁ ਫੁਆਉ॥ ੬੭॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ਰ

ਮੇਰੇ ਸੁਚਲੇ ਸੀਗਲ ਛਮਨ ਚਲੇ ਸੀਤਾ ਚਲੀ ਮੇਰੇ ਪਾਨੇ ਬੈਠਿ
 ਰੇਹਨ ਪਰਤ ਹੋ ਸਘਨ ਮੇਰੇ ਬਨ ਕੈ ਸੇਕ ਬੈਠੇ ਹੋਰਾ ਮਤੁ ਮ
 ਤੰਨ ਗਾਰਹੁ ਕੀ ਬੀਥਾ ਨਿਭ ਲਾਤ ਹੋ ਕਬਹੂੰ ਲਮਾਰ ਗਚਲੇ
 ਹੋ ਸੁਕੁ ਮਾਰ ਦੇ ਉਠੈ ਕਹੂੰ ਕੇ ਸੁਮ ਪਾਏ ਗਾਤ ਕਮ ਲਾਤ ਹੋ
 ਖਾਇ ਕੇਤਵਾਰ ਰਾਨੀ ਬੁਝੀ ਦਖੁ ਸੀ ਪੁਧਾਰ ਪਾਰ ਕੇ ਲਗਾ
 ਵੇ ਪੁਤ ਮੇ ਸੀ ਕੀਏ ਜਾਤ ਹੋ ॥ **੬੮ ॥ ਕਬਿੱਤੁ ॥** ਸੁਰਜੰਸੁ
 ਮੇਰ ਕੀ ਨਿਛੰਤ ਪੁਰਵੇ ਰਕੀ ਜੋ ਪਾਰਦ ਪਰੇ ਰਕੀ ਜੋ ਸਾਗਰ

੬੮

ਮਸਿਕਕੋ ਜੈਸੇ ਰਾਗ ਰਾਸਕੋ ਭੁਮਰ ਕੇ ਜਬਾਸਕੋ ਬਿਭਿਰੀ
ਤੀਅਪਾਸਕੋ ਜਿਉ ਬਲੀਵੇ ਰੈਰੀ ਕੋ ਮਚਾਪਸਰਲੁ ਛੁਕੇ ਸੁ
ਮਝੀ ਨਿਪਯਛੁਕੇ ਜੈ ਬੀਰ ਭੁੰਨੁ ਛੁਕੇ ਉਨੀਵੇ ਪਰਜੈ ਕੋ ਕੋ
ਦਿਸਮਾਣੁ ਏਮਾਨੁ ਛੁਟੇ ਸਿੰਘ ਧਾਣੁ ਤੈਸੇ ਰਾਜਕੋ ਪਠਾਣੁ ਬ
ਨਪਾਣੁ ਤਜਸਿਕਕੋ **ਵਹੀਕ ਬਿੰਤੁ** ਛੁਟੇ ਪਾਇਤੇ ਹੀ ਪਰੀ
ਚਲੇ ਸੀਮਰੇ ਵੈਖਰੀ ਗਾਨੀ ਦਾਸੀ ਜਾਨਮੇ ਹਿਰਿਤ ਅਭਿਲਾ
ਖੀਓ ਭਾਵਤੀ ਜੇ ਗੁਡੀ ਅਲੇ ਚਲੀ ਹੁਤੀ ਕਾਖ ਚਾਪ ਤੇਉ

ਸੋਪੀਕਿਯੋਇਨੈਨੀਕੇਕਰਗਾਖੀਓਤਾਕੇਪਾਛੇਸਾਰਿਕਾਨਿ
 ਬੁਝਸੁਕਹੀਸੁਬੁਝੈਮੇਰੇਚਕੇਰਮੇਗਿਤੋਰਿਜਿਨਨਾਖੀਓ
 ਤੁਮਹੇਗਮਾਰੇਮਬਰੇਚਲੀਤਿਹਾਰੇਧਾਂਮੇਰੀਗੰਮਰਾਂਮਪੀ
 ਛੇਰਾਮਰਾਮਤਾਖੀਓ॥ ੧੭੦ ॥ ਸੋਵੇਯਾ ਬੀਰਚਲਯੇਸੇ
 ਗੈਰੇਸੁਕੁਮਾਰਸਸੇਕਰੁਯੇਪਰਮਾਹਿਪਿਤਾਗੈ॥ ਮਾਤ
 ਇਤੈਬਿਲਲਾਤਪਰੀਨਸੁਹਾਤਕਛੂਬਿਧਸੇਨਬਸਾਹੈ
 ਤਾਂਪਰਮਰਚਲੀਸਿਗਨਾਰਿਸੁਕੇਬਰਨੈਕਵਿਯਾਦੁ

ਖਦੀਐ ਸੂਰਸ ਸੀ ਸਿਵ ਸਕਤਿ ਬਿਨਾ ਯਹ ਸਾ ਬੁਭਲੇਰ
 ਪੁਨਾ ਬਨਿ ਬਾਏ ॥ ੭੦ ॥ **ਕਾ ਬਿੰਤੁ ॥** ਰੇਵੈ ਤਾ ਤੇ ਹੀ ਰੋ ਰੇਵੈ
 ਮਾਤਠਾ ਦੀ ਪੋਰੇ ਰੇਵੈ ਤਚਲੇ ਹੋ ਦੇ ਉਰਾ ਜੁ ਤੇ ਗਿਲਾਨ ਕੀ ॥ ਅ
 ਏ ਮਥ ਮਿਲਨ ਸੁ ਮਿਤ੍ਰਾ ਜੁ ਕੇ ਗੰਮ ਚੰਦ ਸੇ ਉਰੇ ਇਉ ਠੀ ਬਾ
 ਤ ਸੁਤਠਾ ਮਚਾਨ ਕੀ ॥ ਪਾਇ ਰਕਯੇ ਤੁਮ ਖੇਦ ਜਿਨ ਕ
 ਰੇ ਮਾਤਠਾ ਤੁਕੇ ਨ ਦੇ ਸੁ ਬਾਤ ਬਿਧ ਕੇ ਬਿਧਾਨ ਕੀ ॥ ਭਾਗੀ ਫੁ
 ਨ ਸੀ ਸਨਾਇ ਠਾਢੇ ਭੁਯੇ ਲਛਮ ਨਰਾਇ ਕੇ ਸੁਧਾਇ ਪਾ

ਇਆਇਰਾਹੇਜਾਨਕੀ॥ ੭੧॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ਬਿਲਜਲਛੁਮ ੭੦
ਨਹੋਹੇਜਾਤਮਾਤਜਾਹਿਪੂਰਨੀਕੇਕਰਸੇਵਾਕੀਜੋਰਘੁਕੁਲ
ਭਾਨਕੀ॥ ਇਨੇਨਹਿਖਿਯੋਦਲਸੇਜਕੋਬਿਛੁਯੋਪਛੇਤੁ
ਠਨਕੋਘੋਬਾਤਇਹੈਹੈਸਯਾਨਕੀ॥ ਯਕੋਅਪਰਾਧਸੀ
ਅਛਮਾਹਿਕਰਘੋਰਘੁਬੀਰਹੈਕ੍ਰਿਪਾਲਜਨਹੋਤਕਹੋ
ਕਾਨਕੀ॥ ਵੇਈਬਨਕੇਦਖੇਰੇਪਿਤਾਸਿਗਰਾਮਤੇਰੇਰਾਖ
ਹੈਨਦੁਖੀਤੋਹਿਮਾਤਾਤੇਰੀਜਾਨਕੀ॥ ੭੨॥ ਕਬਿੱਤੁ॥

ਬੈਲੋਲਲੁਮਨਕੋਹੁਜਾਤਿਮਾਤਜਾਹਿਪੁਤਨੀਕੇਕਰਸੇਦੁ
ਫੁਰਿਜਾਹੁਨੈਨਾਬਿਨਾਦੇਖੇਰਪੁਬੀਹਮੁਖਜਾਨਕੀਨਦੇਖ
ਹੈਨਹੁਨਾਲਲੁਮਨਕੋ। ਰਾਜਾਕੇਕੁਬਚਨਬਹਾਉਨਾਦਿਖਾ
ਉਮੁਖਚਲੇਸੀਗਚਲੇਭੀਖਮਾਰੇਕਨਕਨਕੇ। ਰਾਜਾ
ਰੋਤਨਕੇਪਦਿਬਗਨਿਫਾਰਿਮੇਲੈਕੇਬਾਹਉਜੇਗਾਨਾਬਿਓ
ਗੀਕੇਰਮਨਕੋ। ਕਹਤਸੁਮਿਤ੍ਰਾਹੋਪਦਿਤ੍ਰਪੁਤਦੇਉਤਮੇ
ਕੈਸੇਜਾਨਕਹਪਾਨਰਾਮਤੁਮੇਬਨਕੇ॥ ੭੪॥ ਕਬਿਤੁ॥

੭

ਗਰੁੜ ਅਵਧਿ ਪੰਛਤੈ ਸੇਹੀ ਸੁਹਾਗਿ ਲਾਇ ਸਤ ਕੀ ਅਵ ੭੧
 ਧਿਹਰੀ ਚਿਦਉ ਰਾਨੀਏ ॥ ਧਰਮ ਅਵਧਿ ਰਾਜਾ ਪਰਿਸੁ
 ਤਸੁ ਨ ਜੋ ਕਾਨ ਜਲ ਕੀ ਅਵਧਿ ਸਾਤੈ ਸਮੁੰਦ ਬਖਾਨੀਏ ॥
 ਪਾਨ ਕੀ ਪਯੁਖ ਪਾਨ ਤੇਜ ਕੀ ਅਵਧਿ ਸਾਤੈ ਦੇਵ ਮਹਾਰੇ
 ਵਰਕੁ ਰਾਣੀ ਹਰਿ ਰਾਨੀਏ ॥ ਰਾਮ ਕੇ ਬਿਛੋਰੇ ਤਾਤੁ ਮਾਤੁ
 ਖੇਹੇ ਜੈ ਸੇਤਾਂ ਦੁਖ ਕੀ ਅਵਧਿ ਨਾਮਾ ਸੁਕ ਛੁਜਾਨੀਏ ॥
 ੭੪ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਆਸੁ ਹੀ ਤੇ ਸੁਖ ਰੁਖ ਕੇ ਕਾਇਮ ਹਾਂਦੁਖੁ

ਬੇਲਪਰਪਰਬਈ। ਤਾਹੁਕੇਦੇਸੁਨਹੀਕਾਹਿਰਾਮ। ਲਿਖੇਬਿਧ
ਅਕਿਬਚੈਅਬਸੇਈ। ਸੁਰਹਿਰੈਸਿਵਧਾਇਹਲਾਹਲਜੇ
ਬਿਧਨਾਬਲਵਾਨਨਹਈ। ਭੋਕਹਾਕੇਕਈਕੇਬਸੈਵੇਕਬਰਾਂ
ਮਸੇਪੁਤਨਿਕਾਰਤਕਈ॥ ੭੬॥ ਸੇਵੇਯਾਏਬਨਬਾਸੁਰ
ਲੇਵੇਉਸਿਦਰਕੇਤਰਾਕੇਸੀਅਸਿਗਜੁਟੀਹੈ॥ ਪਾਇਨਿਖ
ਇਨਕੇਸੁਚਲੀਅਜੁਹਿਨਹਿਰਾਂਵਕੀਸੀਵਛੁਟੀਹੈ॥ ਹਾ
ਥਪਰੇਕਟਿਬੁਝਤਰਾਮਹਿਨਾਥਕਹੇਕਹਿਕੁੰਜਕੁਟੀ

ਭੈਰਵਤਰਾਘਵਜੇਵਤਸੀਮੁਖਮਾਨਹੁਮੇਤਿਨਮਾਲਦੁਈਭੈ ੭੨

੭੭ ਸੋਢਾ ਗਾਂਭਿਤਜਸੁਚਲੇਰਥਬੈਠਸੁਏਪੁਰਕੇਜਨ

ਸਿਰਾਸੈਬੈਹੈ। ਏਕਕਹੈਬਿਪਰੀਤਬਢੀਦੇਉਬੀਰਕਹੈ॥

ਰਾਮਾਜਨੇਮੇਹੈ। ਏਕਕਹੈਜਹਿੰਗਮਤਹੀਹਮਫਿਰੇਉ

ਤੇਫਿਰਿਧਾਮਨਜੈਹੈ। ਗਾਤਸਹੈਦੁਖਬਾਤਯੈਬਨ

ਭ੍ਰਾਤਨਕੇਸਿਰਾਪਾਤਚਬੈਹੈ। **੭੮ ਸੋਢਾ** ੧ ਗਾਮ

ਕਹੈ। ਫਿਰਿਜਾਹੁਸਬੈਮਿਲਰਾਜਹਿਦੇਹੁਸਦੇਸੁ

ਹਮਾਰੇ ਪੀਰ ਪਰੇ ਨ ਭਰੇ ਜਲੁ ਨੇ ਨ ਨਿਰੈ ਸਬ ਸਾਚੁ ਸੇਨੇਹੁ
ਤਿਹਾਰੇ ਕੋਨ ਸੁਨੈ ਯਹਿ ਬਾਤੁ ਚੁਚਾਤੁ ਚੇਲਾ ਮਸੁਆਮਨ
ਮੋਹਤੁ ਹਾਰੇ ਗਾਉ ਉਜਾਰ ਭਯੋ ਹਟਤਾਰ ਚੇਲੇ ਰਹਿਰਾ
ਮਭਯੋ ਅੰਧਿਯਾਰੇ ॥ ੭੮ ॥ ਸੋਹੈ ਯਾ ਰੇਨ ਬਸੇ ਤਿਹਰਾ
ਜੀਅ ਜਾਨੀਏ ਆਵਤ ਜਾਤੁ ਸੰਬੋਧੁ ਰਲੇਈ ਆਪਿਕ
ਰਾਤਿ ਉਠੇ ਰਖੁ ਬੀਰ ਕਹਯੋ ਸੁਨ ਬੀਰ ਪੁਜਾਸੁ ਭੁਜੇਈ
ਸਾਰ ਬੀਸੇ ਸਮੁਝਾਇ ਕਹਯੋ ਰਖੁ ਲੇਖ ਪਰ ਜਾਹੁ ਸੁਸ

ਰਨਹਈ ਏਕਹਕੈਸੀ ਅਸੀ ਗਿਲਈ ਦੇਉ ਬੀਰਚਲੇਨਹਿ ੭੩
ਜਾਨਤਕੈਈ) ੮੦ ਸੈਵੇਯਾ ਭੋਰਭਏਸ ਬਲਗਕਹੈਰਖੁ
ਬੀਰਕਹਾਮੁਖਜਾਇਨਿਹਾਏ ਵਿਖਿਫਿਰੈਚਹੂਓਰਨਦੋਰ
ਗਿਰੇਧਰਨੀਮਨਰਇਬਿਚਾਏ ਗੋਲਗਹੀਰਥਕੀਸੁਚ
ਲੈਸਬਲੀਕਫਿਰੀਪਰਜਾਇਸਿਭਾਏ ਵਿਖਹਿਜੋਫਿਰ
ਗਾਉਮੈਅਾਇਤੋਹਜਾਸਬਰਵਤਰਾਮਪੁਕਾਏ) ੮੧ ਸ
ਵੇਯਾ ਰਾਜਸਮਾਜਉਤਾਰਸੈਬੋਰਖੁਰਾਜਕਹੀਅਬੋਰ

ਸਬਫੀਕੋ ਲੈ ਬਰਦੁ ਪਬਨਾਇ ਜਗ ਸਿਰਬੀਰਹਿ ਭ੍ਰਾਤ ਬ
ਨਵਤਨੀਕੋ ਦੇਖਹੁ ਕਾਲ ਬਲੀ ਕਾਹਿ ਰਾਂਘ ਛੁਡਾਇ ਸਿੰਘ
ਜਨ ਸੰਜਪਤੀਕੋ ਆਨੁ ਸਕਸੇ ਮਨ ਮੇਧ ਛੁਡਾਇ ਸੁਰ ਅਹਿ
ਭੇਖਕੀ ਓਤ ਪਸੀਕੋ ॥ ੮੨ ॥ ਕਬਿੱਤੁ ॥ ਰੇਵਤ ਪੁਰਖ ਨਾਰੀ
ਜੇਗੀ ਜਤੀ ਬਿਮਚਰੀ ਰੇਵੈ ਗਿਰਿ ਰੂਪ ਅਰੁ ਜੇਹਦੇ ਵਾਹ
ਟਕੋ ਰੇਵੈ ਖਗ ਰੇਵੈ ਮਿਗ ਰੇਵਤ ਮਰਾਣ ਭ੍ਰਿਗ ਰੇਇ ਗੁ
ਨ ਪਦਤ ਕਾਹਿ ਤਬੇ ਟਾਭਾ ਟਕੋ ॥ ਰਾਮ ਕੋ ਬਿਛੋਰੇ ਦੁਖ ਮੇ

ਸੀਭੁੰਤਪੇਹੇਸੇਤੈਰੇਨਾਟਰਤਪਰੇਪੇਚਸੇਕਪਾਟਕੋ। ਬੀਰ ੭੪
ਤੀਅਸਿਰ। ਲੈ। ਬਿਓਗੀਜੇਗੀ। ਭੁਏਯਹਬਾਤਸੁਨਰੇਦੁਤ
ਬਟੇਵਾਸਭੁਬਾਟਕੋ॥ ੮੩॥ ਆਤਾਵਾਚਾ॥ ਕਾਬਿੰਤੁ। ਭੁ
ਰਹੁਕੇਭੁਪੇਹੇਇਹੇਚਲਤਪਗਦੁਪੇਹੇਇਹੇਪਿਆਸ
ਮੁਖਸੁਕੇਹੇਇਹੇਚਲਤਮਗਾਰਾਤਕੋ। ਸੁਰਕੀ। ਕਿਰਨ
ਲਾਰੇ। ਲਾਲਕੁਮਲਾਨੇਹੇਇਹੇਕੀਠਾਲਪਟਨੇਸੁਗਾ
ਫਟੇਹੇਇਹੇਗਾਤਕੋ। ਅਲੀਅਬਭਈਸਾਂਸੁਹੇਇ

ਹੈ ਕਾਹੁ ਬਨ ਮਾਝੁ ਹਉ ਕਿਉ ਨ ਭਈ ਬਾਂਝੁ ਹੀਏ ਕਿਉ ਨ
ਫਾਇਤਾ ਤਕੇ। ਤਜ ਕੇ ਘਰੇ ਨਾ ਕਾਹੁ ਤਰਵਰ ਕੀ ਛਾਇ
ਆਤਰੇ ਸੇਏ ਹਉ ਹੀਏ ਨਾਏ ਬਿਛੋਨਾ ਕਰ ਪਾਤਕੇ॥੮

੪। ਕਾਬਿੰਤੁ॥ ਰੇਵੈ ਸਬ ਗਾਂਉ ਬਾਸੀ ਰਾਨੀ ਰਨਵਾਸੀ ਦਾ
ਸੀਵੇ ਹਤੇ ਉਦਾਸੀ ਮਨ ਕਾਰੇ ਨਾਗੁ ਛੁਰਾਯੋ। ਛੁਟੇ
ਕੇ ਸਬਿ ਕਰਾਲ ਆਪ ਆਪ ਕੇ ਬਿਹਾਲ ਕਾਹਿ ਕੇ ਪ੍ਰ
ਬੋਧੈ ਸਬ ਹੁਕੇ ਰਸ ਚੁਰਾਯੋ। ਸਬ ਹੀ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਹਰਿ ਤਾ

ਪਸੀਕੋ ਬੇਖ ਕਾਰਿ ਜਾਨ ਕੀ ਸਮੇਤ ਰਾਮ ਜੇ ਲੋਕ ਸਦੇ ਗ ੭੫
 ਜੋ ਤਿਲੋ ਰਹੇ ਪਾਨ ਦਸ ਰਬ ਜੁ ਕੇ ਨੀ ਕੋ ਪਾਛੇ ਰਾਮ ਨ
 ਮਲੇਤ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਰਾਮੇ ਹੋ ਗਯੋ ॥ ੮੫ ॥ ਸਦੇ ਯਸ ॥
 ਖਾਇਤ ਹਾਰ ਪਕੇ ਪਰ ਰੂਪ ਤਿ ਬੇਲ ਬਕੇ ਬਹੁ
 ਭਾਂਤ ਪੁਕਾਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਾਮ ਕੋ ਨਾਮੁ ਲਯੋ ਤ ਬਖਾਰ
 ਦੁਤੀ ਨ ਕੋ ਨੈਨ ਉਪਾਰੇ ਪਾਨ ਛੁਟੇ ਹੋਨ ਰਾਮ ਛੁਟੇ
 ਅਰੁ ਸੀਨ ਸਕੇ ਪਟੇਤ ਕਾਰਿ ਨ ਜਾਗੇ ਜੁ ਜੇਨ ਤਿਤੇ

ਗੁਰਿ ਦੂਰ ਪੈਰੈ ਛਿਤ ਜੋ ਤਿ ਕ ਛੁਕ ਰਹੈ ਭੁਨਿ ਸਾਰੇ ॥ ੮੬ ॥
ਸੇਵੇਯਾ ਦੇ ਮਾਹਿ ਪੀਠ ਚਲੇ ਰਖੁ ਨਾਥ ਉਸ ਸਭ ਭਰਜੇ
ਨਿਪਟੇ ਹੀ ਛਿਨਾ ਬਿਧਿ ਕੇ ਮਯ ਨ ਦਨਾ ਮਾਯੁ ਜੀ ਮੈ ਪ
ਲੁਖੀ ਤਤਹੈ ਰਖੁ ਬੀਰ ਬਿਨਾ ਤਬ ਰਾਮ ਹੀ ਰਾਮ ਪੁਰ
ਰਖੁ ਕਾਰਿ ਏਰਾ ਮਏਰਾ ਮਏਰਾ ਮਏਰਾ ਸਿਨਾ ਜਿਨ ਕੇ ਸੁ
ਤਰਾ ਮਸੇ ਬੇਖ ਪੈਰੈ ਭੁਈ ਨਾਇ ਹੀ ਤੇ ਮਰਿ ਜਾਹਿ
ਕਿਨਾ ੮੭ ॥ ਸੇਵੇਯਾ ਮਾਯੁ ਬਦੀ ਤੇ ਕਹਾ ਬਿਨੁ ਰਾਮ

ਹਿਠੋ ਮਸਤੇ ਬਰਨੇ ਮਧਿਕਾਈ ਗਰਾਮ ਕੇ ਕਾਜ ਤਪੁ
 ਤਪਤੀ ਛਨ ਆਪੇ ਨੇ ਕਾਜ ਨ ਛਾਨਿ ਛਵਾਈ ਪਤਾ ਤਸੇਈ
 ਪੁਨ ਮਾਤਸੇਈ ਸੇਈ ਪੁਤ ਸਗੇ ਸੁਨਿ ਹੇ ਸੇਈ ਭਾਈ ਗਰ
 ਮ ਬਿਓਗ ਬਿਸੁਰ ਬਿਸੁਰ ਭਿਓ ਛਤੀ ਮੰਗਿ ਨ ਦੇਹਰ
 ਵਾਈ ॥ ੮੮ ॥ ਇਤੀ ਸੀਰਾ ਮਗੀ ਭੇਰਾ ਮਰਿਦ ਬਿਓਗ ਦੁ
 ਤੀ ਮਾਮਕਿ ॥ ੨ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹ ਬਿਧੁ ਭੁਪਤਿ ਦੇ
 ਹਤਿ ਸੁਰਪਤਿ ਭਵਨ ਪਿਯਾਨ ਨਿਹ ਨਿਬਾਹਨ ਕੇ ਪੁ

੭੬

ਕੁਦਸਰਬਤੇਨਹਿਮਾਨਾ। **੧। ਸੇਰਠਾ।** ਅੰਤੀਸਭ
ਬਿਲਖਾਹਿਫੁਲੇਰਾਨੁਰਪੁਬੀਸਤੇ। ਰਾਮਚੇਦਪਰਨਾਹਿ
ਭਰਬਖਿਦੇਸੀਮਿਤਕਨਿਪਾ। **੨। ਸੇਵੇਯਾ।** ਬੋਰਿ
ਬਿਚਾਰੁਬਸਿਸੁਕੀਓਉਤਨੈਨਹੈਇਤਮੰਤ੍ਰਕਰੈ।
ਲਿਖਜੋਰਪੁਬੀਰਹਿਬੋਲਤਹੈਸੁਨਿਰਾਜਸਿਪਾਸ
ਨਿਪਾਇਧੈਰੈ। ਅਬਜੇਇਹਭੁੰਭਕੀਬਾਤਸਬੈਭਰ
ਬੈਲਿਖਿਹੈਸੇਈਬੀਚਮਰੈ। ਕਹੈਕੋਨਉਪਾਉਕਰ

ਜਿਹੜੇ ਪਰਗਾਜ ਰਹੈ ਦੁਖ ਰਾਮ ਰਹੈ ॥ ੩ ॥ ਸਵੈ ਦਸ ॥

੧੧

ਅਸਾਇ ਗਈ ਸਬ ਕੇ ਮਨ ਮੇ ਭਰ ਬੈਲਿਖ ਕੈ ਇਹ ਭਾ
ਤ ਪਠਾਵੈ ਸੀਰਪੁ ਬੀਰ ਭੁਜਾ ਪਰਗਾਜੁ ਬਿਚਾ ਕਤ ਭੁ
ਪਤੈ ਨਨ ਸਿਰਾਵੈ ॥ ਤਾਹੀ ਤੇ ਬੈਰਾ ਬਿਸਾਰਿ ਸਬੈ ਸੁਖ
ਆਵਹੁ ਪੁਤਾ ਬਿਲਿ ਬਨ ਲਾਵੈ ॥ ਤੇਹਿ ਕੀਰਾਮ ਕੋ ਪਾਇ
ਨੈਸੇ ਪਿਬੈ ਸਬ ਨੇਮੈ ਤਮ ਹੁੰ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ॥ ੪ ॥ ਕਬਿਤੁ ॥
ਰਾਜਾ ਬਿਨੁ ਭੁਏ ਰਾਕਸੁ ਨ ਦੁਤ ਚਾਰ ਬਾਕਾਇ ਹਾਕੈ

ਕਸੁਤਵਾ ਕੇਏ ਕੈਨ ਸੁਨਾਇ ਬੋਧਿ ਜੋਤਿ ਤੇ ਹਿਆਪਨ ਤੇ ਬੁ
 ਏਰਾਜਾ ਰਾਮਨੀ ਕੋਸ ਬਹੀ ਕੋਰੁ ਸਲਸਮਾ ਭੁਰਾ ਭੁਗ
 ਇਥੋ ਮੀਰ ਕੋਊ ਕਬਹੂੰ ਕਦਾਂ ਚਾਹਿ ਗਬਾ ਲਿਉ ਫੇਨਾ
 ਹੀਦੁ ਪਾਛੈ ਨੈਨ ਸੈਨ ਸਮਾਇ ਬੋਧਿ ਬੁਝਤੈ ਹੋਰਾ ਭੁ
 ਜੋ ਕੁਸਾ ਭੁਧੈ ਗਏ ਹੈ ਆਭੁ ਲਾਪ ਫੇਰ ਪੈਰ ਸੇਰੁਰ
 ਬੁਧ ਰਲਾਇ ਬੋਧਿ ॥ ਪਾਛੈ ਪੈ ॥ ੧ ॥ ਸੁਸਤਿ ਸੀਰਪੁ
 ਬੀਸ ਸੈਲ ਮੁਕਟ ਮਇਉ ਦਭਾ ਆਰਿ ਗੀਯਤ ਸੀ

ਭਰਬਦਾਨਾਭਿਛੁਕਨਿਕਲਪਬਟਾਤਿਜਪੁਜਿਰਲਪੀ ੭੮
ਰਬਿਪਤਿਖਡਿਲਸੁਤਬਲਭੁਟਾਧਰਮਕਰਮਮੇਸ
ਰਸਭੁਯੇਕਬਦਨਪਾਪਟਿਕਦਾਰਾਜਾਧਿਰਾਜਦਸ
ਰਬਬਚਨਲਿਖਬਸਿਸ੍ਰੁਤਮਸਕਰਹੁਸੁਨਿਨਾਤ
ਖਾਤੁਸੇਵਤਉਠਤਪਾਤੀਲੇਮਗਾਧਗਧਰਹੁ॥੬॥
ਸੇਵਾ ਸੇਰਬਨਾਇਲਿਖੀਪਤੀਮਾਂਬਤੀਮਾਰਿ
ਖਿਜੇਸਬਪਾਛੇਈਭਾਖੀਗਾਬਦਈਸੁਚਲੇਧਰ

ਸੀਸਗਨੇਸਮਨਾਇਭਯਮਭਿਲਾਖੀਭੂਪਤਕੇਨਹਿ
ਦਾਹੁਦਯੋਬਿਨੁਪੁਤਕੀਓਸਸਿਸੁਰਜਸਾਖੀਗਰਮ
ਸਨੇਹਛੁਟੀਨਿਪਦੇਹਸੁਪਾਛੇਓਮੇਲਿਸਨੇਹਮੇਰਾਖੀ
॥ ਕਾਬਿਭੁੰ ॥ ਚਲੀਜਬਪਾਤੀਕਾਂਪੀਦੁਹਨਿਕੀਛਤੀ
ਅਸੇਗਾਅਗਮਜਨਾਯੋਰਾਮਭਰਥਕੁਮਾਰਕੋਕ
ਹਨਿਲਾਰੇਭਰਥਬੇਲਨੇਬਮੀਤ੍ਰਿਨਸੇਪਰਯੋਲੇ
ਅਵੈਕੋਓਤਾਤਸਮਾਚਾਰਕੋਪਵਨਪਚਿਤ੍ਰਪੁਨਘ

ਰਉਠੇਚਹੁਓਰਨੀਬੁਕਪੁਕਾਰਤੇਹੋਆਨੁਭੁਨਸਾਰ
 ਕੋਜਤਬੀਕਹਿਤਰਾਜਾਦਸਰਬਨੀਕੋਹੁਜਨੀਕੇ
 ਰਮਚੇਦਸੁਖਹੁਜਪਰਵਾਰਕੋ॥੮॥ਸਰਬਤਾ॥ਤਬ
 ਲਗਾਆਇਓਦਤਲੇਪਾਤੀਪਹਿਚਿਓਤਹਾਂਦੇਖਿ
 ਓਰਬਸਪੁਤਪੁਛਿਬਾਤਿਪੇਸੇ॥੯॥ਸਦੇਯਾ॥
 ਗਮਕਹੇਸੁਖਸੇਪਰਹੇਸੇਈਹਮਾਇਰਾਜਰ
 ਭੁਤਲੀਮੇਸਬਦੇਸੁਖਸੇਬਰਖਬਰਮੇਅਭੁ

੭੬

ਪਤਿਰੈ ਅਪੁਨੇ ਬਲੇ ਮੇ। ਤਬ ਦੁਤਬ ਨਾਇ ਕਹੀ ਬਤੀਅੰ
ਮਨ ਪੀਰ ਨੂਹੁ ਦਰਾਯੇ ਪਲੇ ਮੇ। ਛਾਬਿ ਛੀਨ ਭਈ ਛੁਨੇ ਮੇ
ਉਖਰੀ ਜਿਨੁ ਤੇਰ ਸਰੋ ਛਪ ਰਜੇ ਜਲੇ ਮੇ॥੧੦॥ ਸੇਵੇ ਯਸ
ਧਾਇ ਚਲੇ ਉਤ ਸਾਹੁ ਬਦੁ ਮੇ ਮਨ ਰਾਮ ਕੇ ਰਾਜੁ ਸੁਨੇ
ਸੁਖ ਪਾਯੇ। ਜਗਇ ਸੁਨੇ ਮੁਖ ਰੇ ਚਾਹਿਰਾ ਜੁ ਸਿਖ ਸਨ
ਛੁਡਤ ਨ ਯਾ। ਮਾਇ ਕੇ ਗਾਂਊ ਮੇ ਪਾਂਊ ਦਯੇ ਮਨ ਸੇਕ
ਬਲੇ ਸੁਭ ਸਿਨੁ ਨ ਪਾਯੇ। ਕੇਰ ਪੁਕੀਰ ਨਹੀ ਪਾਰੇ ਮੇ

ਪਿਤੁ ਕੈ ਮਰੈ ਕੈ ਸੁਰ ਲੈ ਕ ਮਿਧਾਯੋ ॥ ੧੧ ॥ ਕ ਬਿੰਤੁ ॥ ਲੇ ੮੦
 ਗ ਬੈਠੇ ਮਨੇ ਮਨ ਕਹੁ ਨ ਮਿਦਿ ਗ ਪੁਨਿ ਦੇਖੀ ਇਨ ਕਹੁ ਗ
 ਜਪ ਮਨ ਪੁਜਾ ਲੈ ਸੇ ॥ ਗਾਥੀ ਗ ਬਿ ਮਾਤ ਨ ਹੀ ਬਾਜੀ ਹਿ
 ਨਾਤ ਨਾ ਹੀ ਨਾ ਚਤ ਨ ਗਾਵਤ ਮੁਮਾਨੇ ਬਿਨੁ ਜੀ ਬਸੇ ॥ ਦੁਤ
 ਕਹੀ ਸੁਠੀ ਬਾਤਾਇ ਗੰਉਤ ਪਾਤ ਕਛੁ ਬੀਰ ਬਿਨੁ ਮੇਰੇ ਕੀਰ
 ਕੋਹ ਜਲੁ ਕਮਧ ਸੇ ॥ ਪੀਸੇ ਨ ਬਛੇ ਰੂਪੁ ਰੋਗ ਰੂਰੇ ਗੰਉਲੇ
 ਸਬ ਗਾਮ ਰਾਜੁ ਹੋਇ ਤੋਪਿ ਰੂਬ ਨ ਕੋਹ ਸੇ ॥ ੧੨ ॥ ਕ ਬਿੰਤੁ

ਦੇਖਕੈ ਬਨਾਇ ਸਭ ਰਥ ਰਹੇ ਸੀਸ ਕਾ ਹੁਪਾਂਇ ਹੁੰਨ ਛੁਟੇ
 ਕੋਊ ਦੇਤਨ ਅਸੀਸ ਕੀ। ਹਟ ਹਟ ਤਾਰ ਕਰੀ ਸੁਨੀ ਚਟ ਸਾ
 ਰਪਰੀ ਵਾਰੇ ਦੇ ਕਿਵਾਰ ਸਬ ਜੇਯੇ ਜਗਾਈ ਸਿਕੀ। ਇਕ ਮਨੁ
 ਕੈ ਰਖ ਰਿਠਾਉ ਨਹਿ ਪਾਉ ਭਾਈ ਬੂਟ ਤਲ ਜਾਉ ਕਹਾਭ
 ਯੇ ਦੇਸਈ ਸਿਕੀ। ਅਏ ਭੁੰਨਿ ਮਾਤ ਬੂਟੈ ਸਮਾਚਾਰ ਤਾਤ
 ਕੋ ਕੋਹ ਨ ਬੋਗ ਪਾਪ ਨੀਹੋ ਜਾਨ ਵਾਉ ਸੀਸ ਕੀ॥ ੧੩॥ ਕ
 ਥਿੰਤੁ॥ ਮਾਤ ਤਾਤ ਕਹਾ ਪੁਟ ਹੋ ਸੁਰੇਸ ਜਗਾਤ ਹਾ ਕੋਨ ਕਾ

ਜਗਯੇ ਦੇਹ ਛੁਟੀ ਪੁਤ ਪੀਰ ਤੇ ਕੋਨ ਸੋ ਸਪੁਤ ਤੁਮ ਸਬ ਹੀ
 ਤੇ ਬੰਦੇ ਭਾਈ ਰਾਮੈ ਹੋ ਸੁਕਹਾ ਬਨ ਗਏ ਨਿਪਤੀ ਰਤੇ ਭੂਖ
 ਤਿਪਠਾਯੇ ਨਾਹੀ ਮਾਂਗੇ ਬਰੁਪਯੇ ਮੇ ਤੇ ਰਾਜੁ ਤੇ ਮੇ ਰਾਖਯੇ
 ਛੀਨ ਲੀਨੇ ਰਪੁ ਬੀਰ ਤੇ ਕਹਾਹੇ ਇਸੇ ਤੇ ਅਬ ਹੋਹੁ ਗ
 ਯੇ ਤੇ ਤੇ ਤੇ ਜੇ ਪੇਟ ਮਾਸ ਦੇਰੀ ਪਾਲਯੇ ਪੁਤੁ ਰਾਕਯੇ ਛੀਰ ਤੇ
 ੧੪। ਕਬਿੱਤੁ। ਕਹਾਭੁਯੇ ਮੇ ਤੇ ਅਬ ਹੋਹੁ ਗਯੇ ਤੇ ਤੇ ਤੇ
 ਪੇਟ ਮਾਸ ਦੇਰੀ ਪਾਲਯੇ ਪੁਤੁ ਰਾਕਯੇ ਰਿਅੰ ਕਤੇ ਕੋਨ ਕਾਮ

੮੧

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਪਨੀਅ ਕਾਮੁ ਕੀਨੈ ਲਾਜੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਤ ਨ ਪਰਮ
 ਨ ਸਿਕਤੇ ਮੇਸੇ ਕਾਮੁ ਕੀਨੈ ਤੈਤੇ ਰਾਮੇ ਬਨ ਬਾਸੁ ਦੀਨੈ ਮਾਛੇ
 ਪਭਿ ਪਲਮੈ ਨ ਰੁਤ ਕਲਿ ਕੇਤੇ ਰਾਮ ਹਿੰਬ ਤਾਊ ਬੂਝੈ ਬਾਰ
 ਕੇ ਬਟਾਊ ਪਟਫਾਰਹੇ ਉਝੇਗੀ ਭੁਖਿ ਮਾਰੇ ਰਾਇ ਰੇ ਕੇਤੇ।
 ੧੫ ਸ੍ਰੀ ਯਾ ਰਾਮ ਕੇ ਰਾਜੁ ਸੁਨੇ ਸਹਿ ਸਫਨ ਭੂਮਿ ਕੇ ਭਾਰ
 ਬਿਸਾਰਦ ਯਹੈ ਜਾਨਿ ਸੁਪੁਤ ਭਯੋ ਕੁਲਮੈ ਰਵ ਕੇਜ
 ਸੁਦੇਵ ਨ ਮਾਹਿ ਫੁਯਹੈ ਰਾਵਨ ਕੇ ਦੁਖ ਤੇ ਅਮਰਾ ਪਤ ਦੁ

ਲਖਨਾਇਨਿਚੀਤੁਭਯੋਗੇ। ਪਾਪਨਕੇਛਲਤੇਛੁਨੇਮੇਬ
 ਨੇਮੇਸੀਈਤੋਰਪੁਬੀਰਗਯੋਗੇ। ੧੬॥ ਸੋਹੇਯਾ ਤੋਲਗ
 ਮਾਨਿਬਸਿਸੁਕਗੀਤੁਮਤਾਤਕੇਦਾਹੁਕਰੇਸੁਤਮੇਰੇ। ਬਿਦ
 ਬਿਚਾਰੁਕੀਓਬਿਧਸੇਪੁਨਚੇਇਕਯੋਕਹੁਰਾਮਨੇਰੇ। ਲੇ
 ਰਬਬਾਰਨਬਯਪਦਾਤੁਚਲਯੋਤਜਦੇਸਫਿਕਯੋਨਹਿਫੇ
 ਰੇ। ਪ੍ਰਫਲਤਯੋਕਿਭਯੋਰਪੁਬੀਰਗਿਨੀਰੁਪੀਓਨਬਿਨਾਮੁ
 ਖੋਰੇ। ੧੭॥ ਸੋਹੇਯਾ ਤੋਲਗਸੀਰਪੁਬੀਰਪਖਾਨਸਿਲ

ਕਹੁਤਾਰਿਧਸੇਬਨਮਾਹੀ॥ ਅਨਿਬਸੇਗੁਰੁਕੇਦਿਨਦੇਪਿਤੁਕੀ
 ਗਤਕੋਨੁਭਈਪਛਿਤਾਹੀ॥ ਰਾਮਕਹੀਸੁਧਿਛੇਹੁਸਬੈਯਹਕੇ
 ਕਈਨਿਦਨੁਹੋਇਕਿਨਾਹੀ॥ ਛੰਡਪੁਜਾਸਿਰਾਰਾਜਸਮਾਜੁਸੁ
 ਪਾਇਨਿਮਾਵਤੁਪਾਗਾਬਿਨਾਹੀ॥ ੧੮॥ ਸੋਹਰਾ ੧॥ ਸਮਾਇ
 ਸਜਬਰਪੁਪਤਦਯੋਦੇਰੇਸਬਸਿਰਨਾਇ॥ ਭੁਟਨਿਬੁ
 ਝੁਧਸਿਕਟਕੇਮੈਭਰਥਨਿਹਾਕਯੋਜਾਇ॥ ੧੯॥ ਸੋਰਠਾ
 ਅਤਿਦੁਰਬਲਸਬਗਾਤਰਾਮਪੁਕਾਰਤਰਾਮਕਾਵਿਯ॥

ਲਿਚਨਸਲਿਲਚੁਚਾਤਬੀਰਬਿਰਹਪੁਨਿਤਾਤਦੁਖੁ॥੨੦ ੮੩
 ਸੋਵੈਯਾ॥ ਦੁਤਕੈਧੈਫੁਰਲੈਬਤੀਅੰਤਬਲੇਗਾਨਿਰੰਮਜੁ
 ਯੋਸਮਾਝੈ॥ ਰਾਜਕੀਬਾਤਪਰੀਬਿਪਰੀਤਭਲੇਮਨਕੈ
 ਕਈਨਿਦਨੁਆਵੈ॥ ਆਵਨਦੇਹੁਕਯੋਬਹੁਰਜਿਨਸੇਜਸੁ
 ਰਾਮਕਹਕਬਪਾਵੈ॥ ਅਤਕੈਬੋਲਨਿਅਕਤਜੈਨਿਜੁਬੀ
 ਰਲੈਰੇਸੁਰਲੇਗਬਸਾਵੈ॥ ੨੧ ਸੋਵੈਯਾ॥ ਜਿਹਠੈਰਤੇ
 ਠੀਠਪਰੇਰਪੁਬੀਰਪਕਯੋਪਰਤਾਹਿਰਹੀਸੁਪਿਨਾਹੀ॥

ਜਿਸੇ ਸਿਕਤਾ ਜਰੇ ਪੈਰੇ ਮੀਨ ਜੇ ਰੇਨ ਪੈਰੇ ਪਲਾ ਪਾਨ ਉਡਾ
ਹੀ ਚੇਤਿ ਉਠੈ ਸਮੁਹੇ ਭਟ ਜੇ ਮੁਖ ਰਾਮ ਕੈ ਹੋਵੇ ਉਠੈ ਨਰ
ਚਾਹੀ ਬੇਗਾਹੀ ਬੇਗਾ ਪੁਨਾਮ ਕੈ ਰੇ ਇਹ ਭਾਂਤ ਗਾਹੀ ਰਖੁ
ਬੀਰ ਕੀ ਛਾਹੀ **੨੨ ਸਵੈਯਾ** ਦੇਖ ਕੈ ਰੁਪ ਕਘ ਮਨ ਪੈਰੇ
ਅਬ ਫਾਟ ਤੇ ਹੋ ਦੁਖ ਸੀ ਛੁਤੀ ਅੰਗ ਤਬ ਦੇ ਰਕੇ ਰਾਮ ਉਠ
ਇਉ ਜਾ ਭਰੇ ਲੈ ਉਰ ਲਾਇ ਕਹੀ ਬਤੀ ਅੰਗ ਸੁਤ ਕਥੇ
ਕੋ ਬੇਖ ਕੀ ਓਇਹ ਭਾਂਤ ਸੁਜੀ ਵਤ ਗੀਰ ਪੁਕੇ ਨਤੀ ਅੰਗ

ਧਿਤੁਪਾਨਤਜੇਹਮਦੁਤਜਿਹੈਨਧੀਪਾਮਚਲੇਸਿਰੀਬੀਰਤੀਅਸ
੨੩ ਸਵੈਯਾ ਸੇਗਕੀਓਸੁਨਿਭੂਪਤਿਕੀਰਾਤਿਸੀਅਸਮੇਤ
ਸਬਿਲਖਾਹੀਕੋਨਬੁਝੇਅਪਰਾਧਕੀਏਹਮਜਾਂਦੁਖਤੇਸੁ
ਪਨੇਸੁਖਨਾਹੀ। ਤਾਤਕੇਕਾਲੁਭਯੋਹਮਰੇਦੁਖੁਸੇਹਮਹੁਬ
ਨੇਮੇਬਿਲਲਾਹੀ। ਅਨਿਕੁਟਿਬਰਗੈਹੈਬਿਪਦਾਅਬਜਾਇ
ਗਹੀਕੁਲਕੀਪਰਛਾਹੀ। **੨੪ ਸਵੈਯਾ** ਰੋਇਚਲੇਪਿ
ਤੁਕੇਮਲਦੇਨਦਯੋਬਿਧਸੇਪੁਨਸੇਦੁਕੈਰੇ। ਦੁਹੈਬੀਰਨਿ

ਜਗਇਕੈਪਾਇਗਹੇਰਪੁਬੀਰਜੀਮੇਮਨਸੇਕਹਰੈ।ਚਲੀ
ਏਪਰਲੈਸੀਅਸਿਗਮਬੈਹਮਕੋਟਿਕਬਾਰਨਿਪਾਇਪਰੈ।
ਬਨੁਭੁਪਕਯਸੁਕੀਓਤਮਹਿਪੁਭਧੰਮਚਲੇਬਿਨੁਦਾਸਮ
ਰੈ॥੨੫॥ਸਵੈਯਾ॥ਅਰੁਜੇਮਨਮੇਬਨਮੇਰਹਿਹੈਤਉਛੁੰ
ਤੁਪਜਾਸਿਰਚੇਰਫੈਰੈ।ਰਬਬੈਠਸੇਬੈਭੁਟਸਿਗਿਫਿਰੈਪੁ
ਭਕੀਰੁਚਸੇਸੇਈਦਾਸਕਰੈ।ਪਗਕੀਰਜਕੇਹਮੇਹੇਸ
ਬਸੇਵਕਰਾਜਤੁਮੇਮੁਹਿਦੇਹਮਰੈ॥ਤਿਨਪਾਇਨਿਕਾਰ

ੲੜ

ਗੋਭਿਖਾਰੀਰਘੁਪਤਿਕੋ॥ ੨੭ ਸਵੈਯਾ ਪਤਕੋਗਤਿਕੋਕ
ਈਹਾਜੁਲੀਓਸੁਤਕੋਯਹਿਬਾਤਸੁਨੀਸਬਹੀਤਬੁਭ
ਪਤਿਦੇਹਤਜੀਛਨਮੇਰਪੁਖੀਰਗਇਬਨਕੋਜਬਹੀ॥
ਅਬਜੇਸੁਰਰਾਜੁਕੋਰਾਜੁਮਿਲੈਸੇਈਕਾਮਿਨਮਾਵੁ
ਤੈਕਬਹੀਮਨਲਾਜਮਰੇਰਪੁਰਾਜਸੁਨੈਸੇਈਹਾ
ਜੁਮਰੇਜਹਰਾਮੁਨਹੀ॥ ੨੮ ਦੋਹਰਾ ਇਹਬਿਧਬਿਨ
ਤੀਕਾਰਿਭੁਰਬਰਹੇਚਰਨਲਪਟਾਇਆਛਿਮਾਕਰਹੁ

ਪਰੁ ਫਿਰ ਚਲਹੁ ਸੀ ਮਲਹੁ ਮਨ ਰਖੁ ਗਾਇ। **੨੯੧**

੨੯੨ ਜੋਨ ਚਲਹੁ ਪਰ ਅਜੁ ਸੁਨਹੁ ਬਾਤ ਪੁਰ ਕਲੈਏ।

ਜਾਤ ਬਿਸਰੈ ਰਾਜੁ ਤੁਮ ਬਨ ਮੇਹ ਮਾਧਿ ਤਾਫੁਗਾ। **੨੯੩**

੨੯੪ ਬੇਲੇਰ ਪੁਬੀਰ ਸੁਨਿ ਬੀਰ ਮਨ ਪੀਰ ਪਰ ਪੀਰ

ਸਹੀ ਸਹੀ ਕਹਿ ਮਗੋ ਕੋ ਉਪਾਇ ਕੋ ਜੀਵਤ ਹੀਰ ਜਾ

ਰਾਜ ਕਾਜ ਕੇ ਬੁਲਾਇ ਪਾਛਿ ਕਯੋ ਜਾਇ ਬਸੇ ਬਨ

ਸੁਨੇ ਬੇਲੁ ਮਾਇ ਕੋ ਰਾਜ ਕੇ ਸਮਾਜੇ ਤੇਰੇ ਏਨੇ

੨੯੪

ਹੈ ਭਰਤ ਜੁ ਕੈ ਸੁਨ ਸੁਖ ਪਾਯੋ ਬੋਲ ਕਯੋ ਸਤ ਭਾਇ ਕੋ ਆਸੀ
ਕਹਿ ਗਏ ਤਾ ਤੇ ਸੀ ਕੀ ਨੀ ਬੋਨੇ ਬਾਤ ਆਇ ਸਕੋ ਮੇਟੁ ਤੇ ਆ
ਗੈ ਪੈਰ ਪਾਇ ਕੋ ॥ ੩੧ ॥ ਕਾ ਬਿੱਤੁ ਤੇ ਗੀ ਪੀਤਿ ਜਾਨੀ ਤੇ ਨ ਪੀਓ
ਅਰੁ ਪਾਨੀ ਅਰੁ ਮੇ ਬਿਨਾ ਬਹਾਈ ਰਾਜ ਪਾਨੀ ਦੇਸ ਦੇਸ ਕੀ ॥
ਆਇ ਕੇ ਨ ਪਾਇ ਲਾਗ ਸੇ ਤਾ ਤ ਕਾ ਜੁ ਕੀਏ ਭਾਰਾ ਜੇ ਛਾਡਿ
ਈ ਨੀ ਬਾਤ ਸੁਖ ਲਾਲ ਚਕਲੇ ਸਕੀ ਦੇਖੇ ਲਛਮ ਨਯਾ
ਕੁਰਬਾਨੁ ਕੇ ਨੇਹੁ ਆਨੁ ਰਾਜੁ ਕੇ ਨੁਛਾਡੈ ਬਿਨੁ ਸੇਤ ਤਿਹਿ

ਨੇਸਕੀ ਸੁਨੇਰ ਪੁਰਾਈ ਜਗਾਂਗ ਮਨਸਹਾਈ ਤਹਾ ਕੋਨੈ ਨਜਰ

੮੭

ਈਠ ਕਰਾਈ ਅਮਰੇ ਸਕੀ। **੩੨ ਕਾ ਬਿੱਤੁ** ਜਾਇ ਲਛਮ

ਨਜੁ ਕੇ ਪਾਇ ਰਹਿ ਤੇਹੀ ਛਿਨ ਬੀਰ ਸਮਝਾਇ ਲੈ ਲਿਵਾਇ

ਚਲਾ ਮਕੀ ਤਾਤ ਬੇਲੁ ਕੀ ਨਿਤੁ ਮਬਰੁ ਮਸੁ ਲੀਨ ਬਨ

ਆਇ ਫੁਲ ਪਾਇ ਦੁਖੁ ਦਯੋਸੀ ਅਬਾ ਮਕੀ ਜੋ ਕਹੈ ਤੇਜਾ

ਇਧਰ ਕੇ ਕਈ ਨਿਕਾਰ ਕਹੈ ਮਾਰੇ ਅਜੁ ਕਰਹੈ ਪਰਸਰ

ਮਕਾ ਮਕੀ ਮੇਰਿ ਬਨ ਛਾਤੁ ਭਾਵੈ ਸਿਰ ਲੈ ਸਿਧਾਰੇ ਪਲਪ

ਲੇਖੇ ਨਿਕਾਰੇ ਜੰਨ ਸੁਨੇ ਰਾਜੁ ਰਾਮ ਕੀ॥ ੩੩॥ ਕਥਿੰਤੁ॥ ਮੇਰੀ
 ਕਹੀ ਮਲੁ ਭੁਲੇ ਯਾਹੀ ਮਾਹਿ ਜਾਨੁ ਬੀਰ ਰਾਜੁ ਤੇ ਲੋਕ ਰਜੇ
 ਲੇਖੇ ਰੋ ਬਨੈ ਮਾਇ ਬੋ॥ ਮਾਨੇ ਰਾਖੁ ਥਾਤੀ ਰਾਜਾ ਮਜੁ ਜੁਕੇ
 ਨਾਤੀ ਕਛੁ ਮੇਸੇਈ ਕੁਪੇ ਦੁਜਾ ਤੇ ਮੇਰਿ ਬਨ ਜਾਇ ਬੋ॥ ਸੁ
 ਰੇ ਪੁਛ ਮੇਰੇ ਕਾਯਾ ਪਾਇ ਛੁਵੇ ਤੇ ਰੇ ਮੇਰੇ ਰਾਜ ਕਾ ਸੁਰਾਮ
 ਬਿਨੁ ਕਠਿਨ ਚਲਾਇ ਬੋ॥ ਤਾਤ ਦੁਖ ਮਾਤ ਦੁਖ ਬਰੁ ਰਾਖੁ
 ਨਾਥ ਦੁਖ ਏਕ ਲੇ ਭਰਾ ਪੁਰੁ ਘੇਰਿ ਘੇਰਿ ਖਾਇ ਬੋ॥ ੩੪॥

ਸ੍ਰੇਯਸ਼ ਜਾਨੀ ਕਿ ਪੀਤ ਸਹੀ ਰਖੁ ਬੀਰ ਹੀ ਬੀਰ ਕੇ ਲੇਖੁ ॥ ੮੮

ਜੀਰਖਾ ਕਸਾ ਪਾਗ ਬਿਧਾਇ ਸਮੇਧ ਕੀ ਚਿਣੀ ਪਾਟੁਰੀ

ਲੇਕਾਰਿ ਰਾਜੁ ਹਮਾਰੇ ਕਿ ਕਈ ਨਿਦਨੁ ਸਾਚੁ ਕਹੇ ਤਾਹਿ ॥

ਨਸਮਾਨ ਕਰੈ ਅਬੁ ਨਿਮਾਰੇ ਥੇਰੇ ਈਦੁ ਸਨਿਮਾ

ਨਮਿਲੈ ਸਬੁ ਸੇਜ ਸਮੇ ਰਹੀ ਚਿਉ ਭਿਯਾਰੇ ॥ ੮੯ ਪਾਕ ਬਿ

ਰੂ ॥ ਸਬੁ ਹੀ ਕੇ ਕਹੀ ਚਿ ਸਬੁ ਮਾਇ ਨ ਕੇ ਪਾਇ ਲਾਗਿ ॥

ਕਹੀ ਚਿ ਸੇ ਦੇਸ ਸਬੁ ਨੀ ਕੇ ਰਖੁ ਨਾ ਬਕੀ ॥ ਛਾਹ ਮੇਚ

ਲਤਾਹਿਗਗਾਉਕੇਰਹਤਜਾਤੈਸੀਏਈਜੈਸੀਪਰਪੇਖ
ਮਾਤਹਾਥਕੀ। ਕਹੀਓਸੁਮਿਤ੍ਰਾਜੁਕੋਲਛਮਨੀਕੇਅਹੇ
ਸਮਾਚਾਰਸੀਕੇਪਰਛਾਹੀਕਹੀਸਾਥਕੀ। ਜੋਕਦਾਂਚਬੁ
ਝੇਕੈਸੀਰੋਸਸੇਰਹਤਬੀਰਸੁਨੇਦੁਖਏਏਜੁਟਾਕਹੇਜੋ
ਨਮਾਥਕੀ। **੩੬ ਦੋਹਰਾ** ਸੁਨਹੁਭਰਥਸਿਖਮਾਨਿਤੁ
ਮਕਹੋਤੋਹਿਸਮੁਣਾਇ। ਜੰਤੋਸੁਖਸਿਪਤਿਬਛੈਸੇਹੋਦੇ
ਉਬਤਾਇ। **੩੭** ਰਾਮਉਪਦੇਸੁਭਰਥਸੇ। **ਸੋਰਠਾ**

ਜਿਸੁ ਪੁਰਾਹਿ ਰਾਜੁ ਲੋਕ ਸੁਖੀ ਪਰ ਲੋਕ ਗਾਇ। ਤਿਥੈ ਬੈਠੇ ਕਰ
 ਮਾਜੁ ਸੁਨਹੁ ਭਰ ਬਰਖੁ ਨਾ ਬਕੀ। **੩੮ ਕਬਿੰਤੁ।** ਤਾਤਮ
 ਤਸੇ ਦੁਬੈਠੇ ਭਾਤ ਕੀ ਭਗਤਿ ਪਰ ਭਾਤ ਉਠਿ ਕੀ ਜੀਓ ਭਰ
 ਸੋਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ। ਬਾਮਨ ਕੇ ਦਾਨੁ ਸਬ ਹੀ ਕੋ ਸਨਮਾਨੁ
 ਸੁਨ ਬੇਦ ਕੇ ਪੁਰਾਨ ਨਾਮ। ਉਕੀ ਜੈਨ ਰਬਾਮ ਕੇ। ਰਾਜੁ
 ਅਸੁ ਲੀਜੈ ਦੁਖੀ ਜਾਨਿ ਕਛੁ ਮੇਰ ਦੀਜੈ ਸੁਖੀ ਦੇਖਿ
 ਭਾਭੈ ਜੈਨ ਕਰੇ ਏਕ ਦਸਮ ਕੇ। ਮੇਸੀ ਭਾਂਤਿ ਜੀ ਜੈ ਸਬ

ਹੀਕੋਸੁਖਦੀਸੋਬੀਰਮੇਰੇਆਰੋਪਾਛੈਬੋਲੁਬਾਂਧਿਰਾਂਠਰਾਂ
ਮਕੋ॥੩੯॥ਕਾਬਿੰਤੁਨੀਚਸੇਨਪੀਤਕੀਜੋਕੁਲਕੇਨਛਡ
ਈਜੇਬੀਰਸੁਨਲੇਕੁਜਿਨਕਰੇਪਰਨੀਰਕੋਆਨਤੀਅ
ਮਾਤਸੁਨਿਬਾਤਪਰਬਾਦੈਪਨੁਤੀਤੀਨੀਚੇਹੁਜੇਅੰਬਦੈ
ਯਾਪਰਪੀਕੋਬੈਠਨਕੇਸੁਰਕੁਰਮਡਿਨਨਿਕਾਰਈ
ਜੋਪੀਜੋਨਾਮਪਯਦੁਖਪਰੇਹੁਜੇਪੀਰਕੋਆਨਪੁਰਹੁ
ਤਸੇਨਦੁਤਬਸਹੁਜੇਤਾਈਭਰਬਸਪੁਤਕਯਕੀਜੋ

ਰਖੁ ਬੀਰ ਕੋ ॥ ੪੯ ॥ ਕਾਇੰਤੁ ॥ ਜੈ ਸੇ ਜਤੀ ਸਿਰ ਗਤੇ ਕੁਮਤੀ
ਜੋ ਅਨਿਰਾਤੇ ਜੋ ਪਾਪੀ ਰਗੀ ਰਾਪਨ ਬਢਮੁ ਮੁਪਹਾਰ
ਤੇ ॥ ਜੋ ਕੁਲਾਕ ਪੁਤਤੇ ਜੋ ਦਾਰਿਦਸ ਪੁਤਤੇ ਜੋ ਬਾਮ
ਨ ਕੋ ਪੁਤੁ ਬਿਨਾ ਪਦੇ ਰਟਸਾਰ ਤੇ ॥ ਦੇਖੋ ਬਿਨੁ ਖੇਤੀ ਜੈ ਸੇਸ
ਦੁਨੀ ਰੇਤੀ ਅੰਰ ਬਾਤੇ ਕਹੇ ਕੇਤੀ ਜੈ ਸੇ ਗੁਨ ਲੋਭ ਧਾਰੇ
ਸਾਵਧਾਨ ਹੁਜੇ ਰਾਹਿ ਦੇਸ ਤੇ ਨਿਕਾਰ ਦੀ ਜੇ ਬੁਝੈ ਜੇ
ਰਾਜੁ ਤੇ ਸੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਦੁਰਾਚਾਰ ਤੇ ॥ ੪੯ ॥ ਸੈਵੈ ਯਾ ਪਾਇਓ

੬੦

ਵੇਸੁ ਨਿਸੀਖ ਸਬੈ ਪ੍ਰਭੁ ਏਨ ਬਿਸਾਰ ਚਲੈ ਕਬਹੀ ਪਰਿਧਾ
 ਵਰੀ ਮੁੰਡ ਸੁਸਾ ਵਰੀ ਮੁਰਤਿ ਦੇਖ ਕਯੋ ਬਿਛੁਰੇ ਅਬਹੀ ਅ
 ਬਜਾਹੁ ਧਰਯੋ ਸਿਰਗਾ ਬਤੈ ਬੈ ਪਰਿਆਇ ਸੁਸੀ ਸਚ ਲਯੋ
 ਜਬਹੀ ਲਏ ਬੀਰਸੀ ਆਸਿਰਾ ਬੀਰ ਬਿਦਾ ਕਰ ਰਾਂਝ
 ਸੇਖ ਨੇਮੈ ਤਬਹੀ ॥ ੪੨ ॥ **ਸਵੈਯਾ** ਬੀਰ ਹਿਛੁਰੁ ਚਲਯੋ ॥
 ਰੋਕੇ ਪਰਿਆਇ ਸੁਸੀ ਸਨ ਜਾਇ ਮਿਟਾਯੋ ਗਾਉ ਮੈ ਜਾ
 ਇਕ ਪਾਉ ਧਰਯੋ ਦਿਗਹਿ ਨੇਦ ਗਾਉ ਸੁਜਾਇ ਬਸਾਯੋ ॥

੬

ਮੁਡਿਯਾਪਰਭੇਸਤੁਪੋਪਨਹੇਸੁਖਇਤੁਸਮੁਦਿਬਹਾਯੋ॥
 ਰਾਮਸਨੇਹਧਰਯੋਮਨੇਮੇਤਨਕੋਤਨਕੋਨਸਨੇਹੁਲਗਾ
 ਯੋ॥ **੪੩ ਕਾਬਿੱਤੁ॥** ਵੈਹੈਜੁਸਿਘਾਸਨਹੇਅਪਦਾਬਿਨਾਸ
 ਨਕੋਤਾਂਹੀਪਰਪਾਟਰੀਲੈਰਾਖੀਸਿਰੁਨਾਯੋਹੈ॥ ਰਾਜੁ
 ਭਯੋਅਟਲਸੁਕਾਹੈਤੇਹੋਕਾਬੈਰਾਮਰਾਮਸਿਖਦੀ
 ਨੀਹੀਸੁਕੀਨੀਸੁਖੁਪਾਯੋਹੈ॥ ਭਾਹੀਕੇਬਿਰਿਗਭੇਗੁਛੁ
 ਕੁਯੋਨਸਿਭੁਰਾਯੋਨੈਕਯੋਸੇਤੁਰਿਕਾਂਦੁਰੀਨਭੇਗੀਫਿ

੯੧

੦

ਰਾਮਾਯੇਰੇ ਜੇਗੀਰੇ ਨਹ ਸਜੇ ਸੁਰਲੇਗਾਜ ਸੁਬਸਜੇ ਪਰ
 ਆਪਨੇ ਨਪਸਜੇ ਦੇ ਸੁਸੇ ਗੁਨੇ ਬਸਾਯੇਰੇ॥੪੪॥ ਦੇਹਰਾ
 ਭਗਤਿ ਭੁਕਾਰ ਪਰਗਟੁ ਕਰੀ ਰਖੁ ਪਤਿ ਕ੍ਰਿਪਾਰਕਾ
 ਰਾਤਰ ਕਤਕਾਰ ਸੁਖ ਨਿਦਈ ਯਾਭੇ ਭੁਰਤ ਕੁਮਾਰਾ॥
 ੪੫॥ ਦੇਹਾ ਇਹ ਬਿਪਭਰਤ ਸਦਾ ਰਹੈ ਤਜੇ ਤੀਸਰੇ ਕ
 ਮਾਪਾਤ ਸਿਭਾ ਰੇਰਾ ਜਕੇਰਾਤ ਸਿਭਾ ਰੇਰਾ ਮਾ॥੪੬॥ ਸੇ
 ੦੧॥ ਭੁਰਤ ਸਦਾ ਇਹ ਭਾਤ ਸੁਨਹੁ ਦਸਾਰ ਖੁਬੀਰ ਕੀ

ਜਿਹੰਜਿਹੰਬਨਮੈਜਾਤਸੇਈਬਤਾਵਤਰਾਮਕਾਵਿ॥੪੭੫॥ ੨੩

ਬਿੱਤੁ॥ਉਚੇਬਟਤਾਲਜਹਾਂਲੇਟੇਨਤਮਾਲਸਾਲਸਰਲ

ਬਿਸਾਲਗਤਿਹੈਨਕਾਲਮਦਕੀ॥ਕਹੁਲਾਲਲਾਲਕ

ਹੁਪੁੰਘਚੀਪਵਾਲਕਚਨਾਲਨਿਬੁਚੇਦਨਸੇਮਾਨੇਬ

ਸਬੰਦਕੀ॥ਚੇਪਕਰਸਾਲਨਾਲਕੇਲਸੇਕੇਨੇਰਹੀਸ

ਭਾਰੀਤਮੁਕੈਨੁਗਨੈਜਭੈਮੂਲਕੇਦਕੀ॥ਮਾਨੇਮਹ

ਦੇਸਕਿਧੀਕੁਹੁਕਾਰੇਭੈਸਤੁਲੈਸੁਰਕੀਨਜੇਤਿਤਹੰ

ਚਾਂਦਨੀ ਨਚੇਦ ਕੀ॥ ੪੮॥ ਕਾ ਬਿੱਤੁ॥ ਮੇਸੇ ਬਨ ਕਰੈ ਰੀ ਨੁਰ
ਮਚੇਦ ਬਿਨਾ ਕੈ ਨੁਚੇ ਲੇਜ ਬਪੁ ਨੁ ਉਚੇ ਪਾਤਖਰ ਕਤੈ॥
ਸੇਮ ਰਖ ਜੁਰ ਜਾਇ ਪੁਰਿ ਰਹੀ ਸੁਰ ਮਗਤਾ ਹੀ ਕਿਤੁ ਰ
ਗਤ ਹਾਂ ਦੇਖ ਰਬ ਕਤੈ॥ ਫੁਲ ਫਲ ਰਾਤੇ ਮਾਨੇ ਗਤੀ
ਜੇਤਵਾ ਰੇ ਕੇ ਉਤੈ ਰੇ ਕੇ ਉਛੁਵੇ ਤਾਤੇ॥ ਮੇਸੇ ਬਲ ਕਤੈ
ਤੂਲੀ ਹੈ ਨ ਜਾਨੈ ਕਾਵਿ ਰਾਮ ਰਵਾਧੇ॥ ਮਾਨੇ ਨੁ ਰਾਤੈ
ਲਾਰ ਕੀ ਫੁਹਾਰ ਚਿਲ ਕਤੈ॥ ੪੯॥ ਕਾ ਬਿੱਤੁ॥ ਉਬਰ

ਨਰੈਲਾਸਦਾਸਿਪਨਕੀਰੈਲਬਨਜਰੈਕੋਸੇਬੈਲ
ਮਾਨੋਬੈਲੈਠਕਰਾਤੁਸੇਅੰਰਕੋਕਰੀਕੁਰੰਗਅਧੇ
ਅਗਪਰੇਕਹੁਹੈਸੁਰੰਗਤੁਸਿਕਹੁਦੇਖਾਬੈਲਲਾ
ਤਸੇਅੰਰਨਕੋਸੇਰਸੁਨਿਫਨਿਸਨਤੁਗਰਿਮੁੰਡਈ
ਅਸੇਬੁਣਾਇਬੈਲੈਅੰਧਰੀਗਾਤਸੇਗੀਪਨਕੀ
ਮਾਣਕਹੁਜੀਬਕਕਰਾਣਕਹੁਨਾਚਤਾਬਿਤਾਣ
ਲੈਕਪਾਲਜਲਜਾਤਸੇਪਾਕਾਬਿਤਾਕਹੁ

੬੩

ਬਨਕੇਲਕਹੁਰੇ ਬਨਕੇਲੇਲਕਹੁਭੀਲਕੇਬੇਲਤਹਾਂਬਾ
ਤਨਮਨੀਦਕੀ। ਮਾਨਸਕੇਨਤੇਬਨਮਾਨਸਹਜੁਰਕਹੁਬੰਦ
ਰਲੇਗੁਰਨਭਿਗਈ। ਗਿਰਮਦਕੀ। ਕਹਿਚਕੁਵਾਕਕਹਿਭੁ
ਤਨਕੀ। ਕਕਹੁਕਾਰੇਕਾਕਸਨੇਸੁਰਕਹੁਪੁਤਬੰਦਕੀ।
ਜਾਨਕੀ। ਤਰਾਤਬੀਚਬੀਚਚਲੀਜਾਤਤਉਨੈਨਾਮੁ
ਇਲੀਏਕਟਿਗਹੀ। ਬਾਮਚੰਦਕੀ। ੧॥ ਕਾਬਿੰਤੁ।
ਨੇਮੀ। ਲਾਂਤਚਲੇਜਾਤਕਹੈਨਾਮੇਕਹੈਬਾਤਰਾ

ਤਕੁਮਲਾਨੇਜੇਦੈਪੈਖੇਪਰਮਾਤਕੇ। ਜਾਨਕੀਨਿਹਾਰਿ
 ਕੁਰਸਾਸਮਨਕੁਧਮਾਰਕੈਸੀਕੁਸਰਾਤਹਮੇਲਾਗੇ।
 ਖਤਾਤਕੇ। ਤੀਨੇਬੈਰੁਜਾਤੁਜਹਾਂਗੀਖਰੂਗਡਾਤਮੁਸ
 ਕਾਤਨਜਨਾਦੈਸਮਾਚਾਰਸੁਨੇਪਾਤਕੇ। ਸੀਰਿਜਲਨ
 ਤਦੁਦੈਦੁਲਹਲਖਾਤੁਗਾਂਮਗਾਂਮਪਰਸੇਦੁਤਬਿਛੋਨ
 ਕਾਰਿਪਾਤਕੇ। **ਪਰਦੇਹਰਾ**। ਰਖੁਪਤਿਮੇਸੇਬਨਟਿ
 ਰਤੁਦੈਖੈਨਗਾਰਨਠੇਰਾ। ਮਾਸਨਸੁਨਮੇਮਗਾਸੁਕੇ

ਚਲੇਹੁਲਾਸਨਦੋਰ। **ਪੜ ਸੋਰਠਾ** ਸੀਅਹਿਕੋਹੇਸਮੁ
ਝਾਇਲੋਪਾਮੁੰਦਾਤਾਸੁਤੀਅਘਪ੍ਰਥਮਸੀਸੁਧਰਪਾਇ
ਆਇਸੁਲੋਦਿਗਬੈਠੀਓ। **ਪੜ ਸੋਰਠਾ** ਰਾਮਮਿਲੇ
ਮੁਨਸੇਪਰਿਪਾਇਨਿਲਾਇਰਹੇਛੁਤੀਅੰਦੁਖੁਖੇਯੋ
ਹੋਸੁਤਕੋਯਹਬੇਖਕੀਓਨਿਪਜੀਵਤਹੋਕਿਬਡੇ
ਮਗਸੋਯੋਬਾਤਕਹੀਸਮੁਝਾਇਸਬੈਰਪੁਬੀਰ
ਮਨੋਤਨਤੀਰਗਭੁਯੋਪੁਤਰਹੋਇਹਟੋਰਸਬੈਮਿ

ਲਸ੍ਵਸਭਰੇਮਨਤੇਅਤਰਯੋ॥ ੫੫ ॥ ਪਿਚਬਟੀਕੋਬਰ
ਨਨੇ॥ ਸ੍ਵੈ॥ ਏਕਘਟੀਨਘਟੀਸੀਅਕੇਦੁਖਰਾਮਰਹੇਮੁਨ
ਕੋਨਿਕਟੀ॥ ਘਟਕੇਸੁਤਸੇਤਹਨਾਰਿਜਟੀਅਨੇਧੁਰਿਰ
ਟੀਨਹਿਕਾਂਅਛਟੀ॥ ਦੁਪਟੀਫਟਜਾਤਤਹਾਂਤਮਕੀਪ੍ਰ
ਗਟੀ॥ ਘਟੇਮੈਰੁਗਰਿਅਨਗਟੀ॥ ਕਰਬੇਕਹਮੁਕਹ
ਟੀਬਰਟੀ॥ ਤਹਪਰਨਕੁਟੀਰਘੁਨਾਬਠਟੀ॥ ੫੬ ॥ ਸ੍ਵੈ॥
ਜਹਿਸਿਘਕੁਰੰਗਨਿਬੈਰਗਟੀਮਿਗਸਿਤਤਿਸਿ

੬੫

ਪਨਿਦੁਪਜਟੀਯੋਭੀਨੈਕੁਨਦੇਖਤਜਾਤਲਟੀਅਹਿਧੋਰੁਤਮੇਰ
ਨਿਪੁਛਤਟੀਯਚਫਕੇਹਰਿਕੀਧਾਮਜਾਲਪਦੀਨਹਿਕੁਖਲਰੇ
ਕਬਹੁੰਦੁਪਟੀਯਜਿਨਕੀਦੁਖਫਾਸਕਹੁੰਨਕਟੀਤਿਨਕੇਸਿ
ਰਹੈਸੁਖਸਾਂਤਸਟੀਯ॥੫੭॥ਸੇਵੇਯਾ॥ ਜਿਨਕੀਪੁਨਿਨੈਨ
ਨਿਜੋਤਿਪਟੀਤਿਨਕੇਸਿਗਮੁਕਤਿਫਿਰੈਲਪਟੀਯਜਿਨ
ਕੇਰਿਰਗਿਥਮਹਾਚਿਕਟੀਕਰਿਸੰਫੁਚਲੇਮਨਦੁਪਪ
ਟੀਯਮੁਨਿਬਿੰਦਜਗੰਜਹਿਬੇਦਪਟੀਸੁਕਸਾਰਸਹਿਸੁ

ਚਕੋਰਚਈ॥ ਨਿਸਿਬਾਸਰਕਾਮਕਮਾਨਟੁਟੀਸੀਅਤੇਰ ੯੬
 ਤਿਸੀਲਾਟਿਜਾਤਲਈ॥ **ਪਦਸੋਵੇਯਾ॥** ਸਬਕੇਮੁਖਨਿ
 ਰਤਤਬਾਕਨਟੀਸੁਅਗਸਤਪਦਾਵਤਿਹਾਥਛੁਟੀ॥ ਤ
 ਪਤੇਜਨਤੇਰਵਜੇਤਿਹਈਕਪਟੀਨਰੈਹਤਹਿਏਕਪ
 ਟੀ॥ ਹਰਿਪੂਜਨਕੀਜਾਹਿਆਰਭੁਟੀਭੁਰੇਨਨਨਿਹਾਰ
 ਰਮਾਂਲਪਟੀ॥ ਜਹਈਧਨਦੇਦਨਕੀਖਪਟੀਕਾਬਿਰਾ
 ਮਕੈਹੋਸੇਈਖਚਬਟੀ॥ **ਪਦਸੋਵੇਯਾ॥** ਕਾਲੁਬਲੀ

ਕਵਿਰਾਮਸੁਨਦੁਖਸੀਰਪੁਬੀਰਕੀਬਾਤਨਕੋਜਬਤਾਤ
ਕਯੋਚਲਿਹੀਨਿਕੋਸਨਰਹੇਬਿਲਲਾਤਸੁਮਾਤਨਕੋਅ
ਬਾਮੀਰਕੀਕੋਰੁਕੋਹੇਸੁਰਭੁਪਤਿਹੇਤਕੀਮਾਜਮਲਾਤਨਕੋ
ਮਨਿਕੀਚਨਪਾਮਚਲੇਤਜੇਬਨੇਮੇਜਬਰਾਮਕੀਏਪਰ
ਪਾਤਨਕੋ॥ ੬੦॥ ਕਬਿਤੁਮੇਸੀਭਾਂਤਿਰਹੇਦੇਸੁਰਯ
ਦੁਰਕੋਹੇਦੁਖਸੁਖਨਿਰਬਯਸਯਸੇਹੁਛਾਮਪਾਮ
ਕੋਦੁਖੀਜਾਨਿਕਾਮਧੇਨੁਛੀਰਨਿਧਿਸੈਨਜਾਕੋਹਿਸ

ਗੋਨ ਸਿਕਸਿਵ ਸੇਵੈ ਜਾ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ॥ ਲਛਮਨ ਗੋਪਾਇ ॥ ੬੯ ॥
ਸੁਨੇ ਰਖੁ ਗਾਇ ਪ੍ਰਭ ਜਾਨਤ ਹੋ ਜਾ ਤੇ ਬਨ ਮਾਇ ਜਾ ਹੀ
ਕਾਮ ਕੋ ਸੇਈ ਕ੍ਰਿਸਨ ਕਰੇ ਦੁਖ ਦੇਵਨ ਕੇ ਹਰੇ ਰਾਮ ਬੀ
ਛੁਕਾ ਕੇ ਬਲੁ ਸੇਈ ਸੇਪੇ ਦੇਵ ਬਾਮ ਕੋ ॥ ੬੯ ॥ ਸਦੈ ਯਾ ॥
ਜੁ ਬਲੈ ਰਚਿ ਗੀਤ ਬਲੈ ਰਖੁ ਬੀਰ ਰਹੇ ਰਿਖ ਕੇ ਬਹੁ ਤੇ
ਸੁਖ ਪਾਯੋ ॥ ਬਾਤ ਕਹੀ ਬਨ ਮਾਨ ਚਲਿ ਮੁਨਿ ਪਾਇ ਫੁ
ਵੇ ਮਤ ਮੇਹ ਜਨਾਯੋ ॥ ਜਾਨ ਕੀ ਜਾਇ ਕੇ ਪਾਇ ਫੁਰੇ

ਸੀਅਕੋਬਿਛੁਰੇਰਿਖਿਤੀਦੁਖੁਪਾਯੋਗਅਰਿਸੁਬਾਸਦਈ
ਕਕਹੀਪਦਮੋਤਿਨਹਾਰੁਗਰੇਪਹਿਰਾਯੋਗ **ਵੜ੍ਹੇਸਿੰਘਾ**
ਗਮਹਿਏਕਸੁਮਰਿਦਯੋਰਿਖਜਾਹਿਪਕੇਸਿਰੁਕੁਇ
ਨਪਰੈਗੋਕਾਟੇਉਤੇਉਪਜੈਪਲਮੇਕਹਿਸੇਤੁਮਤੇਕਿ
ਹਭਾਂਤਤੁਰੈਗੋਤਾਰਿਪਕੇਸਿਰਕੇਯਹਿਬਾਨੁਸੁਨਪ੍ਰਭ
ਜੁਇਹਭਾਂਤਹਰੈਗੋਜੋਮਿਗਈਰੁਨਸੇਮਿਗਰਾਜੁਭ
ਜੀਗਨਸੇਖਗਰਾਜਲੇਰੈਗੋ **ਵੜ੍ਹੇਸਿੰਘਾ** ਜਗਾਇਥਸੇ

ਅਬਤਾਂ ਬਨਮੇ ਮਨਸਾਵਨਿ ਮੇਘ ਨਿਕੀ ਮਨੁ ਹਾਰੀ ॥ ਆਪ ੯੮
ਨੇਹਾ ਬਬਨਾਇ ਕੁਟੀ ਸੀ ਅਸੇ ਮਿਲਿ ਬੀਰ ਹਿੰਮੀਰ ਸਵਾਰੀ
ਲਿਕ ਨਿਸਾ ਚਰਚਾਵਨ ਕੇ ਦਿਨ ਰੈ ਨਹੁ ਤੇ ਤਿਹ ਠਾਂ ਰਖ
ਵਾਰੀ ॥ ਕੈਸੇ ਕੈ ਰਾਮ ਹਿਜਰਾਇ ਕਹਯੋ ਸੁਨਿ ਸੁਪਨ ਖਾਇ
ਕਬਾਤ ਹਮਾਰੀ ॥ ੬੪ ॥ ਸਵੈਯਾ ਜਾਂ ਬਨ ਕੇ ਹਮਰੈ
ਪਰਿਪਾਲ ਕਤਾਂ ਬਨ ਮੇਭਧ ਸੀ ਫਿਰਿ ਆਏ ॥ ਰਾ
ਜਤ ਜਮ ਅਬ ਜੇਗੁ ਲੀਓ ਲਘੁ ਮੁੰਡ ਜਟਾਨ ਖੋਹੇ

ਨਬਛਾਏ। ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਮੈਂ ਹੋਵੋ ਉਬੀਰਨ ਨੇ ਕੁਡਰੇ ਬਹੁਤੇ
ਡਰਪਾਏ। ਜੇ ਪਹਿਲੇ ਡਰਰਾ ਵਨ ਕੇ ਇਕ ਭਾਗ ਜਿਹਾਏ
ਇਕ ਦੁਰਿ ਬਸਾਏ। ਏ ਪਿਕ ਬਿੰਤੁ ਬਾਤ ਸੁਨਿ ਜਰੀ
ਸਿਰਾਚਲੀ ਪੀੜ ਲਰੀ। ਆਖੈ ਰਾਤੀ ਏ ਹੁਰੁ ਰੀਰੇਖ
ਚੰਦ੍ਰਮੇ ਨਖ ਸੁਪ ਕੀ। ਅਗਿ ਅਗਿ ਬਨੀ ਮਨੋ ਲਿਖੀ ਸਿੰ
ਤਪਨੀ ਰਾਟੀ ਮਨਹੀ ਮੋਰਾਨੀ। ਅਸੁ ਬਰੇ ਕਾ ਅਭੁਪ ਕੀ।
ਬੇਰੀ ਸਿੰਦ੍ਰਾ ਰਾਯੇ ਤਾ ਕੇ ਤੇ ਸੇ ਪਾਛੇ ਲਾਰਾਯੇ ਜੈ ਸੇ ਪਾ

ਕੇਸਾਇਓਰਸੇਏਖਿਸੁਦਰਸਰੂਪਕੋਲਾਂਬੀਡਗਭੁ ੨੯
ਗੀਠਰਠਰਗਿਰਪਗੀਰਾਮਦੇਖੋਜਿਹਪਗੀਦੇਖਿਰ
ਗੀਮੁਖਰੂਪਕੋ॥ **ਵਿਖਿਕਬਿੰਤੁ** ॥ ਪਗੀਕਾਮਬਸਤਾਕੀ
ਸੁਸਾਜਾਕੇਮੂਤਦਸਕੀਨੇਹਾਉਭੁਉਚਿਤਚਾਉਏਕ
ਬੰਦਸੇ॥ ਦੀਪਸੁਤਨੈਨਦੇਸੁਸੈਨਨਿਚਲਾਇਰਹੀ
ਜਾਨਕੀਨਿਹਾਰਿਮਨਰਹੀਨਾਮਨਦਸੇ॥ ਸਿਨੇਦੇਵੁਬ
ਪੁੰਮੇਸੀਦੇਖੀਨਾਹਿਕਪੁਪੁਭਪਜਨਤੇਜਗਾਇਗਾਹਿ

ਪਾਇਬੈਨਮਦਿਸੀ। ਪਾਨਖਾਇਖਾਇਮੁਸਕਾਇਮੁਸਕਾਇ
ਪਾਇਪਰਕੈਨਿਸਾਚਰੀਸੁਬੈਲੀਰਾਮਚੰਦਸੀ॥ **੬੭ ਕੰ**
ਕੈਲੈਦੇਸਰਾਕੁਤਜਿਤਾਪਸੀਕੋਭੇਖੁਭੁਮਿਰੂਪਵਿਤਤਮਸੇ
ਨਦੇਖੇਜੁਗਾਚਾਰੀ॥ ਹਿੰਦੁਨਾਰਿਸੀਰਾਸੇਓਚਾਜਾਕੀਕੁਮਾ
ਰਕਹੋਪਰਹੀਤਿਲਾਏਹੋਕਿਪਾਈਹੋਏਜਾਰੀ॥ ਤੇਹਿ
ਕਹਾਪਰੀਅਬਜਾਹਿਭੁਲੀਕਰੀਹਮਰਾਜਾਹੋਕਿਰੋਕ
ਹੋਕਹੂੰਤੇਪਾਈਨਾਰੀ॥ ਕੋਹਕਹਾਜਾਉਮੇਰਿਹੈਨਕਹੈ

ਰਾਉਨਾਥਤੁਮੈਮਾਤੁਬਰੰਮਾਈਪਰਤੇਬਿਚਾਰੇਮੈ॥੬॥ ੧੦੦
 ੬੫੬੦॥ ਬੋਲੈਤਾਰਿਕਾਰਿਚੰਡਜੰਡਮੰਡਕੇਤਨਗਰਿ
 ਕਿਧੀਤਿਪੁਰਾਰਲਕਛੁਡੁਛਿਤਿਪਾਈਹੈ॥ਕਿਧੀਰੰਭੁ
 ਉਰਬਸੀਮੈਨਕਾਸੁਕੇਸੀਕੋਉਤਿਨਮੋਕਿਆਮਘ
 ਵਾਪਠਾਈਮੈਧੈਆਈਹੈ॥ਤੁਲਾਤਿਅਕੇਲੀਕੋਉਸ
 ਗਨਸਹੇਲੀਸਮਸੁਗਇਕਹਿਕੋਨੁਤੇਰੋਤਾਤਮਾਤੁ
 ਭਾਈਹੈ॥ਸੀਤਾਤਬਬੇਲੀਤੁਮਗਯਾਨਪੇਖੀਖੇਲੀ

ਯਹ ਕਉ ਬਨ ਮਾਪ ਦਾ ਭਲੀ ਲੇ ਮੁਹ ਲਾਈ ਹੋ। **ਦੁਖ ਕਥਿ**
ਤੂੰ ਨ ਭੁਤੇ ਨ ਮਾਈ ਹੋ ਸੁਰੇ ਸਨ ਪਠਾਈ ਪੁਰੁ ਪਦੇ ਬਿ
ਕਾਮ ਕੀ ਚਲਾਈ ਜਾਨਿ ਲੀਜੀਏ। ਰਾਜਨ ਕੇ ਰਾਜਾ ਨਾਉ
ਰਾਵਨ ਸੁਭਾਈ ਮੇਰੇ ਤੁਮੇ ਨ ਸੁਨਾਯੋ ਕਾਹੁ ਜਾ ਕੇ ਜਾਇ ਜੀ
ਜੀਏ। ਸਿਵ ਕੀ ਬਡਾਈ ਤੇ ਦੁਹਾਈ ਜਾ ਕੀ ਤੀਨ ਲੋਕ ਸੇਈ
ਬਸੇ ਜਾਹਿ ਫੇਰ ਦੇ ਸੁਥਾ ਪਿਦੀ ਜੀਏ। ਗਹਿ ਬਾਂਹ ਨਾਂਹ ਸੇ
ਵੇਚਾ ਪੈ ਪਗ ਛਾਹੈ ਸੇ ਸੀਤਾ ਪਰਿ ਮਾਹਿ ਤੇ ਸੇ ਦੁਜੀ ਮਿਰਿ

ਕੀਜੀਏ॥੧੦॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ਸਮਾਜਾਰਜਾਨੇਸੁਸਕਾਨੇਕਰੇ
 ਬਾਤਸੁਨਿਤੈਨਪਹਿਚਾਨੇਹਮਬੈਠੇਜੋਗਭਿਸਮੇ॥ਤੈਨਸੁ
 ਨੀਬਾਤਰਪੁਬਿਸਮੇਜੁਹੋਤਜਾਤਾਮਾਨਤੀਅਸੀਨਬੈਲੈਪੁ
 ਰਨਬਿਦੇਸਮੇ॥ਤਾਮੇਏਕਰਾਮਮੇਰੇਨਾਮਹੈਲਜਾਉ
 ਭਾਰੀਤਾਮੇਤੀਅਸੀਰਿਜਾਹਿਛਾਡੁਅਜੁਕੇਸਮੇ॥ਭ
 ਲੀਸੁਧਿਆਈਲਛਮਨਮੇਰੇਭਾਈਤਾਹਿਦੋਰਬਰੁ
 ਜਾਈਵਹਜੇਪਰੈਕਲੇਸਮੇ॥੧੧॥ਕਬਿੱਤੁ॥ਚਲੀ

ਤਬਧਾਇਲਛਮਨਪਾਇਛਹੇਜਾਇਬੋਲੀਮੁਸਕਾਇਏਕਬਾ
ਤਕਹੇਭਾਵਤੀ। ਬਰਬੇਕੇਕਜਰਮਤੁਮਪੇਪਠਾਈਹੋਗਜਨ
ਨਮਨਾਇਆਈਤਾਂਤੇਉਤਲਾਵਤੀ। ਕਹੇਸੋਈਕੀਜੋਨਪ
ਤਮਾਹੁਜਾਹੁਬੁਣਲੀਜਰੁਪਬਸਨਾਹੀਭਈਤੁਮੇਨਸਿਤਾਵ
ਤੀ। ਰਾਵਨਸੁਭਾਈਲਿਕਹੇਮਕੀਬਨਾਈਜਿਨਬਨਹੀਮੇ
ਆਈਨਿਪਫੇਰੇਜਿਨਆਵਤੀ। ੧੨। ਸੋਢੇਸਾ। ਤੇਹਿਕੋ
ਸੁਨਿਬਾਤਨਿਸਾਚਰਤੁਜਨਨੀਮੇਹੀਹਬਹੀਤੇ। ਕਾਮਕੇ

ਭਉਪਰੇਮਨਮੋਰਪੁਬੀਰਕੇਤੀਰਗਈਜਬਹੀਤੇਕੋਮ
 ਬਜਾਹਿਤੀਹੀਪੁਭੋਪੈਚਲਿਅਸਤਜੇਹਮਰੀਅਬਹੀਤੇ।
 ਜੇਚਲੈਪੂਰਬਕੇਤਦਨੀਨਦਨੀਉਲਟੀਨਬਹੀਕਬਹੀ
 ਤੇ॥੧੩॥ਸਵੈਦਯਾ॥ਧਾਇਚਲੀਬਹੁਰੇਨਚਲੈਬਸੁਦੇ
 ਬਿਹਸੇਸੀਅਸੋਰਪੁਰਾਈਆਇਕਹਯੇਨਬੈਰਬਾਲਿ
 ਜਾਉਸੁਆਗੇਹੁਕੀਤਿਨਮਾਸਚੁਕਾਈ॥ਜਾਹਿਤਹੀ
 ਅਬਕੇਬਰਹੈਤੁਹਿਦੇਉਪਤਕਹੀਓਸਮੁਝਾਈਸਿਗ

ਰਿਖੀ ਸ੍ਰੁਰ ਕੇ ਬਨ ਸੇ ਤੁਮ ਤਾਰਿ ਕਾ ਮਾਰ ਪਤਾਰ ਪਠਾਈ॥ ੭੪
 ਸੋਇ ਯਾ॥ ਮਾਇ ਕਹੀ ਸੇਈ ਬਾਤ ਸੁਨੀ ਸਿਬ ਸੇ ਨ ਬੋਰੇ ਰਿਨ ਅੰ
 ਰੁ ਬਤਾਈ॥ ਜਾਹਿ ਕੰਘੇ ਸੀਰਾ ਪਾਨ ਨ ਲੈ ਰਖੁ ਨਾ ਬਕ ਫੁਸ
 ਹਿ ਮੋਰ ਜਨਾਈ॥ ਬਾਰ ਫੁਸਾਤ ਫਿਰੀ ਇਤ ਤੇ ਉਤਰਾਂ ਮਭ
 ਈਉ ਪਮਾਜੀ॥ ਮਾਈ॥ ਮਾਨ ਹੁ ਬੀਰ ਨ ਕੂਲ ਦੇਉ ਭਰ ਰੇ
 ਖਬਰੇ ਨ ਦਨਾਉ ਚਲਾਈ॥ ੭੫॥ ਕ ਬਿੰਤਾ॥ ਤਿਨ ਹੂ ਬਿਚਾ
 ਰੀ ਏਨ ਦੇਉ ਬਿਭਚਾਰੀ ਪਤਿ ਰਹੀ ਨਹ ਮਾਰੀ ਫਬ ਮਾਪ

ਰੂਪੈ ਗਈ ਪਾਇ ਤੇ ਪਤਾਲ ਪਰਸੀ ਸਕੈ ਅਕਾਸ ਕਰੈ

੧੦੩

ਕੈ ਕਬਾਹ ਕਸੈ ਕਰੈ ਫੁਲੈ ਗਈ ਬਾਹਰੀ ਦਿਵਾਨੀ

ਕਛੁ ਅਸੀ ਬੈਲੈ ਬਾਨੀ ਜਾਤੇ ਜਾਨ ਕੀ ਰੁਰਾਨੀ ਕਾਪੈ ਮਾਨੇ

ਜੁੜੀ ਗਈ ਰਾਮੇ ਲਪਟਾਨੀ ਜੈ ਸੇ ਸੇ ਕਰ ਰੁਵਾਨੀ

ਕਹੈ ਨਾ ਬਯਾ ਕੇ ਹਾਥ ਤੇ ਸੁਪੀਤ ਗੀਤ ਬੈ ਗਈ ॥ ੧੬ ॥

ਦੁਖ ॥ ਹਾਥ ਨ ਸੋਨ ਰਮੁ ਡਿਠੈ ਰਿਸੁ ਜਾਨ ਕੀ ਕੋ ਰੁਪ

ਦਨ ਲਾਗੀ ਅਹਿ ਕੀ ਚਿਤ ਕਰੈ ਰਤ ਬੈ ਮਜਹੁ ਦੁਖ ਸੇ ਡਿ

ਨਇਕਨਦਾਰੀ। ਰਾਮਸੇਬਾਤਕਹੀਹਰਏਸੀਅਯਾਹਿਬਰ
ਅਜਹੁੰਅਨੁਰਾਗੀ। ਸੋਤਿਸੋਹੇਸਿਰਪਾਇਰਹੇਅਰੀਤੁ
ਯਹਰੁਪੁਤਜੇਨਅਭਾਰੀ। ੭੭ ਸਵੈਯਾ ਰਾਮਹਸੇਸੀ
ਅਕੇਮੁਖਦੇਖਹੇਮੇਨਕਛੁਯਹਬਾਤਨਈਹੇ। ਤਿਨਹੁਤੀ
ਰਿਖਕੇਸੀਗਮੇਬਨੇਮੇਇਕੇਮੇਸੀਏਮਾਰਲਈਹੇ। ਯਾ
ਹਿਬਧੇਜੇਨਸੀਰਪੁਬੀਰਸੁਯੇਨਬਨੇਕੇਓਯੇਨਗਈ
ਯੇਨਾਕਛੁਯਾਇਕਲਿਕਰਦੁਇਸੁਲਿਕਨਿਸਿਕਰ

ਲਾਇਦਈਯੋ॥ ੭੮ ਸਵੈਦਯਾ ॥ ਕਿਲਮੈਨੈ ਕਸੇ ਕਾਨਬ ੧੦੪
 ਨਾਇਸਹੀਰਪੁਰਾਇਵੈਬਾਤਰੁਸਾਕੀ॥ ਲਿਹੁਚੁਚਾਤਰੁ
 ਈਢਿਗਾਰਾਫਨਜਾਇਪਰੀਜੈਸੇਭੂਤਰੁਸਾਕੀ॥ ਬਾਤਸੁ
 ਨੇਤਨਆਗਿਉਢੀਢਿਗਾਰਿਕਹੈਤਜਿਬਾਤਰੁਸਾਕੀ
 ਰਾਮਸੇਕੋਪਕੀਏਬਕਹਾਤੁਮਜਰਤਕਸੇਨਹਿਨਾਕਸੁ
 ਸਾਕੀ॥ ੭੯ ਦਿਹਰਾ॥ ਏਕਨਿਸਾਚਰਹਸਿਪਰੇਭੁਲੀ
 ਰਪੁਰਾਇ॥ ਨਾਕਕਾਫੁਦੇਗਿਹੁਤੀਆਈਨਾਕਕਦਾਇ

੮੦ ਦੋਹਰਾ ਇਕ ਕਹੈ ਤੁਮਹ ਸੋ ਜਿਨ ਕਹੈ ਬਾਤ ਸਮੁਝਾਇ
ਬੁਢੀ ਮਾਮੁ ਇਨ ਰਈ ਮੇਧੇ ਜਮੁਗੀ ਪੋਜਾਇ ॥ ੮੧ ਸੋਰਠ
ਨੈਕੁ ਨੈਕੁ ਸਿਰਾਹਿ ਯੋਤ ਲਪੈ ਲਿਕਾ ਪਤੀ ਜਿਸੇ ਬੋਰੇ
ਲਮਾਹਿ ਜੇ ਠਮੀ ਨਦਾ ਦਰ ਬਸੇ ॥ ੮੨ ਕਾਬਿੰਤੁ ॥ ਕਹਾ
ਜਾਉ ਕਹਾ ਕਰੇ ਆਗ ਜੇ ਜਰਾ ਵਜਰੇ ਸਿੰਧੁ ਸਬ ਥਾਹ ਕੇ
ਸੇ ਬੁਢ ਮਰੇ ਜਾਇ ਕੋ ਬੁਢੀ ਮ ਬਬਾਤ ਕੁ ਸਰਾਤ ਹੋ ਨਦੇ
ਧੋ ਜਹਾਂ ਮਾਨੁ ਜਨਾਵੈ ਜੇ ਰਜੇ ਗੀ ਬਨ ਮਾਇ ਕੋ ਕਾਲ

ਗੀਪਛਾਰੇਸੇਖਨਾਗਾਹੁਕੇਮਾਰੇਛਿਤਲੇਪਤਾਲਡਾਰੇਕਿਰੇ
 ਮਰੇਬਿਖੁਖਾਇਕੈਕੈਸੇਜੀਓਮਾਜੁਮਹਿਕੈਸੇਭਾਵੈਰਾ
 ਜੁਜੇਲੋਤਾਪਸੀਬਿਛੋਰਸੀਅਲਾਜਾਊਨਉਚਾਇਕੈ॥੮
੨੫੧॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸੈਚੁਕਰੈਕੁਵੈਅਨਹੀਮੇਅਰੈਤਬਮੇਖਨ
 ਦਾਮਾਰਿਕਹੀਹੈਉਪਾਇਕੀਬੋਲੈਖਰਦੁਖਰਾਡੀਮੁਰਿ
 ਸਿਗਦੀਨੇਤੁਰੁਕਯਜਾਇਮਾਰੇਸੇਈਬਾਤਤਿਨੇਜਾਇ
 ਕੈਪਾਛੁਨਕਜੇਰਬੇਕੈਕਾਜਪਾਚਿਹਾਰੇਸਬਕੈਸੇਜੁ

ਬੈਰਾਮ ਬਾਤ ਕਹੈ ਸਤ ਭਾਇ ਕੀ ॥ ਅਹੈ ਮੈ ਪਿਨਾ ਕੀ ਤਉ ਜੁਰ
ਹੈ ਨਤਾ ਕੀ ਦਸ ਮੁੜਿ ਤੋ ਨਹੈ ਹਿਯਾ ਹਿਕਾਟੀ ਰਖੁ ਰਾਇ ਕੀ ॥
੮੪ ਕਬਿੱਤੁ ॥ ਅੰਨਿ ਦਿਗਗਾ ਮੇ ਕਈ ਭਾਂਤ ਨਿਬਯਾਇ ਬਾ
ਜੈਖਰ ਦੁਖ ਰਾਇ ਰਾਮ ਚੇ ਦਦੇਖ ਕੈ ਹਸੇ ॥ ਇਨ ਹੀ ਸੇ ਲਰਬੇ
ਕੈ ਕਾਜ ਹਮ ਅਏ ਭੁਲੇ ਰਾਜਨ ਕੋ ਰਾਜਾ ਤੁਮ ਰਾਵਨ ਭੁਏ
ਭੁਸੇ ॥ ਬਾਜਰ ਬਾਬਾ ਰਨ ਦਾਤ ਕਉ ਨਾਹੀ ਏਉ ਬੈਰੇ ਜੋਗ
ਭੇਸਮੁ ਸਕਾਇ ਬਨ ਮੈ ਧਸੇ ॥ ਏਕ ਬਾਨ ਕਸੇ ਹਰ ਲੋਕ ਏ

ਕਬਸੇਏਕਜੋਨਿਸੀਕਨਸੇਲੀਕਬਸੇਤੇਪਰਬਸੇ॥ ੮੫॥

੧੦੬

ਸ੍ਰੋਯਾ॥ ਖਰਦੁਖਰਮੀਗਤਿਮੁਡਿਨਿਸਾਚਰਆਇਤਬੈਕ
ਰੋਪਲਰੇ॥ ਬਹੁਕਪਬਛਾਇਸੀਰਪੁਰਾਇਸੁਭੈਰਿ
ਤਨਾਇਕੇਸਿਗਭਿਰੇ॥ ਕਰਿਤਾਨਕਮਾਨਸੁਬਾਨਹਨੇ
ਖਰਦੁਖਰਮਾਪਛਾਰਤੁਰੇ॥ ਹਰਸੇਲਰਕੇਰਨੇਮੇਮ
ਰੋਕੇਜਸੁਕੇਕਰਕੇਭਵਸਿਧੁਤਰੇ॥ ੮੬॥ ਸ੍ਰੋਯਾ॥ ਬਾ
ਤਸੁਨੀਸਬਬੇਲਬਤੁਭਵਮੀਰਉਧਾਇਕੇਹੇਸੁਕਰੇ॥

ਉਨਲਾਖਨਮੇਨਹਿਏਕਫਿਕੇਦੁਖੇਛੁਤੀਆਂਕਿਹੁਭਾਂਤਭ
 ਰੋਜੁਰੀਆਂਇਹਲਿਕਮਹੀਚੁਖਮੈਸੇਈਹੈਮਿਗਸੇਬਨਜ
 ਇਹੁਰੋਕਰਭੇਸਤਪੇਧਨਕੇਕਨਮਾਂਗਬੇਸੀਅਹਿਕੋਇਹ
 ਭਾਂਤਹਰੋ॥੮੭॥**ਦੇਹ**ਗਾਭੁਲੀਭੁਲੀਕਹਿਕਹਿਉਫੇਮ
 ਨੇਮੇਸਬਪਛੁਤਾਹਿ॥ਰਾਜੁਗਾਖਜੇਗੀਬੈਨੇਤਾਂਪਰਰੂਪਕ
 ਨਾਹਿ॥੮੮॥**ਸੇਰ**ਠਾ॥ਲਟੀਧਰਮਕੀਬਾਤਜਹਾਤਪੇ
 ਧਨਪਸੁਕੀਓਕਹੇਕੀਕੁਸਰਾਤਮਨੁਪਾਪੀਤਨੁਤਾਪ

ਸੀ॥੮੯॥**ਦਿ**ਗਾ ਸੁਨਿ ਬਿਚਾਰ ਮੰਦਰੀ ਬੋਲੀ ਬਚ
 ਨਰਿਸਾਤਾ ਖਰਦੁਖ ਰਪਲੇ ਮੇਹੁ ਤੇਤ ਹਾਨਾ ਹਕ ਜੇਜਾਤ
 ੯੦॥**ਸ**ਵੈ ਯਾਗ ਇਕ ਪਟੀ ਦਸ ਕੰਠ ਗਟੀ ਨਘਟੀ ਘਟਕੀ
 ਸਠਾ ਮਾਹੁ ਘਟੀ ਗਹਿ ਪੁਰਜਟੀ ਕਮਠੀ ਖਪਟੀ ਸਮਤ
 ਚਿਰਟੀ ਜਨੁ ਬਾਚਕਟੀ ਨਠਟੀ ਗਤਿ ਨਾਥ ਛਟੀ ਤਿਨ
 ਕੇਨਿ ਤਨਾ ਗਤਿ ਮੁਕਤਿ ਨਟੀ ਸੁਹਟੀ ਸੁਨਿ ਕੀਤ ਕਰੀ
 ਭਗਨੀ ਨਕਟੀ ਸੇਈ ਰਾਮਾ ਬਿਰਾਜਤ ਧੰਚ ਬਟੀ ॥੯੧॥

੧੦੭

ਸਵੈਯਾ ਗਾਬਨਜੋਰਨਿਵਾਇਮਿਰੋਧਰਨਾਬਸੁਨੰਤੋਕੰ
ਇਕਬਾਤੋਗਾਜਨਕੇਮੁਕਦਿਮਨਿਰਾਵਨਪਾਵਨਗਾਮਸੇ
ਕੰਨਸੇਨਾਤੋਦੇਖਹੁਕੇਨਬਿਚਾਰਭੁਜਾਬਲੁਚੇਦਹ
ਲੋਕਤੋਰੋਦਿਨਰਾਤੋਬਾਤਪੁਰਾਤਨਯੇਸੁਨੀਏਘਰ
ਕੇਹਰਸੇਨਲੋਰੇਗਾਜਮਾਤੋ॥੨॥ ਸਵੈਯਾਮੁਰਖਫਾਹ
ਦਸੇਸਿਰਸੇਸਖੀਜਾਨਤਹੋਦਿਨਆਵੁਪਦੇਹੋਲੋਚ
ਨਬੀਸਨਿਸੁਣਤਨਾਹਿਨਗਾਬਨਬੀਸਹਥਜਾਰਜੇਦੇਹੋ

ਪੁਤਸਪੁਤਰਯੇਮਪਦਾਜਿਤਸਿਰੁਸਿਕੋਨਸੇਦਾਨਬੰਦੇ
ਗੈਸੁਦਰਵੈਰੁਮਨੈਸਕਸੇਤਨੁਯਾਗੀਤੇਜਾਨਤਰਾਮ
ਲਟੇਗੈ॥੮੩॥ਸਵੈਦਯਾ॥ਰੁਪਾਮਪਾਵਨਰਾਵਨਨੀਚ
ਮਰੀਚਸੇਬਾਤਕਹੀਸਮੁਦਾਈਹੈਦੋਊਬੀਰਸਰੋਵ
ਰਤੀਰਕੁਟੀਰਵਿਤੇਜੁਤਹਾਂਨਸਮਾਈਨਾਰਿਅਨੁਪ
ਮੈਹੈਤਿਹਸਿਗਿਰੁਰਾਵਨੁਆਇਸੁਸੀਸਚਦਾਈ॥
ਛਾਤਿਸਯਾਨਪਯਾਨਕਰੋਜਿਨਪਾਨਤੈਜੈਤਜਪਾ

ਨਪਜਾਈ॥੮੪॥ਸਵੈਯਾ॥ਜਿਨਹੋਬਾਤਮਰੀਚਮਹਾਂਮੁ
ਨਿਦੇਹਤੇਬਾਸਫੁਟਾਅਬਜੀਕੋ॥ਗਾਮਸੇਬੈਰੁਕੀਏਸੁਖ
ਹੈਨਲਏਦਸਕੀਧਕਲਿਕਕੇਈਕੋ॥ਉਤਰੁਦੇਤਉਤ
ਰਤੁਹੈਸਿਰਯੋਤਲਵੈਜੈਸੇਮੀਨਬਣੀਕੋ॥ਸਿਨੇਕੀਦੇ
ਹਭਈਤੋਕਹਾਂਸੁਤਉਸਿਗਾਮੇਦਕੁਸਿਖਬਣੀਕੋ॥
੮੫॥ਸਵੈਯਾ॥ਜਾਤਬਨੇਨਰਿਸਾਤਬਨੇਠਹਰਾਤਬਨੇ
ਨਹਿਹੈਦੁਚਿਤਾਈ॥ਹੈਉਤਪਾਤਕੀਬਾਤਸਹੀਜਿਧੈ

ਗਵਨੁਰਾਮਤੇਪ੍ਰਾਨਉਡਾਈ। ਤੇਮਨਕਯੋਪਛਿਤਾਤਅਬੈ
ਤਾਜਿਲਿਕਪਤੀਗਹੁਗਾਂਮਕੋਪਾਈ। ਠਾਢੇਭਯੋਮਿਗ
ਸਾਂਗਲਯੋਤਿਨਕੂਦਤਫੁਦਤਚਾਲਾਦਿਖਾਈ। **੬੬੬**
ਦੇ **ਹ** ਗਾਢਿਰਬੈਲੀਮੀਦੰਦਰੀਕੁਮਲਾਂਨੀਸਬਗਾਤ
ਜਿਮਰੋਵੈਤਮੁਗਤਕੋਮਾਨਤਗਵਿਕੀਬਾਤ। **੬੬੭**
ਰ **ਭਾ** ਕ੍ਰਿਭਕਰਨਬਸਿਸੈਨਤੁਮਰਾਜਾਬਸਮੇਹਕੇ
ਦੇਵਰਕਛੂਕੋਹਨਲਿਕਪਕਗਹਿਰੇਗਾਤੀ। **੬੬੮**

੧੦੬

ਸੇਰ ਰਾਗ ਅਜਹੁ ਦੇਤ ਸਿਰਾਰ ਪੀਅਤੀ ਅਬੈ ਨ ਨਿਮਨ
 ਧਰੋ ਪਾਪ ਬੀਜੁ ਜਿਨ ਤਾਰਿ ਛਾਂਹ ਦੁਹੇਲੀ ਬੈਸ ਸੀ॥੯॥
 ੯॥ ਸ ਵੈ ਯਾ ਬੋਲੁ ਗਯੋ ਸਿਵ ਕੇ ਸੁਨ ਰੇ ਪਤਿ ਤਾ ਹੀ ਕੇ
 ਸਿਰਾ ਸੁਹਾਗੁ ਹਮਾਰੇ॥ ਭੂਤ ਲਾਸੁ ਸੁਰਗ ਜੇ ਕੁਲ ਕੇ
 ਅਬ ਤੇ ਭ੍ਰਮ ਕੇਤ ਰਮੁ ਲਉ ਪਾਰੇ॥ ਛੀਨ ਭਯੋ ਤ ਪੁਤ
 ਹਿਨ ਸੁਣਤ ਜੇ ਤਰੁ ਉਪਰ ਤੇ ਅਧਿ ਮਾਰੇ॥ ਰੇ ਸਠ
 ਕੀਤ ਰਹੇ ਹਟ ਕੇਨ ਭੁਲੈ ਪਟੇ ਤੇ ਪਟਰਾ ਅਬਿ ਸਾਰੇ॥

੧੦੦੫ ਕ **ਬਿੱ**ਤੁ ਰਿਸ ਸਿਨ ਬੇਰੁ ਕ ਰਿਪਾਧੁ ਜੀ ਅਮੇਨ ਧ
 ਰਿਸ ਸਿਨ ਅਰਬਾਤ ਕੀ ਜਿਨ ਨਿਦਾਨ ਕੀ ਅਜੁਰਿ ਲੇ
 ਕੁਸਰਾਤ ਭਗਨੀ ਕੀ ਬੇਰੀ ਬਾਤ ਨਾ ਕ ਕਾਈ ਕਾਈ ਏ
 ਕੇਹੇ ਗਈ ਅਚਾਨ ਕੀ ਕੇਤੇ ਬਲੀ ਮਾਰੇ ਖਰਦੁ ਖਰ
 ਪਛਾਰੇ ਅਬਤੁਰੈ ਚਲੇ ਜੇਗੀ ਯਹ ਬਾਤ ਨਸ ਯਸ
 ਕੀ ਅਜਹਿ ਸਿਨ ਮਾਨੇ ਕੇਤ ਕਾਹੁ ਕੀ ਬਲਾਇ ਜਾਨੇ
 ਅਰੁ ਸਬ ਕੀ ਜੇ ਏ ਕਹਰੇ ਜਿਨ ਜਾਨ ਕੀ ॥ ੧੦੧ ॥

੧੧੦

ਕਾਇੱਤੁ ਨਾ ਰਿਕੀ ਨ ਮਾਨੀ ਬਾਤਾ ਦੇ ਨਹੀ ਸਿਕਾਏ ਰਾਤ ਬ
ਤੋਉ ਤਪਾਤ ਹੋ ਨਹਾ ਰਚ ਲਯੋ ਪਾਇ ਕੋ ॥ ਆਪ ਬਨ ਯਜ
ਗੀ ਆਗੇ ਕੀ ਨੇਹੀ ਮਰੀ ਦੁਮਨ ਦੇਖੋ ਰਾਮ ਰਾਮ ਮਿਰਗੁ ਸੇ
ਨੇਕੋ ਬਨਾਇ ਕੋ ॥ ਕਹੂ ਪਾਤਖਾਤ ਕਹੂ ਉਚੇਤੁ ਕਰਾਤ
ਈਗਾ ਰਾਤ ਕਹੂ ਕਹੂ ਆਗੇ ਨੀਰੋ ਸੋਹੀ ਆਇ ਕੋ ॥ ਕ
ਹੂ ਚਲੈ ਦੋਰ ਬੇਠ ਪਾਤ ਨਿਕੀ ਚਿਰ ਕਹੂ ਜਾਨ ਕੀ ਨਿ
ਹਾਰਿ ਰੂਪ ਰਹੀ ਹੋਲੁ ਭੁਲਾਇ ਕੋ ॥ ੧੦੧ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥

ਨਕ ਸੁਤਾਮਨੇ ਕੇ ਹੋ ਕੇ ਮਿਚਾ ਪਕ ਕੇ ਜਗਇ ਕਾਠਿ ॥ ੧੧੧ ॥
 ਕਾਠਿ ਈ ਕੇ ਹੋ ਰੇ ਬਿਰੁ ਰਘੁ ਬੀਰ ਸਗਇ ॥ ੧੦੩ ॥
 ਸੇ **ਰ**ਠਾ ਕਿਚਨ ਮਿਰ ਕਿਹੇ ਤਹਿ ਜਾ ਚੇਰ ਘੁਨਾ ਥਕੈ ॥
 ਬਨ ਸਬ ਸੁਖ ਦੇਤੁ ਅਰੁ ਜਾਨਤੁ ਪਰ ਪੀਰ ਕੈ ॥ ੧੦੪ ॥
ਕ ਬਿੰਤੁ ॥ ਕੀਨੇ ਸੇਈ ਕਾਮ ਮਾਰੋ ਮਾਪ ਪਾਛੇ ਰਾਮ ਬ
 ਲਿ ਜਗਇ ਕਾ ਬਿਰਾਮ ਮੇ ਸੋਰੁ ਪਦੇਖ ਜੀ ਜੀਏ ॥ ਲੀਨੀ
 ਗਾਹਿ ਬਾਂਹ ਪ੍ਰਭੁ ਤੇਜ ਤੇਜ ਮੁਸਕਾਹਿ ਸੀਤਾ ਕਹ ਚਲੇ ਜਾ

ਹਿਨਾਬੈਕੁਕਯਕੀਜੀਏ। ਕੁਜਨਿਕੀਓਟਪਾਤਹਾਬਨ
ਸੋਟਾਰਿਕਹੀਬਾਤਮਿਰਾਕੇਚਨਕੇਨੀਕੇਦੇਖਿਲੀਜੀਏ
ਹੀਨਬਲਹੀਨਾਤੁਮੇਕੇਹਰਕੇਭੁਨਾਯਹਸਾਰੀਗਕੇਛੁ
ਨਾਸੁਖਲੀਨਾਕਰਦੀਜੀਏ॥ ੧੦੫॥ ਕ^{ਖਿੱ}ਤੁਭਯੇਰਿ
ਤਭਿਗੁਅੰਗਅੰਗਸਬਕਾਪਯੇਰਾਮਜੇਸੇਸਿਵਸਿਰਾ
ਮਾਨੇਦੁਸਰੇਅਨਿਗੁਹੇ। ਮਾਰੇਬਿਨੁਅਨਿਦੀਨੇਧਨੁ
ਖਨਿਖਗੁਤਾਂਕੇਰਿਗੁਨਪਛਾਨੈਜਨੈਹਰਹੀਮੇਰਿਗੁ

ਗੋਕਗੀਰਪੁਬੀਰਤੁਸੁਰਗਦੇਖਿਭੁਲੈਜਿਨਿਭੁਜੇਸੁ ੧੧੨
ਖਅਭੁਲੈਤੁਰਗਪੀਠਿਤਿਗੁਗੋਕੀਨੇਦੁਖਪਗੁਸੁਨ
ਜਾਨਕੀਕੁਰੇਗੁਨੇਨੀਹੋਇਨਕੁਰੇਗੁਯਹਬਡਈਕੁਰੇ
ਗੁਗੋ॥੧੦੬॥**ਸਵੈਯਾ**ਸੋਚੁਬਢਾਜੀਅਮੇਤਬਯੀ
ਮਿਗਕੀਚਨਕਨਰਚਯਜਗਸਾਈਂਜੋਨਬਧੇਸੀਅ
ਪਾਨਤਜੇਅਰੁਮੇਅਬਲੈਕਬਹੁਨਰਸਾਈਂਗਬੀਰ
ਹਬਲੈਕਯਸੁਖਸੇਦਿਨਕਾਦਤਹੋਬਨਮੇਅਬਤਾ

ਈ॥ ਜਾਨਕੀ ਅਨਕੀ ਦੇਖਤ ਹੋਤ ਉਛੁਤੁਤ ਹੋਤੁ ਮਰੀ ਸਰ
 ਨਾਈ॥ ੧੦੭॥ ਸ **ਵੈ** ਯਾ॥ ਆਇ ਸੁਨੈ ਕੁ ਸੁਨੈ ਪ੍ਰਕਾਸ ਸਿ
 ਕੇਰ ਬਕਾ ਮਿਰਾਜਾਇ ਉਖਾਰੈ॥ ਕਾਹੇ ਕੋਨਾ ਬਕੈ ਰਸ ਮਕੈ
 ਤੁਮ ਯਾਹ ਕਹੇ ਛਿਨ ਹੀ ਮਹਿ ਮਾਰੈ॥ ਜੋ ਛੁਲਾ ਮਹਿ ਛੁਲਾ
 ਇਚ ਲੈ ਬਿਨੁ ਦੁਹਿ ਹਰੇ ਨਹ ਰੋਪ ਗਧਾਰੈ॥ ਬੀਰ ਸਹੀ
 ਸੀ ਅਮੋਹਿ ਕਹੀ ਅਬੁ ਰੋਤੁ ਮਕੈ ਕਿਹੁ ਭਾਂਤਿ ਪਚਾਰੈ॥
 ੧੦੮॥ ਸ **ਵੈ** ਯਾ॥ ਕੇਚਨ ਕੇ ਮਿਰਾਤਿ ਅਬੁ ਲੈਨਾ ਬਿਰਚ

ਰਚੇ ਦੁਖ ਕੇ ਫੁਲੇ ਹੋ ॥ ਕਿ ਕਲਿ ਕੁ ਬਤ ਰਖੁ ਕੇ ਕਲ ਕੇ
 ਸੁਨਿ ਸਾਚ ਰਕ ਬਨ ਮੇ ਫੁਲੇ ਹੋ ॥ ਕਿ ਪੈ ਰਾ ਵਨ ਤੇ ਜੁ ਪਛੇ
 ਸਮਧਾ ਵਕਤਾ ਹਿ ਸਮਧਾ ਪਤ ਕੇ ਜਲੇ ਹੋ ॥ ਕਹਿ ਰਾਮ ਸੁਣੇ
 ਸੀ ਅਛਾ ਡੇਰੁ ਟੀਪੀ ਅਕੇ ਨ ਕਛੂ ਤੀ ਅਕੇ ਬਲੇ ਹੋ ॥ ੧੦
 ਏਹਿ ਤੁਸੀ ਹਾਂ ਮਗੀ ਤੇ ਬਨ ਕੇ ਆਇ ਬੇੜਿ ਤੀ ਅੰਕ ੩॥
 ਸਹੈ ਯਾਗ ਲੈ ਕਰਤੀ ਰਸ ਰਾਸ ਨ ਸੀ ਰਖੁ ਬੀਰ ਚਟੇ
 ਸੀ ਅਬੇ ਲੁਮਾਰੇ ਹੋ ॥ ਫੁੰਦਤ ਪੇਤ ਨਿ ਲੈ ਨ ਕਸ ਯੋ ਤੇ ਨ

ਹੁੰਮੁ ਕਰੈ ਕਾ ਬਿਨੈ ਦਰਬਾਰੈ ॥ ਧੰਨ ਮਿਲੈ ਤਬ ਏਕ ਗੀਬਾਨ ਗਿਰਾ
ਇਲਾਹੀ ਬਿਨੁ ਪਾਨ ਪਰੇਰੈ ॥ ਜਾਨ ਕੀਤਾ ਮਿਰਗਿ ਹੇਤ ਹਰੇ ਫਿਨ
ਤੇਰ ਪਖਾ ਰਬ ਨਾਇ ਪਰੇਰੈ ॥ ੧ ॥ ਕਾ ਬਿੰਤੁ ਗਰਿਬ ਜੇ ਕਾਹਿ ਰਾਮ
ਨਾਮ ਲਾਛੁ ਮਨ ਕੈ ਪੁਕਾਰ ਲੀਨੈ ਬਾਰ ਬਾਰ ਮੁਖ ਸੁਨ ਮੁਖ ਮਚ
ਨ ਕੀ ॥ ਮਿਰਗੀ ਕੇ ਹੇਤ ਮਨੁ ਨੈਨ ਕਾਨ ਏਕ ਤਾਨ ਸਾਹੁ ਪਾਨ ॥
ਫੀ ਉਤਰੈ ਰਗੀ ਗੀਬਾਨ ਜਾਨ ਕੀ ॥ ਬਰੇ ਉਤ ਪਾਤੁ ਰਾਮ
ਗਾਤੁ ਕੀ ਨਕੁ ਸਰਾਤੁ ਤਾ ਕੇ ਫੁਲੁ ਲਾਰਾ ਮਿ ਬਾਤ ਕਰੀਨ

ਸ੍ਰਜਾਨ ਕੀ ਗਲਿ ਟੈ ਪਰਮੀ ਜੈ ਕਰਤਾ ਤ ਬਿਧ ਪੀਰ ਹਰ ਪੁਨ ਕੇ ੧੧੪
ਨ ਲੇਤੁ ਦੇਹ ਲਾਗਾ ਤਿਰਿ ਲਾਨ ਕੀ ॥ ੨ ॥ ਕ ਬਿੰਤੁ ਬੋਲ ਲ
ਛਮਨ ਜੁ ਸੇ ਕਹੀ ਸ ਬ ਬਾਤ ਸੀ ਅਜਾਹੁ ਅਬ ਬੀਰ ਸੁਧਿ ਲੇ
ਹੁ ਬੀਰ ਪੀਰ ਕੀ ਸੇ ਕਤ ਜਿ ਮਾਤ ਮੇ ਸੇ ਕੋ ਨ ਤੀ ਨ ਲੇ ਕਮ
ਹਿ ਟੇ ਛੀ ਕਰ ਕੁ ਹਓ ਰ ਦੇ ਖੇਰ ਪੁ ਬੀਰ ਕੀ ਸਿ ਕ ਸਿ ਹੁ ਸੇ
ਖ ਸਿੰਧੁ ਚੰਦ ਮਾ ਬਿਰ ਚ ਜ ਮੁਨ ਰ ਪਤਿ ਸੇ ਵੇ ਰ ਜ ਮਾ ਕੇ
ਪਰਾਤੀਰ ਕੀ ਮਾਰਿ ਮਿਰਾ ਕੇ ਚ ਨ ਕੇ ਮੇ ਰੇ ਮਿਰਾ ਰਾਤ

ਰਾਮ ਕਹਿ ਕੈ ਹੈ ਹੋਤ ਸਫਰੀ ਬਿਨਾ ਹੀ ਨੀਰ ਕੀ ॥ ੩॥ ਸੇਵੇ ਯਾ
 ਘਾਤੁ ਕਰੈ ਰਖੁ ਨਾਥਾ ਬਿਨ ਤਨੁ ਤੁੰ ਮੇਰਿ ਬਾਤ ਨ ਹੀ ਸਮੁਝਾ
 ਹੈ ॥ ਹੈ ਪਦ ਕੇ ਜਾ ਬਿਨਾ ਨਿਰਖੇ ਪਰੀ ਚਾਚ ਭਈ ਕਹਿ ਕੇ
 ਕਾਇਆ ਹੈ ॥ ਹੋ ਰੂਪੀ ਤਸੀ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇ ਸੁਨਿਤਾ ਹੀ ਰੇਖ
 ਨ ਕੀਤੀ ਹਿ ਪਠਾ ਹੈ ॥ ਏਕਾਰਿ ਬਾਨ ਨਿਖਿਗੁ ਕਸਮ ਕਟਿ ਦੂ
 ਰ ਹੀ ਤੇ ਪਗ ਕੇ ਸਿਰੁ ਨਾ ਹੈ ॥ ੪॥ ਸੇਵੇ ਯਾ ॥ ਏਕਾ ਬਿਚਾਰ
 ਕੀ ਭਿਨੈ ਸੀ ॥ ਅਕੇਹ ਰਹਿ ਤੇ ਪ੍ਰਭੁ ਪੈ ਅਬ ਧਾਉ ॥ ਹੈ ਬਨਮ

ਹਿਨਿ ਸਾਚਰ ਕੇ ਛਲਾ ਮਾਤ ਕੇ ਬੇਲੁ ਨਿਕਯੇ ਉਲਟਾ ਓ॥
 ਰੇਖ ਕਰੀ ਚਹੁ ਓਰ ਕਯੋ ਸੁਨਿ ਯਾਤ ਸਿਪਾਉ ਨ ਦੇਹਿ
 ਅਗਾਓ॥ ਜੋ ਬਿਧ ਲੋਇ ਹਈ ਚ ਪੈਰੇ ਜਰਿ ਛਾਰੁ
 ਉਤੇ ਤਨ ਕੀ ਤੁਰਤਾ ਓ॥ ਪਸੈਦੇ ਅਗਯੇ ਕਹਿ ਕੇ ਸੋਈ
 ਜਾਤ ਭਯੋ ਬਨ ਦੂਰ ਤਰਾਂ ਮਘਰੀ ਕੁਨ ਪਾਯੋ॥ ਤੋਲ
 ਗਰਾਵਨੈ ਹੇਤੁ ਗੀ ਆਸੀ ਅਕੇ ਦਿਗ ਗੀਰ ਮਨਾਖਨ
 ਗਾਯੋ॥ ਜਾਨਿ ਅਤੀਤ ਭਯੋ ਕਰਿ ਤੀਦਲ ਰੇਖ ਤੇਬ

ਹਰਪਾਉਨਨਾਯੋਸੇਨਚਹੋਬਿਨੁਭੀਖਚਲਯੋਕਹਿਦਾਨੁ
ਬਧਯੋਅਬਲਨਹਿਖਾਯੋ॥ ੬॥ ਸੇਵੇਯਾ॥ ਰਾਜਕਰੇਤੁਮ
ਭੁਖਲਗੇਹਮਖੰਪਰੁਮੇਰਕੇਅਗੇਪਰੇਗੇ॥ ਛਾਮਿਨਿਭੀ
ਖਬੀਧੀਕਿਹਕਾਮਸੁਤੇਹਿਤਜੇਹਮਹੁਨਮਰੇਗੇ॥ ਜਲਤ
ਰੋਜੀਅਮੇਸੁਨਿਸੁਦਰਤੇਸਿਗਰਾਮਨਮਾਇਲਰੇਗੇ॥
ਯੋਸੁਨਰੇਕੋਭੀਖਬਿਨਾਗਯੋਤਾਂਦਿਨੁਭੇਜਨਹੁਨ
ਕਰੇਗੇ॥ ੭॥ ਸੇਵੇਯਾ॥ ਯੋਰੁਪਾਇਯਿਸਾਚੁਕਹੋਬਿਖ

ਜਾਨਤਾ ਮੁੰਡ ਕਲਿ ਕ ਦੀ ਚਾਰ ਪੁ ਬੀਰ ਹਿਜਾ ਚਿ ਚ ਟੋਤ ਜ
 ਤੇ ਦਲੁ ਤਾਂ ਦਿਨੈ ਹੋ ਕਿਹ ਕਾਂ ਮੁਠੀ ਚਿ ਅ ਬ ਯੇ ਚ ਲਿ ਹੋ ਜ
 ਗ ਮੇ ਯਾ ਹਿ ਬਾਤੁ ਨ ਹੋ ਘਰ ਰਾਮ ਨ ਬੀਰ ਬੀ ਚਿ ਤ ਬ ਪੀ ਅ
 ਬਿਨਾ ਸੀ ਅ ਏ ਕਾ ਮ ਭੀ ਤ ਪਿ ਚੀ ਪ ਦ ਈ ਨ ਸ ਮੇ ਪੁ ਕੀ ਚ
 ਦ ਕਾ ਬਿੰਤੁ ਰੇ ਪੁ ਛਾ ਰੁ ਜਾ ਉ ਤੇ ਰੁ ਰਾ ਉ ਲ ਛ ਮ ਨ ਜੀ ਤੇ
 ਭੀ ਪਾ ਬਿਨੁ ਕੀ ਨੇ ਭੀ ਪ ਮੀ ਚੁ ਹੋ ਨ ਪਾ ਵ ਤੀ ਕੇ ਉ ਮ ਦਿ ਭ
 ਗੀ ਯ ਹ ਰਾ ਮ ਕੇ ਨਾ ਗੀ ਮਾ ਯੇ ਦ ਰ ਸ ਨੁ ਪਾ ਵ ਤੇ ਹ

ਦੇਤਸੀਕਾਵੁਤੀ ਭੀਡਿਸੇਦੇਉਫਿਰਡੀਡੀਮਿਲਾਇਲੇਉ
ਧੈਰੈਬਾਤਸੇਈਭਰਾਵਿਤਨੁਕੇਭਾਵੁਤੀਦੇਖੋਕਾਬਿਰਾਮਕ
ਰੁਜਾਨਕੀਸਿਕਾਪੈਯਹਿਡੀਡੀਮੈਬੋਲਕੇਜੀਜਾਰਨਚਕਾਵੁ
ਤੀ॥ ਈਸੇਦੇਯਾਗਤਿਹੀਲੇਆਵੁਤੁਬੋਲਉਫਿਰਤੁਮਾਮਾ
ਇਸੁਦੇਹੁਕਫੁਨਹਮਾਰੇਹਿਉਰਜਾਉਕਹਾਬਸੁਹੋਉ
ਪਜੀਨਦਯਾਜੀਅਮਾਰਿਤੁਮਾਰੇਡੀਡੀਮਿਲਾਵੁਤੀ
ਸੁਨਿਸੁਦਰਸੁਰਸਸੀਗਿਰੀਰੇਨਾਉਤਾਰੇਯੋਨਹਿਜ

ਨਤਸੇਸਟੁਰਾਵਨੁਸਾਂਗਤਿਭੀਖਕਿਮੀਚੁਪੁਕਾਰੇ॥੧੦॥

੧੧੭

ਸੋਏਯਾ॥ ਤਾਹੀਕੇਹੇਤਲਈਕਰਭੀਖਦਈਤਜਿਫੁਲ

ਨਿਕੀਨਵਲਾਸੀ॥ ਬੋਲਿਕਹਯੇਅਬਬੀਰਤਪੇਧਨਲੈਜ

ਬਲੈਨਹਿਰਾਮਬਿਲਾਸੀ॥ ਆਇਗਯੇਦੁਗਹੀਕਪ

ਈਜੀਅਮਾਨਹੁਫੁਲਕੇਨਰਪਲਾਸੀ॥ ਡੀਡਮਿਈਪਰ

ਸੇਜਬਹੀਤਬਰਾਹਗਹੀਮਨਚੇਦਕਲਾਸੀ॥੧੧॥

ਹੋਯਾ॥ ਡੀਡਕਟੀਕਿਧੀਅਉਦਸਾਨਨਕੇਸਿਵਬੇਲੁ

ਜੈਜੀਰਛੁਟੀ। ਕਾਹਿਗੰਮ ਕਿਧੈ ਕਾਹਿਰਾਪੁਵਕੇਸੁਖਕੇਸਰ
ਕੀਜਨੁਪਾਲਛੁਟੀ। ਕਿਧੈਦੇਵਨਕੀਦੁਖਫਾਂਸਹੁਤੀਸੀਅਕੇ
ਪਗਲਾਗਤਰਾਕਟੁਟੀ। ਮਿਨਰਾਵਨਰਾਹਮਯੇਕਕਲਾ
ਕਾਇਪੁਰਨਮੇਪਰਵਾਸੁਪਟੀ। **ੴ ਇਤਸੀਗੰਮਗੀਤੇ**
ਸੀਤਾਹਰਨਨਾਮੁਚਤੁਰਥੰਮਕਾ॥੪॥੩੨੧॥।।ਕਬਿੰਤੁ।
ਗਾਬਗਾਹਿਲੀਨੇਨਾਜੁਭੀਖਕੇਸੁਤਾਰਦੀਨੇਮੇਸੇਕਾ
ਮੁਕੀਨੇਜੇਸੇਕੇਉਨਾਕਰਤੁਹੇ। ਰਾਇਰਘੁਬੀਰਰਣ

ਧੀਰਪਰਪੀਰਪੀਰਅਜੁਤਬਿਰਹਮੁਡੁਰੁਮਮੇਪਰਤਹੇ॥
ਇਲਛਮਨੇਮੇਰੇਫਿਰਾਤੇਕੇਜੇਜਾਇਗਾਇਗਾਇਕਰ
ਜਾਨਕੀਪੁਕਾਰਜੇਜਰਤਹੇ॥ ਠੀਡਤੇਬਿਛੋਰੀਰਾਮ
ਛਾਡੇਮਿਗਬਾਤਬੇਰੀਜੁਰੀਅਮਮਘੇਰੀਮਿਹਿਝੇਰੀ
ਮੇਧਰਤਹੇ॥ ੧॥ ਕਬਿੰਤੁਹਾਸੁਰੇਸਗਬਿਰਚਛਮੁ
ਖਸਸੀਗਨੇਸਜਾਨਤਦਿਨੇਸੁਹੁਕੇਬਕੇਕਛਪੇਤਹੇ
ਸਾਚੁਕਯੇਜਾਨਕੀਇਕਾਹੇਕੇਛੁਡਾਵੇਦੇਵਰਾਮਕ

੧੧੮

ਵਿਕਾਂਮਾਮਾਤੁਰਿਨਹੀਕੋਹੋਤਹੈ। ਲੈਉਝੇਲਿਕੇਸਤਜਿਤ
ਪਸੀਕੋਭੇਸਤੁਜਬੀਸਦਸਸੀਸਕਰਬਕਯੇਕੁਲਗੀਤ
ਹੈ। ਬਿਦਾਭਯੇਤਾਗੁਮੈਮਦਿਦਰੀਸੁਗਾਗੁਕਯੇਰੰ
ਮਰਾਂਮਰਾਤੁਮਬਤੇਰੰਨਾਉਦੋਤਹੈ। ਕਾਦੋਹਰਗਾਇ
ਗਬਿਧਸੀਮਰਵਨਹਰੀਰਾਂਮਹਰੇਮਿਰਾਪੁਨਾ। ਬਯੁ
ਸੁਖੀਮਤਿਦੁਖੀਕਥਾਮਾਨਕੀਮਾਨਾ। ੩। ਸਿਰਛਾ
ਯਿਜਾਨਤਸਬਕੇਇਯਾਹਿਮਰਾਤਜਿਸੁਰਮਗਾਰੇ

ਜਨਕ ਸੁਤਾਨਾ ਹੋਇ ਮਨ ਹੁਮੀ ਚੁਲੈ ਨ ਭਉ ਭੀ ॥੪॥

॥ ਸੋਇ ਯਾ ॥ ਉਤਮਾਰ ਕੁਰੰਗ ਹਿਰਾਂ ਮਛਿਰੇ ਬਨ ਤੇ ਪਰ
 ਕੇ ਸਿਰਾ ਬੀਰ ਲਏ ॥ ਇਤ ਗਾਵਨ ਮਾਨਿ ਕੁਰੰਗ ਕੀ ਰਿਝ
 ਰੀਚਾਰਿ ਭਈ ਸੀ ਅਚੇਰੀ ਗਾਏ ॥ ਸੋਈ ਦੂਰ ਹੀ ਤੇ ਨਹ
 ਡੀਰ ਪਰੀ ਜਿਹ ਜੇ ਵਤ ਹੀ ਮਨੁ ਨੈਨ ਦਏ ॥ ਭਹਿ ਮਾਇ
 ਰੇ ਪਛੁਤਾਇ ਦੇਉ ਜਿਹ ਰੇਖ ਕਟੀ ਪਗ ਸੋ ਹਰਏ ॥੫॥
 ॥ ਕਥਿੰਤੁ ॥ ਜਨ ਕੀ ਨ ਪਾਈ ਗਇ ਉਠੇ ਰਖੁ ਰਾਈ ਕਹਿ

ਬੀਰਹਿ ਸੁਨਾਈ ਮਾਈ ਬਾਤ ਪਾਨ ਮਤ ਕੀ ਪਾਇ ਕੈਤਵਾ
ਰਸੁ ਕੁਮਾਰ ਕੈ ਹੋ ਬਾਰ ਬਾਰ ਫੁਲੀ ਬੇਲ ਕੇ ਉਗ ਜਲੇ ਗਯੇ
ਬਸਿਤ ਕੀ ਦੇਖਿ ਬਨੁ ਹਾਰ ਪਰੇ ਕੇ ਸੁਕੁ ਪੁਕਾਰ ਫਿਰੇ ਮਾਨੇ
ਮਨਿ ਗਈ ਫੁਨਿ ਬਾਸ ਕਾ ਮਨਿਤ ਕੀ ਦੇਖਿ ਸੇਤੀ ਨ ਚਿਰਧਾ
ਮਪਾਛੁ ਬੋਲਿ ਉਰੇ ਰਾਂ ਮਚੇ ਬੀ ਚਿਰ ਦੇਖੀ ਭਾਵੈ ਦੇਹ ਸੀਅ
ਕੈਤ ਕੀ ॥ ਵ੍ਹੰ ॥ **ਕਾ ਬਿੰਤੁ** ॥ ਬੇਨੀ ਸੇਖਨਾ ਰਸੁ ਪਰੇ ਹਨੀ
ਸੁਹਾਗ ਦੇ ਉਲੇ ਚਨ ਕੁ ਰੰਗ ਭੰਗ ਭੰਗ ਦੁਖ ਦੇ ਗਣੇ

ਕੋਕਲਾਸੁ ਬੈਨ ਅਰੁ ਚਾਲਗੁ ਰਾਜ ਮਿਗਰਾਜ ਕਾਟਿ
ਅਜੁ ਕਰਕੀ ਜਨਮੈ ਰੈਗਾਇ। ਕਦਲੀ ਸੁਭੇਖ ਅਗਿਜੇ
ਤਕੇ ਅਨੀਗਹਿ ਸਪਾਇਨ ਕੋ ਪਾਇ ਮੇਰੇ ਪਾਛੇ ਕਰਕੇ ਗਏ
ਕੋਹਿ ਰਖੁ ਗਈਛੁ ਬਿਜਾਨ ਕੀ ਚੁਗਈ ਸੋਈ ਜਾਨ ਕੀ
ਕੋਮਾਗਿ ਗਈ ਤੇਈ ਬਾਦਲੈ ਗਏ। ੭॥ **ਕਬਿੱਤੁ॥**
ਦਿਗਈ ਨਿਰਘੋਰ ਅਸਗਈ ਸਿੰਧੁ ਪਾਰਤ ਸਿੰਧੁ ਤੇਕੇ ਅ
ਵਾਸ ਦੁਖ ਸੁਨੇ ਦੇਉ ਬੀਰ ਕੋ। ਚਕਵਾ ਚਕੋਰ ਫਕੁਰੀਗ

੧੨੦

ਸਿੰਘ ਮੇਰਨ ਕੋ ਬੁਝੈ ਸੀ ਅਸੇ ਪਿਥੁ ਝੈ ਰੁਖ ਪੀਖਤੀ ਰਕੇ ਛੁਝੈ
ਜਲ ਜਾਤ ਜਲ ਜਾਤ ਨਾਤ ਨੀਰ ਗਾਤ ਲਾਰੇ ਬਾਤ ਜੈ ਸੇਤ ਤੇ
ਰੇਤ ਕਨ ਨੀਰ ਕੇ ਲੇਚਨ ਚੁਚਾਤ ਨਾਂਹੀ ਸੁਧਾਨ ਅਧਰਮਾ
ਹੀ ਅਗਨਾ ਬਿਹੀ ਨੇ ਅਸੇ ਅਗਰ ਖੁਬੀਰ ਕੇ ॥ ਸ੍ਰੋਤਸਾ ॥
ਘਸਿਲਾਇ ਲਗਾਇ ਨ ਚੰਦਨ ਕੇਤ ਰੁਤੇ ਨ ਛੁਡਾਇ ਫੁਨੀ
ਮਨ ਕੇ ਅਰੁ ਬੀਰ ਉਸੀ ਰਹਿ ਦੂਰ ਕਰੇ ਨ ਬੁਝੈ ਦੁਖ ਪਾਵੁਕ
ਕੈ ਕਨ ਕੇ ਨ ਲਨੀ ਦਲ ਪਾਤਸੇ ਬਾਤ ਕੀ ਏਉਤ ਪਾਤ ਬਡ

ਪ੍ਰਭਜੀਮਨਕੇ। ਸੁਨਿਆਗਬਫੀਉਪਜੀਨਬੁਣੈਕਿਦਾਰ ੧੨੧
ਦੈਰੁਕਸਮੀਰਨਕੇ॥ ੯॥ ਸਵੈਯਾ॥ ਸੀਰਪੁਬੀਰਅਪੀਰਤੀ
ਅਗਬਿਨੁਨੀਰਭੈਰਾਮਜੁਰੀਅਸਰੇਵੈ॥ ਬੀਰਦਈਬਹੁਭਾਂਤਨਿ
ਬੀਰਨਪੀਰਪੈਟੇਪੁਹਮੀਤਨਜੇਵੈ॥ ਕੈਪਹਿਣੇਤੁਰੁਜਾਨਿਬਿਓ
ਰਾਸੈਵੈਕੁਚਬੀਚਨਿਹਾਰਸਮੇਵੈ॥ ਕੇਅਬਪਾਰਸੀਅਗਬਿ
ਨੁਸੀਪਾਤਿਵਾਰਸੀਅਪਤਸੀਬਿਨੁਸੇਵੈ॥ ੧੦॥ ਸਵੈਯਾ॥
ਅਬੁਬੇਕਸੁਕੈਕਨਕੀਓਬਿਬੇਕਬਿਦਾਰਪੁਨਾਬਹਿਤਤ

ਦੀਆਗਤਜਿਸੀਪਤਿਦਿਪਤਿਏਕਹੀਬੇਰਅਵਾਸਤਜੇਬਨਬਾਸ
ਲੀਆਗਜਿਨਕੇਨਿਸਬਾਸਰਕੇਮਿਲਬੇਹਿਤਰਾਖਜੇਹੁਤੇਬਿਨੁ
ਹਾਰਹੀਆਗਇਹਭਾਂਤਬਿਓਗਦੀਓਬਿਧਆਪਸੁਦਾਰਸੀਆ
ਪਤਿਪਾਰਸੀਆ१੧ **ਸਦੇਦੁਆ**। ਬਿਯਾਕਲਰੁਲਤੈਬਨ
ਬੀਬਨਬੂਤਲੇਗਨਿਰਾਂਮਸਿਦੇਸੇ। ਚਿਪਕਚਿਦਨਰਾਲਤ
ਮਾਲਨਿਬਜਾਲਨਸੇਗਿਰਿਬੂਤਤੈਸੇ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਕੇਜਕਦੇਬ
ਕੁਰੀਗਨਿਭ੍ਰਿਗਨਕੇਕਲਕੁਭਰੈਸੇ। ਜਾਨਕੀਗਾਬਨਲਾ

ਗਤਰਾਮਕੇਹਾਥਸੇਹਾਥਮਰੇਰਤਕੈਸੇ॥੧੨॥ **ਕਬਿੱਤੁ॥** ੧੨੨
ਦੇਖਿਮਿਰਾਕੈਹੇਮਿਰਾਨੈਨੀਸੀਅਕਹਾਚੇਦਮੁਖੀਚਿਦਦੇਖ
ਕੈਹਮਾਨੇਮਤਿਬਾਉਰੀ॥ਗਾਦੇਬਨਰੀਨੁਕਾਰਿਪੁਪਛਾਹਪੈਨਪੁ
ਛਿਪਾਇਪਾਇਪੁਛਿਗਿਰਕੁਪਸਰਬਾਉਰੀ॥ਸਦਾਸੀਲਵੇ
ਤੈਅਨਿਤਭਗਵਿਤਮਨੁਕੀਨੈਹੈਕੁਰਗਦੁਖਕੇਹਰਿਕੀ
ਬਾਉਰੀ॥ਕੈਤੇਵਹਰਾਜਕੇਸਮਾਜਰਪੁਰਾਜਤਬਵੇਸੀ
ਬਾਉਰੀ॥ਅਬੇਮੇਸੀਬਹੀਬਾਉਰੀ॥੧੩॥ **ਕਬਿੱਤੁ॥**

ਇਹੋਲਛੁਮਨਤਹਿਬੁਝਤਹੋਬਾਰਬਾਰਦੇਬਿਸੀਅਰਾਈ
ਕੈਸੀਬਾਤਭਈਜਾਨਕੀ॥ਅਹੁਟਨਪਾਯੋਪਗੁਧੇਭਨਚ
ਲਾਯੋਹਮਭਾਰੀਭੂਲਗਏਅਬਕੇਸਿਲਾਏਜਾਨਕੀ॥
ਕਿਨੈਹਿਰਲੀਨੀਮਾਰਭਾਰੀਕਹਾਕੀਨੀਕਾਹੂਬਾਤੇਮੇਸੀ
ਕੀਨੀਹੈਅਭਾਨਕੀਨਜਾਨਕੀ॥ਕਾਸੇਦੁਖੁਕਹੋਗਹਿਕੈ
ਨਕੀਸਰਨਿਅਭੁਭਲੇਹੈਮਰਨਬਾਤਜੀਅਤੇਨਜਾਨ
ਕੀ॥੧੪॥ **॥ਕਬਿਤੁ॥** ਬਿਰਹੀਬਿਹਾਲਮਨਜਨਕਸੁ

ਤਾਕੇਦੁਖਤਨਕੇਨਨੀਦਪੈਰੇਜਾਰੇਚਾਰੇਜਾਂਮਕੇਭੇਜਨਬਿ ੧੨੩
ਸਾਰਿਜੀਅਜਪਸੇਕੈਰੇਨਾਂਮੁਸੀਅਡਾਰਿਰਹੇਦੇਹਮਾਨਦੁਖੀ
ਬਡੇਪਾਅਕੇਯਜਾਹਿਨਿਜਕਾਤਸੇਊਰੂਪਪਾਤਿਜਾਤਜਰ
ਬਾਤਕੈਹੈਕੈਨੁਮੇਸੇਹਾਬਲਾਗੇਕਾਅਕੇਦੇਖਤਬਟਾਉ
ਆਪਰੇਵਤਰੁਆਉਤਹਾਂਯੈਰੇਪਾਸਸਟਾਉਜਹਾਂਪੈਰੇਪਾ
ਇਰਾਅਕੇ॥੧੫॥ **ਸਵੈਯਾ॥** ਜਾਨਕੀਕੋਹਰਿਕਾਨਨਿ
ਟੇਰਗਏਸਰਤੀਰਤਿਪਾਜਲਕੀਕਾਹਿਕੈਕਨਨੈਕੁ

ਭਏਦ੍ਰਿਗਸੀਤਲਸਿਪਤਦੇਖਰਤੇਪਲਕੀਆਮਲਿਕੇਸਰਾ
ਏਅਥਏਦਿਨਨਾਥਨਈਛਬਤੋਨਲਨੀਦਲਕੀਅਨੇ
ਸਾਈਬਿਓਗਪਰੇਖੁਰਛਾਇਡੁਲੀਮੁਖਮੇਲਹਲਾਹਲ
ਕੀ॥੧੬॥ **ਸੋਵੇਯਾ** ॥ਦੀਪਬਿਗੀਨਪਰੇਦੁਖਸੇਜਕੁਹੁਕਨ
ਸੀਤਘਟਾਪਨੁਕਾਰੇਦੇਹਛੁਟੈਨਹਿਨੀਂਦਜੁਟੈਨਛੁਟੈ
ਨਿਸਈਅਸਗਾਛੁਅਧਿਜਾਰੇਨਾਰਿਬਿਓਗਤਹਾਂਤ
ਮਰੁਪਕੁਐਸੇਸੇਡਾਰਤਕਾਂਮਤਵਾਰੇਮੁਦਈਓਚ

ਨਜਾਨਕੀਕੋਮੁਖਦੀਸਤਮੇਹਿਮਯਿਕਉਜਾਰੇ॥੧੧
 ਸਦੇਯਾਗਿਰੇਵਤਨੈਨਨਿਨੀਰੁਗਯੇਪਟਮੈਰਸਮੀਰ
 ਉਸਾਸਨਿਲੇਤੇ॥ਮਸਕੁਮਾਸੁਨਮਸਕਤੇਸਬਤੇ
 ਗਯੇਸੀਅਕੋਬਿਛੁਰੇਤੇ॥ਜਾਨਕੀਨਾਮਪੁਕਾਰਤਮ
 ਰਤਬੇਲਥਕੇਸੁਨੀਏਨਕਹੇਤੇ॥ਸੇਰਖੁਬੀਰਹੀਰ
 ਸੁਨਬੀਰਬਡੇਕੁਮੈਕੋਭਯੇਬੰਨ੍ਹਹੀਏਤੇ॥੧੮ਸਦੇ
 ਯਾਗਿਰਿਚਨਕੇਮਿਗਬਿਦਪੁਰਨਾਇਕਜੇਨਕਹੈਨ

ਬਿਰਚਸਹਾਕਮੋ ਤਾਹੀਕੇਹੇਤਚਲਮਤਾਜਿਨਾਰਸੁਮੇਮਤ
ਹੀਨਕਛੁਨਬਿਚਾਕਮੋ ਯਾਹੀਤੇਕੇਕਈਤੇਮਾਇਕਰੀ
ਸਬਨੀਤਿਸੁਹੇਘਰਤੇਬਨਟਾਕਮੋ ਰਾਜਕੀਲਾਇਕ
ਹੈਨਸਹਾਜਕਏਕਹਿਕੈਰਘੁਨਾਥਪੁਕਾਰਕਮੋ ੧੯
ਦੇਹਰਾਮਿਹਨਤਾਪਸਿਬਸਿਕਰਨਉਦਮਾਦਨਉਂ
ਚਾਟਾਪਾਂਚਬਾਨਮਨਮਥਕੇ ਬਿਰਹਨਿਤਨਿਗਇ
ਕਾਟਾ ੨੦ ਸਿਧੇਯਾ ਕਾਂਸਚਲਾਇਦੇਸਰਘਾਂ

ਚਸੁਪਾਖਨਲੋਤਨਮਾਹਿਗਡੇਰੇਤਿਸੀਅਕੋਬਿਰਹਾਗਿਨ
ਮੇਜਰੈਸੋਤਨੁਮਸਬਾਮਾਪੁਪਤੋਰੇਹੋਬਿਪਰੀਤਭਈਬਿ
ਨੁਬਾਨਨਰੇਬਿਰਹਾਅਬਜਾਹਿਨਪੇਰੇਅੰਮਰਸੁਖੀਜਗਹਿ
ਇਬਡੇਜਸੁਮੁਦਮਨਜਦੁਖੀਇਕਮੇਰੇ॥੨੧॥ **ਕਾਬਿੱਤੁ॥**
ਜਾਨਕੀਬਿਰਹਾਅਗਿਚਹੁਓਰਉਠੀਜਾਗਿਕਹਾਜਾ
ਉਭਾਗਿਜੀਅਬਡੀਦੁਚੇਤਾਈਹੈ॥ਤਾਂਪਰਸੁਰਤਅੰਹ
ਫੁਕਨਿਰਦੁਰੈਕੋਨਪਾਉਨਸਿਦੇਸਜਲੁਯਹੈਕਾਠਿਨਈ

੧੨੫

ਗੈਦੇਹਜਰੀਜਾਤਾਅਬਜੀਵਤਹੋਕੋਓਪਰੀਏਤੇਪਰਬਾ
ਸੋਕਮਾਨੇਤੋਚਦਾਈਹੈ। ਕਿਯੋਰਪੁਰਾਈਦੁਖਦਾਈਰਤਿ
ਰਾਈਕੁਰਮਾਰੇਪਰਮਾਰਬੇਨਸੁਰਕੀਬਡਾਈਹੈ॥੨੨॥
ਵੈਯਾ ਜਾਂਦਿਨਸਿਪੁਮਬੇਨਿਕਸਜੇਸਠਤਾਂਦਿਨਤੇਕੁ
ਪਰੀਕਹਕੇਹੀ। ਰਾਗਰਿਲਜੇਉਰਾ ਲਜੇਫਿਰਬਾਦਿਕ
ਤਿਕੁਸਿਭਾਰਜਰਾਵਤਮੇਹੀ। ਆਜੁਕੁਵੇਡਚਦਾਇਕੋਰ
ਸਤਪਤਿਸਸੀਛਨੈਮੇਅਬਤੇਹੀ। ਹੇਨਕਛੁਬਸੁਰਾਂਅਕ

ਹੋਯੋ ਤੇ ਜਾਨ ਕੀ ਕੀ ਮੁਖ ਛਾਹਨ ਹੋ ਗੀ ॥ ੨੩ ॥ ਸੋਵੇਦਾ ੧ ॥
 ਦਾਹ ਕਰੈ ਨ ਭੁਭੇ ਪੁਜੈ ਰੈ ਨ ਟਰੈ ਜਮ ਸੇ ਚੁਕੀ ਏ ਮੁਖ ਦੇਖੇ ॥
 ਅੰਗ ਚਕੋਰ ਅਗਾਰ ਚੁਕੀ ਜੀ ਅਸੀ ਤਲ ਜਾਨਿ ਸੁਕੀ
 ਨਸੇ ਲੇਖੇ ॥ ਅਨਹੁ ਭੁਰ ਪੀਠਿ ਬਿਖਰਿ ਜਨਿ ਬੂਝਤ ਹੋ ਜ
 ਲਾਯਾ ਹਿ ਪਰੇਖੇ ॥ ਨਾਉ ਸੁਧਾ ਕਰ ਲਗ ਕੈ ਹੋ ਕ ਬਿਰਾਮ
 ਕੈ ਹੋਤੁ ਮਕ ਉਨ ਕੇ ਪੇਖੇ ॥ ੨੪ ॥ ਸੋਵੇਦਾ ੧ ॥ ਚੰਦਨ ਸੇ
 ਲਾਪਟਾਇ ਰਹੀ ॥ ਅਹਿ ਮਾਲ ਕੀ ਜੂ ਲਨਿ ਸਿਕਦ ਯ

ਭੈਯੋਨ ਪ੍ਰਚਿਤ ਫਨੀ ਉਰਤੇ ਨ ਬੰਦੇ ਨਿਕ ਸਜੇ ਤ ਬੰਦੇ ਲਗੇ
ਭੈਯੋਨ ਦਿਸੁ ਪਾਭੁ ਮਤਾ ਤਿਨ ਦੇ ਬਿਖ ਬਾਰਿ ਭੁਜੇ ਗਮ ਦੇ ਸਰ
ਯੋਭੈਯੋ ਬੀਰ ਪਟੀਰ ਸਮੀਰ ਉਸੀ ਰਹਿ ਨੀ ਰਹਿ ਸੀ ਤ ਲਕੇ ਨੇ
ਕਯੋਭੈਯੋ ॥ ੨੫ ॥ **ਸਵੈਯਾ** ਸਿੰਧੁ ਮਥੇ ਜਨ ਤੁਤਿ ਨਿਕ ਸਜੇ
ਬੜਵਾਨ ਲਾਗ ਕੇ ਦਾਨੁ ਪਠਾਯੋ ਕੈ ਸਿਰੁ ਕੇ ਠਹ ਲਾਹ
ਲੀਯੋ ਤਿਨ ਥੋਂ ਚਿਸੁ ਪਾਸ ਮਾਪ ਬਨਾਯੋ ਸੀਰ ਪੁਖੀਰ
ਕਯੋ ਸੁਨਿ ਬੀਰ ਤੁਤਿ ਬੁਝਿ ਸਸੀ ਕਿਧੈ ਰਾਹ ਰੁਰਾਯੋ ਨਾ

ਉਸੁ ਪਾਪ ਰਹੈ ਬਿਖਰੈ ਪਰਨਾਇ ਬਿਰਿਚ ਕਲਿ ਕੁਲ १੨੭
ਗਾਯੋ ॥ ੨੬ ॥ ਸਵੈਯਾਇ ਬਿਲਲਾਤੁ ਫਿਰੈ ਇਹੁ
ਬੁਧੁ ਹਾਤ ਨਹੀ ਕਛੁ ਖਾਨ ਨ ਪਾਨੀ ਗਰਾਵੁ ਨ ਕੇ ਸਿਰਾਜ
ਤਉ ਤੈ ਆਤਿ ਜਾਨ ਕੀਰਾ ਮੁਕੈ ਹੋ ਬਿਲਖਾਨੀ ॥ ਸੇਵੁ
ਨਾਮੁ ਸੁਨਯੋ ਖਗਰਾ ਮਜਾਣਾ ਉਉ ਠਯੋ ਜੀ ਅਮੇਯ
ਹਿ ਮਾਨੀ ॥ ਆਰਿ ਫਿਰੈ ਕਿਕਰੈ ॥ ਭਕਾਰੁ ਕੁਕੇ ਸੁ
ਏਦੇ ਉਦੇ ਹੁਰਾਨੀ ॥ ੨੭ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਦੁਰਗੀਭੇ

ਰਸਕੀਧਕੀਧੇਯਹਕੇਨੁਬਤੁਹਠਠਨਤੁਹੇਹਾਰਿਬਾਹਨੁ
ਐਸਿਹੁਕੇਸੁਤੁਹੇਸੁਨਹੇਇਸੁਮੇਹਿਪਛਾਨਤੁਹੇਹਾਰਿਰ
ਜਾਨਤੁਹੇਕਨਕਾਚਲਹੇਬਿਪਲੋਬਿਪਲੋਬਲਕੇਜ
ਗੁਜਾਨਤੁਹੇਅਬਮੇਹਿਕਛੁਸਮਸੁਨਪਰੈਰੁਈਕੇ
ਕੇਕਾਲਪਲਾਨਤੁਹੇ॥੨੮॥ਸਹੈਯਾਤਿਹੀਲੋਮਾਇ
ਸੁਨਾਇਕਯੇਧਿਰੁਤਿਤਨਕੇਮਨਕੇਪਰੀਆਕੇ॥
ਤਾਪਰਮੇਹਿਜਗਦੁਤੁਹੇਅਹਿਮਾਬਿਦਿਖਾਇਜ

ਗਇਦੀਆਕੋਹੋਗਾਰੁਤਾਸਨਚਾਮਕੇਸੇਵਕੁਰੇਛਲੁਕੇ
 ਕੋਊਲੇਤਤੀਆਕੋਕੋਤਮਿਦੇਹਕਿਰਾਖਸੇਨੇਹਕਿਤੂਰਨੁ
 ਮਾਂਤੁਕਿਛਾਤੁਸੀਆਕੋ॥੨੯॥ **ਸੋਵੇਯਾ॥੧॥** ਜੀਲਗਾਰਾਟਨ
 ਬਾਤਕੋਹੋਟਿਰਤੋਲਗਕੋਪੁਹੀਏਨਸਮਾਨੋਤਿਰਿਪੁਞਾਰ
 ਬੁਕੀਪਥੇਮੇਮੁਖਦੇਚਸੇਚੋਖਰੁਜਾਲਪਦਾਨੋਜਸਨਤਹ
 ਦਸਸੀਸਕਹੀਯਹਿਚਾਹਤਮੀਚੁਜਦਾਉਪੁਰਾਨੋਹੋਨ
 ਭਲੀਅਤਿਜਾਹਿਰਹੀਪਤਿਸਿੰਘਅਜਾਕਹਖਾਤਲ

ਜਾਨੋ॥ ੩੦॥ ਸਵੈਯਾ॥ ਚੋਚਚਧੇਦਨਿਰਾਵਨਕੇਅਗਿਪਾ
ਇਨਕੇਨਖਘਾਇਨਭਾਂਡੇ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤਕਹੀਮੁਖਕੀਬਹੁਤੇ
ਸੁਨਿਆਸੁਲਦੇਸੁਖਸਿਪਤਿਦਾਂਡੇ॥ ਗਾਰਿਪਰਿਰਹੀਡਾਰ
ਦਯੋਸੁਤੇ॥ ਆਪਗਿਰਿਪੁਕੇਲਗੇਖਾਂਡੇ॥ ਘਾਉਲ
ਗੇਰਪੁਰਾਇਕੇਕਾਸ਼ਜਟਾਉਕੀ॥ ਆਉਪੁਟੀਰਨੁਮਾਂ
ਡੇ॥ ੩੧॥ ਸਵੈਯਾ॥ ਸੀਅਹਰੇਦਸਕੀਧਚਲਯੋਮਗ
ਗਿਧਉਡੇ॥ ਮਿਲਯੋਸੁਸਨਿਮੁਖਜੂਟਯੋ॥ ਲਿਕਪਤੀਗ

ਹਿਬਾਨਾਇਥੰਧਰੇਮੰਚਿਕੁਵੇਡਾਮਰੀਪਰਦੁਰਯੋਜੁੰਪੁਮ
ਹੰਭੁਗਜਾਮਕਕਯਤਬਹਾਰਪਕਯਕਹਿਰਾਮਸੁਰੁਕਯ
ਲੰਛਕਯਾਉਲਗੋਪਰਤੰਛਕਯਛਰਏਪਰਪਛਰ
ਛਕਯੋ॥੩੨॥ **ਸਵੇਦਯਾ॥** ਰਾਖਿਲਈਨਦਸਾਨਨ
ਤੋਸੀਮੇਸੀਅਤੇਸਬਪਰਪਕੀਨੇਅੰਰਨਸਿਗਾਗ
ਯੋਪਰਲੋਟਿਰਸੇਪੁਕਯਨਬਡੇਜਸੁਲੀਨੇਅੰ
ਰੁਰਹੀਸਬਰਾਮਕੇਰੁਪੁਨਿਹਾਰਿਨਨੈਨਨਕੇਸੁਖੁਦੀ

੧੨੬

ਨੇ। ਭਾਰਾ ਬਿਹੀ ਨਜ਼ਰਾ ਉਕੀ ਦੇਹ ਛੁਟੇ ਨ ਛੁਟੇ ਮਨ ਕੇ ਦੁਖ
ਤੀਨੇ। ੩੩॥ **ਸਵੈਯਾ** ਸੀਰਖੁ ਬੀਰ ਅਧੀਰ ਕੀ ਪੀਰ
ਬਿਚਾਰਤ ਹੀ ਬਿਨਸੇ ਪਤ ਆਏ। ਨੀਰ ਭਰੇ ਦਿਗ ਜਾਨ ਕੀ
ਕੇ ਦੁਖ ਅੰਗ ਬਿਹਗ ਨਿਹਾਰਿ ਬਹਾਏ। ਬੁਝ ਰਹੇ ਨ ਕਹੈ
ਮੁਖ ਤੇ ਕਛੁ ਨੈਨ ਕੀ ਸੈਨ ਨਿਹੀ ਸਮੁਝਾਏ। ਮੁਡਿਧੁ ਨੈ
ਨ ਭਭਿਗਾ ਚਿਤੈ ਨਿਜੁ ਦੇਹ ਕੇ ਪਾਉ ਜਟਾਉ ਦਿਖਾਏ॥
੩੪॥ **ਦੋਹਰਾ** ਭਬਰਖੁ ਪਤਿ ਬਗ ਪਤੀ ਸੇ ਬੋਲੇ ਮ

ਨਪਰਸੇਕਾਸ੍ਵਾਮਿਧਰਮਜਸੁਲੇਚਲੇਰਨਜੁਭੇਪਰਲੇ ੧੩੦
ਕਾ॥੩੫॥**ਸੋਰਣਾ॥** ਅਬਦੀਜੈਇਕਬਾਤਮਾਂਗਤਤਮ
ਪੇਜੋਰਕਰਾਸੁਰਪਤਿਪੁਰਹੋਤਾਤਤਿਨਹਿਹਰਨਸੀਅ
ਜਿਨਕਹੇ॥੩੬॥**ਸੋਦੇਯਾ॥** ਰੀਧਚਲੇਜਸਲੇਕਸ
ਵਾਰਿਅਬੈਪਰਲੇਕਧਰਜੇਈਰੇਹੋਗੇਹ੍ਰੇਰਗੀਓਚੁਪ
ਕੈਤਬਲੇਪਿਤਬਾਤਸੁਨੇਦੁਖਦੇਹਦੇਹੋਗੇਜੋਲਾਗੇ
ਜੁਭੇਕੁਟਿਬਸਮੇਤਉਸਾਸਨਸੇਸਿਵਲੇਕਰਹੋਗੇ॥

१३

ਮੇਸ਼ੀਰਿਕਪੇਜੁਮਾਵੇਕਹਾਂਭਾਵੇਹੈਗੀਬਿਦਕੋਗਿਰਾਧਰਬ ੧੩੧
ਦਨਚਾਰੀਜਾਂਕੇਪਗਧਜਾਂਹੁਧਾਰੀਦੇਖਕੇਲਜੈਹੈਮੇਰਜਾ
ਤਰੁਪਮਦਿਕੋਤੋਲੈਪੁਰਕਰਨਾਨਿਧਾਨਪਹਿਛਾਨਪੀ
ਤਤਾਂਕੀਛੁਗਆਇਉਪਜਾਈਜੇਅਨਿਦਕੋਬੋਓਰੀ
ਸੀਸੁਦੋਰੀਅਗਿਛੁਲਮੇਸਮਾਇਬੋਰੀਦੇਖਕੇਚਕਰੀ
ਰੁਈਰੂਪਰਾਮਚਿਦਕੋ॥੩੯॥ **ਕਾਬਿੱਤੁ॥** ਬਡੇਚਿਤਚ
ਉਦੇਉਪਾਇਲਪਟਾਇਪੁਰਸੀਸੇਪੇਚਦੁਾਇਭਾਖੇਭ

ਲੇਭਾਗਮਾਥਕੇ। ਅੰਤਿ ਫੁਲ ਜਾਨ ਬੇਕੀ ਕਾਖ ਤੇ ਰਚਾਖ ਰਾਖੇ
ਸੋਊ ਆਨ ਪਰੇ ਆਰੇ। ਤੀਨ ਲਿ ਕਨਾ ਥਕੇ। ਸੋਊ ਲੈ ਲੈ ਖਾਇ
ਕੈ ਭਲੇ ਮੀਠੇ ਅੰਧਿ ਤੇ ਮੇਸੇ ਦੇਖੇ ਨ ਪੁਰਿ ਤੁਮਾਹਿ ਜੈ ਸੇ ਮਿ
ਤੁਗਾ ਥਕੇ। ਲਛਮਨ ਸੁਭਾਉ ਪੁਛੇ ਦੇਖ ਮੁਸਕਾਇ ਕਹਯੋ
ਏ ਮਤੇ ਬਿਕਾਇ ਗਾਥ ਗਯੋ ਹੈ ਮਨਾ ਥਕੇ। ੪੦ ਸੋਊ ਯਾ
ਪੁਨਿ ਰਾਮ ਹਿੰਦਾ ਭਏ ਆਪ ਰਹੀ ਚਿਤੁ ਸੀਰਾ ਦਿਓ ਨ ਹਿੰਦੂਰ
ਹਿੰਦੂ। ਸਿਯਕੇ ਬਿਛਰੇ ਮਨ ਕੇ ਸੁਖ ਜੇ ਸੁਭ ਸੁਕ ਗਏ ਦੁਖ

ਹੋਤੁ ਹਰੇ॥ ਜਹਰੀ ਛਲੀ ਗੁਰ ਬੰਡੇ ਕਪਹੈ ਤਹਿ ਕੀਦੇ ਰਾਮੀਦ ੧੩੨
ਰਜਾਇ ਪਰੇ॥ ਤਹ ਫੁਲੇ ਕਬਾਰੀ ਮੈ ਭਾਗ ਭਰੇ ਅਨੁਰਾਗ
ਰੰਗੇ ਹਨੁ ਖਾਨਖਰੇ॥ ੪੧॥ **ਕਾ ਬਿੰਤੁ॥ ੧॥** ਦਿਹ ਪਰੇ ਮਸੇ ਰਤਿ
ਕਿਤ ਸਿਗਲੈ ਬਸਿ ਤਤੁ ਲਤ ਅਕੇ ਲੇ ਬਾਇ ਜੈ ਯੈ ਮੇ ਸੀਚ
ਲਕੇ॥ ਕਿਧੈ ਏਈ ਪੁਰਨ ਅਨਿਤ ਕਾ ਵਿਰਾਮ ਕਹਿ ਕਿਧੈ
ਜਹਿ ਸੁਫੁਟੇ ਮਾਨਸ ਰਤਾ ਲਕੇ॥ ਤਾਪ ਸੀਕੇ ਭੇਸ ਕੀਏ
ਰਾਮ ਰੂਪ ਵਿਤ ਕਿ ਮੁਕਤਿ ਫਲ ਦੇ ਉਦੁਟੇ ਪੁਨਿਤ ਰਤਾ ਲਕੇ

ਦੁਰਗੀਤੇਦੇਖਕਹਯੇਅਜਿਨੀਕੇਪੁਤਾਕਿਸਪੁਤਕਾਹੁਰਾਜਾ
ਕੇਕਿਕਾਲੁਬਲੀਬਾਲਕੇ॥੪੨॥ **ਕਾਖਿੱਤੁ॥** ਲਾਛਮ
ਨਸੀਗਬੁਝੇਕਮਲਕਦੇਬਕਹੁਦੇਖੀਸੀਅਕਾਨਨਿਤਰ
ਕੁਲੀਕਨਕਕੀਗਚੇਦਮੁਖੀਧਿਕਬੈਨੀਸੁਦਰਕਰੀਗਨੇ
ਨੀਕਦਲੀਸੀਜਿਘਕਟਿਕੇਗਰਿਤਨਕਕੀ॥ਸੀਫਲ
ਉਰੇਜਹੈਮਨਜਤੀਅਵਾਰੇਛੁਬਿਦਾਹਿਅਹਿਕੇਸਭੁ
ਹਉਪਮਾਧਨਕਕੀਕੇਤਕੀਚਬੈਲੀਰਾਇਬੈਲਹੈਲ

ਹੈਇਕੇਲੀਸਿਗਨਸਹੇਲੀਦੇਖੀਜਾਨਕੀਜਨਕਕੀ॥ ੧੩੩
੪੩॥ **ਕਬਿੱਤੁ**॥ ਬਨਕੇਕੁਰੰਗਤੈਮਹਾਕੁਰੰਗਕੀਨੋਅ
ਬਕਹਾਸੁਖਦੇਨੀਸੀਅਕਹੁੰਸੇਧਆਇੰਦੇ॥ ਕਰੇਪਿ
ਕੈਬੈਨਕਹੁੰਪਿਕੈਬੈਨੀਹੁੰਕੀਸੁਪਿਕੈਜਮੁਖੀਪੰਜਰੀ
ਟੈਨਨਕੈਬਤਾਇੰਦੇ॥ ਅੰਮ੍ਹੇਹਰਾਜਹੇਸਹੇਸਗਵਨੀ
ਗਵਨਕੀਨੋਪੰਨਅੰਗਬਾਸੈਨਕਾਇਤਹੁੰਪਠਾਇੰਦੇ॥
ਚਿਪਕਬਰਨਕਹੁੰਦੇਖੀਸੁਨੀਚਿਪਕਕਦਬਨਅੰਮ੍ਹੇ

ਅਬਜਾਨਕੀ ਬਤਾਇਏ ॥ ੪੪ **ਦੋਹਰਾ** ਵਿਖਤ ਬਨਾਇ
ਹਬਿਧ ਦੁਖੀ ਮਾਤਿਗਾਤਿਤ ਜਿਮਨ ਰਾਜਾਨਾ ਬਿਕਲ ਬ
ਚਨ ਸੁਨਿਰਾਮ ਕੋ ਬੋਲੇ ਸੀ ਹਨੁ ਮਾਨਾ ॥ ੪੫ **ਸੋਰਠਾ** ਕਿ
ਤਕ ਦਿਹੁ ਸਾਇਹੁ ਭੇਸ ਕੋਨੁ ਬਿਸਪੁ ਗਏ ਦੇਉ ਕੋਤੁ ਮਬਰਨ
ਸੁਰੇਸਨਾ ਰਿਬਿਓਗੀ ਬਨ ਫਿਰੇ ॥ ੪੬ **ਸਵੈਯਾ** ਸੁਰਜ
ਤੇਰ ਘੁਬਿਸ ਕਹੈ ਜਗੁ ਜਾਨ ਤੇਹੇ ਪੁਰਮ ਪਰਯਾਗੀ ਰਾਮ
ਹੈਨਾ ਮਪਿਤਾ ਪਠਾਏ ਬਨ ਰਾਜੁ ਪਰਯਾਗੁ ਘੁਬੀਰ ਕੀ ਬਾਹੀ

ਕਾਨਨੇ ਮੇਭੀ ਅਸਿਰਾਹੁਤੀ ਸੁਹਰੀ ਕਿਨਹੂੰ ਹਮਯੋ ਬਿਲੁ
 ਬਾਤਹੁਤੀ ਸੁਕਹੀ ਤੁਮਸਿ ਅਰੁ ਮੇਹਿ ਕਛੁ ਕਰਹੀ ਸੁਪਿਨ
 ਹੀਂ ॥ ੪੭ ॥ **ਕਬਿੱਤਾ** ॥ ਪਾਛੇ ਲਛਮਨ ਕਹੀ ਬਾਤ ਸਮਝਾ
 ਇਸ ਬਏਈ ਰਾਮਾਸਿ ਵਸਨਿ ਕਾਦਿ ਮਿਲਗਾਏ ਹੈਂਏ
 ਈਰਪੁਨਾ ਥੁਤੀ ਨਿਲੋਕਨ ਕੇਨਾ ਬਕਾਧਿ ਛੀਰਨਿ ਪਿਸ਼ਾ
 ਚੇ ਬਿਧਿ ਤਾਂਤੁ ਛੁਤਿ ਆਏ ਹੈਂ ਸੁਰਨ ਕੇ ਸੁਰਏ ਉਪੁਰ
 ਨੇਹੇ ਰਾਮ ਚੰਦ ਮਾਰਿ ਮਧ ਕਾਰਾ ਮਰਿ ਕਦਿ ਰਾਪੁ ਠਾਏ ਹੈ

ਭਾਰਿਕਾਨਿ ਪਾਤੀ ਪਰਦੁਖਰ ਕੇ ਪਾਤੀ ਅਬਰਾਵਨ
 ਕੀ ਛਾਤੀ ਕੋਚਰਨ ਚਪਲਾਇ ਹੈ॥ ੪੮ **ਸਵੇਯਾ** ਹਮ
 ਤੇ ਅਪਨੀ ਸਬ ਬਾਤ ਕਹੀ ਤੁਮ ਸੇ ਹਮ ਹੁੰ ਹਮ ਸੇ ਨ ਕਹੇ॥
 ਕਪਿ ਕੇ ਸਕੁ ਚਾਤ ਭਰਾਤ ਸੇ ਹੋ ਕੇ ਹਕਾਰ ਨ ਤੇ ਇ
 ਧਰਾ ਤਰਹੇ ਮੇਰੇ ਨਾਉ ਹਨੁ ਕਪਿ ਰਾਜ ਸੁਗੀ ਦੁਹਿਅ
 ਨਿਮਿਲਾਉ ਭੇ ਬਾਂਹ ਗਾਹੇ॥ ਨਿਜੁ ਬੀਰਾ ਛਿਨਾਇ ਲਈ
 ਤੀ ਅਰਾਜੁ ਗਾਰੀ ਬਾਨਿ ਦੁਆਜੁ ਹੋ ਲਾਜੁ ਬਹੇ॥ ੪੯ **ਸ**

ਦੁਖਾ ਦੇਖਤ ਸੀ ਰਖੁ ਬੀਰ ਕੇ ਰੁਖੁ ਬਨੀ ਕਛੁ ਪੀਤਿ ਹਨੁ ਜੀ
 ਅਮੇ ਸੀ ਘਕਿ ਜਭੋ ਰਨਿ ਜਮ ਘਨ ਮੇਰਨਿ ਚੇਦ ਚ ਕੇਰਨਿ
 ਹੁਨਿ ਹਿਵੇ ਸੀ ਕਾਂ ਅਬ ਸਿਤਾ ਹਿਭੂ ਮ ਅਨਿ ਦੁਹਿ ਕੇਤ ਹਿ
 ਨਾ ਰਿਪਰੀ ਬੁਤਿ ਤੇ ਸੀ ਘਾਇ ਗਹੇ ਰਖੁ ਰਾਇ ਕੇ ਧਾ
 ਇਉ ਠਾਇ ਕੇ ਅਕਿ ਭਰੇ ਬਿਧਿ ਜੇ ਸੀ ਘ॥ ਕਬਿੱਤੁ
 ਅਘਾ ਮਿਲੇ ਭਲੀ ਭਾਂਤਿ ਹਨੁ ਪੁਨਿ ਰਾਂ ਮਹਿ ਅਨੁ ਸੁ
 ਰੀ ਦੁਮਿਲਾਏ ਨਾਗਰਿ ਬਿਓਗ ਬਡੇ ਦੁਹਿ ਓਰ ਕੇ ਹੇ ਸੁ

ਸਿਕੈ ਬਹੁਤੈ ਪਹੁਤਾਏ। ਬਾਲੀ ਕੀ ਮੀਰ ਕਹੀ ਰਖੁ ਖੀਰ ਰਿ
ਛੇਦਨ ਕੇਤਰੁ ਸਾਤ ਬਤਾਏ। ਭੁਲ ਚਾਯੇ ਅਪਨੇ ਦੁਖੁ ਤਾਂ
ਛਿਨ ਬਾਂਨ ਰੇ ਕੇ ਦੁਖੁ ਨੈਨ ਬਤਾਏ। ੫੧ **ਅਸਵੇਦਯਾ** ਸ੍ਰੀਰ
ਖੁ ਖੀਰ ਕਯੇ ਸਬ ਸੇ ਗਮ ਸੀ। ਅਕੇ ਸੇ ਪੁਕਰੇ ਨਹਿ ਪਾਯੇ
ਦੁਭਿ ਫਿਰੇ ਗਿਰਿ ਕਾਨਨ ਬੇਹਰਤਾਂ ਦੁਖ ਭੋਜਨ ਹਿ ਬਿ
ਸਰਾਯੇ ਗਰੀਧ ਯਟਾਉ ਕਹੀ ਬਿਨੁ ਬੈਨ ਨਿਸੈ ਨ ਨਿਸੈ
ਨਰੁ ਭਿਰ ਬਤਾਯੇ। ਯੇ ਸੁਨਿ ਕੇ ਹਨੁ ਮਾਨ ਉਠੈ ਕਰਨ

ਰਦੇਉ ਸਿਰੁ ਨਾਇ ਸੁਨਾਯੋ॥ ੫੨॥ **ਸਵੈਯਾ॥** ਏਕਨਈ
 ਨਿਧਿ ਬਾਰਕੇਦਾਰ ਬਡੀ ਸੁਕੁ ਮਾਰ ਉਸਾ ਸਦੁ ਖਾਰੀ॥ ਸੀ
 ਗਾਨਿ ਸਾਚਰਕੇ ਅਗਿਯੈ ਮੁਖ ਰਾਹ ਮਨੇ ਸਾ ਸਿਕੀਉ ਜਿ
 ਆਰੀ॥ ਭੁਖਨ ਡਾਰਤ ਰਾਂ ਮਪੁਕਾਰਤ ਮਾਰਤ ਮਾਂਗ
 ਬਿਦਾਰਤ ਭਾਰੀ॥ ਏਬਤੀ ਅੰਸੁ ਨਿਕੇਕ ਪਿਕੀਰ ਪੁ
 ਨਾਖਕਹੀ ਵਹਨਾ ਰਿਹ ਮਾਰੀ॥ ੫੩॥ **ਸਵੈਯਾ॥** ਕਿਕ
 ਨਿਕੀਡਲਟੀ ਕਸੁ ਬੇਸਰ ਕੀਰ ਸਿਰੀ ਮੁਨਿ ਕੀਚਨ ਭੀ

ਕੇ ਸੇ ਦੁਲਰੀ ਸਿਰ ਫੁਲ ਬਰਾ ਕਟਿ ਕਿੰਕ ਨਿਰੂਪ ਰਸੁ
ਨਹੀਨੇ ॥ ਪਾਇਲ ਡੁਗਿ ਚਲੀ ਸੀ ਮਜੇ ਮਹਿ ਭੁਖਨ ਕੈ ਤੇ
ਈ ਭੁਖਨ ਦੀਨੇ ॥ ੫੪ **ਸਦੇ ਯਾ** ਦੇਖਿ ਬਿਖਾ ਦੁੱਕੀ ਚਿਰ
ਬੀਰ ਲਗਾਇ ਲੀਏ ਛਤੀ ਆਪ ਛਿਤਾਹੀਂ ਬਾਰ ਭੁਰੇ
ਵਿਗਯੋ ਛੁਬਿਹੈ ਮਨੇ ਮੀਨ ਸਰੇ ਦਰਸੁ ਲਕਾਹੀਂ ਜਾ
ਨਕੀ ਅੰਗ ਨਿਤੇ ਬਿਛੁਰੇ ਮਨੇ ਮੁਕ ਭਏ ਕਹਿਯੋ ਬਿ
ਲਖਾਹੀਂ ਬੀਰ ਬਿਚਾਰ ਕਹੇ ਤੁਮਹਿ ਸੀ ਅਕੇ ਏਈ ਭੁ

ਖਨਹਿਰਿਕਿਨਾਗੰ॥ ੫੫॥ **ਕਬਿੰਤੁ॥** ੧॥ ਜਾਨਕੀਕੇਮੁਖ ੧੩੭
ਨਬਿਲੈਕੇਮੇਤਾਂਤੇਕੁੰਡਲਨਿਜਾਨਤਨਬੀਰਪਾਇਛੁਵੈ
ਰਪੁਗਾਇਕੇ॥ ਗਾਬਜੇਨਿਹਾਰੈਨੈਨਫੁਟੀਓਹਮਾਰੇਤਾਂਤੇ
ਕੈਕਨਨਦੇਖੈਬੋਲਕੈਹਸਤਭੁਗਾਇਕੇ॥ ਪਾਇਨਕੇਪਾਰਿ
ਬੋਕੈਜਾਂਤੇਦਾਸਲਛਮਨਯਾਂਤੇਪਾਹਿਚਾਨਤਹੇਭਖਨ
ਜੇਪਾਇਕੇ॥ ਬਿਛੁਮਾਹੈਏਈਜੁਗਾਨੁਪਰਹੈਏਈਅੰ
ਰਸੁੰਸੁਨੈਹੈਏਈਰਾਮਜਾਨਤੁਜਗਾਇਕੇ॥ ੫੬॥ **ਕ०**

ਦੇਹਰਾ ਨਾਰਿਬਿਰਹਦੇਉਦੁਖੀਉਤਕਪਇਤਰਖੁਬੀਰਾਗਿ
 ਰੁਉਪਾਇਦੁਖੁਕਸੇਦੈਰੇਅਰਿਮਾਰਨਰਲਪੀਰਾ ॥ ੫੭ ॥ ਸੋ ॥
 ਉਤਲਬਾਲਪਛਾਰਸਪਤਤਾਲਭੇਦਨਕਯੋਕਾਪਿ
 ਜੁਮਿਲਾਵਹੁਨਾਰਿਹਨੁਮਾਨਸਾਬੀਕੇਹੇ ॥ ੫੮ ॥ ਕਬਿੱਤੁ ॥
 ਦੀਨੇਦੁਖਭਾਰੇਇਹਬਾਲਿਮਾਰਤਾਰੇਸਬਾਅਤਿਹੀ
 ਸਿਖਾਰੇਹਾਬਲਾਗੇਰਿਖਿਸਾਪਕੇਰਾਤੁਛੀਨਲੀ
 ਨੇਬਿਨੁਨਾਰਿਕਾਪਿਰਾਤੁਕੀਨੇਚਾਮਕੇਚਲਾਏਹਾਮ

ਬਿਨਾ ਤੇ ਲਨਾ ਪਕੇ ਸੇਈ ਕਾ ਮੁਕੀ ਜੈ ਤਾ ਹਿ ਮਾਰਿ ਸੁਖੁ १੩੮
ਦੀ ਜੈ ਜਸੁ ਲੀਜੈ ਬਲਿ ਜੰਯੈ ਅਬ ਚਰਨ ਪੁਤਾ ਪਕੇ ॥
ਆਵਤ ਭਰੇ ਸੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕਹਾ ਪਯੈ ਤੇ ਸੋਹਨੁ ਮਾਨ ਕੈ ਹੋਜਾ
ਨਤ ਹੋਈ ਤੇ ਦਿਨੁ ਪਾਪਕੇ ॥ ੫੮ ॥ ਕਬਿੰਤੁ ॥ ਪਾਇਸੀ ਅ
ਸੋਧ ਕੇ ਪਰਯੋਗ ਨਵੇ ਤਨ ਲਨੀ ਲਜਾ ਮਵਿਤ ਬੋਲੁ ਕੀ
ਨੇਨ ਛੁਦਮ ਕੇ ॥ ਯਹੁ ਸੁਸੁਰੀ ਵਾਢਿ ਗਾਇਨ ਕੇ ਠਾ
ਢੇਰਾ ਮਰਾਜਾ ਹੁਤੇ ਬਾਨਰਾ ਮਠਾਰਹ ਪਦਮ ਕੇ ॥ ਏਕ

ਬਿਨੁ ਬਾਲੀ ਯਾ ਸੇ ਜੀ ਤੈ ਨ ਕਪਾਲੀ ਯਾ ਹਿ ਮਸਿ ਮਸਿ ਮਾਣੀ
ਕੇ ਦਲੰ ਯਾ ਇੰਦੁ ਜਮਕੇ ਸਿਈ ਮਾਹਲੀ ਜੈ ਯਾ ਕੇ ਰਾਜੁ ਯਾ
ਹਿੰਦੀ ਜੈ ਮਾਨੁ ਰਾਵੇ ਰੇ ਰੇ ਸੇ ਤਾਂ ਸੇ ਕਰੈ ਏ ਕਪਮਕੇ॥ ੬੦
ਕਬਿੰਤੁ॥ ਹ੍ਰੇ ਗਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸੁਨੇ ਬਚਨ ਰਸਾ ਲਚਲੇ ਸਾ
ਤਤਾਲ ਭੇਦਨ ਸੁਰੀ ਵਹਿ ਲਵਾਇ ਕੈ ਕਪਿਹੁ ਬਿਚਾਰੀ
ਕਪਿ ਮਾਰਿ ਲਜਾ ਭੂ ਨਾਰੀ ਕਿਧੈ ਸੁਣੁ ਮਰੇ ਰਾਮ ਮਾਰੇ ਘ
ਨੇ ਘਾਇ ਖਾਇ ਕੈ ਕਹੁ ਮਰ ਘੁ ਬੀਰ ਤੁਮ ਦੇ ਓ ਕਪਿਏ

ਕਰੂਪੈਕੈਸੇਪਹਿਚਾਨੇਤਾਕੈਕੈਸੇਮਾਰਿਧਾਇਕੈ। ਟੀਕੈਕੀ ੧੩੯
ਨੈਭਾਲਗਰਿਲਾਲਟੂਲਮਾਲਕਯਜੇਜੀਤਅਰਪੀਦਿ
ਆਛੁਪਲਿਕਾਬਿਛੁਇਕੈ॥ ੬੧॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ਕਹੀਲ
ਛਮਨਬਾਤਸਾਤਨਕੀਸੁਨਬੀਰਧੋਖੈਕਛੁਨਾਹੀਰਖੁਬੀ
ਰਜੀਕੇਬਲਮੇ॥ ਇਕਹੀਜੀਬਾਨਇਕੈਬਾਰਸਾਤੋਤਾਰ
ਬੇਧੈਨੈਕੁਦੁਕਿਗਇਤੇਈਮਾਰੇਤਾਹਿਪਲਮੇ॥ ਰਾਮਮੁ
ਸਕਾਨੇਸਮਾਚਾਰੇਮੇਨਜਾਨੇਅਬਬਚਨਾਬਿਕਾਨੇਜਗ

ਜੀਬੀਸਹਲਮੇ। ਤੀਰਕਾਫਿਤਬਹੀਪਨੁਖਮੁਖਦੀਨੋਤ
ਹਾਂਜਾਇਨਿਜਕਨੇਚਾਲਪਰੀਬਾਲਦਲਮੇ॥ **੬੧॥ ਸਦੈ**
ਯਾ ਜੀਰਿਬਿਰਾਜਕੇਪਾਇਨਸੇਮਨੁਪਕਿਜਭੇਰਕੀਰੀਤ
ਬਸਾਯੇ। ਸੀਅਬਿਨਾਸੁਪਨੇਪਰਨਾਰਹਿਜੇਅਪਨੇਮੁਖਮੇ
ਨਦਿਖਾਯੇ। ਅੰਰਸਹੀਭ੍ਰਿਰੁਨੰਦਨਕੀ। ਫਿਰਜੇਨਹੀਰ
ਖਕੇਬੋਲਸੁਨਾਯੇ। ਤਿਯਹਿਬਾਨਪਤਾਲਪਸਿ। ਇਨਤਾ
ਲਾਨਿਭੇਦਸੁਖੇ। ਚੰਚਲਾਯੇ॥ **੬੨॥ ਕਬਿੱਤੁ। ਸਾਤੁਸਿ**

ਧੰਸਾਤੋਲੋਕਸਾਤੋਰਿਖਿਹੈਸਸੇਕਸਾਤੋਰਹਿਘਰੇਬੋਰੇਦੇਖੇ ੧੪੦
ਨਰਗਾਤੋਮੇਸਾਤੋਦੀਪਸਾਤੋਈਤਿਕਾਂਪਸੇਈਕਰਤਿਮੇਰ
ਸਾਤੋਮਤਿਗਾਤੁਦਿਨਪ੍ਰਾਨੈਰੇਨਗਾਤੋਮੇਸਾਤੋਚਿਰੰਜੀਵ
ਬਰਗਾਇਉਰੈਬਾਰਬਾਰਸਾਤੋਸੁਰਗਇਗਇਰੇਤਾਰੇ
ਨਰਾਤੋਮੇਸਾਤੋਹੁਪਤਾਲਕਾਲਸਬਦਕਰਾਲਰਾਂਗੁ
ਕੇਰੇਸਾਤੁਤਾਲਚਾਲਪਰੀਸਾਤੁਸਾਤੋਮੇ॥ **ਵੜੀਕਬਿੰਤੁ**
ਫੁਲੇਕਪਿਰਾਉਉਰਾਮਾਨੰਦਸਮਾਇਰਪੁਰਾਇਪਾਇ

ਛੇਵੇਂ ਕਰ ਜੇ ਰਸਿ ਰੁਨ ਯੋ ਹੈ ਬਿਲੋ ਜੇ ਹੁਮਾਨ ਏ ਏਈ ਬਾਲੀ ਕੋ ਨ
ਦਾਨ ਕਾਲ ਜਾਨ ਤਸੁ ਗੀ ਵਰਾ ਜੁ ਅਜੁ ਗੀ ਤੇ ਪਾਯੋ ਹੈ ਚਿੰਕੋ
ਉਤ ਬਾਲੀ ਅਸੁ ਮਾਲੀ ਕਿ ਕਪਾਲੀ ਕੋ ਉਲੇ ਕਪਾਲੀ ਭੂਮਿ ਰ
ਨੁ ਦੇਖਿ ਬਿਕੋ ਅਯੋ ਹੈ ਦੁਤ ਕਹੀ ਬਾਤ ਜਟਾ ਮੁੰਡ ਛਰ ਗਾਤ
ਅੰਸੇ ਬੀਰ ਜੁਗ ਸਿਰ ਜੇ ਰਬੀਰ ਹਿਜਨ ਯੋ ਹੈ ॥ **ਵਿਪਿਸ਼ਦੇਯਾ**
ਤਾਲ ਭਿਦੇ ਮਨ ਚਾਲ ਪਰੀ ਅਬ ਜਾਨ ਤ ਕਾਲ ਕੀ ਬਾਤ
ਜੀ ਕੀ ਅੰਗਿ ਤੇ ਭੁਟੇ ਹੋਸ ਬਏ ਸਬ ਕੇ ਮੁਖ ਕੀ ਛਾਇ ਦੇ

ਖਤਫੀਕੀ। ਭੇਦਚਲਯੇਸੁਤਭੇਨਭੇਰਚਹਿਦੇਖਤਗੰਭੁਜਸੀ

੧੪੬

ਅਪਤੀਕੀ। ਬਾਲੀਕੈਯੇਅਬਕੇਰਨੇਮੇਅਪਨੀਕਫੁਬਾਤਨ

ਦੇਖਤਨੀਕੀ। **੬੬ ਸੇਵੇਯਾ**। ਅਨਿਗਯੇਨਿਜੁਬੀਰਬਲੀ

ਰਿਸਜਾਹੁਕਹਾਅਬਤੇਹਿਪਛਾਰੇ। ਤੇਇਨਕੇਬਲਕੁਦ

ਤੇਹੇਏਈਆਇਲਰੇ। ਇਨਤੇਨਹਿਗਾਰੇ। ਬੀਰਜੁਰੇਰਪੁ

ਬੀਰਕਹੀ। ਅਬਮਾਰਿਸੁਰੀਦਹੇਤੇਹਿਪਛਾਰੇ। ਹੀਨਭੁਯੇ

ਬਲੁਬਲਿਉਫਯੇ। ਅਬਹੇਦੁਹਭੁਗਤਿਨਿਰੰਮਸੀਭਾਰੇ।

੬੭ ਸੋਹੇਯਾ ॥ ਦੁਗੀਤੇਦੋਉਬੀਰਨਕੋਰਨੁਦੇਖਤਬੀਰਸੁਗੀਵਕੀ
ਦਾਰਾ ॥ ਸੀਰਖੁਨਾਥਕੋਸਾਥਾਨਿਹਾਰਕੇਵਾਰਤਕੋਕਨਕੀਤਲਹਾ
ਰਾ ॥ ਆਜੁਗੀਤੇਪਤਿਸੋਰਤਿਹੋਇਤਤੇਉਤਫੂਲਤਰੂਲਤਤਾ
ਰਾ ॥ ਜੀਸਖੀਬਾਲੀਕੀਜੀਤਸੁਨੋਨਿਜਪ੍ਰਾਨਕੋਰੇਤਬਾਅਰਾ
ਕੋਪਾਰਾ ੬੮ ਕਬਿੱਤੁ ॥ ਬੀਰਹਿਨਿਕਾਰਦੀਨੋਮੋਹਿਛੀਨਲੀ
ਨੋਇਨਨੀਤਰੀਤਛਾਡਿਸਭਕਰੀਜੇਅਨੀਤੇਹੋ ॥ ਮੁਰਤੇ
ਬਿਸਾਰਿਰਾਮਤਪੇਜੇਸੇਜੇਠਪਾਮਕੀਨਿਅਕੁਮਾਨਬੇਦ

ਬੁਝੇ ਮੈ ਸੀ ਬੀਤ ਹੋ ਤੇ ਰਹੀ ਪਰਮ ਬਾਤ ਬਡੇ ਉਤਪਾਤ ਅਨੂ ੧੪
ਘਾਪੀ ਬਾਲੀ ਜੀ ਤੇ ਸਖੀ ਬਡੀ ਬਿਪਰੀਤ ਹੋ ਦੇਖੋ ਗਇਹਾ
ਇਰਘੁਰਾਇ ਸੇ ਸਹਾਇ ਪਤਿ ਮਾਨੁ ਜੇਨ ਜੀਤ ਹੋ ਤੇ ਕਬ
ਹੂਨ ਜੀਤ ਹੋ **੬੯ ਸਿਵੈ ਯਾ ੧** ਤੇ ਲਗਿ ਸੀਰਪੁ ਬੀਰ ਸੁਗੀ
ਵੇਕੇ ਪੰਛੁਕ ਕਯੋ ਪਤਿ ਪੰਛੁਸੀ ਘਾ ਕਯੋ ਜੇ ਛਤੀ ਮਾਂ ਚਾਹਿ
ਰਿਦਤ ਹੋ ਸਈ ਏਕੀ ਬਾਨ ਪਰਾਪਰ ਡਾਕਯੋ ਪੈਨ ਚਟੈ ਜੇ
ਪ੍ਰਚੇਤ ਬਡੇ ਕਦਲੀਤ ਰੁਫੂਲ ਸਮੁਲ ਉਧਾ ਕਯੋ ਜੀਤ

ਉਤਾਇਲੋਸੋਇਕੁਬਾਨਰੁਏਕੁਪਕਯੋਰਨਘਾਇਲੁਹਾਕਯੋ
੭੦ ਸੋਰਠਾ ਇਹਬਿਪਜੀਤਸੁਰੀਵਰਪੁਪਤਿਚਰਨਪੁ
ਤਾਪਤੋਕਟੀਪਰਮਦੁਖੁਸੀਵਰਾਮਰਾਜਬਸਿਸੁਖਲਯੋ
੭੧ ਸੋਰਠਾ ਕਪਿਪਤਿਕਾਮਸਦਾਰਿਥਾਲੀਅਸਸਸਕ
ਠਪਕਯੋਤਬਤਾਹੀਕੀਨਾਰਿਰਪੁਪਤਿਸੋਬਿਨਤੀਕੋਰੋ
੭੨ ਸੋਰਠਾ ਬਾਲਬਰੁਬਲਵੇਤਬਲਾਇਲਯੋਮਾਰ
ਕਰੀਖੁਕਤਾਹਲਲੇਹੀਅਸਕੇਕਾਜਮਦਾਸਮਿਰਾਦੁ

ਲਘੋਰਹਨੀਮਿਲਮਾਰੁਤਜੇਹੀਕੋਹਰਕੋਹਤਿਤੋਲਿ
 ਭੁਯਾਬਲੁਰਾਜਾਅਨੀਤਬਡੀਅਬਣੇਹੀਗਬਾਨਰੁਬਿੰ
 ਧਿਤਿਗੀਗਨਤੀਬਿਨਤੀਕਰੈਬਾਲਕੀਬਾਲਸੇਨੇਹੀ॥
 ੭੩ ਸ੍ਰੋਯਾ ਜੇਯੁਹਕਾਮਹੁਤੇਸੁਨਿਰਾਖਵਚਾਹਤਹੇ
 ਤਮਰਾਵਨੁਮਾਕਯੋਅਗੇਹੀਕਯੋਨਕਹੀਸਮਾਝਾਇ
 ਤੇਬਾਲਸੇਬਾਨਰੁਬਾਦਾਬਿਦਾਕਯੋਦੇਖਿਲਯੋਨਭੁ
 ਜਾਬਲੁਨਾਹਕੇਨੈਕੁਬਲੀਤੁਮਹਿਨਪਚਾਕਯੋਤ

ਹਿਕੇਜੀਤਬੇਕੋਹਨੁਬਾਲਕੁਮੈਰਸੁਗੀਦਸੇਭੀਰਬਿਚ
ਕੋ॥ ੧੪ **ਕਬਿੰਤੁ॥** ਜਾਨਕੀਕੇਲਾਗਇਪੁਭੁਪਾਇ
ਨਿਮਿਲਾਇਲਿਕਰਾਇਸੇਤਿਹਾਰੇਹੇਤੁਨੇਕਹੈਨਤੇਰ
ਤੋਆਪੁਨਨਜਾਤੇਸਿਪੁਸਜਾਰਸੇਨਤਾਤੇਜੈਸੇਬਾਤ
ਸੁਨੇਤੁਮੇਭੇਦਭੇਦੇਨਿਹਰਤੇਅੰਰਜੋਤਿਹਾਰੇਜੀਅ
ਮਾਰਿਬੇਕੀਹਤੀਰਿਸਏਕਹਾਥੇਦੁਜੁਲਨਿਧਿਮਾ
ਹਿਬੇਰਤੇਬਿਸਅਸੁਮਾਲੀਰਾਂਮਪੀਤਕਜੇਨਪਾਲੀ

ਨਾਹੁ ਬਾਲੀ ਤਾਂ ਕੇ ਮਾਰ ਬੇ ਕੇ ਸੇ ਨਾ ਉਨ ਜੇ ਰਤੇ ॥ ੧੫ ॥ ੧੪੪
ਕਾ ਬਿੰਤੁ ॥ ਦਾਰ ਦ ਉਡਾਇ ਬੇ ਕੇ ਪਾਰ ਸੁਪ ਗਾਦ ਜੇ ਸੇ
ਪਾਰ ਦ ਕੇ ਮਾਰ ਬੇ ਕੇ ਸਿੰਧ ਬਡੀ ਬਾਹ ਕੇ ਜੇ ਸੇ ਅਹਿਰ
ਜਨ ਕੇ ਮਾਨੁ ਪਗ ਰਾਜ ਰਾਜ ਕੇ ਕੁਰਿ ਗਰਾਜ
ਬੈਰੁ ਗਵਿਛਾਹ ਕੇ ਸਿੰਧੁ ਕੇ ਕੁਸੁਤ ਜੇ ਸੇ ਪਟ ਪੁਤੈ
ਸੋਹੁ ਤੇ ਕੇ ਸੇ ਸਮਾਤੁ ਉਲੇ ਤਰੇ ਮਰੇ ਮਗਾਹੁ ਕੇ ਕ
ਰੋਨ ਬਡਾਈ ਰਾਮ ਰਾਵਰੀ ਦੁਹਾਈ ਤੇ ਸੇ ਰਵਨ ਕੇ

ਸਾਰਬੋਕੋ ਹਾਥਹੁਤੇਨਾਹਕੇ॥੧੬॥ **ਕਬਿੱਤੁ॥** ਨਾ
ਰਿਕੇ ਫਿਨਾਏਨਾਰਿਨੈਕੁਨਨਵਾਈਨਾਥਾਇਨਕੀ
ਖਿਸੀਕੋਦੇਸਦੇਸਰੇਈਅਤਹੈ॥ ਭਾਜਿਭਾਜਿਗ
ਯੋਰਨਸਾਮੁਹੇਨਭਯੋਸਾਨੇਲਾਜਬੋਚਿਖਾਈਅ
ਰੁਜੀਬੋਜੇਈਅਤਹੈ॥ ਤੁਮਜਬਪਾਇਤਬਹੀਚਰੁ
ਇਲਾਜਾਇਰਾਮਨਜਾਉਨੈਕੁਕੀਜੇਬੀਰਯੋਬਿਗੀ
ਈਅਤਹੈ॥ ਭੁਈਨਤੁਮਕੀਬਾਤਏਕਕਹੇਸੋਕੀ

ਬੁਰੀਭਯਾਹੁਸੇਜੈਕੀਤਾਕੀਚੋਕੀਸਿਈਅਤਹੇ॥੧੧॥

॥ਸਵੈਯਾ॥ ਕੀਹੋਕੇਛਾਬੁਦਯਤਬਰਾਂਵਨੁਰੇਪਤਕਯੇਤ

ਬਹੀਨਬਿਚਾਕਯੇ॥ਨਾਤਾਫਿਕਯੇਲੀਏਸਾਤਸਮੁਦ੍ਰਾਨ

ਭੂਲਗਯੇਪਰਮਾਇਸਿਭੁਕਯੇ॥ਅਗਦਕੇਪਲਨ

ਸੁਸੁਮਾਕਾਰਿਬਾਂਧਿਕਈਦਿਨਲਾਤਨਮਾਕਯੇ॥ਤਾ

ਹੀਕੋਹੇਤਭੁਲੇਰਪੁਬੀਗਬਿਨਾਅਪਰਾਧਹਿਬਾਲ

ਸਿਘਾਕਯੇ॥੧੨॥ਸਵੈਯਾ॥ ਜੀਵਤਹੇਜਗਮੇਜ

ਸਸੇਬਲਸੰਪਤਿਪੋਰਖਪੁਰਰਯੋਰੋਗਾਰਭੁਈਲਕ
 ਹੁਰਨਮੇਭੁਜਕੇਨਹਿਮੇਰਕੇਸਿਰੁਗਾਯੋਗੇਨਾਰਿਨ
 ਬਿਦਕਰੀਕਬਹੁਗਿਰਿਕਾਨਨਰਾਜੁਮਦਾਨਿਬਯੋ
 ਰੋਮੇਬਿਧਿਏਸੁਖਤੇਹਿਦਇਤੇਸੇਰਾਂਮਕੇਹਾਥ
 ਤੇਕਾਛੁਕਯੋਰੋ॥ ੭੪॥ **ਸਦੈਯਾ** ॥ ਜੀਦੁਤੇਹਇਹ
 ਲੋਕਸੁਖੀਰਨਜੁਇਅਬਿਸੁਰਲੋਕਗਾਏ॥੫
 ਤਿਦੇਹਛੁਟੈਨਰੋਹਬਿਧਿਲੋਪੁਨਲਾਭੁਬਡੁਭੁਮਰ

ਮਹਾਏ॥ ਬਿਪਰੀਤ ਬਡੀ ਗਮਕੇ ਸੁਨਿ ਨਾਂ ਹਕੇ ਪਾਇ ਨਸੀ

੧੪੬

ਗਿਨ ਪ੍ਰਾਂਨ ਦਏ॥ ਅਬ ਮਰਿ ਦੁਪੁਤ ਸਮੇਤ ਸੁਨਾਹ ਕੀ

ਛਾਂਹ ਬਿਨਾ ਪਰਧੀ ਨ ਕੁਏ॥ ੮੦ **ਸੋਰਣਾ॥** ਅਬ ਹੇ

ਚਲੇ ਅਕਾਸ ਪ੍ਰਾਨ ਕਯੋ ਕਪਿਰਾਇ ਸੀ॥ ਛਾਡੇ

ਜਸੁ ਤੁਮ ਪਸ ਪੁਨਤਾ ਸੇ ਬਿਨਿ ਕਪਿ ਕੇਹੇ॥ ੮੧ **ਸਹੈ**

ਯਾ॥ ਨਾਰਿ ਛਿਨਾਇ ਦਯੋ ਦੁਖੁ ਮੇਹਿ ਤ੍ਰਿਬਨ ਰਕਮ

ਤਬ ਹੀ ਨ ਬਿਚਾਰਿਯੋ॥ ਬਾਲੀ ਸੇ ਪ੍ਰਾਂਨ ਚਲੇ ਕਹਿ

ਬਾਤਸਿਲੋਨਹਿਰਾਂਮਹਿਰੰਨਉਬਾਕਯੋਯਾਹਿਨਹੀਮਹਿ
ਐਰਬਤੋਦਖੁਦੇਖਹੁਰਾਖਵਨਜਾਂਉਸੀਭਾਕਯੋਬੀਰਹੁ
ਤੇਹਰੁਮਾਨਹੁਤੇਨਲਨੀਲਹੁਤੇਘਟਮਹਿਨਿਹਾਕਯੋ॥
੮੨॥ **ਸਵੈਯਾ** ਬਾਲਸਿਘਾਰਬਲੀਅਸੁਰਾਰਛ
ਕਾਇਲੇਨਾਰਿਦਈਕਪਰਾਜੈਆਨਿਸਬੈਭੁਟ
ਪਾਇਪਰੇਤਿਨਮੰਧਿਸਿੰਘਾਸਨਰਾਂਮਬਿਰਾਜੈਅੰ
ਗਵਕੇਫਿਰਬਾਪਤਹੀਬਨਰਾਜਦਯੋਭੁਰਨੈਨਨਿ

ਲਾਜੈ ਬਿਰੁਛੁਤਾਇ ਮਿਲਾਇ ਸੁਰੀਰੁ ਹਿ ਬੋਲਿਉਂਟੇ १੪੭
ਰਖੁ ਬੀਰਸ ਦਾਜੈ ॥ ੮੩ ॥ ਸਹੈ ਯਾ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਹਾਨਿ
ਜੁਦੇਸ ਨਰੇਸ ਕਹਾ ਪੁਰੁ ਕਬਨ ਬਾਸ ਪਠਾਵੈ ਕਿਸੇ ਦ
ਸਸੀ ਸਹਰੇਸੀ ਅਕ ਕਹ ਕੇਚਨ ਕੇ ਮਿਰਗੈ ਮਨਿ ਪਾ
ਵੈ ਕੇਸੁ ਤਪੈਨ ਸੇਪੀਤ ਬਨੈ ਰਖੁ ਬੀਰ ਕੇ ਪਾਇ ਸੁ
ਰੀਰੁ ਮਿਲਾਵੈ ਬਾਲੀ ਮਰੈ ਕਪਿਰ ਰੁਕੈ ਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ
ਰਾਮ ਬਿਨਾ ਬਿਧ ਕੇ ਨ ਬਨਾਵੈ ॥ ੮੪ ॥ ਸਹੈ ਯਾ ॥ ਇ

ਤਰਾਮਸੁਰੀਵਸਮੀਰਕੇਪੁਤਹਿਮੇਦਬਦਮਨਿਤਨੇਹਨਯ
ਉਤਲੇਪਹੁਚਯੇਸੀਅਕੇਦਸਕੇਪਧਮਜਗਦਲਿਕਸਿਸੀ
ਕਭਯੋਰਿਖਿਗੋਤਮਕੇਪੁਕਰਯੋਪਹਿਲੇਤਿਨਗਦੁ
ਨਕਾਇਕਸਾਪਦਯੋਬਲਸੇਪਰਨਗਰਿਭੁਜੇਜਬ
ਗੰਤਨਛਾਰਉਤੈਕਹਿਕੇਸੁਗਯੋ॥ **ਟਪਾਸੈਵੇਯਾ** ਸਿਈ
ਤਾਂਤਰਤੇਤਰਪੈਜੀਅਮੈਨਜਕੇਛੁਇਸੇਬਲਸੇਕਬਹੀ
ਜਬਕਾਅਕੇਪਰੇਭਾਉਯਨਮੈਤਬਾਮੀਰਾਜਗੈਤਿਨ

ਜੇਤੰਤਬਗੀਂਸੀਅਰਾਮਬਿਨਾਸਿਵਸੰਕ੍ਰਨਪੁਜਤਿਸੇ ੧੪੮
ਜਗਜਾਨਤੇਹਸਬਗੀਂਜੈਸੇਰੀਗਚਲੀਪਸਪੁਰਬ
ਕੋਟਿਰਪੰਛਮਕੋਨਬਗੀਕਬਗੀਂ। **ੲ੬ ਸਿਵੇਯਾ** ਰਾਮੁ
ਸਮਾਜੁਦਿਖਾਇਸਬੈਸੀਅਰਾਵਨਤੇਬਹੁਭਾਂਤਿਨਿ
ਹੋਰੀਭੁਖਨਭੁਨਭੁਤੁਰਨਲੋਪਾਰਿਪਾਇਰਯੋਤਿਨ
ਭੀਠਨਜੋਰੀਯੋਅਪਨੇਪੀਅਰੂਪਰਚੀਕਾਦਿਚਾਂਅਤਿ
ਨੇਰਵੀਕੀਛਬਬੇਰੀਛਾਡਿਸਸੀਕਬਹੁਨਹਸੀਕੁ

ਮਦੀਸਰਸੀਪਰਸੀਨਚਕੇਰੀ॥੧੮੭॥**ਕਬਿੱਤੁ॥** ਸੁਰਦੁਸ
ਹੇਰੀਐਸੀਰਾਨੀਸਬਮੇਰੀਸੁਨਿਤੇਤੇਤੇਰੀਚੇਰੀਸਬਮਾ
ਜੁਗਿਕਰਤਹੀਦੇਵਨਕੀਬਿਰੀਪਟਰੁਪਹੁਲਪੇਰੀਰਤਿਲੇ
ਹੀਜਿਨੈਦੇਖਿਮਾਥੇਤਿਨਕੇਧਰਤਹੀਜਾਨਕੀਸਯਾਨੀ
ਤੇਤੇਮਹਿਮਾਨਜਾਨੀਕਹੁਆਪਨੀਬਿਰਾਨੀਤਾਂਤੇਅਪ
ਕੇਜਰਤਹੀਈਸਸੀਸਚਫੈਪੁਨਿਲੈਅਸੀਸਬਦੇਦੇ
ਖਿਤੇਈਦਸਸੀਸਨਸੇਪਾਇਨਿਪਰਤਹੀ॥੮੮॥**ਕ०**

ਜਿਸੇ ਅੰਧਰੂ ਪਾਇਨੁ ਗਾਂਠਿ ਪਨੁ ਭੁਪਕੀ ਜਿਸੇ ਹੀਨ ਗੁਣ ਮਾ ੧੪੯
ਸਹੈ ਨ ਕੁਪ ਜਲ ਪਾਨ ਕੀ ਮੁਕ ਜੇ ਸੇਰਾ ਨ ਬਿਨੁ ਹਾ ਬਚਾ
ਪਥਾਨ ਬਿਨੁ ਕਾਨ ਬਹੈ ਰੋਕੇ ਮਾ ਸਹੈ ਨ ਰਾਗ ਤਾਨ ਕੀ
ਯਾਤ੍ਰਿਕ ਅੰਗ ਤਿਕ ਕੇ ਮੇਘ ਤੇ ਨਿਰਾਸਹੈ ਤਜਾ ਚਿਕ
ਤਜਤਸ ਦਾਇ ਪਨ ਕੇ ਦਾਨ ਕੀ ਕੋਲੈ ਸਮਾਝਾ ਓਤੈ ਹੀ
ਕਹਾ ਲੈ ਬਤਾਓ ਮੇਸੀ ਛੁਡਿ ਰਾਮ ਮਾ ਸਰਾਜਾ ਜਨਕ
ਕੀ ਜਾਨ ਕੀ ੮੯ **ਸਵੈਯਾ** ਤਿਰਾਫੁ ਲੈ ਕ ਬਸੀ ਸੁ

ਨਿਜਾਨਕੀਜਾਹਿਨਿਸਿਕਹੈਦੇਵਨਦੇਖੈਸਿਰੁਰਤੇਤੁਰ
ਪੈਸੁਰਰਾਜਨਸਿਵਤਨੈਨਲਗਾਇਨਿਮੇਖੈਸੁਰਸਸੀ
ਜਮਮੋਰਸਮੀਰਨਪੀਵਤਨੀਗੁਬਿਨਾਪਰਾਪੈਖੈਸੇਵ
ਤਪੋਰਸਬੈਜਬਣੇਤਬਰਾਮਕਹੇਤਪਸੀਕਿਹਲੇਖੈ
ਈ॥ਸਵੈਯਾ॥ਅਰਿਅਨਿਗਾਰਹੈਸੁਰਾਹੈਅਰੁਪੰਛੁਮ
ਗੀਰਾਵਹੀਜੀਅਮਾਵੈਸੀਤਲਮਾਰਿਕਹੈਕੋਊਸਾ
ਚਗਹੈਸਮਰਾਦਲੈਸਿਪਾਖਿਲਾਵੈਮੇਰੁਚਲੈਧ੍ਰੁਮ

ਸੋਸੁਨਿਸੁਦਰਮੇਰਬਸਿਤਸਮੀਰਜਰਾਵੈਹੋਇਬਡੀ ੧੫੦
ਬਿਪਰੀਤਸਬੈਪਯਸੀਤਹਿਰਾਮਨਦੇਖਨਪਾਵੈ॥੮੧॥
॥ਸਵੈਯਾ॥ ਸੋਟਰਉਤਰਵੈਤਨਕੇਕੁਦਸਾਨਨਕੋਅਤਿ
ਸੋਚੁਭਯੋਅਨੇਮੇਕਹੈਭੈਬਿਨੁਪੀਤਿਨਹੀਬਨਮੈਕਹਿ
ਆਇਸੁਕੇਪੁਦਯੋਤਹਰਾਕਸਨਾਰਿਆਪਾਵਨਤਾਂਤੁ
ਰਪਾਵਨਕੋਤਿਹਸਿਗਾਗਯੋਸੁਅਸੇਕਬਨੀਮਹਿਲਿਕ
ਧਨੀਸੀਅਸਾਨਹੁਸੇਕਕੋਬੀਜਬੁਯੋ॥੮੨॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥

ਅੰਤ ਨਿਕਾ ਦੁਬਰੀ ਸਬ ਭਾਂਤਿ ਤੁਰਾਵੁ ਨ ਕੇ ਕੀ ਚਿਏ ਕਮ ਤੇਰੀ
 ਯਾਹਿ ਚ ਬਾਹੁ ਬਿਲਿ ਬਕਹਾਇ ਨ ਲਿਕ ਪਤੀ ਸੀਰੀ ਡੀਠ
 ਨ ਜੇਰੀ ਯਾਇ ਬਤੀ ਅੰਸੁ ਨ ਕੇ ਦਰ ਕੇ ਛਤੀ ਅੰਪਾ ਛਿਤਾਇ
 ਕਹੈ ਫਿਰਾਵੇਰੀ ਚੇਨਿ ਦਿਨਾ ਪੀਅਰਾ ਮਾਇਨਾ ਜੀਅ
 ਸਾਚੁ ਕਿਨਾ ਸੀਅ ਕੇ ਸਬ ਬੇਰੀ ॥ ੮੩ ॥ **ਸਵੈਦਯਾ** ਜੀਤ
 ਸੁਰਸ ਅਹੇ ਸਕੇ ਪੁਰੁ ਗਨੇ ਸਕੇ ਦੇਤੁ ਉਪਾਰ ਲੀਓ ਜਮ
 ਕੇ ਬਸ ਕੇ ਪੁਨ ਬਾਹਨ ਕੇ ਜਿਨਿ ਤੇਰਾ ਬਿਖਾਨ ਕੁਵੇਰੁ ਕੀ ॥ ੧੫

ਭਾਵਸਮੁਤਿ ਨ ਲੋਭਿ ਨ ਦਾਨ ਦਯੇ ਸਿਵ ਸੇ ਛਿਨ ਮਾਹਿ
 ਰਿਸਾਇ ਲੀਓ ਸੇਈ ਗਵਨੁ ਪਾਇ ਰਹਯੋ ਗਹਿ ਤੈਨ
 ਉਠਾਇ ਦੁਹੈ ਕਰਮਾਨੁ ਦੀਓ ॥ ੮੪ ॥ **ਸਦੇ ਯਾ ॥** ਸੇਤੁਰ
 ਪਾਇ ਰਹੀ ਬਹੁ ਭੁੰਤ ਨਿਐ ਰਾਬਿ ਭੂਤਾ ਦੇਖਾਇ ਰਹੀ ॥
 ਜੀਅ ਮੇਸ ਬਯਾਨ ਤਯੇ ਠਕੁਰਾਇ ਤੇਰੀ ਪਸਮੀਜੈ
 ਸੇਹੇ ਤਰਾਹੀ ॥ ਯਹ ਪੁਰਬ ਪਛਮ ਉਤਰ ਯੇ ਵਿਸਵੰਛੁ
 ਨ ਬਾਤ ਸੁਨੀ ਸਬਹੀ ॥ ਰਹਿ ਰਾਮ ਬਿਨ ਕਹੁਣੇ ਕਛਿਨ

ਨਲਨੀਸੀਅਫੁਲਤਹੈਕਬਗੀ॥੯੫॥ **ਸੋਵੇਯਾ** ਨਾਗਬਿਨ
ਸੀਅਪਾਵਤਹੈਦੁਖਸੇਪੁਨਸੀਅਬਿਨਾਦੁਖਪਾਵੇ॥ਹੋਤੁਬਰ
ਦੁਹਰਿਨਯੈਸੇਈਨੇਹਤੁਮੈਕਹਿਰਾਮਸੁਨਾਵੇ॥ਯੈਛਾਬਿ
ਛੀਨਸਸੀਬਿਨੁਦੀਨਾਬਿਭਾਵਰੀਸਾਵਰੀਦੇਹਬਨਾਵੇ
ਕਾਲਾਬਿਤੀਤਭਯਾਇਹਰੀਤਿਸੁਕੇਪਸੁਗੀਵਹਿਰਾ
ਮਬੁਲਾਵੇ॥੯੬॥ **ਦਰਨਾ** ਸਿਤੁਸੁਨਹੁਮਨਿਲਾਇ
ਸੁਕਫੁਕਥਾਮਾਰੇਭਲੀ॥ਪਰਸਿਰਾਂਮਕੇਪਾਇ

ਹਰਮਾਨਲਿਕਾਗਯੋ॥ ੯੭॥ ਇਤੀਸੀਰਾਮਗੀਤੋਬਾਲੀ ੧੫੨

ਬਧਃ ਪਚਿਮੇਅੰਕਾ॥ ੫ ॥ ੪੧੫ ॥ ਕਬਿੰਤੁ॥ ਦੁਤਦੇਰਿਜਾ

ਇਸਮੁਸੁਇਲੇਲਵਾਇਆਇਕਾਲੁਇਤਬੀਤੈਅ

ਬਆਰੋਕੋਉਪਾਇਕੋ॥ ਰਾਜਤੁਮਪਾਯੋਬਾਲੀਸੁਰਗ

ਪਠਾਯੋਤੁਮੇਬਾਤਭੂਲਿਗਈਸੁਪਿਸੀਤਾਕੀਕੋਜਾ

ਇਕੋ॥ ਅਪੁਨਗੀਆਯੋਕੋਉਉਤਰੁਪਠਾਯੋਨਾਗੀ

ਲਾਯਗਬਿਲਿਬਬੇਲੁਕੀਜੈਸਤਭਾਇਕੋ॥ ਸੋਏ

ਸੁਖਜਾਮਨੀ ਮਿਲੇ ਜੋ ਪਹੁੰਚਾਮਨੀ ਹੋ ਕਾਮਨੀ ਕੋ ਪਾ
ਇਕਾਮੁ ਰੁਲਾਏ ਰਖੁ ਗਇ ਕੋ ॥ ੧ ॥ ਸੋ ਦੋ ਯਾ ॥ ਬਾਤ ਸੁਨੇ
ਕਾਪਿਰਾਇ ਕਹੇ ਚਕਿਰਾ ਜੁਸ ਮਾਜਲ ਏ ਸੀਰਾ ਮਾਯੇ ਗਰੇ
ਖਤ ਹੀ ਮੁਸਕਾਇ ਦਯੋ ਪ੍ਰਭ ਦੇ ਰਕੇ ਪਾਇ ਨਸੀ ਸਫੁਹ
ਯੋ ਸੀਰਾ ਲਏ ਨਲ ਨੀਲ ਹਨੁ ਕਾਪਿ ਕੋਟ ਨ ਕੋਟ ਕੁੰਦੁ
ਰੁਮਿਲਾਯੋ ਛਾਡਿ ਬਿਲਿ ਬਕਯੋ ਮਬਹੀ ਸੀ ਮਸੇ
ਪੁਕਟਾਉ ਕਹਾਏ ਬਤਾਯੋ ॥ ੨ ॥ ਸੋ ਦੋ ਯਾ ॥ ਸੀਰਾ ਪੁਬੀ

ਰਕਹੀਭੁਜਦੇਡਉਠਾਇਅਖਡਿਲਜੋਬਲਸੈ। ਤੁਮ
 ਸੇਬਲਵੇਡਿਪ੍ਰਚਿਤੁਸਹਾਂਕਪਕੇਤੁਨਿਸੀਕਦੇਲਿਕਪਸੈ
 ਰਨੁਮਿਤੁਪਮਿਤੁਨਖਡਿਕੈਰੇਮੁਖਪੇਜਬਸਾਰਕੀਪਾਰ
 ਲਸੈ। ਕਪਿਰਾਜਕਹੀਸੇਈਏਕਹਨੁਜੇਕ੍ਰਿਪਾਕਾਰਿ
 ਯਾਤਨਰੰਘਹਸੈ॥ ੩॥ **ਕਬਿੱਤੁ॥** ਹਨੁਪ੍ਰਭਸੇਵਕੁਨ
 ਨੇਰਨਹੈਨਾਬਯਾਹਿਅੰਜਨੀਕੋਪੁਤੁਪੈਸਪੁਤੁਮਨਿਪੁਤ
 ਕੀ। ਚਦ੍ਰਰਨਰੇਖਪਕੇਤੁਤਸੇਗਿਰਾਵੇਅਰਿਏਕਬਾ

ਰਬਾਰਾਜਾਇਰਾਹੇਪੁਰਗੁਤਕੀ। ਪਰੇਦੁਖਪਾਰਕਰੇਬੀ
 ਰਨਕੇਕਾਮਰਪੁਰਗਇਕੇਸਹਾਇਕਰਬੇਕੇਬਡੇਕੁਤ
 ਕੀ। ਸੀਤਾਸੇਪੁਲਾਜਾਇਬੇਕੇਸੀਪੁਫਾਂਧਿਜਗਇਬੇ
 ਕੇਪਾਇਕੇਸੇਰਾਮਯਹਲਾਇਕੇਹੇਦੁਤਕੀ॥੪੫
 ਬਿੰਤਾ॥੧॥ ਅੰਗਰਚਹੁਓਰਕੇਪਠਾਉਕਧਿਜੁਥਸੀਅਸੇ
 ਧਕੇਮਗਾਉਤਬਕੇਰਪਾਨੀਧਸਿਹੇ। ਕੰਨਮਦਭਾਰੀ
 ਸੁਨਿਰਾਂਮਕਾਂਮਬੇਠਰਹੇਆਪਨੇਈਹਾਥਿਕਰਿਅ

ਪਰੀਨਕਸਿਹੈ ਕਿਯੋ ਰਖੁ ਬੀਰਸੁ ਤੇ ਤੇਰੇ ਗਥ ਤੇਰੇ ਈ ੧੫੪
ਭਰਸੇ ਮੀਚੁ ਰਾਹੁ ਨ ਕੋਹ ਸਿਹੈ ਲਿਕ ਗਏ ਜੇ ਬੇਕੇ ਨਿ
ਸਿਕ ਲਿਕ ਬਾਂਧਿ ਮਕ ਲਿਕ ਬਾਹੁ ਜਾ ਕੇ ਹਨੁ ਮਾਨ ਏਕ
ਬਸਿਹੈ ੫ **ਕਬਿੱਤੁ** ਏਕ ਕਪਿਪੁਰ ਬਪਛਾਹ ਏਕ
ਸਿਧੁ ਮਾਂਹਿ ਉਤਰ ਕੀਛਾਹ ਏਕ ਪਠਾਏ ਬਿਚਾਰ ਕੈ ਤਿ
ਉਤਰ ਰਾਇ ਸੀਸ ਚਲੇ ਜਗਦੀਸ ਜੁ ਕਈ ਸਨਿਕੇ
ਏਕੁ ਏਕ ਏਕ ਲੇਖ ਚਾਰ ਕੈ ਦਛਨ ਭੁਜ ਕੈ ਠਾਕੈ

ਦੱਛਨ ਸਮੀਰ ਸੁਤ ਦਛਨ ਕੋ ਜੈ ਬੈ ਕੋ ਜਗ ਯੋ ਕਿਲਕਾ
ਰੈ ਕੋ ਲਿਕ ਕਾ ਸਿਪੁ ਤਾ ਅਕ ਲਿਕ ਜਾਨ ਕੀ ਕੋ ਸੋ ਪੁ ਲਿਕ
ਧਾ ਸਿ ਮਾਇ ਦੇ ਨਿ ਸਿ ਕਾ ਅਰਿ ਮਾ ਰਿ ਕੋ ॥ ੬ ॥ ਸਵੇਦਾ
ਦਿਖਿ ਹੁਨੇ ਗਾ ਦੁ ਲਿਕ ਬਿਨਾ ਤੁ ਹਿ ਸਾ ਦੁ ਕ ਹੇ ਗਾ ਦੁ ਮੀ ਰੁ
ਰੇਈ ਤਾ ਕ ਬਾ ਮੀ ਰਾ ਮ ਨੇ ਕ ਖ ਰੇ ਕਾ ਪਿ ਜਾ ਹਿ ਕ ਯ ਜੇ ਕਰ
ਕਾਰ ਜੁ ਸੇਈ ਰਾ ਪ ਦੁ ਰਾ ਦੁ ਨ ਮਾਰ ਬੈ ਕੋ ਸੀ ਅਸੇ ਪ ਕੋ
ਤੁ ਸੁ ਰ ਚੇ ਬਿ ਪ ਦੇਈ ਕੁ ਰ ਕ ਹੇ ਨ ਹਿ ਰਾ ਮ ਹ ਜੁ ਰ ਹੇ

ਤੁਸਮਸੁਰਨਦੇਖਤਕੇਈ॥੧॥ **ਸਵੈਯਾ** ਰਾਮਹਿਰਾ ੧੫੫

ਜੁਦਯੇਹਮਕੇਅਰੁਬਾਲੀਕੀਬਾਂਦਤੇਨਾਰਿਛੁਡਾਵੈ॥

ਅੇਸੀਏਪੀਰਸਹੈਰਪੁਬੀਰਪੈਪੀਰਬਡੇਮੁਖਤੇਨਜ

ਕਾਵੈ॥ ਬਾਦਿਜਨੇਜਨਨੀਜਗਤੇਦੁਖਮੇਪੁਭਮੀਤਕੇ

ਕਾਮਨਾਮਾਵੈ॥ ਅੰਗੁਰਗਯੇਉਪਚਾਰੁਪਕਯੇਸੁਨਿਰਾਮ

ਕੇਕਾਮਕੇਕੰਨੁਨਪਾਵੈ॥੨॥ **ਸਵੈਯਾ** ਜਾਂਛਿਨਸਾਹਿ

ਬਕਾਮਕੇਸੇਦੁਕਜਾਨਤਤਾਛਿਨਕੀਬਲਿਜੰਯੈ॥

ਬਾਤਾ ਬਿਚਾਰਿ ਕਰੈ ਹਰਿ ਸਿਕੈ ਬਿਨੁ ਦਾਸ ਨਿਤੁ ਹੀ ਕੈ ਬਿ
 ਕੰਯੈ ਗੈ ਇਹੁ ਭਾਂਤ ਕੀ ਬਾਤ ਚਹੁ ਜੁਗਤਾ ਪਰ ਰਾਮ ਸੇ
 ਠਾ ਕੁਰੰ ਪਯੈ ਨਾਗ ਇਹੁ ਸਬ ਕਾ ਅਕੈ ਰੇ ਕੁਟਲਾਖ
 ਨੈ ਮੇਜ ਬੈ ਕਬੁਲੰਯੈ ॥ ੯ ॥ **ਕਬਿੰਤੁ** ॥ ਰੋਮ ਰੋਮ ਫੁ
 ਲਗਾਯੈ ਠੈ ਕੁਭੁ ਮਠਾ ਫੁਭੁ ਯੋਗਾਂ ਮੁਸਕਾਨੈ ਦੇਖ
 ਰੁਪੁ ਹਨੁ ਮਾਨ ਕੋ ਸੀਤਾ ਜੁ ਕੈ ਸੇ ਪੁਰਮ ਆਜੁ ਹੀ
 ਤੇ ਪਾਯੋ ਮਾਨ ਦੇਖ ਤਹੈ ਡੀਲੁ ਯਾ ਕੈ ਸਿਪੁ ਫਾਇਜਾ

ਨਕੋ ਜਿਓ ਲੋਰ ਪੁਬੀਰ ਮਿਲ ਬੀਰ ਸੋ ਬਿਚਾਰੈ ਤੋ ਲੋਰ
 ਜੋ ਕਾਪਿਛੁ ਯਾ ਮੁਛੁ ਵੇਯਾ ਅਸਮਾਨ ਕੋ ਗਾਬ ਜੋਰ
 ਕੋਹੋ ਲੋਕ ਬਾਰਧ ਕੇ ਪਾਰ ਅਬ ਕੀਜੈ ਨਾ ਅਵਾਰੀ ਜੈ
 ਅਭਾਇ ਸਾਨਿ ਦਾਨ ਕੋ ॥ ੧੦ ॥ **ਕਬਿੰਤੁ** ॥ ਜਿ ਕੋਹੋ ਤੋਰੀ ਤੋ
 ਸਿਧੁ ਕਰੈ ਜੈ ਸੇ ਪੀਠਿ ਮੁਨਾ ਰੁਜ ਕਹੈ ਤੇ ਬੀਚ ਪਾਨੀਰਾ
 ਬੋਨਾ ਅਕੋ ਕਹੈ ਜਾਇ ਲੋਕ ਮਾਰੈ ਭੀਤ ਨ ਸੋ ਭੀਤ ਕ
 ਰੇਰਾ ਵਨ ਸਮੇਤ ਪਰਸਾਉ ਪਗ ਬਾਮ ਕੋ ਦੇਖ ਕੈ ਅ

ਨੀਤਾ ਮਰਮੇਰੇ ਤਨ ਪੀਤਾ ਜੇਈ ਕਹੇ ਸੇਈ ਕਰੇ ਨਾ ਬਨੈ ਕਭਰੇ ਹਾ
ਮਕੇ। ਸੁਨੇ ਮੇਰੇ ਮੀਤਾ ਸੁਖ ਸੇਈ ਏਨੇ ਚੀਤਾ ਕਹੇ ਮੀਤਾ ਸੇਧੁ ਲੁ
ਊਕੇ ਹੇ ਸੀ ਮੀਲਾ ਊਰਾ ਮਕੇ॥੧੧॥ **ਕਾਇੰਤੁ॥** ਖੇਦ ਮਾਰੇ ਖੇਦ ਬਿ
ਨੁ ਖੇਦ ਜਿਨ ਕਰੇ ਨਾ ਬਸੀਤਾ ਲੇ ਕੇ ਸਾਤ ਏ ਪਤਾਲ ਹੂੰ ਜੇ ਜਾ
ਇਗੋ। ਫੁਟਤ ਤਿਹਾਰੇ ਪਾਇ ਕਹਾ ਲੇ ਪਰਾਇ ਮੇਤੇ ਤੋ ਕਹਾ ਬ
ਸਾਇਆ ਇਸੀ ਸੁਪਗ ਨਾਇਗੋ। ਕੁਧ ਸੇਰ ਲੇ ਗਾ ਸਿੰਧੁ ਮ
ਚਲ ਸੁਮੇਰ ਬਿਪੁਰਾਵਨ ਪਰੇਵਾ ਗੁਨ ਬਾਜ਼ ਜੇ ਓਤੁਾਇਗੋ

ਨਾਇਮਾਬੇਕਹੈਨਾਬਗਯੋਤਾਂਕੋਪਾਛੇਰਪੁਨਾਬਮੇਰੇਹਾਬ ੧੫੭
ਕੀਸੁਰੁਲੀਮਾਰਿਖਾਇਗੋ॥੧੨॥ **ਕਾਬਿੱਤੁ॥** ਕਿਯੋਹਨੁਮਾ
ਨਤਾਕੋਕਹੋਪਰਮਾਨਪੁਰਸੁਨੀਮੈਸੁਦਨੈਦੈਹੋਤੁਮਹਿਬਤ
ਇਦ੍ਯੋਂਜਰਤੋਕਾਮਠਭੁਲਸਾਤਿਸਿਪੁਮਾਲਬਾਲਦੇ
ਸਮੇਬਿਦੇਸਤੁਲਚਫਕੈਨਿਦਾਇਦ੍ਯੋਂਪਾਤੁਮੇਘਸੇਤ
ਕਾਰੇਫੂਲਜੇਅਕਾਸਤਾਰੇਭੁਰੇਫੂਲਸੁਰਸਸਿਤੇਉਤੋ
ਤੁਕਾਇਦ੍ਯੋਂਹੋਤੋਸਾਖਾਮਿਰਾਮਿਰਾਰਜਰਪੁਰਾਜੇਮੇ

ਸੇਝੋਮਠਰੁਤੇਤੁਹਾਰੀਸੀਤਾਤੁਮੇਆਇਦੇਜਾਂ॥੧੩ਕਬਿੰ
ਤੁ॥ਕੋਹੇਸੀਅਲਯਾਉਕੋਹੇਤਾਹੀਕੋਸੇਦੇਸਕੋਹੇਗਾਵਨ
ਸਮੇਤਲਯਾਉਬੇਗਾਸਿਖਦੀਜੀਏਕੋਹੇਤਾਹੀਛੁੰਦਕੋਰੁ
ਹੁਬਲੇਸਮੁੰਦਬੇਰੇਲੇਆਉਮਦੇਦਰੀਕੋਜਾਨੀਏਸੁਕੀਜੀ
ਏਕੋਹੇਦਸਸੀਸਭੁਜਬੀਸਾਨਿਬਖੇਰੇਆਗੇਕੋਹੇਜਾਇ
ਘੇਰੇਗਾਢਾਬਿਨਤੀਪਤੀਜੀਏਰਿਕਹਨੁਮਾਨਕੋਸੇਸਿਕ
ਪਾਨਦੀਜੇਗਾਮਕਹੇਤੁਉਠਾਇਗਾਢਲਯਾਉਛੁੰਦਕੀ

ਜੀਏ॥ ੧੪॥ **ਸਵੈ** ਦਿਖਿ ਗੁਰੁ ਕਪਿਰੁ ਪਸੀਆਰ ਘੁਬੀ ੧੫੮
ਰਕੇਹੇ ਜੀਅ ਮੇਰੇ ਪੈਰੇ॥ ਮਾਨਸ ਕੀ ਕਹਦੇ ਦਿਖਰੀ ਜਬ
ਦੁਤ ਕੀਏ ਕਪਿਰੀ ਫੁਲੁ ਜੇਹੇ॥ ਦਿਵਨ ਕੇ ਮਚੁ ਹੋਨ ਜਹਾਂ
ਗਫਲਿ ਕਸੁ ਏਕ ਹਿਕੇ ਜੁ ਬੁਝੈ ਹੋ॥ ਹੋ ਪਰਬੀ ਨਤ ਉ
ਸੀਅ ਕੇ ਬਿਨੁ ਚੀਨ ਦੀਏ ਪਰਤੀਤਿ ਨ ਮੇਹੇ॥ ੧੫ **ਸਵੈ**
ਸਾ॥ ਭੁਖ ਲਗੇ ਬਨ ਕੇ ਫੁਲੁ ਤੇਰਤੁ ਯਾਹਿ ਭੁਲੇ ਮੁਖ ਮੇਧ
ਰਲੀਜੀ॥ ਏਕ ਨਿਦਾਂ ਨ ਕੀਏ ਬਿਨ ਹੋ ਕਪਿਸੀਅ ਬਿਨ

ਪਰਤੀਤਿ ਨ ਕੀਜੀਐ ਮਨ ਕੇ ਗੁਨ ਗੁਣ ਬਤਯੇ ਪਹਿ ਚਾਨਤਯਾ
 ਨ ਕੀਐ ਰੁਨ ਬੀਜੀਐ ਕੈ ਬਨ ਮੇਰੇ ਗਿਰਾਨਿ ਦਰੀ ਜਹੇ
 ਸੁਦਰੀ ਸੁਦਰੀ ਤਹ ਦੀਜੀਐ ॥ ੧੬ ॥ **ਸਿੰਘਾ** ॥ ਏਕ ਕਰੰ ਬਿਨ
 ਤੀਤੁ ਮਸੇ ਸੁਨਿ ਕੇ ਰਖੁ ਨਾ ਬਬੁਰੇ ਜੇਨ ਮਾਨੇ ॥ ਏਕ ਫ
 ਲਿ ਗਾ ਕਰੰ ਤਜਿ ਜੇ ਸਿਕਾਨਿ ਸਿਕਸੁ ਲਿ ਕਪਸਜੇ ਮੁਹਿ ॥
 ਕੇ ਹਿੰਗਨੁ ਮਾਂਨ ਮਜਾਂਨ ਨਹੀ ਪੁਰੇ ਖਨ ਕੈ ਸਬ ਠੰਗ ਸਿ
 ਯਾਨੇ ॥ ਮਨੁ ਲਵੈ ਪਦ ਕੀ ਜਕਹਾ ਕਿ ਨਹੀ ਸੀ ਮਕੇ ਕੇਹ

ਭਾਂਤਿ ਪਛਾਨੇ १੭ **ਸੇਵੇਯਾ** ਸਾਭੁ ਕਹੀ ਇਨ ਬਾਤ ਤਤੁ ॥

੧੫੮

ਸੀਅ ਕੀ ਦੁਤਹੋ ਕੇਹ ਭਾਂਤਿ ਸੁਨਾਉ ਜੇ ਉਪਮਾ ਕਾਵਿ ਦੇਖ

ਸਬੈ ਤੇਈ ਫੇਰ ਕਹੈ ਤਬ ਮਰਿ ਗਲ ਜਾਉ ਹੈ ਕਾਪਿ ਦੇਖਿ ਰ

ਯੋਜਗ ਮੇਛੁ ਬਿਅਰਿ ਗਨ ਕੀ ਸਮਕੋਨ ਰਿਪਾਉ ਮੇ ਦੁਖ

ਤੇ ਜੇਹ ਭਾਂਤਿ ਸੀਅ ਸੇਈ ਚੀਨ ਹਨੁ ਸਬ ਤੇ ਹਿ ਬਤਾਉ

੧੮ **ਕਬਿੱਤੁ** ॥ ਜਗਾਨ ਹੁਲਾਸ ਤੇ ਸੁਖ ਸਨਿ ਮਦਾਸ ਤ

ਹਾਨੀ ਕੇ ਬੀਰ ਬਾਤ ਸੁਨਿ ਲੀਜੀ ਏਨਿ ਦਾਨ ਕੀ ॥ ਜਾਕੇ

ਦੁਰਕਾਜਰਸੇਮਿਲੀਪਕਿਲੀਕਮਾਹਿਤਹਾਂਕਹੁਦੇਖੀਭਿਸਿ
ਕਬਪੁਰੁਲਭਾਂਨਕੀ। ਜਾਕੇਨਿਸਿਧਾਂਮਮੁਖਦੀਪਹੀਕੇਰੀ
ਪਬਿਨਾਫੁਲਮਗਿਬਾਸਤਹਾਂਰਾਨੀਹਨੁਮਾਨਕੀ। ਜਹਾਂ
ਮੁਕਮੁਖਰਾਮਰਾਮਹੀਕੀ। ਰੁਕਜਹਾਂਸੁਦੇਸੁਖਪੁਪਤਹਾਂ
ਹੈਅਚੂਕਿਜਾਨਕੀ। ੧੯॥ **ਕਾਇਤੁ**॥ ਜਾਕੇਬੀਧੇਕੇਸ
ਤਨਤਾਪਸੀਕਿਭੇਸਸੁਨਿਬਾਨਰਨਰੇਸਾਦ੍ਰਿਗਨੀਰ
ਉਰਧੇਦਤੀ। ਭੁਖਨਮਣੀਨਪਿਅਹੀਨਸੁਖਛੀਨਜਾ

ਕੀਰੈ ਹੋ ਦਸਾ ਦੀ ਨ ਨਿਸਿ ਨੀ ਦਿਹੁ ਨ ਸੇਵਤੀ ਅਗਨਿ ਰੁ
 ਖਾਈ ਫੁਲ ਸੇਜ ਨ ਰੁਸਾਈ ਜਾ ਕੀ ਤਾ ਕੇ ਜਗ ਨਿਲੀ ਜੋ
 ਨਾਗਿ ਨੀ ਚੇ ਮੁਖ ਜੇਵਤੀ ਗਹਨੁ ਸੁਨਿ ਮੀਤ ਸੀ ਅਪਾਇ
 ਬੇ ਕੀਰੀ ਤਲਿ ਕ ਜਾ ਕੀ ਭੀ ਤਭੀ ਤਰਾਂ ਮਰਾਂ ਮਕਹਿਰੇ
 ਵਤੀ ॥ ੨੦ ॥ **ਸਦੇ ਯਾ** ॥ ਰਾਵਨ ਪਾਪ ਕੇ ਜਾ ਲਰ ਚਯੇ
 ਧਤਾ ਮਹਿ ਪਾਉ ਸਿਭਾ ਰਕੇ ਦੀ ਜੋ ਬਾਤ ਬਿਨਾ ਮਰ
 ਯਾ ਦਕਹਾ ਜਿਨ ਕੇ ਪੁਕਾਰੇ ਤੇ ਕਰੇ ਸੁਨਿ ਲੀ ਜੋ ਦਿਖ

ਫਲਜੇਬਨਦੇਖਰਹੇਜਿਨਾਮੀਮਿਤ੍ਰਜੇਜਸੁਮੀਮਿਤ੍ਰਪੀਭੀ।
 ਕਾਦਿਲੈਸੁਲਨਿਹਾਲਕਰੇਮੁਹਿਜਾਹੁਹਨੁਅਤਿਕਾਣੁ
 ਨਕੀਭੀ॥੨੧॥ **ਸਦੇਆ॥੧॥** ਪਾਨਲਏਦੇਉਪਾਨਧਰੇਸਿਰ
 ਪਾਇਛੁਏਰਪੁਨਦਨਜੁਕੇ। ਅਰੁਕਰੀਬਿਨਤੀਬਹੁ
 ਭਾਂਤਿਨਿਦੇਹਬਢੀਪੁਭਪਾਇਕਨੁਕੇ। ਆਪਨੇਜਾਨਿਪ
 ਰੇਰਹੀਭੀਅਹੇਕਪਿਸੰਤਿਕਹੇਭਾਹਿਕੁਕੇ। ਨਿੰਤਕਰ
 ਸੁਧਿਚਿੰਤਕੇਹਾਬਸੁਸਿੰਤਚਲਜੇਸਿਰਾਮਿੰਤਹਨੁਕੇ।

੨੨ **ਸਦੇਯਾ** ॥ ਛਾਤੁ ਚਲਯੇ ਸੁਮਹੇ ਸਕੇ ਅਸੁ ਰਨੇ ਸੁਮ
ਨਾਇ ਚਲਯੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹੇ ॥ ਭੁਜ ਪੀਠ ਸੇਠੇ ਕਿਸੇ ਹਾਰਨੇ
ਮੁਖ ਲੇਚਨ ਚਾਰੁ ਚਲਯੇ ਜਲੁ ਚੇ ॥ ਮੁਦਰੀ ਕਰ ਸੇਧਿ
ਕਹੇ ਮੁਖ ਬੇਨ ਸੁਦੇਹ ਬਿਨਾ ਕਾਧਿ ਪਾਨ ਨਿਵੈ ॥ ਜਿ ਬਲ
ਮਮਦੇਹ ਉਤ੍ਰੇ ਨਵੈ ਬੇਹਤੁ ਅਗਨਿ ਦੇਸੇ ਪੁਸੀ ਅਧ ਗੁਫੈ ॥
੨੩ **ਸਦੇਯਾ** ॥ ਬਾਂਧ ਮੁਠੀ ਦੇ ਉਪਾਇ ਲਗਾਇ ਸੁਬੀਰ
ਬਡੇਰ ਧੁਬੀਰ ਕੀ ਘਾਕੇ ॥ ਪੁਛੁ ਉਠਾਇ ਨਿਵਾਇ ਦਈ

ਕਟੰਮੁ ਦਿਨੀ ਰਹਿਤਾ ਕੇ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਲਯੋ ਮੁਖ ਤੇ ਜੀ ਅਮੇ
ਲੋਚਨ
ਪਰ ਪੈਰ ਖਤਾਂ ਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੇ ਬਾਰ ਲਗੀ ਨਹਿ ਪੈਨ ਕੇ ਪੁਤ ਹਿ
ਪਾਰ ਭੁਯੋ ਲਿਖਿ ਬਾਰ ਪਬਾ ਕੇ ॥ ੨੪ ॥ ਸਵੈਯੰ ॥ ਰਾਮ
ਕੋ ਕਾਮ ਕਰੇ ਜੀ ਅਤੇ ਇਹ ਤੇ ਸੁਭ ਕੰਨ ਸੀ ਅੰਰ ਪਰੀ ਗਛੁ
ਬਿਬਾਰ ਪਬਾ ਚਦਏ ਕਹੀ ਸੋ ਕਹਿ ਰਾਮ ਤੁਹਾ ਤੁਮਰੀ ਨ
ਤਹੀ ॥ ਨਿਧਿ ਨੀਰ ਕੇ ਪਾਰ ਪਰਯੋ ਪਲ ਮੇ ਪਗ ਕੀ ਅੰ
ਗਰੀ ਜਲ ਮੇ ਨ ਪਰੀ ॥ ਕਪਿ ਨਾ ਉਹਨੁ ਜਿਨ ਕੇ ਤਿਨ

ਤੋਰ ਘੁਬੀਰ ਕੇਨਾ ਉਕੀਨਾ ਉਕਰੀ ॥ ੨੫ ॥ **ਸੋਵੇਯਾ ॥**

੧੬੨

ਸਿੰਧੁ ਕੇ ਫਾਂਦ ਬੇਕੋ ਸੁਰਪ ਤਿਫਨ ਪਤਿਹੁ ਮਨ ਤੇ ਨਹਿ ਕੀ
ਨੋ ਲਿਰਤ ਨਾ ਵਲ ਪੀਛਿ ਰਹੇ ਕਵਿਰਾਂ ਮਗੁ ਬਿਦਹਿ
ਅਤਿ ਨਲੀ ਨੀਸੇ ਹਨੁ ਮਾਂ ਨ ਕਛੂ ਨ ਗੈਨੇ ਬਲ ਨਾ ਉਕ
ਕੇ ਜੁ ਸੁਨ ਜੇ ਪੁਰਤੀ ਨੀ ਜਾਨਤ ਹੋ ਜੁਦਈ ਮੀਦਰੀ ਪ
ਫਿਰਾਂ ਮਕਛੂ ਜਨੁ ਦਾ ਮਨ ਕੀ ਨੀ ॥ ੨੬ ॥ **ਕਾਬਿੱਤੁ ॥** ਸਿ
ਧੁ ਕੇ ਕਰਾਗਨਿ ਜੁ ਪੀਰਖ ਸੀਭਾ ਰਿਕਿਲ ਕਾਰੇ ਮੇਸੇ ਉ

ਯੋਨਿ ਭੁਭਿਲੁ ਰਾਯੇ ਹੈ ॥ ਕਮਠ ਕੇ ਭਾਲ ਪਰ ਫੁਕਟ
 ਨਮਾਲ ਪਰ ਦੇਸ ਦੇਸ ਚਾਲ ਭੂਮਿ ਚਾਲ ਸੇਜ ਨਾਯੇ ਹੈ
 ਮਹਿ ਮਾਮ ਪਾਰ ਪਾਯੇ ਪਾਰਾਵਾਰ ਪਾਰ ਉਰ ਰਕਸੀ
 ਕੋ ਮਾਰ ਪੁਰ ਰਾਕਸ ਕੇ ਆਯੇ ਹੈ ॥ ਕੀਨੀ ਮਨ ਸੇਕ ਨਹਿ
 ਕੰਚਨ ਕੀ ਲਿਕ ਯਹ ਹੈ ਨਿਸਿਕ ਪਸੁ ਯਹੁ ਪੁਧਾ ਮਰੇ
 ਬਨਾਯੇ ਹੈ ॥ ੨੭ ॥ **ਸਵੇਦੁ** ਕਿਚਨ ਕੇ ਗਢ ਲਿਕ
 ਭੁਭਿ ਪੁਰ ਰਾਮ ਸੇਕ ^{ਬੈਰ} ਲਿਕ ਯਹ ਹੈ ॥ ਇਥ ਟਿਕਸ

ਬਕੇਘਰਭੀਤਰਸੀਭਹਿਸੇਪੁਕਹੁਨਲੈਹੈਭੇਰਘੁ ੧੬੩
ਬੀਰਕੇਘੁਹਿਚੀਨਸੁਏਕੈਨਹੀਹਨੁਮਾਨਕੈਹੈ॥
ਸੁਗਨਿਸੇਕਿਪਹਾਰਨਮੇਕਿਪੈਰਾਵਨਕੇਗ੍ਰਹਬੀਚ
ਰੋਹੈ॥ ੨੮॥ **ਕਬਿੱਤੁ**॥ ਏਕਜੀਹਪਾਇਪੁਨਿਸਾਰਦਾ
ਸਗਾਇਨਹੀਰਾਵਨਕੈਨਗਾਰਕੀਕੈਸੇਛੁਬਿਗਾਈ
ਏਫੁਲੀਫੁਲੀਰਾਰਤਰਬੈਠੇਫੁਲਮਾਲਅਲਸੀ
ਦਰਕਿਲਾਲਤਾਲਪਾਲਸਰਿਸ੍ਰਾਈਏਬਾਪੀ

ਕੁਪਕੁੰਡਲਪੈ ਗੁਨਿਨਕੇਤੁਰਬੈਠੇਕੀਨੇਦਖਰੇਰੁਮੰਡਰੇਇ
 ਤੇਜਤਾਈਏ। ਬਾਰਨਤੁਰਗਾਰਥਕੇਚਕਕੇਧਾਂਅਪਰਕੇ
 ਨਸੀਬਿਭੂਤਛਾਡਕੇਨਸੀਬਤਾਈਏ। ੨੯। ਕਥਿੰਤੁ।
 ਜਾਗੀਧੈਰਜਗਇਤਹਾਂਕੀਤਗਲੁਭਾਇਤਾਲਾਅਵੁਭ
 ਮਿਦੰਗਬੀਨਬਾਜਤਸੁਹਾਵੇਨ। ਸੁਰਸਮਿਬਰਨਬਿ
 ਰਚਸੁਰਰਾਜਾਜਕੇਨਾਇਹਾਲਾਇਕਜੁਪਵੇ
 ਇਹਾਅਵੇਨ। ਅੰਗੇਕਛੁਰੁਪੁਕਰਾਮੀਜਨੀਕੋਪੁਤੁ

ਜਗਇਪਹੁਚਯੋਤਹਾਲੇਜਹਾਖਾਸਗੀਬਿਛੁਵਨੋਦਿਦੁ १੬੪
ਨਕੀਬੇਟੀਦੇਖਿਸਿਗਤੀਅਲੇਟੀਤਹਾਂਸੀਤਕੇਭੁਰਮ
ਹਨੁਲਾਰੀਪਛੁਤਾਵਨੇ॥ ੩੦ **ਸ਼ੇਵੇਯਾ** ਰਾਂਮਤਜੇਕ
ਹਪਾਭਜੇਗਤਿਰੂਪੁਨਿਹਾਰਿਭੁਟੀਦੁਚਿਤਾਈ॥
ਕੇਤਨੁਛੁਡਿਗਈਨਭੁਕੇਕਿਇਹੈਸੀਅਹੈਕਪਯੋ
ਠਹਿਗਈਦੇਖਮਦੇਦਰਕੀਛੁਬਕੇਮੁਰਤਾਇਰ
ਯੋਮਨਮੇਫਿਰਿਆਈ॥ ਲੀਕਪਤੀਪਰਜੇਕਪਰ

ਸੋਊਏਕੁਨਿਅੰਕਕਰੇਨਦਿਠਾਈ॥੩੧॥ **ਸਵੇਯਾ** ਕਾਹੁਕ
ਹੀਸੀਅਕੀਤਹਬਾਤਕਿਆਨਾਅਸੋਕਬਨੀਮਹਿਰਾਖੀ॥ਵੇਸੁ
ਰਿਪੀਠਕਹਯੇਧਿਹਾਰਾਜਬਿਰੁਤਸਬੈਸਸਿਸੁਰਜਸਾ
ਖੀਗੈਜਸੁਰਾਮਕੇਦੁਧਮਨੇਜੁਮੁਕਾਢਪੈਰਯਹਰਾਵ
ਨਮਾਖੀ॥ਫੁਲਗਯੇਸੁਨਕੈਹਨੁਮਾਨਭੁਯੇਪਰਦੇਖ
ਨਕੈਅਭਿਲਾਖੀ॥੩੨॥ **ਸਵੇਯਾ** ਸ਼ੀਰਪੁਬੀਰਕੇਸੀਸੁ
ਨਿਵਾਇਗਯੇਕਧਿਰਾਇਜਹਾਂਸੁਧਿਪਾਈ॥ਚੇਪਕਮੇ

ਲਸਿਰੀਬਟਤਤਾਲਲਵੇਗਾਲਿਤਾਕਚਨਾਲਸੁਹਾਈ॥ ੧੬੫
ਕਿਸਕਦੇਬਜੁਗੀਕਦਲੀਸੁਰਦਾਰਮਬੋਲਿਇਲਾਅੰ
ਬਰਾਈਕੋਤਕੀਹਾਰਸਿਗਾਰਗੁਲਾਲਸਰਦੁਰਕੁ
ਪਮਹਾਂਸੁਖਦਾਈ॥੩੩॥ **ਸਵੇਦਾ** ਮੇਰਚਕੇਰਕਪੋਤ
ਕੁਹੁਸੁਕਸਾਰਿਸਚਾਡਿਕਹੀਸਲੁਭਾਨੇ॥ਪਿਜਨਚੰਕ
ਸ਼ਿਲੀਬਕਬਾਨਰਨੀਰਕਪਿਜਲਅੰਰੁਬਖਾਨੇਅੰ

ਗੁਰਗੋਸਤਾਪੁਨਸਸਬਸੇਵਤਤਾਬਨਕੇਲਪਦਾਨੇ।
ਸੁਖਜਾਨਕੀਰਾਮਬਿਨਾਕਬਿਰਾਮਨਸੇਵਤਜਾਗਤਜਾ
ਨੇ॥ ੩੪॥ **ਸਵੇਦਾ** ਵਿਬਿਹਨੁਚਿਤਚੇਕਰਹਯੇਯਹਦੇ
ਵਨਕੇਪਤਕੇਬਨੁਹੈ॥ ਕਿਧੈਉਜਲਨੀਲਾਸਿਲਾਰਿਗਰੈ
ਕਿਧੈਸਾਵਨਕੇਉਮਡੁਯੇਘਨੁਹੈ॥ ਅਹਕਯੇਨਿਜਪਾਵ
ਸਕੇਯਹਰੁਪੁਕਿਰਾਮਾਮਾਵਸਕੇਮਨੁਹੈ॥ ਅਬਮੇ

ਹਿਕੁ ਛੁਸਮ ਸੁਜੇਨ ਪੈਰੈ ਕਿਇ ਹੈ ਕਮਲਾਪ ਤਿਕੋ ਤਨੁ ਹੇ १੬੬
 ੩੫ **ਸਵੈਯਾ** ਤਾਂ ਬਨ ਮੈ ਕਪਿ ਪੈਠ ਗਯੋ ਬਿਗਸਿ ਜ
 ਬਜਾਨ ਕੀ ਢੰਡਤ ਪਾਈ। ਰੁਖ ਅਸੇ ਕਤਰੇ ਮਨ ਸੇ ਕਮ
 ਨੋਇ ਹੋਇ ਉਪਜੀ ਦੁਚਿਤਾਈ। ਨਾਰਿ ਨਿਦ੍ਰਾਇ ਰਹੀ
 ਗਜੀ ਪਖਨੈ ਨਖ ਸੇ ਪੁਹਮੀ ਜੀਅ ਆਈ। ਰਾਮ ਬਿਓ
 ਗਕੈ ਹੋਜਨੁ ਸੁਦਰ ਬੈਠ ਪਰਾਜਨ ਨੀ ਦੁਖ ਦਾਈ। ੩੬

ਤਾਹੀਮਹੀਰਗਉਪਰਬੈਰਸੁਕਾਢਲਈਮੁਦਿਗੀਮੁਖਤੇਸੇਈ
ਤੁਰਿਦਈਗਰਿਏਕਾਹਿਬਾਤਸੀਆਬਚਿਮਾਤਮਹਾਂਦੁਖ
ਤੇ।ਤਬਦੇਖਿਬਿਚਾਰੁਕੀਓਚਿਤਦੇਕਿਜੀਓਤਜੀਏਅ
ਬਯਾਮੁਖਤੇ।ਸਖੀਰਾਮਮਿਲਾਪਕੀਆਸੁਭਈਯੁਗਅ ॥
ਨਿਪਰੀਕਤਤੇਰੁਖਤੇ॥੩੭॥**ਕਾਬਿੱਤੁ**॥ਪਨਨਕੇਕਾਢਬੇ
ਕੈਕਰਕੀਕਿਪੈਕਰਕੀਏਵੈਸੇਈਲਗੇਹੈਨਗਵੈਸੀਏਰੇ

ਸੁੰਦਰੀ ਬਿਨਕੋਨ ਪਥ ਬਨ ਪਥ ਮਹਾਂ ਬਨ ਪਥ ਛੁਡੈ ਕੇ ਘਿ
 ਨਾਨੀ ਬਨ ਪਾਤਕ ਕੀ ਗੁੰਦਰੀ ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਹੈ ਸਮੁੰਦਰੀ ਸਮੁੰਦਰੀ
 ਹੈ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪ ਕੋਨ ਧੰਧ ਗਾਰਨ ਕੀ ਛਾਡਿ ਆਈ ਤਿੰਦਰੀ ਮੇਰੇ
 ਮਨ ਉਤਰੀ ਤਿਕੈ ਸੇਕਰ ਉਤਰੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ॥ ੩੮ ॥ ਕਬਿੰਤੁ ॥
 ਬਿਨਾ ਕਹੈ ਧੰਨੁ ਕੋਨ ਰੋਨੁ ਯਾਨਗਾਰ ਬੀਚ ਕੋਨੁ ਆਇਸ
 ਕੈ ਇਹਾਂ ਰਾਹ ਪਥਨਾ ਬਕੀ ॥ ਜੀ ਅਮੇਨ ਰਹੀ ਭਈ ਨਰਹੀ
 ਨਕਹਾ ਕਰੈ ਬਿਹਾਤਿ ਕਹੀ ਨਕੈ ਕੈ ਬਿਧ ਕੈ ਅਕਾ ਬਕੀ ॥

੧੬੭

ਅਕਰੰਦਾਇਹੈਜੀਅਜਾਨੀਅਨਸਾਥਕੀਹੈਯਾਤੇਕਧਿਨਾਬੈਬੁ
ਸਿਬੈਕੀਅਨਸਾਥਕੀਦੇਖੀਨੈਨਹਾਬਕੀਨਸੁਧਿਧਾਇਹ
ਬਕੀਸੁਰਪੁਨਾਬਹਾਬਕੀਨਿਸਾਨੀਜਬਹਾਬਕੀ॥੩੯॥
॥ਸੇਵੇਯਾ॥ਦੇਖਿਰਹੀਚਹੁਓਗਨਿਤਾਹਿਸੁਕੇਓਨਮਾਨ
ਸੁਦੇਭਾਦਿਖਾਈਸੇਚਬਿਚਾਰਕੀਏਬਹੁਭਾਂਤਾਨਿਰੀ
ਮੁਦਰੀਨਭੁਤੇਓਤ੍ਰਿਆਈਤੋਹੀਲੋਬੋਲਓਠਯਕਪ
ਸੋਮੁਹਿਰਾਮਦਈਸੁਤੁਮੇਪਹੁਚਾਈਦੁਤਹੁਨੁਮੇਰੋਨ

ਉਹੈ ਮਾਤੁ ਪਰੇ ਪਗ ਜੀਨ ਕਰ ਦੁਇ ਤਾਈ ॥ ੪੦ ॥ ਦਿਹਰਾ ॥
ਤਬ ਜੀਅ ਮੇਸੀਅਸੁ ਪ੍ਰਕੀਰਿਅ ਦੁਤਸਰਾ ਅਗਹਿ ਮਾ
ਨਸ ਕੀ ਕਹਿ ਦੇਹੀ ਮਿਲਨ ਕਯੈ ਹੋਤਾ ਹਿ ॥ ੪੧ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥
ਬਹੁਰ ਕੀਓ ਬਿਚਾਰ ਪਾਨ ਨਾ ਬਾਅਤਿ ਚਤੁਰੇ ਹੋ ॥ ਕੀਨੈ
ਕਾਪਿ ਪਤਿਹਾਰ ਮਾਨਸ ਕੋ ਰਾਕਸ ਭੁਖੈ ॥ ੪੨ ॥ ਕਵਿੰਦੁ ॥
ਦੂਜੇ ਭਈ ਕਰੀ ਮੇਰੇ ਜੀ ਕੀ ਸੁਲਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਮਾਨਸ ਜੀ
ਹੋਤੈ ਤਸੈ ਕੈ ਸੇ ਮੁਖ ਜੇਰਤੀ ॥ ਰਾਮ ਦੁਤਸੁਰੇ ਤੇ ਹੀ ਪਰੀ

੧੬੮

ਮਾਰਤਾ ਘੋਰੁ ਤੇਤਾ ਹੀ ਕੋ ਜਿ ਆਇ ਬੇ ਕੀ ਕੋ ਨ ਕੋ ਨਿ ਹੋ ਰਤੀ॥
ਸੇ ਸੇ ਕਾਹਿ ਪਾਛੇ ਮੁਦਗੀ ਕੋ ਛਾਤੀ ਲਾਇ ਰਹੀ ਆਨੇ ਮੇਲੇ
ਪਾਨ ਨਾ ਥਨੈ ਕੁਨਾ ਬਿਛੋਰਤੀ॥ ਕਬਹੂੰ ਉਪਾਏ ਦੁਆਧਿ ਨਿ
ਧਨ ਕੇ ਧਨ ਕੀ ਅਜਨੈ ਨਨ ਕੇ ਨੀਰ ਉਰਾ ਅਚਿਰ ਸਿਰੋ ਰਤੀ
੪੩॥ **ਕਾਇਤਾ**॥ ਬੁਝਤੈ ਹੋਤਾ ਹੀ ਸੇ ਸੇ ਦੇ ਸੇ ਸੀ ਅਬਾਰ ਬਾ
ਰ ਮੇਰੇ ਪੁਤ੍ਰ ਪਾਨਾ ਥਸੁ ਖਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਲਛਮ ਨੀ
ਕੇ ਕਹਾ ਛੇਤੈ ਕਹਾ ਕਯੋ ਤੇ ਸੇ ਮੇਰੀ ਸੁਧਿ ਲੈ ਬੇ ਕੋ ਕ

ਬਹਿਉ ਮਹਤ ਹੈ ॥ ਕਿਧੋ ਮੇਰੇ ਅੰਗੁ ਨ ਬਿਚਾਰੈ ਹੋ ਬਿਸਾ
 ਰਦੀ ਨੀ ॥ ਕਿਧੋ ਮੇਰੇ ਨਾਮੁ ਲੈ ਉਸਾਸ ਨਿਬਹਤ ਹੈ ॥ ਬਿਲੇ
 ਹਨੁ ਮਾਨ ਅੰਸੇ ਮੁੰਦਰੀ ਨ ਕੈ ਹੋ ਮਾਤ ਤੇ ਰੇ ਪਾਛੇ ਯਾਸੇ
 ਰਾਂਅ ਕੀ ਕਰੁ ਕਹਤ ਹੈ ॥ ੪੪ ॥ **ਦੋਹਰਾ ॥** ਰੁਜਾ ਰੁਈ
 ਅਤਿ ਦੂ ਬਗੀ ਕੀ ਕਰੁ ਕੀ ਨੀ ਛਾਪਾ ॥ ਹਨੁ ਮਾਨ ਸਾਚੀ
 ਕੈ ਹੋ ਕੈ ਨੁਹ ਮਾਰੇ ਪਾਪਾ ॥ ੪੫ ॥ **ਕਬਿੱਤਾ ॥** ਤੇਰੇ ਪਾਛੇ ਤੇ
 ਰੋ ਦੁਖ ਤੇ ਰੋਜੇ ਪੈ ਨਾਮੁ ॥ ਖਦੁ ਜ ਕੀ ਸੀ ਕਲਾ ਕੈ ਉ

੧੬੯

ਦੇਹ ਨਿਬਹਤ ਹੈ॥ ਸੁਨੀ ਇਨ ਤੇਰੀ ਬਾਤ ਤਾਹੀ ਕੋ ਅਦਪਦਾ ਤਤਲ
ਫਤਗਾਤ ਬੀਜਰੀ ਸੀਚਮ ਕਤ ਹੈ॥ ਕੀਕਨੁ ਕਰੀ ਹੈ ਛਾਪ ਸੇਓ ਹੈ
ਫਿਲਾਫਿਲਾਤ ਪਾਨ ਨਾ ਬਹੁ ਕੇ ਚਿਤਾ ਗਹੇਈ ਰਹਤ ਹੈ॥
ਛੀਨਰ ਪੁਰਾਈ ਸੁਨਿ ਸੀਅਮੇਰੀ ਮਾਈ ਜੇਸੇ ਪੜਵਾ ਪੜੇਆ
ਅਮੇਸੇ ਬਿਧਿ ਉਲਹਤ ਹੈ॥ ੪੬॥ **ਦੇਹਰਾ॥** ਭਬ ਬੇਲੀ ਤੇ
ਜਲੀ ਸੁਮਤਿ ਸੁਨਿ ਜਾਨ ਕੀ ਅਚੇਤਾ॥ ਤੂੰ ਜੁਰਾਮ ਸੀਗ ਉਫਰ
ਲੀ ਪਰਤ ਜਬ ਨ ਕਿਹੇ ਹੋਤਾ॥ ੪੭॥ **ਕਾਬਿਤੁ॥** ਤੂੰ ਨ ਸੀਗਾ ਹੁਤੀ

ਤਬ ਇਤੀ ਚਿਨ੍ਹੇ ਤੀ ਕਹਾਤੇ ਬਿਨਾ ਅਕੇ ਲੇ ਰਾਮ ਦੇ ਦਕੂ ੨੭°
 ਤੁਰੇ ਤੇ ਪਰਮ ਨਾਇ ਰੇ ਰਾਖਿ ਬੈਧਾਇ ਗੇ ਪਾਛੇ
 ਸਬ ਮੰਦਰ ਕੇ ਲੋਗ ਤੇ ਸੇ ਲਰੇ ਤੇ ਕਹੁ ਬਨ ਯਾਇ ਕਹੁ ਕੇ
 ਦਮੁ ਲੁਖਾਇ ਸਿਗਲ ਫੁਮ ਨੁ ਲੇ ਕੇ ਸੁਖੀ ਦੁਖੀ ਦਿਨ ਭਰੇ
 ਕਾਏ ਕੀ ਭਲਾਈ ਜਬ ਨਾ ਰਿਮੁ ਹਲਾਈ ਆਜੁ ਤੇ ਰੇ ਕਾ
 ਹੇ ਕੇ ਹੁਨੁ ਸੇ ਸੇ ਸੇ ਮਰੇ ਤੇ ੪੮॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ਸੁਨੈ ਹੇ ਨਿਰੁ ਰਾਮ ०
 ਤੁਰਾਤੀ ਜੇ ਪਰਨਾ ਗੀ ਭੀ ਤਰੇ ਤੇ ਪਕਰ ਨਿਸਾ ਚਰਨ ਲਾ

ਵੇਤਾ ਬਿਛੁਰੇ ਤੇ ਪੀਅਕਰ ਕੋ ਨਸੀ ਮਗੀ ਹੋਤੀ ਅਤੁਮ ਸੁਖੀ
 ਤੇਰ ਘੁਬੀਰ ਸੁਖ ਪਾਵੇਤਾ ਜਾਨਤੀ ਤੇ ਬਢਿਰ ਗਮ ਸੀ ਜਿਨ
 ਹੋਤੀ ਤੇਰੇ ਅੰਗੁ ਨੁਮਾਨ ਬਿਨੁ ਲਿਕਾ ਕੇ ਨੁਮਾਵੇਤਾ ਤੇਰੀ
 ਉਪਾਧ ਜੇ ਤੂੰ ਸਿਰਾ ਹੀ ਨਹੋਤੀ ਤਬ ਰਾਂਵ ਨਹੋ ਜੇਰੀ ਰਾਂ ਮਚੇ
 ਦਕੇ ਚੁਗਾਵੇਤਾ ॥੪੮॥ **ਵੇਹਰਾ** ॥ ਸੁਨਾ ਕਿ ਜਟੀ ਸੀਤਾ
 ਕੋਹ ਮਰ ਮੁਨ ਜਾਨੈ ਕੋਇ ਪੀਅ ਦੁਖੀ ਬਨ ਮੇਰੇ ਹੋਸੀਅ
 ਸੁਖੀ ਪਰ ਹੋਇ ॥੫੦॥ **ਸੋਹਣਾ** ॥ ਅੰਗ ਕੋ ਹੋਇ ਕਬਾ १੭

ਤਸਾਹਿਸਮੁਏਹੇਸਿਗਚਲੀਸੁਨਹੁਧਰਮਕੀਭ੍ਰਾਤਭਿਜਟੀਸਬ ੧੭੧
ਤੇਸੇਕਹੀ॥੫੧॥**ਕਾਬਿੰਤੁ**ਅੰਰੁਤੇਧਿਤਾਬਚਨੁਭਾਰੇਹਉਠਾਯੇਰਾਮ
ਦੁਸਰੇਜਟਾਕੇਗਾਖਿਯਾਤੇਅਕੁਲਾਇਗੋਕਿਠਖਗਭਾਰੁਕ
ਰਧਨੁਖਖਰੇਈਭਾਰੁਕਟਸੋਨਿਖਗੁਅੰਗਅੰਗਮੁਰਝਾਇਗੋ
ਮੇਰੇਘਰਰਹੇਕੋਨਿਪਟਛਾਤੀਭਾਰੁਰੇਹੇਇਹੇਮੇਬਿਚਾਰੀਇ
ਨੇਪੇਨਸਯੇਜਾਇਗੋਭੂਖਹੈਕਿਰੁਖਹੈਕਿਨਾਇਮੁਰਛਾ
ਇਹੇਸੁਯਾਤੇਸਿਗਚਲੀਯਯਭਾਰੁਤੇਨਸਾਇਗੋ॥੫੨॥**ਦਿ०**

ਤਬ ਤੇਜ ਦੀ ਪਾਇਨ ਲਗੀ ਚਤੁਰ ਜਾਨ ਕੀ ਆਹਿ ਜੇ ਲਯਾ
ਯੋਕ ਪਿਰਾਮ ਤੇ ਪੁਨਿ ਸੀ ਅਬੁ ਬੁਤਿ ਤਾਹਿ ॥ ੫੩ ॥ ਸੋਰਠਾ
ਜਿਨ ਸੇ ਬਹੁਤ ਸੇਨੇ ਹਰਾ ਮਚਿ ਦਮ ਨ ਤੇ ਕਰਹਿ ॥ ਤਿਨ ਹੁਕੀ
ਗਤਿ ਏਹ ਸੁਕਾਵਿ ਰਾਮ ਸਿਰੁ ਤਾ ਜਿ ਰਹੀ ॥ ੫੪ ॥ ਸੋਵੇ ਯਾ
ਰਾਜਾ ਬਿਭੂਤ ਬਿਚ ਛੁਨ ਏਕ ਤਤਾ ਛੁਨ ਰਾਮ ਹਿ ਪੀਠ ਦਈ
ਅਨ ਭਾਵਨ ਕੇ ਪਦ ਚਾਵਨ ਕੇ ਮਿਸ ਪੈਰ ਹੁ ਲੋਨ ਹਿ ਸਿਰ ਗਭਈ
ਪੁਨ ਮੈ ਬਨ ਮੇਤੁ ਮਮਾਰ ਗਮੇ ਸੁਨ ਹੇ ਮੁਦਿ ਗੀ ਬਿਪਰੀਤਿ

ਈਹਮਤੀਨਹਤੇਸੁਪਤਿਬਤਾਕੀਤਿਹੁਲਗਨਿਤੇਪਰਤੀਤ ੨੧੨
ਗਈ॥੫੫॥ **ਕਬਿੱਤੁ** ॥ ਪਹਿਲੇਤੋਤੁਮੇਸੁਨਿਖੁਦਿਗੀਪਬੀਨਰ
ਪੁਬੀਰਜੁਕੀਸੁਰਤਿਹੋਨੀਕੇਕੈਨਿਹਾਰਤੀ॥ ਪਾਛੇਤੋਤੋਦੇਖ
ਤੀਹੋਆਪਨੇਸਰੂਪੁਸਬਾਅੰਰਹੈਕਿਵਹੈਹੈਕੋਹਨਕੋਜੋਹੋਮਾਰ
ਤੀ॥ ਪਾਛੇਰਹੀਸੋਚਤੀਅਮੋਰੇਧਜਾਨਹੁਤੇਪੀਅਮੋਸੇਹੈਗਏ
ਹੈਰਾਮਅੰਸੁਨਕੇਫਾਰਤੀ॥ ਦੈਕਪੋਲਹਾਬਰਹੀਨਾਬਕਹਿ
ਸੁਸਭਰੇਮਾਥੇਲਿਖੇਅਕਿਨਾਬਿਧਾਤਾਨਨਿਦੁਾਰਤੀ॥੫੬॥

ਕਬਿੱਤੁ ਬੋਲੈ ਹਨੁ ਮਾਨ ਮਾਤਾ ਮਾਨ ਕੀ ਨਿਵਾਰ ਸੇ ਕਯਾ
ਹੀ ਦਿਨ ਜਾਇ ਤੇ ਰੇ ਸੋਧ ਹਿਸੁ ਨਾਇਰੋ ਰਾਵਨ ਕੇ ਮਾਰ ਬੇਕੰ
ਉਮਰੁ ਰਘੁ ਜੇਹੇ ਮਨੁ ਤਾ ਹੀ ਦਿਨ ਸਬ ਨਿਚ ਦੁਇ ਲਏ ਮਾਇ
ਓਅੰ ਰਜੋ ਕਦਾਂ ਚਮੇ ਸੋ ਬਹੁ ਰਕਹੈ ਰੋਗ ਮਸੀਤਾ ਕੇ ਲੇ
ਆਉਤ ਬਾਛਿ ਨੇ ਮੇਲੇ ਜਾਇਰੋ ਰਾਮ ਹਿ ਲੇ ਆਇ ਹੋ ਸੁਰ
ਹਿ ਪਹੁ ਚਾਇ ਹੋਤੁ ਮਾਨ ਮੇਰੀ ਬਾਤ ਹਨੁ ਤਾਂ ਦਿਨ ਕਹਾਇ
ਓ ॥ ੫੬ ॥ ਕਬਿੱਤੁ ਅੰ ਰਜੋ ਤੂ ਕਹੈ ਮੇਰਿ ਮਬ ਹੀ ਲੇ ਜਾਉ

ਤਹਿਲਿਕਾਹੀਕੇਲੋਗਨਕੋਕੋਤਕਾਦਿਖਾਇਕੋਗਰਾਵਨ ੧੭੩
ਹਿਮਾਰੇਪੁਰਭਲੀਭਾਂਤਜ਼ਾਰੇਰੁਡਮੁਡੁਨਿਬਿਬਾਰੇਆਜੁ
ਰਾਮਬਲੁਪਾਇਕੋਅੰਰੁਜੇਕਹੈਤੋਗਾਢਕੀਚਨਕੇਮੂਲ
ਹੁਤੇਲੇਉਪਾਰਚਲੇਨਭਮਡੁਲਉਡਾਇਕੋਤਾਪਰਜੇ
ਮਸਰਪੁਬੀਰਜੁਖਿਏਗੋਜਬਬੀਚਪਰਿਮਾਤਾਮੇਹਿ
ਲੀਜੀਬਕਸਾਇਕੋ॥ ੫੮ **ਕਬਿੱਤੁ** ॥ ਜਗਦਿਨਤੇਕਪਟੀ
ਲੈਅਯੇਤੁਮੇਮੁਹਮਤਿਤਾਂਦਿਨਤੇਜਾਨੀਲਿਕਾਨਗ

ਰਉਦਾਸੈਹੈ। ਹੈਨੁਕਉਉਦਿਨੁਚਰਦਕੀਲੋਸੈਪ੍ਰਤਾਪੁਯਾਕੈਕੈ
ਸੇਸੈਸੇਸਾਂਸੁਸਮੈਦਿਨਕੋਹੁਲਾਸੈਹੈ। ਪੁਆਕੈਸੇਧਲਹ
ਰਮਿਦੇਈਸੇਦੇਖੀਅਤਰਾਤਪਗੀਵੈਕਪਾਛੇਰਵਕੇਪ੍ਰਕ
ਸੈਹੈ। ਭਮਕੀਬ੍ਰੈਗੀਸਿਵਜੂਕੀਬਿਗਰੈਗੀਰਪੁਬੀਰਕੈ
ਪਸਿਪਸਿਗਰਾਵਨਗਿਰਾਸੈਹੈ॥ ੫੯੬ **ਦੋਹਰਾ** ਸੁਖਪਾ
ਯੋਜੀਅਭਾਨਕੀਭੁਲੇਦੁਤਯਹਿਅਗਿ। ਸੁਕੈਸਰਸਨ
ਸੇਪਕਪਿਬਰਬਿਭਿਅਾਏਤਾਹਿ॥ ੬੦੦ **ਸੋਰਠਾ** ਸੁਨ

ਗੁਬੀਰਗਨਵਿਤਤੋਰਬਲਸਾਚੇਸਬੈਗਰੰਮਚਿਦਬਲਵਿਤ ੨੭੪
ਕਯੋਤੁਮੈਸੋਕੀਜੀਏ॥ ੬੧ **ਅਕਬਿੰਤੁ॥** ਸੁਰਸਮਿਮੇਘ
ਧੰਨਇੰਦ੍ਰਜਮੁਸਿਧੁਕੋਨੁਆਇਸਕਮੇਟੈਤੀਨੋਲੋਕਮੇ
ਸੋਕੋਰਚੈ॥ ਜੋਕਦਾਂਚਮੇਟੈਕੋਉਤਾਂਕੀਆਉਮੇਟੈਬਿਧਲੋ
ਕਕਯੋਪਾਪੀਪਰਲਕਦੁਖਮੈਪਚੈ॥ ਤਾਂਤੇਬੇਗਜਾਹਿਲੋ
ਕੋਲੋਗਨਪਤੁਜਾਹਿਜਿਨਪਾਪਛਲਕਪਟਨਏਕੁਇਨ
ਤੇਬਚੈ॥ ਇਨਕੋਮਿਲੇਤੇਹੋਹੋਗਈਕੋਰਹਜਾਤੇਮੇ

ਰੇਪ੍ਰਾਨਰਹੇਸੁਨਿਰਾਮਦੁਖਨਾਤਚੇ॥ ਫੁੰ॥ **ਕਬਿੱਤੁ॥** ਨਾਥਪ
ਰਪੀਰਕੋਹਕਬਤੋਬਿਸਾਰੀਕਪਿਬੀਰਰਘੁਬੀਰਪਦਕੋਲੋ
ਲਿਕਾਯਾਇਹੈ॥ ਕਛੁਆਸਲਾਗੇਕਛੁਆਰਜਪਥਕੇਜਾ
ਗੇਪਾਛੇਤੋਪਤਜਾਨਪ੍ਰਾਨਾਮਾਰੇਨਪਤਜਾਇਹੈ॥ ਬਾਸੀਹੈ
ਨਿਕਟਕੇਉਦਾਸੀਸੇਤੋਨਾਹਿਮੇਸੇਦਾਸੀਸੀਅਕੇਸਿਦੇਸੇ
ਬਹੁਰਨਪਾਇਹੈ॥ ਬਾਤਕਹੀਰੀਕੀਕਿਧੀਕਹੀਰੀਇਨੋਕੀ
ਰਾਮਪ੍ਰਾਨਨਕੀਚੋਕੀਸੇਪੈਕਬਲਿਦਿਵਾਇਹੈ॥ ਫੁੰ॥ **ਕਬਿੱਤੁ॥**

ਬਿਰਹਕੀਜ਼ਾਲਮੈਨਜਾਤਜਰਮੇਰੋਤਨੁਨੈਨਕੇਨੀਹਹੁਮੈ
ਬੁਡਨਹੇਅਰਤਹੇ। ਚਾਂਦਨਕੇਬਾਸਨਿਉਸਾਸਨਿਪਰਨਯ
ਤਦੇਹਛਾਡਛਾਡਯੀਸੋਨਿਤਹੀਲਰਤਹੇ। ਛੁਤੀਆਂਕੀਬ
ਤੀਆਂਕਾਹਲੇਕਰੇਪਾਨਨਾਥਰੰਅਬਿਨੁਨੈਕਹੁਨਕਹੇ
ਬਿਦਰਤਹੇ। ਇਹੈਮੈਲੇਰੇਸਮੇਰੋਕਹੀਓਸਿਦੇਸਕਧਿ
ਅਸਬਸਿਪਰੀਤਾਂਤੇਜੀਬੈਈਕਰਤਹੇ। ੬੪ **ਸੋਢਾ**
ਕਿਚਨਕੇਮਿਰਾਕਾਜਹਨੁਅਹਿਰਾਜਹਿਜੋਤਬਹੀਨਪ

੧੭੫

ਚੋਰੀ ਕਾਹੋ ਕੋਹੋ ਤਾਇ ਤੀ ਬਿਪਰੀਤ ਜੋ ਰੇਖਾ ਮਿਟਾਇ ਕੈ ਪਾਉ
ਨਧਾਰੀ। ਏਹੇ ਉਮੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰੇ ਛੁਆਯੋ ਰਖੁ ਬੀਰਨ ਫੇਰ
ਪਚਾਰੀ ਸੋ ਅਬਲਿ ਦੁਖੁ ਪਾਵਤ ਹੋ ਜਬ ਪਾਇ ਨ ਦੇਖੇ ਤੋ ਪਾ
ਨ ਨਿਕਾਰੀ। ੬੫ **ਕਬਿਤੁ**। ਚਿਦ ਦੇ ਬਿਚ ਕਈ ਮਿਲਾਨ
ਸਰਫੂਲੇ ਮੇਸੋ ਬਿਪਰੀਤ ਕਾਲੇ ਹੋ ਸੁਦੇਖ ਕਹੀ ਯਤੁ ਬੈ।
ਬਾਤੀ ਸਿਧੁ ਬਾਤੀ ਪਨ ਸਾਰਨੀ ਰਚਿਦਨ ਸੋ ਬਾਰਲੀ ਜੀ
ਅਤਨ ਅਨਲ ਚਹੀ ਅਤਹੋ ਸੀਰਾ ਕੇ ਦੁਕੁਲ ਦੇ ਬਿਕੁ

ਜਨਕੇ ਫੂਲ ਦੇ ਖਰੂਖ ਨਕੇ ਮੂਲ ਦੇ ਖਸੂਲ ਸਹੀ ਅਤ ਹੋ ॥ ੪
ਮੇਪ ਲੁਭਾਰੀ ਰਾਮ ਪਟੋਨ ਸੀ ਭਾਰੀ ਕਪਿ ਮੇਸੇ ਗਫਲੀ ਕ
ਮੇਸੀ ਭਾਂਤ ਰਹੀ ਅਤ ਹੋ ॥ ੬੬ **ਦੋਹਰਾ** ॥ ਹਨੂਆਨ ਦੁਖ
ਪਾਇ ਅਤ ਲੋਚਨ ਜਲੂਨ ਰਹਾਇ ॥ ਰਾਂਅਚੀ ਦੁਬਿਨੁ ਸੀ
ਅਦੁਖੀ ਸੀ ਅਬਿਨੁ ਉਤਰ ਪੁਗਾਇ ॥ ੬੭ **ਸੋਰਠਾ** ॥
ਭੁਮਹਿ ਭਈ ਪਰਤੀਤ ਜਬ ਮੁਦਿ ਗੀਤ ਮਕੇ ਵਈ ॥ ਦੁਤ
ਹਿ ਵੈ ਬਿਪਰੀਤ ਇਕ ਪਾਤੀ ਅਰੁ ਪਤੇ ਬਿਨੁ ॥ ੬੮ **ਕੰ**

੬੭੬

ਜਾਨਕੀ ਜੀ ਅਮੇ ਅਨਯੇ ਭੁਲੇਹੇ ਸਿ ਅਨੇ ਕਾ ਪੈ ਯਾ ਹੀ ਤਪ ਛਾਯੇ
ਰਾਮ ਜਾਨੈ ਯਾ ਕੀ ਮਤ ਕੀ ਚੇਟੀ ਮੇਲ ਪੇਟੀ ਏਕ ਮਨ ਹੀ ਸੁਕਾਵੁ
ਦੀਨੀ ਦੀਨੀ ਜੋ ਰਾਮ ਗਾਥ ਜੇ ਬਢੈ ਯਾ ਤੇਰੀ ਰਤ ਕੀ ਦੂਸਰੇ ਸਿ ਦੇਸੇ
ਚਿਤ੍ਰ ਕੁਟਤੁ ਮੇਰੇ ਹਿਤ ਕਾ ਨੇਕੀ ਓਕਾ ਕੁਸੀ ਕਿ ਬਾਨੁ ਲੈ ਸੁਗ
ਤ ਕੀ ਆਤਿ ਲਕੁ ਬਨਾਯੋ ਨਿਜੁ ਗਾਥ ਮੇਰੇ ਮਾਥ ਕਾ ਪਿਤੀ ਨਿਪਤੇ
ਦੀਨੋ ਤਿਨ ਤੀਨੋ ਲੋਕ ਪਤ ਕੀ ਵੁਦੀ **ਸਵੈ ਯਾ** ਜਾਨੁ ਹਨੁ
ਅਬ ਛਾਤੁ ਬਿਲਿ ਬਚ ਲਯੋ ਤਿਨ ਦੂਰ ਹੁੰਦੇ ਸਿਰੁ ਨਾਯੋ

ਆਇਗਈ ਟਿਰਕੇ ਮਨ ਮੇ ਕਛੂ ਘਜਾ ਅਪਨ ਬਲ ਮੇ ਨ ਜਨ ੧੭੭
ਯੋਗਿ ਆਚਲੈ ਯੋਗ ਮੇ ਯੋਗਿ ਬਾਤ ਕਿਰਾ ਅਕੇ ਦੁਤ ਕੇ ਉ
ਕਧਿ ਆਯੋਗ ਰਾਵਨ ਜੇ ਜਬ ਯੋਗਿ ਮਿਲੇ ਤਬ ਕੀ ਮਿਟੈ ਮੇ
ਨ ਕੇ ਪਛੁਤਾਯੋਗ ੧੦ **ਸਿਰਠਾ** ਚਿਰਲ ਜਾਤਿ ਸੁਭਾ ਉਹਨੂੰ
ਮਾਨ ਚਿਤ ਯੋਧ ਰਯੋਗ ਸੁਰਨ ਕੇ ਸਤ ਭਾਉ ਕਾਇਰ ਬਕ ਮੁਖ
ਹੀਰਯੋਗ ੧੧ **ਦੋਹਰਾ** ਜੋ ਪਿਛੁ ਹੋਰ ਪੁਬੀ ਸਮਾਣ ਘਜਾ ਤੇ
ਜਸੁ ਲੈ ਜਾਉਗਾ ਪਾਨ ਰੋਕੇ ਜਸੁ ਰੋਹੇ ਦੇ ਮੇ ਏਕ ਕਮਾਉਗਾ ੧੨

॥ **ਕਾਇਤੁ** ॥ ਬਾਗੁ ਤੇ ਰਿਖਾਇ ਬਲੁ ਮਾਪਨ ਜਨਾਇ ਤਾ ਕੇ ਏਕ ਪੁਤੁ
ਘਾਇਤ ਬਸਿ ਪੁਪਾਰ ਜਾਇਗੇ ॥ ਲਿਕਾਹਿ ਜਗਾਇ ਕੈ ਕਲਿ ਕਹਿ
ਦਾਇ ਬਹੁ ਉਧਮ ਮਚਾਇ ਦੁਤਰ ਮਕੇ ਕਹਾਇਗੇ ॥ ਗਵਨ ਕੇ ਸਾਵ
ਨ ਕੇ ਮੇਘ ਜੇ ਰੁਦਾਇ ਰਾਮ ਰੀਦਹਿ ਸੁਨਾਇ ਬਹੁ ਬਾਂਦਰ ਕਹਾ
ਇਗੇ ॥ ਐ ਰਜੇ ਕੈ ਗੋਬਿਨ ਕੇ ਹੋ ਕੇ ਰੀਰੇ ਤ ਬਮੇ ਰੇ ਕਹਾਏ
ਹੈ ਨਾਮੁ ਸੀਤਾ ਕੇ ਬਤਾਇਗੇ ॥ ੭੩ **ਕਃ** ॥ ਜੇ ਹੋ ਜੀਅ ਕੇ ਬਿਚ
ਰ ਜਾਨ ਕੀ ਸੇ ਕਹੀਅ ਬਡ ਰਹੀ ਮਰੈ ਗੀ ਯਹ ਜਾਨ ਤਨ ਬਲ ਕੇ

ਆਇਸਾ ਬਿਨਾ ਜੇ ਕਰੇ ਦੇਖ ਏਤੋਂ ਰੋਤ ਬਕਰੇ ਹੋਹ ਨੂਮਾਨ ਹੋਕ ੧੭੮
 ਰੋਤੇ ਏਕ ਫੁਲ ਕੇ ਫੀਲੇ ਫੀਲੇ ਪਾਇਨ ਸੇਸੀ ਤਾਨੁ ਸੇਕ
 ਯੇ ਜਾਇ ਭੁਖ ਲਾਗੀ ਬਿਨਾ ਕਰੇ ਬਾਗ ਮੇ ਕੋਝੇ ਫੁਲ ਕੇ
 ਬੇਲੀ ਸੀ ਅੰਝੇ ਸੇਤੇ ਰੇ ਜੀ ਅਕੇਨ ਜੇ ਪੋਹੇ ਇਤੈ ਸੇਤੇ ਰਖ
 ਹਿਕੋ ਉਏ ਕਾ ਆਪ ਫੁਲ ਕੇ ॥ ੧੪ ॥ ਸਿਰਫਾ ਸੀ ਅਸੁਖੀ
 ਬਡਿ ਭਾਗ ਕਪਿ ਪਾਤਿ ਫੁਲੁ ਸਮਝੈ ਨਹੀ ਚਕਮਕ ਕੀਸੀ
 ਆਗ ਹਨੂਮਾਨ ਆਗਿ ਆਲਈ ॥ ੧੫ ॥ ਵਿਹਰਾ ਇਕ

॥ चरित्रं ॥

ਏਕਤਿਨਮਾਰੇਹਮਹਾਰਕੀ॥੧੧॥ **ਕਬਿੱਤੁ** ਹਰੇਹਰੇਅਯੇ ੧੧੬
ਧੇਰੁਹਰੇਇਹਰਾਯੇਏਕਤਾਕੇਆਰਬੇਕੋਹਮੇਬਡੀਹਾਲਹੁਲ
ਕੀ॥ਪਾਛੇਉਨਧਛਸੇਫਿਰਾਇਸਬਮਾਰਡਾਰੇਭਾਗੇਹਮ
ਅਏਬਾਤਭਈਮੇਸੇਸੁਲਕੀ॥ਜਾਂਕੀਛਬਦੇਖੇਬਨ
ਨਿਦਨਸੇਮੀਰੈਆਖਿਸੀਚੈਮੇਘਮਾਣੀਸੇਈਬਾਗੀਨਿ
ਰਮੁਲਕੀ॥ਹਮਤੋਕਹੀਹੈਬਾਤਬਾਗਮੇਨਰਯੇਪਾਤ
ਅਸਾਜਿਨਕਰੇਮਹਾਰਾਜਫਲਫੁਲਕੀ॥੧੨॥ **ਕਃ**

ਜਿਗਾਵਰਧਰਧੇਤੁਖਰੇਈਸਬਰਗਾਢੇਬਿਦਧਅਬਰਬਰਅਬਰ
 ਫੁਟਤੋਗੇਕੋਗੀਮੇਨਅਵੈਜਿਨੈਬਾਉਨਹਲਾਵੈਬਲਵਾਂਨਨਤੁਲਾ
 ਵੈਏਤੇਮਾਨਤਿਛੀਅਤੁਗੇ। ਸਿਰੇਮਨਬਰਨਬਗੀਚਨਬਰਨਬੀ
 ਚਹੁਤੇਰਖਵਾਰੇਤੁਗਾਂਪਛੀਕੀਨਗਤੋਗੇ। ਚਫੁਤਦੁਖਾਰੇਧੂ
 ਮਾਨਕੇਉਖਾਰੇਮੇਸੇਰੁਖਤਰਜੇਸੇਉਖਉਖਰਤੋਗੇ। ੭੯॥ **ਕ**
ਬਿੱਤਾ॥ ੧ ਕੰਨੁਕਪਿਆਯੋਜਿਨਉਲਟਮਚਾਯੋਮੇਸੇਜਾਇ
 ਮੇਘਨਾਦਜਿਨਮਾਰੇਬਾਂਧਲਜਾਈਓ। ਕਾਕੇਕੋਰੇਕੀਨੋਉ

ਤਪਾਤਵਾਹਿਬੁਝੇਬਾਤਤਾਂਤੇਏਕਬਾਰਵਾਹਿਮੇਹਿਦਿਖਰਾਈ ੧੮੦
ਓਅੰਰਜੇਕਦਾਚਕਾਹੁਦੇਵਤਾਕੇਹੋਇਛੁਲੁਤੇਤੇਤਾਹਿਨੀ
ਕੇਬੰਮਫੁਸਸੇਫੁਸਾਈਓਅੰਕਯਾਜਿਨਅੰਛੁਮਤਿਵਹੈਬ
ਲੀਗੇਇਤਾਸੇਸਵਧਾਨਹੈਕੇਬੇਟਾਜੀਤੇਘਰਆਈਓ੮੦
ਕਬਿੱਤੁ ਚਲਯੋਤਬਧਾਇਨਾਦਬਾਜੇਸੁਰਸਾਜੇਸਬਜਾ
ਇਹੁਗਦੇਖਯੋਕਛੁਮੇਰਸੇਬਨਾਯੋਹੈਘਰੀਦੈਕਲਰੇ
ਏਈਆਰੇਉਤਕੋਨੁਆਰੇਹਾਰਿਧਰਬ੍ਰਹਮਤਿਪੜਕੈਚਲਾ

ਯੇਹੋ ਅੰਨੀ ਬ੍ਰਿਮਾ ਅਨਿ ਬੋਲੇ ਕਹਾਂ ਪਾਵੈ ਜਾਨ ਕਪਯੈ ਨ ਜਾਨੈ ਮੂੜੁ
 ਬਪੁਆ ਪਤੇ ਬੋਧਾ ਯੇਹੋ। ਯਾ ਕੇਫੁ ਲੁਆਰੋ ਪਰਲਾਰੋ ਜਾਨ
 ਭੈਹੈ ਸਬ ਬਾਂਧਹੁ ਮਾਨ ਕੇ ਸੁਮੇਘ ਨਾਦ ਲੁਆ ਯੇਹੋ॥ ੮੧ **ਦੇ**
ਹਰਾ ਪੁਰਜ ਰਸੁ ਰਗ ਨ ਮਨ ਹਰਖਿ ਦੇਖਿ ਹਨੁ ਮੁਸਕਾਹਿ॥
 ਇਹਿ ਬਿਧਿ ਬਾਂਧੇ ਕਪਿਸ ਰਿਤ ਰਾਵਨ ਕੀ ਫਿਗ ਜਾਹਿ॥
 ੮੨ **ਸੋਰਠਾ** ਗਫੂਲਿ ਕਾ ਸਿਰ ਮੋਰ ਦੇਖਹੁ ਤਨ ਯੇ ਕਹੈ
 ਯਹਿ ਚਿਤਾ ਕੀ ਠੰਗ ਮਨ ਜਾਨੈ ਮੁਖ ਤੇ ਹਸੈ॥ ੮੩ **ਕਾਬਿੰਤੁ**

ਕਿਨੁਹੈਰੇਕਪਹੋਰੇਕੋਨੁਕਾਧਿਹਨੁਮਾਨਕਾਕੇਸੁਤੁਨੀਕੇਬੁਝ
ਅੰਜਰੀਕੋਪੁਤਹੈ। ਕਿਨੁਕਾਜਬਾਹੁਤਰਡਾਕਯੇਸੁਤੁਮਾ
ਕੋਮੇਰੋਭੂਖਲਾਰੋਤੋਕਯੇਅਰਮਾਰਬੋਕੋਭੂਤਹੈ। ਮੇਰੇ
ਆਰੋਸੂਰਹੈਕਹਾਵਤਕਹਾਊਕਯੇਨਤਸੋਗਿਰਿਤੋਰਬੇ
ਕੋਬੰਜਪੁਰਹੁਤਹੈ। ਕਿਯੇਹੈਲੋਕਾਆਯੋਰਪੁਬੀਰਹੈਪ
ਠਾਯੋਕਛੂਲਾਰਾਤੁਹੈਸੇਵਕੁਹੈਦੁਤਸੇਨਦੁਤਸੇਨਦੁ
ਤਹੈ। ੮੪ **ਕਾਬਿਤੁ** ਆਨਕੀਲੇਜਾਤੋਤੋਤੋਨੈਕਨਸਕਾ

੧੮੧

ਤੇਮੁਤਾਅਪਨੇਹੰਤਨੁਆਪਕਾਹੇਤੇਬੈਧਾਵੁਤਾਕੈਸੇਮੇਘਨਾਵ
ਆਦਨੀਸੋਫੁਡਦੇਤੇਅਰੁਲਰਬੇਕੋਤੇਸੇਸੁਰੁਆਜੁਕਹਾ
ਪਵੁਤਾਤੇਰੀਬੀਸਬਾਹਨਕੀਹੀਸਨਰਹਨਦੇਤੇਨੈਕਰਾਮ
ਚਦਜੀਕੋਆਇਸਜੇਪਵੁਤਾਕਾਸੇਕੋਹੀਜਾਇਜੈਸੀ
ਮਨਕੀਸਮਾਇਮਨਗਾਇਗਾਇਨੀਕੋਰਨਕੋਤਿਗਾਦਿ
ਖਵੁਤਾ॥੮੫॥ **ਕਬਿੱਤੁ** ਬਰੁਬਾਕਚਾਲੁਯਾਹਿਸੁਸੁਤਨ
ਕਾਲਾਨਿਜੁਕਹਤਾਬਿਚਾਰੁਕਪਕੈਨੁਭਾਂਤਿਮਾਰੀਏ॥੮੬॥

ਕਕਹੈਬੰਦਕੀਜੈਏਕਕਹੈਦੀਜੈਬਿਖਜੀਜੈਤਬਕਉਰ
 ਨੇਮੇਸੀਭਾਂਤਟਾਰੀਏ। ਬਿਲਜੋਹਨੁਮਾਨਹੰਤੁਮੇਸੇਨਮਰ
 ਰੇਜੈਸੇਤੁਹੋਕਹਤਮੇਰੇਬਚਨੁਬਿਚਾਰੀਏ। ਪਤਿਹੀਸੁ
 ਗਈਅਬਿਰਹਿਮਕਸਚਾਹਤਹੇਤੁਲਤੇਲਸੇਲਪੇਟਦੇ
 ਹਮੇਰੀਜਾਗੀਏ॥੮੬॥ **ਕਾਬਿੱਤੁ॥** ਔਰੁਭਾਂਤਕਉਜਬ
 ਮਾਕਸਨਮਰਤੁਤਬਮੇਸੇਈ। ਬਿਚਾਕਯੋਜੈਸੇਹਨੁਮਾਨਕ
 ਯੋਹੈ। ਤੁਲਸਨੁਤੇਲਸੇਤੇਲਜਾਏਮੇਲਾਧਿਤਬਧੀ

ਖਸਰੀਫੁਲੇਲਪਟਮਾਨਜਯੋਰਯੋਰੈ। ਦਿਖੈਕਵਿਰੰ
ਮਕਛੁਭਾਵੀਸੋਚਲਤਨਾਹਿਜਾਤੇਪਰੁਜਰੈਇਨਸੇਈ
ਝੰਤਰਾਯੋਰੈ। ਪੰਨਪੁਤਤੰਜੋਕਹਰਾਮਪੁਰਹੁਤਮੇਰੇ
ਦੁਤਸੇਈਕਧਿਤਿਨਜਾਇਲੀਕਵਰੇਜਰੈ॥ ੮੭੧॥
ਬੀਮਫਾਂਸਛੇਰਦੀਨੀਅਗੋਕਪਗਯੇਭਾਗੀਆਪਦੁ
ਕਲੀਨੀਕਯੇਰਾਵਨਗਾਵਾਰਕੀਜੈਸੇਇਰਬਰੁਨ
ਕਮੇਯਸਮੁਖੀਤਯੇਚਾਹੈਤੈਸੇਜੀਤਯੇਚਾਹਤੈਰੁਦੁਅਵਤਾਰਕੇ॥

ਬਾਗਤ ਕੇ ਤੇਰੇ ਪੁਤ ਮਾ ਕੇ ਬੁਧ ਦੇ ਪੀਤੇ ਗੀਰਾ ਅਕੈ ਸੇ ਜੀਤ ੧੮੩
ਹੈ ਨ ਜੀ ਤੇ ਪਾਤਿ ਹਾਰ ਕੇ ਦੇਖੁ ਅਬਰਿਕ ਲਿਕ ਜਾਰ ਤੁਨਿ ਸਿ
ਕੇ ਤੇਰੀ ਤਉ ਨ ਬੁਝੈ ਗੀ ਜੋ ਲੇਖਾ ਏਹੇ ਕੁਪਾਰ ਕੇ ੮੮ ਕਬਿੱਤੁ
ਐਸੀ ਰਿਸਾ ਆਵੁ ਤੇਹੇ ਤੇਹੀ ਕਿ ਜਰਾ ਏ ਜਾਉ ਭਾਨ ਕੀ ਲੇਖਾ
ਉਅਬ ਯਹਿ ਹੀ ਸਰਹੀ ਹੈ ਕਹਾ ਕਰੇ ਰਾਂ ਮਢੇ ਦਾ ਮਰਿ ਗਾਵ
ਸੁਰੀ ਵਜਾ ਮਵਿਤ ਨ ਲਨੀ ਲਜੁ ਰਏ ਕਬਾਤ ਕਹੀ ਹੈ ਅਸੀਤ
ਸੋ ਪੁਲਕਾ ਏ ਜਾ ਏ ਰਾਵੁ ਨ ਪਚਾਰ ਮਾਰੇ ਬੰਸੁ ਰੁਜ ਦੇ ਰੁਸੇ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਾਰੇ ਮਹੀਰੇ। ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਜੋ ਨਰ ਤੀਤੋਰੇ ਛਾਡਤੇ ਨਗਤੀ ਕਿਉਰੇ
ਨਬਸੁਦਾਸੇ ਰਾਂਮ ਰਾਜਗਹਿਰਾ ਹੀਰੇ। ੮੯ **ਕਬਿੱਤੁ**। ਰਾਮ
ਬਲਪ੍ਰਥਮ ਗਨੇਸ਼ ਕੇ ਮਨਾਇ ਚਲਯੋ ਜਾਤਹੀ ਤੋਕਲਸਜ
ਰਾਏ ਅਰਿਧਾਂਸ਼ ਕੋ। ਸਿੰਘ ਪੋਰ ਜਾਰੀ ਉਚੇਰੇ ਪਖਾਅਦ
ਹੀ ਭੁਲੀ ਕਰੀ ਰਾਮ ਦੂਤਾਇ ਨਹੁ ਚਲਾਏ ਚਾਂਮਕੋ। ਰਾਵਨ
ਨਿਹਾਰਿ ਰਹਯੋ ਸਭਾ ਮੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹਯੋ ਬੰਡੇ ਦਿਨ ਮੇ ਲਾਇ
ਨਏ ਕਦੂਤ ਰਾਂਮ ਕੋ। ਪਾਇਨ ਹਜ਼ੂਰਾਤਿ ਨ ਸੁਰਨ ਕੋ ਗਨੈ

ਕੋਨੁ ਜਾ ਕੇ ਪਤਿ ਹਾਰ ਕਾ ਪਿਏ ਤੇ ਬੇਡੇ ਕਾਂ ਅਕੋ ॥ ੯੦ ॥ **ਕਾ ਬਿੱਤੁ ॥** ੧੮੪
ਪਾਛਿ ਕਾ ਘੋਲੀ ਕਾ ਪਤਿ ਸੁਨੇ ਹੁਤੁ ਮਾਨ ਕਾ ਪਿਰਾਮ ਚਿਦਹੀ
ਕੋਇ ਕੋ ਤੇ ਗੀ ਖਾਯੇ ਲੋਨੈ ॥ ਸਾਂਚੀ ਕਾ ਹਿਜੇ ਤੁਅਵਤਾ
ਰਹੈ ਉਆ ਪਤ ਕੋ ਤੇ ਤੇ ਹੋਰ ਗਤੁ ਤੇ ਸੇ ਨਾ ਤੇ ਪਾਨੀ ਪੀਨੈ
ਜੀ ਅਮੇ ਨ ਜੋ ਪੁਕਾਰਿ ਜਾਂਹਿ ਅਬ ਕੇ ਹੁਦਰ ਨ ਗਰੁਜ
ਗਵੈ ਜਿਨ ਸਾਧੁ ਜਹਮ ਸੇ ਨਹੈ ॥ ਬੇਲੁ ਤੇ ਬੇਜੇ ਹੋਸੀ
ਵੇਰੁ ਯੇ ਤੇ ਕਹੈ ਹੋਰ ਯੇ ਰਾਮ ਕੇ ਪਾਅਰੇ ॥ ਛੁੰਦੁ ਮਹਾਂ ਰੁੰਦੁ

ਕੈਨਹੈ॥ ੮੧॥ **ਕਬਿੱਤੁ॥** ਜਾਨੀਜਬਬਾਤਤਬਰਾਜਾਬਿਲਲਾ
ਤੋਰੁਲੈਮੇਤੇਅਪਰਾਧਭਯੋਤਾਕੇਫੁਲੁਪੇਖੀਏ॥ ਸਿਕਰਏਕਾ
ਦਸਮੈਦਸੇਸੀਸਕਾਟਿਕਾਟਿਪੁਜੇਦਸਰਯਏਕਕਾਜੇਅਬਖੇ
ਖੀਏ॥ ਤਾਂਤੇਲਿਕਜਾਰੀਸੇਵਾਮਾਨੀਨਹਮਾਰੀ॥ ਅਬਮਾਰੋਊਰੁ
ਜਲਜਬਹੈਹੈਤਬਲੇਖੀਏ॥ ਜਲਤਹੈਮੇਰਪ੍ਰਭੁਮੇਹਿਸਮ
ਭਾਵਤਹੈਰੁਦਨਕੇਰਿਤਨਮੈਭਦਕੈਨੁਦੇਖੀਏ॥ ੮੨॥ **ਦੋਹਰਾ॥**
ਇਹਿਬਿਧਿਰਾਵਨਲਿਕਾਪਤਿਮਨਹਰਯਜੇਮੁਰਭੁਯਾਏ॥

ਸਾਹਿਜਹਿੰਕਪਿਜਾਰਤਹਿਰੈਤਹੀਨਿਰਾਖਿਮਰਿਜਾਇ॥੮੩॥**ਕ** ੧੮੫

ਬਿੱਤੁ॥ ਪੁਛੁਪਰਜਾਰੇਤਬਿਰਾਜਮਾਨਹਨੁਮਾਨਮਾਨਬੜਵਾਅਲ
ਸਿੰਧੁਅਕੁਲਾਤੁਹੈ॥ਕਿਧਿਸੇਪਸਿਰਾਕੋਟਬੀਜੁਰੀਕੇਪੁਜਿਕਿਧਿ
ਤਿਜਿਨੈਨਸੇਤਿਨੈਨਮੈਨਉਤਪਾਤੁਹੈ॥ਕਿਧਿਹੋਮਰਿਗਰਨਕੁਮਤਿ
ਲਸੇਤੁਲੈਕਿਧਿਸੁਰਜਸਮਿਲਯੋਇਦੁਪਨੁਪਸੇਹਾਤੁਹੈ॥ਅੰ
ਰੇਛੁਬਿਰਾਮਕਾਬਿਮਾਨੇਰਾਮਚੰਦਰਰਾਵਨਪ੍ਰਚੰਡਕੇਪ੍ਰਤ
ਪੁਛਾਜਿਜਾਤੁਹੈ॥੮੪॥**ਕਾਬਿੱਤੁ॥** ਛਾਡਛਾਡਛੋਹਰਨਿਭੋਹ

ਰਨਿਸੰਜੁਤਾਰਛੁਪਜਲਛੁਹਰਨਤਾਸਨਿਤਰਾਸਤੇਯਾਂਤਿਨ
ਬੁਝਾਈਛੁਰਹੀਛੁਨਹੈਸਵਾਈਲਾਈਹਨੁਮਲਕੀਬੁਝੈਨਪੁ
ਸਪਾਸਤੇਸੇਨੇਕੀਅਟਾਰੀਚਿਤ੍ਰਸਾਰੀਪਰਜਾਰੀਜੈਸੇਪਾਸ
ਕੀਅਟਾਰੀਜਰਗਈਛੁਰਬਾਸਤੇਦਾਤਨਚਬਾਇਗਾਇਪ
ਕੋਰਯੋਨਜਾਇਕਪਿਭਾਜਿਗਈਰਾਂਨੀਸਬਰਾਵਨਕੇਪਾਸਤੇ
ਦਿਪਿ॥ਕਾਬਿਤ੍ਰ॥ਲਾਗੀਚਹੁਓਰਾਅਗਿਸੁਤੇਸਬਉਠੇਜਗਰੀ
ਛੁਤੇਕਹੁਕੇਨਪਗਾਏਕਚਲੇਜਾਤੇਹੈਭੂਤੇਹੈਰਹੈਹੈਤੇਅ

ਛੁਤੇ ਨਾਹ ਹਨ ਪਾਏ ਹਨੁ ਮਾਨ ਜੀ ਤੇ ਗਯੋ ਦਾਂਤ ਨ ਸੇਖਾ ਤੇ ਹੋ॥
ਕੀਨੋ ਜਿਨ ਗਾਵਨ ਨਿਪੁ ਤੇ ਜਮ ਹੁਤੇ ਜਮ ਕੁਤੇ ਖੇਤ ਮੁਡਾ ਅਜਹੁ
ਤੇ ਨ ਸਿਰਾ ਤੇ ਹੋ॥ ਪਰੀ ਦਿਨ ਹੁਤੇ ਰੋ ਰਹੈ ਗਾਏ ਕਪੂਤ ਸਬਰ
ਮਚੇ ਦਦੂਤ ਇਵ ਹੁਤੇ ਨ ਡਰਾ ਤੇ ਹੋ॥ ੯੬ **ਸਵੇਦਾ** ਜਾਂਗੁ
ਨਰਾ ਅਸੇ ਬੇਰੁ ਕੀ ਓਸ ਠਤਾ ਛੁਨੇ ਤੇ ਮਤ ਹੋ ਗਈ ਕਾਰੇ॥
ਲਿਕ ਪਤੀ ਗਹੇ ਸੀਅਾ ਅਨਿਸੁ ਦੇ ਕਰਤਾਰ ਦੁਹੈ ਕਰ
ਨਾਚੇ॥ ਪੰਛੁ ਸੇ ਲਾਇ ਜਰਾਇ ਦਏ ਹਨੁ ਮਾਨ ਸੁਨਾਰ ਕੇ

੧੬੬

ਫਾਰਤਸਾਚੇ ਪਰਾਵਨ ਕੇ ਪਰਪਚਿਨ ਤੇਜਰੇ ਕੇ ਚਨ ਕੇ ਗ੍ਰਹਰੇ ਚਨ ਬਾ
 ਚੇ ॥ ੯੭ ॥ **ਸੋਵੈਯਾ** ਫੁਲ ਗਯਾ ਅਮਰੇ ਸੁਦਿ ਨੇ ਸਖਰੇ ਸੁਜਲੇ
 ਸੁਸਮੀ ਸਬਹੀ ਤੇ ਸੁਰਜ ਬੀਸ ਸਿਰੇ ਮਲਹੈ ਸੁਨ ਸੀਰ ਘੁਬੀਰ
 ਭਏ ਜਬਹੀ ਤੇ ਯੇ ਮਲਕੇ ਫੁਲ ਰਾਜ ਨਿਹਾਰ ਤੁਰੇ ਨਰਤੀ ਤ
 ਮਰੂਪ ਮਹੀ ਤੇ ਜਾਰ ਕੇ ਲਿਕ ਨਿਸਿ ਕੁਝ ਯੇ ਕਪਿਰਾ ਵਨ ਰੰਕ
 ਭਯੋ ਤਬਹੀ ਤੇ ॥ ੯੮ ॥ **ਕਬਿੰਤੁ** ਖਾਸੀ ਚਿਤੁ ਸਾਹੀ ਚਿਤੁ
 ਹੋਰਨ ਸਵਾਰੀ ਪਾਇ ਤੇ ਈ ਤੋ ਜਰਾ ਈ ਜਰਗਾ ਈ ਲੇਤਸ

ਸਤੋ ਗਲਿ ਗਾਭਾ ਗੋਜਾਤ ਪਾਛੈ ਚੰਦਨਾ ਜਰਤ ਜਾਤ ਕੇ ਸੇ ਸੁਖ ਪਏ

੧੮੭

ਬਿਨ ਲਿਕਾ ਪਤਿਨਾ ਸਤੋ ਚੋਗਟਾ ਬਜਾ ਰਜੇ ਰੇਖੀ ਥੀ ਚਟ ਸਾਰ

ਜੇ ਰਘੋ ਰਾਗ ਬਿਯਾਰ ਜੇ ਰੇ ਕਪਿ ਰੋ ਬਿਲਾਸ ਸਤੋ ਜਾਗੀ ਗੁਨਮ

ਨਪਰ ਜਾਗੀ ਸੀਤਾ ਜੁ ਕੇ ਸਤ ਛਾਰੇ ਨਗਾਈ ਸੁ ਬਿਭੀ ਪਨ ਕੇ ਬ

ਸਤੋ ਗਦੌ **ਕਾ ਬਿੰਤੁ** ਪਾਵਨ ਪਵਨ ਪੁਤ ਦੁਤਰ ਪੁਖੀ ਰਿਜ ਕੇ

ਤੀਰਦ ਸਕਿ ਪਕੇ ਨੇ ਕੁਸ ਕੁਚਾ ਤੇ ਹੋ ਰਾਮ ਬਣ ਛੀਰ ਨੇ ਕੁ

ਨੀਚੇ ਨਕਰਤ ਡੀਠ ਬੇਲੇ ਗੁਨਮਾਨ ਕੇ ਨਪਟ ਕਤ ਪਾਤੈ ਯਾਸ

ਬੈਸਹਿਰਹੈਫੁਰਤੁਰਨਕਹੈਐਹੁਕਹੈਕਜੇਹੁਜਾਇਬਲੇਦੰ
ਰਬਾਰਖਾਤਹੈਮਮਨਮਨਸਿਕਾਜਾਕੇਮੇਸੋਗਰੁਬੀਕਾਮੇ
ਸੀਲਿਕਾਜਾਰੇਖੀਰਜਸਤੁਕਾਦੀਇਜਾਤਹੈ॥ ੧੦੦॥ ਕਬਿੱਤੁ
ਐਸੀਤੁੰਤਿਜਾਰੀਲਿਕਸਮੁਦਪਖਾਰੀਧੰਛੁਸਮਾਧਨ
ਹੇਤੁਜਾਨਕੀਕੋਸਿਰਨਾਐਹੈ॥ ਬਾਹੁਮੇਉਖਾਕੇਵਾਕੇਬੇ
ਟਾਇਕਾਕੇਮਾਤਾਗਾਉਪਰਜਾਕੇਮੇਸੋਬਚਨਸੁਨ
ਐਹੈ॥ ਰਾਮਕਾਮੁਕੀਨੋਮੇਰੁਮੇਹੁਜਸੁਲੀਨੋਰਖੁਖੀਰਤੇਰ

ਤਰੁਦੀਨੋਹੀਸੋਪਹੁਚਾਯੋਹੈ। ਸੁਖਮੇਰਿਖਾਇਏਕੁਦਾਂਤੁਕੇਮ
ਨਾਇਤਬਹਨੁਮਾਨਫਾਂਦਿਸਿਪੁਰਮਾਦਿਗਾਅਯੋਹੈ॥ ੧੦੧
ਕਬਿੰਤੁ ਦੁਰਹੁਤੇਰੇਖਰਪੁਬੀਰਸੁਖਪਾਯੋਕਯੋਰੇਖੋਹਨੁਮਾ
ਨਾਅਯੋਲਾਗਤਸੁਹਾਵਨਾ। ਖੇਤਨਉਪਾਰਤੁਹੈਬੈਲੇਤਾਹਿਮਾ
ਰਤੁਹੈਜਾਨਤੁਹੈਸੀਤਾਸੋਪੁਆਤੁਹੈਪਾਵਤਾ। ਮਾਥੇਚਰਨ
ਰਬਿਦੁਉਪਰਲੁਠਾਇਰਪੁਗਾਇਸੁਉਠਾਇਕੀਠਿਛਾਤੀਸੋ
ਲਗਾਵਨਾ। ਬੈਲੇਯੋਪੈਨਪੁਤਮੈਸਪੁਤਕੈਨਕਰੀਨਾਥਪਾਇ

ਨਤੇਘਰੀਦੈਕਮੇਥਿਨਉਠਾਵੁਨੇ॥੧੦੨॥ **ਕਬਿੱਤੁ** ਪੀਠਿਨਸਮੁੰਦੁ
ਬਾਰਿਲਿਕਨਕਰੀਉਜਗਿਜਾਨਕੀਨਲਜਾਯਕੋਨੁਕਾਜੁਕੀ
ਓਜਾਇਕੋ॥ ਤੁੰਤੇਮੇਰੇਅਗਿਕੋਸੇਸੀਅਗਿਯੋਮਿਲੇਰਾਮਰ
ਵਨਕੋਸੀਸਨਬਖੇਰੇਅਗੋਅਗਇਕੋ॥ ਕਹਾਭਯੋਸਿਪੁਫੰਦ
ਗਯੋਸੀਅਦੇਖਾਅਯੋਸਾਗੇਅੰਛੁਲੀਕਰਾਵੁਦੀਓਜਗਾ
ਇਕੋ॥ ਸੀਤਕੋਰਤਨੁਦੀਨੋਪਾਨਕੋਪਤਨੁਰਾਖਯੋਬੁਝਤਸੇਰੇ
ਜੇਰਾਪੁਡਾਬਮੁਸਕਾਇਕੋ॥੧੦੩॥ **ਸੋਹੈਯਾ** ਮੇਰੇਹਨੁਕਰੇ

ਸੀਰਖੁ ਬੀਰ ਕਛੂ ਸੁਪਹੈ ਸੀਅ ਕੀ ਛਾਤਿ ਮਾਹੀ ਹੋ ਪੁਰੁਲਿ
 ਕਕਲਿ ਕਬਿਨਾ ਸੁਬ ਸੈਤ ਹਿਰਾ ਦੁਖ ਬਾਗ ਕੀ ਛਾਹੀ ਅੰਨ੍ਹਿਤ
 ਹੋ ਕਹਿ ਬੇਈ ਕੋ ਨਾਖੁ ਸੁਕ ਜਨਮ ਹੀ ਹਮ ਤੋ ਬਿਛੁਰਾਹੀ ਪਾਨ
 ਬਸੇ ਪਦ ਪਕਿ ਜਮੈ ਜਮੁ ਆਵਤੁ ਹੋ ਪਾਰਿ ਪਾਵਤੁ ਨਾਹੀ ੧੦੪
 ਸਵੈਯਾ ਫੁੰਦ ਗਯੋ ਸਤ ਜੋ ਜਨ ਸਿਧੁ ਪਕਿ ਲਿਖਿ ਬਾਰਿ
 ਹਰੁ ਤਨਹੋ ਰੋਘ ਫੁੰਦ ਸੁਪਹੈ ਦੁਖ ਅੰਚ ਲਗੀ ਨਹਿ ਫੁਕੈ ਦੇਲਿ
 ਕਨਿ ਸਿਕ ਨਿਬੇ ਰੋਘਾਈ ਯੋ ਕੀਤ ਮਿਲੈ ਲਾਜੇ ਹੋਰੀ ਜਮ

ਸੀਰਖੁ ਬੀਰਛੁ ਵੇਤਨੁ ਤੇਰੇ ਜੇ ਸੇਕਛੁ ਸੀ ਅਨੈ ਨ ਕੇਨੀ ਰਖ
 ਯੋਨਿ ਧਿਤੀ ਰਗ ਯੋ ਬਲੁ ਮੇਰੇ ॥ ੧੦੫ ॥ **ਸਵੈਯਾ** ਅਪੁਰੁਖੁ ॥
 ਨਿਸੁਯਾ ਨਿਮਹਾਰਖੁ ਬੀਰਸੁ ਨੇਹਨੁ ਮਾਨਸੁ ਨਾਹੈ ਤੋਲਗ
 ਤਾਲਤਮਾਲ ਬਿਸਾਲ ਪਖਾਨੁ ਨਸੇ ਨਿਧਿ ਨੀਰਪਦਾਹੈ ਸੇ
 ਲਾਗਿ ਯਾਨਕੀ ਨੈਨ ਸੁੰਦਰ ਕੇ ਸਿਰਾਸੁ ਅੰਤਰ ਹਨਨ ਪਾਹੈ
 ਭਾਟਕੈ ਹੋ ਕਪਸੁ ਥਨ ਸੇ ਬਹੁ ਰਜ ਬਿਧਿ ਬਿਧਿ ਕਿਆ ਪੁਬ
 ਥਾਹੈ ॥ ੧੦੬ ॥ **ਦਿਹਰਾ** ॥ ਯੁਗਲ ਸਿਧੁ ਕਹਿ ਕਥਾ ਪੀਤੁ

ਨਿਯੋਸੁਖਦਾਇਕ ਤਬਸੀਤ ਕੋ ਅਗ ਕੀ ਕਹਤ ਹਨੁ ਸਿਰਨਾ ੧੮੦
੧੦੭ **ਕਾਇਤੁ** ਦੁਬਰੀ ਤੇ ਮੇਸੀ ਦੇਖੀ ਸੁਨੇ ਰਖੁ ਰਾਇ ਜਾ ਕੇ
ਅਗੇ ਦੂਜ ਸਸਿ ਕੀ ਕਲਾ ਤੇ ਅਤ ਪੀਨੈ ਹੋ ਪੀਰੀ ਇਹੁ ਭਾਂ
ਤ ਜਲੇ ਹਰਦੀ ਕਸੁ ਭੁਰੇਗਾ ਅਘਨ ਕੇ ਅਗੇ ਮੇਹ ਸਾਂਵਨ
ਕੇ ਹੀਨੇ ਹੋ ਬਿਰਹ ਕੇ ਸਾਸਨ ਕੇ ਅਗੇ ਅਗੇ ਮੇਸੇ ਜੈ ਸੇਮ
ਹਾਹਿ ਮੇਲ ਮੁਖ ਸੁਸਨ ਅਪੀਨੈ ਹੋ ਜਨ ਕੇ ਸੁਤਾ ਕੇ ਏਕੁ
ਤਿਬੁਤ ਸੀਲ ਸੁਨ ਮੇਰੇ ਖੇ ਦੇਖੇ ਮੇਤ੍ਰੇ ਪੁਰਤੀ ਨੈ ਹੋ ੧੦੮

॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਹਿਸ ਬੇਲੇ ਰਖੁ ਬੀਸ ਮਇ ਪਵਨ ਪੁਤ ਪਰਬੀ ਨਾ ਬੁ
 ਤੁਤ ਤੇ ਕਹਲ ਛੁਮਨਾ ਕਥਾ ਕਹੈ ਅਬ ਤੀਨਾ ॥ ੧੦੮ ॥ **॥ ਸੋਰਠਾ ॥**
 ਰਾਵਨ ਨਗਾਰ ਸਮੇਤ ਮਹੁ ਜਲ ਨਿਧਿ ਕਮੇਤ ਰਗ ਯੋਗ ਮਗ
 ਨ ਲਿਕੋ ਕੇ ਦੇਤ ਲਿਕਾ ਪਤਿ ਚੁਪ ਕਜੇ ਕਰੀ ॥ ੧੧੦ ॥ **॥ ਸੋਟੇਯਾ ॥**
 ਜਾਨਤ ਹੋਹ ਮਤੇ ਕਪੈ ਚਛੁਰੁ ਖਨ ਕੇ ਫਲ ਕੇ ਅਨੁਰਾਗੀ
 ਅੰਗ ਬਡੇ ਯਹ ਪੈਰ ਧਰੈ ਇਹ ਰੂਹ ਰੇਤ ਡਾਰ ਪਰੇਤੁ ਰੁਲਾ
 ਗੀ ॥ ਸੀਰ ਪੁਬੀਰ ਕੇ ਨਾਮ ਹਿਲੈ ਭਵ ਪਾਰ ਪਰੇਤੁ ਗਮੇ

ਬਡਿਭਾਰੀ। ਤਾਹੀਕੋਧਿਆਨਕੀਓਮਨਮੇਮੁਹਿਬਾਰਪਨ
 ਖਤਬਾਰਨਲਾਰੀ॥ ੧੧੧॥ ਦੇਹਰਾ॥ ਕਾਹਿਤਬਡਾਈਅ
 ਪਨੀਹਨੁਮਾਨਸਕੁਚਾਤਾ। ਸਿਪੁਕਬਾਕਹਿਲਿਕਕੀਕਹ
 ਤਰਾਮਸੇਬਾਤਾ॥ ੧੧੨॥ ਸਵੈਯਾ॥ ਕੇਪਭੁਯੇਤਹਪਾਵਕਕੇ
 ਪਭਕੇਚਨਕੇਗਾਢੇਅੰਸੇਲਜਾਯੇਹੈ। ਸੀਰਖੁਬੀਰਬਿ
 ਓਗਭਰੇਪੁਨਜਾਨਕੀਸਦਾਸਨਪੰਨਪੁਜਾਯੇ। ਤੇਲਸੇ
 ਤੂਲਾਭਿਯੇਘੋਰਸੇਪਦਤਾਹੀਕੇਉਪਰਹੋਪਰਮਾਯੇ॥

੧੮੧

੦

ਦੇਖਹੁਨਾਖਬਰੇਯਹਕੀਤਕੁਲੋਗਕਹੈਹਨੁਮਾਨਜਰਯੋ
੧੧੩ **ਦੇਹਗਾ** ਅਬਰਾਹੁਨਕੇਨਗਰਕੀਕਥਾਕਹਤਹਨੁਮਾ
ਨਾਸੁਨਤਰਾਮਹਿਤਚੈਪਸੇਸੀਤਸੁਨਹੁਦੈਕਾਨਾ ੧੧੪ **ਕ**
ਬਿੰਤੁ ਕਥਾਹੈਨਿਦਾਨਕੀਨਰੁਦਸਨਮਾਨਕੀਨਬਾਨਨਕੀ
ਮਾਨਕੀਨਕਥਾਰਾਗਤਾਨਕੀ ॥ ਰਹੀਨਰੁਮਾਨਕੀਨਕ
ਹੁਚਫਜਾਨਕੀਨਪੀਰਖਪੁਮਾਨਕੀਨਕਥਾਖਾਨਪਾਨਕੀ
ਬਿਦਨਪੁਰਾਨਕੀਨਸੁਨੀਏਸਿਆਨਕੀਹੈਤੁਰਜੇਕਹੈ

ਤੰਸਿੰਗਰਪੁਕੁਲਭਾਨਕੀ॥ਰਾਮਡੂਰਰਾਵਨਕੇਨਗਾਰਦਗ ੧੯੨

ਰਾਮਰਬਗਾਰਬਜਾਰਾਮਾਮੁਕਥਾਭਾਜਿਜਾਨਕੀ॥੧੧੫

ਦੇਹਰਾ॥ਇਹਬਿਧਿਸਬਸੁਖਸੇਬਚਨਸੁਨੇਰਾਮਪਰਬੀਨ॥

ਹਨੁਮਾਨਸੇਯੋਕਯੋਜੋਹੇਵੈਤਯੋਤੀਨ॥੧੧੬॥ਇਤਿਸੀ

ਰਾਮਗੀਤੋਹਨੁਮਾਨਲਿਕਾਜਾਗਿਆਇਬੋਛੁਛਵੈਅੰਕੀ॥੬੯

੫੩੭॥ਕਾਇਤੁ॥ਚੰਦਮਾਚਕੇਰਜੇਸੇਗੁਡੀਬਸਤੋਰਾਮਨ

ਘੋਰਨਸੇਮੇਰਦੇਵਤਾਪਿਉਖਪਾਨਸੇ॥ਜੇਸੇਉਖਪੁਖਪਾਨ

ਫੁਲ ਜਲ ਰੁਖ ਭੁਖ ਦੇ ਸਕਾਹਿ ਜਸੁ ਸੁਨ ਬਾਮਨ ਕੇ ਦਾਨਸ
 ਜੈਸੇ ਬੇਰਾਜਾ ਨਿਰਪੇਖ ਸਨ ਮਾਨ ਜੈਸੇ ਕਾਨਨ ਕੇ ਤਾਨ
 ਜੈਸੇ ਜੇਰੇ ਰਾਨਸੇ ਜੈਸੇ ਬੀਰ ਬੀਰ ਸੇ ਜੈ ਬਾਰ ਪਕ
 ਤੀਰ ਸੇ ਤੇ ਮੇਸੀ ਪੀਤਿ ਲਾਗੀ ਰਖੁ ਬੀਰ ਹਨੁ ਮਾਨਸੇ।
 ੧ **ਦੋਹਰਾ** ਤੁਧਾ ਛੇਕ ਥਕਟ ਕਕੀ ਅਦਕੁ ਕੀਕਾਹਿਰਾਂ
 ਮਾਸੀ ਰਖੁ ਪਤਸੀ ਮੁਖ ਕਯੋ ਅਬਾ ਬਿਲਿ ਬਕਿਹ ਕਾਂਮ
 ੨ **ਸੋਹਰਾ** ਸਬੈ ਚਲੇ ਕਾਪਿਨਾ ਬਸੁ ਭੁਵਿਨ ਪਰੀਠਿ

ਛੰਡ ਬਲਾਗ ਅਲਖ ਨ ਪੁਨਿ ਸਾਬਦ ਸਮੀਖਿ ਜੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਦਿਨ ੧੯੩
੩॥ **ਦੇਹਰਾ** ਨਿਰਖ ਕਦ ਕੁਰਤੀ ਰਪਦ ਕਪੁਛਿ ਚਿਤ ਹਰਖ
ਸੋ ਚਾਲਿ ਰਪੁ ਪਤਿ ਕੇਤੀ ਰਧ ਨੁ ਮਾਨ ਬਿਨ ਤੀ ਕੇਰੈ ॥੪॥ **ਸੋਹੇ**
ਦੁਆ ਨਾ ਬਚ ਲੇਉ ਮੇਰੇ ਕਪਿ ਰਾਇ ਸੁਲਾਹਿ ਕੇਰੈ ਸਬ ਜੁ ਪਮ
ਨੀਕੀ ਹਾਲ ਤਨ ਉਚਦੇ ਗਜ ਕੇ ਤੈ ਸੇ ਦੇਖ ਤੇਰੇ ਗਤਿ ਯਾਪ
ਰਨੀਕੀ ਭੁਤ ਲਬ ਸਮਪ ਗੀਜ ਨੁ ਰਾਤ ਗਈ ਦਬਿ ਪੁਪ ਭਾ
ਤਮ ਨੀਕੀ ਭਾ ਰੇਤ ਕਛੁ ਪਕੇ ਸਿਰ ਉਪ ਰੇਫੇ ਲਰਹੀ ਫੁਟਿ ਮ ॥

ਲਗਨੀਕੀ॥ ੫॥ **ਕਬਿੱਤੁ** ਕਿਯੋਰਖੁ ਬੀਰਸੁ ਬੀਰਹਨੁ ਮਾਨਕ
ਪਿਯੁਥਾਇਨ ਬਾਤਨ ਕੇਲਾਗਤ ਸੁਹਾਵਨਾ ਭਿਮਿਭਾਰੁ ਦੀਬੇ
ਕੋਕਿਸੁਰਦੁੰਘਿਲੀਬਿਕੋਸਮੁੰਝਕੀਚਕੀਬਿਕੋਕਿਪਾਨਕੇਸੁ
ਕਾਵਨਾਕੁਰਮਕਕਣੇਸਕੋਕਿਸੋਰਦੇਸਦੇਸਕੋਕਿਹਾਲ
ਹੁਲਾਸਾਰੀਕਾਰਿਉਧਮਮਚਾਵਨਾਤੇਰੇਭੁਜਦਿਤਕੇਪੁਤਾ
ਪਕੇਭੁਰੇਸੇਮੇਹਿਗਾਵਨਸੇਮਾਰਿਜਸੁਦੇਦਭੀਬਜਾਵਨਾ॥
੬॥ **ਦੋਹਰਾ** ਕਰੀਬਤਾਈਦਾਸਕੀਆਪੁਨਸੀਰਖੁ ਬੀਰ

ਬਨਪੁਰਪੰਟਨਗਰਤਜਿਨਿਜਿਕੋਨਿਨਿਪਿਨੀਰਾ॥ ੧॥ ੧੮੪
 ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਦੇਖਿਗਾਉਕੀਨਾਰਿਨਿਜੁਮਾਨਸਸੇਯੋਕਹੈ॥
 ਰਾਜਸਮਾਜਾਬਿਸਾਰਚਲੇਲਰਨਦੈਤਾਪਸੀ॥ ੮॥ ਸੋ
 ਰਠਾ ॥ ਤੇਕਪਿਕਹੈਬਿਬੇਕਤੁਮਪਤਾਪਜਾਨਤਨਹੀਜੇ
 ਰਘੁਪਤਿਹੈਏਕਮਰਿਕੁਲਬਨਦਵਾਅਨਲਾ॥ ੯॥ ਕ
 ਬਿੰਤੁ॥ ॥ ਕਹਾਉਯੋਜੋਨਸਿਰਾਬਾਰਨਤੁਰਿਗਾਰਬਚਮਰਧੁ
 ਜਾਨਛੰਡਚਾਮੀਕਰਪਾਲਕੀ॥ ਹਾਥਨਕਮਾਂਨਕਟਬਾਨ

ਰਨਸੁਲਨਾਹੀਕਾਹੁਕੇਤਿਸੁਲਹੈਨਦੇਖੀਛਾਬਿਛਾਲਕੀ
ਰੀਛਕਾਪਿਸੀਗਾਤੈਰਚਾਜਾਕੇਜਦਾਹੈਮੁਡਿਰਾਵਨਸੇਬੈ
ਰੁਸਿਪੁਬਾਧਸੇਬਡੇਸਾਲਕੀ।ਤਉਏਕੁਰਾਮਹੀਤਿਪੁਰ
ਨਹੈਕਾਮਸਬਕਰੈਗੇਰਸੇਈਅਰਿਸੈਨਾਮਹਾਂਕਾਲਕੀ
੧੦ **ਕਬਿੱਤੁ** ਮੇਸੀਭਾਂਤਸਿਰਾਕਾਪਿਰਾਜਾਜਾਮਵਿਤਨ
ਲਨੀਲਬਾਲੀਪੈਨਪੁਤਸੇਸੁਹਾਯੇਹੈ।ਏਕਨਕੇਗਾਬ
ਗਹਿਏਕਨਸੇਬਾਤਕਹਿਏਕਨਕੇਆਗੇਅਰਿਉਏਕਨਿ

ਨਚਯੇਹੈ ॥ ਜੀਅਮੈ ਤੋ ਜਾਨੈ ਪੀਰ ਬਡੁ ਪੀਰ ਨਿਮੈ ਪੀਰ ਬੀਰ
 ਰਖੁ ਬੀਰਤੀ ਰਬਾਰ ਪਕੇ ਅਯੋਹੈ ॥ ਕਹੈ ਲਛਮੀ ਨਯਾ ਕੀਰੇ
 ਖਿਯੋ ਛਿਠਾਈ ਰਾਮ ਚੰਦ ਨੂ ਕੇ ਅਗੇ ਸਿੰਧੁ ਗਾਰ ਬੁਝ ਨਯੇ
 ਤੇ ॥ ੧੧ ॥ ਲਛਮੀ ਦੇਵਾਰਾ ਕਬਿੱਤੁ ॥ ਅਗੇ ਨ ਮਿਲ ਨਿਅ
 ਯੋ ਭੇਦ ਮਲਹੁ ਨ ਲਯਾ ਯਸੀ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਨ ਕਮਲ ਨ ਛੁਦਾਯੇ
 ਹੇ ॥ ਕਹੈ ਤੇਰੁ ਸਾਂਈ ਯਾਹਿ ਬਾਇੰਦੀ ਏਕੈ ਸੇ ਬਨੈ ਜੈ ਲੋਮੇ
 ਸੇ ਮੁਰਖ ਨੀਕੈ ਸਮੁਝਾਯੋਹੈ ॥ ਆਇਸੇ ਜੋ ਪਾਉਂਯ ਮੇਛੁ

ਰਹਿਉਤਾਉਰਾਮਤੋਲੈਆਗਿਬਾਨਲੈਕਮਾਨਸਚਢਾਯੈ
ਬਾਮਨਕੋਰੂਪਕਰਰਾਮਚੰਦ੍ਰਜੋਤਤੁਰਕਾਂਪਤਿਅਸੀਸਦੈਕੈ
ਬਚਨਸੁਨਾਯੈਹੈ॥੧੨॥ਸਾਰਰੇਵਾਚਾਕਾਬਿੰਤੁ॥ਬੇਡਰਲ
ਧੀਰਤਮਭੀਰਮੇਸਹਾਇਹੋਤੇਮੋਤੇਕਹਾਚੁਕਪਰੀਕ੍ਰਿਪਾਕੈ
ਸੁਨਾਈਏ॥ਸੀਤਾਦਸਕੋਪਹਰੀਕੋਨੁਜਾਨੈਕਯਪਰੀਛ
ਪੀਗਿਏਮੇਮੇਤਬਤੁਮਕੋਬਤਾਈਏਕਹੇਸੁਕਿਜਾਉਸੈਨ
ਉਤਰੈਬਿਨਾਹੀਨਾਉਕਹੇਲਿਕਬੋਰਨੈਕੁਆਇਸਜਪਾਈ

ਏ॥ ਕਾਰਨ ਕਰਨ ਹੋਤੈ ਸਾਗਰ ਸਰਨ ਮਾਯੇ ਲਾਗਤ ਚ
ਰਨ ਮੇਰਿ ਕਾਰੇ ਕੋ ਜਗਾਈਏ॥ ੧੩॥ ਰਾਮ ਚੰਦ ਦੁਆਰਾ ਕਬਿਤੁ
ਤੇਰੇ ਈਤੈ ਉਪਰੇ ਦੁਇ ਗਾਯੇ ਸੀ॥ ਆ ਕਪਾਪੀ ਤਾ ਸੋ ਜਾਇ
ਆਗੇ ਲਰ ਸੁਗਾਰ ਛੁਡਾਵਤਾ॥ ਐਰ ਤੇ ਮੇਨ ਕੁ ਬਕੁ ਕੰਛ
ਪਕਠੇ ਰਹੁ ਰੇ ਮੰਛ ਬੜਾਵਾ ਗਨ ਹਤਾ॥ ਹਿਕੇ ਪਠਾਵਤਾ॥ ੫
ਰਸ ਤਸ ਪੰਛ ਹੇਰੁ ਜੀਗਨ ਕੇ ਲੰਛੁ ਹਾਮੇ ਲਾਇਏ ਕਰੋ
ਰਨ ਕੁਸਾਮੁ ਹੇਰੁ ਉਡਾਵਤਾ॥ ਐਰ ਸਬ ਰਹੀ ਤੇਰੀ ਮਾਨਤੈ ਤੈ

੧੯੬

ਕਹੀਸਿਪੁਸੀਤਾਨੁਕੇਕਾਜਜਾਇਸੀਪਤਜਗਾਵਤੀ॥੧੪॥ਸਾਗ
ਰੇਵਾਚਾ॥**ਕਾਇਤੁ**॥ਜਿਹਉਚੇਜਾਉਤਬਤੁਮਤੇਡਰਾਉਨਾਖਏ
ਕਹਾਬਚਦੇਮੇਰੇਪੁਲੇਉਤਪਾਤੁਹੈ॥ਸਮੇਰਾਇਨਮੰਛਕੰਛਉਰਗ
ਹੁਤਾਸਨਤੇਸੁਨੇਬਾਲਿਜਾਉਲੈਕਪਤੀਜੀਤਿਯੋਜਾਤੁਹੈ॥ਏਕ
ਗਿਰਸਹੀਹੈਸਪੰਛਤਾਕੇਪੰਛਨਕੇਕਾਟਬੇਕੀਇਫੁਬੰਝੁਲ
ਏਅਕੁਲਾਟਹੈ॥ਸੀਪਤਿਬਤਾਵਤੁਹੈਮੇਰਿਬਹਕਾਵਤਹੈ
ਮੇਨਹੀਸੇਤਾਅਬਰਾਵਰਈਗਾਤੁਹੈ॥੧੫॥**ਦੇਹਗਾਇਹ**

ਬਿਪਬਿਨਤੀ ਕਰਉ ਦਧਿ ਰਹੇ ਚਰਨ ਲਪਟਾਇ। ਕਹਿਲ ੧੬
ਫੁਮਨ ਕਾਹਿ ਕੀਜੀਏ ਪੁਰਲੀਜੀਏ ਉਰਾਇ। ੧੬ ਰਾਮਚੰ
ਦੇਵਾਚਾਸਿ॥ ਮੁਸਕਾਨੇਰ ਪੁਬੀਰ ਬਡੇ ਚਤੁਰ ਸਤਿ ਤਾਪਤੀ॥
ਬਿਹੁਹੁ ਸਿਧਨੀ ਰਜੇ ਮਾਨੈ ਪਤਿ ਜੀਖ ਸਬਾ॥ ੧੭ ਕਾਬਿਤੰਗ॥
ਆਜੁ ਤੇ ਤਿਹ ਰਕੂਲ ਬੈਸੇ ਯਹ ਰੁਖ ਮੁਲਸੇ ਈਸੁ ਲਕੀ
ਬੈਪੈ ਰੋਗਾਤ ਹੀ ਬਨਾਇ ਬੈ। ਬਾਤੈ ਹਨ ਆਰਸ ਕੀ ਗੀਤਿ ਨ ਸੁ
ਪਾਰਸ ਕੀ ਲਾਖ ਫੇਰ ਏ ਕਬਾਰ ਪਾਰੈ ਤੇ ਰੇਜਾਇ ਬੈ। ਕਹਯੇ

ਲਛਮੀ ਨੇ ਤੇ ਸੇਰਾ ਅਹੈ ਕਾਹਿ ਤਸਿ ਪੁਆ ਜਜਸੁ ਲੇਹੇ ਮੇਸੇਸ
 ਮੇਕ ਬਪਾਇ ਬੋ ਨਾ ਤੇਰਾ ਜਾ ਸਗਰ ਕੀ ਸਿਤ ਤ ਕੇ ਜਾਨ ਤੇਰੇ
 ਬਿਨਾ ਮੁਖ ਦੇਹੈ ਸੇ ਤੁਰਤੁ ਪਦਾਇ ਬੋ ॥ ੧੮ **ਕਬਿਤੁ** ਬੁਤ
 ਮਾਨੀ ਸੀ ਸਧਰ ਰਲ ਮੇਰੇ ਪੁਨਾਮ ਕਰ ਸੁਨੀ ਹਨੁ ਮਾਨ ਰਾਮ
 ਮੇਸੇ ਰਹਿ ਰਾਈ ਹੋ ਕਹੀ ਬੁਰੀ ਭਈ ਬਾਤ ਪਰਖ ਕੀ ਗਈ
 ਸਬ ਜਾਇ ਜਾਅਦਿ ਤਨ ਲਨੀ ਲਿਖੇ ਜਨਾਈ ਹੋ ਜਗ ਮੇਰ
 ਲੇਹੀ ਬਾਤ ਸੇਨਾ ਕਾਧਿ ਰਾਜਨ ਕੀ ਰਾਮ ਬੂਝਿ ਸਿਧੁ ਬਾਹ

ਹੈਕੈਪਹੁਚਾਈਹੈਸੋਤੋਏਕੁਬਾਲਕੁਨਮੇਹਿਕਛੁਤਾਲਕੁਪੈ ੧੯੮
ਦੇਖੋਤਾਤਤੁਅਹੁਕੈਕੈਸੀਲਖੁਤਾਈਹੈ॥੧੯੯॥ **ਕਾਬਿੱਤੁ॥**
ਸਬੈਏਕਜਾਤਮੁਖਰਾਤੇਅਨੇਹੈਰਿਸਾਤਤੁਪਰਸੁਨਾਈ
ਬਾਤਹਨੁਮਾਨਕਪਕੀਅਗਦਸੁਗੀਵੁਏਉਵੈਨਗਏ
ਰਾਮਾਢਿਗਸੁਨਮਹਾਰਾਜਸਿਪੁਕਗੀਬਾਤਪੈਪਕੀ॥
ਨਾਥਹਮਸਾਗਰਕੀਗੋਲਕੈਸੇਚਲੇਅਰੁਤੁਮਹੁਏਬਿ
ਚਾਰੇਯਮੇਬਾਪਬੈਕੈਹੈਨਬਲਵਿਤਹਮਕਿਪੈਹਨੁਮਾਨ

ਉਥੇ ਆਗੇ ਪਤਲ ਪਕੀ ॥ ੨੦ ॥ **ਕ ਬਿੰਤੁ** ਦੇਖੇ ਮੇਸੀ ਭਾਂਤ ਸਬ
ਗਾਂਮ ਚੰਦ ਬੇਲੇ ਤਬ ਮੇਹੁ ਤੇ ਕਹੀ ਗੈ ਜੋ ਸੁਰੀ ਵਹਿ ਰਾਨੇ ॥
ਮੇਹਿ ਤੇ ਤਿਹਾਰੇ ਸੁਖ ਸੁਖ ਹੋ ਸਦਾਈ ਸੁਖੇ ਸਾਗਰ ਬੰਧਾਵੈ ਕਾ
ਲਯਾ ਕੀ ਕਹਾ ਕਾਨਿਐ ॥ ਮੇਰੇ ਜੀਅ ਹੁਤੀ ਯਾਹਿ ਕਹੀ ਕੈ
ਬੰਧਾਉ ਅਪਗਾਧੁ ਹੋ ਨ ਯਾ ਕੇ ਦਯਾ ਕੀ ਸੀ ਮੇਰੇ ਬਾਨੇ ॥
ਯਾ ਕੀ ਤੇ ਸਹਿਲਾ ਆਗੇ ਰਾਵਨ ਕੇ ਬਾਂਧ ਬੇਕੀ ਕਯੋ ਲ
ਫਮਨ ਨਾਥ ਦਯਾ ਕੇ ਨੁਮਾਨਿਐ ॥ ੨੧ ॥ **ਦੇਹਰਾ** ਸੀਤਾ ਬਿ

ਫੁਰਨ ਦੁਖ ਉਦਧੀ ਪੈਰਤ ਗਇਨ ਪਾਨ ਯਾ ਕੋ ਪਾਟਤ ਕੋਨੁ
ਸਮਸਤ ਜੇਜਨ ਪਰਮਾਨ ॥ ੨੨ ॥ ਸਿਰਤ ॥ ਰਖੁ ਪਤਕ
ਯੇਸੁਨਾਇ ਉਤ ਸਾਗੁ ਗਇਤ ਸੁਭਟ ਸਬਾ ਹੁਮਨਿ ਪ
ਖਾਨ ਨਿਛੁਗਇ ਬਾਂਧਹੁ ਸੇਤੁ ਬਿਲਿ ਬਤਾਜਿ ॥ ੨੩ ॥ ਕਬਿੱਤੁ
ਚਲੇ ਕਪਿਜੁ ਬਮਨ ਅਨਦ ਸੇਗੁ ਬਮਤਿ ਸਿੰਧੁ ਬਾਤ
ਮਾਨੀ ਅਬ ਕਰੀਏ ਉਪਾਇ ਕੋ ॥ ਐਸੇ ਤੀਨੇ ਲੋਕ ਮਾਹਿ
ਰਾਮ ਕਹਿ ਦੇਖ ਸੇਸੁ ਜੇ ਦੇਵਨ ਰਚੇ ਲੋ ਅਯੁ ਮਾਇਸ

੧੮੬

ਮਿਟਾਇਕੋ ਸਿਧ ਦੁਖ ਸਹਜੇ ਬੋਲਾ ਇਨਹੀ ਕੋਰਯੋ ਭਾਈ
 ਭੁਯੋ ਨਿਰਾਧਾਰ ਯਹ ਬੋਲੁ ਰਖੁ ਗਾਇਕੋ ॥ ਯੁਗਮਾਨ ਜਾਨ
 ਜੀਅ ਬਾਤ ਪਰਮਾਨ ਯਹਿ ਬਾਰਧ ਪਦਾਇ ਬਿਨਾ ਆਜੁ ਪਾ
 ਰਜਾਇਕੋ ॥ ਕਠੋ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਬਿਦਾ ਭੁਏ ਨਿਧਿ ਨੀਰਿ ਭਰਜ
 ਗਾਵਤਰਾਂ ਮਕਹਾ ਸੁਖ ਸੇਏ ਰਖੁ ਬੀਰ ਕਧਿ ਭੁਟਾ ਅਤਿ
 ਫੁਲਤ ਚਲੇ ॥ ਕਪ ॥ ਕਬਿੱਤੁ ॥ ਚਿਰਈ ਚੁਹਦੁ ਹਾਨੀ ਪਾਰੀ
 ਪੀਅਰਾਨੀ ਅਤਿ ਆਧ ਬਦ ਚਕਵਾ ਅੰਚਕਈ ਮਿਲਾ

ਤੇਹੋਆਮਲਾਮਕਾਸਭਯੋਕਮਲਦੁਲਾਨਲਾਰੋਜਮ ੨੦੦
 ਲਭਦਰਰਸਮਾਤੇਅਕੁਲਾਤੇਹੋਤਮੀਪਤਿਜੋਤਿਕੁਮ
 ਲਾਨੀਤਮਚਰਬੇਲੇਚਰਬਾਦਭਾਰੋਸਿਖਸਬਦਸੁਹ ੦
 ਤੇਹੋਜਗੋਰਾਮਕਾਮਕੀਕਮਾਨਦੁਟੀਛਟਯੋਬਲੁਲਟੀ
 ਸੀਤਰੋਯਾਬੀਚਤੇਉਛਪਿਜਾਤੇਹੋ੨੬੬ ਕਾਇੰਤਾ ਕੋ
 ਤਕਕੇਕਾਜਰਪੁਰਾਜਬੈਠੇਸਿਪੁਕੁਲਜਹਾਂਨਲਨੀ
 ਲਲੇਲੇਆਵਤਪਹਾਰਕੀਏਕਦੁਮਡੂਰੋਰੁਖਮੁ

ਲਤੇਉਪਾਰੈਏਕਵਾਰਏਕਪਾਰਏਕਪਾਰੈਮਾਝੁਪਾਰਕੀ॥
 ਤਿਐਤਿਐਸਕੁਚਗਿਆਪਰਾਪੁਸਾਗਾਰਕੇਨਹਿਕਰੁਨਾਸ਼ਿ
 ਪਾਲਰਾਮਐਕਰੈਬਿਚਾਰਕੀ॥ ਤਿਲੰਕੁਰਾਮਾਇਕਪਿ
 ਰਾਇਕਾਰਿਸੀਸਨਾਇਬਚਨਸੁਨਾਇਮੇਸੇਰਾਪਾਵੁਕੁ
 ਮਾਰਕੀ॥ ੨੭ **ਸਵੈਯਾ** ਬਾਪਤਸੇਤਜਗਾਰਪੁਨਾਬਲ
 ਜੇਹੇਸੇਨੈਨਕੀਏਪਛਤਾਹੀ॥ ਬਾਤਸੁਨੀਬਰਬਾਰਨਬੀ
 ਰਨਿਪੀਰਤਜੀਪੁਭਪੈਚਾਲਿਜਾਹੀ॥ ਨੈਨਨੈਕੀਕਰੁਨਾ

ਰਖੁ ਬਿਸਮਿਰਿ ਮਨੁ ਜੀਨ ਹਿਦੁਰ ਕਰਾਹੀ ਤੈ ਕਰੁ ਨਾ ਕੇ
 ਕੀ ਏਕਰੁ ਨਾ ਨਿਧਿ ਪਾਬਰ ਪਾਤੁ ਨ ਪਖਿ ਮਿਲਾਹੀ ॥ ੨੮
 ਕਬਿੱਤੁ ॥ ਬਾਂਨਰ ਅਪਾਰ ਲੈਲੈ ਆਵਤੁ ਪਹਾਰ ਕਿਲ
 ਕਾਰ ਰਖੁ ਬੀਰ ਸੇਸੁ ਨਾਇ ਕੈ ਹੈ ਬਡੀ ਆਗਤਾ ਹੀ ਕੈ ਬੁ
 ਲਾਇ ਰਖੁ ਰਾਇ ਪੀਠੈ ਕੈ ਕੈ ਹੈ ਜਾਹੁ ਜਾਹੁ ਚਲੇ ਹ
 ਸਿਕਾਇ ਕਾਇ ਦਤੀ ਆਗਰਾ ਕੈ ਕੁਮਾਰ ਹਮਤੁ
 ਰਤੈ ਹੈ ਸੀਧੁ ਪਾਰ ਦੇਖੀ ਚਿਰਗੁ ਸਾਈ ਏਈ ਰਾਵਨ ਕੀ

੨੦੧

ਛੁਤੀਅੰਸਮੁਦਿਕਸੁਤਨਿਕੀਸਾਖਾਮਿਗਪੁਤਨਕੀਲਿਕਾਪਤਿ
ਦੁਤਨਿਪਠਾਈਲਿਖਿਪਤੀਅੰਸਰਦੀ **ਕਬਿੱਤੁ** ਏਕਕਾਪਿਦੁਰ
ਏਕਪਾਰਏਕਸਿੰਧੁਪਾਰਬਾਰਗਾਰਕੀਏਮਿਲਪਾਏਨਿਧਿਨੀਰ
ਕੀਏਕਦੁਮਰੁਰਏਕਰੁਰਤਪਗਾਰਏਕਭਾਰੇਭਾਰੇਪਾਏਨਜ
ਨਾਏਨਿਜੁਪੀਰਕੀਏਕਜੇਊਦਾਰਭਰਛੁਰਦੇਊਗਾਥਯਹ
ਰਾਹੁਨਲਿਲਾਰਯੀਸੁਨਾਏਰਪੁਖੀਰਕੀਏਕਕਿਲਕਾਰ
ਕਿਲਕਾਰਊਠੈਬਾਰਬਾਰਏਕਸੁਮਦੇਹਕੇਸਨਾਏਭਟਥੀ

ਰਕੇ ॥ ੩੦ ॥ **ਕਬਿੰਤੁ** ਸਾਨੇ ਛੀ ਗਨਿ ਪਿਐ ਰਸਾਨੇ ਰਮਾ ਜੀ ਸੇ ਪਤਿ
ਤਾਂ ਤੇ ਥੀ ਚਭੀ ਤਕਰਾ ਆਪੇ ਬਾਂਟ ਲੀ ਜੀ ਏ ॥ ਕਿਧੈ ਸਿਰਾ ਚਲ ਬੇ
ਕੋਟੇ ਕਟ ਬਾਂਧ ਤੁਹੈ ਕਿਧੈ ਜੁਰਮੇ ਘਨ ਕੇ ਝੁੰਡ ਨ ਸੇ ਪੀ ਜੀ ਏ
ਕਿਧੈ ਨ ਭੁਫੁਲਾ ਕਿਧੈ ਫੁਲਾ ਬਿੰਦ ਦਿਗ ਜਕ ਕੇ ਕਹੈ ਸੇ ਖਨ
ਰਾਸ ਮਹੈ ਤੇ ਸੇ ਨ ਕੀ ਜੀ ਏ ॥ ਕਿਧੈ ਟੂਟ ਗਏ ਪਹਿਰਾ ਵਤ ਮ
ਨੇ ਉਯਾਹਿ ਬਾਂਧੇ ਹੁੰਤੇ ਸਾਤ ਛੁਬ ਕਹੈ ਕੋ ਨ ਦੀ ਜੀ ਏ ॥ ੩੧ ॥
ਕਬਿੰਤੁ ਦੋਰ ਦੋਰ ਆਇ ਰਪੁ ਰਾਇ ਜੀ ਸੇ ਕਹੈ ਕਾ ਪਿਏ

੨੦੨

੦

ਕਰੀਕਹਾਹੈਕਹੋਸਾਡਬਾਪੈਛਨਮੇ॥ਚਰਨਪ੍ਰਤਾਪਆਨੁਤੇਉਂਤੁ
 ਪਹਾਰਲਾਏਵੇਬੁਢੇਖਜਿਦੁਬਰਜੇਰੋਗੀਹੁਤੇਬਨਮੇ॥ਚਲੀਏਗੁਸਾ
 ਈਅਬਲਿਕਗਫੁਤੇਰਤਾਰੇਰਾਵਨਕੇਮਿਲੇਰਹੇਜੈਹੈਹੈਸਮਨ
 ਮੇ॥ਬੇਲੇਰਖੁਬੀਰਬੀਰਪੁਲਹਿਬਫਾਏਜਾਹੁਕੈਸੇਜੈਸੇਕ੍ਰਿ
 ਪਨਬਫਾਏਧਨੁਧਨਮੇ॥੩੨॥**ਦੋਹਰਾ**॥ਸੇਤਸਕਲਪੁਰਨਭ
 ਯੋਚਲੇਰਾਮਬਲਵੇਡਾਇਕਪੁਲਪਰਪੁਲਿਕਤਚਲੇਇ
 ਕਨਭੁਮਗਪਰਚੰਡਾ॥੩੩॥**ਸੋਰਠਾ**॥ਲਿਅਛੁਤਫਲਾਏਕੁ

ਰਾਮਸਿਮਰਯੋਸਿਧੁਕੋ। ਦੇਖਹੁਰਾਜਬਿਬੇਕੁਬਾਂਧਤਾਫਿਰਿ ੨੧੩
ਪੁਜਤਪਗਟਾ॥ ੩੪ **ਇਤੀਸ਼ੀਰਾਮਗੀਤੋਸਪਤਮੋਅੰਕਿ॥ ੭॥**
੫੬੫ ਕਥਿੱਤੁ॥ ਸਿਧੁਪਾਰਿਪਰੇਸਬਾਮਾਨਦਸੇਭੁਰੇਕਾਪਿਗਾਯੇ
ਸੀਖਬਾਯੇਅਬਲਿਕਾਪਾਰਿਧਾਵਨੀ॥ ਬਡੇਬਡੇਸੁਰਜੇਲਿਗੁ
ਤੇਹਜੁਰਾਮਾਵੇਏਕਕੈਹੈਰਾਵਨਕੀਬਨੈਮਤਾਮਾਵਨੀ॥ ਤਾਹੀ
ਕੇਨਗਾਰਜਾਇਬੈਲੇਤਾਂਹਿਫੁਰਿਖਾਇਖਾਸਗੀਰਸੇਈ
ਏਕਬਾਰਤੋਲੁਟਾਵਨੀ॥ ਬੈਲੇਹਸਿਰਾਂਅਤੁਮਭੁਖੇਹੋਰਹ

ਤਨਾਥਨੁ ਸਲਕੈ ਲੂਟ ਘਰਨੁ ਠਾਮਾ ਨਿਪਾਵਨੀ॥੧॥ **ਦੇਹਰਾ**
 ਇਤਕ ਪਿਭਰ ਉਤਰੇ ਉਦ ਪਿਰੁ ਸਲਹੇ ਮਸ ਬਗਾਤਾ॥
 ਤਰਾਵਨ ਸੇਜੈ ਰਕਰਕ ਹਤ ਬਭੀ ਖਨ ਬਾਤਾ॥੨॥ **ਬਭੀ ਖਨ**
ਦਾਚਾਸੇ॥ ਜੈਨ ਕਰਹੁ ਰਿਸਨਾ ਬਤੈ ਸੇਵਕਾ ਬਿਨਤੀ ਕਰੇ॥
 ਧਿਰ ਚਰਨ ਪਰਮਾ ਬਰਾਮੈ ਬਿਰੁਕ ਲਹੈ ਕਰਨਾ॥੩॥ **ਕਃ॥**
 ਸੀਤਾਈ ਕੀ ਬਤਤਾ ਕੇਏ ਤੇ ਉਤ ਪਾਤਕੀ ਜੈ ਮੇਰੇ ਪਾਛਨ
 ਥਮੇਰੀ ਬਾਤਨ ਬਿਚਾਰੀ॥ ਨਗਾਰ ਕੇ ਬਾਸਿਨ ਕੋ ਸੇਹਦੇ

ਬੁਝੇਤੁ ਮਕੇਉ ਯੇਕਹਤੁ ਹੈ ਰਾਮ ਚੰਦੁ ਹਾਗੀਓ ਤੀਨੋ ਲੋਕ ਸੇ
 ਪਾਤਿਸਾਮਾ ਜੁਰਾਜ ਤੇਜੁ ਘਰ ਸੇਈ ਯੇਕਹਤੁ ਹੈ ਨ ਮੂਲ ਤੇਉ
 ਪਾਗੀਓ ਕਹੇਹੈ ਜਾਓ ਸੀਅਲੇ ਕੇ ਰਾਮ ਛਾਂਉ ਜੋ ਪੈਸੇ ਲੇ
 ਮਾਰਤੁ ਰਹੈ ਤੇਸੇ ਹਿ ਮਾਰਤੁ ਗੀਓ ॥ ੪ ॥ **ਕਬਿਤੁ** ਜੋ ਲੋਨ
 ਲਨੀਲ ਜਾਂ ਮਵਿਤ ਹਨੁ ਦੇ ਤੇ ਤੋਹ ਅਗਵ ਸੁਰੀ ਵਰੀ ਵ
 ਫੇਰ ਕੈਨ ਬੀਕ ਕੀ ਜੋ ਲੋਰ ਪੁਬੀਰ ਜੁ ਕੇ ਕੋਪ ਨ ਘਟਾਈ
 ਚਪੇਰ ਸੀ ਬਝਾਈ ਜੋ ਪੈਭਈ ਹੋਨ ਦੇ ਕੀ ਜੋ ਲੋਰ ਨੇ

ਗਨੀਨਚੀਪਨੀਅਧਾਈਜੇਲੇਫਿਰੀਨਦੁਹਾਈਰਕੁਗਈਕਾ
ਲਰੇਕਕੀਤਿਲੇਹੈਉਪਾਇਜਾਇਰਾਹੇਸਰਨਾਇਜੇਲੇਰੀਛਕ
ਪਿਭਾਗੀਨਬਿਦਾਰੀਛਕਿਲਿਕਕੀ॥੫॥ **ਕਬਿਤੁ॥** ਜੇਲੇਰਧੁ
ਨਾਬਜੁਕੇਹਾਬਤੇਨਛੁਟੈਬਾਨਅਨਦਸਸੀਸਨਕੀਰਾਵਨਨਗਨੀ
ਕੀ॥ ਸੁਨਲੇਨਛੁਟਓਟਬੰਕੀਨਬਚੈਕੋਉਲਾਗੇਭੇਦਚੇਦਸਾ
ਦੁਪਾਨਲਅਚਾਨਕੀ॥ ਜਾਇਗਾਹਿਧਾਇਸਿਰਨਾਇਹਾਬ
ਜੇਰਕਹਿਚੁਕਪਰੀਪਰੀਅਬਲੀਜੇਨਾਬਜਾਨਕੀ॥ ਮੇਰੇ

ਕਹਿਯੋ ਮਾਨ ਕਰਹਾ ਨਿਹੀ ਕੀਹਾ ਨਿਜਾਹਿ ਲੀਨੇ ਸੀ ਮਸਿਹੀ ਹੋ ਨਹਾ
ਜਤਨ ਮਾਨ ਕੀ॥ **੬॥ ਸਵੈਯਾ॥** ਓਟ ਕਹਾ ਭਟਯੋ ਕਰਹੈ ਰਨ ਚੇਟ
ਪਰੇ ਦਿਗਬਿਠ ਰਹੈ ਗੋਵਿੰਦ ਬਖਾਨ ਸਮੀਰ ਸਮਾਨ ਚਲੈ ਪਾਨ
ਜਿੰਚ ਲਦੇ ਸਗਹੈ ਗੋ॥ ਏ ਪਰਧਾਨ ਮਹਾਂ ਕਪਟੀ ਤੁਮ ਸਿਨਹਿ
ਬਾਤੁ ਦੁਖਾਇ ਕਹੈ ਗੋ॥ ਜਾਨਤ ਹੋ ਸਿਵ ਕੋ ਬਲੁ ਹੋ ਸੋ ਊਰਾ ਅਕੇ
ਕੋ ਪਨ ਲਾਜ ਬਹੈ ਗੋ॥ **੭॥ ਕਬਿੱਤੁ॥** ਤੈਹੀ ਨਾਨਿਹਾ ਕਯੋ ਤੇਰੇ
ਜਹੀ ਹਰ ਰੂਪ ਪਾ ਕਯੋ ਤਾਹੀ ਕੀਉ ਪਾਸ ਨਾਮੇ ਸਾਵਧਾਨ ਗਾਤੈ

ਚਾਰੁਤੁਜਤੀਅਸਿਗਸੇਚੇਦਖਧਾਰੀਰਿਗਾਤਿਲਕਬਨਮਾਲਾ
ਚੇਦਆਕਫੂਲਭਾਤਹੈ। ਚੱਕਰਸੇਚੱਕਰੀਸੁਗਦਾਜੇਸੇਡੰਡਨ
ਦਸਿਖਸੇਕਪਾਲਤੀਜੋਨੈਨਜਲਜਾਤਹੈ। ਤੀਨਤਾਪਖਪਿਨੀ
ਲਕੀਠਜਾਕੇਜਾਪਕਰੇਆਪਨਲਜਾਵੈਤਾਪੈਚਾਪਲੇਚਫਾ
ਠਹੈ। **ਦਰਾਵਨੇਵਾਚਾਵੇ॥** ਤਬਬੇਲਸੇਰਾਂਦਨਕੁਮਤਿਨਿਰ
ਖਿਤੁਜਾਪਰਚੇਤੁ। ਅਨੁਜਤਨੁਜਹੇਤੋਨਹੀਤੋਕਰਤੇਸਤਖੰ
ਡੁ। **ੴ ਸਿਰਠਾ॥** ਸੁਨਿਮੂਰਖਮਮਕ੍ਰਾਤਲਿਕਾਪਤਿਤੋਸੇਕ

ਏਕੋਪੁਰਾਤਨਬਾਤਪੁਨਕਰਰਨਛਾਡੁਨਹੀ॥ ੧੦॥ ਸਦੇਯਾ ੨੦੬
ਸਿਪੁਰਾਹੈਬੜਵਾਨਲਕੇਜਲੁਛਾਰੁਮਨਹਿਛਾਡੁਦਯੋਹੈ
ਸੇਖਅਸੇਖਧਰੀਬਸੁਪਾਫਿਰਿਯੋਨਕਯੋਸਿਰਭਾਰੁਭਯੋ
ਏਕੋਠਹਲਾਹਲਹੈਸਿਵਕੇਅਜਹੁਸਸਿਮੇਸ੍ਰਿਗਾਅਕਿਛੁ
ਯੋਹੈਇਜਬਯੋਪੁਨਕਯੋਨਿਬਹੈਤਬਰਾਵਨਕੇਬਲੁਟੁਟ
ਗਯੋਹੈ॥ ੧੧॥ ਸਦੇਯਾ ॥ ਝਾਨਤਝਾਨਕੀਹੈਝਾਨਨੀਝਗਾਅ
ਝੁਤਝਮਨਕੇਨਹਿਭਾਵੈਸੇਸਕਈਸਮੁਰੇਸਕਠਾਕੁਰਹੈ

ਰਖੁ ਬੀਰ ਇਹੈ ਜੀਅ ਮਾਏ ॥ ਤਾਹੀ ਕੇਹਾ ਬਸ ਮੇਰੇ ਦਸ ਕੇ ਧਰ
ਅਧਿ ਤੂੰ ਮੇਰਿ ਕਹਾਸੁ ਸੁਣੈ ॥ ਮੇਰੀ ਕਛੁ ਜੀਅ ਮਾਹਿ ਪਰੀ
ਜਕਤਾ ਸਿਗਰਾ ਵਨ ਪ੍ਰਾਨ ਪਠਾਏ ॥ ੧੨ **ਬਭੀਖਨੇ ਦਾਚਾ ਸੇਵੇ ॥**
ਬਾਤ ਕਯੋ ਕਛੁ ਚਾਹਤ ਹੋਈ ਸਾਧੁ ਬਭੀਖਨੁ ਲਾਤਨ ਮਾ
ਕਯੋ ਸੋਫਰ ਕੈ ਇਕ ਬਾਤ ਕਹੈ ਪ੍ਰਭੁ ਹੋਸਹੁ ਤੇ ਸਬ ਕੇ ਪੁਤਿਹ
ਕਯੋ ਹੋਉਰੇ ਮੇਰਾ ਪੁਬੀਰ ਕੀਰਨੀ ਸੋਈ ਤੋ ਕਲਤੇ ਸੁਖ ਦਰੇ
ਯੋ ਕਹਿ ਕੈਉ ਠਠਾਏ ਭਯੋਤ ਬਰਾਂ ਮਕੇ ਪਾਇਨ ਕੇ ਪਗਾਧਾ

ਕੋਯੋ ॥ ੧੩ ॥ **ਦੇਹਰਾ** ਦੁਖਪਾਯੋਪੋਰਖਨਹੀਲੇਚਨਜਲੁਨ ੨੦੭
ਰਹਾਇ ॥ ਪਰੁਛਾਡੁਸੇਬਨਕੇਚਲਯੇਅਬਰਪੁਬੀਰਸਹਾਇ
੧੪ **ਸੋਰਠਾ** ਜਾਕੇਕੋਊਨਾਹਿਤਾਤਮਾਤਸੁਤਸਜਨਜ
ਨਾਤਾਕੋਰਪੁਬਨਮਾਹਿਰਪੁਪਤਿਚਰਨਪ੍ਰਤਾਪਬਲੁ ॥ ੧
੫ **ਸਦੇਯਾ** ਦੁਰਤੇਦੇਖਕਯੋਕਾਪਿਮਡੁਲੀਹੇਰਿਖਿਨਾਰ
ਦੇਕੋਰਵਯੋਤੀਕਿਧਰਦੇਹਹੁਤਾਸਨਅਵਤਸੰਕੁਕਿਧੋ
ਛਬਹੇਸਿਗਓਤੀਜਿਸੀਅਦੁਤਕਹੋਤੋਸਹੀਪਰਿਤਾਕ

ਹਮਾਨੁ ਸਦੇ ਹਨ ਰੋਤੀ। ਰਾਮ ਕੇ ਪਾਇ ਨ ਲਾਗੇ ਈ। ਚਾਹੁ ਰਾਹ
 ਨੈ ਹੋ ਕਿਧੈ ਰਾਹ ਨ ਰੋਤੀ। ੧੬ **ਸਦੇ ਯਾ** ਰਾਹ ਨ ਕੇ ਰੁ ਰੁ ਰੁ ਰੁ
 ਲਾਗੇ ਰਾਹ ਮੇ ਹੁ ਤ ਮੇ ਜਨੁ ਜਾ ਤ ਜਨੁ ਤੀ। ਸੋ ਜਾਇ ਬਭੀ ਖਨ
 ਪਾਇ ਰਾਹੇ ਸਿਰੁ ਨਾਇ ਰਤੀ। ਬਿਨੁ ਹੋ ਨ ਰੋਤੀ। ਸੋ ਲੇਤੁ ਉਸ
 ਸਚ ਲਾਗੇ ਪੁਰ ਪਾਸ ਸੁਪਾਸ ਰਾਹੇ। ਤਿਨ ਦੇ ਤ ਬਤੀ ਸੋ। ਬ
 ਪਿਕੀ ਓਰ ਪੁਬ ਸਿਰੇ ਮਲੇ ਨ ਕੀ ਸੇ ਨ ਨ ਲੇ ਕਪਤੀ ਸੋ
 ੧੭ **ਸਦੇ ਯਾ** ਲੇ ਚਨ ਬੀਸ ਨ ਸੀਸ ਕਿਧੈ ਰਸ ਈ ਸੋ ਕਹ

ਥਪੇ ਦੇ ਸਲਗਾਯਾ ਕੈ ਚਿਤਨਾ ਹਨ ਭਾਨ ਭਾਯੋ ਤਿਹ ਕੋ ਹਰ
 ਧਿਆਨ ਤੇ ਭੁਲ ਬਨਾਯਾ ਜਿਸ ਕੋ ਉਏ ਕ ਕਰੀ ਲੁਟੈ ਮੇਹਰ
 ਤੈਸੇ ਬਭੀ ਖਨਹੁ ਪਛੁਤਾਯੋ ਕਿਟਸ ਸੀਸ ਮਾਰੁ ਪਨਿਹਾਰਨ
 ਬੇਪਦ ਪਕਿਜਿ ਸੀਸ ਛੁਹਾਯੋ ॥ ੧੮ ॥ **ਸਿਵੇਯਾ** ਗਵਨ ਜ
 ਦਸ ਸੀਸ ਉਤਾਰ ਬਡੇ ਸ੍ਰਮ ਸੇ ਸਿਵੇ ਤੇ ਪਦ ਲੀਨੇ ਜੀਤਲ
 ਯੋ ਸੁਰਚਾ ਜ ਕੇ ਰਾਜੁ ਸੁਦੇਵ ਨ ਕੇ ਨਰਤੀ ਡੁਰ ਕੀਨੇ ਬਾਸੁ
 ਰੇਰਨ ਤੁਰੇ ਚਤੁਰਾਨ ਨ ਸੇਵਤ ਪੀਰਿ ਮੇਲੇ ਪੁਰਤੀਨੇ ਪਾਇ

ਗਹਿਜਬਹੀਰਪੁਰਾਇਲਜਾਇਬਭੀਖਨਕੇਸੇਈਦੀਨੇ॥੧
ੲ॥ **ਮੀਦੇਰੀਵਾਚਾਨੇ॥** ਜਹਿਸੁਨਕੇਮੀਦੇਰੀਤਲਫੈ
ਬਿਨੁਜਲਮੀਨਾ॥ ਰਾਮਬਚਨਸੁਠੇਨਹੀਜਾਨਤੇਹੋਪੁਰਤੀਨ॥
੨੦ **ਸੋਰਠਾ** ਨਿਪਟੈਕੇਤਾਮਜਾਨਸਿਵਕੇਬਲਕੁਦਤਦਿਵੇ
ਪੁਰਾਦਸਹਸਕਰਭਾਨਦੀਪਕਰਾਵਨਸੇਕੈਹੈ॥੨੧ **ਕਬਿ**
ਭੁੰ॥ ਗਹਿਸਰਨਾਈਜਾਇਰਾਖੀਨਬਡਾਈਨੈਕਬੀਰਦੁਖ
ਦਾਈਤਿਨਨੈਕਹੁਨਸਿਕਕੀ॥ ਤੇਰੀਪੁਭਤਾਈਖਾਰੇਸਮੁਦ

ਬਹਾਈ ਕੁਲ ਲਾਜਿ ਬੇਚ ਖਾਈ ਡਾਰਿਨਾਰਿ ਪਰ ਜੀ ਕਰੀ ਤਸੇ
ਰਖੁਰਾਈ ਪੀਤ ਬਹੁ ਤੇਜ ਨਾਈ ਰਹੇ ਛਾਤੀ ਸੇ ਲਗਾਈ ਯੇ ਬਡ
ਈ ਪਤਿਰਿ ਕਰੀ ਯੇ ਕਹੈ ਲੁਗਾਈ ਤੇ ਸੇ ਕਾਹੁ ਨ ਸੁਨਾਈ ਕੇ
ਤਸੁਨੀ ਠਕੁਰਾਈ ਤੇ ਰੇਤਾਈ ਪਾਈ ਲਿ ਕਰੀ ॥੨੨॥ **ਸੁਰੀ**
ਵੇਵਾਚਾ ਸਦੈਆ ਸੀਰਖੁ ਬੀਰ ਕੇਤੀ ਰਤ ਬੇ ਕਾ ਪਿਰਾ ਜ ਕਹੈ
ਇਕ ਬਾਤ ਕਹੈ ॥ ਤੁਮ ਲਿਕ ਬਭੀ ਖਨ ਕੇ ਬਖਸੀ ਅਬਹੀ ਮਿਲ
ਤੇ ਕਹੈ ਹਨ ਰਹੈ ॥ ਜੇ ਪੈਰਾ ਵਨ ਅਨਿ ਮਿਲੈ ਸਿਰਾ ਜਾਨ ਕੀ ਦੇ

੨੦੮

ਹੁਕਾ ਪ੍ਰਭਾਇਗਾਹੇ। ਤਬ ਮੇਹੁ ਬਿਚਾਰਧਰੀਜੀ ਅਮੇ
ਹੁਕਾ ਮੇਧ ਬਸੇਸੀ ਅਸੇ ਬਨਹੀ। ੨੩ **ਦਿਹਰਾ** ਰਿਯੇ ਬਿ
ਭੀਖਨ ਪਾਇਗਾਹਿ ਲੈ ਮਿਲਾਯੋ ਕਾਪਿ ਰਾਜਾ ਸੀਰਪੁਪ
ਤਿਲਿ ਕਾਦਈ ਭਰਭਰੇ ਨੈਨ ਨਿਲਾਜਾ। ੨੪ **ਸੋਰਠਾ**
ਜੋ ਪ੍ਰਸਿਨ ਰਪੁਰਾਇ ਕਿਤ ਕਲਿ ਕਰਾਢੁ ਬਾਪਰੇ। ਅਗੇ
ਅਗਿ ਦਯਾਇ ਦਸ ਮੁਖ ਕੇ ਸਮਝਾਇਹੀ। ੨੫ **ਸੋਰਠਾ**
ਰਾਮ ਚੰਦੁ ਲਛਮ ਨਸਹਿਤ ਕਾਪਿ ਪਤਿ ਲੀਓ ਬੁਲਾਇ॥

ਕੈਟੂਟੈਲਿਕਾਪਤੀਕੈਟੂਟੈਸਤਤਗਇ॥੨੬॥**ਦਿਗਾ** ਸਬਕ ੨੧੦
ਪਕਟਕਉਦੰਧਤਰਕੈਕਰਸਕੈਬਖਾਨਾਕਪਿਪਤਿਅੰ
ਗਦਨੀਲਨਲਜਾਂਮਦੁਨਹਤੁਮਾਨਾ॥੨੭॥**ਗੰਮਚਿਦੇਵ**
ਚਾਸੇਰਠਾ ਅੰਗਦਲੀਓਬੁਲਾਇਕਹੀਬਾਤਰਪੁਬੀਸ
ਮਦਿਨਾਜਾਇਅਜਹੁਸਮਸ਼ੁਗਇਆਇਮਿਲੈਲਿਕਾ
ਪਤੀ॥੨੮॥**ਸੇਰਠਾ** ਭਈਸੁਗਈਬਿਹਾਇਅੰਗਦਤੁਸ
ਮਸ਼ੁਗਇਕਹਿਅਬਗੀਕਹਿਰਪੁਰਾਇਦੁਤਪਠਾਯੋਬਾ

ਲਸੁਤਾ॥ ੨੯॥ **ਕਿ ਬਿੱਤੁ॥** ਮੇਰੇ ਪਾਛੇ ਹਰੀ ਕਿਧੀ ਬਿਨੁ ਜਥੈ ਕਰੀ
 ਮੇਸੇ ਸਿਪੁ ਕੇ ਭਰੇ ਸੇ ਕਿਤੇ ਰਾਜਾ ਅਭਿਮਾਨ ਤੇ॥ ਕਿਧੀ ਕੁਛ
 ਕਾਨ ਮੇਘ ਨਾਵਾ ਆਇ ਦੀਨੈ ਮਤੁ ਕਿਧੀ ਸਿਵੁ ਜੇਰ ਰਾਜਾ ਕਿ
 ਧੀ ਮਦ ਪਾਨ ਤੇ॥ ਤੇ ਕੋ ਛੁਆ ਕੀਨੀ ਸਬ ਜਾਨ ਕੀ ਲੈ ਮਿਲੈ॥
 ਬਜਾਇ ਕਹੇ ਬੀਰ ਕਹਾ ਲੇਹੁ ਰੇ॥ ਸਿਅਮਾਨ ਤੇ॥ ਨਾ ਤੇ ਸੁਨ
 ਭਾਈ ਲਛਮਾਨ ਕੀ ਚਢਾਈ॥ ਹੇਤੁ ਲਿਕਹਿ ਲਧੇ ਹਲੈ॥ ਹੇ
 ਉਪਜਸੁ ਜੁਭਾਨ ਤੇ॥ ੩੦॥ **ਅੰਗ ਦਵਾਰਾ॥ ਕਿ ਬਿੱਤੁ॥** ਚ

ਲੋਸਤਿਭਾਇਰਘੁਗਾਇਪਾਇਛੁਏਕੋਨਾਬਯਾਹਿ
ਬਾਤਕੋਹੋਊਤਰਤੈਆਇਦੁਜੋਯੋਕਦਾਚਮਸੇਬੁਰਬੋਲੇ
ਦਸਕੇਪਤਾਂਕੇਦਸੇਮੁਤੁਯੋਕੋਹੋਤੈਤੁਮਪੈਚਲਾਇਦੁਜੋਯੋ
ਯੋਕੋਹੋਤੈਸੀਸੇਗਾਹਿਲਯਾਊਦਿਖਗਾਊਪਾਇਤਾਕੇਪਰ
ਵਾਰੁਮਾਰਿਸਮੁਦਬਗਾਇਦੁਜੋਯੋਯੋਕੋਹੋਤੈਯਾਨਕੀਸ
ਮੇਤਬਿਨਲਯਾਊਯੋਕੋਹੋਤੈਰਾਵਨਸਮੇਤਲਿਕਲਯਾਇ
ਦੁਜੋਯੋ॥੩੧॥ਰਾਮਚੰਦੇਵਾਚਾਕਾਬਿੰਤੁ॥ਬੀਰਸੁਨਿਬਾਤ

੨੧੧

ਭਿਨਕਰੋਕਾਹੁਆਤਤਬਬੀਸਬਾਤੈਕੋਹੋਹਮੇਉਨਹੀਸੋਕਾਜੁਹੈ॥
ਕਯੋਤੋਰੇਮਾਜੈਸੀਅਮਾਨੈਫਿਰਿਜਾਹਿਮਾਅਜਹੁਲੋਤੁਕਿ
ਤੇਰੇਬੀਰਹੁਕੋਰਾਜੁਹੈ॥ ਅੰਗੁਕਛੁਸਮਾਚਾਰਬੁਝੈਜੋਹਮਾਰੀ
ਤੇਹਿਨੀਕੇਸਮਝਯੋਭੈਪਰੇਵਾਕੋਤੋਬਾਜੁਹੈ॥ ਦੀਜੀਓਬਡਾ
ਈਅੰਸੇਕਯੋਰਪੁਰਾਈਕਛੁਮਿਲਬੋਕੇਸਯੁਕਿਲਰ
ਈਕੋਮਾਜੁਹੈ॥ ੩੩॥ **ਸਵੈਯਾ** ਨਾਇਚਲਯੋਸਿਰਅਗਿਦੁ
ਬੀਰੁਮਨਾਇਰਨੇਸਹਿਬਾਲਦੁਟੇਨਾ॥ ਕੁਦਤਫਾਂਦਤਲਿਕ

ਨਿਹਾਰਨਿ ਸਿਕਰੁ ਯੋਮਨ ਰੰਚਨ ਭੈਨਾ ਆਇ ਗਈ ਸੁਧ
 ਤੰਗ ਦਿਨ ਕੀ ਜਬ ਬਾਧ ਕੇ ਜੀਵੁ ਤਹੋ ਤੋ ਛੁਨਾ ਭਾਗੀ ਪੈਆ
 ਜੁਚਲਯੋ ਬਿਧ ਯੋ ਪਲਨਾ ਪਰਿ ਬਾਂਧ ਕੀ ਚਿਨ੍ਹ ਖਿਲਿਨ
 ੩੩ **ਕਬਿੱਤੁ** ਅਗਿਦੁ ਨਿਹਾਰਿ ਲਿਕ ਪਰੀਹੈ ਪੁਕਾਰਣੈ
 ਕਬਾਰ ਬਾਰ ਗਯੋ ਅਬਾ ਵਤ ਸਰੋਖ ਸੀ ਛਾਡਿ ਗਾਦੁ
 ਚਲੇ ਏਕ ਕਹੈ ਭਾਗ ਭਲੇ ਨਾਹੀ ਦੇਸੁ ਨਾ ਸੁਹੈ ਹੋ ਭਾਈ
 ਗਵਨ ਕੇ ਦੇਖ ਸੀ ਏਕ ਜੇ ਸਿਅ ਨੇ ਭਰਮਾਈ ਜਲਾਮਾ

ਨੇਲੈਚਦਾਏਧੰਮਧੰਮਮੰਫੇਰਬਾਂਧਠਾਫੇਰੇਖਸੀ।ਕਾਂਧੇਰਦੁ
ਰਦਵਾਸੁਸਾਸੁਭਰੇਰਤਾਸੁਭਯੇਸੀਆਆਯੇਕਪਵੇਹੇਭ
ਯੇਆਸੀਨੀਕੀਕੇਖਸੀ।੩੪।**ਕਬਿੱਤੁ**ਹੈਗਈਉਜਾਰਕਿ
ਲਕਾਰਲਿਕੇਪੈਠੰਜਬਦੇਰਹੇ।ਕਿਵਾਰਜਬਕੈਹੇਬਾਤਤੁ
ਬੀਆ।ਕਿਚਨਕੇਧੰਮਕਿਹਕਾਂਮਜ਼ਹਾਂਏਉਪਾਧਰਮ
ਰਜੁਭਲਿਜਹਾਸੇਵੇਖਾਇਲੇਬੀਆ।ਭਾਵੇਗਦੁਤਰੈ
ਭਾਵੇਨਾਉਸੀਲੇਬੇਰੈਕਾਪਿਉਤਰੁਜੁਦਾਇਯਾਹਿਕਹੇਆ

ਜੁਕੋਬੀਆ ਲਾਟਪਾਟਕੀਏਤਬਰਹੀਪਤਜੇਹੈਅਬਹਾਰ ੨੧੩
 ਹਟਤਾਰਪਰੀਹੈਨਪਾਟਧੋਬੀਆ ੩੫ **ਕਾਬਿਭੁ** ਏਕਹੇਜੁਅ ੦
 ਜੇਤਿਨਪਛਸੇਜਗਾਯੇਗਾਂਉਲੈਕਟਕਧਾਯੇਜਿਨਸਿਧੁ
 ਨੀਰਪਕਿਕੀਕਹਿਬੈਕੋਬੀਸਪੈਨਸੁਸੁਤਨਏਕਅੰਧਿਦੇ
 ਖਤਹੈਬਾਤੈਕੋਉਕੁਲਕੇਕਲਿਕਕੀਦੀਨੀਬਿਧਿਨਉਨਿ
 ਧਿਜਾਨਕੀਮੇਕਹਾਸਿਧਿਗਵਨਸੇਕਹੈਮੇਸੀਬਾਤਕਯੇਨ
 ਸਿਕਕੀਸੇਵਕਕੇਆਏਸਬਕਾਪਸੇਕਰੈਰੈਨਿਦਿਨਠਾਕੁ

ਰਕੇਆਇਠਕੁਰਾਈਜੀਹੈਲੰਕਕੀ॥੩੬॥**ਦਿਹਰਾ**ਇਹਬਿ
ਧਿਪੁਰਬਾਸੀਸਬੈਰਹੈਪੈਠਘਰਿਮਾਹਿ॥ਕਬਾਸੁਨਹਿਹਨਵੰਤ
ਕੀਜਹਿਜਾਹਿਮਰਿਦਜਾਹਿ॥੩੭॥**ਸੋਰਠਾ**ਕਛੁਚਾਲਕ
ਛੁਦੈਰਪੈਰਜਾਇਠਾਦੁਭਯੋ॥ਆਬੇਚੇਦਨਖਰਗਮਤੇਜੁਆ
ਨੈਦੇਪੈ॥੩੮॥**ਕਬਿੱਤੁ**ਇਕਓਰਦੇਵਤਾਬਿਛੁੰਨਾਠਾਦੁਕਰੈਸੇ
ਦੁਇਕਓਰਕਿਨਰਸੁਦਾਸਨਭਰਤੈ॥ਇਕਓਰਚਰਨਪਦੁਤ
ਇਕਓਰਮੰਤਬਾਰਨਕੇਜੁਥਸਿਰਪੁਨਯੈਈਕਰਤੈ॥ਇਕਓ

ਰਪੀਤ੍ਰਿਤਪ੍ਰਬੀਨਕਵਿਬਾਜੀਰਥਾਬਿਖਭਮਹਿਖੰਮਲਸਾਰਿਗ ੨੧੪

ਲਰਤੁਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤੀਸਮਾਜਕੰਨਕਾਜਰਾਜਾਰਾਮਾਬਿਨੁ

ਰਾਮਰਾਮਰਾਵਨਸੇਸੇਗਈਮਰਤੁਹੈ। ੩੯੧। **ਦਰਦਾਨੇਵਾਚ**

ਰਾਵਨਸੇ। ਕ० ਤੁਰਯਜੇਨਵਾਇਨਾਰਿਹਾਬਜੇਰਛਰੀਦਾ

ਰਰਾਜਨਕੇਰਾਜਾਬਾਤਕਹੇਸਤਭਾਇਸੇ। ਬਾਂਦਰਕੇਰੁ

ਪਏਕਦਾਰੇਠਾਢੇਨਾਬਤੁਮਜੇਕਹੇਤੋਜਾਇਕਹੇਆਇ

ਲਾਰੀਪਾਇਸੇ। ਸੀਤਾਪਤਿਗੀਕੇਦੁਤੁਜਾਨੀਅਤਮਹਾਂਰਾ

ਜਸ ਭਾਖੇ ਨਿਹਾਰ ਬੇਕੋਭ ਕੇ ਚਿਤ ਚਾਇ ਸੋ। ਹਨੁ ਮਾਨ ਤੇ
ਚੁਠਿ ਜੈ ਸੋ ਸਾ ਸਿਧੇ ਥਾਪੁ ਨ ਦੋਰ ਬਾਤ ਕੀ ਦਰਦਾਨ ਲਿਕਰਾਇ
ਸੋ॥ ੪੦॥ **ਗਾਵਨੇ ਦਾ ਰਾਗ ਬਿੰਤੂ**। ਗਾਵਨ ਬਿਚਾਰੀ ਹਮ ਬਾਤ
ਹੀ ਬਿਸਾਰੀ ਰਾਮ ਵੇਹੋ ਕਾ ਪਿਲਿਕ ਗਛ ਬਹੁ ਰੇ ਪਣਾਯੇ ਹੋ॥ ਕਿ
ਧੀ ਮੇਰੇ ਲੋਗਾ ਯਾਹਿ ਚਹੁ ਓਰ ਰੋਕ ਤੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਦੁਖ ਪਾਇ ਪਰਦਾ
ਨਗੀ ਕੋ ਆਯੇ ਹੋ॥ ਦੇਖਾਇਨ ਛੀਠ ਡੀਠ ਬੀਦ ਸੋ ਦਿਖਾਯੇ ਤ
ਬਾਘ ਪਤੰਗ ਨਜਰ ਕੇ ਮੇਰੇ ਨਗਾਰੁ ਜਰਾਯੇ ਹੋ॥ ਕਿਹਯੇ ਬੈਲ ਲੇਹੁ

ਆਇਗਯੋਕਯੋਕੋਸਰੇਸਠਦੁਸਰੇਉਪਾਇਮਰਬੋਕੋਗ ੨੧੫
ਦੁਲਯਾਯੋਹੈ॥ ੪੧॥ **ਕਬਿੱਤੁ॥** ਅਗਿਦੁਪਠਾਯੋਰਾਂਮਯਾਤੇ
ਤੁਯੋਲੋਕਗਾਂਮਯਾਕੇਨਾਮਸੁਰਨਮੈਪਿਥਮੇਸੁਨੀਜੀਏ
ਮਿੱਤ੍ਰਪੀਰਗਰਿਰਿਪੁਚੀਰਰਣਪੀਰਬੀਰਮਾਰੇਜਾਕੇਮਰੀ
ਏਜੇਆਏਜਾਕੇਜੀਜੀਏ॥ ਹਨੁਜਾਕੇਰੋਮਸਾਨੀਬਿਬੁਅ
ਭਿਮਾਨੀਰਸਾਨੀਕਹਾਣੋਕਹਾਣੀਯਾਕੇਬਲਕੀਕਹੀ
ਜੀਏ॥ ਰਾਵਨਸਕਾਨਯੋਆਯੋਵਹੈਕਪਿਜਾਨਯੋਜੇਸੇਦੂ

ਧਕੇਜਰੇਤੇਛਾਛਿਛੁਕਿਛੁਕਿਪੀਜੀਏ॥੪੨ ਅੰਗਦੇਵਾਚ॥
ਕਬਿੰਤੁਸੀਤਾਜਬਹਰੀਬੁਰਕੀਨੋਤਿਹਪਰੀਮੇਸੀਕਬਹੁਨ
ਕਾਹੁਕਰੀਜੇਸੀਕਰਸੇਇਗੇ॥ਤੰਪਰਨਕੁਸਰਾਤਾਮੇਰਸੁ
ਨੋਉਤਪਾਤਹਨੁਮਾਨਾਮਾਯੇਵਾਹਿਸਮੁਸ਼ਾਇਗੇਇਗੇਸੇ
ਕੋਰੀਉਪਾਇਵਹਕੇਰੇਲਿਕਰਾਇਤਾਹਿਦੇਹੁਦਿਖਰਾਇਦੁ
ਖਕਾਣੁਜਾਇਯੋਇਗੇ॥ਦੇਖੇਗਾਇਗਾਇਤਾਕੀਕੈਸੀਪ
ਤਿਜਾਇਭਾਈਰਾਮਨਾਮਦੀਪਕਪਤਿਗਪਕਯੋਗੇਇਗੇ॥

੪੩ ॥ **ਗਵਨੇਵਾਰਾ ਸਵੈਯਾ** ॥ ਜਾਂਗਿਨ ਤੇਗਾਰਿਫਾਂਸਪਰੀ

ਕਾਪਿਠਾਂਗਿਨ ਤੇ ਮੁਖਾ ਮਾਨੁ ਦਿਖਾਯੋ ॥ ਜਾਹਿਗੁਨੁ ਪਤਿਰ

ਖਤੁ ਹੋ ਅਬ ਲੋਹੀ ਅਰੇਖਨ ਹੀ ਉਪਜਾਯੋ ॥ ਰਾਮ ਹਸੇ ਪੁਕ

ਰੀਸੀ ਅਕੈ ਅਰੁ ਕ੍ਰੇ ਪੁਬਫਾਇ ਜੋ ਜਾਇ ਬਢਾਯੋ ॥ ਜੋ ਬਲ

ਤੋਨ ਬਿਲਿ ਬਕਰੇ ਸੁਨਿ ਦੇਭ ਬਿਨਾਹ ਲਖਿ ਭਗਤੁ ਯੋ ॥ ੪

੪ ॥ **ਅਗਿਦੇਵਾਰਾ ਕਬਿੱਤੁ** ॥ ਅਗਿਦ ਬਿਹਸ ਕਹੀ ਬਾਤੁ ਸੁਨਿ

ਰਾਜਾ ਮੀਚਾ ਮਾਪਨੀ ਬਤਾਈ ਉਨ ਤੇ ਸੇਵੁ ਲੁਧਾਯੋ ਹੋ ॥ ਬ੍ਰਿਮ

ਫੁਸਪੰਗੀਮਾਰਖਾਈਪੋਛੁਜਗੀਯਹਿਬਾਤਸੁਨਿਬਾਂਦਰਿਨਿ
 ਮੁਹਨਲਗਾਯੇਹੈ।ਵਾਕੇਪਰਪਚਪਰਰੰਚਕਤਹਸੇਰਾਅਲ
 ਜਗਾਜਪਗੀਫਿਰਸੁਭਾਮੇਨਧਾਯੇਹੈ।ਲਿਕਸਿਕਮੰਛੁਅੰ
 ਛਬਾਗਸਾਗਤਕੇਜਿਨਹਨੂਵੁਹਾਮੇਰੁਯਹਾਮੇਰਕਪਿਅ
 ਯੇਹੈ।੪੫।**ਕਾਬਿਤੁ**।ਇਰੁਦੁਤੁਆਯੇਕਹੇਸੁਨੇਹੋਪਠਾਯੇ
 ਰਾਮਲਿਕਾਜਾਹਗਾਯੇਤਾਂਤੇਕਾਪਿਨਪਿਸਾਯੇਹੈ।ਛੁਲੁ
 ਸੇਕੀਜੇਭੁਜਬਲੁਨਬਸਾਇਰਿਕਕਹਾਣਿਕਪਤੀਜਾਸੇ

ਪਖੰਡੁ ਚਲਾਯੋਹੈ। ਵਾਂਕੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਗਤਿ ਜਾ ਕੇ ਰੁਤੁ ਮੇਰੇ ਨਮ ੨੧੭

ਤਿਹਨੂੰ ਮਾਨ ਲੈ ਲੈ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਬੁਲਾਯੋਹੈ। ਜੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਿਰ ੦

ਰਮੇ ਹਿਨੀ ਕੇ ਕੈ ਨਿਹਾਰ ਬੂਝੁ ਅੰਗ ਦੁਤੀ ਰਾਮ ਚੰਦ ਕਾ ਹੋ ਕੈ ਪ

ਠਾਯੋਹੈ। ੪੬ **ਰਾਵਨ ਨੇ ਦਾ ਚਾਦੇ** ॥ ਰਾਵਨ ਜੀ ਅਸਮਾਈਤ

ਬਹਿਸ ਬਚਿ ਚਲ ਕਾ ਪਿਜਾਤਾ ਪੈਯਾ ਕੀ ਕਛੁ ਬਾਤ ਤੇ ਛੱਡੀ

ਆਮਾ ਪਿਕ ਸਿਰਾਤਾ। ੪੭ **ਸਿਰਠਾ** ਛਾਡੁ ਜੇ ਕੋ ਪਸੁਭਾ

ਉਬੈ ਠਾਯੋਤ ਬਸ ਭਾਮੇ। ਕਿਹਮੇ ਸੇਸਤ ਭਾਉ ਰਾਮ ਚੰਦ

ਲਛਮਨਕਹਾ ੪੮ ਰਾਵਨੇਵਾਚਾਸੇ ਸੁਨਤਹਿਕੀਓਪੁਲਾਮ
ਰਾਜਾਤੇਮੁਖਧੀਨਹੈ ॥ ਜਿਨਤੇਲਛਮਨਰਾਮਨਿਕਸਤਚੇਹਰਿ
ਲੋਕਪਤਿ ॥ ੪੯ ਸੋਰਠਾ ॥ ਰਿਜਾਨਕਥਾਬਿਸਤਾਰਜਲ
ਬਲਪਟਪਟਰਾਮਹੈ ॥ ਉਤਰੇਜਲਨਿਪਵਾਰਾਮਰੁਤੁਮਸੇਹਸ
ਯੋਕਹੀ ॥ ੫੦ ਕਾਬਿੱਤੁ ॥ ਅਗਦਪ੍ਰਬੀਨਬੁਧਧਰਖਨਹੀਨਤਬ
ਮੇਰੇਪਾਛੇਹਰੀਵੈਕਾਬਿਤੁਸੁਨਾਯੋਹੈ ॥ ਪਾਛੇਕਹੀਬਾਤਰਾਜ
ਬਡੇਉਤਪਾਤਕੀਨੋਰਾਮਚੇਦੁਜੂਸੇਬੈਰਮਨਤੇਬਛਾਯੋਹੈ ॥

ਯਾਹੀ ਮੇਸਮ ਸੁਤੇ ਤੇ ਰੇਖਨ ਮਿਟਾਇ ਸਕੀ ਤਾ ਕੇ ਏਕ ਦੁਤਫੰ ੨੧੮
ਦਨੀਰ ਨਿਧਾ ਯਾਹੀ ਹੈ। ਅੰਰੁ ਜੋ ਕਦਾਂ ਚਰੁੰ ਵਹੂ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ
ਏਤੁੰ ਰੁੰ ਵਹੂ ਕੇ ਬੁਝੁ ਰੁੰ ਵਹੂ ਕੇ ਨਕ ਬਢਾ ਯਾਹੀ ਹੈ। ੫੧। ਰਾਵਨੇ ਵਾਚ
ਦਿ॥ ਲਿਕਾ ਪਤਿ ਜੀ ਅਮੇ ਕਹੈ ਰਿਸਕੀ ਨੇ ਉਤ ਪਾਤਾ ਬਿਨੁ ਬੇ
ਲੇਫੁਤੀ ਆਜੁ ਰੇ ਉਰਗ ਚਰੇ ਪਰ ਬਾਤਾ। ੫੨। ਸੋਰਠਾ ਤਬ ਬ
ਲਿਯੇ ਲਿਕੇ ਸਜੇ ਰਪੁ ਬੀਰ ਮਹਾਂ ਬਲੀ। ਅਸਤ ਕਰੇ ਕਪਭੇ
ਸਾ ਬਿਨਾ ਜੁੰ ਪਸੀਤਾ ਨਹੀ। ੫੩। ਕਬਿੱਤੁ। ਚਾਤੁਰ ਕਹਾਵਤੈ

ਬਾਨਰਪਠਾਵਤਮੇਹੀਜਾਨਕੀਕੋਏਈਅਬਤਲੈਜਾਇਗੋਯ
ਨਤਹੀਸਬਨਕੇਕਾਲਨਿਜਕਾਨਜੇਇਤਤਬਹੀਰੋਹੋਜਬ
ਲੀਮਾਰਖਾਇਗੋਅਤੇਗਜਰਾਜਨਕੇਕੁਭਨਿਬਿਦਾਰਜੇਵੇ
ਲੋਹੂਸਮਿਲਾਇਮੇਤੀਕੇਹਰਚਬਾਇਗੋਤਿਨਹੀਕੀਡਾਢ
ਨਕੇਆਸੁਲੀਓਚਾਹੈਕਾਪਿਅੇਸੋਰਾਮਚੇਦੁਆਇਲਿਕਾਪਤਿ
ਪਛੁਤਾਇਗੋ॥੫੪॥ ਅਰਿਦੇਵਾਚਾਕਬਿੱਤੁਕੋਨੈਸਿਖਦੀ
ਨੀਤੇਗੀਦੇਖੀਆਤਿਹੀਨੀਜਾਤੇਮੇਸੀਬਾਤਕੀਨੀਭਾਰੀਸੁਖ

ਕੀਤੋਹਾਨਿਕੀ। ਸੁਰਸਮਿਸੇਵੇਪੈਰਾਮਾਵਤਬਿਰਚਦੇਰਿ ੨੧੮
 ਅੰਰਪੁਰਹੁਤਕੇਨਚਹੀਬਾਤਮਾਨਕੀ। ਦੇਖਤਸਮਾਜੇਅੰਸੇ
 ਮਾਜਹੁਨਕਾਲਮੂਕਮਝੇਚੇਤਿਚਲਿਬਾਤਯੇਹੇਹੇਸਿ
 ਮਾਨਕੀ। ਮਾਨਕੀਨਬਾਤਤੇਸੀਸੀਮਾਹਾਬਹੁਨਲਾਰੀ
 ਜਾਨਕੀਲੇਅਯਸੇਈਜਾਨੀਬਾਤਜਾਨਕੀ। ੫੫ **ਗਵ**
ਨੋਵਾਚਾਕਃ। ਅਗਿਦਤੁਕਾਕੇਸੁਤਨੀਕਿਸਮਸੁਇਸੇ
 ਹਿਬਾਲੀਬਲਵਤੁਜੀਕੇਏਕਲਿਤੁਤਾਤੇਹੇਕਿਨੁਬਾਲੀ

ਕਹੋ ਕਯੋਨ ਮੇਰੇ ਸੇਭ ਕਹੋ ਪਰ ਤੇ ਸੇ ਕਹੋ ਤਾਂ ਕੇ ਗੁਨ ਉਲਟੇ ਲਜਾ
 ਤੇ ਹੋ ਸਾਚੁ ਕੇ ਲਜਾ ਨ ਕ ਕਯੋ ਜਾਨੇ ਦੁਹਿ ਜੀਵ ਤੇ ਹੋ ਕੈ ਸੇ ਜੀ
 ਮੇਰਾ ਮਕੇ ਪਕੈ ਨ ਕੈ ਨ ਪਾਤ ਹੋ ਤੈ ਨ ਬੈਰੁ ਲੀਓ ਆਨਿ ਮਿਲੇ
 ਈ ਤੇ ਜੀਓ ਆਗੇ ਤੇ ਰੇ ਬੈਰ ਮੇ ਪਸਾ ਦੁਲੀਏ ਨ ਪਰਾਤ ਹੋ ਪਵੰ
 ਸੇਵੇਯਾ ਬਾਲੀ ਕੀ ਦੇਹ ਬੁਢਾ ਨੀ ਹੁਤੀ ਅਰੁ ਤਾ ਪਰ ਰਾਮ ਕੀ
 ਓਛੁ ਲੁਮਾ ਕਯੋ ਹੋ ਬਲਵੰਤ ਬਡੇ ਜਗ ਮੇ ਬਿਪਰੀਤ ਬਡੀ
 ਵਹ ਕਾਹੇ ਤੇ ਹਾ ਕਯੋ ਕੇਵਹ ਝੂਠ ਕੇ ਮੇਰੇ ਈ ਲੋਗ ਨ ਮੇ ਸੇ ਪੁਰ ।

ਤਨਬੈਰਚਿਤਾਯੋ॥ ਜਾਨੀਨਜਾਇਕਛੂਸਿਵਕੀਗਤਿਕੇਟਕ ੨੨੦
ਹੋਸੁਖਸੋਬਿਧਟਾਯੋ॥ ੫੭ ਅੰਗਦੇਵਾਰਾ॥ ਕ०॥ ਰਾਮਹੀਕੇਕੋ
ਪਹਰਿਨਾਕਸਕੀਪਟੀਓਪਐਰੁਅਰਨਾਛਹੁਕੀਦਿਯੋਜਰਤੇ
ਲੁਹੈ॥ ਰਾਮਹੀਕੇਕੋਪਮਧੁਕੇਟਰੁਸਿਪਾਰੇਅਰੁਤਾਹੀਤੇਬਿ
ਹੂਚੇਬਲਰਾਮਸੋਨਮੇਲੁਹੈ॥ ਰਾਮਹੀਕੇਕੋਪਮਿਰਾਮਾਯੋ
ਨਾਕਕਾਯੋਅਰਖਰਦੁਖਰਾਦਕੇਲਗਾਯੋਛਾਤੀਸੇਲੁਹੈ॥
ਤਾਹੀਗਨਤੀਮੈਮਿਰਾਗਾਜਸਾਖਾਮਿਰਾਮਾਯੋਰਾਮਕੋਪ

ਮੇਰੇ ਜਾਨੇ ਤੋਂ ਕੋਹ ਸੀ ਬਿਲੁ ਹੋ ॥ ੫੮ ॥ **ਰਾਵਨੇ ਵਾਚਾ ਕਬਿੱਤੁ ॥** ਜਾ
 ਨੇਹ ਮਨਿ ਰਾਧਾ ਰਾਗਿ ਦੁਤੀ ਹੀ ਬਿਚਾਰ ਬਾਪੁ ਜਿਨ ਮਾ ਕਯੋਤ
 ਕੀ ਯੋ ਬਡਾਈ ਕੀ ਜੀਏ ॥ ਅਸਿ ਪੁਰਹੂਤ ਕੇ ਕੋ ਕੀ ਨੇਹੇ ਕੁਸੁਤ
 ਜਿਨ ਸੁਨ ਕੇ ਕਪੁਤਤਾ ਕੇ ਦੁਤਹੈ ਕੇ ਜੀ ਜੀਏ ॥ ਸਤ ਕੇ ਨ ਛਾਡ
 ਅਜਹੁ ਲਿਖਨੁ ਮਾਤੁਤਾ ਸੇ ਮੇਰੀ ਓਰਹੈ ਕੇ ਸਿਰ ਸੇ ਨਾ ਸਬ ਲੀ
 ਜੀਏ ॥ ਬਨੀ ਹੋਰੇ ਬਾਤ ਨੇ ਕਬਾਤ ਹੁਕੇ ਮਏ ਨਿਜੁਤਾ ਤੇ ਬੇਰ
 ਲੇ ਕੇ ਜਸੁ ਸੁਧਾ ਕਯੋ ਨ ਪੀ ਜੀਏ ॥ ੫੯ ॥ **ਕਬਿੱਤੁ ॥** ਅੰਗੇਰੇ ਜੋਗ

ਨਾਏਜੇਤੇਮੇਸੇਕੀਟਭੁਏਕੇਤੇਤੇਰੇਮਿਲੇਲਿਕਾਪਤਿਕਬਹੁ
 ਨਹਾਰੇਗੇ। ਬਿਰੀਡਿਲੁਲੁਤਾਕੇਰਾਵਨਅਨਲੁਅਰਤੇਸ
 ਮੀਰਪਾਏਤੇਪੰਨੇਈਪਰਜਾਰਿਹੇ। ਭੁਟੇਹੇਕਿਭੁਟੇਹੇਬਫ
 ਵੁਤੇਹੇਰਾਮਜਸੁਸੇਊਹਮਮਾਨੀਕਹਾਮੇਹੁਆਨਿਆਰਿਹੇ
 ਜੋਬਯਾਰਬੇਗਸੇਨਿਬਹਤੇਚਲੇਤੇਤਬਰੁਖਨਗਿਰਾ
 ਇਹੇਨਗਿਰਕੇਉਪਾਰਿਹੇ। ੬੦ **ਮਾਅੰਗਦੇਵਾਚਾਕਬਿੰ**
ਹੁੰ ਹਸਜੇਮੁਸਕਾਨਜੇਤੇਰੇਪੰਰਖਤੇਜਾਨਜੇਤਬਬਲਜੇ

੨੨੧

ਸੁਨ ਬੇਲੇ ਬਿਨੁ ਹੀ ਅਰੇ ਜਰਤੁ ਹੈ ॥ ਬਾਪ ਤੇ ਨ ਬਲੀ ਹੋ ਨ ਸਿਧੁ ਤੇ
 ਅਚਲ ਰਾਮ ਤੇ ਉਮਾ ਰਾਮ ਬਾਪੇ ਤੇ ਤੇ ਸੁਨ ਰੇ ਰੂਰਤੁ ਹੈ ॥ ਹਿੰਤੁ ਸ
 ਮਝਾਇ ਬੇਕੇ ਕਾ ਜੋ ਤੇ ਪੇ ਅਯੋ ਅਪਿ ਤੁ ਤੇ ਮੇ ਹਿ ਪਚਿ ਨ ਤੇ ਨ ॥
 ਰੇਈ ਕਰਤੁ ਹੈ ॥ ਅਨੁਤਨ ਬਾਤ ਚਹਿ ਭਯੋ ਸੀਨ ਪਾਤੁ ਮੂਰ
 ਆਪੁ ਨ ਬਚਤ ਨਾ ਹੀ ਮੇ ਹਿ ਲੇ ਮਰਤੁ ਹੈ ॥ ੬੧ ॥ **ਕਬਿੰਤੁ** ਜਿਹਿ
 ਦਲੁ ਦੇਤੁ ਹੈ ਸੁਕਹਾਤੇ ਰੇ ਰੇ ਤੁ ਹੈ ਤੁ ਤੀ ਨੋ ਲੇ ਕਲੇ ਕੇ ਸੀਰਾ
 ਕੀ ਜੀਨ ਸਮੁਹਾਤੁ ਹੈ ॥ ਪਰ ਮੇ ਬਿਰਾਜਤੁ ਹੈ ਬਾਦਰਜਯੇ ਗਾ

ਜਤਹੇਤੁਲੋਲੋਲਛਮਨਬਾਨਕੇਨਪਾਤਹੈ। ਹਨੁਮਾਨਹੁਕੇ
 ਆਏਸਾਤੋਰੁਲੀਹੁਤੀ। ਅਬਸਿਕਭੂਲਜੋਹੈਕੋਉਅਸੇਇ
 ਤਰਾਤਹੈ। ਛਾਡਿਬਕਬਾਦਯਾਹਿਮਤਕੇਪ੍ਰਸਾਦਿਤੁਤੇਨਾ
 ਇਦੇਸਦੇਸਠਿਰਠਿਰਬਾਧਿਜੇਜਾਤਹੈ। **੬੨। ਰਿਵਨਵਾਚ**
ਕਬਿੰਤੁ। ਕੀਟਕਮਲਾਪੀਕਪਿਬਾਲੀਬਿਸਪਾਤੀਤੀਨੋ
 ਲੋਕਮਾਹਿਅਸੇਕੋਨੁਮੇਹਿਗਹਿਬਾਧਹੈ। ਜਾਂਕੇਬਲਭੁ
 ਦੁਤਹੇਸੇਈਰਾਂਮਚੇਦੁਰਣਮਾਇਸੇਹਿਦੇਖਕੇਸੁਕੇਸੇਬਾਂਲ

ਸਾਧਿਗੇ। ਏਕਹੀ ਪ੍ਰਹਾਰ ਸਿਪੁਧਾਰੇ ਮੇਲੈ ਬੋਰ ਕਧਿ ਕੀਓ ਪੈਸੇ ॥
 ਪਨੇਜੁ ਮੇਸੇ ਬੋਰੁ ਨਾ ਪਿਰੈ। ਦਾਨੇ ਮਰਦੇ ਦਸ ਬਕਰੇ ਜਾ ਕੀ ਸੇਵ
 ਸੇਈ ਗਵਨੁ ਤਿਹਾਰੇ ਜੈ ਬੋਰੇ ਨਨ ਮੇਗਾ ਪਿਰੈ॥ ੬੩ **ਦੇਹਗਾ**
 ਜਬ ਰਾਂਦਨੇ ਮੇਸੇ ਕਯੋ ਮੇਰਿ ਬਾਪੈ ਕੋਇ। ਭਬਾ ਅਗਿਦਹ
 ਸਿਹ ਸਿਪਰੈ ਰਾਂਮ ਕੋਰੇ ਸੋਹਾਇ॥ ੬੪ **ਅਗਿਦੇਵਾਗ ਸੇਰਠਾ**
 ਹੁੰਦੇ ਸੁਨਾਊ। ਮਾਨੁ ਜੇ ਜੇ ਰਾਂਦਨੇ ਮੇਸੁਨੇ। ਰਾਮ ਚੰਦ ਕੇ ਕਾਜੁ
 ਫਿਰ ਬੋਲੈ ਪੁਰੇ ਕਰੈ॥ ੬੫ **ਕਬਿੱਤੁ** ਏਕ ਕੇਸਹੀ ਸਬਾਹੁ

ਬਾਂਧ ਲੈ ਗਯੋ ਅਹੁ ਸੇ ਮੇ ਸੋ ਤ੍ਰਾਸੁ ਦੀ ਨੋ ਟੋ ਹਿ ਕੈ ਸੇ ਕੈ ਸੁ ਨਾਈ ੨੨੩
ਏਹੁ ਸਰੋ ਕੋ ਰਾਜਾ ਬਲ ਬਾਂਧ ਲੈ ਗਯੋ ਪਤਾਲ ਦਾ ਸਿਨ
ਕੋ ਆਗੇ ਨਾ ਚੋ ਜੋ ਤਤ ਬਪਾਈ ਏਹੁ ਤੀ ਸਰੋ ਕੋ ਬਾਲੀ ਮੇ ਰੰਧਿ
ਤਾ ਮੇ ਰੋ ਕਾ ਜਲ ਯਾਯੋ ਛੁਨਾ ਲੈ ਬਿਲੋ ਨਾ ਬਾਂਧਿ ਪਾਲਨੇ
ਸੁਲਾਈ ਏਹੁ ਗਵਨ ਸੁਨੇ ਅਨੇ ਕਤਿ ਨ ਮੇ ਤੂ ਕੋ ਨ ਏ ਕਰਾਬ
ਬਕੀ ਟੇ ਕ ਮੇ ਰੇ ਆਗੇ ਨ ਜਨਾਈ ਏਹੁ ੬੬੬ **ਗਵਨੇ ਵਾਰ**
ਕਬਿਤੁ ਗਾਈ ਕੀ ਭਕਾਨ ਸਨ ਮਾਨ ਜਾ ਕ ਕਰੇ ਬਿਧਿ ਬ

ਲਕੇ ਪ੍ਰਮਾਨਤਾ ਕੇ ਕੈ ਸੇ ਉਰਾ ਆਨੀ ਏ ॥ ਮੁਤ ਮੇ ਪਨਾ ਦਾ ਜਿਨਿ
 ਇੰਦਨ ਕੇ ਆਦਜੀ ਤੇ ਸਬ ਮੇਰਨ ਕੇ ਬੂਝ ਦੇ ਖੁ ਕੈ ਸੇ ਕੈ ਬਖਾ
 ਨੀ ਏ ॥ ਧਾਰਤ ਰਵਾਰ ਕੀ ਨ ਬੰਝੇ ਸੀ ਤਾਰੀ ਜਾਇ ਮੇ ਸੇ ਚੰਦ
 ਹਾ ਸਜਾ ਕੇ ਤੇ ਜੁਨ ਬੁਝਾਨੀ ਏ ॥ ਮੇ ਸੇ ਰਾਜਾ ਰਾਵਨ ਕੇ ਤੇ ਨ ਪਹਿ
 ਚਾਨ ਠਹੈ ਆ ਜੁ ਜਾ ਕੇ ਪੈਰ ਪਤਿ ਲੇ ਕੀ ਆਹਿ ਜਾਨੀ ਏ ॥ ੬੭
 ਕਬਿੱਤੁ ॥ ਇੰਦੁ ਮੇਰੇ ਮਾਲੀ ਅਸੁ ਮਾਲੀ ਦਰਬਾਰੀ ਪਾਲੀ ਤਾਰ
 ਪਤਿ ਛਤ੍ਰ ਹਾਥ ਲੀਏ ਈਰਹ ਤੁਹੈ ॥ ਬਰਨ ਸਮੀਰ ਮੇ

ਰੋਇਰ ਬੁਹਾਰ ਤੇ ਹੋਨੀ ਰਾਮ ਚਰਤ ਪਾਛੇ ਜਗਮੇ ਬਹੁਤ ਹੋ ਪਾਕ ੨੨੪
ਕੋਰੇ ਪਾਵਕ ਪ੍ਰਬੀਨ ਬੀਨ ਲੀਨੇ ਰਿਖਿ ਨਾਰਦ ਅੰਬਾ ਕਪਤਿ ਸ
ਭਾਮੇ ਰਹਤੁ ਹੋ ਸੁਨੇ ਰਾਮ ਦੂਤ ਘਰੇ ਤੀ ਹੋ ਬਿਭੂਤ ਮੇਰੇ ਰਾਵ
ਨਸ ਪੁਤ ਬਿਧਿ ਆਪੁ ਨ ਕਹਤੁ ਹੋ ॥ ੬੮ ॥ ਅਗਿ ਦੋਵਾਚਾ ॥ **ਕਬਿੰਤੁ**
ਜੇਤੀ ਤੈ ਬਿਭੂਤ ਕਹੀ ਸਬੈ ਅਗਸ ਬੈ ਸਹੀ ਅੰਗ ਕੋ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੀ
ਚਲਾਇ ਸਕੈ ਬਾਤ ਕੀ ॥ ਦੰਸ ਸਨਮਾਨ ਭੁਜ ਪਰਖ ਪ੍ਰਮਾਨ ਸੂਰ
ਅੰਗ ਬਲ ਕੋ ਨੁਗਾਨੇ ਤੇਰੇ ਬਡੇ ਕ੍ਰਤੀ ॥ ਰਾਕਸ ਸਹਾਇ ਕ

ਹੋਸਬੈਸੁਰਨਾਇਕੋਹੋਦੇਵਨਬਿਗਾਇਤੋਸੋਮਾਨੁਸਕੀਜਾਤਕੈ
ਰਾਵਨੁਪਬੀਨਪਰਿਏਕਮਾਤਿਹੀਨਤੇਰੋਰਾਜਰਾਮਚੰਦੁਬਿਨੁਜੈ
ਸੇਚੰਦੁਪਾਤਕੋ॥ ੬੯॥ ਰਾਵਨੇਵਾਚਾ॥ ਕਾਬਿੱਤੁ॥ ਦੇਵਨਕੈ
ਪਤਿਤਹੁਕੋਹੋਪਤਿਬੇਰੀਅਧੋਰਨਕੋਦਿਨਸੋ॥ ਕਪਿਤਿਜੁਕੀ
ਏਮੇਹਿਡਾਰਤੁਹੋਲਾਪੁਮਾਨੁਤੁਹੋਜੀਅਮੇਤਿਨਸੋ॥ ਅਬਜੈਲ
ਗਤਿਹਿਨਮਾਰਤੁਹੋਤਬਲੇਛਤੀਅੰਧਰੇਹੋਰਿਨਸੋ॥ ਸਠਰ
ਮਕੇਦੁਤਨਯੋਰਿਸਾਅਵਤਮਾਰਿਪੁਲੇਕਰੇਜੀਬਿਨਸੋ॥ ੭੦

ਅਗਿਦੇਵਾਚਾ॥ **ਕਾਬਿੱਤੁ** ॥ ਜਾਨਕੀਲੈਚਲਹੈਤੈਸਦਾਫੂਲ
 ਫੁਲਹੈਤੈਹਾਬਤੇਰੋਗਹਿਰਪੁਨਾਬਸੇਮਿਲਾਇਹੈ॥ ਪਾਇ
 ਨਲਗਾਇ॥ ਅਪਰਾਧਹੁਛੁਆਇਐਰੁਸੀਤਾਪੈਕਹਾਇ
 ਗਫਲਿਕਾਹੁਦਿਵਾਇਹੈ॥ ਜਿਪੈਰਨਬਾਤਤੇਨਦੇਖੋਕੁਸਰ
 ਤਤੇਰੋਏਕਰਾਮਾਬਿਨਾਮਾਸੁਰਗੀਧਨਖਵਾਇਹੈ॥ ਸੁਨਬੀਸ
 ਭੀਠਤੇਹਿਦੂਰੁਭਾਂਤਡੀਰਹੈਹੀ॥ ਗਿਦਬਸੀਫਭੂਮਪੀਠ
 ਹਿਲੁਠਾਇਹੈ॥ ੭੧ ॥ ਰਾਵਨੇਵਾਚਾ॥ **ਸੇਵੇਯਾ** ॥ ਸੀਸਗਇ

੨੨੫

ਕਪਿਸਿਨਕਰੇ ਅਰੁ ਲਿਕ ਗਏ ਉਕ ਲਿਕ ਸੁਹੰ ਰੇ ॥ ਗਾਂਊ ਜੋਰੇ
ਅਬ ਗੀਉ ਜੋਰੇ ਅਰੁ ਰਾਂ ਮ ਬਿਭੂਤ ਹਿਅ ਨਿਰੰ ਰੇ ॥ ਬੀਗ ਬਿ
ਭੀਖਨ ਕੇ ਬਖਸਿਏ ਈ ਬੋਲ ਸੁਨਾਇ ਕੇ ਲੋਗਾ ਦੋਰੇ ॥ ਅੰ
ਗਾਦ ਪੇਅ ਬਜਾਨ ਕੀ ਲੇਖ ਭੁਚੁਕ ਪਰੀ ਮੁਖ ਤੇ ਨਕ ਹੋਰੇ
੭੨ ॥ ਅਗਿਦੇ ਦਾਚਾ ॥ ਰਾਅ ਕੇ ਦੇਖ ਤੇ ਜੋ ਸੀਅ ਕੀ ਪਰਿਛਾ
ਹੀ ਕੇ ਲੇਖ ਲੇਖੇ ਤੋ ਬਲ ਤੇ ਰੇ ॥ ਜੀਛੁ ਲੁਕੇ ਨਹਿ ਦੇਖ ਮਿਦਾ
ਵਤਿ ਤੋ ਹਮ ਜਾਨਤ ਤੇ ਹਿਨ ਬੋਰੇ ॥ ਚੇਤਿ ਅਜੇ ਚੇਤੋ ਮੇਸਠ

ਰਾਵਨ ਪਾਵਨ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਅਸ਼ੋਰੇ ਵਿਮਹਿ ਏਕ ਕਰੋਨ
ਰਧਾਰਤ ਕੈਸੀ ਅਵੇਹ ਕੈਸੀ ਸਦ ਸੇਰੇ ॥ ੧੩ ॥ ਰਾਵਨ ਦਾਰਾ ॥

੨੨੬

੧੦ ॥ ਬਾਹਨ ਸਮੇਤ ਬੀਸ ਬਾਹਨ ਸਮੇਤ ਬੀਸ ਏਤੋ ਬੀਸ ਬ
ਹਨ ਦੁਬਾਹਨ ਸਮਾਨ ਕੀ ॥ ਵਾਕੇ ਸਿਰਾ ਬਾਨ ਰਹੇ ਮੇਰੇ ਸਿਰ
ਬਾਨ ਰਹੇ ਬਾਨ ਰਕੀ ਚਮੂਸ ਬਕਰੇ ਏਕ ਬਾਨ ਕੀ ॥ ਵਾਕੇ
ਸਿਰਾ ਲਛਮ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋਟ ਲੱਛੁ ਤੀਨ ਲੋਕ ਕਾਨ ਕੀਨ ਕਾ
ਨ ਕਰੇ ਅਨ ਕੀ ॥ ਵਿਹਦੇ ਉਜਾਨ ਕੀ ਅੰਗੇ ਹਦੇ ਉਜਾਨ

ਕੀਹੋਮੇਰੀਮਤਿਜਾਨਕੀਨਜਾਨਦੇਉਂਜਾਨਕੀ॥ ੧੪ ਅਗਿਦੇ

ਦੁਆਕਾਬਿੰਤੁ॥ ਬਾਹਨਹਜਾਰਤੇਰਜੇਰਜੁਗੁਬਾਹਨਸੇ

ਭੁਯੋਨਿਰਬਾਹਨਸੇਰਾਮਜੇਤਿਭਾਨਕੀ॥ ਜਾਕੇਏਕਬਾਹ

ਨਜੇਦਸੇਸੀਸਤੁਰੇਤਾਸੇਮੂਤੁਲਰੈਕੈਸੀਜਾਨਿਯੇਸਮਾ

ਨਕੀ॥ ਭੂਮਸੁਤੁਕਾਨਕੀਨਕਾਨਕਪਤਰੇਸੇਲਮਾਰਤਿ

ਏਕਾਰਸੇਪਨਾਦੇਹੇਅਚਾਨਕੀ॥ ਹੇਇਠੰਰਜਾਨਕੀਨਬ

ਨੇਹੀਅਜਾਨਕੀਸੁਜਾਨਕੀਉਜੈਹੈਤੇਰੀਹਾਨਕਰੀਜਾਨ

ਕੀ॥ ੭੫॥ ਗੁਰਦੁਆਰਾ॥ ਕ॥ ਹਨੁਮਾਨਆਯੋਤਿਨਾਮੋਸੋਨਖਿ ੨੨੭
ਜਾਯੋਮੋਹਿਬਾਂਦਰਕੇਆਰੇਮੇਰੇਪੈਰਖਪਰਾਤੁਹੈ॥ ਲਿਕਾਉਨਜਾ
ਗੀਯਾਛਾਤੀਕੋਜਰਾਵਤੁਹੈਕੋਧਕੀਏਕੋਧੁਸੀਥੇਭੁਏਸੀ
ਅਰਾਤੁਹੈ॥ ਸੀਤਾਤੁਮਭੀਖਸੀਜੁਮਾਂਗਤਹੋਬਾਰਬਾਰੇਮੇਰੇ
ਭੀਖਪਾਈਰਿਕਰਿਕੋਕੇਨਜਾਤੁਹੈ॥ ਬਲਹੈਤੁਆਜੁਕਰੈਸੁ
ਧੇਰਨਾਆਇਲਰੈਕਾਇਰਜਸਰਾਮਤੇਰੋਕਾਹੋਬਿਲਲਾਤੁ
ਹੈ॥ ੭੬॥ ਅੰਗਦੁਆਰਾ॥ ਕ॥ ਬਿੰਤੁ॥ ਅਰੇਲਿਕਪਤਿਮੁਰੁ

ਮਤਿ ਬਿਨੁ ਰਤੀ ਅਬਸਤ ਕਿਸੇ ਫਾਰਸ ਤੁਕਾ ਹੋ ਕੋ ਕਰਤੁ ਹੋ ॥੫॥
 ਰਬੈ ਠੇ ਆਯੋ ਰਾਸੀ ਅਦੈ ਸਵਾਰ ਕਾ ਅਬਿਨਾ ਆਈ ਲੇਬੁ
 ਰਾਈ ਕਾ ਹੋ ਕੋ ਮਰਤੁ ਹੋ ॥੫॥ ਪਾਪ ਕਰ ਭਾਰੇ ਪਾਛੇ ਸਮੁਝੇ ਸਭਾਰੇ
 ਪੁਤਰੇ ਤੇ ਸਭ ਤਾਰੇ ਕਯੋ ਕਾਨਨ ਪਰਤੁ ਹੋ ॥ ਕਿਤ ਕਾ ਦਿਖਾਉਂਦ
 ਲਪਾਥਰ ਪਯੋ ਨਿਧੀ ਮੇ ਪਾਥਰੇ ਤਰਤ ਅਜੁ ਕਯੋ ਨਤੁ ਤਰਤੁ ਹੋ ॥੧੧॥
 ਕਬਿੱਤੁ ॥ ਪਰੇਰ ਲਗਾ ਦੇਹੁ ਦੇਹਾਇ ਗੀਨ ਅਤੇ ਜੀਤੁ ਠਾਢੇ ਦੇ ਬਜਾਇ
 ਫੇਲ ਲਾਖ ਕਪੂਕਾਰਿ ਹੋ ॥ ਬਿਨਾ ਜਾਨੇ ਤੇ ਤੇਰਾ ਅਚੈ ਦੇਸ ਬਿਗਾਰੀ

ਅਬਜਾਇਮਿਲੇਰਾਅਚੇਦਤੇਸੋਨਾਬਗਾਰਿਹੈ। ਬਾਲੀਕੇਸੇ ੨੨੮
ਪਾਰਿਹੋਚਰਨਜਾਇਲਾਗੇਦੀਨੋਰਾਜੁਮੇਹਿਕਯੇਰਾਮਮਿ
ਲੇਈਤੇਹਾਰਿਹੈ। ਹਨੂਬਿਨੁਮੇਬਿਨੁਜੇਮੇਹੋਕੋਰੁਮੇਰਕਪਿਪੁਭ
ਕੇਬਿਨਾਈਕੇਹੋਤੇਹਿਮਾਰਡਾਰਿਹੈ। ੭੮ **ਕਬਿੱਤੁ**। ਜੇਲੇਰ
ਪੁਨਾਬਜੁਕੇਨੀਕੇਨ। ਬਿਲੇਕੇਸੇਮੁਖਤੇਹੀਲੇਨਪਾਇਨਸੇਪੀ
ਤਜੇਗੀਅਤਹੈ। ਕੋਟਿਸਮਿਕੋਟਿਗਵਿਕੋਟਿਮੇਪਰਾਂਅਕਵਿ
ਕੋਟਿਕਾਮਛਾਬਿਚੁਟਕੀਮੇਚੇਗੀਅਤਹੈ। ਸਦਾਈਹਸੇਹੇ

ਕੈਨਾਨਿਪਦੈਲਜੋਰੇਮਨਮਹੈਭੁਰੇਭੁਰਾਪਾਂਤਮਨੋਰੇਗੀਅਤ
ਚੇਹੇਬਿਰੁਪੁਆਪਨੇਤੁਮਨਕਕੈਰੇਗੀਪਿਰੁਵੇਸੀਸੀਅਮੇਸੇ
ਪੀਅਸੀਬਿਛੋਰੀਅਤਹੇ॥੧੯॥**ਰਾਵਨੇਵਾਚਾਕਬਿੱਤੁ॥**ਅੰ
ਸ਼ੇਤੋਰੇਰਾਮਹੈਤੁਆਇਰਾਵਲਿਕਬਸੇਹਸੇਖੇਲੇਬੈਰਤਜੋਰੇ
ਹੁਨਾਲਰਤਹੈਅੰਤੇਜਿਨਰੁਰੇਰੁਦੀਪੁਦੇਉਰਾਜੁਕੈਰੇਸੀ
ਤਾਬਿਨੁਤਾਂਕੋਬਿਜਾਹਈਸਕਕਰਤਹੈਅੰਪਰਿਪਲਾਨਤੁ
ਹੈਬਲਕੈਨਜਾਨਤੁਹੈਅੰਗਿਵਾਬਿਨਾਹੀਆਰਿਯਾਹੀਤੇਜ

ਰੰਤੁਹਾ ਰੰਦੁਪਰਦਾਰਸੇਪਹਾਰਕਉਚਾਇਬਾਰਬਾਰਕਉਮਤੇ
 ਉਠਾਇਉਮਹੀਪਰਤਹਾ ॥ ੮੦ ॥ ਅਰਿਦੇਵਾਚਾ ॥ ਸੇਵੇਯਾ ਰਾਵ
 ਨਰਾਜੁਸਮਾਜੁਰਹੈਪਰਸੀਰਖੁਬੀਗਹਿਸੀਅਦੀਏਤੋ ॥ ਅ
 ਰੁਬਡੁਜਸਹੈਅਬਲਾਬਿਪਰੀਤਬਡੀਸਿਰਬੇਰੁਲੀਏਤੋ ॥
 ਜਾਨਤਹੈਜੁਬਸੇਦਿਗਾਹੀਸੁਰਲੇਕਬਸਜੇਧਿਤੁਬੇਰੁਕੀਏ
 ਤੋ ॥ ਜੇਜਗਮੇਅਪਕੀਰਤਿਹੈਸਠਮੀਚੁਭਲੀਇਹਭਾਂਤਿਨੀ
 ਏਤੋ ॥ ੮੧ ॥ ਰਾਵਨਦਾਚਾ ॥ ਕਬਿੱਤੁ ॥ ਤਿਰੋਪੁਭਲਿਕਭੁਨਿ

੨੨੬

ਸਿਕਚਲਯੇ ਆਵਤੁਹੈਕੈਨੁਕਾਜਮਾਯੋਕਿਧੋਕਾਹੂਕਛੁਅਯੋ
ਹੈ। ਸਿਧੁਕੋਪਟਾਵਤੁਹੈਬਾਨਰਪਠਾਵਤੁਹੈਸੇਤੋਕਪਿਬਾਲਕ
ਨਿਖੋਲਥੈਕੋਕਰਯਹੈ। ਮੇਰੇਸਉਜਾਨਤਾਕਿਨਾਂਗੀਕਪਕਹੈ
ਨਜਾਨਤਕਯੋਨਾਂਗੀਕਛੁਨਯੋਨਾਮੁਪਕਯਹੈ। ਲਿਕਪਤੀਰ
ਵਨਕਹਤਹੈਕਯੋਯਹੈਸੁਠਾਅਬਤੀਨੋਲੋਕਮੇਬਭੀਖਨਕੋ
ਧਕਯਹੈ। ੮੨ ਅੰਗਦੇਵਾਚਾ। **ਸੋਵੇਦਯਾ** ਲਿਚਲੁਜਾਨਕੀ
ਹੋਹੁਚਲਯੇਸਿਗਚਾਵਨਅਸੁਲੈਰੰਗਾਰਕਯਹੈ। ਨਾਤਰਮੁ

ਰੂਗਿਰੇਈਸੇਦੇਖਤਮੁੰਨਸਕਹਾਬੈਰੁਪਯੋਗੈਰਾਮਕ
 ਦੂਤਪੈਤੋਹੁਕੇਚਾਹਤਸੇਈਮੈਮੁੰਨਕਲਿਕਹਸਯੋਗੈਮੇਰੇਪਿਤ
 ਕੋਤੈਹੈਜਸੁਮੀਵਤਤਾਤੇਮੈਤੈਸੇਪੁਕਾਰਕਹਯੋਗੈ॥੮੩॥ਰਾਵ
 ਨੇਵਾਚਾ॥**ਕਬਿੱਤੁ**ਮੇਰੇਬਲਮਾਹਿਕਛੁਤੇਹਿਕਹੈਕੁਮਸੁ
 ਨਿਬਾਨਰਾਮਧਮਸਬਮੇਰੇਈਅਪੀਨੇਹੈਕਾਲਜਗਕਸ
 ਲਬਿਦਸਾਲਨਬਿਯਾਲਖਾਤਸੁਰਜਤਪਤਮਦਮਦਬਲ
 ਛੀਨਹੈਅਠਲੇਕਪਾਲਨਕੀਸਦਾਈਮੁਕਟਮਾਲਸੇ

੨੩੦

ਵਤਚਰਨਪੁਰਿਤ੍ਰਾਸੁਪੁਰਤੀਨਹੈ॥ ਲਾਜਬੇਚਖਾਈਦੇਤਬਾਂਨ
ਰਖਠਾਈਵਾਕੇਬਡੀਜੜਤਾਈਕਾਪਿਲੇਖੇਪਰਬੀਨਹੈ॥ ੮੪॥

ਅਗਿਦੇਵਾਚ॥ **ਮਾਦੇਹਰਾ** ਕਹਿਤਬਡਾਈਆਪਨੀਤਿਹਿਨਹੈਤ

ਗਿਲਾਨੀ॥ ਅਪੁਨੀਆਪੁਨਹੀਕਰੈਰਾਵਨਉਲਟੀਜਾਨੀ॥ ੮

੫ **ਸੋਰਠਾ** ਅਗਿਦਜੀਅਰਿਸਮਾਰਿਬਹੁਤਕਹੀਲੀਕਾਪ

ਤੀ॥ ਬਹੁਰਰਾਮਸੀਭਾਰਿਕੋਪਨੇਨਹਸਯੈਕਰੈ॥ ੮੬॥ **ਕਾਥਿ**

ਭੁੱਖ ਗਾਕੋਤੋਰਯੈਬਲੁਲਫੂਮਨਹੁਸੇਦਲੁਏਕਪਭਬਾ ੨੩

ਨਕੇਸੁਭਾਉਮੇਸੋਧਕਯਹੈ। ਤਾਰਿਕਾਨਿਪਾਤੀਤਾਰੇਸੋਇਤਮੇ
 ਨਾਇਲੀਨੇਮਾਰਿਮਿਰਾਕਿਚਨਕੇਮਾਨਜਪੁਕਯਹੈ। ਸੁਪਨ
 ਖੋਕੇਨਾਜੁਕਾਰਿਕੀਨੇਅਪੇਸਾਨਮਾਰਿਖਰਦੁਖਰਾਮਪਾਇ
 ਪੇਟਭੁਕਯਹੈ। ਆਚਮਾਨਸਿਪੁਸੇਤਪੀਵੈਕੋਨਨੀਰੁਲੇਤਕ
 ਹਤਮਦਿਦਰੀਕੇਨੇਨਨਮੇਧਕਯਹੈ। ੮੭। **ਰਾਹੁਨੇਵਾਚਾਕ**
ਬਿੰਤਾ। ਰਾਹੁਨਕਹਤਸੁਨਕੀਟਕਾਮਲਾਪੀਤੋਹਿਦੁਤਜਾਨਛ
 ਰੂਤਹੇਮਾਰਬੇਨਕਯਹੈ। ਨਿਤਭੁਜਦੇਤਬਲਖੰਡਖਡਿਕੀ

੨੩੧

ਨੇਹੁ ਤੇਜਾ ਹਿ ਪ੍ਰਾਨ ਲੈ ਕੇ ਅਜ ਹੁਲੇ ਰਹੁ ਰਹਿ ਜੇਹੇ ਅਗਿਰ
ਝੁਠਾ ਯੋ ਮੇਰੇ ਮਾਰ ਬੇ ਕੋ ਗਾਨ ਕਾ ਦੁਜੇ ਸੀਤਾ ਕੇ ਹਰ ਤਨੈ ਕੁ
ਪਾਨ ਕੇ ਨਗ ਹੋ ਜੇਹੇ ਬੈਠੈ ਘਰ ਗਾਯ ਤੁਹੈ ਬੈਲ ਤਨੁ ਲਾਯ
ਤੈਰਾ ਮਕੇ ਪਾਆ ਗੈ ਕੀਨੁ ਕਾਲਾ ਪਾਰ ਬਯੋ ਜੇਹੇ ॥ ੮੮ ॥ ੧
ਅਗਿਰ ਦਵਾਚਾ ॥ ਕਾਬਿੰਤੁ ਜਲ ਮੇਸ ਮਰੁ ਰਚਿ ਮਹਾਂਘ
ਮਸਾਨੁ ਕੀਨੇ ਮਾਰ ਮਧੁ ਕੇਟ ਭੁਸੇ ਖੇਹ ਮੇ ਮਿਲਾਏਹੈ ਬਹੁ
ਰੋਕਿ ਲਾਲੇ ਖੇਠਾ ਕਾਯੋ ਜਿਨ ਸਿਖਾ ਸੁਰਤਾਂ ਤੇ ਬੇਦ ਅੰਨ

ਕੈਥਿਧਾਤਾਕਾਰਿਦਾਇਹੈ। ਜਾਇਕੈਪਿਯਾਲਜਿਨਿਮੁਰਸੇ ੨੩੨
ਮਰਿਮਾਰੇਯਾਹੀਤੇਮੁਰਾਰੀਨਾਂਮੁਜਗਤੇਕਹਾਇਹੈ।
ਨਿਖਨਸੇਫਾਰੇਹਰਨਾਕਸਸੇਤੈਨੰਸੁਨੇਮੇਸੇਬਾਲੀਮਾ
ਰਕਾਲਿਪਾਰਮੇਬਹਾਇਹੈ। **੮੬** ਰਾਵਨਦਾਰ। **ਕਬਿੰ**
ਤੁ ਤੇਰੇਬਨਬਾਸੀਰਾਮਕਹਾਹੈਕਰਤਕਾਮਬੈਰਿਨਕੇ
ਸਾਹਤੈਹੇਸਦਾਯਾਹਿਬਾਨਹੈ। ਕੋਨੁਮਾਰੈਤੈਨਸੁਨੇਸਾ
ਖਾਮ੍ਹਿਗਾਰਾਜਬਾਲੀਕੋਨੁਜਾਨੈਕਪਿਨਸੇਕਾਕੀਪਹਿ

ਚਾਨਿਹੈ॥ ਅਗਿਦਕਹਤ ਬਾਲ ਬਲੀ ਮੇਸੋਜ ਬਤੁ ਨ ਜਾਨੈ ਬ
ਤ ਬਲਾ ਅੰਗੁ ਕੋ ਨ ਜਾਨਿਹੈ॥ ਹੋਤੁ ਹੁਤੁ ਭੁਨਾਜਿ ਨ ਤਾ ਕੋ ਬਿਸ
ਰਾਯੋ ਤੋ ਹਿਨੈ ਕੁ ਨ ਗਿਲਾਨਿਹੈ॥ ੮੦ **ਕਬਿਤਾ**॥ ਅਗਿਦਸੁ
ਨਾਇ ਮੇਰਿ ਪਿਤਾਈ ਕੀ ਸੋਹਤੋ ਹਿਰਾਂ ਮਚਦੁ ਕੇਤੇ ਕਾਧਿਕੀ
ਨਾਇ ਕੰਠ ਰਹੈ॥ ਤਾਮੇ ਕੇਤੇ ਬੂਢੇ ਕੇਤੇ ਬਾਲ ਕਤਹੁ ਨ ਕੇਰੇ
ਤਾਮੇ ਸੁਰ ਕੇਤੇ ਤਾਮੇ ਕੇਤੇ ਸਿਰ ਸੀਰਹੈ॥ ਤਾਮੇ ਕੇਤੇ ਸਿਧੁ ਕੇ
ਟੀਏ ਯਾ ਕੇਤੇ ਹੋਤੁ ਰੇ ਯਾ ਤਾਮੇ ਕੇਤੇ ਰਨ ਭੂਮਿ ਦੇਖਿ ਦੇਖੁ

ਧੰਦਰਹੈ ਕਿਹਾ ਅਨੁਮਾਨਾਇਹਾਂ ਆਯੋਹਨੁ ਮਾਨਸੁ ਤੇਵੈ
 ਸੋਵਹੈ ਅਹੈ ਕਿਧੈ ਪਾਂਚ ਸਾਤੁ ਅੰਗਰਹੈ ॥ ੯੧ ॥ ਅਗਿਦੇਵਾ
 ਚਾ ॥ **ਸਾਕਾ ਬਿੰਤੁ** ਜੇਹੀਹਨੁ ਮਾਨ ਬਨਤਾ ਰਿਤੁ ਰਵਾਸੇ ਕੀਓ
 ਮਾਰਸੁ ਕਸੁ ਰਲਿ ਕਰਿ ਕੀਸੀ ਨਗਾਰੀ ॥ ਜੇਹੀਹਨੁ
 ਮਾਨ ਅੰਛੁ ਮਾਰਿ ਸਬ ਕੇ ਸਮੰਛੁ ਲੰਛੁ ਰੰਛੁ ਨ ਕੇ ਭਰ
 ਗਿਰਿਦਗਾਰੀ ॥ ਸੇਈਹਨੁ ਮਾਨ ਸੁਤ ਭਾਨ ਕੇ ਕਟਕਮ
 ਹਿਰੁਟਨ ਗਾਨ ਤਕੇ ਉਕਧਿ ਸੇਨ ਸਗਾਰੀ ॥ ਗਾਂਥਕੀ

ਰਜਾਇਸਤੇਪਾਇਸਪਰਮਪਦੁਭਯੋਪਤਿਹਾਰਜਸੁਚ
ਫੁਯੇਲਿਕਮਗਰੀ॥੯੨॥ **ਗਿਵਨੇਵਾਚਾਕਬਿੱਤੁ॥** ਏਕੁ
ਬਾਰਕੇਹੁਤੇਰੇਰਾਮਹੁਕੇਪਾਊਕਪਿਨੀਕੇਸਮੁਸਾਊ
ਬਾਤਬੈਰੁਕੀਨਦੁਰੀਹੈ॥ ਸਮੁਦਪਦਾਵਤੈਹੈਬਾਨਰਪਰਾ
ਵਤਹੈਸੋਰਹੀਮਚਾਵਤਹੈਕੋਨਬਾਤਫੁਰੀਹੈ॥ ਅਗਿਰੁ
ਯਮਾਰੀਪੀਤਮਯਸਸੇਮੇਸੀਜੈਸੀਕਾਕਰੀਕੋਸਾਨ
ਬਿਨੁਪੈਨੀਪਾਰਫੁਰੀਹੈ॥ ਤਾਂਤੇਮੇਰੇਬਚਨਸੁਨਾਇ

ਡੁਰਪਾਇਕਹਸੀਤਾਕੀਸਹਿਲਪੁਨਿਰਾਂਵਨਕੀਬੁਰੀਚੈ॥
ੴਗਿਰਦਵਾਰਾਕਾਬਿੰਤਾ॥ ਰਾਂਮਚੰਦਜੀਸੋਜੈਸੇਮਾਨਸ
ਕਹਤਤੇਸੇਬੀਗਾਕੋਕਹੈਗੀਨਦੀਰਿਭਾਤੀਅਯਾਨਿਹੈ॥
ਐਸੇਸੇਰਾਪਤਿਹੁਕੇਬਾਰਨਕਹੈਗੀਅਰੁਮੇਰੇਜਾਨੇਅੰਧ
ਦੇਸਦੇਸਨਮੇਮਾਨਹੈ॥ ਕਾਲਿਹੀਕਹੈਗੀਤੁਸੁਮੇਰੁਰੂਪ
ਹੈਅੰਰਬਾਸਕਭੁਜੀਗਾਪ੍ਰੀਅਤਾਰਾਕਰਣਨਹੈਬੈਦਬਿ
ਨੁਬਝੈਤੁਪਨਤਰਕਹੈਗੀਜੈਸੇਤੈਸੇਹਰਿਲੋਕਸਾਤਲਕ

੨੩੪

ਮੇਧਖਾਨੈਐ ॥੮੪॥ **ਸਦੇਯਾ** ਜੇਨਿਜੁਬੁਤਤਹੈਸਬਦੇਸਨਮੈਰ
ਛੁਏਤਿਨਸਿਰਾਬੁਤਾਹੀ। ਤੇਈਤੋਪਾਬਰਸਿਪੁਤਰੇਤਿਨਉਪ
ਰਕੇਦਿਨਕੇਦਿਤਰਾਹੀ। ਮੁਡਿਪਖਾਨਸਿਲਾਸਰਿਤਾਪਤਿ
ਬਾਨਰਹਾਬਨਕੇਗੁਨਨਾਹੀ। ਰਿਦਸਕੀਪਨਸੁਸੁਤਤ
ਯਿਸਹੈਰਪੁਨਾਬਪੁਤਾਪਕੀਛਾਹੀ। ਧਿਆਰਾਵਨੇਵਾਚਾ।
ਕਾਬਿੰਤੁ ਸੀਤਾਕੋਬਿਛੋਰੇਰਤੀਰਾਮਮੈਨਰਹਯੋਬਲਦੁਜੇ
ਲਛਮਨਮੇਘਨਾਦਤੇਕੋਜੀਤਹੈ। ਕਾਪਿਨਕੇਰਾਜਾਏ

ਕੁਸੁਲਜੇਮੈ ਸੁਰੀਵਿਸੁ ਤੇ ਬਾਲੀ ਮੇਸੇ ਮਾਰਜੇ ਸੁਰਗਾਏ ਤੇ ਮ
ਨੀਤ ਹੋ ਗਯੇ ਸੁਬਤੀ ਪਨੁ ਸੁਕੇ ਸੁਗਨਤੀ ਮੇਨ ਲਨੀ ਲਰ
ਨ ਪੈਰ ਪਕੀ ਕੋਨ ਪਰਤੀ ਤੇ ਹੋ ਗਨੁ ਮਾਨ ਬਾਧੇ ਮਾਰਜੇ ਮ
ਗਦਨਿ ਹਾਕਸੇ ਨੀ ਕੋ ਮੇਹੁ ਕੋਨੁ ਮਾਰੇ ਹੋ ਸੁਬਤੀ ਬਿਪਰੀਤ
ਹੋ ॥ ੮੬ ॥ ਅਗਿ ਦੇਵਾਚਾ ॥ ਕਾਬਿੰਤਾ ॥ ਅਜਹੁ ਲੋਕੋ ਪੁਤ
ਜਪੁ ਕੇ ਭੁਜਿ ਆਹੀ ਮੇਸਾ ਸੁਤੇ ਰੇਖੀ ਸਬੋ ਲਿਫਲੀ ਹੋ ॥
ਗੰਦੁ ਨਾ ਬਿਭੁਤ ਕੇ ਭਰੇ ਸੇ ਜਿਨ ਭੂਲੇ ਮਾਨੁ ਯੇ ਹੋ ਛਾਲੇ

ਜਾਤਹੈ ਨਕਾਹੁ ਯਹ ਛਲੀਹੈ। ਤੁੰਤਹੈ ਬਕਤੁ ਮੇਸੇਮਾਰ
ਕੋਨੁ ਮਾਰਸੈ ਕੋਹੈ ਰੇ ਮਮਰੁ ਮਰੁ ਆਈ ਸੁਪਿਭਲੀਹੈ।
ਐਸੇ ਕੇ ਜੁਤੇ ਤੇਹਾਰੇ ਰਾਮ ਕੀ ਬਲਾਇ ਮਾਰੇ ਤੇਰੇ ਮਾਰ
ਬੇਕੋਤੇ ਰੇ ਪਾਪੁ ਮਹਾਂ ਬਲੀਹੈ। ੬੭ ਰਾਵਨੇ ਦਾਚਾ। ਕਾਬਿ
੬੮ ਰਾਵਨ ਕਹਿਤੁ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਬਲੁ ਜਾਨੈ ਏਕੁ ਜਾਨੈ
ਪੁਰਾਨੇ ਸਿੰਹੁ ਪਨੁ ਖਚਫਾਯੈ। ਦੂਸਰੇ ਸਪਤਤਾਲ
ਛੇਦੇਹੈ ਕਰਮ ਕਾਲ ਕੇ ਹੁੰਬ ਨਿਗਈ ਬੁਢੇ ਸਾਖਾ

ਸਿਰਾਘਾਯਹੈ ਲਾਖਕਰਹੈ ਰੇਕਰਤੇਰੇ ਮੇਰੇ ਪਾਇਪ
 ਰਲੈ ਕੈਕਪਰੀਛਨੀਠ ਬਾਰਧਾਯਹੈ ਅਗਿਦੁਖ
 ਕਾਯਾਕੇਏਈਚਾਰੇਬਲੁਤਾਕੇਆਇਲੈਕਚੇਗੁਨ
 ਚਵਾਉਤੇਚਵਾਯਹੈ ੯੯ **ਕਾਬਿੱਤੁ** ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁਏਰੁਪੈਤੇ
 ਚਲੀਜਾਤੀਤਾਰਿਕਾਨਿਪਾਤੀਤਾਂਕੇਮਾਰੇਸੁਰਨਕੇ
 ਬਡੇਉਪਹਾਸੁਹੈ ਕਿਚਨਕੇਲੇਭੁਮਿਗਕਿਚਨਕੇਮ
 ਕੇਮੁਨਯਹੈਕਫੂਅੰਮ੍ਰਿਤੁਕਪਪੰਰਖਾਬਿਸਦਾਸੁਹੈਅੰਮ੍ਰਿ

੨੩੬

ਰਤੁਜਦਿਤੁਕੇਪਤਾਪਕੋਨੁਯਾਨੈਰਾਮਾਇਦੁਜਮਬਰੁਨ
ਕੁਬੇਰੁਮਾਨੈਤ੍ਰਾਸੁਹੈ। ਤਾਪਰਤੇਲਿਕਕੋਨਿਸਿਕਚਲਯ
ਆਵੁਤੁਹੈਪਾਨਤੇਉਦਾਸੁਪੇਨਸੀਤਾਤੇਉਦਾਸੁਹੈ। ੮੯
ਅਗਦੇਵਾਚ॥ **ਕਬਿੱਤੁ॥** ਕੋਨੁਬਕਬਾਦਕੋਰਰਾਵਨਮਾਗੇ
ਈਅਰੈਤਾਤੇਕਹੈਅਗਦਤੁਸਾਵਪਾਨਹੁਯੀਓ। ਰਾਮਕੇਬਚ
ਨੈਤੇਤੇਨੈਕੁਨਾਬਿਚਾਰੇਅਨਕੋਲੈਸਮਝਾਉਹੈਨਮੋਹੋਬਾਰ
ਦੁਯੀਓ। ਜਾਤਹੋਪੁਕਾਰੈਤੈਤੇਦਸੇਸੀਸਹਾਰੇਅਬਤੀਨੇ

ਲੋਕਜੇਰਭਰਕੇਇਸਿਵਪੁਜੀਓਆਨਿਦੜਿਲੋਕਛੁ
 ਸੇਤੋਕੋਪਰਲੋਕਭਾਯੇਈਹਾਂਪਰਲੋਕਬਿਨੁਅੰਰਨਕ
 ਛੁਜੀਓ॥ ੧੦੦॥ **ਦੋਹਰਾ** ਤਬਅਗਿਦਮਨਮੇਕਹੈਕਰੇਏ
 ਕੁਬਲੁਆਜੁਗਾਇਤਦਾਨਦੁਦਲਪਚਿਰੇਹੈਉਤਪਸਿਨਰ
 ਪੁਰਾਜੁ॥ ੧੦੧॥ **ਸੋਰਠਾ** ਤਬਕਪਰੇਪਜੇਪਾਉਪ੍ਰਗਟਸ
 ਭਾਮੇਸੋਕਯੋਸੁਨਿਲੋਕਾਕੇਗਾਉਹੈਜੁਉਠਾਵੈਸੂਰਮ
 ੧੦੨॥ **ਰਾਵਨੇਵਾਚਾ ਸੋਰਠਾ** ਕੈਹੈਸਿਸਾਚਰਕੇਪਪਕਰ

ਉਪਾਰੋਚਰਨਕੋਆਮਾਨੁਪਟਵੈਓਪਜਾਇਕਹੈਰਖੁਨਾਥਕੇ
 ੧੦੩ **ਸੋਰਠਾ** ਭਬਲਾਰੋਦਸਬੀਸਕਨਕਖੀਭਚੀਟੀਮ
 ਨੇਲੀਕਾਪਤਿਧੁਨਿਸੀਸਕੈਹਬਹੁਤਲਾਰੋਲੁਭੁਟਾ ੧੦
 ੪ **ਸੋਰਠਾ** ਭਬਪਰਮੇਇਤਰਾਤੁਅਬਸਬਲਫੀਕੇ
 ਪਦਯੋਅਨਹੁਬੇਲਸੋਪਤਯੋਕਾਂਧੇਨਿਸਚਰਸਬੈ ੧੦੫ ॥
ਸੋਰਠਾ ਜੀਤਿਸੁਭਟਬਚਾਲਬਚਨਕੋਉਲਿਕਮੇਯੋ
 ਸੁਮੇਰੁਉਤਮਾਲਾਫਿਰਤਚਹੁਦਿਸਾਅਚਲਸੇ ੧੦੬ **ਸੋ**

ਰਠਾ ਜੇ ਆਵੁ ਤੇ ਮੇਡਾ ਤੁਝਾ ਠੇਕ ਸਭ ਸੁਖ ਮਾਗਿ ਤਿਰੇ ਮਨ
 ਦਬ ਜਾਤ ਜੇ ਪੀਖੀ ਗਿਰ ਪਰ ਬੇਸੇ ॥ ੧੦੭ **ਸੋ ਰਠਾ** ਲਗੈ
 ਚਰਨ ਸਬ ਸੁਰ ਰਪੁ ਪਤਿ ਚਰਨ ਪ੍ਰਤਾਪ ਤੇ ॥ ਰਾਵਨੁ ਮੈ ਰੈ ਬਿ
 ਸੁਰ ਹਨੁ ਮਾਨ ਪਾਸਿ ਗਨਹੀ ॥ ੧੦੮ **ਅਗਿ ਦੇਵਾਚਾ ॥ ਸੋ ਰ**
ਠਾ ॥ ਤਬ ਬਲਿ ਜੇ ਸੁਤ ਬਾਲ ਬਲਿ ਦੇਖ ਜੇ ਕਛੁ ਦੁਤ ਕੇ ॥ ਅ
 ਭਹਿ ਮੁਖ ਸਿਭਾ ਲਚਲੇ ਸਰਨਿ ਤਿਨ ਦਿਤ ਪਰਾ ॥ ੧੦੯ **ਸੋ ਰ**
ਠਾ ॥ ਗਿਰੇ ਕੁਹਾਰੇ ਬਾਂਧ ਜਨ ਕ ਸੁਤਾ ਮਾਗਿ ਕਰੇ ਬੇਰੁ ਰਾਂ

ਮਸੇਨਾਂ ਪਿਭ ਬਸੇ ਵਕਤੇ ਜੀਤੀ ਚਿੰ ੧੦੧ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਕਾਗ
ਦਚਰਨ ਸਮਾਨਾਂ ਮੰਛਰ ਸਭ ਦਾ ਨੇਲ ਰੋਗ ਕਹੇ ਉਡੇ ਮ
ਸਮਾਨ ਕਹੇ ਪਥਾਰੇ ਸਿਧੁ ਮੇ ॥ ੧੧੧ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਤਿਨ ਸੇ
ਕੈਸੀ ਰੀਸ ਜੇ ਪਤਿ ਚੈ ਹੁਲੇ ਕਕੇ ਤੇਰ ਖੁਪਤਿ ਜਰ
ਦੀਸਤੁ ਪੁਤਾ ਪਜਾ ਨ ਜੇ ਨਹੀ ॥ ੧੧੨ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਰਘੁ ਜੇ ਲਿ
ਕਤੇ ਬਾਸੁ ਜੀ ਅਰਾਵੁ ਨ ਨਿਹੈ ਕਰਹੁ ਰਘੁ ਪਤਿ ਬਚਨ
ਬਿਲਾਸੁ ਨਿਰਖ ਗਾਹੇ ਸਿਵ ਲੇ ਕਕੇ ॥ ੧੧੩ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥

ਅਬਹਿਉਠਾਵਤਪਾਉਸੁਭਟਸਬੈਤਰਹਰਕੀਏ। ਦੂਰ
ਕਰਹੁਚਿਤਚਾਉਚਿਤਾਚਾਉਮਨਮੈਧਰਹੁ॥ ੧੧੪॥ ਸੋਰ
ਠਾ॥ ਤਬਬਲਜੇਜਬਰਾਜਮਮਚਰਨਨਕਿਮਗਾਹਤਹੈ
ਚਰਨਗਾਹਰਪੁਰਾਜੇਜੇਚਾਹਤਸੁਖਬੀਸਕੋ॥ ੧੧੫॥
ਸੋਰਠਾ॥ ਅਗਿਦਚਰਨਉਠਾਉਚਮਕਚਲਜੇਰਪੁਨ
ਬੀਪੇ। ਸੂਰਪਲਿਕਕੋਰਾਉਸਭਾਉਠੀਮਦਿਰਧਸਜੇ॥
੧੧੬॥ ਸੋਰਠਾ॥ ਬਾਲਕਪੁਤਸਪੁਤਬਡੇਤਜਿਲਿਕ

੨੩੯

ਬਲੀਰਪੁਬੀਰਪੇਅਯੋਪਾਇਛੁਏਪੁਲਕੇਸਬਗਾਤ
ਕਹੀਬਤੀਅੰਉਤਸਾਹੁਬਛਾਯੋਨਾਬਰਿਯੋਨਿਜੁਧੰ
ਮਤੇਰਾਵਰੁਬਹਮਸਰਾਪੁਬਰੁਦੁਖੁਪਾਯੋਰੁਰਦਯੋ
ਤੁਮਹੀਤਬਰਾਂਵਨਮਾਪੁਨਅਨਕੁਲੈਪਹਿਚਾਯੋ॥੧
੧੭ **ਸੋਰਠਾ** ਤਬਅੰਗਦਰਦਪੀਚਗਾਬਜੇਰਬਿਨ
ਤੀਕਹੀਸੋਕਹੀਅਹੁਰਪੁਬੀਰਜੇਰਾਵਨਪਾਛੈਕਹੀ
੧੧੮ **ਦੋਹਰਾ** ਯਹਿਬਿਨਤੀਰਾਵਨਕਹੀਸੋਮੇਕਹੀ

ਸੁਨਾਇ। ਸੁਨਤਰਾਅਲੋਚਨਕੁਰੇਅਰਿ। ਦਕੀਰੁਲਗਾਇ
੧੧੯। **ਕਾਬਿੱਤੁ**। ਸੀਸਨਫਿਦਾਇ। ਹੋਨਰੁੰਦਾਬਿਸਰਾਇ। ਹੋ
ਨੇਬੇਗੀਬਲੁਗਾਇ। ਹੋਪਨੇਈਸੁਰਪਾਇ। ਹੋਆਗਇ। ਹੋ
ਨਤੁਮਪੈਨਜਾਨਕੀਪਠਾਇ। ਹੋਹੋਬਾਜੀਰਨੁਮਾਂਡੁਬਿੰਦ
ਬਾਂਦਰਨਚਾਇ। ਹੋ। ਤੁਮਹਿਬੁਲਾਇ। ਏਕੁਏਕੁਬਿਲ
ਲਾਇ। ਕੈਛੋਮੀਚੁ। ਇਹਕੁੰਤਿਹੋਤਉਨਮਰਜਾਇ। ਹੋ। ਕੇ
ਤੇਚਢਿਅਾਇ। ਪਰਏਕੋਨਪਠਾਇ। ਹੋਜੁਤਾਂਗੀਦਿਨਮ

੨੦੦

ਹਾਂ ਰਾਜ ਰਾਵਰੁ ਕਹਾਇ ਹੈ ॥ ੧੨੦ ॥ **ਕਬਿੱਤੁ** ॥ ਸੀਸ ਵਸ ਜਾ
 ਤੈ ਹੋ ਤੋ ਜਾਹੁ ਏਈ ਕਾਲ ਬਸਿ ਅਰਿ ਦਯੋ ਜਾਇ ਕਹਿ ਕ੍ਰੋ
 ਧਨ ਪਦਾ ਯਹੋ ॥ ਆਜੁ ਹੀ ਬਭੀਖਨ ਕੇ ਦੇਹ ਜੀਤ ਲਿਕ ਸੇਜ
 ਆਇ ਬਸੈ ਮੇਸੇ ਉਕਲਿਕ ਨ ਲਜਾ ਯਹੋ ॥ ਸਿਵੁ ਜੀਸ ਹਾਇ
 ਕੈ ਰੇ ਭੁਲੇ ਨਹੀ ਧਰੇ ਭੁਲੇ ਲੇ ਉਬੈ ਲਾ ਅਪਨੇ ਨ ਦੇਤ ਦੁਖੁ ਪਾ
 ਯਹੋ ॥ ਰਾਮ ਚਰਿਅ ਏਤ ਬਡੁ ਕਯੋ ਸੀ ਅਦੀਨੀ ਕਧਿ ਤਾਹੀ ਕੀ
 ਸਭਾ ਮੇ ਮੇਸੇ ਨਾ ਉਨ ਪਦਾ ਯਹੋ ॥ ੧੨੧ ॥ **ਸੋਰਠਾ** ॥ ਤੀਅ ਕਰ

ਏਪਰਬਧਅਰੁਮੰਡੀਸਿਖਦੇਹਿਰੀ॥ਸਬਕੇਬਚਨਨਿਰੋਧ

ਰਾਵਨੁਕਛੁਮਾਨੈਨਹੀ॥੧੨੨॥ਇਤਿਸ੍ਰੀਰਾਮਗੀਤੋਅੰਗਦ

ਸਮੇਧਅਸਟਮੇਅੰਕਾ॥੧॥੮॥॥੬੯੩॥ਦੋਹਰਾ॥ਇਤਰ

ਘੁਪਤਿਕਧਿਕਟੁਕਲੈਲਿਕਾਕੇਸਮੁਹਾਤਾ॥ਉਤਰਾਵਨਰਿ

ਸਉਮਤਿਮਨਕੀਪਤਬਰਬਰਕਧਗਾਤਾ॥੧॥ਰਾਵਨੇਵਾਹਾ॥

ਸੋਰਠਾ॥ਦੇਖਹੁਕਾਲਪ੍ਰਮਾਨਅਸੁਰਦੇਵਸੇਵਤਚਰਨਾਅ

ਬਅੰਗਦਹਨੁਮਾਨਮਹਿਤੁਰਾਵਤਰਾਂਮੰਤੋ॥੨॥ਕਬਿਤੁ॥ਏ

੩॥ **ਕਾਇਕੁੰ** ॥ ਰਿਸਮੇਜਕੀਈਨਾਤਰਿਫਕਚਧਚਧਾ

ਭੁਲ ਲਯੋ ਰਲੁ ਦੁਸ ਕੇ ਸੁਗਾਰਿ ਸਭਾ ਚਲੀ ਗੈ। ਵਿਦੁ ਗਏ ੨੦੨
ਦੇਵ ਲੋਕ ਦਾਨੁ ਦੁਭਏ ਸੇ ਕਾ ਭੁਮ ਗਾਰਾ ਭੁਕੀ ਨ ਦੇਖੀ
ਧੁਨਿ ਭੁਲੀ ਗੈ। ਏਕ ਕ੍ਰੇਹੇ ਹਮ ਤੋ ਪੁਕਾਰਿ ਸਿਰ ਮਾਰਿ ਰਹੇ
ਕਾਹੇ ਕੀ ਭੁਲਾਈ। ਏਕ ਕ੍ਰੇਚਨ ਕੀ ਜਲੀ ਗੈ। ਸੁਨ ਜੇਹ
ਮਾਅਗਿ ਦ ਪੁਕਾਰ ਕਯੋ ਰਾਵਨ ਸੇ ਤੋ ਹਿਛੁ ਲੁਝੇ ਰੇ
ਸੀ ਅਭੂਤ ਤੇ ਨ ਛੁਲੀ ਗੈ। ੪॥ **ਕਾਬਿਤੁ**॥ ਏਕ ਹਾਥ ਪ
ਪਵੈ ਸੇ ਕੋ ਪਾਰਿ ਜਨਾਵਤ ਹੇ ਏਕ ਤੀਅ ਹਾਥ ਪਰ ਠਕੈ

ਏਕਭਾਲਸਾ ਵਿਸੈਸਿਵਬੀਦਵੈਮਰੇਰਿਅਗਿਗਾਇਜੁਗ
ਏਕਕੋਉਠਾਇਕਹਯਮਾਰੇਰਿਸਕਾਲਸਾਵੈਕਮਾਨਬ
ਨਸਤੀਨਸੇਤਿਲੋਕਰੂਟਏਕਮੁਛੁਨਕੋਤਾਉਦੇਤਲਾਗੇ
ਏਕਦਾਲਸਾਠਿਰਠੇਰਮੁਕਛੁਬਿਮੇਸੀਭਾਂਤਿਕਛੁ
ਨਿਜੁਮਦਿਰਕੋਚਲਯੇਬਾਕੀਏਕਅਛੁਮਾਲਸਾ॥੫
ਕਾਇੰਤੁ ਅਗਿਦਖਿਜਾਯੇਬਕਬਾਤਕੋਹਕੋਨੁਸ
ਕਿਵੇਵੁਬਪੁਰਹੀਜਕਿਚੰਅਰਸਹਿਤੁਹੈਏਕਛੁ

ਲਮਾਲਹਾਥਏਕਕੇਗੁਲਾਲਕਾਹੁਦੇਤਨਜਬਾਬੁਮਾ ੨੦੩
ਨੋਬਾਰਹੇਅਦਿਤਹੈਜੰਛੁਰੰਛੁਕਿਨਰਭੁਜੇਗਾਨਕੀਬੇਈ
ਸਬਹੇਠੀਮਤਭੁਈਆਪਆਪਕੇਚਕਿਤਹੈ। ਚਢ੍ਹਗ
ਫਕੇਹੇਰਾਨੀਨੀਕੇਕੈਨਿਹਾਰਚਲੇਬਾਂਦਰਹੈਆਵੁਤਕਿ
ਬਾਦਮਮਿਤਹੈ। ੬। **ਕਾਇਤੁ**। ਦਿਤਕਿਲਕਾਰੀਸ
ਬਹੀਤੇਡੀਲੁਭਾਰੀਯਹਹਾਥਕੇਉਠਾਵੈਤੋਰਦੁਰਸਸਿ
ਭਾਨਹੈ। ਰਾਤੇਬਿਕਰਾਈਨੇਨਕਪਮਾਨੇਮੇਨਬੈਨਅਗਿ

ਕੀਕੋਰੋਰਤਾਤੇਕੋਮਲਪਖਾਨਿਹੈ। ਯਾਹੀਕੋਰੋਰੋਅਗਿਰ
ਕਹਤਹੋਨਰਾਮਦਿਗਪ੍ਰਗੈਦੇਕਹਾਂਤੇਰਲਜੁਪਕੋਨਿਦਾ
ਨਿਹੈ। ਯਾਕੋਪਹਿਚਾਨਤਹੋਲੀਕਜਾਰੀਜਾਨਤਹੋਅਜਿ
ਨੀਕੋਪੁਤੁਬਡੀਬਜਾਪਹੁਨੀਮਾਨੇਹੈ। ੧॥ **ਕਬਿਰੁ** ਦੇਖੁਰ
ਨੀਤਾਕੋਪਾਛੇਆਵਤਜੇਗਾਤਾਆਛੇਕਾਂਪੈਕਯੋਜਾ
ਇਯਾਕੋਬਲਕੋਨਪਾਚੁਹੈ। ਇਕਬਾਰਮੇਰੇਹਾਬਲਾ
ਰੋਜੋਮੇਛਾਡਦਯੋਤਾਕੋਕਪਜਾਨੇਜੀਨਾਇਕਾਅਵ

ਤਾਰੇਹੇ। ਭਾਈ ਦੁਰਕੀ ਨਿਜਿਨ ਦੇ ਸੁਰਾਜੁ ਲੀਨੇ ਸਬਨੈ ਕੁ
 ਬੈਰਕੀ ਨੇਯਾ ਕੋ ਬੈਰਨ ਉਧਾਰੇਹੇ। ਨਾਉ ਕਾ ਪਿਬਾਲੀ ਜੋ
 ਨਕਾਲ ਬਸਰੁ ਯੇ ਜੋ ਬੈਰੁ ਯੇ ਤੋ ਤੋ ਤੋ ਕੇ ਪੁਤਾ ਮਰਿ ਦੁਕ
 ਮਾਰੇਹੇ। ੮ **ਕਾ ਬਿਤੁ**। ਸਬੈ ਮਗਿ ਬਰੇ ਕੇ ਸਦੇਖੀ ਅਤ
 ਰੀ ਛੁਰੇ ਸਯਾਸੇ ਲਰ ਬੈਰੇ ਨਦਿਨੇ ਸੁਨਾ ਮਨਿ ਤੁਹੈ ਯਾਰ
 ਕੇ ਪੁਰਾਨੀ ਰਨ ਭੁਮ ਕੇ ਬਢਾਵੈ ਓਪੇ ਸੇ ਮਰਿ ਮਾਰੇ ਮਨੇ
 ਖੇਲਤ ਬਸਿ ਤੁਹੈ। ਸੁਰਨ ਕੀ ਭੀ ਰਪੇਰੇ ਉਧਮ ਚਵਤੁਰ

ਦੇਖਨਕੇਮੇਸਮਾਨਕੇਉਬਡੇਸੀਤੁਹੈ। ਬਾਕੇਬਲਵਤੁਜਾਂ
ਕੋਪਾਈਇਨਾਤਿਚਤੁਰਾਨਨਕੇਅਸਿਜਸੁਵੇਤੁਜਾਮਵੇ
ਤੁਹੈ॥ **੬੥ ਕਾਬਿੱਤੁ॥** ਅੰਰੁਕਪਿਜੁਥਨਮੇਵੈਜੁਚਲੇਅ
ਵਤੁਹੈਬੈਰੀਬਨਦਾਹਕੇਦਵਾਨਲਪੁਬਲਹੈ॥ ਅੰਰਨ
ਤੇਸੁਨੇਹੈਸੁਤੇਸੇਹੀਮੇਦੇਖੇਆਜੁਬਡੇਡੀਲਾਨਿਆਇ
ਰਨਭੂਮਕੇਅਚਲਹੈ॥ ਦੇਖੇਚਹੂਓਰਨਰੇਅੰਰੁਜੇਤੇਅ
ਵੈਕਪਿਅਨੇਕਾਬਿਰਮੇਭਾਵੇਬਾਦਲਕੇਦਲਹੈ॥ ਰਿ

ਨਪਹਿਚਾਨਤਹੇਮੇਸੇਅਨੁਮਾਨਤਹਅਗਿਦਕਹੈਹੈਮੇਸੇ ੨੦੫
ਏਈਨੀਲਨਲਹੈ॥੧੦॥ **ਕਾਬਿੱਤੁ॥** ਬਡੇਸਨਮਾਨਯਾ
ਕੀਕਰੈਸਬਕਾਨਅੰਰੁਸਬੈਕਾਪਿਮਤੁਲਕੇਦੇਖੀਅਤ
ਜੀਉਹੈ॥ਯਾਕੀਦੁਤਿਆਗੇਛੁਬਿਅੰਰਨਕੀਫੀਕੀ
ਲਾਗੇਦੇਖਕਾਬਿਰਾਮਮਾਨਪੈਰਖਕੀਸੀਉਹੈ॥ਯਾਹੀ
ਕੇਨਿਹੈਰੁਠੇਸਚੇਰਾਅਮਰਿਬਾਲੀਲੋਗਯੋਕ
ਹਿਤਤੀਅਲੇਦਈਸੁਕੀਉਹੈ॥ਸੁਨਯਯਾਕੇਨਾਉਐ

ਰੇਦੇਸ਼ੁਗਾਉਸਬਸਾਖਾਮਿਗਰਾਉਰਵਿਮੁਗਤਿਸੁਗੀਉ
ਏ॥੧੧॥ **ਛੁੱਧੇਸ** ਸਰਦਕਮਲਲੇਚਨਬਿਸਾਲਮਲ
ਮਾਲਮਲਕਜਨੁਸਜਲਸਪਨਦੁਤਿਸਗੀਰਬਨ
ਮਾਲਾਇੰਦੁਪਨੁਕੇਟਿਮਦਨਛੁਬਿਰਵਿਪ੍ਰਕਾਸਲਾਵੇ
ਨਸੁਭਗਤਨਾਭੂਮਮਿਰੂਲਾਮਦੁਭੂਖਨਤਾਸਚਰ
ਨਸੇਵਤਸੁਰਮੁਨਿਜਨਾਮਾਜਾਨਬਾਹੁਸਾਰੀਗਧਰਿ
ਅਧਮਉਧਾਰਨਬਿਪਦਹਰਾਕਵਿਰਾਮਪ੍ਰਗਟਰਘੁ

ਬੀਸਮਾਇਏਸੀਤਾਪਾਤਿਰਾਂਮਬਰਾ॥੧੨॥ **ਛੱਪੈ॥** ਤੁਰਨਿ
ਬੀਸਭੁਜਦੇਡਪ੍ਰਗਦਪੈਰਖਪ੍ਰਚਿਤੁਆਤਿ॥ ਛਿਤਿਮਡਿਲ
ਬ੍ਰਹਮਡਿਚਕਿਤਨਵਖਡਿਸਚੀਪਾਤਿ॥ ਕ੍ਰੋਧੁਅਨਲਪ੍ਰਭੁ
ਲਿਤਪ੍ਰਬਲਜਮਾਵਿਗਾਨਿਸੁਭੁਟਸੁਆ॥ ਕਰਕੁਦਿਤੁ
ਸਤਖਡਿਉਮਤੁਅਨਬਰਖਸੁਮਤਿਭੂਆ॥ ਅਤਿਰੇਤੁ
ਮੰਤੁਕਾਰਨਿਨਿਪਤਿਕਰਭੁਸੇਤੁਕਰਵਰਹਰਨਾ॥ ਕ
ਵਿਰਾਂਮਕਾਂਮਪੂਰਨਸਕਲਸੇਈਸੇਈਰਖੁਕਲਭ

੨੦੬

ਰਨ॥ ੧੩॥ **ਛੁੱਪੈ** ਕਨਕ ਬਰਨ ਛੁਬਿ ਮੇਨ ਨੈਨ ਬਿਸੀਅ
ਰਜਨੁ ਸਾਇਕਾ ਕਮਲ ਬਦਨ ਸੁਖ ਸਦਨ ਰਦਨ ਦੁਤਿ
ਕ੍ਰਿਦ ਪਲਾਇਕਾ ਭ੍ਰਿਕੁਟ ਕ੍ਰਮ ਰਚੇ ਚਲ ਕਪਲ ਮਿਦੁ
ਬੋਲ ਅਮਿਤ ਸਮਾ ਸੁਪਟ ਗੀਵਰ ਸਸੀਵ ਕੇਠ ਸੁਕ
ਤਾ ਬਿਪਟ ਤਤਮਾ ਜਗੋ ਪਵੀਤ ਕਟਿ ਪਟ ਕਲਿਤ
ਰਘੁ ਪਤਿਅਤਿ ਜੇਵੁ ਨਿਪਨਾ ਸੇਈ ਜਨੁ ਸੁਮਿਤ੍ਰਾ ਸੁ
ਤਪ ਗਟਿ ਸੁਕਵਿਰੰਮ ਪੁਰ ਲਛਮਨ॥ ੧੪॥ **ਕਬਿਤੁ॥**

ਅਨੇਕਨ ਕਾਚਲ ਸੇਨੀਲਾਰਿ ਰਚਲ ਜੋ ਜਾਤ ਕਿਧੈ ਘਨੁਖ २੦੭
ਟਾਛਟਾਦਾਂ ਅਨੀ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਹੋ ॥ ਕਿਧੈ ਯਹ ਪਾਵੁ ਸਕੀ ਆਵੁ
ਸਮੇ ਪੁਨਿ ਜੋਤਨੁ ਕਿਧੈ ਚੀਗ ਜਮੁ ਨਾਤ ਰੀਗ ਕੋ ਬਿਲਾਸੁ ਹੈ
ਕਿਧੈ ਦਿਨੁ ਰੋਨਿ ਆਗੇ ਪਾਵੁ ਚਲੇ ਆਵੁ ਤੇਹੇ ਕਿਧੈ ਭ੍ਰਿ
ਗ ਪੁਜਿ ਭ੍ਰਿਜ ਮਾਲਿ ਜੋ ਸੁਖਾਸੁ ਹੋ ॥ ਕਿਧੈ ਬਹੁ ਬਾਨਲ
ਸਾਹਿਬ ਇਕ ਰੋਰੇ ਸੇਰਾ ਅਚ ਦਲ ਛੁਮਨ ਸੇਰਾ ਕੇ ਅ
ਵਾਸੁ ਹੈ ॥ ੧੫ ॥ ॥ ਕਬਿਤੁ ॥ ਏਤੇ ਤੇ ਕਹੇ ਬਿਚਾਰਿ ਅਏ

ਕਾਪਿਬੇਸੁਮਾਰਪੀਰਖਾਅਪਾਰਕਹਾਣੀਗਠਾਉਮੋਰਕੇ। ਦੁਨੋਕੇ
ਨਾਮਾਵੈਸੋਰਸੋਗੁਨੇਮਚਾਵੈਸੁਤੇਸਿਵਕੀਦੁਹਾਈਸਬਮੇਰੀਏ
ਕਦੇਰਕੇ। ਭੀਰਕੇਪਰੇਤੇਕੀਭਕਾਨਹਿਜਗੇਹੋਜਾਇਜਾਕੇਭ
ਫੁਬਾਨਗਪਿਟੇਰਕੇਰਕੇਰਕੇ। ਭਾਹੁਪਰਮੇਰੇਭੁਜਦੇਤਕੀ
ਪਚੇਤੁਚੇਟਲਾਰੀਫੁਇਜੇਹੇਜੇਸੇਬਾਸਨਬਿਲੇਰਕੇ॥ ੧੬੯
ਅਕਬਿੰਤੁ ਕੋਨੇਕਾਪਿਰਾਜੁਨਾਰਿਗਈਤੇਨਰਹੀਲਾਜਤਾ
ਕੇਸੁਸਤਾਸਕੇਉਸਾਸਨਿਉਤੁਇਹੀ। ਕਹਾਰੀਕਨੀਲ

ਨਲਮਾਰਤਨਏਕੋਪਲਹੁਨਿਮਾਨੰਬਾਧਜੇਏਸੇਬਹੁਰਬੀਧ ੨੪੮
ਇਉਇਕਨਕੋਸਿਧੁਬਰਿਏਕਨਕੀਨਾਰਤੇਰਿਏਕਨ
ਮਰੇਰਿਮੂਡਕੋਦਲੇਬਨਾਇਉਹਾਡੁਰਜਿਨਏਕਦਾਮ
ਕੋਨੁਗਾਨਤੀਮੇਰਾਮਤਾਕੇਭਾਈਭਾਈਸੇਮਿਲਾਇਖਾ
ਇਜਾਇਉਹਾ॥੧੭॥ **ਕਥਿਤੁ** ਚਹੁਓਰਛੇਕੇਛੇਕਿਮਾਰ
ਗਨਿਏਕਏਕਬਚੇਹੇਨਕੇਉਤਬਕੋਨੁਕਾਕੋਰੇਇਉਹੇ॥
ਸੇਇਤਮੇਭੁਲੀਭੁਤਭੇਰਦਨਦਾਉਂਜੁਥਜੇਗਨੀਮ

ਪਾਇਕੋ ਪਸਾਰ ਪਾਇਸੇ ਇਹੋ ਮੇਰੇ ਬਲ ਆਗੈ ਕੰਨ ਕੰ
ਨਕੀ ਗਈ ਨ ਪਾਤਿਸੇ ਰਚਿ ਦੁਹਾਸ ਕੀ ਨੁਕੋ ਨੁਕੀ ਨ ਥਾਇਹੋ।
ਇਤੇ ਪਰਿਰਾਮ ਕਰੇ ਹੇ ਸੁਰੇ ਹੇ ਨਾਹੀ ਨਾਹੀ ਭੁਲੇ ਭੁਲੇ ਸਿਵਨੀ
ਕੋਰੇ ਗੋਸੇ ਈਹੋ ਇਹੋ ੧੮ ਕਬੀਰਾਚਾ ਸੋਰਠਾ ਯਹਿਰ
ਕਾਰ ਪਤਾ ਪੁਮੀਤ ਰੇ ਲੇ ਰਾਮ ਸੇ ਕੋਨ ਕਰੈ ਟਪੁ ਜਾ ਪੁਨਾਮੁ
ਲੇਤ ਲੰਯਾ ਨ ਮਰੈ ੧੯ ਦੋਹਰਾ ਜੋ ਕੋ ਚਿਤੁ ਮਸੀਯੋ ਕਹੈ ਬਿ
ਨ ਕੁਝੈ ਯਹਿ ਬਾਤਾ ਰਾਵਨ ਸਬ ਕੇ ਬਲ ਕਹਯੋ ਕੋਨ ਹੇਤੁ ਸ

ਕਚਾਤਾ ॥ ੨੦ ॥ **ਦੋਹਰਾ** ਬੈਰੀਕੋਬਲੁ ਕਹੇਤੇਸਬੈਸੁਰਤਾਜਾ ॥ ੨੦੬ ॥

ਤਾਅਬਰਾਵਨਲਿਕਾਪਤੀਕਾਇਰਜੋਬਿਲਲਾਤਾ ॥ ੨੧ ॥

ਦੋਹਰਾ ਫਿਰਪਾਛੁਨਿਦੇਸਬੈਬਹੁਰਿਕਹਾਯਾਹਿਰੇਤਾਕੈ

ਤੁਰੇਪੈਕੈਲਰਤੇਹੈਕਿਧੰਜਾਨਕੀਦੇਤਾ ॥ ੨੨ ॥ **ਦੋਹਰਾ** ਤਾਂ

ਕਹਿਫਿਰਸਾਮੁਝਾਈਅਹੁਸੁਨੇਸਿਤਮਰੁਲਾਇਯਾਭਲੀ

ਪ੍ਰਸਨਤੁਅਉਕਰੀਉਤਰੁਸੁਨਹੁਅਘਾਇ ॥ ੨੩ ॥ **ਸੋਰਠਾ**

ਕੀਨੈਸਾਪਾਥਿਨਾਸਾਅਸੁਰਜੋਨਿਰਾਵਨਪਕਯੋਹੁਤੇਪੁ

ਰਾਤਨਦਸਭਗਤਿਭਾਉਮਨਮੇਰਹੈ॥੨੪॥ ਸੋਰਠਾ ਜੋਸਪ
 ਨੇਨਹਿਹੋਇਤਾਫੁਗਪ੍ਰਭਾਮਵੈਨਹੀ॥ ਜੋਖੇਲਤਮੇਰਹੈ
 ਬਹਿਕਗਏਖੈਚੰਤਾਫਿਰੈ॥੨੫॥ ਸੋਰਠਾ ਅਰੁਪ੍ਰਭਚ
 ਰਨਪ੍ਰਤਾਪੁਦਰਸਨਹੋਮਨੁਫਿਰਗਯੋ॥ ਸੁਕੇਸਿਭਾਰੈਅ
 ਪੁਜਲਤਰੰਗਜਲਾਇਬਗਵੈ॥੨੬॥ ਸੋਰਠਾ ਸਿਸ
 ਰਹੇਤਪਤਿਭਾਰਿਅੰਬਕਟਾਹਲੇਏਕੇਸੇ॥ ਰਾਮਬ
 ਸਿਤਲਿਹਾਰਿਜਗਜਾਨੈਮੇਰਤਪ੍ਰਗਟਾ॥੨੭॥ ਸੋਰਠਾ

ਲਗੀਸਯਾਮਤਾਰੇਖਾਬਿਨੁਯਾਨੇਮੁਖਬਿਸਦਕੇ॥

੨੫੦

ਬਹੁਰਿਆਰਸੀਦੇਖਿਦੁਰਕੈਰੈਕੈਬਿਸਤਰੇ॥ ੨੮

ਰਣਾ ਅੰਗੁਰੁਗਾਤਿਸੁਨਿਲੇਹੁਤਮਹਿਸੁਨਾਵੁਤਰਾਮ

ਕਵਿਕੈਫਿਰਿਉਤਰੁਦੇਹੁਕੈਸਮਸੁਖਪਾਇਕੈ॥ ੨੯

ਸੋਰਣਾ ਰਾਮੇਰਾਮਪੁਕਾਰਿਹਨੁਮਾਨਅਗਿਦਕੈਹੇ॥ ਰਾ

ਵਨਤਬਰਿਸਮਾਰਿਰਾਂਮਚਿਦਮਨੇਮੇਕੈਹੇ॥ ੩੦

ਸੋਰਣਾ ਪੁਤ੍ਰਜਾਂਨੀਬਿਪਰੀਤਿਮਨੇਮੇਯੋਰਾਵਨਕੈਹੇ॥ ਕਹਾਯੁੰ

ਧਰੀਰੀ ਤਿਜ ਬਲਗਹੀ ਜੀ ਮੇ ਬਸੇ ॥ ੩੧ ॥ ਸੋਰਠਾ ਦੇਖ
 ਤਹੀ ਰਘੁਗਾਇ ਸਸਿ ਦੇਖੇ ਜੇ ਮਨੁ ਵਧੈ ॥ ਸਬ ਹਿਨਿ ਕੇਗੁ
 ਨਗਾਇਰਾਂ ਮਨਾਂ ਮੁਰਾਮ ਹਸਿ ਲਯੋ ॥ ੩੨ ॥ ਸੋਰਠਾ ਜਿਸੇ
 ਕੋ ਕਿਲਾ ਸੁਜਾਨ ਕਾ ਕਬੀ ਸਬਾ ਸੇ ਕੀਓ ॥ ਬੈਲਤ ਕੁਲ
 ਪਹਿਚਾਨ ਰਾਂ ਮਨਾਂ ਮੇ ਸੇਰਾਯੋ ॥ ੩੩ ॥ ਸੋਰਠਾ ਤਬਲ
 ਰਿਸਾ ਮਕਤਰੇਤੁ ਦਿਨ ਕਾਰਿ ਕਿਰਨਿ ਪਤਾ ਪਤੈ ॥ ਅਬ
 ਅਪਨੇ ਬਲੁ ਲੇਤ ਬਹੁ ਰਿਧੁ ਰਿਕੀ ਧੁਰਹੀ ॥ ੩੪ ॥ ਸੋ

ਰਣ। ਤਾਪਾਛੇ ਦਸ ਕੀ ਧਾਰਿ ਸਿਥਾਛੀ। ਭੁਜ ਬਲ ਕੈ ਹੋ। ਛਿਯੇ

੨੫੧

ਅਧਿਕੇ ਅਧਿ ਤਾਂ ਹੀ ਤੇ ਨਿਦਾ ਕੈ ਰੋ। ੩੫। **ਅੰਦਰੀ ਵਾਚਾਰੇ**

ਹਰਾ। ਤਬ ਬੇਲੀ ਅੰਦਰੀ ਚਰਨ ਲਗਾਯੇ। ਮਾਥਾ ਬਚਨ ਜ

ਥਾਰ ਥੋਮੇ ਕਹੈ ਸੁਨ ਹੁਲਿ ਕੈ ਕੇਨਾਥਾ। ੩੬। **ਸੋਰਣਾ** ਬਿਨਾ

ਜਤਨ ਸੇ ਹੋਇ ਜੁ ਕੁਛੁ ਭਾਗਾ ਬਿਪਨਾ ਲਿਖਿ ਜੋ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ

ਜਨ ਖੇਇ ਸੁਰਨ ਰਮੁ ਨਿਬੰਧਤ ਚਰਨ। ੩੭। **ਕਬਿਤੁ** ਕੀ

ਚਨ ਕੇਗਾਉ ਤਿਹੁ ਲੋਕ ਨ ਮੇਨਾਉ ਸਦਾ ਸੁਖ ਹੁਕੀ ਛਾਉਹੈ

ਨਬੇਲਪਰਚਿਕੋ। ਰੁੰਦਸੇਤੁੰਮੇਸੀਰਤਿਜਾਤੇਸੁਰਲੇਕਪ
ਤਿਖੀਜੇਤੁਰਜਾਤੇਬੇਠੇਅਨੰਦਭੂਮਚਿਕੋ। ਮੇਘਫਾਦਿਆ
ਦਿਵੇਸਹਾਇਕਹੈਸੁਰਪੁਰਨਭੇਤਾਰਮਨਮਾਨੇਗਿਰਿਕੇ
ਚਕੋ। ਆਜੁਤੇਬਿਭੂਤਪਰਮਾਹਿਤੇਰੇਮੇਸੀਜੇਸੀਇ
ਫਨਕੁਬੇਰਕੇਨਬਰਨਬਿਰਚਕੋ॥ ੩੮ **ਕਬਿਤੁ** ॥ ਚਉਥ
ਰੇਸੇਨਦੀਨਲੇਰੁਨਾਰਿਦੂਰਿਕੀਨਨਾਰਕੇਨਵਾਇਕਹੈ
ਬਿਨਤੀਕਰਤਹਾਇਕਬਾਤਮੇਹਿਮਾਂਗੀਦੀਜੇਨਬਿ

ਏਬਕੀਜੇਕੋਊਦਿਨਜੀਜੇਜਾਤੋਤਾਹੀਕੋਅਰਤੁਹੇਅੰ ॥
 ਸੀਕੋਨਬਾਤਤਾਕੇਬੇਗਕਜਨਮਾਰਾਨੀਜੇਨਦੇਹੁਤੰ
 ਤੇਅੰਗਤਰੁਰਤੁਹੇਰਯੁਕਜਨਕਰੇਕਰੀਏਹੈਅਨੁ
 ਸਰੇਸਿਰਜਾਨਕੀਨਦੇਹੁਪਾਇਨਿਪਰਤੁਹੇ॥੩
 ੯॥ **ਰਾਵਨੇਵਾਚਾਸਵੇਦਾ॥** ਸੇਸੀਅਹੈਸਿਰਕੇਸਿਰ
 ਸੁਦਰਗਾਵਨਾਮੰਰਘਨਾਥਜਤੀਕੇਦੇਖਿਸਿਘਾਰ
 ਜੁਡਾਰਤਹੇਕਪਿਜੁਥਾਰਤੀਬਿਨੁਏਕਰਤੀਕੇ॥ਰ

੨੫੨

ਮਕੇਜੀ ਤਤਤਸੁ ਬਜਿ ਹੈ ਜੈ ਸੇ ਕੀਤ ਕਰੇ ਖਨਹਾਰ ਸਤੀ ਕੇ।
ਆਪਉ ਮਾਪਤਿ ਬਾਂਧ ਦਯੋ ਸਬ ਪਰਖ ਦੇਖਹੁ ਲਿਕਪਤੀ
ਕੇਮ ੪੦ ॥ ਸਦਿ ਦਰੀਵਾਚਾ ਸਵੈਯਾ ॥ ਨਾਥਯੋਹ ਸਬ ਬਾ
ਤਸਹੀ ਪਰਸਾ ਚੁਕਹੇ ਜਿਹ ਤੇ ਦੁਚਿਤਾਈ ਪਜਾ ਕਹੰਬੇ
ਦਪੁਰਾਂ ਨਕਹੈ ਸੇਈ ਜੇਯਹ ਰਾਮ ਭੈਹੈ ਨ ਭੁਲਾਈ ॥ ਜਾਨ
ਤਹੈ ਸੁਨਿਨਾ ਰਿਭੁਲੀ ਬਿਪਕਾਹੁ ਕਿਬਾ ਮਨਿਹੈ ਡਹਕਾਈ
ਇਸ ਬਦਿਤ ਕਥਾਈ ਜਿਹ ਕਹਯੋ ਯਹ ਬਜੇ ਤਸੇ ਖਾਹਕ

ਹੇਏਵਤੁਮਤੇਰੁਰਤਹੈ। ਇਨਹੀਕੇਮਾਰੇਅਧੁਕੈਰੁਭਾਸਿ
 ਧਾਰਅਜਹੁਲੇਤੀ। ਅਨੈਨਨਤੇਰੁਰਨਾਤੁਰਤਹੈ। ਅੰਗੁ
 ਏਕਬਤਹੈਸੁਭਾਉਨੈਕੁਜਾਇਸਿਏਅੰਗੁਨੈਨਰੇਤਤ
 ਸੰਸੰਗੁਨੈਦੁਰਤਹੈ। ੪੪ **ਗੁਰਮੁਖਾਸਾਦਿਯਾ** ਰਾਮਕੇ
 ਦੁਤਤੇਬਾਤਕਹੀਸੁਸਹੀ। ਅਬਆਗੇਤੇਮੰਨਗਹੀਤੀ
 ਅੰਗੇਬਿਪਰੀਤਕੀਬਾਤਸਹੀਤਬਲਿਕੁਦਹੀ। ਅਬਸ
 ਹਿਦਹੀ। ਗਾਢਅਨਿਬਿਓਪਨਰਾਜੁਕਰੈਰਪੁਬੀਰ

ਕੇ ਬਾਨ ਨ ਦੇਹ ਸਹੇ । ਤੁਨੁ ਰਾਜੁ ਦਯੋ ਨ ਹਿ ਸੀ ਅਦਈ ਇਕ
 ਰਾਵਨ ਕੇ ਯਹ ਬੋਲੁ ਰਹੇ । ੪੫ **ਮੰਦਿ ਦਰੀ ਵਾਰਾ ਸੈਦਾ** ਅ
 ਪੁਨਹਾ ਬਨਿ ਆਪਨੇ ਸੀ ਸਉਤਾ ਰਿਉ ਆਪ ਤਿਰੁੰਦੁ ਰਿਉ
 ਏ ਤਿਉ ਪੁਨਿ ਆਪਨੇ ਗਾਬ ਸੁਧਾਰਿ ਸੁਧਾਰਿ ਸਸਯੋ ਕਬਿ ਪਬ
 ਲਏ । ਬਾਤ ਕੈ ਗੋਬਿਨੁ ਕਯੋ ਬਨਹੈ ਸੁਨਿ ਮੂਰ੍ਹੁ ਜੇਰਾਂ ਮਕੋਬ
 ਨਗਿ ਗਾਏ । ਰੁੰਦੁ ਕਹਾ ਸਨਿ ਛੁੰਦੁ ਤੇ ਮੂਰ੍ਹੁ ਨ ਰੁੰਦੁ ਕੇ ਬਥੈ
 ਜਾਹਿ ਲਗਾਏ । ੪੬ **ਦਿਹਰਾ** ਕੈ ਮਿਲ ਕਰਮੇ ਰੋਕੇ

॥ भाटी ॥ ४१ ॥ **राहुन दवाचा ॥ काबि तुं ॥** चारे सुगन्धगी २५३
तुगीती निराम सुदेसगी मेसे कौतुती न मेनु मेरे बल दे कहे
ऐकते परम राम दुजे बलि राम ऐक मेरु सुदे कहे ॥
मेपने पाउ मे कहे मेसे सुनि परगट बिरच कये श्री
सवार तेरी चरती न लेक मागि कौतु दे पगे ऐक राम
बीउ जे ऐक हू गे ऐक हू कत हें राये पुन बले सुते राद
नगी हू कहे ॥ ४२ ॥ **सदेया** मेरु रपी ज ब ब्रात सुनी बि

ਧਿਆਨਿ ਬਨੀ ਬਿਧਿ ਤੁਹ ਕਾਯੋ ॥ ਵੇਦਨ ਕੇ ਪਰ ਪਚਿ ਬੰਡੇ
ਜੁਛ ਲਯੋ ਤਿਹ ਠੇਰ ਕਹੂੰ ਨ ਹੁਪਾਯੋ ॥ ਜੀ ਇਹ ਰਾਮ ਹਿਛੇ
ਕਤ ਹੋ ਪ੍ਰਭੁ ਤਾਹੀ ਕੇ ਹਾਥ ਨ ਕਯੋ ਨ ਛਿਕਾਯੋ ॥ ਅੰਤਿ ਕੇ
ਚੋਥੇ ਹਕਾਰੇ ਮੇਰੇ ਰਿਸ ਛੇ ਕੇ ਹੋਰ ਵੇਦਨ ਕੇ ਯਹ ਆਯੋ ॥
੪੩ ॥ **ਕਾਬਿਰੁ** ॥ ਸੇਈ ਯਹਿ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਕਾਮ ਛਾਤੁ ਆਯੋ
ਧਾਮ ਜਾ ਕੇ ਬਲ ਲੇ ਕਪਾਲ ਨਿਰਭੈ ਰਹਤੈ ਹੋ ॥ ਸੇਈ
ਰਾਮ ਛੀਰ ਸਿਧੁ ਤੇ ਜਗਾਏ ਜਾਇ ਬਿਧਿ ਤੁਮ ਸੇਨਕ

ਕੇਕਰਮੇਰੇ ਘਾਟਾ ਪਾਛੇ ਬਚਨ ਸਿਭਾਰੀ ਅਨਕਹੇ ਨਿਫਰ ੨੫੫
 ਕਬਾਤਾ ੪੭ **ਸੋਰਠਾ** ਤਬਹੀਲੋ ਤੋਕਾ ਨਿਜ ਬਲੀ ਜੀਅ
 ਜੋਖੇ ਨਹੀ ਆਫਿ ਰਕਾਸੇ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ਇਬਨੇ ਜੋ ਪੁਨਸੇ
 ੪੮ **ਦੋਹਰਾ** ਬਿਦਪੁਰੰਨ ਸਿਮਿਤ ਸਬੈ ਬੋਲਤ ਬਚਨ
 ਰਸਾਲਾ ਰਾਮ ਬਿਮੁਖੇ ਤੇ ਨਰਕੁ ਲੇਤੇ ਸੁਕਰ ਸ੍ਵਾਨ ਸਿੰਗ
 ਦਾ ੪੯ **ਦੋਹਰਾ** ਅੰਰਕਹੀ ਇਕ ਬਾਤ ਏਹਾ ਜਾਸਬ
 ਹੇਰਿਗੀ ਜੋ ਪੈਯੋ ਉਫਨਾ ਤਰਾਮੇ ਤੇ ਜਤੀ ਛੁਨਲ ਗੋ ੫੦

॥ ਸੋਵੇਦਾ ॥ ਤੂ ਤੇ ਭਯੋ ਚਤੁਰਾਨਨ ਕੇ ਕੁਲ ਪੰਚ ਮੇਨ ਕਹੁੰਦੁ
 ਤਿਹੈ ॥ ਸੀ ਅੰਦੇਹਿ ਸੁਖੀ ਕਰ ਬਿਸ ਬਸੇ ਜੋ ਸਹੀ ਸਿਵ ਕੇ ਪਦ
 ਸੋਰ ਤਿਹੈ ॥ ਸੁਨਿਨਾਤ ਰੁਹੈ ਉਤਪਾਤ ਬਡੁ ਮਹਿ ਜਾਨਤ ਹੋਈ
 ਅਕੀ ਮਤਿਹੈ ॥ ਸਠ ਸਧਰਨੀ ਸਰਨੀ ਸਰਨੀ ਗਫ਼ਰੀ ਘ
 ਰਨੀ ਸਬ ਕਾਂਪਤਿਹੈ ॥ ੫੧ ॥ **॥ ਕਥਿੰਤੁ ॥** ਬਾਤ ਤੇ ਬਨੀ ਗਭ
 ਲੀ ਅਜੁਲੇ ਗਈ ਹੀ ਚਲੀ ਰਾਮ ਸੇ ਜੋ ਬੇਰੁ ਯਹੈ ਬਾਤ ਜਾ
 ਨੀ ਹਾਨ ਕੀ ॥ ਸੁਕੀ ਬੋਲਿ ਕਾਲ ਕੀ ਸੁਫੁਲੀ ਲਾਰੀ ਕਲੀ

ਸੁਤੇ ਜਾਂਦਿ ਨ ਤੇ ਲਿਕ ਜਲੀ ਬਾਤ ਸੇ ਪ੍ਰਮਾਨ ਕੀ ਤੇ ਕੋ ਨਿਜੁਲੇ
 ਕੰਦੇ ਕੋ ਆਪ ਨ ਕੁ ਬਲੁ ਲੈ ਕੇ ਜਾਨਤ ਹੋ ਬਾਤ ਕਛੁ ਸਿਵੁ ਕੇ
 ਸਿਯਾਨ ਕੀ ਗੀਗ ਕੇਤ ਰੰਗ ਸੇ ਅਨਿਗ ਰਿਪੁਰੰ ਦੁਤੇ ਰੰਗੇ
 ਈਹੇ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਮਨ ਮਲੈ ਈਹੇ ਜਾਨ ਕੀ ॥ ੫੩ **ਕਬਿਤੁ** ਬਾਂਨ
 ਰਕੇ ਪੁਤ ਮਿਲ ਬਡੇ ਅਵੁ ਪੁਤ ਦੇ ਬਿਛਿਨ ਮੈ ਕੁ ਸੁਤ ਕਰਤਾ
 ਕੇ ਹੋ ਸਮੁੰਦਰੇ ॥ ਹਨੁ ਮਾਨ ਆਯੋ ਤਿਨ ਠੇ ਕੇ ਕੈ ਜਰਾਯੇ
 ਪੁਰਵਾ ਕੇ ਕੈ ਹੋ ਅੰਗ ਦੁਕੀ ਅਹੈ ਕਾਮ ਛੁੰਦੁ ਕੇ ਗੰਮ ਅੰਦੇ

੨੫੬

ਜੇਸੇਸਬਹੀਕੋਬਣੁਫੀਕੋਜੇਸੇਬਾਅਨਕੋਆਗੇਬੇਦਕੋਨੁਸੁ
ਨੈਸੁੰਦਕੋ। ਤੇਰੇਜੀਅਮੈਨਚਹੈਪੁਰਾਦਪੁਰਾਂਨਕੋਰੇਜੇਸੇਪੁ
ਭੁਤੇਰੇਜੇਸੇਰਾਂਮਚੁੰਦਕੋ॥ ੫੩॥ **ਕਬਿਰੂ** ਜੇਸੇਕੁਮਟਾਰਿ
ਕੈਮਿਟੀ। ਬਿਬੇਕਬਾਂਨੀਤਮਤੀ। ਨਲੋਕਮਾਂਹਿਚੇਦੁਚਾਂਦਨੀ
ਨਮਾਂਨਿਕੀ। ਅੰਰਕੁਮਲਾਨੀਕੁਮਦਨੀ। ਛਬਿਪਾਇਸਮਿ
ਸੋਕਕੋਨਿਵਾਰੁ। ਫੁਲਿਜਾਤੇਹਮਚਾਂਨਕੀ। ਜੇਸੇਬਡੇਪਾਪ
ਕੈਪਛਾਰਦੇਰਬੇਦਬਿਧਿਜਾਇਮਿ। ਏਤਾਪਸੀਕੋਜੇਹੁਯੋ

ਇਸੀ ਅਧਰੇ ਡਰੇ ਤੇ ਨਜੀ ਅਰਾਮ ਚੇ ਦੁਜੁ ਸੇ ਮੇ ਸੇ ਦੁਖੁ ਦੀ ਜੀ
 ਅਤੁਹੈ। ਤਾਂ ਪਰ ਨਿਸੇ ਕਪਰ ਜੇ ਕਪੋ ਦੇ ਲੋਕ ਪਤਿ ਲੋਕ ਲੋਕ
 ਮੁੰਡੇ ਕੋ ਦਿਨ ਜੀ ਜੀ ਅਤੁਹੈ। ਅਜੁ ਹੇ ਹਮਾਰੀ ਅਤਿ ਜਨਕੀ
 ਦੇ ਰਖ ਪਤਿ ਨਾਰੁ ਕੋ ਕਹੈ ਕਹੈ ਮਾਂ ਨ ਲੀ ਜੀ ਅਤੁਹੈ। ਖਾਂ
 ਮੀ ਦੇ ਬਿਤੇਰੀ ਹਮੀ ਸੇ ਕਰਨ ਭਰੇ ਰੋਗੇ ਅਜੁ ਬੇ ਰੇ ਬਾਂ ਮੀ ਕਾਂ
 ਮੀ ਮੇ ਸੇ ਕਾਂ ਮੁਕੀ ਜੀ ਅਤੁਹੈ। ੫੭ **ਅਕ ਬਿਤੁ**। ਰਨ ਕੀ ਇਕੋ
 ਰਗਾ ਜੇ ਦਿ ਦੁਭੀ ਮੇ ਮਾਰੁ ਬਾਂ ਜੇ ਤੇ ਰੇ ਜੀ ਅਮੇ ਸੀ ਰੁੰ ਦੁਮੇਰੀ

੨੫੮

ਚਿਲੇਰੇਗਾ ਜੇਸੇਤੁਮਦਾਨਵੁਭਏਹੋਏਕਠਿਸਬਤੇਸੇਦੇ
 ਏਕਹੋਤਿਬੀਚਕੇਨੁਪਰੈਗੇ ਬੋਲਨੁਗਏਤੇਸਿਵਕਹੈਗੇ
 ਤੂਬਡੇਪਾਪੀਗਾਮਤੇਨਡੁਰੇਤੋਤੂਮੇਤੇਕਹਾਡੁਰੈਗੇ। ਦੁਰਿ
 ਹਿਨਾਰਿਨਾਗੀਬੋਲਕੀਤੋਪੀਠਲਾਗੀਬੋਲਾਸੁਰਰਾ
 ਗੀਮੇਸੇਤੁਖਏਰਕਰੈਗੇ॥ ੫੮ **ਕਬਿਤਾ** ॥ ਦੁਰੇਦੇਰ
 ਨਉਨਿਧਿਰੁਏਈਸੁਕਤਿਬਿਧਿਮੇਸੇਕਰਨਾਕੀਨਿਧਕੇ
 ਹੈਕਹਾਪਾਈਏ। ਦੁਰੇਸਕੁਤੇਰੇਹਠਦੇਵੁਬਿਨਾਜੇਹੇਸੇ

ਗਦਾਂ ਨ ਕੀ। ਤੈਸੇ ਤੋ ਕੋ ਕੁਟਿਬ ਸਮੇਤ ਪੀਸਤੁ ਰੋਕੀਤਰ
 ਮਚਿਦੁ ਜੂਸੇ ਮਿਲਜੈ ਹੋਯਾ ਹਿਜ਼ਾਂ ਨ ਕੀ। ੫੪ ॥ ਕਾਇਤੁ ॥
 ਜੈਸੇ ਪੈਨ ਪਾਨੀ ਮਿਲਜਾਤ ਦਾਂ ਨ ਦਾਨੀ। ਮੇਸੀ ਬਾਨੀ ਕੋ
 ਤੇਸਦਾ ਨਿਤ ਕੋ ਪ੍ਰਬੀਨ ਤੇ ਕਹੈ। ਜੈਸੇ ਘਟ ਪੂਰਨ ਮੇਧ
 ਰੋਪ੍ਰਤਿ ਬਿਬਰਦਿ ਫੂਟੇ ਘਟ ਮਾਹਿ ਸਰ ਪੂਰਨ ਅਨੇ ਕਹੈ।
 ਜੈਸੇ ਰਾਗ ਤਾਂ ਨ ਮਿਲੈ ਬੇਦ ਕੋ ਪੁਰਾਂ ਨ ਬਢੈ ਸੁੰਕਤ ਸੇਦਾ
 ਨ ਤੋ ਬਰਿਗ ਜਲ ਦੇ ਕਹੈ। ਤੈਸੇ ਪੀਅ ਜਾਨ ਕੀ ਨਿਥਰੁ

ਨਾਥ ਤੇਰੇ ਚੰਦ੍ਰਮੋਲ ਪਾਰ ਬਤੀ ਨਾਥ ਨਾਥ ਏਕ ਹੋ ॥ ੫੫ **ਕਬਿਤੁ**
 ਕਿਲੋ ਸਮੁਦ੍ਰਵੈ ਕੋ ਚੁਖੇ ਏਥਿ ਨ ਮਾਹ ਕੋ ਚੁਲੋ ਕਪਰ ਲੋਕ ਗਯ
 ਗਯੇ ਸਿਵੁ ਹੋ ਕਹੁ ॥ ਮੇਰੁ ਸੁਨ ਗੀਰੀ ਵਹੈ ਵੇਰ ਗੀਚ ਕੇ ਗੀਰ
 ਮਚੇ ਦੁਬਿਨੁ ਤੇਰੀ ਚਿਰ ਦੇਖ ਤਿਨ ਨੇ ਕਹੁ ॥ ਆਇ ਰਖੁ ਬੀਰ ਸੇ
 ਹਿਯੇ ਹੋ ਬਤੀ ਪੀਰ ਰਵਤਾ ਸੇ ਕੇ ਸੇ ਜੀਤ ਹੋ ਨ ਜੀਤੀ ਸੀ ਅਤਿ ਕ
 ਹੁ ॥ ਮੇਰੇ ਕਹੁ ਮਾਨ ਬਾਤ ਯਹੋ ਸਾਚੀ ਜਾਨ ਮੁੜ ਜੇ ਨ ਮਾਨ
 ਹੈ ਤੁੰਦੁਖ ਪਾਇ ਹੋ ਮਨੇ ਕਹੁ ॥ ੫੬ **ਕਬਿਤੁ** ॥ ਏਕ ਆਯੋ ਚੁਰ

ਠਸੇਈਰਪੁਬੀਰਨੀਲਕੇਠਕੇਠਗਾਈਏ। ਸਿਮਰੈਨੁ
 ਏਕਬਾਰਤਾਕੇਰਾਮਬਾਰਬਾਰਬਿਸਰੈਬਿਸਰੈਨਹੀਸੇਰੈ
 ਬਿਸਰਾਈਏ। ਰਪੁਕੁਲਾਤਿਲਕਮਿਲਕਬਲੁਜਾ
 ਕੀਤਾਕੀਕਿਲਕਕਿਲਕਿਕੈਸਰਨਕਯੋਨਜਾਈਏ।
 ੫੯੯ **ਵਿਹਰਾ** ਪੁਨਬੋਲੀਮੰਦੇਦਰੀਸੁਨਲੇਬਾਤਨਫ
 ਟਿ। ਸੀਰਪੁਪਤਜਸੁਸੇਕਹੈਜਾਕੇਰਸਨਾਕੇਟਿ। ੬੦
ਸੋਰਠ ਮੇਮੁਖਰਸਨਾਏਕਰੁਨਗਾਦੁਤਸੁਮੇਥੇਥਕੇ।

ਰਘੁਪਤਿਚਰਤਾ ਅਨੇਕਤਾ ਕੇਸਾਖਭੁਜੀਗਪਤਿ॥ ੬੧ ਸੋਰ
ਫਾ ਜੋਖਗਗਗਨਉਤਾਨਬਿਨਾਅਤਿਗਿਰਿਭੁਇਧਰ
ਗਿਤੈਸੇਮਤਿਅਨੁਮਾਨਰਘੁਪਤਿਜਸੁਬਰਨਤਸੰਬੈ॥ ੬੨
ਸੋਰਫਾ ਤੇਹਿਨਉਪਜਤਿਗਜਾਨਰਾਜਾਮੇਹਪ੍ਰਤਾਪਤਿ॥
ਅਬਨਿਹਚੈਜੀਅਜਾਨਰਾਮਬਿਮੁਖਸੁਖਤੇਰਹੈ॥ ੬੩॥
ਸੋਰਫਾ ਅਹਿਮਾਮਹਿਅਪਾਰਜੇਪਟਮਦਰਭੁਰਰਹੈ॥
ਰੇਰੀਗਕੀਧਾਰਸਿਵਾਅਜਹੈਰੈਧਜਾਨਮੇ॥ ੬੪ ਸੋਰਫਾ

ਕਹਿ ਬੋਕੋਵੇ ਨੀਲਾ ਬਿਨਾ ਅਤਿ ਮਾਕਾ ਸਜੀ ਤੇ ਸੀਤਾ ਕੇ
 ਸੀਲ ਸਾਤ ਲੋਕ ਉਪਰਿ ਸਦਾ ਦੁਖਿ **ਸਦੇ ਦੁਖਾ** ਜਾਨ ਕੀ
 ਕੇਸਤ ਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਯੇ ਛਿਤ ਕੇ ਸਿਰ ਭਾਰੁ ਨ ਲਾਗੇ ॥
 ਨਕੀ ਕੇਸਤ ਤੇ ਸਾਸਿ ਸੁਰ ਛਿਰੇ ਕਨਕ ਚਲ ਸੇ ਅਨੁਰਾ
 ਗੇ ॥ ਜਾਨ ਕੀ ਕੇਸਤ ਤੇ ਸਿਵ ਸਾਧਿ ਸਮਾਧਿ ਰਹੇ ਅਜੁਹਿ
 ਨਹਿ ਜਾਗੇ ॥ ਤਾਸਤ ਦੀਪ ਕੀ ਜੋਤਿ ਨਿਹਾਰਿ ਕੈ ਚਾਵਨ ਰੇ
 ਕਪਤਿ ਗਾਯੇ ਪਾਗੇ ॥ **ਸਦੇ ਦੁਖਾ** ਮੇਰ ਚਲੇ ਪ੍ਰਵਸੇ ਛਿ

੨੬੦

ਤਿਮਤੁਲਨੀਲਧਸਾਰਯਹੈਪੁਜਰੈਰੇ। ਸਿਸੀਅਰਸੁਪੈਰੇਜੀਅ
 ਮੇਫਿਰਕੈਕਿਗੁਰੀਤਬਕਾਲੁਮਰੈਰੇ। ਜਾਨਕੀਸੀਲਪਤਿਐ
 ਤਕੇਸਿਹਸੰਕਾਬਿਰਚਲੇਪਾਇਪੈਰੈਰੇ। ਤੇਹਿਜੁਸਾਪੁਨਦੇ
 ਤਸੁਤੇਰਪੁਨਾਥਕੇਪਾਇਨਤੇਰੁਰੈਪੈਰੇ। ੬੭ **ਕਾਬਿਤੁੰਪੁ**
 ਭਤੇਬਡੇਸੁਸੀਲਤਾਤੇਕਾਲਕੀਨਛੀਲਤੇਰੋਡੀਲਦੇਖ
 ਬੈਕੈਕੈਤਕਸੇਰਾਮੁਹੈ। ਲਛੁਮਨਕੋਪੁਕਰੈਸੇਈਭੁੰਗਦੇ
 ਖਿਤੁਰੈਰੁੰਦਾਅੰਨਬੀਚਪੈਰੈਤਾਕੈਕੈਰੁਕਾਮੁਹੈ। ਤੇਰੈਅ

ਪਰਾਧੁਸੀਅਮਾਨਹੁਨਲੀਨਿਜਾਤੇਭਸਮਨਕੀਨਿਯਾਤੇਥਾਂ
 ਭਜਕੋਧੁਪਾਮੁਹੈ। ਤਾਕੇਸਾਪੁਦੀਜਤੁਹੈਜਾਕੇਨਾਮੁਲੀਜ
 ਤੁਹੈਰਾਮਤਜਨੀਚਕੋਨੁਲੇਤਤੇਰੇਨਾਮੁਹੈ॥੬੯॥ **ਦੋਹਰਾ**
 ਕੇਏਬਚਨਿਬਿਚਾਰਿਪਤਿਕੈਬੂਝੇਪਰਧਾਨ। ਬਿਨੁਆਈ
 ਮਰਿਜਾਇਬੈਕਹਧੈਕੈਨੁਸਿਯਾਨਾ॥੭੦॥ **ਸੋਰਠਾ** ਸੁਨਿ
 ਦੇਵਨਕੀਰੀਤਿਭੀਰਪਰੇਸੇਵਤਚਰਨ। ਸਬਦੇਖਤਬਿਪ
 ਰੀਤਿਫਿਰਮਾਰਤਸਬਸਿਮਦਕੇ॥੭੦॥ **ਦੋਹਰਾ** ਕਾਬਿੰ

੨੭॥ ਜੋ ਜੋ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਤਨਮ ਦੇ ਰਹੀ ਸਮੇ ਪੈ ਤੋ ਜੋ ਤੋ ਦੇਵੁ
ਖੁਪਾਵੈ ਕਹੈ ਕੈ ਸੇ ਸਮੁਦਾਈ ਏ। ਯਾਂ ਕੀ ਬਾਤ ਮਨੈ ਸੀਮ
ਏ ਕੈ ਜਾਇ ਮਿਏ ਯਹ ਅੰਗੁ ਨ ਬਿਸਾਰਯਾ ਕੈ ਸੰਗੁ
ਨੈ ਬਢਾਈ ਏ। ਲਾਖ ਲਾਖ ਪੈਚਨ ਸਕੈ ਹੁੰਨੈ ਗੁਹੈ ਬਨ
ਯੋ ਬਿਪ੍ਰੇਤ ਹੈ ਸੁਹੇਤ ਦੇਹੁ ਫੇਰਿ ਉਰ ਸੁਾਈ ਏ। ਕੋਊ ਯਾ
ਹਿ ਜਾਇ ਸਮੁਦਾਈ ਵਾਂਗੁ ਮੇਨ ਕੁਝ ਤੋ ਕੈ ਮੈਰਾ ਵਨ ਕੀ
ਉਹੈ ਸੇ ਸੁਨਾਈ ਏ। ੭੧ **ਦੋਹਰਾ** ਅਤੁ ਮਨੇ ਯਾ ਨਾਰਕੀ

੨੬੨
ਦੇਵਮਨਾਵੁਤਿਦੇਵਾ। ਸੀਤਾਸਤਤੇਜਾਈਚਿਰਦੁਨਕੇਅ
ਤਮੇਵਾ। ੧੨ **ਸੋਰਠਾ** ਨਿਕਸਮਹਿਲਤੇਆਇਸਭਾ
ਮਾਹਿਬੈਠਤਭਯੋ। ਮੰਤ੍ਰੀਚਾਰਬੁਲਾਇਕੋਨੁਕੋਨੁਕ
ਬਿਰਾਮਕਹਿ। ੧੩ **ਸੋਰਠਾ** ਤੀਅਸਮਸੁਯੋਰੋਇ
ਸਮਸੁਰਿਗਯੋਰਾਵਨਬਿਮੁਖਾ। ਰਾਮਕੋਰਸੋਰੋਇਕ
ਹਾਰਿਕੁਕਹਿਛੰਤ੍ਰਿਪਤਿ। ੧੪ **ਰਾਵਨੇਵਾਚਾਕ**
ਬਿਤੁੰ। ਇਕੁਸੁਕਤਾਕੇਤੁਮਬਯਾਸਸੁਤਜਾਨੇਜਿਨੇ

ਕੈ ਬੰਡੇ ਆਦਰੁ ਮਹੇ ਦਰੁ ਬੁਲਾਯੋ ਹੈ ॥ ਅੰਗੁ ਬੀਰ ਪਾਛੁ ਜਾਂ ਕੀ
 ਸਾਂਝੁ ਦੀਜੈ ਦੇਵੁ ਗੁਰੁ ਤਾਂ ਕੀ ਭੁਜਗਾਹਿ ਕੈ ਬਰਾਬਰ ਬੈਠਾ
 ਯੋ ਹੈ ॥ ਚਿਥੇ ਏਕ ਸਾਰ ਲੁਸੁ ਮੰਤ੍ਰ ਕੋ ਪ੍ਰਬੀਨ ਕਯੋ ਸਬ ਕੇ ਸੁ
 ਨਾਇ ਸਹ ਕੇ ਨੁਕਾ ਲੁਆਯੋ ਹੈ ॥ ਕੋਊ ਕਹੈ ਰਾਮ ਭੁਜਿ ਕੋਊ
 ਕਹੈ ਸੀਤਾ ਤਨਿ ਤੁਮਹੁ ਕਿਹੈ ਤੋ ਕਹਾ ਕਰੇ ਦੁਖ ਯਾਯੋ ਹੈ ॥
 ੭੫ ਅੰਤ੍ਰੀ ਉਦਾਹਰਾ ॥ **ਕਥਿਤੁ** ॥ ਚਾਰੇ ਹਾਥ ਜੋ ਰਿਫਿਰਤਾ
 ਸੇ ਕਹੈ ਬਾਤ ਉਠ ਜੋ ਕਹੈ ਤੋ ਰਾਜਾ ਮਤਿ ਏਕ ਹੀ ਤਿਢਾਈਏ

ਅੰਗੁਰੁ ਜਿਹਾ ਹੋ ਮਨ ਰੋਚੇ ਨ ਆਰੋ ਨ ਆਰੋ ਪੈ ਕੈ ਜੈ ਈ ਭੁਲੇ
 ਹੋਇ ਮਤਿ ਸੋਈ ਪੈ ਪਕਾਈ ਏ। ਏ ਕ ਬਾਤ ਤੋ ਸੋ ਹਮ ਸਬੈ ਕ
 ਹਿਲੇ ਤੁਬੈ ਗਿਛੁ ਵੇ ਕ ਰਜਾ ਨੇ ਤੇ ਨ ਜੀਤ ਪਰ ਆਈ ਏ। ਕੈ
 ਸੇ ਜੈ ਸੋ ਮਹਾ ਰੁੰਦ ਬੈ ਗੀ ਸਬ ਕੀ ਨੇ ਛੁੰਦ ਤ ਉਸਾ ਦੁਪਾਨ ਸ
 ਦਾ ਕਹੈ ਤੇ ਸੁਨਾਈ ਏ। ੭੬ **ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਦੋਹਰਾ** ਤਬ
 ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਕਹੈ ਕਹੈ ਰੁੰਦ ਕੀ ਬਾਤ। ਜਾਂ ਸੁਨ ਕੈ ਮੇਰੇ ਸ
 ਦਾ ਲੇਚਨ ਸੁਣੁ ਨਿਸੁਹਾਤ। ੭੭ **ਮਝੀ ਛਿਟਾਚਾ ਸੋਰਠੀ**

੨੬੩

ਯਾਰੇ ਕਹਿਤ ਬਿਚਾਰ ਅਰਿ ਨੀਕੇ ਕਰ ਜੀਤੀਏ । ਤਉ ਨੇ
 ਕੁ ਬਿਸਾਰਿ ਸਿਵ ਅਜਹੁ ਦੁਖ ਤੇ ਟਿਕੈ ॥ ੭੮ **ਸੋਰਠਾ** ਪੁਲੈ
 ਕਾਲ ਕੇ ਹੇਤੁ ਬ੍ਰਹਮ ਰੁਦ੍ਰ ਮੈ ਭੇਦੁ ਨਹਿ । ਸੋਤ ਪੁਧਨ ਹਿਨਿ ਕੇ
 ਤੁ ਅਰਿ ਦਾਤਾਰੀ ਸੁਤ ਸਦਾ ॥ ੭੯ **ਕਬਿਤੁ** ਦੇਸਨ ਕਰ
 ਜੁਨਹੀਰਾ ਜੁ ਕੇਸਮਾ ਜੁਨਹੀਰਾ ਤਾ ਸੇ ਕਨਾ ਜੁਨਹੀਰਾ
 ਨਹੀਆ ਵਤੈ ਕਿਉ ਬਡੁ ਬਾਪੁ ਨਹੀ ਮਤਿ ਨ ਕੇਜਾ ਪੁਨਹੀਰਾ
 ਬੁਧਾਂ ਨਚਾ ਪੁਨਹੀਰਾ ਪਨਚਲਾ ਵਤੈ । ਬਲਕੀ ਪੁਤੀ ਤਿਹੈ

ਮੁਰੰਗੇ ਰਜੀਤ ਤਤੁਰ ਬਰੀਤੇ ਨਿਚੀਤੇ ਦੇ ਨਾਮ ਥਿਨ ਮਿਲਾਵ
 ਤੇ ਸਤਿਨਹੀ ਕੇ ਕਾਜ ਅਗਾਂਹ ਜਸੁ ਨੇਤੁ ਸੇ ਕਹੈ ਜੇ ਸੇ ਜੇ ਸੇ ਬੋ
 ਤਕ ਕੇਰੁੰਦੁ ਹੋ ਬਨਾਵੁ ਤੇ ॥ ੮੦ ॥ **ਸੇਰਠਾ** ॥ ਜੋ ਪਰਮਾਹਿਸਮਾ
 ਮੁਸੇਹਾਮ ਸਬਤੁ ਮੁਸੇਕਹੈ ॥ ਅਰਿਜਾਨਤਮਾਹਿਰਾ ਮੁਕ੍ਰਿਪਾ
 ਦਾਨ ਸੇਵਾ ਨਿਪੁਨਿ ॥ ੮੧ ॥ **ਕਬਿਤੁ** ॥ ਰਾਖਹੀ ਕੇ ਦੇਰ ਦੇਤੁ ਅੰ
 ਰਨ ਕੇ ਲਾਖਤਾਂ ਕੀ ਸਾਖ ਕੇ ਪੁਰਾਨ ਬੇਦਾਮਾ ਮੁਦੀਜੀ ਅਤੁ
 ਹੈ ॥ ਅਕਪਾਤੁ ਪਾਤੁ ਬਿਖਰਾਂਗ ਸਿਅ ਪਾਤ ਦੇਤੁ ਫੁਲ ਸਿ

ਪੁਰੁਰੁਭਿਛੁਮਾਂਗਲੀਜੀਅਤੁਹੈ॥ ਬਾਰਨਕੀਖਾਲਗਰੇਰੇ
ਤੁਨਕੀਮਾਲਨੇਕੁਗਾਲਕੇਹਾਲਤਾਲਰੀਸ਼ੀਅਤੁਹੈ॥ ਬਿ
ਲਪਨਬੰਨਾਪਰਪਾਤਰਨਦੇਨਾਜਗਾਂਪਿਨਗਕੇਛੁਨਕੇਬਿ
ਛੁਨਾਕੀਜੀਅਤੁਹੈ॥ ੮੨ **ਕਬਿਤੁ॥** ਰਿਤੁਨਕੀਮਾਲਸਸ
ਭਾਲਲੇਚਨਕਰਾਲਤੁਰੁਮਿਗੁਛਾਲਕਟਿਕੇਹਰਕੀ
ਖਾਲਹੈ॥ ਨਿਕਹੀਬਜਾਏਗਾਲਰੀਸ਼ਿਜਾਤਤਤਕਾਲ
ਬਿਸਪਿਤਪਾਲਪੁਨਿਕਾਲਹੀਕੇਕਾਲਹੈ॥ ਰਾਮਨਾਮ

ਤੇਜਨਾਨਿਰੰਜਨਪ੍ਰਸੰਨਮੁਖਰੀਜਨਾਨਿਗਾਮਿਧੀਨ
 ਕੇਰਿਯਾਲੈਯੋ। ਤੀਨਿਲੋਕਨਾਥਭੁਲਾਨਾਥਸੁਰਸਰੀ
 ਮਾਥਪਾਰਬਤੀਪ੍ਰਾਨਨਾਥਸਬਕੇਕ੍ਰਿਪਾਲੈਯੋ। ੮੩ **ਕਥਿ**
ਪੁੰ ਕਾਹੂਕੇਨਕੇਰੇਜਾਪੁਤਾਕੇਕੋਓਮਾਨਬਾਪੁਦਾਤਾਤਿ
 ਵਰਸਰਾਪੁਸਦਾਸੁਭਮਤਿਹੈ। ਨੈਕਹੁਕੇਰੀਏਰਾਮਨ
 ਉਨਿਧਿਤਾਰੇਦੇਤਮਨਕੇਬਿਚਾਰੇਤੇਪੁਕਾਰਪੈਹੁਚਤਿਹੈ
 ਰੁਸਮਚਦਾਏਬਾਏਗਾਥਸੇਤੁਰਾਏਬੈਲਦਰਸਨਪਾਏ

ਤਾਕੇਗਾਤਿਹੀਕੀਗਾਤਿਹੈ। ਅੰਤਰੀਗਾਪਰਮਾਬੇਚਦੁਆਡਿਲੈ
ਨਪਰਕੈਠਾਬਿਖਪਰਮੇਸੇਪਾਰਬਤੀਪਤਿਹੈ। ੮੪ **ਕਬਿਤੁ**
ਪਾਛੇਨਾਨਿਦੁਯੇਮਾਥਤੁਮਕੋਤੋਰੋਲਾਨਾਥਭਯਨਮੁਕ
ਤਤਾਂਤੇਜੀਸੇਖੀਜੀਅਤੁਹੈ। ਸੇਤੋਵਾਹੀਦੇਖੁਹੀਤੇਪਸੁਪ
ਠੀਕੀਟਕਿਮਮਾਨਖਕਿਜਰਮਮਰਨਦੀਜੀਅਤੁਹੈ। ਰ
ਮਮਬਪਾਇਨਪਰਤੁਮਨੇਸੇਰੁਰਤੁਯਹੈਏਕੋਨਯੇਅਪ
ਰਾਪਕੀਜੀਅਤੁਹੈ। ਜਨਮੁਨਲੇਹੈ। ਪਰਾਸੀਸਨਛੁਮੇ

੨੬੬

ਏਆਗੇਵੇਉਪਾਧੁਮੇਤੁਮੇਕਹੇਲੀਜੀਅਤੁਹੈ॥੮੫॥
ਕਬਿਤੁ ਜੰਦਪਮਨੇਜਬੈਰੀਡਾਕੇਕਰਰਾਖਫੇਰਤਉਗ
ਰਿਜਾਇਅਰਧਿਗਹੀਅਧੀਨਹੈ॥ਯਾਹੀਤੇਸੁਧਾਕਰ
ਕੋਆਬੇਪਰਦੀਨੇਪਰੁਕਾਟੁਕੁਟਪਚੈਕਿਨਪਚੈਕੀਠ
ਲੀਨਹੈ॥ਪੁਲੈਕਾਣਾਮਾਗੁਕਨੈਨਕੀਨੈਰਾਮਤਾ
ਕੋਜਟਾਰੀਗਾਰਾਖਬੈਰੀਜਾਨੁਜੇਨਹੀਹੀਨਹੈ॥ਐਸੇਮ
ਹਾਰੁਦੁਜਾਤੇਡਰੈਕਾਣਾਛੁਰੁਸੇਈਰਸਕੇਸਮੁੰਦਰਾ

ਜਨੀਤਕੋਪ੍ਰਬੀਨਹੈ॥੮੬॥ **ਸੋਰਠਾ** ਜੋਬੈਰਿਨਤੇਡਰਪਹੀ
ਇਵਾਦਿਕਸਬਦੇਵਾ॥ਤੁਮਸਬਬਿਧਹੁਰਬਲੀਤਉਰੋਜੈ
ਅਹਿਮੇਵਾ॥੮੭॥ **ਸੋਰਠਾ** ਅੰਤ੍ਰਿਨਕੀਯਹਗੀਤਿਬਿਨੁਬੁਝੈ
ਬੈਲੈਰਹੀ॥ਸੁਰਗੁਰਬਾਂਪੀਨੀਤਿਅੰਤ੍ਰਿਬਿਫਲਤੇਰੋਤਹੈ॥੮੮॥
ਸੋਰਠਾ ਰਖੁਪਤਿਮਾਂਡੀਰਾਰਿਕਪਿਦਲੁਲੈਗਾਹੁਲੀ
ਕਪੁਰਾ॥ਤੁਮਕੇਅੰਤ੍ਰਿਬਿਚਾਰਿਸਮੁਝੁਪਰੈਪਲਕਾਸੁਖੀ॥
੮੯॥ **ਸੋਰਠਾ** ਜੇਪ੍ਰਿਅਬਾਦੀਲੋਗਾਤੀਰਪਰੈਪ੍ਰਸੰਕਰੈ

ਅਬ ਤੇ ਕਰ ਲੈ ਭੋਗ ਕਾਲ ਸੰਤ ਮਰ ਜਾਹਿ ਗੇ ॥ ੯੦ ॥ ਸੋਰਠਾ ੨੬੭

ਤਿਨ ਕੇ ਬਚਨ ਪ੍ਰਮਾਨ ਜੇ ਭੂਪਤਿ ਮਨ ਮੇ ਪਰਹਿ ॥ ਤਿਨ ਪਰਿ ਕਾ

ਲਪ ਲਾਨ ਜਗ ਜੀਵਤ ਨਿਸਿ ਸ੍ਵਪਨ ਜੀ ॥ ੯੧ ॥ ਸੋਰਠਾ

ਕਹੈ ਮਤਿ ਬਿਪਰੀਤ ਮੁਖ ਮੀਠੇ ਜੀ ॥ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਬਿਪੁਰੁ

ਰਮੀਤ ਸੁਰਗੁਰ ਕੇ ਮਤਿ ਮਾਰੀਏ ॥ ੯੨ ॥ ਸੋਰਠਾ

ਦੋਹਰਾ ॥ ਰਾਵਨ ਤਿਨ ਕੇ ਬਚਨਿ ਸੁਨ ਬਲਿ ਜੇਤ ਬਮੁ ਸਕ

ਇ ॥ ਲਾਇ ਕੈ ਬੀਜਾਨੀਏ ਤਬ ਕੀਜੀਏ ਉਪਾਇ ॥ ੯੩ ॥

੩ **ਕਬਿੱਤੁ** ਕਾਂਪਰਬਿਚਾਰੇ ਮੰਤ੍ਰਿਹਾਮਕੋਨ ਬਲਵੰਤ ਅੰਗੁ
ਕਪਤੁ ਬਕੋ ਉਲਾਇਕ ਨਜਾਨੁ ਜੇਹੈ ਜੇਗੁ ਰੂਪ ਰਾਜੁ ਨਹੀ
ਰਾਜ ਕੇ ਸਮਾਜੁ ਨਹੀ ਕੋਰੁ ਜਾਨੈ ਲਿਕਾ ਪਤਿ ਕਹਾ ਕਰਮਾ
ਨੈਹੈ ਸੰਕਨ ਬਦਨ ਚਾਰੀ ਯਾਹੀ ਤਿਸ ਕੁਚ ਭਾਰੀ ਕਾ
ਸੋਜਾਇ ਲਰਮੇ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਜੇ ਸੇ ਸਿੰਘ
ਸਾਹ ਕੇ ਨਪੰਤਿ ਤਗਵਾਰ ਕੇ ਪੀਲ ਕਾ ਕੇ ਕਾਉ ਗਾਜ
ਰਾਜਨ ਪਲਾਨੁ ਜੇਹੈ ॥ ੬੪ **ਦੋਹਰਾ** ਤੁਮਹਮ ਕੋ ਦੇਉ ਕਹੀ

ਰੁਚਾ ਅਨੁਚ ਕੀ ਧੀ ਗਾਜ਼ੇ ਮੇਰੇ ਅਨੁਚੇ ਗੀ ਸੇ ਕਰੋ ॥ ੨੬੮ ॥
ਸੁਨ ਬੀਰਾ ॥ ੯੫ ॥ ਅਤੀ ਚਿਹਾਚਾ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਤਬ ਸੁਕ
ਮਨ ਹਿ ਬਿਚਾਰਾ ਅਬ ਹਿ ਜਥਾ ਰਬ ਕਹਤ ਹੋ ॥ ਤਿਯਾ
ਡਾਢੇ ਮਾਰ ਪਾਛੇ ਕੀ ਪਾਛੇ ਲਗੀ ॥ ੯੬ ॥ ਕਾਬਿਤੁ ॥ ਸੁਨਿ
ਰਾਜਾ ਲੋਕ ਪਤਿ ॥ ਅਨੁਤੇਰੀ ਬਾਤ ॥ ਅਤ ਕੇਰੁ ਸੁਰਪ
ਤਿਧਨ ਪਤ ਲੋਕ ਪਤਿ ॥ ਬੀਸੇ ਰੁਜ ਬਲਵੇਰੁ
ਸੇ ਮੁੰਡੇ ਰੇਰੁ ਕਰ ਪੁਜੇ ਪਸੁ ਪਤਿ ॥ ਮੇਸੀ ਤਾਸੇ ਅਨੁ

ਰਤਿਹੈ॥ ਤੀਨੋਲੋਕਚਰਨਕਮਲਤੇਰੇਸੇਵੈਅਰੁਅਸੁਰ
ਕੀਪਾਤਿਚੇਗੀਬੋਲਕੀਬਸਤਿਹੈ॥ ਭੁਲੀਕਰੀਹਰੀਸੀ
ਅਰੁਮਕੋਬਿਸਾਰਜੀਅਬੋਲਯੋਤਬਸਾਪੁਸਾਪੁਭੁਲੀ
ਤੇਰੀਮਤਿਹੈ॥ ੮੭ **ਦੋਹਰਾ** ॥ ਜਬਸੁਕਕੇਬਚਨਨਿਹ
ਸੋਰਈਬਰਾਈਤਾਹਿ॥ ਭਬਸਾਰਨਮਨੇਮੇਕੋਹੋਯਾ
'ਤੁਮੇਸੀਆਹਿ॥ ੮੮ **ਜੋਰਠਾ** ॥ ਕਾਹੇਕੀਕੁਸਰਾਤੁਮੇ
ਸੇਮਤੁਸਰਾਹੀਆਹਿ॥ ਪਰਾਪੀਨਕੀਬਾਤਅਰੁਪੁਭੁਤ

ਜੇਅਨੀਤਹੈ॥੯੯॥**ਕਾਬਿਤੁ** ਤਿਬਿਨਾਮੀਲਿਕਪਤਿਚਾ
ਰੇਨੁਗਾਖੁੜਮਤਿਚੀਟੀਚਤੁਰਾਨਨਲਿਸਦਾਅਵਾਗੀ
ਨੁਹੈ॥ਸੂਰਸਾਸਿਸੇਵੈਪੀਰਬਾਯਸੇਸੂਰਰਾਜਦੇਰਤੇਰੇ
ਈਅਧੀਨਕਾਲੁਨਰਪਤਪੰਨੁਹੈ॥ਕ੍ਰਿਭਸੇਕਰਨਐ
ਸੇਆਪਦਾਹਰਨਬੀਰਮੇਘਨਾਦਸੇਸਪੁਤਤੇਹਿਤੁ
ਰੁਕ੍ਰਿਨੁਹੈ॥ਹਿਸਜੇਤਬਸਾਰਨਕੇਬਾਰਨਦਿਵਾਏ
ਸਨਜਾਇਤੇਰੇਆਗੇਬਾਕਪਤਿਕੀਨਿਸੇਨੁਹੈ॥੧੦੦

ਕਵਿਤ

ਦੋਹਰਾ ਕਯੋ ਮਹੇ ਦਰਹਾਲ ਤੇ ਮਨ ਮੇ ਫੁਲ ਤਕੂਰਾ।

ਜਬ ਹਿਜ਼ਬਾਰ ਬਕਰੇ ਗੀ ਤਬ ਕਰੇ ਦਰਕੂਰਾ। ੧੦੧

ਜੋਰਲਾ ਹਮ ਯਾ ਕੇ ਆਪੀ ਨਸੀਰ ਘੁਪਤਿ ਜਾਨਤ ਸਬੈ
ਜਿਸੇ ਲਕੁਟੀ ਤੇ ਦੀਨਕ ਪਿਨਾਚੈ ਬੈਰੇ ਉਠੈ। ੧੦੨ **ਚ**

ਬਿਤੁੰ ਰਾਜਾ ਤੇ ਬਡੇਰ ਸਿਰਾ ਕੀ ਨੇਤੈ ਮਨੇ ਕਜੰਗ ਤਾ
ਕੇ ਫੁਲ ਲਾਰਾ ਜਿਉ ਤੇ ਜਾਨ ਕੀ ਲੈ ਆਯਹੈ ਰਾਮ ਕੇ ਸੁ
ਭਾਉ ਸਬ ਲਗਾਲਗਾਨੇ ਮੇ ਮੇ ਸੇ ਪਕਸੇ ਅੰਗ ਕਰੇ ਕਹੂਕ

ਹੁਯਾਤੇ ਦੁਖੁ ਪਾਯਹੈ ॥ ਅੰਗੁ ਜੇ ਤਿਲੇ ਰਚਯੇ ਚਾਹੈ ਤੁਝੁ ३੭੦
ਰਚੈ ਅਰੁ ਤੇਹੀ ਲਿਖ ਰਚੈ ਜੇ ਲਿਖੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਯਾਯਹੈ ॥
ਕਾਹਿ ਤੇ ਮਹਿ ਦਰ ਨ ਕਰੈ ਹੋਮ ਸੋਮੇ ਸੀ ਬਾਤ ਮੰਤ੍ਰੀ ਹੋ ਪੁਰ
ਨੇ ਅਰੁ ਮੇਰੇ ਭਾਇ ਯਾਯਹੈ ॥ ੧੦੩ **ਦੋਹਰਾ** ਬੀਰ ਪਾਛ
ਮਨ ਮੇ ਕਯੋ ਨਿਕਟਿ ਰਾਜ ਕੀ ਚਿਰਾ ॥ ਠਕੁ ਰੁਸੁ ਹਾਤੀ
ਬਿਨੁ ਕਰੈ ਮੇ ਪਰ ਪੈਰੇ ਨਿਚੋਰਾ ॥ ੧੦੪ **ਸੋਹਰਾ** ਕੇਰਿ
ਕਸਹੈ ਮਕਾਜ ਅੰਗੁ ਅਬਹਿ ਸਿਰੁ ਕਾਟੀ ਚਿਤਾ ਤਾਕੀ

ਜਨਨੀਲਾਜਰਪੁਪਤਿਤਜਮੈਰੈਭੁਜੈ॥੧੦੫॥ **ਕਾਬਿਤੁ**
 ਸੋਸੇਤੁਮਬਲੀਭਏਸਾਤਲੋਕਛੇਦਗਏਬਹੁਰੇਫਿਰੇ
 ਤੇਅਤਿਭੁਮਹਿਅਧਾਰੁਹੈ॥ਹਾਲੁਹਮਰੰਮਬਲੁਦੁਆਪੇ
 ਜੋਸੇਤੁਲਾਅਗਿਪੁਗਾਟਭਏਤੇਕਛੁਪਾਛਿਕੋਬਿਚਾਰੁ
 ਹੈ॥ਬੋਲਿਯਤਸੋਕੋਪੁਕਰਕਯਰੇਬੀਰਪਾਛੁਆਜੁਮੇ
 ਰੋਜਾਨੇਤੋਤੋਬੁਛੇਬਾਦੁਰੇਗਾਦਾਰੁਹੈ॥ਏਜੁਯੋਕਹਿਤ
 ਇਜੇਸੋਹੰਦੇਕੇਬੁਝੈਰਾਜਾਮੈਰੁਕਛੁਮੈੜਹੈਕਿਯਹੈ

ਮੰਤ੍ਰ ਸਾਰੁ ਹੈ॥ ੧੦੬॥ **ਰਾਵਨੇ ਦਾ ਚਾਦੇ ਹਰਾ ਤਬ ਬਲੈ**
ਸਬ ਸੋਚੁ ਲਇ ਮੇਰੈ ਕਛੂ ਬਿਚਾਰਿ॥ ਬੀਰ ਪਾਛੁ ਯੈ ਕਹ
ਤੁਹੈ ਅਬ ਹਿਕ ਹੋ ਨਿਰਧਾਰਿ॥ ੧੦੭॥ **ਮੰਤ੍ਰੀ ਚਿਹਾਦੇ०**
ਪੁਨ ਬਲੈ ਤਾਸੇ ਸਬੈ ਹਾਥ ਜੇਰੁ ਸਿਰੁ ਨਾਇ॥ ਮਹਾਂਰਾ
ਜੇ ਕਹੀ ਹੀ ਦੇ ਊਕ ਹਿਤ ਸੁਨਾਇ॥ ੧੦੮॥ **ਸੋਰਠਾ** ਤੁ
ਮ ਸਬ ਕੇ ਸਿਰ ਮੇਰੁ ਏਕ ਪਛੁ ਬਿਨ ਤੀਕੈ ਰੈ॥ ਏਕ ਮੰਤ੍ਰੈ
ਮੇਰੁ ਮਾਇ ਸਾ ਬਿਨੁ ਕਸੈ ਕਹਿ ਸਕੈ॥ ੧੦੯॥ **ਸੋਰਠਾ**

੩੭੧

ਬਾਂਧਿਕਾਲਕੀਪੋਇਜੀਅਮੇਗਿਰਰਾਵੁਨੁਕੈਗੇਕਿਨੁਬੰਜਰੀ
ਚੇਟਮੰਡੀਸੁਰਪਤਿਆਰਿਗੇ॥੧੧੦॥ ਰਾਵੁਨਦਾਚਾ॥ ਸੋਰਠਾ
ਜੇਕਹਿਹੈਸੀਅਦੇਹੁਤੇਹੰਕਯੋਨਮਾਨਹੈ॥ ਜੁਪੁਸਾਮੁਹੇਲੇ
ਹੁਤੇਏਬਚਨਿਪੁਮਾਨਹੈ॥੧੧੧॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਤਬਬਲੇਲਿਕ
ਪਤੀਕਹੇਦੁਸਰੀਬਾਤਾ॥ ਤੁਅਮੰਡੀਮੇਰੇਸਬੈਰਪੁਪਤਿਤੇਨ
ਰੁਗਾਤਾ॥੧੧੨॥ ਅੰਡੀਓਦਾਚਾ॥ ਸੋਰਠਾ॥ ਰਾਵੁਨਕੇਯਾ
ਹੇਤੁਯਾਹਿਤੇਪੁਤਾਕੈਹੈ॥ ਯੇਨਹਿਜਾਨਤਪ੍ਰੇਰੁਮਿਗੈਰੇ

ਤਾਕੈ ਸਿੰਘ ਕੋ ॥ ੧੧੩ ॥ **ਦੋਹਰਾ** ॥ ਸਬ ਸੁਕ ਕੈ ਬੈਲ ਤ ਭਏ ਸ

੨੭੨

ਬਕੈ ਮਾਰਿ ਧਾਇ ॥ ਜਿਸੇ ਤ ਬਤੇ ਪ੍ਰਭ ਤਾ ਪ੍ਰਭ ਤਾ ਕਹੀ ਤਿਸੇ ਮ

ਬਸਾ ਚੁ ਸੁਨਾਇ ॥ ੧੧੪ ॥ **ਦੋਹਰਾ** ॥ ਤ ਬਸਾਰਨ ਸੇ ਸੁਕ ਕਹੀ

ਸੁਨਿ ਮਤਿ ਨ ਕੇਰਾਇ ॥ ਬਾਰਨ ਲੇ ਤੁਮ ਘਰ ਗਏ ਮ ਕੋ ਦੇ

ਤੁਝ ਕਾਇ ॥ ੧੧੫ ॥ **ਦੋਹਰਾ** ॥ ਪੁਨਿ ਸੁਕ ਮਨ ਸਮਝੇ ਤ

ਬਹਿਜ ਗਾਇਵ ਸੁਤ ਹਿਰਾਇ ॥ ਧਰਮ ਕਰਤ ਜੀ ਮਾਰੇ

ਸਾਤੇ ਭੁਲੀ ਨ ਬਾਤਾ ॥ ੧੧੬ ॥ **ਕਬਿਤਾ** ॥ ਰਾਜਾ ਸੁਨਿ ਠਕੁ

ਰਸੁਹਾਤੀਹਮਸਬੈਕਹੀਅਬਤੁਮੇਬਚਨਜਥਾਰਬਸੁਨਾਈ
ਏਅਰਾਮਕੋਪਚੀਈਅੰਬਿਰਿਚਲੋਨਬਚੈਕੋਊਅੰਗੁਇਨ
ਬੀਚਪ੍ਰਾਨਕਹਾਣੀਬਚਾਈਏਅੰਗੁਬਿਪਚੀਤਅਪਰ
ਧਬਿਨੁਤਾਕੀਤੀਅਸੁਨੇਘਰਜਾਇਛਲਬਲਕੋਚੁਰਾ
ਈਏ। ਭਾਵੈਆਰਿਤੁਗਰਿਮਹਾਰਾਜਰਾਜਰਾਜਸੁਨਿਮਰ
ਕੋਭਏਤੇਕਹਾਕੋਹਰਿਜਗਾਈਏ॥ ੧੧੭ ॥ ਰਾਵਨੇਵਾ
ਚਾ॥ **ਕਬਿੱਤੁ** ਬੋਲਿਯੋਤਬਲਿਕਪਤਿਕੋਰੋਕੀਟਮੂਕਮ

ਤਿਰਾਮਬਲੁਕੈਹੈਅਤਿਛਤੀਅੰਦਹਤਹੈ। ਬੀਸਭੁਜ
 ਸੀਸਦਸਸੁਰਾਸੁਰਸਬੈਬਸਉਮਾਪਤਿਬਸਮੇਰੇਪ੍ਰੀਤ
 ਕੋਬਹਤਹੈ। ਦੇਖਸਬਹੀਕੋਏਕਮੀਚੁਹੀਕੋਹੈਇਤੁਰਸ
 ਤੋਕਾਲਯਾਲਪਾਂਦਬਾਧਜੇਈਰਹਤਹੈ। ਸਾਚਕੇਕ
 ਹੇਤੇਰਾਜਾਮੇਸੋਦੁਖੁਲਾਗਤਹੈਸੁਕਤਕਹਯਹੈਅ
 ਬਸਾਰਨਕਹਤਹੈ। ੧੧੮। ਮੰਤ੍ਰੀਵਾਚਾ। **ਕਬਿਤੁੰ** ਨੀ
 ਤਕੀਸੁਨਤਿਬਾਤਕਹੈਕੋਰਿਸਾਤਪ੍ਰਭਮਤ੍ਰਿਸੁਨਏ

ਤੇ ਕੋਧੁਮਨੀ ਮੇਨ ਪਰੀਏ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੁਭਾ ਤਨ ਕੋ ਪਾਂਇ ਨ ਅਪੀ
 ਨ ਰਹੈ। ਤੇ ਜਬ ਬੁਝੈ ਤਬ ਹੋਮੇ ਅਨੁਸਰੀਏ। ਸੁਰ ਕੇ ਸੁਭਾ
 ਉਬਿਨਾ ਜੁਪਨ ਕਰੈ ਬਖਾਨੁ ਕਾਇ ਰਜ ਜੇ ਕਹਾ ਘਰ ਬੈਠੇ ਸੇ
 ਚਕਰੀਏ। ਜੋ ਲੋਲੀ ਅਘਰੇ ਮੇ। ਬਿਰਾਜ ਮਾਨ ਅਹਾਰਾਜ
 ਤੇ ਲੋਲਾਖ ਰੁੰਦ ਕੀ ਸਹਾਇ ਹੁਤੇ ਮਰੀਏ। ੧੧੯ ਗਾਵਨੇ
 ਚਾ। **ਕਬਿਰੁੰ** ਸਾਰਨ ਕੋ ਬਾਰਨ ਦੇਈ ਹੈ। ਸੁਤੇ ਫੇਰ ਲੇਹੁ ਜ
 ਨ ਤੁਰੇ ਪਾਪੀ ਯਹ ਰਾਂ ਮਹੀ ਕੀ ਚਿਰੇ। ਕਾਹੇ ਕੁਮਤਿ ਸ

ਬਮਤਿਨੇਮੇਨੀਚਮਤਿਆਨੁਸੁਰਪਤਿਤੇਕਯਾਰਾਮਚੰਦ੍ਰੇ ॥ ੩੭੪ ॥
 ਰੇਕੇਮੇਸੀਮੇਸੀਬਾਤਨਕੇਹਸਕੈਬਿਖਾਦੁਕਰੈਏਤੋਕ
 ਹੈਬੰਜੁਹੁਤੇਸੁਖਨਕਠਰਹੈ ॥ ਬੋਲੈਸੀਰਪਾਛੁਰਾਜਾਮ
 ਛੀਬਾਤਮੇਸੀਬੁਗੀਤਉਸੁਨਲੀਜੇਆਨੁਮੰਤ੍ਰਕੇਨਿਚੇ
 ਰਹੈ ॥ ੧੨੦ ॥ ਅੰਤੀਦਾਚਾ ॥ ਕਬਿਤੁ ॥ ਸੁਰਜਬਕਰੈਛਲੁ
 ਤਾਂਹੀਪਰੀਜਾਇਬਲਨਤੇਰਾਮਬੈਰੁਭਏਕੰਨਸੀਅਨੀ
 ਨਹੈ ॥ ਰਾਜਨਕੀਰੀਤਰਨੁਮਾਂਡੈਅਰਿਮਾਰੈਮਰੈਹਾਰੈਪ

੩੭੪

ਹਲੇਕਜਾਇਨਸੁਸਬਨੀਤਿਹੈ। ਨਹਾਹੈਪਰਮਬਾਤਤਗੰ
ਹੈਨਪੰਛਪਾਤਮਤਿਚੁਕਰਾਏਹਮਬਡੀਬਿਪਰੀਤਹੈ। ਰਹੀ
ਓਨਿਚੀਤਸਦਾਨੀਤਚਲੈਜੇਜੇਜੇਜਬਨੀਤਨੇਕੁਛਾਡੈ
ਤਾਂਕੀਕਿਨੁਪਚਤੀਤਿਹੈ। ੧੨੧। ਗਾਵਨੇਦੁਆਰਾ। **ਕਬਿਤੁੰ**
ਸੁਨਰੇਗਾਵਾਰਾਏਕਬਾਰਹੈਨਗਾਯਲਟਕਹੈਤੋਉਪਾਰ
ਮੇਰੁਸਿਧੁਪਾਰਗੁਰਦੁ। ਨਿਕਹੈਤੁਸੁਰਕੇਨਿਚੇਰਤੇਗੁਫੀ
ਕੈਕਰੇਸਮਿਮੇਤੇਸੁਪਾਰਸੁਰਤੀਕੈ। ਨਿਕਾਹਦੁ। ਦਿਵਨਕ

ਮਾਹਤਾਤਕਾਲਕਰੈਰੇਕੁਮਾਲਸਿਵਕਚਦੁਊਹਲਕਾਲ
 ਹੁਕੋਮਾਰਦੁਅਨਮੇਮਰੇਦਰੁਕਹੀਸੁਦਿਨਬੀਤੇਮਬਦੁ
 ਕੋਕਰਬਾਤਕਹੋਕਹੋਤੇਬਿਸਾਰਦੁਜੰ ੧੨੨ **ਮਤਿਹਿਦਾਚ**
 ਕਬਿਤੰਗਨੁਮਾਨਮਾਯਤਿਨਹੇਰੀਸੇਜਰਾਯੇਗਾਂਉ
 ਬਾਯੇਬੈਰੁਤਾਂਹੀਕੇਕਹੇਤੇਛਾਡਿਦੀਜੀਏਬਾਲਸੁਤ
 ਧਾਯੇਤਾਕਪਾਂਉਨਉਠਾਯੇਕਾਹੁਤਿਨਸੇਨਖੀਜੇਰਾਜ
 ਹਮੁਸੇਖੀਜੀਏਬੁਝੇਤੇਨਸਾਭੁਕਹੇਤੇਸਦਾਨਰਕ

੩੭੫

੦

ਰਹੈ ਕਹੈ ਜੋ ਜਬਾਹ ਬਤੈ ਮੇਸੀ ਮਾਨ ਲੀਜੀਏ ਤਿਰੇ ਦੁਖ ਸੁ
ਖੁ ਜੋ ਨ ਰਾਮ ਕੇ ਨ ਖਾਯੇ ਲੋਕ ਦੇ ਉਹ ਮਕ ਹੀ ਜੋ ਉਜਾਨੀਏ
ਸੁਰੀ ਜੀਏ ॥ ੧੨੩ ॥ **ਦਿਹਰਾ** ॥ ਸੁਨਿ ਰਾਵਨ ਜੀ ਮੇਸੀ
ਰੈ ਕੀਨੇ ਤਿਹ ਹਿਕਾਰਾ ਮੀਤੁ ਨ ਕੇ ਅਰੁ ਨਾਰ ਕੇ ਦੇਖਤਏ
ਕ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ੧੨੪ ॥ **ਗਾਵਨੇ ਵਾਚਾ** ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਏ ਮੀਤੀ ਕਿ
ਹਕਾਂ ਮਪੁ ਭੁਕੇ ਹਿਤੁ ਸਮੁਝੈ ਨਹੀ ॥ ਅਬ ਮਾਯਾ ਕੇ ਰਾ
ਮ ਰਚ ਮਾਰੇ ਸੀਤ ਹਿਛੁਲੇ ॥ ੧੨੫ ॥ **ਸੋਰਠਾ** ॥ ਸਭਾ ਉਠੀ

ਯਹ ਬਾਤ ਸੁਨੀ ਇਹ ਜਮਲੇ ਕਪਾਤਿ ਭਲੀ ਭਈ ਕੁ ੩੭੬
ਸਰਾਤ ਮੰਤ੍ਰ ਨ ਮਾਨੈ ਸੀ ਸਦ ਸਾ ॥ ੧੨੬ ॥ **ਕਬਿਤੁ** ਤੀ ਮਲੀ
ਗੀ ਸਾ ਬਧ ਕਯੇ ਹਾਥ ਪਰਿ ਹਾਥ ਕਯੇ ਨਾਥ ਬਡੀ ਬਾਰ ਲੇ
ਸੁਮਤ੍ਰਿ ਕਛੁ ਕਯੇ ਗੇ ਇਹੋ ਸਬ ਬੁਢੇ ਕਛੁ ਬਾਵਹੀ ਸੀ
ਕੋਹੋ ਬਾਤ ਜਾਨਤ ਹੋ ਉਨਹੀ ਕੇ ਜੀ ਮੇਰਾਂ ਮੁਖ ਕਯੇ ਗੇ ਰਾਂ
ਨੀ ਦੁਖੁ ਪਾਯੇ ਕੋਹੋ ਜੀ ਮੇ ਕਾ ਲੁਆਯੇ ਪਾਛੇ ਕਹੀ ਭਲੀ
ਕੀਨੀ ਤੁਮ ਤੇਤੋ ਇਹੁ ਕਯੇ ਗੇ ਬੇਰੇ ਰਯੇ ਸਾਥ ਕੋਨ

ਬਾਤ ਕੋ ਬੁਰੇ ਮਨਾ ਉਰੰ ਅਗੁਨ ਗਾਉਰੰ ਭੁਭੁਈ ਪਤਮ ਕੇ ਰੇ ॥ ੧
੩੭ **ਦੇਹਾ** ਅਬਾ ਅਗੇ ਛੁਲਕੈ ਰੇ ਗੰਮੀ ਤਾ ਕੋ ਦਿਗ ਜਾਇ ॥ ਕ
ਬਾਬੁ ਅਗੇ ਹੋਇ ਗੰਮੀ ਸਿਤ ਸੁਨ ਹੁਮ ਨੁਲਾਇ ॥ ੧੨੮ **ਸੋਰਠਾ**
ਬਹੁਤੁ ਮਾਪਦਾ ਪਾਇ ਪਾਨ ਤਜ ਤੇ ਹੋ ਜਾਨ ਕੀ ॥ ਤ੍ਰਿਜਟੀ ਕਰੇ
ਸਹਾਇ ਯਾਹੀ ਤੇ ਜੀਵਤ ਬੋਚੇ ॥ ੧੨੯ **ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਂਮ ਗੀਤੋ**
ਮੰਤ੍ਰੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੋਮਕੀ ॥ ੮੧੩ ਵਿ॥ ਤਬ ਰਾਂਦਨ ਮਨੇ
ਕੋ ਕੋਰੇ ਏਕ ਮਬਕਾ ॥ ਯਾ ਕੇ ਪਰ ਪਉ ਕੋਰੇ ਲੱਛ

ਮਨਗਾਮ ॥ ੧ ਸੋਰਠਾ ਤਿਨ ਕੇਂਤੁ ਰਤ ਬਿਨਸਾ ਦਿਖ ਗਾਉਆ ੨੭੭
ਬੇਜੁਗਲਾ ਸੀਅਰੀ ਤੇਰੇ ਅਸਤ ਬਤ ਜੇਹੇ ਦਸ ਕੇਧ ਕੇ ॥
੨ ਸੋਰਠਾ ਏਆਯਾ ਕੇ ਕਾਲ ਯੇਨ ਹਿਜਾਨ ਤਮੂਕੁ ਮਾਤਿ ॥
ਜੇ ਸ੍ਰੀ ਵਰ ਕੇ ਜਲ ਪਕਸੀ ਨ ਛਲ ਕੇ ਕਰੇ ॥ ੩ ਸੋਰਠਾ
ਉਤਰਵ ਕੁਲ ਉਦੇਤ ਰਜਿ ਨੀਚ ਰਤ ਮਹਰਨ ਕੇ ॥ ਚਿਤੁ
ਦੀਪ ਜੇ ਸੇਤੁ ਇਤ ਰਾਵਨੇ ਅਸੇ ਲਗੇ ॥ ੪ ਕਬਿਤੁ ॥ ਜੀ
ਅਮੇ ਬਿਚਾਰਿ ਜੇ ਸੀਜਾ ਇਬਨ ਕਰੀ ਤੇ ਸੀਜਹਾਂ ਸੀਅਬੇ

ਸੀਚਲਯੇਤਹਾਂਈਕੋਧਾਇਕੋ।ਤੀਅਲੀਨੀਸਿਗਮਾਨੇਰੁੰ
ਦੇਮੇਅਨਿਗਾਪਸਜੇਕਾਲੁਹਸਮੇਮਾਨੁਕਾਲੁਲੇਤਹੇਰੁੰ
ਠਾਇਕੋ।ਚਹੁੰਚਕਸਖਦਕਰਾਲੁਲੇਤਹੇਰੁੰ
ਲਚਾਲਮੇਲੇਭੇਰੀਦੁਰਭੀਬਨਾਇਕੋ।ਭਾਗਗਮ
ਰਾਹੁਤਿਗਾਰੇਤੁਰਮਗਾਰਾਮਚਦਜੁਸੇਕਾਹੁਕ
ਹੀਮੇਸੀਜਾਇਕੋ।੫ **ਕਾਬਿਤੁੰ** ਮੇਸੀਸੁਨਿਬਾਤੁਸਬਰੁ
ਲਗਾਇਗਾਤਕਾਪਿਰਾਮਸੁਲੇਤਹੇਭਾਗੀਅਬਕੇਸੀ

ਕਰਹੇ॥ ਆਇਲਛੁਮਨਸੁਕਾਇਕਯੋਪਾਇਗਾਹਿਕੋ
 ਨਦੁਚਿਤਾਈਨਾਥਕਹੈਨਾਹੀਮਰਹੇ॥ ਲੇਗਯੋਕਹਤੁਲਿ
 ਕਪਤਿਭਾਗਸਮੇਰੇਤੁਰਮਕੋਤਰਵੈਭੁਏਸੁਕੈਸੀਭਾਂਤਭ
 ਰਹੇ॥ ਟੁਕੇਬਿਨੁਮਾਰੇਹੈਤੀਸੀਅਕਨਲੈਹੇਅਰੁਭਾਜਮੇ
 ਅਰਿਤਾਂਕੀਤੋਨਪੀਠਚਦੁਲਾਰਹੇ॥ ੬॥ ਲਛੁਮਨਦਾਚ॥

ਕ॥ ਕਹੀਲਛੁਮਨਸੁਨਿਸੁਭਟਮੁਕਟਮਨੇਮੇਸੀਮੇਸੀਬਾ
 ਤਨਿਤੇਐਸੇਅਰੁਸਰਹੇ॥ ਆਨੁਜੋਤੀਭੀਠਯਾਕਪੀਠਿ

ਸੋਲਗਾਇਰਾਖੇਤਹਾਂਤੇਪਸੀਟਤਨਇਕੋਅਕਿਡਰਗਾ
ਲਿਰਜੇਕਹੋਤੋਚਹੁਓਰਘੋਰਗਾਖੇਪੁਰਜੇਲੇਤੁਮਾਮਾਵੇਤੁ
ਲੇਰੇਰੇਤਨਟਰਗਾਮੇਰੇਰਘਬੀਰਛੀਰਨੀਰਕੇਬਿਬੇਕ
ਕਵਿਭੀਰਕੀਬਹੀਰਕੇਸਮਾਇਕੇਨਿਕਰਗਾ॥੧॥ ਗੰਗ
ਦੇਵਾਚਾਕਬਿੱਤੁਤਿਤੋਬਾਤਕਹੀਤੇਰੋਪੋਰਖਤੋਸਹੀਤ
ਉਸੁਰਨਕੇਲਰਬੇਕੀਲੇਰੇਭਾਂਤਬਾਤਹੇਜਿਲੇਨਕੁਰਾ
ਵਨਕੇਮਾਸੁਨਉਡਾਉਗੀਧਜੇਗਾਨੀਪਿਸਾਚਪ੍ਰੇਤਗਿਧ

ਨਾਮ ਪਾਤਿਸੈ ਜਿਲੈ ਦਸ ਮੁਕਿ ਕੇ ਵੰਡ ਨ ਬਿਖੈ ਰੋਧ ਰਬੀ ੩੭੯
ਸੋਰੁ ਜਦਿ ਰੁਨ ਤੇ ਲੋਹੂ ਨ ਚੁਚਾਤੈ ਹੋ ਤਿਲੈ ਸੁਨਿ ਬੀਰ ਮੇਰੇ
ਬਾਂਨ ਰਹਰਾਤ ਨਹੀ ਤਿਲੈ ਰਾਖੁ ਬੀਰ ਕੇ ਨਲਿ ਚਨ ਸਿਰ
ਤੈਹੋ ॥ ੮ ॥ **ਕਬਿੱਤੁ** ਜਿ ਤੇਰਾ ਜਿ ਜਾਇ ਤੇਰੇ ਧਰਮ ਆਰੋ
ਪਾਇ ਮੇਰ ਕਪ ਮਨੇ ਕਰਤ ਬੁਧ ਅਗਿਆਨੁ ਸਰਹੋ ਦੇਖੀ
ਓ ਬਿਨਾ ਬਿਚਾਰ ਲਯਾਵੈ ਸੀਅ ਮੇਰੇ ਦਿਰਾਤਾ ਹੀ ਪਰੀ
ਤਾ ਕੇ ਮਾਰਿ ਤੇਹੀ ਪਰੀ ਮਰਹੋ ਜਿਲੈ ਰਨ ਆਇਸੁ

ਗਾਇਉਦਭੀਬਜਾਇਜੈਸੀਭਾਂਤਲਰੈਮਸੇਤੈਸੀਭਾਂਤ
ਲਰਹੇ। ਤਾਕੇਨੀਕੇਮਾਰਿਪਾਛੇਗਾਨੁਦੈਬਭੀਖਨਕੇਤਾਂ
ਕੇਪਾਛੇਜਾਂਨਕੀਕੀਮਨੇਹਾਰਕਰਹੇ। ੴ ਲਛਮੀਨਾਮ
ਕਿ॥ ਬੋਲੈਲਛਮਨੁਯਹਕਨੁਰੇਕਮਾਰੇਰਨਬਾਤ
ਕੇਕਹੇਤੇਨਾਥਕੁਪੈਉਮਾਹੁਗੇ। ਸਾਤੇਲੋਕਭਾਰੁਦੈਕੈ
ਚਾਪਤਹੇਭੂਮਫਟਜਾਇਭੀਪਤਾਲਤਬਸੇਸਸਾਰਿ
ਸਾਹੁਗੇ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਕੈਉਚੈਦਹਭਵਨਮੇਨਰਚਯੋਤੁਮਭਿ

ਕੁਟੀਚਢਾਇਰਨਜਾਸੇਸਮੁਹਾਹੁਰੇ। ਭੁਯੋਕੋਨਮਾਰ
ਤੁਹੋਕੋਨਪਚਾਰਤੁਹੋਜਾਨਤੁਹੋਯਾਕੋਰਾਭੁਯਾਹੁਕੋ
ਵੇਜਾਹੁਰੇ॥ ੧੦ **ਦੇਰਗਾ** ਇਏਕੋਰਤਬਿਚਾਰਇਤਉ
ਪਜਤਭੁਧਤਰੇਗਾ। ਉਤਰਾਵਨਸੀਅਦਿਗਗਯੇਏ
ਅਪਨੀਤੀਅਸਿਗਾ॥ ੧੧ **ਮੀਦੇਦਰੀਵਾਚਾ** **ਸਿਰਠਾ**
ਪੀਅਜੀਆਮਜਹੁਬਿਚਾਰਮਮਸੀਅਗਾਨਿਭੇਦਨ
ਹਿ॥ ਘਟਜੇਦਰੀਸਿਕਾਰਪਸੀਕੁਪਕਛੁਸੇਖਕਰਾ॥ ੧

ਕਾਰਾਨੇਵਾਚਾਕ॥ ਜੈਸੇਕਨਕਾਚਲਸੇਲੋਹਜੇਬਿਬੇ
 ਕਮੇਹਜੈਸੇਦਿਨਦੀਪਤਕੇਅਗੇਤਮੁਜਾਮਨੀ॥ ਜਨ
 ਕਸੁਤਾਕੀਦੇਹੁਦਾਮਨੀਦਮਕਾਅਗੇਤੂਤੇਲਾਰੇ॥ ਐ
 ਸੀਕਾਰੇਬਾਦਰਕੀਕਾਮਨੀ॥ ਸਿਰਾਮਦਕੁੰਕਮਕਪੁਰਬ
 ਸੁਤੇਰਤਰੁਚੇਅਸੇਚੇਬੇਲੀਹੁਤੇਹੈਨਬਾਸੁਭਾਮਨੀ॥ ਜੇ
 ਸੀਸੀਅਓਰਤੇਝੁਕੇਰਾਅਵੈਆਰਤਕੀਸੇਈਤੀਨਲੋਕ
 ਛੁਟੈਸੋਰਭਕੀਗਾਮਨੀ॥ ੧੩ ਕਬਿਤੁ॥ ਤੂਜੇਗਾਰਬਾਤਸੁ

ਨਿਬਾਹਰੀਸਦਾਕੀਬਾਤਜਾਨਕੀਕੋਅਗਿਤੇਨਮੇਰੈਘਟਿਗਾ
 ਤੇਹੇਜਿਲੈਸਸਿਪੁਰਨਪ੍ਰਕਾਸਤਨਪ੍ਰਾਚੀਦਿਸਤੋਲੈਨਜਾਇ
 ਤੁਮਸੀਤਰਯਾਇਤਰਾਤੋਹੇਜੈਸੇਕੁਜਾਕੇਤਕੀਗੁਲਾਬ
 ਮਾਲਦੇਖੇਬਨਬਾਸੁਬਿਨਾਆਕਫੂਲਫੂਲੇਨਸਮਾਤਹੇ
 ਤਿਰੇਜੀਅਰੁਪਕੋਅਡੈਬਰਹੇਭਾਰੀਪੈਸੁਕੀਬਰਪਟੈਬਰਬ
 ਰਾਬਰੀਬਿਕਾਤਹੇ॥੧੪॥ ਅੰਦਰੀਵਾਚਾਕਬਿੱਤੁ॥ ਮੇਸੇ
 ਰੁਪਭਯੇਤੋਕਹਾਏਗਯੇਪ੍ਰਾਨਨਾਥਮਾਰੇਤੋਨਾਅਵੈਹਾਥ

ਮੇਲਹੁਨਪਾਈਏ। ਜਿਸੇਚਿੰਤ੍ਰਪੁਤਰੀਬਨਾਇਕਾਹੁਦੀਨੀਗਾਥਤਾ
ਕੇਦੇਖਮੁੜਜਸੇਨਚਿਤਕੇਚਲਾਈਏ। ਰਿਵਾਜਰਸ੍ਵਤੀਰੀਗਾਰੀ
ਮਤੀਜੇਜਮੁਨਾਕੇਨਾਇਕੇਤਰੇਗਨੇਮੇਘਪਕੇਬਹਾਈਏ। ਕਿਧੈ
ਆਪਿਬੂਰੁਜਯੈਤੋਹਿਕੇਲੇਸਮੁੰਦ੍ਰਯੈਕਾਹੁਕੇਤੰਢੇਟਾਏਕੇਰੁ
ਖਚਦਿਜਾਈਏ॥ ੧੫॥ **ਰਿਵਨੇਵਾਚਾਸੋਰਣਾ॥** ਯਹਬ
ਕਬਾਦਨਿਨਾਰਿਖਿਤੁਤਬਚਨਨਿਸੀਕਮਆਜਨੁਬਿਧਨਾ
ਉਨਹਾਰਿਅਹਿਮੁਖਰਸਨਾਦੇਇਕਹਤਾ॥ ੧੬॥ ਅੰਦੋਦਗੀਵਾ

ਚ॥ **ਦਿਹਰਾ** ਸੁਨਰਾ ਜਾਤ ਸੋ ਕਹੇ ਜੋ ਉਪਜੀ ਮਨ ਮਾਹਿ ਤੇ ਕ

੨੮੨

ਪਰ ਸੁਖ ਪਾਈ ਏ ਭੁਜੇ ਗੰਮ ਦੁਖ ਜਾਹਿ॥ ੧੭॥ **ਕਾ ਬਿੱਤੁ** ਦਾ

ਪੁਰਹੂ ਤਸੇਈ ਕੁਲ ਮੇਸ ਪੁਤ ਸੇਈ ਲਾਖ ਕਾਮ ਛਾਡ ਕੈ ਜੁ ਕਰੈ

ਏਕ ਕਾਮ ਕੋ॥ ਪੰਡਿਤ ਪ੍ਰਬੀਨ ਸੇਈ ਪ੍ਰੇਮ ਜਲ ਮੀਨ ਸੇਈ ਅੰ

ਪੈ ਕਹਾਵੈ॥ ਆਪੁ ਕਹੈ ਗਰਿਨ ਮਕੋ॥ ਲਾਜ ਕੇ ਜਹਾ ਜਸੇਈ ਆ

ਜੁ ਕਹਿ ਰਾਜ ਸੇਈ ਲੋਕ ਸਿਰਤਾ ਜਸੇਈ ਕੈ ਜੁ ਭਰੈ ਗਾਮ

ਕੋ॥ ਰਾਮ ਕਹਿ ਰਾਜ ਸੇਈ ਰਾਜ ਕੇ ਸਮਾਜ ਸੇਈ ਮਹਾਂ ਰਾਜ

ਸੋਈ ਜੋਈ ਭਜੇ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੋ ॥ ੧੮ ॥ **ਕਬਿੱਤੁ** ਸੁਨੀਏ ਪੁਰਾਨ
ਜੇ ਉਗਰੀਏ ਭਗਤਿ ਰਾਜਾ ਸੁਤੇ ਬਡੇ ਈਸਾਨ ਅਭਿਮਾਨ
ਪਰਹਰੀਏ ਸੋਈ ਹੋ ਸੁਜਾਨ ਜਿਹ ਜਾਨ ਮੇਭਗਵਾਨ ਪ੍ਰਭੁ
ਛਾਡਿ ਕੇ ਅਸਾਪਨ ਕੇ ਸਾਧ ਅਕਿ ਭਗੀਏ ਅੰਮੀ ਜੋ ਬਹੀ
ਤਬ ਜੀਤਿ ਹੁ ਲੈ ਜੋ ਯੋਗੀਏ ਅਰਜੇ ਨਗਾਇਤੁ ਤੁਏ ਕੁਕਾ
ਮੁਕਰੀਏ ਜੋ ਲੈ ਜਗਾ ਜੀਤਿ ਤੇ ਲੈ ਭੁਲੇ ਜਸੁ ਲੀਜੈ ਦਾਨੁ
ਦੀਜੈ ਮਾਨੁ ਦੀਜੈ ਹਸਿ ਦੀਜੈ ਪਾਇ ਪਰੀਏ ॥ ੧੯ ॥ **ਸਵੈਯਾ**

ਜਾਨਕੀ ਦੇ ਅਪਨਾਇਕੇ ਰਾਮ ਹਿਯਾ ਮਹਤੋ ਨਰਤੀ ਸੁਖੁ ਛੀ
 ਜੇ ਦੇਸੁ ਬਸੈ ਨਹ ਲੋਕ ਹਸੈ ਦੁਖੁ ਜੀਨ ਪਸੈ ਪੀ ਅਯੋ ਜਗ
 ਜੀ ਜੇ ਜਿਯਾ ਹਿ ਬਾਤ ਰੁਚੈ ਤੋ ਭੁਲੀ ਨ ਰੁਚੈ ਤੋ ਭੁਲੀ ਬਿਨ
 ਤੀ ਸੁਨਿ ਲੀਜੀ ਬੀਚ ਕੰਜੀ ਮਨ ਨੇਹੁ ਨ ਹੀਤ ਬਰਿਚ ਕਹੁ ਪ
 ਰਪਚਿਨ ਕੀਜੀ ॥ ੨੦ ॥ **ਰਾਵਨੇ ਦੁਖਾ ਦੇਹਰਾ ਬਹਕਾਈ ਸ**
 ਰਵਰ ਕੈ ਰੋਤ ਬ ਬੇਲੇ ਰਸ ਬੈਨਾ ਲਗਾਤ ਚਟਕ ਸੀ ਦੇਖੀ
 ਏ ਬਹੁ ਰਿਕੈ ਰੋਜ ਲਸੈ ਨਾ ॥ ੨੧ ॥ **ਕਬਿੰਤੁ** ॥ ਉਚੇ ਉਚੇ ਟੇਰ

ਏਰਪਰਪਚਿਨਸੇਘੇਰਘੇਰਹੁਜੇਸਾਦੁਪਾਨਏਕਛਲਕੇਕਰਤ
ਹੇਰਾਮਲਛਮਨਕੋਬਨਾਇਮਾਥੇਲਾਇਮਨਕਘੇਸਿਵ
ਮੇਸੇਘੇਸੇਹੇਹੁਨਪਰਤਹੇਕੁੰਡਲਮੁਕਟਕੀਚਟਕਦੀਨੀ
ਗੰਡਨਿਮੇਨੈਕਹੁਨਕਹੁਪਾਇਨਪਰਤਹੇਲਛਮਨਤਉ
ਬਿਪਗੀਤਿਬਡੀਮਕੋਗੇਏਰਾਵਨੇਤੋਹੰਤੋਭਾਂਤਿਭਾਂਤਿਨਰ
ਰਤਹੇ॥੨੨॥ **ਕਥਿਉ** ਛੋਟੀਛੋਟੀਜਦਾਮੁਡਮੇਤੀਮਾਲਕੀ
ਰਹੈਤਕਹੁਕਹੁਛੋਟਕਬਨਾਇਲੇਹੁਕੀਕਨੀਤੇਹੀਛੁ

ਨਛਬੇਕੇਰਗਬਦੇਰਾਮਕਵਿਮਨੇਨੀਲਮਦਿਪਰਿਟੁ
 ਦਿਮਾਦਿਸੀਠਨੀ। ਕਿਧੈਨੀਲਕਮਲਮੇਮਲਬਿਰਾ
 ਜਮਾਨਲਾਲਨਕੀਪੀਤਿਕਾਮਕਰੀਗਰਹੈਖਨੀ। ਏਤੇ
 ਅਪਰਾਧਪਚਿਨੈਕੁਗੀਝਪੈਰਪਾਇਤੋਤੋਤੀਨਲਕਮਾ
 ਹਿਬਾਤਯਾਹੀਕੀਬਨੀ॥ ੨੩ **ਕਾਬਿੱਤੁ** ਲਿਚਨਾਬਿਸਾਲ
 ਮਨੋਰੋਗਭ੍ਰਿਗਮਾਲਕਹੈਰਾਂਦੁਨੁਕਰਾਲਾਮਾਜੁਜਾਨ
 ਕੀਹਰਤਹੇਜਾਂਕੀਛਬਿਛੂਦੇਦੁਤਿਦਾਂਮਨੀਸੀਕਿਧਿ

੨੮੪

ਜਾਤਤਾਂ ਕੀ ਰੁਪ ਜੋ ਤਿਸੇ ਪਤਿ ਰਾਸੇ ਸੁਰਤ ਹੋ ਗਿਤ ਮਕੇਸ
ਪ੍ਰਮਾਨਿ ਮਾਨੁ ਹੀ ਜਰਾਵੈ ਮੇਰੇ ਦੇਹੁ ਕੇ ਗਏ ਮਨ ਪੀਰ
ਬੁਕਰਤ ਹੋ ਰਾਂ ਮਕਾਇਆ ਤੇ ਕਛੁ ਪਾਪਨ ਕੇ ਲੇਖੇ ਯਾਥੇ
ਪਾਪ ਜੇ ਕਹਤ ਮੇਸੇ ਪਾਪੀ ਕੇ ਰੁਰਤ ਹੋ ॥ ੨੪ ॥ **ਕਬਿਤੁ** ॥ ਅੰ
ਸੀਭਾਂ ਤਿਕੀ ਨੇ ਛਲੁ ਕੇ ਦਲ ਪ੍ਰਚਿ ਬਲੁ ਰਾਮਨ ਸਿਭਾ
ਰੇਖ ਲੁਸੁਖੀ ਕੀ ਹਾਨੇ ॥ ਜੈਸੇ ਏਕ ਰੇਹੁ ਮੇਰੇ ਰੇਖ
ਸਿਨ ਪਾਤੁ ਜੇ ਰਾਮਾ ਰੇ ਲਗੈ ਲਗਾਨਿ ਮੇਕਾ ਕੀ ਤਬ ਕਾ

ਨਿਹੈ। ਰਾਮ ਕਵਿ ਜੰਦ ਪਿਯਾ ਨ ਕੀ ਪਤਿ ਆਇ ਪਰਤ ਉਮ ੨੮੫
 ਨ ਪਾਪ ਨ ਕੀ ਮਿਟੈ ਨ ਕੁਝਾ ਨ ਹੋ। ਭੈ ਸੇ ਤੀ ਨ ਲਗਾ ਨ ਕੋ ਜਾਤ
 ਤਮੁ ਉਦੈ ਲੋਤ ਕੋ ਨ ਹਾਨਿ ਸੂਰ ਕੀ ਉਲੁਕ ਜੋ ਨਿਜਾ ਨਿਹੈ।
 ੨੫ **ਕਬਿਤਾ** ਦਿਦੁ ਭੀ ਬਜਾਇ ਢੇਲ ਤਾਲ ਕਰਨਾਇ ਬੰਡ
 ਉਧਾਮ ਚਾਇ ਛਲੁ ਕੀ ਨੇਤੀ ਮਝਾ ਮਕੋ। ਬਾਰਨ ਬਨਾਇ
 ਆਗੇ ਕੀਤ ਕਚਲਾਇ ਮੁਖ ਪੁਰਿ ਲਪਟਾਇ ਮਾਨ ਜੀਤੇ
 ਰਣ ਪਾਮ ਕੋ। ਸੁਜਾ ਫੁਹ ਗਾਇ ਛੁੜੇ ਚੋਰ ਸੇ ਦੁਹਾਇ ਬਾਗੇ

ਬੀਰਨ ਬਨਾਇਐ ਚਲਾਏ ਦਾਮ ਚਾਮ ਕੇ ਰੋਇ ਬਿਕਰਾਲ
ਧਿਰੁ ਕਾਲ ਕਹਾਲਾਈ ਫੀਲ ਜਾਨ ਕੀ ਜੁ ਮੇ ਸੇਹਾਲ ਦੇ
ਖੇਤ ਬਰਾਮ ਕੇ ॥ ੨੬ ॥ **ਕਬਿਤਾ** ॥ ਰਾਮ ਹੋ ਸੁਲਫੁ ਮਨ ਸੇਸਿ
ਧਾਰੇ ਦੇਵ ਧਾਮ ਮੇਰੀ ਏਸ ਰਾਨਿ ਅਬ ਹੋ ਨਾਮਾ ਸਮਾਨ ਕੀ
ਤਾਂ ਤੇ ਚਲੇ ਸਿਰਾਹੇ ਅਨਿਰਾਤਿ ਬਚਾਇ ਲੀਜੈ ਹੀਰਾ
ਜੋ ਸਮੁੰਦ ਮਿਲੀ ਛਾਤ੍ਰਿ ਬਾਨ ਮਾਨ ਕੀ ਤਾਹੀ ਛਿਨ ਦੇ
ਖਛੁ ਬਿਨ੍ਹੇ ਰਹੇ ਨੀਰ ਦਾ ਬਿਛੁਟ ਚਲੀ ਛਾਤ੍ਰਿ ਜੋ ਮੇਰੀ ਚ

ਪ੍ਰਤਭਾਨਕੀਯੋਈਬਿਕਹਾਲਪਿਗੁਕਾਲਕਹਾਲਾ
ਈਛੀਲਕੋਨੁਏਈਰਾਮਚੰਦਕੋਨੁਏਈਜਾਨਕੀ॥੨੭
ਸੀਤੀਵਾਚਾਕਬਿਤੁੰਗਾਇਗਾਇਰਾਮਹਾਰਾਮਨਜਗਾਇਕ
ਬੀਰਗਾਇਕੋਤਪੁਰਨਾਮਨੀਤਹੋਕਹਾਵੁਤੇ॥ਅਨਿਦੁ
ਰੇਨਾਰਦਬਿਰੀਚਸਿਵਸੇਸਸਸਿਬੇਦਤੁਮਹੀਕੋਨੇਤ
ਨੇਤਕਚਿਗਾਵੁਤੇ॥ਸਿੰਧੁਸੁਰਰਾਜਾਮੋਰਲੋਕਲੋਕ
ਨਿਕੋਮੇਰੇਮਾਰੇਨਾਥੋਤਰੀਜਾਇਪਨਹੀਉਠਾਵੁਤੇ॥

੨੮੬

ਭੁਪਦੇਸਦੇਸਨਕੇਬਾਲਕਨਰੇਸਨਕੇਸਭਾਮੇਪ੍ਰਦੇਸਕ
ਰਿਬੈਠਨਨਪਾਵੁਤੋ॥ ੨੮ **ਕਾਬਿਤੁ** ॥ ਰਾਮਪ੍ਰਾਂਨਨਾਥਕਾਂਮ
ਕੇਲਏਕਸਾਬਤੁਮੇਰੇਈਅਪਰਕੇਸੁਧਾਅਪਾਇ
ਪੀਵੁਤੋ॥ ਤਾਕੇਪਾਛੇਮੇਹੂਕੇਪਿਵਾਇਕੈਪਖੁਖਪਾਨਰੇ
ਉਤਨਭੇਦਹੁਨਪ੍ਰੇਮਤੋਰਸੀਵੁਤੋ॥ ਅੰਰਜੋਕਦਾਂਚਕਰੇ
ਤੋਰੇਈਅੰਮ੍ਰਿਤਸਾਚੇਤੋਤੇਪਾਨਕਰਕੈਜੀਵਾਇਕੇਜੇ
ਨਜੀਵੁਤੋ॥ ਅਭੁਬੈਰੀਕਾਲਮੇਹਿਅਗਇਕੈਦਿਖਾਵੈ

ੜਾਸੁਆਸਹੀਨੁਰਾਮਕੀਸੁਦੇਖੇਕਟੀਰੀਵੁਤੇ॥੨੯॥
ਕਬਿਤੁ ਬੈਠਪਰਜੀਕਭਰਾਮੀਕਮਸੈਕਹੀਬਤਸੀਤਾ
ਮੇਤੁਪਾਨਹੁਕੇਪਾਨੇਮੇਬਸਾਈਗੈ॥ਸੁਤੇਮੇਰੇਕੁਲੇਈਮ
ਨਾਵੁਤੇਹੇਜਾਨੀਅਬਤਾਂਤੇਬਨਲੁਆਇਪਰਤੀਤਉਪ
ਜਾਈਗੈ॥ਕਪਟਕੀਬਾਤੇਭਈਨਿਪਟਪ੍ਰਗਟਸੀਅ
ਜੀਅਮੇਜੁਹੇਤੀਸਿਰਾਕਹੇਨਲਗਾਈਗੈ॥ਚਾਵਰੀ
ਤੁਮੇਸੀਗਾਤਿਬਾਤਕਹੇਬਾਵਰੀਸੀਕਹੇਬਲਿਜਾਉ

੩੯੭

ਪਾਛੈ ਕੋਨ ਕੋ ਜਿਵਾਈ ਹੋ॥ ੩੦ **ਕਾਬਿਤੁ** ਨੀਲਨਲਾ ਅਰਿ
ਤੇਆਗੋਈ ਅਨੰਦ ਘਨ ਕਾਹੁ ਕੋ ਨਿਵਾਰੇ ਤੁਮ ਕੋਨੁ ਭਾ
ਤਲਰੇ ਹੋ॥ ਕਿਧੀ ਮੇਰੇ ਬਿਰਹ ਤੇ ਪੈਰ ਖਪੁਰਾਨੇ ਸਬ
ਕਿਧੀ ਲਿਖ ਪਤੀ ਕੇ ਕੁਪੇ ਚਮਾਝੁ ਪਰੇ ਹੋ॥ ਕਿਧੀ ਹਨੁ ਮਾ
ਨ ਜਾਇ ਕਹਯੋ ਮੇਰੇ ਲਟੇ ਅਗਿ ਤਿਨ ਸੇ ਅਲਿਗਨ
ਕੇ ਦੇਤ ਪੀਅਤੁ ਰੇ ਹੋ॥ ਇਕੈ ਬਾਰਨਾ ਥਾ ਅਭੁਜਾਨ ਕੀ
ਅਨਾਥ ਕਰੀ ਕਾਹੁ ਨ ਭਬੁ ਨ ਭਬੁ ਦੇਉ ਬਰੇ ਹੋ॥

੩੧ **ਕਬਿਤੁ** ਧੀਰਖਤਿ ਹਾਰੇਤ ਬਜਾਨਤੀ ਹਿੰਮ ਹਾਰਾ ਜਮੇਰਿ
 ਘਰਛਾਤੁ ਕੈ ਅਕੇਲੇ ਬਨ ਆਵੁਤੇ। ਦੁਜੇ ਸੁਪਨ ਖਾ ਬਨ ਆ
 ਇਕੋ ਰਿਸ਼ਾਇ ਰਹੀ ਸਹੀ ਬਲੁ ਜਾਨਤੀ ਹਿੰਬਾ ਤਨ ਲਗਾ
 ਵੁਤੇ। ਕਹਾ ਕਰੇ ਮੇਰੇ ਭਾਗ ਪਰੀ ਨਜ਼ਾਰੀ ਰਾਮ ਚਿਦੁ ਸੀਲ
 ਰੇ ਸੁਦੇਖ ਸੇਲੇ ਗਾਮ ਨੇ ਸੁਠ ਗਾਵੁਤੇ। ਰਨ ਹੁਮੈ ਸੀਰੀ ਸੀਰ
 ਰੇਤੀ ਮੇਰੀ ਸੀਰੀ ਹਿੰਬਾਤੁ ਕੈ ਸੇ ਸੁਰਲੇ ਕਜਾਨ ਪਾਵੁਤੇ॥੩॥
 ੨ **ਕਬਿਤੁ** ਤੁਮੈ ਰਖੁ ਨਾਥ ਸੁਰਨਾਥ ਬੁਝੈ ਮੇਰੀ ਗਾਥੁਰ

੨੮੮

ਹੀਸੀਅਛਾਤੁਸਿਰਾਮੇਸੇਕੈਨਭਾਖਬਾਜ਼ੈਲੰਕਾਠਜੋਰਕੈ
ਜਗਇਤਨਛਾਰਕਰਤੈਲੰਪਤਿਬਤਮੇਰੋਜੈਸੇਤੇਸੇਰਾਖ
ਬੈਸੀਲੰਤੋਸਿਧਾਕਸ਼ੇਤਬਸਿਗਨਸਿਧਾਰੀਜਬਤਉਭ
ਲੰਆਜਹੂਲੰਫੁਟੇਪਰਲਾਖਬਾਜ਼ੈਸੀਆਦਿਹੁਤੀ
ਤੈਸੀਅਤਿਨਨਿਬਾਹੀਗਾਅਤਾਉਪਰਗਵਨਕੀਆਪਦਾ
ਮੇਨਾਖਬਾ੩੩ **ਕਬਿੱਤੁ** ਅਰੇਹਨੁਆਨਧਿਗੁਪੋਰਖਪ੍ਰ
ਮਾਨਤੇਰੋਰਾਮਨਾਮਲੈਕੈਤਬਗਾਉਤੈਜਰਾਯੇਹੈਕਿ

ਧੀਸੰਪੁਬੁਝਾਕਿਧੀਬੁਝਭਯਕਿਧੀਅਧਿਕਿਧੀਕਾਰੁਆ ੨੮੯
ਪਦਾਤੇਬੇਚਬਲੁਖਾਯੇਹੈ।ਦਿਖੈਮਿਲਿਬਾਂਨਰਾਮਨਿਤੁਏ
ਕਮਤ੍ਰਿਕਰਮਾਤੁਕਬਜਾਇਗੰਮਰਨਮੇਪਠਾਯੇਹੈ।ਲੇ
ਹਾਮਾਂਚਲਾਰੋਕੋਨੁਜਾਇਮਰੈਅਗੋਅੰਰੁਕਾਲਕ
ਬਟੇਅੰਲਗੁਕਾਂਕੇਕਾਂਮੁਆਯੇਹੈ।੩੪ **ਕਬਿਤੁ॥**
ਗਿਵਨੁਕੀਮਾਰਕੈਨਲਜਾਇਗੰਮਮਰਿਦਿਗਲਫੁਮ
ਨਚੋਰਲੈਕੈਲਾਰੋਨਸੁਹਾਵਨੇਕਿਸਨਕਛੁਰੇਮੇਨ

ਸੁਾਰੀ ਪੁਰਖਾਇ ਨ ਕੀਤਾ ਗੀ ਛਿਨ ਨੈ ਨ ਕੀਜ ਕੀ ਏਨ ਬਿਛਾਵਨੇ
ਮੇਰੇ ਜੀਅ ਹੁਤੀ ਮੇਰੇ ਦਰੀ ਕੋ ਦੇਤਾ ਮਨੁ ਸੇਤੈ ਸੁਰਗੀ ਕੋ
ਉਲਯਾ ਯੋਨ ਮਿਲਾਵਨੇ ਦੇਖੇ ਮਾਂ ਸੁਧਾਰੀ ਮੇਰੇ ਰਬ ਕੀ
ਨਾਉ ਬੁਝੀ ਰਾਂਅ ਕਾਵਿ ਮੇਸੇ ਸੀਅਲਾ ਗੀ ਦੁਖ ਪਾਵਨੇ ॥੩॥
ਪਾਕ ਬਿੱਤੁ ॥ ਏਕ ਕਾਮ ਕਰੇ ਪਤਿ ਬ੍ਰਤ ਤੇਤੈ ਤੁਰੇ ਰਾਗੀ ਰਾਮ
ਤਨੁ ਦੇਖ ਜੇ ਕੈਸੇ ਮਾਗ ਕੇ ਦਿਖਾਈਏ ਕਰਮ ਅਪੀਨ ਦੇ
ਹੋਪੈ ਬਾਰਿ ਬਾਰਿ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਚੁਕੇ ਪਾਛੈ ਕੇ ਪੁਰਖੁ ਪਾ

ਈਏ। ਤਾਤੇ ਸਿਰੁ ਕਮਲੁ ਲੈ ਅੰਕ ਪਰਜੈ ਕਰਾਖਿ ਤਾਂਹਿ ਸਿੰ ੨੯੦
 ਲਗਾਇ ਪਸਾਰੁ ਪਾਨ ਨਾ ਬਗਾਈਏ। ਬਿਰਹ ਬਿਯਾਰਸਾ
 ਧਿਰੇ ਹਰੇ ਹਰੇ ਰਬਾਂ ਧਿਰੁ ਭੀ। ਆਬ ਨਾਇ ਜਾਇ ਰਾਮ ਸੇਸਿ
 ਲਾਈਏ। ੩੬ **ਕਬਿਤਾ** ਅੰ ਰਜੈ ਏ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਹਰਿ ਗੋਬ
 ਰੇ ਸੁਜਾਂ ਨ ਛੁਟਤ ਪ੍ਰਮਾਂ ਨ ਮੂਰਿ ਦੇਵੁ ਲੋਕ ਜਾਈਏ। ਯਹੋ ਏ
 ਕਰਾਵਨ ਕੇ ਭਯੋ ਉਪਕਾਰ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਕਰੈ ਯਾ ਕੇ ਲੋਕ ਰਾ
 ਮ ਸਿਰਾਗਾਈਏ। ਜਿੰ ਤੇ ਕਛੁ ਛੁਲੈ ਹੋ ਤੇ ਕੁਟਿ ਬਸ ਮੇਤਦ

ਸਕੰਧਦਿਨਥੇਰੇਈਮੇਯਾਕੇਫਲੁਪਾਈਏ। ਬਾਤਹੈਨਿਦਾਨ
 ਕੀਯੈਰੇਇਕਹੈਜਾਨਕੀਤਿਮੇਰੀਦੇਹਪ੍ਰਾਨਨਾਥਾਮਾਪੁਨਬ
 ਚਾਈਏ॥ ੩੭ **ਕਬਿਤੁ** ਯਹੈਜੀਬਿਚਾਰਿਕਹੈਜਾਨਕੀਪੁ
 ਕਾਰਿਮੇਰੇਗਾਥਬਾਤਿਭਾਗੀਆਨੁਰਾਮੇਲਪਟਾਹਿਗੇ॥
 ਅੰਗੁਰੇਅਭਾਗੇਮੇਰੇਸਬੈਅੰਗਾਮਾਸਤੁਜਿਰਾਮਚਿਦਾਮੰ
 ਗਕੇਸਦਾਈਪਾਛਿਤਾਹਿਗੇ। ਦੇਵਨਿਬਿਚਾਰਕੇਏਤੰਮ
 ਯਾਕੇਬਨਾਏਮੁਡਿਸੀਅਕੇਛੁਏਤੇਤੀਨਿਲੈਕਜਰਿਜਾਹਿ

੨੮

ਗੋਸਿਲੇਤਬਲਪਹੈਕੋਸੋਕਤਜਿਏਕੈਅਕਿਰਾਂਮੁਕੋਸੇਰਾ ੨੮੧
ਵਨਕੋਹਾਬਨਸਮਾਹਿਗੋ॥ ੩੮ **ਦੇਵਦਾਦਾਕਬਿਤੁ॥** ਰਹੀ
ਚੁੱਸੀਗਪੇਅਨੰਗਕੋਪ੍ਰਬੀਨਅਤਿਪ੍ਰੇਰਖਨਜਾਨਤਹੈਤੀ
ਨਲਕੋਕਦਹੈ॥ ਲਿਕਾਪਤਿਰਚਕਪ੍ਰਪਚਨਤੇਛੁਰਤੇਰੀ
ਦੇਹਛੁਦਜਾਤਤਬਰਾਮਕੋਪਕੋਸਹੈ॥ ਰਾਖਿਰਾਖਿਪ੍ਰਾਠਸਿ
ਰਹੁਏਅਤਿਰਧਜਾਨਦੇਖਿਰਾਂਅਚੇਦੁਬਾਂਨਅਬਯਾਹੀਤੇ
ਸਿਰਗਹੈ॥ ਕੋਹਰਕੇਅਗੋਜਿਕੁਰਗਤੇਸੇਰਾਵਨਪੈਸੇ

ਲੋਭੀਵੈਤਲੋਭੀਪੁਕਾਰਬਾਤਕੋਕਰੈ॥੩੮॥ **ਸੋਰਠਾ** ਸੀਤ
 ਬਡੀਅਯਾਨਸਥੈਦੇਵਮਿਲਯੋਕਰੈ॥ਅਬਲੋਜਾਤੇਪ੍ਰਨ
 ਜੋਹਮਬੀਚਨਿਆਵਠੇ॥੪੦॥ **ਸੋਰਠਾ** ਹਮਨਹਿਸਕੈਸਿ
 ਭਾਰਿਰਾਵਨਕੇਛਲਬਲਪ੍ਰਬਲਾ॥ਸੀਤਾਰਾਜਕੁਆਰਿ
 ਰਾਮਪ੍ਰੇਮਜੀਵਤਿਬਚੈ॥੪੧॥ **ਸੋਰਠਾ** ਸੁਨਿਸੀਅਬਚ
 ਨਪ੍ਰੀਤਸਮਸ੍ਰਾਵਤਸਭਦੇਵਤਾ॥ਅਹਰਾਵਨਕੀਰੀ
 ਤਛਲਕੀਨਿਅਰੁਕਰੈਰੀ॥੪੨॥ **ਸੋਰਠਾ** ਪੈਰਖਰਮ

ਅਭਿਗੰਗੀ ਕੀ ਦੁਰਾਵਨੁ ਕੁਮਤਿ ॥ ਜੇ ਸੇ ਗਾਰੁ ਤੁਝੁ ਜੇਗ ॥ ੨੯੨ ॥

ਕੋ ਪੁਕਰ ਲੱਜਾ ਮੰਗੈ ॥ ੪੩ ॥ **ਕਬਿਤਾ** ॥ ਸੀਤਾ ਕਿ ਬਚਨ ਸੇਵ
ਗਏ ਲੋਕ ਲੋਕ ਦੇਵ ॥ ਆਇ ਕੈ ਅਸੇ ਕਬਨ ਸੇ ਕਕ ਨਿਵ
ਰਕੈ ॥ ਜਾਨ ਕੀ ਕੈ ਅਪਦਾ ਕੋ ਪੁਜਿ ਮੇ ਸੇ ਭਾਰੇ ॥ ਜੇ ਸੇ ਗੀਗ
ਕੋ ਉਨਾਇਤਾ ਕੋ ਪਾਪੁ ਜਾਇ ਤੁਰ ਕੈ ॥ ਸੀ ਸਤਿ ਗਏ ਅਕ
ਸਰਾਵਨ ਨਿਰਾਸਰੈ ਕੈ ਚਪਸੇ ਰੁਖ ਰੁਖ ਨ ਸੇ ਮੁਖਿ ਮਾਰਿ ਮਾ
ਰਿ ਕੈ ॥ ਰਾਮ ਕ ਬਿਰਾਚਾਰੇ ਬਾਟਨ ਕੋ ਚਲੇ ਕੈ ਸੇ ਜੇ ਸੇ

ਰਾਮ ਬਿਮੁਖ ਚਲੇ ਜਨਮੁ ਹਾਰਿ ਕੈ ॥ ੪੪ ॥ ~~ਮਾਰਾ ਦੁਨ ਦੁਆਰਾ ਕ~~
~~ਬਿਤੁ~~ ਅਯੋਗਾ ਰੂਲਿ ਕਪਤਿ ਪਤਿ ਪਾਇ ਦੁਖੁ ਪਾਪ ਮਤਾਮ
ਪਨੇ ਸੋ ਕੀਨੋ ਅਤਿ ਬੈਠੇ ਮੁਰਝਾਇ ਕੈ ॥ ਮਨੇ ਕੀਏ ਸਬੈ
ਲੋਗ ਜੀਅ ਮੇ ਬਢਾ ਯੋ ਸੋ ਗਲਾ ਗਤਿ ਨ ਹਾ ਬਸੀਅ
ਬਕ ਜਹੈ ਉਪਾਇ ਕੈ ॥ ਕਾਲ ਪਕਯੈ ਬਿਦਸਾ ਲਯੋ ਹੋ ਅਥੇ
ਲੋਕ ਪਾਲੇ ਖੇਰਾ ਅਸੇ ਬੈਰ ਕੀਓ ਹੋ ਬਜਾਇ ਕੈ ॥ ਕਿ
ਸੀਏ ਹੋ ਦਈ ਲਕੁਰਾਈਏ ਹੋ ਨਈ ਜਾਨ ਕੀਨ ਲਈਗ

ਈਰਾਖੀਦੇਵਨਿਬਚਾਇਕੈ॥੪੫॥**ਕਬਿੱਤੁ** ਚਰੇਮੁਖਚਾ ੨੯੩
ਰਬਾਂਕਪਵੈਜਿਨਏਕਾਅੰਕਦੂਰਿਦੂਰਿਸੁੰਕਿਜਾਹਿਆ
ਯੈਕੰਨਕਾਜਕੋਵਿਖੋਬਾਕਪਤਤਾਕੋਕਯੇਲੀਕਪ
ਤਿਚੁਪਮੁਦਮਤਿਜਾਨਤਹੈਜੀਮੇਸੁਰਪਤਕੇਸਮਾਜਕੇ
ਠਿਕੋਜਿਨਿਬੀਨਿਸੁਨਿਨਾਰਦਪੁਬੀਨਅਰੁਜੀਨਤੁਰ
ਤੇਰੇਇੰਦਰਚਰਤਨਲਾਜਕੋਗੁਟਿਗੁਟਿਦੇਵਨਸੇਕ
ਹੈਦਰਵਾਨਾਮਾਜੁਜਾਨਕੀਬਚਨੁਅਨਿਲਾਰਜੇਲੀਕ

ਰਾਜਕੋ ॥ ੪੬ ॥ ਸੀਤੋਵਾਚਾ ॥ **ਕਬਿਤੁ** ॥ ਰਾਵਨਕੀਮੇਸੀਗ
ਤਿਸੀਤਾਆਪਨੀਬਿਪਤਿਕਹੀਸਬਤਿਜਟੀਅੰਸਰਮਾ
ਬੁਲਾਇਕੈ ॥ ਦੇਖੈਇਨਪਾਪੀਮੇਸਕੈਸੋਛਲੁਕੀਨੇਜੋ
ਨਦੇਵਬਾਨੀਹੋਤੀਪ੍ਰਸਦੇਤਹੋਉਤੁਗਇਕੈ ॥ ਬੋਲੀਦੇ
ਉਯਾਕੋਪਰਪਚਿਕੋਨਮੀਤੁਰਾਨੀਆਗੋਉਕਰੈਗੋਤੋ
ਸੋਕਯੋਸਮੁਦ੍ਰਾਇਕੈ ॥ ਸਾਵਧਾਨਹੁਜੇਯਾਕੀਬਾਤ
ਨਪਤੀਜੋਜਿਨਿਰਾਮਾਅਭੁਕਾਛੁਯਾਹਿਤੁਰਤੁਪਚਾ

ਇਕੋ॥ ੪੭ **ਕਬਿੱਤੁ** ਅਯੋਗਾਮਨਿਕਟਬਿਕਟਕਿਲ ੨੯੪

ਕਾਰੇਕਪਿਸੈਬੈਰੰਗਰੰਗਾਭੀਰਪੁਜਾਫੁਹਰਾਤੁਹੈ॥ ਸਿ

ਖਨਕੀਘੋਰਸੁਨਿਮੋਰਪਿਕਨਾਚਤੁਹੈਅਨੇਮੇਘਸੋਰ

ਹੂਤੇਲੋਚਨਸਿਰਾਤੁਹੈ॥ ਸੁਰਨਾਸੁਰੰਗਾਪਾਰਫੁਲ੍ਹਦੂ

ਮਲਤਾਤਾਰਮਾਨੇਫੁਲ੍ਹਦੂਲਾਰਿਰੇਖੇਮਸੋਚੁਚਾਤ

ਹੈ॥ ਬਾਜੀਹਿਨਨਾਤਮਾਹੁਹਾਥੀਝਨਨਾਤਸੀਅਰਾ

ਵਨਸੇਪਾਪਿਨਕੇਅੰਸੇਪਰਜਾਤੁਹੈ॥ ੪੮ **ਭਿਜਟੀ**

ਸੁਸਰਮਾਦਾਚਾਕਾ॥ ਰਾਵਨਕੇਮਾਰਿਪਾਛੇਰਾਜੁਦੇਬਾਬੀ
ਖਨਕੇਮਹਾਂਰਾਜਰਾਮਤੇਗੀਤਬਾਇਗਾਅਇਹੈ॥ ਦੁਰਹੁਤੇ
ਤੇਗੀਓਰਦੇਖਿਮੁਸਕਾਇਤੇਰੈਬਿਰਹਬਖਾਬਧਾਇਹੀਏ
ਸੋਲਗਾਇਹੈ॥ ਕਹੈਸਰਮਾਤ੍ਰਿਜਟੀਪਜਾਗੀਸੀਅਤੇਗੀ
ਪਟੀਦਾਸੀਕਹਿਅਪਨੀਜੀਹਮੇਨਬਚਾਇਹੈ॥ ਬਾਨਰ
ਕੇਹੁਤਹਾਬਲੀਨੇਰੁਤਮੁਤ੍ਰਿਤ੍ਰਿਤ੍ਰਿਤ੍ਰਿਕਯਿਭੁਖੇਮਾਰਹਮੇ
ਫਾਰਿਖਾਇਹੈ॥ ੪੮॥ ਸੀਤੋਦਾਚਾਕਾਬਿਤ੍ਰਿ॥ ਸੈਕੁਸੀਅ

ਹਸੀਸਖੀਉਨੇਘਰਬਸੀਤੁਮੇਪ੍ਰਾਨਨਿਸਮਾਂਨਰਪੁਬੀਰਸੇ
 ਮਿਲਾਇਗੇਅੰਨ੍ਹਰਤੁਮੇਪ੍ਰਾਨਪੁਤਨੀਕੇਪਹਿਚਾਨਤਹੈਸੰਗੁ
 ਨੀਤਿਹਾਰੀਸੇਦਾਤਾਹੁਪੈਕਹਾਇਗੇਅੰਨ੍ਹਕੀਤਿਹਨੁਮਾਨ
 ਕੇਭਰੇਸੇਭੂਲੇਜਿਨਹੁਹੈਫਾਰਖਾਇਤੋਹੈਪ੍ਰਾਨਕਹਾਪਾ
 ਇਹੋਬੀਰਰਸਮਾਤੇਹੈਹੈਲੋਹੁਸੇਅਨਤੇਹੈਹੈਕਹਾਭ
 ਯੋਤਾਂਹਿਤੇਰੇਪਾਇਨਿਲੁਠਾਇਗੇ॥੫੦॥ **ਸੋਢੀ** ਯਾਰਿ
 ਨਧਾਇਪੈਕਪਕੇਦਲੁਜੀਤਿਫਿਰੈਕੇਭੂਮਾਨਿਸੁਨ

੨੯੫

ਹੈ॥ ਗਵਨ ਕੋ ਸਿਰ ਦੈ ਸਿਵ ਕੋ ਕਵਿ ਰਾਮ ਨਿ ਸਿ ਕ ਦੇ ਲਿ ਕ
ਦਹਾਵੈ॥ ਜੀਵਤ ਜਾਇ ਸੁਨੇ ਜਬ ਸਾਸੁ ਸੁਪੁਤ ਬਪੁ ਕ ਹਮੇ
ਹਿ ਬੁਲਾਵੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਬੀਰ ਕੇ ਪਾਇ ਰਹੈ ਗਾਹਿ ਸੇ ਦਿਨ
ਮੇ ਹਿ ਕ ਹੋ ਕ ਬਾਮਾਵੈ॥ ੫੧ **ਸਵੈਯਾ** ਜਗਦਿਨ ਮਾਨ ਮੰ
ਦੇ ਦਰੀ ਸਿ ਦਰ ਦੀ ਨਹੈ ਰਾਮ ਕੇ ਪਾਇ ਪਰੇ॥ ਮੁਕਤਾ ਬਿ
ਸਿ ਮਾਂਗ ਤੇ ਦੂਟ ਪਰੈ ਦੋ ਉਨੈ ਨ ਕੋ ਨੀਰ ਸੇ ਭੂ ਮ ਭਰੇ॥ ੩
ਬਰੇ ਹੀ ਬੁਲਾਇ ਸਮੇਧ ਕਰੇ ਕੇ ਉਤੇ ਹਿ ਰਾਹ ਤ ਬਸੀ

ਅਮਰੈ॥ ਇਹ ਭੁੰਤ ਮਨ ਰਥ ਹੋ ਤੇ ਜਟੀ ਸੁ ਬਿਨਾਰ ਖੁਬੀ ੨੯੬
ਰਹਿ ਕੋ ਨੁ ਕਰੈ॥ ੫੨ **ਦੋਹਰਾ** ਦੁਖ ਸਾਗਰ ਕੇ ਤਰਸ ਕੇ
ਸੀ ਅਧਰ ਮਕੀ ਸੀ ਅ॥ ਦੇਵ ਨਾਚ ਨ ਦੁਬ ਧੁਲੇ ਪੁਨਾਮ
ਯੇ ਦਸ ਗੀਵਾ॥ ੫੩ ਰਾਵ ਨੇਵਾਚਾ॥ **ਸੋਰਠਾ** ਤੂ ਸੀ ਅ
ਨਿਪਟ ਕਠ ਰਮੈ ਛਲੁ ਬਲੁ ਬਹੁ ਤੇ ਕੀਏ ਨੈ ਕੁ ਨਿਰਖ
ਅਮਰਿ ਜਲ ਤੁ ਅੰਗ ਸੀ ਤਲ ਕਰਹੁ॥ ੫੪ **ਕਬਿਤਾ**
ਇਨ ਹੀ ਤੇ ਕਰੋ ਰਾਤ ਮੇਲੇ ਚਾਲੁ ਲੋਕ ਸਾਤ ਬੰਜੁ ਪਾ

ਤੇਗੇਇਸਤੋਸਗਾਰਬੇਕੀਸਾਹਸੀ। ਮੇਰੇਕੋਪਾਬਿਨਾਹੁੰਦੁਸ
 ਬਕੀਪਦਾਈਓਪਤਸਪਚਿਗਕਯੇਪੇਤੁਜੇਰਿਨੇਨਨਾਹ
 ਸੀ। ਤੇਰੇਈਨਿਰੇਰੇਜੇਤੁਕਹੇਛਾਤੁਤੇਰੇਪਤਿਨਾਤੇਰਾਮ
 ਜੀਬੇਕੀਹੋਜਾਨਿਬਾਤਥਾਹਸੀ। ਬੇਲੀਸੀਅਯਸੇਕੋ
 ਉਕੇਰੇਦਸਕੀਧਮੀਧਮਾਨੁਗੀਪਰੀਹੈਮੁਤੁਮਰਬੇਕੀਹਾ
 ਹਸੀ॥ ੫੫ **ਕਬਿੱਤੁ॥** ਜੀਕਹੇਤੁਮੁਤੁਕਾਟਿਗਾਖਤੇਰੇ
 ਪਾਇਤਰਤੇਹੀਪਰਵਾਰਦੇਹਥੇਹਕੇਉਰੁਗਇਦੁਜੇਅੰ

ਰਜੇ ਕਹੇ ਤੇ ਤੇ ਰਹੇ ਕੇ ਸੇ ਹੇ ਗਾ ਦੇ ਬਨੁ ਜੇ ਕਹੇ ਤੇ ਰਹੇ
 ਕੈ ਪਲ ਕਰੁ ਸਾਇ ਦਸੇ ਜੇ ਕਹੇ ਮਦੇ ਰੀ ਸਮੇਤ ਰਨਵ
 ਸਤੇ ਉਦਾਸ ਹੇ ਕੇ ਆਨੁ ਏ ਕਏ ਕੇ ਲੁਟਾਇ ਦਸੇ ਅੰਮੇ ਸੀ
 ਕਰ ਬੀਰ ਰਖੁ ਬੀਰ ਤਜ ਕਹੇ ਸੀ ਅਜਗਿ ਜਗਿ ਹਿੰ
 ਕੇ ਹੇ ਤੇ ਅਬਹੀ ਜਗਾਇ ਦਸੇ ॥ ੫੬ ॥ ਸੀ ਤੇ ਵਾਚਾ ਕਾ ਬਿ
 ਰੁੰ ॥ ਅੰਮੇ ਸੇ ਦੁਖੁ ਦੇ ਤੇ ਹੇ ਉਪਾਧੀ ਕੇ ਰੇ ਤੇ ਹੇ ਪੇਤ ਉਸੀ ਅ
 ਦੇ ਸਰਾਪੁ ਪਾਪੀ ਨ ਜਗਾਏ ਹੇ ॥ ਸਾਜਿ ਦਲਾ ਮਾਏ ਮੇ

੨੮੭

ਰੇਖਾਨਾ ਬਯਾਗੀ ਪਰਤਾਂ ਤੇ ਪੁਰਖੇ ਲੁਮੇ ਪੈ ਜਾਤੁ ਨ ਮਿਟਾ
ਯੋਗੈ ਸੋਈ ਤੀਸਰੇ ਨ ਕਾਮ ਰਾਮ ਕਾ ਬਿਸਾਚੀ ਕੋ ਹੋ ਪਾਤਿ
ਕੋ ਮਿਟਾਇ ਜਸੁ ਮਾਪ ਨ ਚਲਾ ਯੋਗੈ ਰਵਿ ਕੋ ਉਦੈ ਤ
ਆਗੈ ਦੇਖ ਕੈ ਖਦੈ ਤਤੁ ਨ ਅਪਦ ਸਕੈ ਪਸਨੁ ਕਨਕ ਲ
ਭਾਯੋਗੈ ॥ ੫੭ ॥ **ਕਾਬਿਤੁ** ॥ ਧਾਪ ਕੋ ਮਨ ਰਖ ਰੇ ਪਾਪੀ ਮਨ
ਹੀ ਮੇਭਲੇ ਉਪਰ ਕਹੈ ਤੇ ਲੋਕ ਬਾਵਰ ਕਹਤੁ ਹੈ ਤਿਯ
ਟੀਕਿ ਦੇਖ ਜਾਹਿ ਬਸਾਪ ਜੇ ਤਾ ਕੋ ਦੇਖੁ ਨਹੀ ਯਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ

ਪ੍ਰਾਨਨੈਕੁਰੋਬੇਨਗਾਹਤੁਹੈ॥ ਰਾਮਾਭੁਜਵਿਤੁਪਰਾਮੇਸੇਖੰ ੨੯੮
ਡੁਖਤਿਕਰਕੋਟਿਕਬਹਾਉ॥ ਪ੍ਰਾਨਕਾਹੋਕੋਦਹਤੁਹੈ॥ ਜਾ
ਹਿਦਸਕੇਪਬੀਸਲੇਚਨਸੇਅਪਕਹੁਧਾਰੇਪੁਜਿਬੀਤੁ
ਗੀਕੋਹਾਬੰਮੇਰਹਤੁਹੈ॥ ੫੮ **ਗੰਢੁਨਵਾਰਾਕਬਿੰਤੁਮੇ**
ਸੀਸੁਨਿਗਾਯਲੇਕਨੈਕੁਨਕੁਯਨਿਸਿਕਜੈਸੇਰੀਕਮੀ
ਨਾਬਿਨੁਨੀਰਾਮਕੁਲਾਤੁਹੈ॥ ਰਾਮਾਇਤੁਆਯੋਦਬਿ
ਸੀਤਾਕੀਨਲੂਟੀਛਬਮਸੰਪਛੁਤਾਇਏਕੁਯਹੈਉ

ਤਪਾਤੁਗੈ ਕਿਰਦੈ ਕੁਬਡੁ ਛੁਦੈ ਖੰਤੁ ਸੀਆ ਕੇ ਬਲੁ ਕੈ ਸੇਨ
ਮਿਲੈ ਗੀ ਮੇਸੇ ਮੈਸੇ ਇਤਰਾਤੁ ਗੈ ਕਿਚਧਨੁ ਦੇ ਕੈ ਮਨਿ ਚਹ
ਤੈਹੈ ਬਿਚਕੁ ਜਜੇ ਮੈਸੇ ਪਰਪਚਿਨ ਤੇਰੀ ਚਨਲ ਜਾਤੁ ਗੈ ॥ ੫
ੴ **ਕਿ ਬਿੰਤੁ** ਅਨਮੈ ਕੀ ਚਿਕਲਾ ਪੁਰਾ ਮਚੈ ਦੁਬਨੁ ਜੇ ਆਪੁਲੀ
ਨੇਹਾ ਬਚਾਪੁ ਮਾਥੇ ਮੁਕਟ ਬਨੁ ਇਕੈ ॥ ਘੀਰਿ ਪਟਿਕਟਿ
ਸੋ ਲਪੇਟ ਕੈ ਨਿਪਗੁ ਕਾਸਿ ਮਰਿਗ ਮਰਿਗ ਸੁਦਰਮ
ਨੀਰ ਕੇ ਲਜਾਇ ਕੈ ॥ ਗਾਵਨ ਕੇ ਮਾਥੇ ਕਾਂਟ ਬਾਂਟ ਮਾਧ

ਆਪਕਰਪਾਂਚਪਾਂਚਲੀਨੇਕਰਲੇਹੁਸੇਭਿਜਾਇਕੈ॥
ਚਲੀਸੀਅਤੀਚਰਪੁਬੀਰਬਨਿਅਯਾਬਲਬੇਖਕੈ
ਪਤਾਪੁਪਾਪੁਪਰਸਸੇਨਆਇਕੈ॥ ੬੦ **ਕਬਿਤੁ** ਧਾਯੇ
ਚਫਬਾਰਨਬਿਦਾਰਨਸੀਆਕੈਸਤੁਪਤਿਤਉਧਾਰਨ
ਕੋਰੁਪੁਤਨੁਧਾਰਕੈ॥ ਸੇਵਕਸਿਖਾਇਰਨਗਾਂਅਚੰਦੁਆ
ਏਜੀਤਮੁਡਿਲਵਕਾਏਗਾਬੇਬੇਰੀਨਿਜੁਬੇਰੀਮਾਰਕੈ॥
ਭਿਰੀਫਿਲਪਦਹਨਿਸਾਨਆਨਿਕਸੁਹਾਇਦੰਦਭੀਬ

੨੬੯

ਜਾਇਲੋ ਕੁਰੀਤੁ ਤਨਿ ਹਾਰਿ ਕੈ। ਰਾਵਨੁ ਕਹਿ ਤੁਬਾਂ ਮੀ ਹੋਨ ਮ
ਤੁਕਾਂ ਮੀ ਅਬ ਜਾਨ ਤਹੈ ਜਾਂ ਨ ਕੀਲਖੇ ਤੇ ਛਾਡੈ ਜਾ ਰਿਕੈ।
੬੧। ਮੁਰਬਾਸੀ **ਲੋਗਨ ਦੁਆਰਾ ਕੰ** ਕਿਉ ਕਾਨਿ ਹਾਰਿ ਕੈ ਸ
ਰੁਪ ਭਇ ਰੁਪ ਲੀਨ ਮਾਨੇ ਮਨੁ ਹਰਮੇ ਰੁਪ ਮੇ ਸੇ ਰਹੇ ਰਹ
ਕੈ। ਏਕ ਕਰ ਪਸਾਨ ਭਇ ਮੇ ਛਕੇ ਪਛਾਨ ਜੇ ਗਏ ਕਲ
ਗ ਕੈ ਹੋ ਹਮ ਦੇਖੇ ਕਜੇ ਤੇ ਫੁਰ ਕੈ। ਏਕ ਕਹੈ ਤੁਲੀ ਕੀ
ਨੀ ਮਹਾਂ ਰਾਜ ਰਾਂ ਮੰਚਿ ਦਰਾਵਨ ਸੇ ਪਾਪੀ ਤੁਮ ਮਾ ਕਜੇ

ਘੇਰਘੇਰਿਕੈ। ਏਕਕੈਹੈਰਾਜੁਕਰੇਲਿਕਕੈਲਿਕਕੈ
 ਨਿਸਿਕਾਮਾਜੁਬਗਰਬਜਾਰਸਬਕੈਹੈਦੇਰਦੇਰਿਕੈ
 ਵੰਤੁ **ਰਾਵਨੇਵਾਰਾਕਬਿੰਤੁ।** ਜੈਸੇਜਾਕਲਾਗਮਨੁਤੇ
 ਸੋਤਾਕੋਪੁਰਜਪੁਰਪੁਰਨਾਮਨਿਤਗਾਮਬਿਖਾਸਿਰਤਾਜ
 ਤੋ। ਰਾਵਨਕਹਤਜੇਵੈਪਾਵਤਸਰੂਪਮੇਖਤੇਤੇਬਡਭਾ
 ਗੀਬੈਰੁਕੀਨੋਬੇਹੀਕਾਜਤੀ। ਬਹੁਰੇਬਕਨਲਾਰਜਸ
 ਤੇਭੇਛਡਾਉਸੀਅਜੈਸੇਖਰਾਰਾਜਸੁਧਾਛੀਨੀਸੁਰਰਾ

ਜਤੋ ਪਹੁ ਚਯੋ ਮਸੇ ਕਬਨ ਚਾਪਸੀ ਲਤੇ ਹੀ ਛਿਨੇ ਮੇਸੀ
ਮਨਿਆਈ ਮਾਨੇ ਉਪਜਸੇ ਹੇ ਲਾਜ ਤੇ। ਵੜਿ **ਕ ਬਿਤੁ** ਰਾ
ਵਨ ਕਹਿਤ ਬਾਮੀ ਜੈ ਸੇ ਮੇਰੇ ਮਨੁ ਕਾ ਮੀ ਪਹਿ ਲੇਸੀਆ
ਸੇ ਤੇ ਸੇ ਕੇਸੇ ਨ ਉਮਹ ਤੁਹੇ। ਕਹਾਂ ਗਾਜ ਪਰੀ ਮਤਿ ਰਮੇ
ਅਨੁਸਾਰੀ ਜਾਂਤੇ ਪਰੀ ਪਰੀ ਲਾਜ ਸੀਲ ਛੀ ਲਕ
ਗਹਤੁ ਹੈ। ਐਰੁ ਮੇਰੇ ਜੀਅ ਤੇ ਪ੍ਰਚੇ ਰੂੜੇ ਪੁਛੀ ਨਿਹੇਤ ਜਾ
ਇਬਹ ਮਤਿ ਨ ਮਧਿ ਰੇ ਲਦਹ ਤੁਹੇ। ਯੈਨ ਜਾਨੈ ਪਾਪੀਰੇ

ਹਰਚੀਮੇਕ੍ਰਿਪਾਕੀਜਾਂਕੀਮੇਸੀਜਾਂਨਕੀਜੋਘਰਮੇਰਹ
 ਤੇਯੇ। **੬੪ ਕਃ॥** ਤਉਧੇਨਤਜੀਮਾਸਕਾਹੇਤੇਜੋਪਾਧ
 ਰਾਸਗਯੇਸੀਮਾਪਾਸਗਾਥਮੁਡਲਟਕਾਇਕੈ। ਰਾ
 ਵਨਕੇਮਾਥੇਨਿਮਾਰੇਨਿਮਾਰੇਮੇਉਤਾਰੇਦੇਖਨੀਕੇਮ
 ਬਡਾਰੇਦੇਤਤੇਕੀਂਦੇਖਰਾਇਕੈ। ਜਾਂਨਕੀਕੇਅੰਗਕ
 ਛੁਤਿਹੀਛੁਨਮੇਸੇਭੁਏਜਾਤੇਕਛੁਬੋਲੀਨਮਿਲੀ
 ਜੈਦੋਰਜਾਇਕੈ। ਕਾਂਮਕੀਤਵਾਰੇਤਪਛਾਰਖਾਇਪ

ਗੀਕਰੁਗਾਰਕਰੁਸਾਰਕਰੁਭੁਖਨਗਿਗਾਇਕੇ॥੬੫॥
ਵਿਜਟੀਦੁਆਕਾਇੰਤੁ॥ਉਠੀਚੇਡਭਟਜਿਉਕਲਪ
ਕੈਸੇਪਟਜਿਉਕਪਟਕੈਨਜਾਨੈਸੇਸੇਨਟਕੈਦਿਖ
ਇਥੋਗਦੁਜੇਦੇਦੁਬਾਨੀਕਰੇਜੇਜਾਨਕੀਅਯਾਨੀ
ਭਈਯਾਗਿਏਕਲਿਕਪਤੀਰੂਪਕੈਬਨਾਇਥੋ॥ਉਠ
ਚਾਗੇਭੇਟਬੇਕੈਦੇਕੈਥੇਨਦੇਕੈਮਕਕੈਸੇਸੇਸੇਪ੍ਰ
ਨਾਇਨੁਦੇਹਕੈਚਲਾਇਥੋ॥ਜਿਉਜਿਉਚਲੇਪ੍ਰਾਇ

ਤਿਉਤਿਉਠਗਕੇਸੇਪਰੇਪਾਇਤੋਲੈਆਇਤਿਨਦੀ ३੦੨
ਕੈਬਨਮੇਰੈਸਿਖਾਇਬੋ॥ **੬੬॥ ਕਬਜੇਦਾਚਾਕਬਿੰ**
ਤੁ॥ ਤਾਂਗੀਛਿਨਭਯੇਲੈਪਲਿਕਪ੍ਰਗਟਮੁਸੇਕਥਿ
ਪਾਇਨਕੋਪਤਿਖਿਸਾਇਭੂਮਪਾਰਹੈ॥ ਯਾਗੀਪਰ
ਪੰਚਤੋਮੈਵਿਚਕਨਯਾਯੇਸੁਖਕਿਚਨਸੀਭਾਨਕੀ
ਨਭੇਈਨਨਿਗਾਰਕੇ॥ ਜੋਲੈਜਾਇਸਾਚੇਉਨਜੀ
ਤੋਰਨਰਾਂਅਚਿਦਤੋਲੈਮੋਕੇਦੁਖਕੇਸਦਾਈਅਧਿ

ਕਾਰੈ। ਜੀ ਤੇ ਸੁਰਗ ਜਤੀ ਨ ਲੇ ਕ ਕੇ ਸਮਾਜ ਮੇਰੇ
ਨਮਾਜ ਪਾਤ ਪਾਤ ਰੁਗੈ। **੬੭ ਦੇਹ ਗਾਇ** ਹਿਮਿ
ਗੰਢ ਨ ਇਤ ਲੈ ਮੀਚ ਨਿਪਟ ਨਿਜ ਕਾਤਾ ਉਤਰਿ
ਜਈ ਸੁਸਰ ਮਾਸ ਵਿਤ ਸੁਨਹੁ ਸੀਮਾ ਕੀ ਬਾਤਾ। **੬੮**
੬੯ ਸੋਰਾ ਕਰਮ ਲਿਖਨੀ ਸੀਸ ਫਿਰੀ ਸਿਰਿ ਮਟਤਿ ਉ
ਗਿਰੀ ਗੰਧ ਸਕਲ ਸੁਰਈ ਸਤਾਂ ਕੀਤੀ ਮੇ
ਥੀ ਦੁਖੀ। **੬੯ ਸੀਤਾ ਦੁਗਾ ਕ ਬਿੰਤੁ** ਸੀਤਾ ਪਛੁ

ਤੁਇਮੁਰਛੁਇਦੁਖੁਪਾਇਪਾਇਕਹੈਗਾਇਗਾਇਸੀ ੩੦੩
ਲਲਾਜਪਨਗਯੋਹੈਕਿਟਕਬਨਾਇਬੇਖਰਾਂਮਹੀਕ
ਅਯੋਪਾਪੀਸੇਰੇਮਨਪੁਮਾਕੇਸੇਧੈਰਹਰਛੁਯੋਹੈਜੇ
ਨਮਾਂਨਤਿਜਈਤੁਰਤਮੇਕਹੈਤਉਤੋਮਾਜੁਗੀਨਿਸ
ਕਹੈਕਲਿਕਬੀਜਬੁਯੋਹੈਦੇਖੇ ੨ ਯਾਹੀਸੇਰੇਮਨ
ਕੀਦੁਰਾਈਆਈਬਡੇਪਾਪੀਸੇਤੋਪਾਪੀਮਿਲਬੇਕੋਭ
ਯੋਹੈ। ੧੦। ਕਬਿੰਤੁ। ਗਾਬਿਰਚਗਮੁਰੇਸਚਰੁਕਾਗਨੇ

ਸਸੇਸਹਾਦਨੇਸਦੇਹਅਬਲਾਗਤਗਿਲਾਂਨਕੀ॥ਬੜੇ
ਅਪਗਾਧਇਨਕੀਨੋਦੁਖਦੀਨੋਭਾਰੀਬੇਖਦੇਖਭੁਈਤ
ਉਹੋਤੋਅੰਤਅੰਨਕੀ॥ਮੀਰੁਮੇਲਪਾਉਤਉਤੋਪਾਨਦੇਮੰਗ
ਉਮਾਭੁਜੇਗਸਾਧਹੁਤੇਤਉਤੋਮਰਤੀਅਚਾਂਨਕੀ॥ਰਾਮ
ਭੋਗਭੁਲਰਹੀਲੇਗਨਮੇਫੁਲੀਸਦਾਰਾਂਮਕਾਇਮੇਸ਼
ਰੇਇਰੇਇਕਹੈਜਾਂਨਕੀ॥੧੧ਕਬਿੰਤੁ॥ਪਹਿਲੇਤੋਰਾਂਮ
ਹੀਤੇਕੋਟਕਕਪਟਜਾਂਤੇਅਬਤੇਕਪਟਹੀਮੇਮਾਪਾਮਾ

ਇਜਾਤੁਹੈ। ਜਿੰਦਪਨਮੇਰੇ ਅਪਰਾਧਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਨਾ ਬਤ ੩੦੪
ਉਮੇਰੇ ਅਗਨਸੇ ਅਗਾਹੀ ਰਿਸਾਤੁਹੈ। ਦੇਹ ਕਹੈ ਪਾਇ
ਚਲੇ ਪਾਇ ਕਹੈ ਨੈਨ ਦੁਲੈ ਨੈਨ ਦਉਰ ਮੇਰੇ ਮੋਹੁ ਅੰ
ਨਲਪਦਾਤੁਹੈ। ਪ੍ਰਾਨ ਨਿਉਰੂਗਇ ਭੁਮਕਾਹੇਤੇ ਨਫਾ
ਟਿਜਾਇ ਯਾਹੀ ਮੇਸਮਾਇਸੀ ਅਸੇ ਮੇਸੀ ਦੁਖੀਗਾ
ਤੁਹੈ। ੧੨ **ਕਾਬਿੱਤੁ॥** ਅਰੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਮੇਰੇ ਕਹੇਤੇਉ
ਡਾਤੁਨਹੀਆਪਨੇ ਕੀਓਤੁਰਤਰਾਂ ਮਹੀਸੇ ਪਾਈਏ॥

ਸਦਾ ਕੈਸਿਰਾਤੀ ਮੋਹਿਰਾਤੀ ਕਰਤਾ ਤਕਾਲਰਾਂ ਮਜੁਪੈ
ਜਾਹਿ ਮੇਰੇ ਅਤਿ ਦੁਖਗਾਈਏ ॥ ਆਦਰਨਹੇ ਇਤਹਾਂ
ਕੈਸੇ ਰਹਯੋ ਭਾਵਤੁ ਹੈ ਨਿਪਟ ਨਿਲਾਜ ਹੋ ਤੇ ਭੇਦ ਕੋ ਬ
ਤਾਈਏ ॥ ਕਿਧੀ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਨਾ ਬਤੁ ਮਸੇ ਕਹਯੋ ਹੈ ਯਾ
ਕੋਖੀ ਜੈ ਭੂਖੇ ਪਿਯਾਸੇ ਦੇਹੁ ਛੁਡਾਡਿ ਜਿਨ ਜਾਈਏ ॥
੭੩ ॥ ਪ੍ਰਾਨੇ ਦੁਆਰ ਜਾਨ ਕੀ ਜੀਸੇ ॥ **ਕਿ ਬਿੰਤੁ ॥** ਪ੍ਰਾਨ
ਕਹੈ ਬਾਤ ਸੁਨਿ ਜਾਨ ਕੀ ਪ੍ਰਬੀਨ ਹਮ ਤੇ ਮੇਰ ਪ੍ਰਬੀਰ

ਸੁਮੇਨਿ ਮਾਰੇ ਨ ਚਹਤੈ ॥ ਲੋਗਾਇ ਉਕਹਤ ਸੀਤਾ ਬਿ ੩੦੫
 ਹਤੇ ਮਾਰੀ ਹੋਈ ਉਨਹੀ ਸੋਚਾ ਮਾਫਿ ਰਿਮੇ ਸੇ ਕੈ ਕਹਤੈ ॥
 ਜਾਨਤੈ ਹੋ ਜੀਵਤੁ ਪੈ ਕਾਹੇ ਤੇਰੁ ਸਾਂਈ ਸੁਤੇ ਜਾਤੇ ਮੇਰੇ
 ਪ੍ਰਾਨ ਮੇਰੀ ਉਰ ਕੋ ਬਹਤੈ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਲੋਤੇ ਕੋ ਰਖੁ ਨਾਇ
 ਕਨ ਭੇਦਤੈ ਹੋਤੈ ਲੋਤੇਰੀ ਬਾਣੀ ਹਮ ਲਾਖ ਕਸਹਤੈ ॥
 ੭੪ ॥ ਫਿਜਟੀ ਵਾਹੁ ॥ **ਕਬਿੱਤੁ** ॥ ਸਿਮੇ ਸੇਰੁ ਏਸ ਲਾਪਾਂ
 ਨ ਪ੍ਰਾਨ ਨਿਸਮਾਧਿ ਜੋਗਿ ਯਾਂ ਨ ਫਿਜਟੀ ਕਹਿਓ ਸਿਯਾਂ

ਨਕਹੇ ਕੇ ਕਰਤ ਹੋ। ਕਾਲ ਪਰੇ ਨ ਰੇ ਰਖੁ ਬੀਰ ਕੇ ਮਿਲੇ
ਗੀ ਕਉ ਨ ਤੂ ਤੇ ਏਕ ਛਲ ਗੀ ਮੇ ਛਲ ਸੀ ਮਰਤ ਹੋ। ਤੇਰੇ
ਚਹਿ ਪਾਤੇ ਰੁਲ ਗਿਓਈ ਗਹਿਤੁ ਪਿਯਾਰੀ ਮੇ ਤੇਯਾ
ਤੇਰਾ ਦੁਨ ਤੇਰਾ ਮੇ ਤੇਰਾ ਰਤ ਹੋ। ਜੇ ਲੋਕੁ ਮਚਾ ਪਤਾਂ ਨ
ਦੇਤ ਨ ਸਚਾ ਪਾਯਾ ਕੇ ਤੇ ਲੋ ਪਾਯਾ ਮੇ ਲੇ ਲੇ ਲੇ ਮਾਯਕ
ਪਰਤ ਹੋ॥ ੭੫॥ **ਕਬਿੰਤੁ॥** ਤੇਰੀ ਪਦਰਜ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਤੇ
ਪ੍ਰਤਾਪ ਗਾਹਜਾ ਨੇ ਰਖੁ ਬੀਰ ਕੁ ਕੇ ਤੇ ਹਿਰੇ ਬਿਸੁਦਾਸ

ਭੈ। ਤੀਰਥ ਕੇ ਬਾਸੀ ਜੈ ਸੇ ਜਾ ਤਨ ਸੇ ਕਹੈ ਤੁਮ ਜਾਨਤ ੩੦੬
ਹੈ ਯਾ ਕੋ ਭਯੋ ਹਮ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋ। ਰਾਮ ਦੀ ਪਜੋ ਤਮੇ ਪਤਿ
ਗਾ ਕੇਟ ਗਾਂਦੁ ਨ ਸੇ ਪਰੈ ਨੈ ਕੁਲ ਰੈ ਪੁਨ ਪਲ ਗੀ ਮੈ ਨਾਸ
ਹੈ। ਦੇਖਹੈ ਤੁਮ ਸੇ ਜੈ ਸੇ ਪਾਨੀ ਮੇ ਪਤਾ ਸੇ ਲੁਟਿ ਓਗੀ
ਧਨ ਮਾਟਾ ਸੇ ਪਾਯੋ ਮਾਸੇ ਮਾਸੇ ਮਾਸ ਹੋ। ੧੬ ਗਤਿ ਜਟੀ
ਵਾਚਾ। **ਕਬਿੰਤੁ।** ਹਿਮ ਰੁਤ ਕਾਟੀ ਮਾਛੇ ਸਿਸਰ ਬਸਿ
ਤਪਾਛੇ ਗੀ। ਖਮ ਕੇ ਮਾਗੇ ਕਹੈ ਕਉਨ ਨਿਮਾਉ ਜੁਡੀ

ਏ॥ ਉ॥ ਹੀ॥ ਹੋ॥ ਦੁ॥ ਖੁ॥ ਕੇ॥ ਸ॥ ਮੁ॥ ਦ੍ਰ॥ ਸੇ॥ ਪੀ॥ ਨ॥ ਉ॥ ਚ॥ ਦੁ॥ ਲ॥ ਗ॥ ਤ॥ ਕਿ॥ ਨ॥
 ਰੇ॥ ਰੇ॥ ਇ॥ ਗ॥ ਸੀ॥ ਕੁ॥ ਦ॥ ਬੁ॥ ਡੀ॥ ਏ॥ ਨੇ॥ ਕੁ॥ ਰੁ॥ ਰ॥ ਪ॥ ਏ॥ ਹ॥ ਰ॥ ਖ॥ ਏ॥ ਜੀ॥
 ਉ॥ ਮੇ॥ ਰੇ॥ ਕੇ॥ ਸੇ॥ ਬਾ॥ ਉ॥ ਚ॥ ਲੇ॥ ਜੇ॥ ਸੇ॥ ਮ॥ ਨ॥ ਚ॥ ਲੇ॥ ਸ॥ ਦਾ॥ ਗੁ॥ ਡੀ॥ ਏ॥
 ਤਿ॥ ਜ॥ ਟੀ॥ ਹ॥ ਮਾ॥ ਰੇ॥ ਦੇ॥ ਸ॥ ਮੇ॥ ਸੇ॥ ਉ॥ ਤ॥ ਪਾ॥ ਤ॥ ਨਾਂ॥ ਹੀ॥ ਰਾਂ॥ ਮ॥ ਰਾ॥ ਜ॥ ਸੁ॥
 ਨੇ॥ ਤੇ॥ ਲ॥ ਗਾ॥ ਇ॥ ਪ॥ ਖ॥ ਉ॥ ਡੀ॥ ਏ॥ ११॥ ਸੀ॥ ਤਾ॥ ਵਾ॥ ਚਾ॥ ਦਿ॥ ॥
 ਨ॥ ਗ॥ ਰ॥ ਮ॥ ਜੁ॥ ਪ॥ ਜਾ॥ ਸ॥ ਬ॥ ਸੁ॥ ਖੀ॥ ਜ॥ ਹਾਂ॥ ਹ॥ ਮ॥ ਰੇ॥ ਰਾ॥ ਜਾ॥ ਰ॥ ਪੁ॥
 ਪ॥ ਠਿ॥ ਚ॥ ਰ॥ ਨ॥ ਪ੍ਰ॥ ਤਾ॥ ਪ॥ ਤੇ॥ ਪ॥ ਰ॥ ੨॥ ਇ॥ ਦ੍ਰ॥ ਸ॥ ਮਾ॥ ਜਾ॥ ੧੮॥

ੴ॥ ਗਾਜਨੀ ਤਤੋ ਸਿਉ ਕਹੇ ਸੁਨ ਤਿਸ ਦੀ ਦੇ ਕਾਂਨਾ ॥ ਬਿ ੩੦੭

ਨਦ ਗਸਨ ਰਖ ਨਾ ਬਕੇ ਬਿਪਨ ਕਰੈ ਜਲ ਪਾਨਾ ॥ ੧੯ ॥

ੴ॥ ਰਖੁ ਪਾਤਿ ਬਿਨ ਸਭ ਏਕ ਸੇਛੁ ਤੁਚ ਮਗ ਸਿਰਨਾ

ਗਿ ॥ ਰੂਪ ਨ ਭਵਨ ਭੰਡਾ ਰਤੇ ਗਾਜ ਮਸ ਸੁਖ ਪਾਰਿਮੰ ॥ ੦ ॥

ਗਿ ॥ ੨੦ ॥ ਕਾ ਬਿੰਤੁ ॥ ਚਿਤੁ ਹੁੰਮੇ ਲਿਖੇ ਨਾ ਬਿਚਿਤੁ ਚਿ

ਤੁ ਕਾਰਤੀ ਮਪੀ ਮਾਤੋ ਬਿਛੁਰੇ ਕੈ ਨ ਲਿਕਾ ਕੈ ਸੋ ਗਲ

ਹੈ ॥ ਮਾਂ ਸਕੀ ਕਹਾਂ ਜਹਾਂ ਕੇ ਕਲਾ ਕਪੋਤ ਮੋਰ ਚਕਵਾ

ਚੋਕੇਗਬਿਨੁਨਬਨਮਗਲਯੋ।ਸਦਾਮਤਿਗਿਯਾਂਨਮੇ
ਕਿਬੇਦਕੇਪੁਗਾਂਨਮੇਕਿਧਿਯਾਂਨਦਾਂਨਮਾਂਨਮੇਸੁਮੇ
ਜੋਏਕਹੁਲਯੋ।ਦਾਰਦਕੇਛੁਲਕੇਕਪਟਕੇਸਦਾਈ
ਕਾਲਪਤਿਬਿਤਪੁਨਜਗਮਨਕੇਸੁਕਾਲਯੋ॥੮੧
ਜਗਦ੍ਰਿਯੋਥੀਬਾਂਧੀਏਬਾਦਬ੍ਰਹਮਕੇਕਾਜਾਸੁ
ਪਨਬਿਦੇਸਨਜਾਈਏਹਮਬਿਨੁਹਮਰੇਰਾਜਾ॥੨
੨॥ਜਉਮਬਕੇਰਪੁਪਤਿਮਿਏਹੁਹੈਪ੍ਰੇਮਵਹੈਸਾ

ਜੁ ਤੇ ਤੇ ਜਟੀ ਤੁ ਹਿ ਸਿਰਾ ਲੋ ਦੇ ਖਰਾਂ ਉਦੁ ਹਰਾ ਜੁ ॥ ੮੩ ॥ ੩੦੮

ਰਾ ॥ ਅੰਗੁ ਕੋ ਹੋ ਇਕਰੀ ਭਰਖੁ ਬਰਚਰਨ ਪੁਤਾ ਪਤਿ ॥ ਕਰੀ

ਅਹੁ ਸੰਤ ਪੁਤੀ ਤਸ ਖੀ ਸਯਾ ਨੀ ਪ੍ਰਾਨ ਸਮਾ ॥ ੮੪ ॥ ੩੦੯

ਕਟਕਾ ਨਿ ਬੁਚੇ ਦਨ ਬੇ ਬੁਲ ਉਧੰਤ ਖਜੁ ਰਤਰਾ ਪਰਪੰਚ

ਕਮੇ ਦੇ ਹਸਦਾ ਬੰਚਕ ਪੁਰਾਨ ਨਗ ਕੁਟਿਲ ਤਰਨ ਕੁੰ ਅੰਭ

ਗਜਾਟਿਲ ਬਦੁ ਸਮ ਮੁਕਰ ਮੁਖਾ ਬਿਨੁ ਬਿੰਜੁ ਲਪੁਨਿਕ

ਦਲਾ ਮਹੁਰਕੀ ਪਤਨ ਪਾਇ ਦੁਖਾ ਅਕਟਿ ਕਰਾਂ ਮਸਬ

ਬਿਨਾਸਿਅਰੁਦਾਰਦਬਿਨਪ੍ਰਜਾਪਸੁਗਧੁਰਨੀਚਕੁਪਲੇ
ਪਦਕੁਮਰਚਿਤਚੇਰਰਘੁਪਤਿਸੁਜਸੁਗ ੮੫ **ਦੇਹਰਾ**
ਇਹਬਿਧਸੀਅਤ੍ਰਿਜਟੀਮਿਲੀਤਜਜੇਸੇਕਅਗਨ
ਤਬਜਾਨਕੀਪ੍ਰਸਿਦਮੁਖਕਰਤਰਅਕਪ੍ਰਜਾਨ ੮੬
ਮੁੰਦ੍ਰੇ ੮੭ ਅਮਲਕਮਲਦਲਨੇਨਬੈਨਜਲਧਰੁ
ਨਿਰਿਦਰਾਰਤਨਜਟਿਤਕ੍ਰਿਡਲਕਪੇਲਸੁਲਕਲ
ਅਲਕਨਿਬਰਾਕਚਸਿਵਾਰਪ੍ਰਫੁਲਤੁਸਰੇਜ

ਸਰਵਰਮਾਨਨਦੁਰਾਪੀਤਬਸਨਦੁਤਿਦਸਨਰਸ

੩੦੯

ਨਮਾਰਿਬਸਨਐਧਪੁਰਾਕਹਿਸੁਕਾਵਿਰਾਮਰਪੁਬੀ

ਸਮਇਮਦਨਦਹਨਸੇਵੁਤਚਰਨਾਸੁਖਕਰਨਭ

ਰਠਪੇਖਨਨਿਪੁਠਮਮਪਤਿਰਪੁਪਤਿਦੁਖਹਰਨਾ

੮੭ **ਦੇਗਾ** ਦੁਖਸੁਖਕੀਬਾਤੈਸਬੈਜਾਨੀਸੀਰਪੁ

ਬੀਰਾਪੁਨਸਾਨਿਨਾਹਿਰਹਿਸਕੇਬੇਲਿਸਬਕਸਿਪੀ

ਗ। ੮੮ **ਸੋਰਠਾ** ਅਬਤਜਸਕੁਚਾਬਿਚਾਰਘੋਰੋਲੀ
ਕਲਿਸੀਕੋਹਾਇ। ਗਾਂਵਨਨਿਪਟਗਵਾਰਪੁਰਨਸਿਧੂਰੇ
ਕੋਰੇ। ੨੯ **ਸੋਰਠਾ** ਫੁਲੋਮੀਗਨਮਾਤਹਨੁਮਾਂਨਮੀਗਰ
ਸੁਭਦਾਚਲੀਜੁੰਧੁਕੀਬਾਤਸੁਨੇਸੁਨਾਵੈਚਾਂਮਕਾਵਿ।
੯੦ **ਸੋਰਠਾ** ਰਪੁਪਤਿਕੋਰੁਨਰਾਂਮਸੁਨੇਯੋਬਿਰਿਚਪ
ਪੀਲਕਾ। ਤਉਜਬਾਮਾਤਿਰਾਂਮਬਰਨਤਸਿਤਪ੍ਰਤਾਪ

ਤੇ॥੯੧॥ **ਦੋਹਰਾ** ਸੁਨੇ ਸੁਣਾਵੈ ਮਨ ਧਰੈ ਰਾਪ ਪਤਿ ਚਰਤਾ ॥ ੩੧੦

ਨੇਤਾ ਤਾ ਕੇ ਮੁਕਾਤਿ ਸਦਾ ਕਹੈ ਬਰੈ ਬਰੈ ਮੁਹਿ ਕਿਤਾ ॥ **ਇਤੀ**

ਸ਼ੀਰਾਂ ਗੀਤਿ ਰਾਂਵੁਨ ਪ੍ਰਪੰਚ ਦਸ ਮੇ ਮੰਕਿ ॥ ੧੦ ॥ ੯੦੪

ਦੋਹਰਾ ਰਾਮ ਕਥਾ ਕਾਵਿ ਜਬਾ ਮਤਿ ਬਰਨਤ ਜਗਾਮ

ਨਸਾਰਾ ਜੋ ਸਖਾ ਉਡਾਫਿ ਰਿਧ ਗਗਿ ਰਤਿ ਕੁਟਨ ਸੀ

ਬਥਿ ਬਾਰਾ ॥ ੧ ॥ **ਦੋਹਰਾ** ਰਾਮ ਭਗਤਾ ਬਿਨੁ ਮਾਤਿ ਕਠ

ਨਾਨਿ ਗਾਮ ਬਤਾਵੁਤ ਨੇਤਾ ॥ ਛਲ ਬਲ ਭੇਰਾ ਵਨ ਛਲੇ

ਮੀਚੁਉਗਾਹੀਦੇਤਾ॥੨॥**ਸੋਰਠਾ**ਤਬਲਗਾਸਾਧਨਪੁਰਿ
 ਜਬਲਗਾਪਰਸੁਨਏਮਕੇ॥ਕਯੋਤਮੁਭਾਜੇਦੁਰਾਬਿਨਾ
 ਈ॥ਬਾਤਨਕਰੈ॥੩॥**ਸੋਰਠਾ**ਇਕਸਰਨਬਤਹੋਇਜ
 ਪਤਪਨੇਮਸਬੈਰਹੋ॥ਪੁਰਖੁਨਗਰਿਨਹਿਦੋਇਕਯੋ
 ਤਿਬਤਾਸਰਾਹੀਏ॥੪॥**ਸੋਰਠਾ**ਇਤਨੇਕੇਰਹਿਉਪਾ
 ਇਸਬਟੇਕਟਾਇਕਏਮਬਿਨੁ॥ਜੇਈਸੁਨੇਮਨੁਲਾ
 ਇਸੁਕਵਿਰਾਮਬਿਨਠੀਕਰੈ॥੫॥**ਕਬਿੱਤੁ**ਠੀਕਸ

ਕਰੇਅਨੇਕਸਦਾਮਿਲਮੀਨਭੇਕਅਰੁਕੰਛਪਅਨੇਕ ੩੧੧
ਚਾਰੇਜੁਗਾਗਾਇਹੈ। ਪੋਨਹੁਸੇਪੇਟਭਰਸੇਵਤਤੁਯਿਗ
ਐਕਰੰਗਾਫਿਲਖਾਤਬਨਹੀਮੇਘਰਛਾਇਹੈ। ਚਾਡੇ
ਕਬਿਨਹੀਸਾਥੀਪੁਰਮੁਡਮੇਲੈਹਾਥੀਪਜਾਨਹੀ। ਬਿ
ਹਾਲਬਕਜਨਮਗਾਵਾਇਹੈ। ਨਾਚਿਨਾਚਿਮੇਰਜੇ
ਬਿਬਾਦਘਨਘੇਰਜੇਉਡਾਇਪ੍ਰੇਮਹੀਨਰਪੁਨਾ
ਥਕਹੁਪਾਇਹੈ। ੬। ਸੋਰਠਾ ਗਾਂਵਲਮਤਿਮਤਹੀਨ

ਮੀਚੁਰਿਗਾਹੀਦੇਤਾ॥੨॥**ਸੇਰਠਾ**ਤਬਲਗਾਸਾਪਨਪੁਰਿ
 ਜਬਲਗਾਪਰਸੁਨਧੇਮਕੇ॥ਕੇਤਮੁਭਾਜੇਦੁਰਾਬਿਨਾ
 ਦੀਪਬਾਤਨਕਰੈ॥੩॥**ਸੇਰਠਾ**ਇਕਸਰਨਬਤਹੋਇਸ
 ਪਤਪਨੇਮਸਬੈਰਹੈ॥ਪੁਰਖੁਨਗਰਿਨਹਿਦੋਇਕਯੋਪ
 ਤਿਬਤਾਸਰਾਹੀਏ॥੪॥**ਸੇਰਠਾ**ਇਤਨੇਕੇਰਹਿਉਧਾ
 ਇਸਬਟੇਕਟਾਇਕਧੇਮਬਿਨਾਜੇਈਸੁਨੇਮਨਲਾ
 ਇਸੁਕਵਿਰਾਮਬਿਨਠੀਕਰੈ॥੫॥**ਕਬਿੱਤਾ**ਠੀਕਸ

ਕਰੇਅਨੇਕਸਦਾਮਿਲਮੀਨਭੇਕਅਰੁਕੰਛਪਅਨੇਕ ੩੧੧
ਚਾਰੇਜੁਗਾਗਾਇਹੈ। ਪੋਨਹੁਸੇਪੇਟਭਰਸੇਵਤਭੁਯਗ
ਅੰਕੁਰੰਗਾਭਿਲਖਾਤਬਨਹੀਮੇਪਰਛਾਇਹੈ। ਚਾਤੇ
ਕਬਿਨਹੀਸਾਖੀਪੁਰਮੁਡਮੇਲੇਹਾਖੀਧਜਾਨਹੀਬਿ
ਹਾਲਬਕਜਨਮਗਾਵਾਇਹੈ। ਨਾਚਿਨਾਚਿਮੇਰਜੇ
ਬਿਬਾਦਪਨਪੇਰਜੇਉਡਾਇਪ੍ਰੇਮਹੀਨਰਪੁਨਾ
ਥਕਉਪਾਇਹੈ। ੬। **ਸੋਰਠਾ** ਗਾਂਢੁਨਮਤਿਮਤਹੀਨ

ਮੀਚੁਤਿਗਾਹੀਦੇਤਾ॥ ੨ **ਸੋਰਠਾ** ਤਬਲਗਾਸਾਪਨਪੁਰਿ
 ਜਬਲਗਾਪਰਸੁਨਪ੍ਰੇਮਕੋ॥ ਕਯੋਤਮੁਭੁਜੇਦੁਰਬਿਨਾ
 ਦੀਪਬਾਤਨਕਰੈ॥ ੩ **ਸੋਰਠਾ** ਏਕਸਰਨਬਤਹੋਇਸ
 ਪਤਪਨੇਮਸਬੈਰਹੋ॥ ਪੁਰਖੁਨਾਰਿਨਹਿਦੋਇਕਯੋਪ
 ਤਿਬਤਾਸਰਾਹੀਏ॥ ੪ **ਸੋਰਠਾ** ਇਤਨੇਕੇਰਹਿਉਪਾ
 ਇਸਬਟੇਕਟਾਇਕਪ੍ਰੇਮਬਿਨੁ॥ ਜੇਈਸੁਨੇਮਨੁਲਾ
 ਇਸੁਕਵਿਰਾਂਮਬਿਨਠੀਕਰੈ॥ ੫ **ਕਬਿੱਤੁ** ਠੀਕਸ

ਕੈਰੈ ਅਨੇਕ ਸਦਾ ਮਿਲ ਮੀਨ ਭੇਕ ਅਰੁ ਕੰਛ ਪਾਮਨੇਕ ੩੧੧
ਚਾਰੇ ਭੁਗਾਗਾ ਏਹੈ ਪੈਨ ਹੁਸੈ ਪੈਟ ਭਰ ਸੇਵਤ ਭੁਯੰਗ
ਐਕੁ ਰੰਗ ਡਿਲੁ ਖਾਤ ਬਨ ਹੀ ਮੇਘ ਬਛਾ ਏਹੈ ਚਾਡੇ
ਕਾ ਬਿਨ ਹੀ ਸਾਥੀ ਪੁਰ ਮੁਡਿ ਮੇਲੈ ਹਾਥੀ ਧਜਾਨ ਹੀ ਬਿ
ਹੁਲ ਬਕ ਜਨ ਮਗਾਵਾ ਏਹੈ ਨਾਚਿ ਨਾਚਿ ਮੇਰ ਜੋ
ਬਿਬਾਦ ਅਨ ਅੰਧੇ ਰਜ ਜਉ ਡਾਇ ਪ੍ਰੇਮ ਹੀ ਨਰ ਪੁਨਾ
ਥਕ ਹੁਪਾਏਹੈ ॥ ੬ ॥ ਸੋਰਠਾ ਗਾਵਨ ਅਤਿ ਮਤ ਹੀਨ

ਸਮਝੈ ਪੈਚਰਨ ਨ ਭਜੈ। ਜੁਨਿ ਮਤਿ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਬੀਨ
ਕੁੰਭ ਕਰਨ ਬਖਸ਼ ਕਾਨੈ ॥ ੬੫ ॥ ਰਾਮ ਚੰਦ
ਰਣ ਪੀਰ ਜੁ ਭਟਕਾਧਿ ਭੀਚ ਬਿਕਟ ਮਤਿ। ਕਿ
ਲ ਕਿਲਾਇ ਉਛਲ ਤਪੁ ਛਪਟ ਕਤ ਚੰਚਲ ਮ
ਤਿ। ਭੀਠਿ ਜੋ ਰਿਸ ਬਖਸਤੁ ਮਜਰਤ ਬਰਹਤ ਦੂ
ਰਿਦ ਬਿਰਾਦਿ ਪ੍ਰਗਟ ਪਰਭਾਤੁ ਜਾਤੁ ਤਮ ਨਿਰ
ਖ ਬਦਨੁ ਛਬਿ। ਰਖ ਪਤਿ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਵਿਰਾਮ ਕ

ਹਿਨਿਰਖਤਿਪੀਠਿਭੁਜਾਇਆਰਿਅੰਗਿਰਾਰਿ
ਕਕੋਨਲੰਕਾਧਿਪਤਿਜਹੱਸਿਘਬਿਦਾਰਨਕੁ
ਭਕਾਰਿ ॥ ਕਬਿਤੁ ॥ ਅਰਿਕੋਗਿਗਿਝਮ
ਨਭੰਗਕੋਕਪੀਸਪੰਜਦੇਦੁਨਕੇਦੁਤੁਜਮਦੂ
ਤਨਕੀਆਵਨੀਆਨਕੀਕਲੇਜਕੁਲਲਾ
ਜਮੀਲਡੀਲਛਾਤਿਅਠਲੋਕਪਲਨਕੀ
ਡੀਠਿਕੀਲਗਾਵਨੀਅੰਚਭੂਤਦੇਹਕੇਜ

੩੧੨

ਖੰਡਮਾਲਖੰਡਨਕੋਆਏਗਨਝੰਡਦੇਤੀਬਾਤ
ਚਲਾਵਨੀ। ਲੰਕਣੀਸਭਿਪਰਿਨਿਸੀਕਦਾਂਤ
ਪੀਸਿਪੀਸਿਦੇਖੋਬੀਸਕਰੀਏਕਸਾਰਮੇਸੀ
ਧਾਵਨੀ। ੴ ਰਾਮਚੰਦੋਵਾਚਾਕੁੰ ਅਗਿਦ
ਸੋਕਹੈਬਾਤਗਾਵਨਕੀਦੇਖੀਪਾਤਮਜਹੁੰ
ਲੰਮਭਇਕੈਨਸੋਕੋਸਿਰਨਾਯੇਹੈ। ਹੋਨਹ
ਰਜਾਕੋਜੈਸੀਤੇਸੀਮਾਤਹੀਏਬੈਸੀਜਾਨ

ਤਹੋ ਜਾਨ ਕੀ ਕੇ ਕੋ ਪਤ ਹ ਕਾ ਯੋਹੈ ॥ ਬੋਲੈ ਹਨੂ ਮਾਨ
 ਯਹ ਪਾਪੀ ਮ ਬੋਲੈ ਤੇ ਨਾ ਥਰਾ ਵਰੇ ਕੇ ਨੈ ਨ ਨ ਕੀ
 ਕਰਨਾ ਜਿ ਮਾ ਯੋਹੈ ॥ ਨਾ ਤੇ ਯਾ ਕੋ ਮਾਰਿ ਸੀ ਮਲੈ
 ਕੈ ਦੇ ਜਗਾਏ ਹੁ ਤੇ ਰਾਮ ਤੁਰ ਕਾ ਹੁ ਹਾ ਥਾ ਭਿਨੁ
 ਲਾਯੋਹੈ ॥ ੧੦ ॥ ਕ ਬਿਤੁ ॥ ਕੀ ਨੈ ਨ ਰ ਰੁਪ ਕਾ ਪਿਸੁ
 ਦਰ ਮਨੁ ਪਛਾ ਬਿਗਾਏ ਛੁਪਿ ਭੁਪ ਮੇ ਜੋ ਚਰਿ
 ਤੁ ਬਨਾਯੋਹੈ ॥ ਜੇ ਤੇ ਭੀ ਲ ਤੇ ਤੇ ਹਾ ਥੀ ਤੇ ਤੇ ਈ ਥ

੩੧੩

ਵਾਸਸਾਈਕੀਚਨਕੇਕੀਲਕੀਗੀਟਪੁਜਛਯੇਹੈ
ਖੁਭਕੀਰਜਾਇਧਾਇਚਛੇਧਾਇਧਾਇਮਾਨੇ
ਮਾਪਨੇਮਾਪਨੇਗਿਰਿਮਾਗੇਲੈਨਮਾਯੇਹੈ॥
ਕੈਨਬਡੀਬਾਤਤਈਪਕੇਹਰਨਹਾਰਮਕੇਕਟਾ
ਛਤੇਝਟਾਕਪਦੁਪਾਯੇਹੈ॥੧੧॥ ਕਾਬਿਤੁ॥ ਰਾਮ
ਚੰਦਜੁਕੇਕਾਜਸੇਵਕੀਨਿਦੇਵਰਾਜਰਾਜਕੇਸ
ਮਾਜਕਾਬਿਰਾਮਦੇਪਠਾਯੇਹੈ॥ਚੰਦਮਾਸਮਨੁ

ਤੁਚਾਮਰਤੁਰੰਗਾਪ੍ਰਿਜਦੇਈਰਾਖੇਬਾਹਨਨਮਾਪ
 ਨੋਬੁਲਾਯੇਹੈ। ਭੁਏਮਸਵਾਰਬਾਜੇਦੰਦੁਭੀਅ
 ਪਾਰਰਾਮਲੰਕਾਢਿਗਾਮਾਏਈਨਕੋਪਾਢਿਗਾਮਾ
 ਯੇਹੈ। ਬੀਬੀਹੁਕੇਮਾਰਬੇਕੀਬਾਤੁਮਸਕਾਤਕਰੇਚੇ
 ਤੈਨੇਕੁਰਾਵਨੁਤੇਬਤੋਪਭੁਪਾਯੇਹੈ॥੧੭੭ਕਬਿਤੁ॥
 ਅੰਮੀਭਾਂਤੁਰਹੇਜਹਾਗਾਬੋਰਨਖੰਭੁਤਹਾਂਕਹੈਰਖੁ
 ਬੀਰਮੇਹਬਰੇਉਪੰਜਹੈ। ਉਮਾਪਤਿਤਾਰਕਉਪਾਏ

ਉਪਦੇਸੈ ਯਾਂ ਕੋ ਸੋ ਨ ਉਪਦੇਸੈ ਜਾ ਤੇ ਹਮ ਸੋ ਉਦਾਸੁ
ਹੈ। ਬੋਲੇ ਹਨੁ ਮਾਨ ਰਾਮ ਰੁਦ੍ਰਾ ਕੋ ਬਡੇ ਬੈਰੀ ਯਾ
ਹੀ ਤੇ ਨ ਦੀ ਨ ਉਰ ਦੇ ਖਜੇ ਨ ਬਿਸਾਸੁ ਹੈ। ਸੀ ਪਤਿ
ਬਿਲਾਸ ਸਿ ਵਦੀ ਨੇ ਪੁਤ੍ਰ ਭੁਲੇ ਕੀ ਨੇ ਸੋ ਤੇ ਵਾਹੀ
ਮਝਿ ਕੇ ਕਟਕਟ ਕੇ ਪਕਾਸੁ ਹੈ। ੧੩ ਹਨੁ ਮਾਨ ਰਾਮ ਗਿਦੇ ਵਾ
ਚਾ ਕਾ ਬਿਤੁ ਅੰਗ ਦਪ ਵਨੁ ਪੁਤ੍ਰ ਦੇ ਉਬਡੇ ਰਾਮ ਦੁ
ਤਹਾ ਜੇ ਕੈ ਬਡੀ ਪਨ ਸੋ ਕਰੇ ਕਾ ਤੇ ਭੁਰੀ ਗੀ। ਗਾਵ

ਨਕੇਮਾਰੰ ਰਖਾ ਥੀ ਰਖਤਾ ਪਤੁ ਮਜਾਇ ਲੀਕਹੈ ਨਿ
 ਜੀ ਕਬਡੇ ਰਾਜ ਕਬੈਰੀ ਤੇਰੇ ਰਾਜ ਦੇ ਤਹ ਮਥੀਚੀ
 ਨਾ ਬਿਗਾ ਕੇ ਕਾਮੁ ਜਾਨੁ ਤੁਹੈ ਹਮੇ ਛਾਡਿਓ ਰਾਨ
 ਮੇ ਪਦੇਗੀ ਭਾਈ ਕੀ ਬਿਭੂਤ ਪਾਇ ਰਾਮਚੰਦ
 ਕੇ ਰਿਝਾਇ ਕਹੈ ਤੇਹਮਾਰੇ ਮਾਰੀ ਕਹਾ ਕਹਾਧਰੀ
 ॥ ਬਭੀਖੇ ਨੇਵਾਚਾ ਕਬਿਭੁ ॥ ॥ ਸੁਪੈਦਖਦੇ ਤਹੈ
 ਕੀਖਨ ਕਾਇਲੇ ਤਹੈ ਜਨਾਨੁ ਤਹੈ ਰਾਜ ਪਾਇ ਰਾ

ਜੋ ਕੋ ਕਮਾਇ ਹੋ। ਏਕ ਰਾਮ ਰੋਮਾ ਰਿ ਕੋਟਿ ਰਾਜ ਦੁ
ਲੁਟਾਇ ਜਗਾ ਪਰਾਪਤ ਤਹ ਮਾਂਝੈ ਈਲੁ ਰਾਇ
ਹੋ। ਆਪਨੇ ਈਲੇ ਚਨ ਕਮਾਲ ਕੋ ਬਿਛੋਨਾ ਕਰਿ
ਉਪੁਤਾ ਤਾਹੀ ਗੀਲ ਪਾਂਘ ਪਰਾਇ ਹੋ। ਲੀਖ ਸੁਛਿ
ਰਕਾਇ ਚਰਨੇ ਦਰਸੈ ਯੁਗਮਾਨ ਤਾ ਕੇ ਪਾਛੇ ਤੁਮ ਕੇ
ਟਿਬਿਜਨ ਪਵਾਇ ਹੋ॥ ੧੫ ॥ ਏਕ ਰਾਗ ॥ ਏਇ ਤੁਮ
ਬੈਧੁ ਜੀਨ ਮਨ ਹਰਖ ਵੀਤੁ ਸਤਗੁਤਾ ਜੀਖੁ ਜਬਦ

ਸੁਨਿਰੀਕਾ ਜਿਸ ਸੁਨਹੁਲੀ ਕਕੀ ਬਾਤਾ ॥ ੧੬ ॥ ਰਾਵਨੇਵਾ
 ਚਾ ਜੋਰਠਾ ਸੁਨਹੁਮਹੋਦ ਬਤਾਤ ਤੂੰ ਮੰਤ੍ਰੀ ਰਾਵਨ ਕਹੈ
 ਦੇਖੁ ਰਾਮ ਕੀ ਘਾਤੁ ਮਾਇਗ ਜੋ ਜਾਨੁ ਜੋਨਹੀ ॥ ੧੭ ॥ ਮੰ
 ਤ੍ਰੀ ਦਾ ॥ ੧੭ ॥ ਮੰਤ੍ਰੀ ਦੁਖ ਯਹੈ ਬਡੀ ਬਿਘਰੀ ਤੁਮਰਾ
 ਮੰਤ੍ਰੀ ਜਾਨੁ ਤਨਹੀ ॥ ਸਦਾ ਬਡਿਨ ਕੀ ਗੀਤ ਬਹੁਤ ਕਰੈ
 ਚੋਰ ਕਹੈ ॥ ੧੮ ॥ ਕਬਿਤੁ ॥ ਰਾਮ ਚੰਦ ਚਢੇ ਜਬ ਧੀ
 ਰਜੁ ਨਰਹੁ ਜੇਤ ਬਡੀ ਮਿਡਗਾ ਮਗੀ ਗਾਤਿ ਬੁਝੀਭਾ

ਗੀਨਾਉਕੀ॥ ਸੁਰਛਪ ਜੇਸੁ ਜਾਈ ਚਿਕੀਨੇ ਹੀ ਸਮੁੰ
ਦੁਕੀ ਚਨੀ ਚਨੀ ਹੀ ਗਾਏ ਅਰਹੈ ਨਮਾਜਮਾਉ
ਕੀਜੀਖਨ ਕੇ ਬਾਜ ਤਬਹੁ ਰਭਈਛਾ ਤੀਟਕਭੁ
ਮਾਗੀ ਤੇ ਦੇਹਮਾਨਲੀਨੀਮਾਨੇ ਪਾਉਕੀ॥ ਏਤੋਪ
ਰਬੁਜਤਹੋ ਬਾਬਬਾਰਮਾਹਾਰਾਜਜੋਏ ਬਲਿਚਾ
ਵਰੇਕੇਬਾਵਰੇਜੁਤਾਉਕੀ॥ ੧੯॥ ਕਾਬਿਤੁ॥
ਅੰਬਰਜਨੇਬਾਤਕੀਨੇਮਾਨੁਖਕੇਗਾਤਕਾਧਗਰ

ਚੀਰਵਾਨਬੇਖਸਬਕੋਬਨਾਇਕੈ ਸਬਹਿਕੋਦੈ
 ਕਮਾਨਬਨਸਾਦਪਾਨਕਰਿਚਾਉਸੋਬਦਾਇ
 ਚਾਂਪਹਾਬਨਿਚਦਾਇਕੈ। ਦੁੰਦੁਤੀਬਜਾਇਬੈ
 ਰੁਪਗਟੈਜਨਾਇਰਾਮਲੀਕਕੋਨਿਸਕਦਿਗਮ
 ਫੁੰਜੇਦਲੁਮਾਇਕੈ। ਸੁਰਨਬੁਲਾਇਕੁੰਭਕਰ
 ਨੈਜਗਾਇਰਾਜਾਬਾਤਬੀ। ਤਿਗਾਇਤੇਰਹੈਗੋਪ
 ਫੁਤਾਇਕੈ ੩੦ **ਗਲੇਵਾਚਾਕਬਿਤੁਬਾਂਧਿਬਾਂਧਿ**

ਗਾਤੀ ਪਛਪਾਤੀ ਜੇ ਸੰਘਾਤੀ ਮੇਰੇ ਤਾਤੀ ਬਾਬੀ ਬੋ
ਲਿਖੋ ਲਿਖਵੇ ਹੋ ਜੁਨਾਇ ਕੋ ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤੀ ਬ
ਛਬਾਤੀ ਪਾਈ ਬੈਠੇ ਪਰਮਨ ਕੀ ਜੁਗਾਤੀ ਬਾਤੀ
ਪਗਟੀ ਹੋ ਮਾਇ ਕੋ ਜਿਨ੍ਹ ਕੀ ਕੋ ਪਾਤੀ ਕਰੇ
ਜਮ ਕੇ ਜਮਾਤੀ ਜਬ ਜੇ ਗਾਨੀ ਬਿਲਾ ਬਿਲਾਤੀ
ਪਠਾਉਂ ਮਘਾਇ ਕੋ ਪਾਤੀ ਲਿਖੀ ਦੇ ਤੁਨ ਕੇਨ
ਤੀ ਕਮਲਾ ਜਨ ਕੇ ਵਾਤੀ ਕਾਰਿ ਮਾਏ ਪਛਾਤੀ ਕੋਧ

ਸੁਭ ਪਯੋਗ ਇਕੈ ॥੨੧॥ ਸੋਰਠਾ ਰਾਜ ਮੰਦਰ ਬੈਠ ੩੧੮
 ਮੰਤ੍ਰਿਨ ਸੋ ਬੁਝਤ ਪਗਟਾ ਬੀਜੋ ਭੁਜਾ ਮੰਮੇ ਠਿਰਾ ਮਲ
 ਖਨ ਘਰ ਪਾਹੁਨੇ ॥੨੨॥ ਦੇਹ ਰਾ ਬੋਲ ਮਹੇਦ ਰਸ
 ਕਰੇ ਬਹੁ ਰਿਲੀ ਕਰੇ ਗਾਉ ॥ ਰਾਮ ਚੰਦ ਕਹ ਕਹਤ
 ਹੈ ਕਹਿ ਮੇਜੇ ਜਤਿ ਭਾਉ ॥੨੩॥ ਮੰਤ੍ਰੀ ਦਾਉ ਮਿਰਾ ਕੰਚ
 ਨ ਮਿਰਾ ਲਾਲ ਮਾਲ ਕਪਿ ਮੰਧਿ ਨੀਲ ਮਾਨਿ ॥ ਨਦਿ
 ਸਰ ਭਰਤੁ ਤੁਨੀ ਰਮੇ ਰਬੀਰ ਹਿਜੇ ਪਤਿ ਗਾਨਿ ॥

ਚਰਨਕਮਲਹਨੁਮਾਨਪਾਨਲਾਲਤਉਤਿਤਿਤਿਅਕ
ਹਤਬਾਤਤੁਵਾਮਨੁਜਸੁਨਤੁਮਜਕਤੁਦੁਖਾਮਿਟਤਿ
ਸਿੰਦਬਚਨਰਚਨਸੁਗੀਦਪਤਿਮਮਤਿਪਸੰਨਲਲ
ਨਮਤਿ। ਰਜਾਪਿਰਾਜਲੀਕਾਪਿਪਤਿਜੇਈਯਾਤੁਸ
ਰਨਬੈਰਹਿਛਮਤਿ॥੨੫॥ **ਛੇਧੇ**॥ ਕਪਿਪਚੰਡੂ
ਤੁਨਿਉਮੰਤੁਤੰਡਨਿਮਰੰਦੁਤਿ। ਪਗਟਮੰਤਿਰਦੁ
ਕਹੈਕਰੁਦਾਰਸਨੈਨਨੁਛਤੁਤਿ। ਪਵਨੁਪੁਤ੍ਰੁਯਤਿ

ਨਿਵਾਇ ਸੰਗੁ ਲਗੁ ਮਾਲਿ ਖੰਤਾ ਸੀ ਮਮਾਗੇ ੩੧੮
ਧਰਿ ਮਿਲੈ ਰਾਉ ਤੁਵ ਮਾਰਗਾ ਪਿਖਤਾ ਸੀ ਨਧਵ
ਧਬਿਨੁ ਲਛਮਨ ਚਵਰਗਾ ਬਉ ਪਰਿ ਕਰੈ ਕ
ਬਿਰਾਮ ਸੁਰਮਾਇ ਜੁਧ ਮਾਇ ਛੁਵਤ ਚਰਨ ਡਗ
ਮਗਧਰੈ ੨੬ ॥ ਰਾਕੋ ਨ ਬਾਚ ਕਬਿੰਤੁ ਰਾਮ ਤੋ ਜਾ
ਨੀ ਬਾਤ ਬਿਨ ਜੁਧ ਕੋ ਪਲਾਤ ਮੇਰੇ ਚਰ ਜਾਤ ਹੈ
ਪਰਿ ਕਮੇ ਉਡਾਇ ਹੈ ਏਕ ਨ ਕੋ ਬਾਧਿ ਲਯਾਇ

ਦੇਕਨਕੇਦੇਉਡਾਇਦੇਕਨਕੀਕਾਰੀਮਰੇਰਿ
ਤੋਰਿਖਾਇਹੈ। ਤੇਲੇਦੇਕਰਾਕਸੀਪੁਭੰਜਨੀਬੁ
ਲਾਇਕਹਯੋਮਾਧੀਰਾਤਭੁਦੇਤੇਜਬੈਜੇਦਿਆ
ਦਿਹੈ। ਤਹਾਜਾਇਰਾਮਕੇਉਠਾਇਲਾਜਾਇਮੇ
ਰੇਦਿਗਭੇਰਭੁਦੇਜੀਤਕੀਠਿਜਾਨਹਿਬਜਾਇ
ਹੈ॥ ੨੭॥ ਬਭੀਖਨੇਵਚਾ॥ ॥ ਕਾਥਿੰਤੁਤੇਹੀਲੇਬਭੀ
ਖਨਕਹੀਹੈਬਾਤਹਾਖਜੋਰਿਮਾਵਤਿਹੈਗਤਿ

ਨਬਜਾਬਪਾਨਹੋਇਬੋ। ਬੋਲੇਬਾਲਪੁਤਰਪਬੀਰ
ਪਰਗੁਤਸੁਨਿਮੇਰੀਚੋਕੀਪਾਇਕੈਪਸਾਰਿਪਾਇ
ਜੋਇਬੋ। ਰਾਵਨਕੇਮਾਵਤਿਲੇਤੁਮੇਨਜਗੀਰਦੇ
ਹੋਏਕਲੇਜਬਾਬੁਤਕੋਪਰਿਖਬਿਗੋਇਬੋ। ਪਾਤ
ਨਨਬਾਤਹੈਹੈਜਾਖਾਮਿਗਾਤੁਤਸੁਨੇਮਾਰਿਮਾਰਿ
ਬੀਰਨਿਕੋਰਾਮਮੁਖਜੋਇਬੋ। ੨੮॥ **ਕਾਬਿਤਾ॥**
ਸੁਰਛਪਜੇਪਛਮਪਕਾਸਜੇਜਾਨਿਪਾਚੀਦਿਜ

੩੨੦

ਚਕਵਾਕਾਬਿਛਰੇਚਕੋਰਜੁਪਾਯੇਹੈ। ਕਮਨੇ
ਨੀਫੁਲੀਕੰਜਮੁਦੇਤੇਰਬਾਂਧੇਬੀਚਪਾਤਨਾਬਬੁਰੇ
ਮਾਨੇਕਾਲਕੁਟਪਾਯੇਹੈ। ਅੰਧੀਰਾਤਬੀਤੀਜਬਜੇ
ਏਜੀਅਮਜਾਨੁਮਾਨਿਰਾਕਸੀਪੁਭੰਜਨੀਪੁਭਾਉਮੇ
ਜਨਾਯੇਹੈ। ਬੀਜੁਗੀਸੀਫੁਰੀਭਾਤਬੁਰੀਗਾਧੁਛੁ
ਗੀਲੇਹਚੁਰੀਡੀਠਿਜੁਰੀਦੇਖਾਮੰਗਦਲਜਾਯੇ
ਹੈ॥ ੨੮॥ ਅੰਗਦਵਾਰਾ। ਕਾਬਿਤੁ। ਰਾਮਲੇਨਜਾਨ

ਥੀ ਸਾ ਬਾਟ ਹੀ ਮੇ ਖਰੀ ਕੀ ਨੀ ਬਾਟ ਪਾਰ ਬੇ ਕੇ ਬਲੀ ਮੀ ਗਾਇ ॥
 ਬੀ ਨਹੀ ਈ ਰਿਜਾਇ ਹਾ ਬਰਾ ਹੁਨੇ ਮੇ ਜੇ ਜੁਧੇ ਬਾਤ ਕਰੀ ਲ
 ਹੁਨੇ ਚਹੇ ਲਰੇ ਮੇ ਜੇ ਕੇ ਨ ਤੇ ਤੇ ਹੀ ਨਹੀ ॥ ਕੁਛ ਨ ਬਜਾ
 ਈ ਭਾਜ ਜੇ ਬੇ ਕੇ ਜੀਲ ਬਿਲਾਇ ਕੇ ਜੇ ਜੇ ਜੇ ਜੀ ਘਰੀ
 ਦਹਰ ਨੀ ਕੇ ਚੀ ਨਹੀ ॥ ਕੀ ਨ ਬਰੇ ਜੇ ਰੁਸ ਬਜਾ ਰੀ ਮਾਨੇ
 ਭੁਯੇ ਭੇਰ ਕੇ ਰਕਾਰ ਭਈ ਜੁਨੇ ਰਾਵ ਨ ਮਲੀ ਨਹੀ ॥ ੩੦
 ਕਾ ਬਿਤੁ ॥ ਭੁਯੇ ਪਾਤਕੁ ਲੇ ਜਲ ਜਾਤੁ ਰਖ ਨਾ ਬਖਸ਼

ਪਭਾਜੇਤਮਮਾਨੇਭੋਗਾਰਾਵਨਪਤਾਪਕੋਗਮਿਲੇ
ਚਕ੍ਰਵਚਮੀਸੀਜੀਤਾਮਿਲਨਹਾਰਦੁਈਭਿੰਗਾਮਾ
ਲਮਾਨੇਬਨਰਾਮਚਾਪਕੋਪੁਪਨਪਕਾਸੇਪੁਜਕਿ
ਰਨਕੇਧਾਏਛਾਏਕੈਜੇਜੇਜੇਮਾਏਸੁਖਜਾਨਕੀਮਿ
ਲਾਪਕੋ। ਚੰਦ੍ਰਪਕੇਫੀਕੇਲੀਕਪਤੀਹੁੰਤੀਨੀਕੇਤਾਰੇ
ਲਟੇਮਾਨੇਮਾਉਮੀਕਮੇਪਨਾਦਬਾਪਕੋ॥੩॥ ਕਵਿ
ਤੁ ਰਪਪਤਿਜੁਕੇਦਲਕੀਪੁਬਲਦੇਖੀਚਪਬਰੇ

ਦੁਖਜੀਅਪੈਨਸੁਖਤੇਜਨਾਈਏ। ਅੰਬਰੰਜੋਰਿਤੀਨਿ
 ਕੋਟਿਗਕਸਖਪਾਏਜੇਪਠਾਏਗਮਜੇਸੇਮੇਲਿਪਾਰੋਤ
 ਬਾਅਗਿਮੇਉਡਾਈਏ। ਬੋਲੇਮੇਘਨਾਦਚਹੁੰਚਿਰਜ
 ਏਛੇਕੋਦਲੁਆਰੇਏਕਏਕਗਾਨਿਅਏਸਜੋਪਾਈ
 ਏਗਕਿਏਚਲੇਜਾਇਕੁੰਭਕਾਨਕੋਜਗਾਇਕਹੈ
 ਮਾਏਘਰੁਭਛੁਤਾਕੋਭਲੇਈਮਨਾਈਏ। ੩੩।
 ਕਾਬਿਤੁ॥ ਮੇਘਨਾਦਜਾਇਛੋਲਲਾਪਕਬਜਾ

ਇਰਹੋ ਤੇ ਤੇ ਕੀ ਭਕਤ ਨ ਜੁ ਬਹੁ ਈ ਜੁ ਪਾਯੇ ਹੋ ॥ ਹਾਥ
ਨ ਕੇ ਪਾਜ ਤੇ ਤੇ ਗੀ ਰੂਲੇ ਚ ਦਾ ਇਰਹੋ ਮਾਨੇ ਪਾਉ ਚ ਪ
ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਜੇ ਸੁ ਦਯੇ ਹੋ ॥ ਬੋਲੀ ਤਬ ਨਾ ਰਿਖਾ ਕੇ
ਏਕ ਹੋ ਉਪਾਇ ਕਹੇ ਜੈ ਸੀ ਭਾਂਤ ਰੂਪ ਮਾਨਿ ਮਾਪ
ਨ ਜਗਾਯੇ ਹੋ ॥ ਕਲਮੇ ਗਾਨੇ ਜ ਕੇ ਪਠਾਇ ਪਾਛੇ ਕੇ
ਟਿਗਨ ਲੇਚਨ ਮੁੰਦੇ ਈ ਰਹੇ ਉਤਰ ਸੁਨਾਯੇ ਹੋ ॥
੩੩ **ਕਾਬਿਤੁ** ॥ ਜੇਈ ਕਾਮ ਕੀਨੇ ਗਾਨੁ ਝੰਡੁ ਨਿਖੁ

ਲਾਇਕੈ ਬਜਾਇ ਫੋਲਦੀ ਦੁਭੀ ਸੋ ਕਾਨ ਮੇ ਪਠਾਏ ਹੈ
 ਅੰਮਰ ਸਬ ਜੁ ਰਨ ਸੋ ਕਹੈ ਹੈ ਪਵਿਲਾ ਗਿਯਾ ਹੁਲਾ
 ਗੋ ਕੈ ਜੇ ਜੈ ਸੋ ਪਛਾ ਗਿਰਛਾਏ ਹੈ ਅਪੀਚਾ ਰਿਖੰਧ
 ਲੋ ਤੁਸ ਝੋਲ ਪੀਕ ਗਾਭਾਏ ਗਤ ਗਾਏ ਕਿਥੈ ਪੋਟੀ
 ਪਚਾਏ ਹੈ ਤੁਕੇ ਪਾਛੇ ਰਾਜਾ ਕੋ ਕਮਾਰ ਕੀ ਭਕਾਨ
 ਕਹੈ ਜਾਨਤ ਹੈ ਦੇਨ ਦੁਖ ਰਾਵਨ ਜੁ ਮਾਏ ਹੈ ੩੪॥
 ਅਸਵੈ ਰਾਜਾ ਸੋ ਵਤ ਹੈ ਪਟਕ ਨ ਜਗਾ ਲਿਲੀ

ਕਪਤੀਪਹੁਚੋਤਿਹਠੇਰੇ। ਕੋਹੋਜਗਾਵਤਮੇਹਰੀ
ਜਾਨਕੀਸੋਜਾਗਿਕੈਜਮਝਾਵਤਬੋਰੇ। ਸੋਭਗਤੀ
ਨਾਹਿਕਯੋਜਾਨਿਨਾਥਬਿਨਾਗਪਨਾਥਭਜੈਨਹਿਮੇ
ਰੇ। ਰਾਮਹੀਕੋਨਬਨੈਕਪਟੀਜੈਬਨਜੇਤੁਊਡੀਲੁ
ਸੁਖੀਲਕੋਦੇਰੀ੩੫ **ਸਵੈਰਾਜਾ**। ਤਾਹੀਕੋਹੇਤੁਲੁ
ਏਕਧਿਕੋਦਲੁਰਾਮਬਰੁਜਾਨਿਬੈਰਬਦਾਯੋਨੈ
ਰਿਬਿਭੀਖਨਤੁਈਮਿਲੈਇਕਬਾਨਰਾਮਾਇ

ਕੇਉ ਜਰਾਯੋ ਅਮੋਰ ਬਡੀ ਬਿਪ੍ਰਾਤ ਜੁਨੇ ਤੁਮ ਤੇ ਨ ਡੁ
 ਗੈ ਤੁਮ ਕੇ ਰੁਪਾਯੋ ਯਾਗੀ ਤੇ ਬੇਗਾਚ ਲੇਖ ਰਕੇ
 ਦੁਖ ਮੋਹਿ ਜੇ ਹੋ ਸਬ ਤੇ ਹਿਸਨਾਯੋ ੩੬ ।। ਸ ਵੈ
 ਯਾ ਅਮੋਰ ਸਬੈ ਤੁਮ ਜਾਨਤ ਹੋਖਰ ਦੁਖ ਰਵੈ ਜਿਹ
 ਭਾਂਤ ਪਛਾਰੇ ਸੁਪਨਾ ਪਾਤਿ ਹੀਨ ਕਰੀ ਮਨਿ ਮਾ
 ਰਿ ਮਰੀਚ ਦਏ ਦੁਖ ਭਾਰੇ ਅਛੁਕ ਮਾਰ ਕੇ ਸੰ
 ਗਾਖ ਪੇਭੋਟ ਰਛੁ ਸਕੋ ਟਿਨ ਕੋ ਟਿਸੀ ਪਾਰੇ ਕੋਈ ਬ

ਦਾਇਲਵਾਇਲੈਬੀਗਹਿਲੰਕਪਤੀਗਢਲੀਕਸ
ਧਾਰੇ॥੩੭॥ **ਕੀਭੁਕਾਨੇਵਾਚਾਧੀਯਾਜੋਰਿ**
ਸਬਾਸਬਬੋਲਿਬਡੇਭਟਬੁਝਤਗਜਕੀਗੀਤਿਖ
ਰਾਨੀ॥ਜੋਬਲਹੈਤਉਕਜੇਚਲੀਏਜਿਹਮਾਰਾ
ਹੋਇਅਨਾਜਨਪਾਨੀ॥ਬਾਤੁਸੁਨੇਸਬਬੋਲਉ
ਠੇਧਾਨਿਹੋਪਾਟਿਕਾਨਬਡੇਸਰਗਜਾਨੀ॥ਰਾਵਨ
ਬੋਲਿਉਠਜੇਸਮਸ਼ੀਹਮਜਾਨਤਹੈਤੋਰੇਦੇਹਬੁ

ਢਾਨੀ ॥੩੮॥ **ਕਾ ਬਿਤੁ** ਬੋਲੋ ਕੀਤ ਕਾਨਾ ਮਥ ॥੩੨੫॥

ਲੀਕ ਕੇ ਮਢਾ ਜਾਏ ਤੇ ਲਾਗਾ ਤਉ ਦਾਜ ਮੇਰੇ ਦੈ ਜੇ

ਨਜੁਗਾ ਵਨੋ ਜੇਈ ਜੇਈ ਠੋਰ ਨਿਤ ਕਾਮ ਕੋਗਾਰ ਬ

ਜਾ ਤੇ ਤੇਈ ਤੇਈ ਠੋਰ ਮਥ ਲਾਗੀ ਰੁਖਾ ਵਨੋ ਚੈ

ਪਖਾ ਮਟਾਰੀ ਚਿਤੁ ਜਾਰੀ ਚੈ ਕਭਾਰੀ ਤਾਰੀ ਮਨੋ ਕੇ

ਉਬਜ ਜੇਨ ਹੀ ਮਥਾਏ ਬਜਾ ਵਨੋ ਕੀਨ ਜੀ ਮਥਾਤ

ਜਾ ਕੇਏ ਤੇ ਉਤਪਾਤ ਭੂਤ ਬਿਨੁ ਮਥਾਏ ਦੋਰਿ ਦੀਪ

ਕਜਗਾਵਠੋ ੩੯ **ਗਾਏਨੇਵਾਚਾ ਕਾਬਿਤੁ** ਬਾਤ
ਜੁਨਿਜਵੇਅੰਗਾਅੰਗਾਵਿਸਭੁਰਜੇਮੇਰਿਬਡੇਹੋਤੁ
ਰੋਜੇਜੇਤੁਮੇਜੀਬਿਲਲਾਤਰੈਲੇਹਕੀਨਮਾਂਚ
ਲਾਗੀਬਧਕੀਨਬਿਜਟਪਾਗੀਨੀਦਮਬਜਧੀ
ਕਿਧੋਤਾਤੇਤੁਤੁਰਾਤਰੈਦੇਕਗਾਂਕਬਾਂਦਰਪਲਾ
ਤਜੇਸੇਸੁਕੇਪਾਤਬਾਤਕੇਚਲੇਤੇਭੂਤਕੇਨਉਤ
ਪਾਤਰੈਬਾਂਦਰੀਉਠਯੇਹਮਤੇਸੇਫਲਪਾਯੇਅਬ

ਕਹੋਯਾਸੇਸੋਇਬੇਕੇਧਾਮਕਯੋਨਜਤੁਹੈ ੪੦੫ ਕ

੩੭੬

ਬਿਤੁ ॥ ਬਡੇਈਸਹਾਈਜਾਨਿਕਰਤੇਬਡਾਈਹ

ਮਸਤੋਬਤਪਾਈਮਫੋਰਮਹੀਸੋਪ੍ਰੀਤਕੀਆ

ਇਕੋਲਰਾਈਰਖਰਾਈਹੈਮਚਾਈਜਬਤਬ

ਯੋਸਨਾਈਸੀਚੁਰਾਈਸਮਮਨੀਤਕੀਬਡੇਦਖ

ਦਾਈਯਾਹੀਪੈਰੋਨਪਰਾਈਯਾਕੀਨੀਦਉਚਰਾ

ਈਸਤੋਬਡੀਬਿਪ੍ਰੀਤਕੀਸਿਦਕੀਦੁਹਾਈਮੇਨ

ਕਹੀਹੈਬਨਾਈਜਹਾਮੇਸੇਜੁਰੇਭਾਈਤਹਾਬੁਡੀ
ਬਾਤਜੀਤਕੀ॥੪੧॥ **ਭੰਤਕਾਨੋਦਾਚਾਕਬਿਤੁ**
ਅੰਮ੍ਰਿਤਬਬੋਲੈਕੋਪਕੋਧਕੋਬਦਾਈਚਿਪਸੇਈ
ਗਯੋਨਸਿਬਿਬਕਨਿਰਮੋਕਤੇ। ਬੋਲੈਕੁੰਭਕਾਨ
ਕੋਨਚੀਦਮਾਸੁਰੇਸਭਾਨੁਕੋਨਕਾਲਬਜਾਲਮਾਰਿ
ਜਾਹਮੇਰੇਟਕਤੇ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਿਬੋਲੈਕਪਾਲਨਕੇ
ਬੁਡੈਦੁਖਤੈਹਾਛੁਨਕੇਸੇਸੇਸੇਰਿਣੀਰਿਣਥੇ

ਕਤੇ। ਰਾਮ ਜੋ ਲਲ ਰੈ ਤੋ ਤੇ ਦੇਵ ਨ ਕੇ ਦੀਵਾ ਬਰੈ

ਨੈਕੁ ਬਾਮ ਭਜੈ ਦੇਵ ਭਾਜੈ ਲੋਕ ਲੋਕ ਤੈ ॥੪੨॥

ਅੰਤ ਨੀਂਦ ਤੇ ਭੁਜੇ ਨਿਰਾਸ ਦੇਖੇ ਭਟ ਮਾਸ

ਗਾਗਰ ਘਾਸ ਜੋ ਪਖਾ ਰਿਖ ਘਰ ਜੇ ਹੈ ਖੇਬੇ

ਕੋਮੀ ਗਾਯੇ ਜੇ ਤੇ ਪਾਯੇ ਗਢ ਲੰਕ ਮਾਰਿ ਤਉਨ

ਅਪਾਯੇ ਮਧ ਪਾਨ ਰਸ ਮਸ ਜੇ ਹੈ। ਰੁੰਦੁ ਪੈ ਨਮਾ

ਰਜੇ ਬਰੁ ਮਾਝ ਕੇ ਪਹਾਰ ਪਰੁ ਕੁਪ ਭਰੇ ਮਾਸ ਵ

ਨਤੀਸੋਜਗਾਬਸਜੇਹੈ। ਪਾਛੇਬੋਲੇਮਹਾਰਾਜਕਰੇ
ਕੋਬਿਖਦਕਰੇਰਾਮਾਮਾਨਿਕੁੰਤਕਾਨਡਾਛਨਿਮੇ
ਧਸਜੇਹੈ॥੩॥ **ਕਬਿਤਾ॥** ਕਰੇਤੋਸੀਪਾਰੇਕਰੇਸਿ
ਧਬੋਰਿਡਾਰੇਮੋਰਨੇਕਰੇਤੋਨਤਮੇਬਿਖਾਰੇਦੇਕ
ਦੇਕਹੀ। ਗੀਛਕਾਪਿਝੰਡਾਨਿਕੇਮੰਡਾਨਿਉਤਾਰੇ
ਕਰੇਕੋਟਲੈਉਸਾਰੇਪੈਨਗਾਰੇਰਹਟੇਕਹੀ। ਅਪ
ਨੇਤੋਪੈਰਖਨਤੋਰਿਡਾਰੇਮਹਾਰਾਜਕਾਲਕੋਪਛਾਰੇ

ਸਬ ਕਰੇ ਸਾਚੀ ਜੇ ਕਹੀ ਧੈ ਕਜੇ ਸੀਭਾ ਰੇ ਤਾਰੇ ਤੇਰੇ
 ਭੁਖ ਪਾਰੇ ਮੇਰੇ ਚਾਹੀ ਕੋ ਪਚਾਰੇ ਤਾਂ ਹੀ ਮਾਰੇ ਛੇਕ
 ਛੇਕ ਹੀ ॥੪੪॥ **ਕਾਬਿਰੁ** ਤੇਲੇ ਦੁਚਿਤਾਈ ਜੋ
 ਲੇਨੀ ਦਨ ਜਗਾਈ ਮੇਰੀ ਜਨ ਲੇ ਕਰਾਈ ਭਾਈ
 ਜੋ ਕਨ ਨਿਗਾਹੀ ਦੇ ॥ ਬਿਨਾਈ ਸਗਾਈ ਭੁਜਾ ਦਾ
 ਹਨੀ ਉਠਾਈ ਜਬ ਕੇ ਹੀ ਰਖਾਈ ਤਬ ਕੇ ਨ ਕੋ ਬਿ
 ਚਾਰੀ ॥ ਗਾਜ ਉਠੇ ਰਾਵਨ ਬਡੇਈ ਮੇਘ ਸਾਵਨ

੩੨੮

ਜਿਯੋ ਸੁਖ ਸੁਖ ਪੁਕੀਤ ਕਾਨ ਪੈਰਖ ਗਾਈਏ ॥ ੪੩ ॥
ਪੁਕੀਤ ਕੇਤੀ ਤੁਛਤ ਨਿਮੇਛ ਤਿਲਾ ਗੈ ਤੇਰੀਏ
ਨੁਛਤ ਪੈਰਖ ਤੁਨ ਬਿਗਾਈਏ ॥ ੪੪ ॥ **ਕਬਿਤਾ**
ਪੁਕੀਤ ਕਾਨ ਗਾਯੇ ਰਨ ਮਾਰੂਤਾਂ ਤੁਛਤ ਤੁਛਤ ਜੇਸ
ਜੇਸੀ ਗਾਯੇ ਰਲਾਯੇ ਦੇਵੁ ਹਮ ਮੰਤ੍ਰ ਕੇ ॥ ਦਰਕੇ
ਪਗਾਰ ਦੇ ਗਾਯਾਲ ਜਰਕੇ ਸਚੇਖ ਮਾਨੇ ਪੰਜਬੀ
ਤੁਰੀ ਗੀ ਕਰਕੇ ਪੁਕੀਤ ਕੇ ਗਾਈਏ ਕਾਪਿ ਤਰਕੇ ॥

ਰਕੇਨੇਨਦਾਹਨੇਉਗਾਹਨੇਚਦੁਜਹੈਜਮਮਾਨੇਪ੍ਰ
ਦੰਡਕੋਜੁਧਕੇਸਮੰਦਗਿਰਮੀਦਰਬਿਲਵੇਮਾ
ਨੇਦੇਖਤਹੈਗਾਜਾਨੁਰਿਮਾਏਖੰਡਖੰਡਕੋ॥੪੬॥
ਕਬਿਤੁ ਬੋਲੇਕੁੰਭਕਾਨਕਪਿਧੰਜਕਾਹੇਕਾਪਤ
ਹੇਤੁਮਸੇਲਰੇਤੇਬਡੀਲਾਜਮਰਿਜਾਈਏਅਮਰੇ
ਕੁਲਪਾਖੀਤੂੰਬਿਭੀਖਸਤੁਗਾਹਿਜਿਨਭੀਰਖ
ਰੇਛਾਤਿਸੀਗੁਪਾਨਨਿਬਚਾਈਏਲਛਮਨ

੩੨੮

ਤੁਹੀ ਪਛਮ ਨੇਹੇ ਹਿਹਾਂ ਸੀ ਨਹੀ ਬਲਕੋ ਬਿਲਾਸ ਹੈ ਤੇ
ਸੋ ਰਨ ਜਾਨਾਈਏ ॥ ਜਿਵੇਂ ਕੀ ਦੁਹਾਈ ਕੋ ਮਰਤੇ ਹੋ
ਬਿਨਾ ਹੀਆਈ ਕੋ ਹੋਰ ਪੁਰਾਈ ਭਾਈ ਤਾਹੀ ਕੋ ਬ
ਤਾਈਏ ॥ ੪੭ ॥ **ਕਾਬਿਤਾ** ॥ ਜੋ ਲੋਚਨ ਜੁਰਮਾਨ
ਪੰਥੀ ਕੋ ਉਮਰ ਤੇ ਲੋਚਨ ਲੋਮ ਨਹੇ ਤ ਕੋ ਕਛੁ ਕਰ
ਪੁਰਾਈ ਹੀ ॥ ਸੋ ਕੋ ਦੇਵ ਜਾਨ ਤ ਹੋ ਜਾਨੋ ਕਿਨ ਜਾਨੋ
ਮੁੜੁ ਤੁਮ ਸੋ ਲਰੇ ਤੇ ਮੇਰੀ ਕੋ ਨਸੀ ਬਡਾਈ ਹੀ ॥ ਜੇ ਸੇ

ਬੁਝੇ ਮੇਘ ਬਿਨੁ ਬਾਰੁ ਪਰੇ ਪਾਇ ਜਲੁ ਪੀਛੇ ਛੁਟੀ
 ਗਾਗਰੀਏ ਪ੍ਰਯਾਸ ਨ ਬੁਝਾਈ ਰੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜੈ ਸੇਵੇ
 ਹਰੀ ਪਛਾਤਿ ਅੰਜਨੁ ਜਰ ਕੇ ਪਾਛੇ ਲੱਛਮੁ ਛੁਰ
 ਕੇ ਭੋਗਨੁ ਚਾਈ ਰੀ॥੪੮॥ **ਅਕ ਬਿਨੁ** ਏਕਕ
 ਪਿਭਾਜੇ ਜਾਇ ਲੰਗੀ ਹਨੁ ਮਾਨੁ ਪੀਠਿ ਏਕ ਮਨੁ
 ਰਾਗੋ ਰਾਖੁ ਨ ਖਰੇ ਚਰਨ ਕੇ॥ ਏਕ ਕਰੈ ਜਾਨੁ ਤਹੈ
 ਏਈ ਦਿਨੁ ਬੁਝੈ ਇਨ੍ਹੇ ਤੇਈ ਮਾਏ ਚਲੈ ਪਰਜ

ਮੇਰੇ ਭਰਨ ਕੇ। ਏਕ ਕਰੈ ਜਾ ਕੇ ਨੈਕੁ ਤਾਟੈ ਹੀ ਮਨ
ਦੇਸਾ ਤੁਮਾ ਜੁ ਕੇਨੁ ਜੁਰ ਕਰੈ ਇਨ ਜੇਲ ਰਨ ਕੇ। ਏ
ਕ ਕਰੈ ਗੰਮ ਲੱਛਮ ਨੀ ਤਾ ਜੀ ਤਲੈ ਹੀ ਮਾਰੇ ਜੈ ਹੀ
ਤੁਮ ਹੀ ਜੁਮਾ ਏ ਹੀ ਮਰਨ ਕੇ ॥੪੯॥ ਰਾਮ ਚੰਦ
ਵਾਚਾ ॥੧॥ ਗੰਮ ਮਨ ਕਰਨੇ ਦੇਖ ਕੇ ਉਕਧਿ ਰਾਨੇ
ਕਧਿ ਲੱਛਮ ਨ ਬੋਲ ਬੋਲੇ ਆਪ ਨੇ ਜੁ ਭੁਇ ਜੋ।
ਤਾਂ ਹੀ ਜਮੇ ਹਨੁ ਮਾਨ ਮਾਇ ਕੈ ਨ ਦਾਯੋ ਮਾਥ ਨਾਥ ॥੩॥

ਜੇਕਹੈ ਤੇਮਾਰੇ ਦੇ ਕਹੀ ਉਧਾਇ ਸੋ ॥ ਅੰਗ ਦਸ ॥ ੩੩੧
ਨਿਤ ਬਲ ਨੀਲ ਨਲ ਜਾਮਵੀ ਤਸ ਬੈ ਕੋ ਪਭਰੇ ॥
ਰਬੈ ਕੋ ਚਿਤੁ ਚਾਇ ਸੋ ॥ ਤੇਲੇ ਨਿਜ ਕਾਇਆ
ਇਗਾਦਾ ਕੋ ਉਠਾਇ ਉਚੇ ਕੰਭੁ ਕਾਨ ਬੋਲੈ ਗਾਰ
ਗਇ ਰਖ ਗਇ ਸੋ ॥ ੫੦ ॥ **ਕ੍ਰਿਤ ਕਾਨ ਵਚਾ ॥**
ਕਬਿਤੁ ॥ ਤਾਰਿ ਕਲ ਤਾਲ ਰਿਖਿ ਬਾਮਨੁ ਪਰ
ਸਰਾਮ ਸੇਤੁ ਨ ਸਮੁੰਦ ਕੋ ਨ ਛੁੰਦੁ ਬੀਸ ਗੰਨ ਮੇ

੩੩੧

੦

ਲੰਕਾ ਮੇਰੀ ਚੁਨਾਹੀ ਬਾਲੀ ਕਪਿ ਨੀ ਚੁਨਾਹੀ
ਭਿਸਰਾ ਜੁ ਬਾਹੁ ਖਰਦੁ ਖਰਮਲੀ ਨੀ ਮੇਰੀ ॥ ਰੰਦ
ਕੋ ਪਿਨ ਕੁਨਾਹੀ ॥ ਏਨੁ ਤਕ ਕੁਨਾਹੀ ਜੁ ਖ
ਨਖ ਕੁਨਾਹੀ ਕੀ ਨੇ ਦੇਵਦੀ ਨੀ ਮੇਰੀ ॥ ਕੁੰਭ ਕਾਨ
ਨਾਮ ਕਹਾਏ ਯੈ ਮੇਰੇ ਭਾਨ ਰਾਮ ਦੇ ਜੁ ਤੁਮ ਮਾਰੇ
ਹੈ ਨ ਤੇਰੇ ਹਨ ਤੀ ਨੀ ਮੇਰੀ ॥ ੫੧ ॥ **ਦੋਹਰਾ** ॥ ਜੇ ਰਖ
ਖਤਿ ਚਰਨ ਨ ਬਿਜੁ ਖਤਿ ਮੇਰੇ ਜੇ ਗਾਰਬਾਰਾ ॥

ਨਿਜੁ ਮਾਧਾਧਾਧਨੁ ਸਮਝੀ ਪੁਤ੍ਰ ਸੇ ਮਾਭੈ ਰਾਰ
 ੫੨ **ਗੁਰੁ ਮਾਠੇ ਦਾਚਾ ਸੇ ਰਠਾ** ਤਬ ਬੋਲੇ ਗੁਰੁ
 ਮਨੁ ਕਰਿ ਗਾਨੁ ਤੀਸਾਂ ਚੀਕਹੀ ॥ ਇਨ ਤੇ ਕੀ
 ਯੋਜਨਾ ਨੁਹ ਮਾਹਿ ਸਗਾਨੁ ਹੈ ਸੇ ਗਾਨੇ ੫੩) **ਬੁਧ**
ਕਾਨੇ ਦਾਚਾ ਬੁਧ ਗਾਦਾ ਗਾਹਿਯਾ ਯੋ ਕਾਧਿ ਮੰਤ੍ਰੁ ਲੁ
 ਭੁਗਾਯੋ ਤਿਨੁ ਜੈ ਸੇ ਚਲੇ ਬਾਭਿ ਪੰਜ ਬਾਦ ਰਹਿ
 ਭੂਇਹੈ ॥ ਏਕਹੀ ਚਧੇਟ ਜਮ ਦੂਤੁ ਨ ਕੇਭਰਧੇ

ਟਜੀਵੁਤਲਧੇਟਸਬਜੇਲਕੈਚਲਾਏਹੈ। ਬ
ਡੇਬਡੇਸੁਰਨਕੇਬਡੇਈਲਗਾਏਹਾਸਦੇਖਰ
ਅਨਾਸਬਲਰੀਤਮੁਸਕਾਏਹੈ। ਏਕਦਬਿਰ
ਹੇਚਾਹੇਰਾਮਧਾਇਕੇਕਨਿਮਨੇਕਨਿਕੇਖ
ਨਕੈਬੁਕਾਨਲੈਸਿਧਾਏਹੈ॥੫੪॥ ਯਕਬਿਤੁਬ
ਹੁਰੇਤੁਲਲੈਕੈਧਾਯੇਹੈਲੋਗਾਰਤੁਕਿਯਾ
ਕੀਦੇਖਿਸੁਰਤਿਧਿਨਕੀਗੀਤਗਾਯੇਹੈ॥

ਤਾ ਕੇ ਤੇਜੁ ਦੇਖੇ ਦੂਰੈ ਗਵਿ ਕੋ ਮਯੇ ਜੁ ਰਾਮ ਦੇ ਰਿ
 ਤਿਨ ਤਾ ਕਿ ਕਾਪਿ ਰਾਜ ਕੋ ਚਲਾਯੇ ਹੈ । ਤਾ ਹੀ
 ਛਿਨ ਰਾਮ ਚੰਦ ਬਾਨੁ ਲੈ ਕਮਾਨੁ ਮੁਖ ਤੰਛ ਕਰੇ
 ਗੁਰੁ ਪਤਛ ਸੇਧ ਠਾਯੇ ਹੈ । ਲਾਗਨ ਨਦੀ ਨੇ
 ਦੂਕਟੁ ਕਮਾਰ ਕੀ ਨੇਜੇ ਸੇ ਦੀਪ ਕੇ ਪਤਾ ਪਏ ਕ
 ਛੁਕਹੀ ਬੁਝਾਯੇ ਹੈ । ਘੁਘੁ **ਕਾ ਬਿਤੁ** । ਤੀਸ ਰੇਖਿ
 ਠਾਏ ਕੈ ਫਿਰਾਇ ਮੁਦ ਗਾਰਧਾਯੇ ਮਾਯੇ ਨਲ

ਸੀਲਾ ਦਿਗਬੋਲਿ ਤੁਰਪਾਏਹੈ। ਫੁਤ ਕਾਰਗੀਜੇਪ
ਕੇਤੁੰਤਸੇ। ਰੀਗਾਏਕਾਪਿਬੀਸਕੇਸੁਪਤਮਾਨੇਦਾ
ਦਰਭਿਭਾਏਹੈ। ਰੰਦੇਦੇਕਾਪਾਇਨਸੇਮਾਰੇਚਿਤ
ਚਾਇਨਸੇਕੀਨੇਬਹੁਪਾਇਨਸੇਚਾਂਮਕੇਚਲ
ਏਹੈ। ਤੁਲੇਹਨੁਮਾਨਮਾਇਹਾਬਤੇਛੁਤਾਇ
ਲੀਨੇਤਾਕੇਮਾਰਬੇਕੇਕਾਪਿਮਰਹੀਬਲਾਏ
ਹੈ। ੫੬। ਮੀਗਾਦੁਸਤਾਨਕਹੇਕਹਾਪਾਵੈਜਾ
ਮੀਗਾਦੇਵਾਰ ਕਾ

ਨਮ ਅਬ ਪੈਰਖ ਪ੍ਰਮਾਨ ਦੇਖਿ ਮਾਰਿ ਮਾਰਿ ਗਯੇ ਹੈ॥
ਨੀਲ ਨਲ ਲਾਰੇ ਭੁਜ ਮੰਦਿ ਤ ਤੇਰੀ ਸਜ ਬਾਲ
ਸੁਤ ਬਹੁਰੇ ਗਿਗਾਇ ਭੂਮ ਦਯੇ ਹੈ ਕੇਉ ਮਾਰੈ
ਬਾਨ ਕੇਉ ਚੈ ਖੈ ਨ ਕੁਕਾਨ ਤਾ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਕੈ ਨ ਕਾਢੈ
ਕੇਉ ਰਾਮਾ ਬਿਨੁ ਭਯੇ ਹੈ। ਫੂਕੇ ਕੇਲ ਕਾਰੀ ਚ
ਦਿਖੈ ਠੇ ਗਿਗਾਇ ਮਾਨੁ ਵਹੈ ਜੇ ਇਗਯੇ ਮੇ
ਜੇ ਬਾਟਿ ਸੁਖ ਲਯੇ ਹੈ ੫੭ ਰਾਮ ਚੰਦ ਵਾਚਾ ਕ

੩੩੪

ਬਿਤੁ। ਰਾਮਚੰਦਰਾਈ ਕਾਧਿ ਮੰਡਲਨ ਰਾਜਾਈਯ
ਕੈਲੈ ਕਹੂੰ ਮੰਡਰੇ ਕਥਾ ਬਡੀ ਬਿਪਰੀਤ ਕੀ। ਮਾਰ
ਬੈਰੋ ਸਮਹ ਮਧਾਯੈ ਹੈ ਰਿਵਾਯੈ ਰਿਖਾ ਮਬਜ਼ੋਨ
ਮਾਰਿਹੈ ਤੇਹ ਮਹੂੰ ਮਨੀਤ ਕੀ। ਏਕ ਬਾਹੁ ਤਾਨਿ
ਕੈਲਗਾਯੈ ਹੀਏ ਤਾ ਤਕਾਲ ਭੇਦਿ ਕੈ ਪਤਾ
ਲਯਾਇ ਕਹੀ ਬਾਤ ਜੀਤ ਕੀ। ਦੂਸਰੇ ਕਥਾ ਲੁ
ਲੈ ਜਿਧਾ ਕੇ ਸੁਰਲੇ ਕਮਾਰ ਮੇਜੇ ਰਿਖ ਮਾਰੇ

ਸੈਨਾਮਾਪਨੀਨਿਚੀਤਕੀ ੫੮ **ਕਬਿਭਾਗ**
ਗਕਾਰਭਯੇਭਾਰਗਦੁਨਕੋਗਯੇਸਬਪਾਛੇਹ
ਨੁਮਾਨੁਲੈਪਗਾਰਜੇਉਭਾਯੇਹੈਗਾਲਚਾਲ
ਪਰੀਨਸੀਭਾਰਵਹੀਕਾਹੁਤਨੁਮਾਨੁਲੈਕਾਲ
ਕੋਬਪੁਲਾਬਰੁਮਾਯੇਹੈਏਕਸੀਗਚਲੇਏਕ
ਆਪਸਮੇਦਲੇਕਪਿਏਕਾਗਿਰੇਪਾਤਸੇਸੀਭਾਰੇ
ਰੁਖਪਾਯੇਹੈਉਚੇਨੁਭਹੇਰਿਗੇਰਦੇਦੁਨਸੇਦੇ

੩੩੫

ਰਿਏਰਬੋਰਿਬੋਰਿਲਛਮਨਬੋਲਯੋਜਨਯੋ
੫੫ **ਛਯੋ**॥ ਤਜਹੁਸੇਕਜਬਮਮਰਲੋਕਰ
ਹੀਰਿਦਿਤੁਮਾਜਨਾਪੁਤ੍ਰਦਿਨਮਾਇਮਗਤ
ਜਹੁਨੈਕਾਟਿਰਿਵਹੁਕਮਲਾਜਨਾਬਿਗਤੁਪਯ
ਨਲੋਚਨਪਸਾਰਤਿਪਗਾਰਿਨਿਹਾਰਹੁਉਤ੍ਰ
ਗਨਬਰੁਨਸਮੀਰਯੀਰਾਜਿਨਿਤਜਹੁਸੀਭਾਰ
ਜੁਰਲੋਗਾਮਾਜੁਮੀਗਲਕਰਹੁਕੀਭਕਰਨਬ

ਧਪਲਓਠਗਾਗਰਪਪਤਿਪਚੀਤੁਭੁਜਦੀਰਲ
ਗਿਪਗਮਿਖੰਡੁਧਰਿਲੁਠਗਾ ੬੦ **ਕਬਿਤਾ** ਪ
ਵੇਜਬਗਾਤੁਭੁਜੇਬਰੁਈਅਧਾਤਮਾਨੇਪਕਯੋਬੰ
ਕੁਪਾਤਫਿਰਾਮਾਏਰਪੁਰਾਇਹੈ। ਕਰੋਮੁਸਕਾ
ਇਯਹਬਰੁਈਅਕਾਇਮਾਨੁਸਾਰੇਮਾਸਗੀਧ
ਮਾਸਬੀਜਤੀਮਿਖਾਇਹੈ। ਬੋਲੇਹਨੁਮਾਨੁਰਾਮ
ਜਾਨੁਏਈਨਜਾਤਕਹਾਗਾਬਕਹਾਧਾਇਯਾਰੇ

੩੩੭

ਕਹਾਲਾਗੇ ਘਾਇਲੀ। ਘਾਪਰ ਕੇ ਮਤਿ ਦੇ ਕਥੀ
ਮਬਲਵੰਤ ਹੈ ਹੈ ਜੇ ਤੇ ਯਾ ਕੀ ਕੇ ਪਰਿ ਮੇ ਬੁਝਿ ਬੁਝ
ਰਿਝਾਇ ਹੈ ॥ ੬੧ ॥ **ਕਾ ਬੋਲੁ** ਬਡੀ ਜੀਤ ਬੁਝੀ
ਰਨੁ ਹਰ ਕੇ ਸੁਝੇ ਵਗਾਨ ਬਰਖੇ ਸੁਮਨੁ ਸੁਰਪਰ
ਖੇਲ ਬਨ ਕੇ। ਕਰ ਕੇ ਪਚੰਡੁ ਕਧਿ ਪਰ ਕੇ ਨਲੀ
ਕੁਭਟ ਸਰ ਕੇ ਨਿਜੀ ਕਜੇ ਰਗ ਮਕੇ ਚਰਨ ਕੇ ॥
ਬਹੀ ਕਧਿ ਰਾਜ ਮਾਧੁ ਮਾਧ ਨੇ ਸਮਾਜ ਰਖ

ਰਾਜਕਾਜਕਰੇਦੁਖਮੈਟੇਸੀਹਰਨਕੋ। ਥਾਨੇਥਾ
ਨੇਹਰੁਮਾਨਮੰਗਾਦਸਜਾਨੇਬਹੋਜਾਨੇਨਿਜਕਾ
ਨੇਦਿਨਰਾਵਨਮਰਨਕੋ। **੬੭ ਰਾਵਨੇਵਾਚਾ।**
ਕਾਬਿਰੁ ਰਾਵਨਾਨਿਗਾਰੇਕੁਭਕਾਨਤੇਪਛਾਰੇਰ
ਨਗਾਰੇਕਾਪਿਜੁਥਤੇ। ਨਿਧਾਰੇ। ਨਿਵਲੇਕਕੋ।
ਤਾਕੇਸੀਗਾਭਾਰੇਭਾਰੇਸੁਰਹੈਰਮਾਰੇਤੇਉਨੈਕ
ਨਸੀਭਾਰੇਰਾਮਚੰਦਬਾਨਫੇਕਕੋ। ਦਈਕੇਸ

੩੩੭

ਵਾਰੇਹੁ ਮਾਨਤ ਬਜਾ ਰੇਖ ਰਾਮਾਪ ਨਤੈ ਮਾਚ
ਨਲਗਾਈ ਨਪਨੈ ਕੋ ਤਾ ਕੋ ਜਾਇ ਮਾਰੈ ਕੋਉ
ਕਾਮ ਕੋ ਸਵਾਰੈ ਭਾਈ ਤਾਹੀ ਨਿਨ ਭਲੇ ਬਿੰਦਾ
ਦੇਉ ਮਨ ਜੋ ਕਰੈ **੬੩ ਕਾ ਬਿਤੁ** ਜਾਹੀ ਗਾਨੁ
ਲੀਕ ਕੋ ਨਿਸੰਕਰੈ ਨਦੇਖੈ ਦੇਵ ਮਾਇ ਸਕੇ ਮਾ
ਨਿ ਮਾਥੇ ਭੂਮਿ ਸਿਰ ਨਾਵ ਤੇ ਸਾਤੁ ਪੈ ਰਿਬਾ
ਗਰਿ ਬਿਛੁੜਾ ਬਿਨੁ ਠਾਢੇ ਨ ਜਾਰੈ ਨ ਜਾਰੈ ਮਾ

ਪਨੇਜੁ ਗਾਰੁ ਪਹੁ ਚਾਵਤੇ ॥ ਜਾਹੀ ਕੇ ਬਲਾਵਤੇ
 ਸੁਆਵਤੇ ਸੁਸੀਕ ਮਨ ਮੇਰੇ ਬਿਨ ਕਰਹੇ ਚਿਗ ਬੈਠ
 ਨਰੁ ਪਾਵਤੇ ॥ ਤਾਹੀ ਗਾੜ ਕੇ ਤੇਰੀ ਛੁਬਾਂ ਦਰਲ ਪੈ
 ਟਤਹੈ ਸਬਾ ਦਿਨ ਦੇ ਕਸੈ ਨ ਪਾਏ ਮਨ ਭਾਵਤੇ ॥ ੬
 ॥ **ਕਾਬਿਤਾ** ॥ ਕੈ ਤੇ ਸੁਰਲੇ ਕ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕਿਰੇ ਕਿਰ
 ਖੇ ਦੇਵ ਰਾਜ ਕੇ ਸਮਾਜ ਮੇਰ ਕਹਾ ਲੈ ਬਖਸੀਏ
 ॥ ਕੀਚਨ ਕੇ ਦੇ ਸੁਮਨ ਰੰਚਨ ਕਾਹੁ ਕੇ ਤੁਰ ਮੇਰੇ ਤਾ

ਸੁਜਹੀਦੇਸਦੇਸਨਮੇਮਾਨਦੋ। ਜੋਈਮੇਰੇਜੀ
ਵਤਾਨਿਸੰਕਰੈਲੀਗੁਰਗੀਛਬੀ। ਚਿਲੰਕਧਸੇ
ਮੇਰਾਮਾਰੋਕਹਾਜਾਨੀਦੋ। ਜਾਨਕੀਕੋਕੋਧਰੇ
ਕਿਭਾਗਹੀਕੋਲੋਪੁਹੈ। ਕਮੋਕੋਸਿਦਲੋਕਰੈ
ਸੁਕੈਸੇਪਾਹਿਚਾਨੀਦੋ। ੬੫। ਦੋਹਰਾ। ਰਾ
ਮਾਬਿਮੁਖਾਤਿਹੰਬੁਰੀਮਾਤਿਪਾਹਿਲੇਈਹਰਿ
ਲੇਤਾ। ਬੁਰਾਹੋਤਸਮੁਝੈਨਾਹੀਕੁਲੋਦਿਖਾਈ

ਦੇਤਾ ੬੬ **ਸੋਰਠਾ** ॥ ਰਾਮਗੀਤਮਨੁ ਲਾਇ ਜੇਸੁ
 ਨਿਹੈ ਕਵਿ ਰਾਮ ਕਾਹਾ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਦੁਖ ਰਖੁ ਗਇ
 ਕੀਤ ਕਾਨ੍ਹ ਜੋ ਮਾਰਿ ਹੈ ६੭ **ਸੋਰਠਾ** ॥ ਜੇ ਜਗ
 ਨਿਦ ਕਲੇਕਰਾਵਨ ਰਾਮ ਨ ਸਮਝਹੀ ॥ ਯਹ ਰ
 ਜੁ ਤਿਨ ਹਿਨ ਜੋਗ ਮੋਰ ਕਹੈ ਰਸ ਗਾਨਿ ਹੈ ॥ ੬੮
 ੬੯ **ਸੋ** ॥ ਮੇਘ ਨਾਦ ਮਬਜਾਇ ਰਨਾਛਿ ਤਿਨੁ
 ਸੁਮਚਾਇ ਹੈ ॥ ਸਿਰ ਮੇਰੈ ਉਤਰਾਇ ਮਾਰੀ

ਕਥਾ ਸੁਰੋਇ ਗੀ ॥੬੯॥ ॥ ਇਤ ਸੀ ਗਾਮ ਗੀਤੁ
ਕੀਤ ਕਰਨ ਬੰ ॥ ॥ ਇਕਾਦਸੇ ਸੰਕ ॥੧॥
ਗਾਨੇ ਦਾ ਸੇ ॥ ਗਾਨੇ ਕੋ ਧਰਮ ਚੰਡ ਮਨ ਹੁੰਮ
ਗਾਨੇ ਧਰਮ ਤਪਸਿ ਚਿੰਤਾ ਪਟ ਕਿ ਬੀਸ ਤੁਝਦੇ
ਤੁਮੇ ਧਰਮ ਦਾ ਬੇਲੇ ਨਿਕਟਿ ॥ ਸੇ ਰਹਾ ॥ ਅ
ਬਕ ਹਰੇ ਕਰਨ ਦੁਗਾ ਉਕੀਤ ਕਰਨ ਜੁਝੇ ਪਗਟਾ ॥
ਗਾਮ ਉਤਾਰੇ ਚਾਉ ਇਨ੍ਹੀ ਤੁਕੇ ਜੀਵਤ ॥

॥ **ਸੋਰਠਾ** ॥ ਕੰਤਕਨਮਾਰੇਸੁਰਬਹਤੇਪ

੩੪੦

ਫੁਰੇਮਬਜਾਨਤਹਮਾਰੇਪਛੁਹੈਨਰਦਦਾ
ਹਨੇਹਾਰੇਸਬਰਾਕਸਨਟਾਰੇਤੁਰਬਾਂਦਰਕੇ
ਭਾਰੇਸੁਖਭਾਰੇਦੁਖਪਵੇਹੈਸਰਾਹਨੇਸੀਕ
ਬਿਨੁਲੀਕਕੇਕਿੰਗੁਰਾਹੀਬਿਦਾਰੇਹੈਤੋਕਾ
ਦਿਰਜ਼ਦੇਉਤੇਹਿਘਰਮੀਉਗਾਹਨੇਸੁਨੇ
ਪੁਤਮੀਤਭਾਂਤਭਾਂਤਬਿਪਗਿਤਿਗਮਚੰਦ

ਕੀਮਤੀ ਤਿਤੇ ਨਿਜੀ ਤਮਨ ਨਾਹਨੇ ੩ ਕਾਬ

੩ ਆਲੁ ਰਜਧਾਨੀ ਕੀ ਬਿਕਾਨੀ ਹੋ ਬਿਉਤ
ਚੁਨਿ ਪੁਤ ਮੇਘ ਨਾਦ ਤੈ ਨਨੈ ਕਜੀ ਆਨੈ ਹੋ

॥ ਕੀਤ ਕਾਨੁ ਜੁ ਕੇ ਦਿਨ ਤਬ ਹੀ ਤੇ ਬੁਝੇ ਮੇਰ

ਆਖੋ ਕੇ ਬਨਾਉ ਕੀਨ ਬਾਤ ਕਾਹੀ ਜਾਨੀ

ਯਹ ਹੈ ਹਮ ਮਾਨੀ ਤਉ ਜਾਨ ਕੀ ਬਿਕਾਨੀ ਹੋ

ਤਮੇਜੀ ਬੋਲੀ ਬਾਨੀ ਮਾਨੇ ਬੀਜੁ ਰੀਤ ਰਾਨੀ

ਠੇ ਜਾ ਕੇ ਹਰਿ ਮਾਨੀ ਰਹੀ ਤੇ ਗਾ ਕੀ ਕਹਾਨੀ ਜੁ
 ਨਿਭੁਈ ਜੀ ਮਰਾਨੀ ਮੇਰੀ ਮਾਊ ਜੀ ਮਰਾਨੀ ਹੀ
 ੪ **ਮੋਖਾਨਾ ਦਵਾਗਾ ਕਾਥਾ** ਬੋਲੇ ਮੋਖਾਨਾ
 ਦਰਾਜਾ ਕਾ ਹੋ ਕੇ ਬਿਖਾ ਦੁਖ ਵੈ ਕਹਾ ਭੁਯੇ ਜੇ
 ਪੈਰ ਨ ਕੀਭ ਕਾਨੁ ਹਾਵੇ ਹੋ ਰਾਮ ਚੰਦ ਕੀ ਨ
 ਛਲ ਮੇਰ ਨੁਪੁਜਾਯੇ ਬਲੁ ਗਾਯੇ ਦਲੁ ਭਾਜਿ
 ਗਾਹਿ ਦੇ ਕਲੇਪ ਛਾਵੇ ਵੈ ਭੂਮੇ ਸੇਜ ਭੁਈ

ਤਬ ਨੀਦੋ ਮਾਇ ਗਈ ਹੈਰੀ ਦੋ ਜੁ ਕੇ ਨੈ ਦੀਝੈ
ਉਨ ਪਾਏ ਜੁ ਖੁਭਾਵੇ ਹੈ। ਕੇ ਸੀ ਮਬ ਹਾਜੀ
ਕੈ ਨਕਾਜ ਰਹੈ ਬਾਜ ਰਨ ਉਘ ਕੀ ਉਸਾਸਨ
ਮੇਫਾਜੀ ਮੇਲੁ ਮਾਰ ਜੇ ਹੈ। ੫ **ਕਬਿਤਾ** ਦੀਝੈ
ਮੋਹਿ ਪਾਨ ਕਹਾ ਮਬ ਕੇ ਉਪਾਵੈ ਜਾਨ ਜੁੰਧ
ਕੇ ਨਿਦਾਨ ਕੇ ਨ ਮੇਰੀ ਬਾਤ ਦੁਰੀ ਹੈ। ਤੁਮ ਹੁੰਤੁ
ਜਾਨ ਤੁ ਕਿਜੀ ਮੇਰੀ ਕਾਮਾਨ ਤੁ ਹੋਜੀ ਤੁ ਜੇਰ ਰਬ ।

ਜਮੇਸੇਤਾਰੀਧਾਤਿਬਗੀਹੈ। ਬੈਰਾਨਿਕੇਮ
 ਰਿਬੇਕੇਮੇਸੀਖਗਾਧਾਰਜੇਸੇਧਾਪਨਕੇਕ
 ਟਬੇਕੇਕਾਂਸੀ। ਸਿਦਪਗੀਹੈ। ਜੀਜੇਤੁਲੇਗ
 ਜੁਕੀਜੇਰਕਕੇਨਪਾਨਿਦੀਜੇਲੇਕਪਰ
 ਲੇਕਗਾਧਿਬੇਕੀਬਾਤਜੁਗੀਹੈ॥ ੬॥ ਰਾਵਲੇ
 ਚਾਮੈਦਾ॥ ਘੇਮਸੇਨੇਨਵਹੈਜਸੁਗਾਵਤ
 ਨਾਚਤਜੇਦੁਚਲੇਸਬਾਮੀਗਾ। ਕੈਰਨਮੇਗ

ਹਿਖਗਾਉਲੀਬਿਧਿਲੇਹੁਸੇਘਾਉਭੁਏਅ
ਧਰੀਗਾਏਦੇਉਪਤਜਨੇਜਨਨੀਜਗਾਅਉ
ਰਸਬੈਉਤਕੀਟਪਤੰਗਾਜੰਗਕੇਠਾਕੁਬਜੰ
ਗਕੇਜੀਵਨੁਸੇਨਰਹੇਤੁਹੀਗੀਗਕੇਗੀਥਾ
੧ **ਸੋਧ** ਅਨਿਪਗੀਇਹੰਭਾਤਕੀਗਾਤੁ
ਗਜੇਰਨਮੇਉਛਿਵੇਨਹਿਕੇਈਗਾਵਨਕੇ
ਜੀਅਤੇਨਭਈਜਾਨਿਪੁਤਸਬੈਅਬਹੋਤਹੈ

ਸੋਈਆਸਾਨਸਾਮਾਇਲਗੋਗਾਨੁਲੀਕਾਹਿ
ਦੇਵਨਕੀਨਚਾਲਾਵਤਕੋਈ। ਬੀਚਮਦੇ
ਦਰਬੋਲਿਉਠੀਮੁਖਦੀਨਭਈਮਨਤੇਮ
ਤਿਰੋਈ॥੨॥ ਮੀਦੇਦਰੀਦਾਚਾਕਾਬਿਤੁ॥
ਸਿਟਸੇਸਗਾਇਕਹੈਸਬੈਜੁਰਪਾਇਕਹੈਨ
ਰਦਸੇਗਾਇਕਹੈਲਾਖਭਾਤਮਨੀਗੀ॥
ਕੰਚਨਕੋਦੇਜੁਹੈਨਜੁਪਨੋਬਿਦੇਸਹੈਭੁਰੇ

੩੪੩

ਸਮਲਕੇਸਜੀਤਿਬੈਕੀਰਨਮਨੀਗੀਅ
ਤਮੇਘਨਾਦਹੋਚੁਰਾਜਕੇਸੁਦਾਦਹੋਨਜੀਅ
ਮੋਬਿਖਾਦਹੋਨਕਰੂਪਤਿਛਨੀਗੀਜੇਤੁੰਸੀ
ਅਕਬਹੁੰਚੁਰਾਵਤੋਨਕੰਤਤੋਤੋਮਾਜੁਸਬਬ
ਤਿਕੀਬਸਾਂਤੁਲੀਬਨੀਗੀ॥੯॥ ਗਵਨੇਵ
ਗਸਿੰਘਾਕੇਨਸਮੋਇਨਬਾਤੁਨਕੋਰਨਰਾਮ
ਦਹੈਘਰੰਮੇਪਟਗਨੀ॥ਰਾਮਕੇਰਾਖਮਰੈਦ

ਸਕੀਧਰੁ ਤੈਯਹ ਬਾਤੁ ਸੁਕਾਹੇ ਤੇਜਾਨੀ ਅੰਮਰ
 ਕਦਾਚ ਬਨੈ ਇਹ ਭਾਤੁ ਤੇਜਾਨੁ ਬਨੈ ਕਾਹਿ
 ਕੋਨ ਸੀਹਾਨੀ ਦੇਹ ਛੁਟੇ ਹੁਨ ਸੀ ਅਛੁਟੀਚ
 ਲਿਹੈ ਜਗਮੈ ਜੁਗ ਚਾਰ ਕਹਾਨੀ ੧੦ ਗਾਵਨੈ
 ਚਾਮੋ ਜੋਸਰੀ ਸੁਤ ਪਭਾਨੁ ਕੋਧ ਪਗਟ ਰਵ
 ਨਕੀਓ ਦੇਏ ਪੁਤ ਕੋ ਪਾਨ ਇੰਦੁ ਜੀਤ ਜੀਤ
 ਬਨੈ ੧੧ ਗਾਵਨੈ ਤੇਵਾਚਾ ਕਬਿਰੁ ਰਾਮ ਤੇਨ ਤੇ

ਰੇਦੇਰਿਸਰਗਾਇਪਰੇਸਬਮੇਘਨਾਚਚਦੇਰ
ਚਲੇਹਜੁਰੇਪੇਖੀਏ। ਸੋਲਤਸੋਤਰੇਤੁਭਿਠਰਤੇ
ਨਟਰੇਗਥਿਮਾਰਟੁਟਪਰੇਤੇਕਗਲੇਲਪਿਲੇ
ਖੀਏ। ਬਾਲੁਖਪਰੇਲੈਕਮਾਨਕਰਕਰੇਪੇਨ
ਰਾਮੇਮਨੁਸਰੇਪਲਮੈਭੁਲੈ। ਬਿਸੇਖੀਏ। ਆ
ਲੀਕੀਨੇਤੁਰਕਸਭਰੇਭਰੇਭਰਭਟਲਰੇਲ
ਰੇਲਰੇਪਟਮਰੇਮਰੇਦੇਖੀਏ॥ ਕਬਿਤੁ॥

ਬਡੇਈ ਬਣੈ ਤੁਹੁ ਰਬੈ ਪਾਪ ਵੈ ਤਜੈ ਤਵਾਰਠੈ ਰਠੈ
 ਰਠ ਕੇ ਬਡੇ ਬਡੇ ਡੀਲੈ ਹੈ ॥ ਜੁੰਧ ਕੇ ਮਾਡੇ ਲਾਜੁ ਮਿਕ
 ਰਜੀ ਮਮੇਲ ਗੋਲ ਤੇ ਨਿਕਾਸਿ ਲਵੈ ਤਾ ਡੈ ਕੀਮ
 ਤਿਉਲੀਲ ਹੈ ॥ ਕਾਲ ਕੇ ਬਨਾਉਲੀ ਕਰਾਉ ਕੋਲ
 ਨਾਉ ਪਵੈ ਜੀ ਤੁਨ ਕੇ ਨਾਉ ਕਰੁ ਜੰਦ ਪਿਓ ਭੀਲ
 ਹੈ ॥ ਰਾਜ ਕਾ ਦਿਮਾਜੁ ਕਾਲ ਰਾਵਨ ਕੇ ਲੋਭਾਨ
 ਕੇ ਕੋ ਪੁਰੀ ਕੀ ਡੀਲ ਪਰਲੋ ਕਰੀ ਨ ਡੀਲ ਹੈ ॥ ੫

੩੪੫

੦

ਸਦੈ ਯਾ ॥ ਅਘਾਣਾ ਜਿਤ ਕੇ ਸਬ ਸੀਸ ਨਿਦੁ
ਇਸ ਸੇਰ ਨ ਮੇਹ ਬਿਭਾਰ ਉਘਾਰੇ ॥ ਅਘਾਇ ਨਿ
ਦਾਨ ਕੀ ਬਾਤ ਪਰੀ ਕਹਿ ਕੈ ਇਹੁ ਭਾਂਤੁ ਬਜਾ
ਇਨ ਗਾਰੇ ਰੋਸੁ ਰੇਚ ਮਝੈ ॥ ਅਘਾ ਰੈਗਾਹਿ
ਬਾਂਝ ਕੇਟ ਨਿਕੇਟ ਸੀਘਾਰੇ ॥ ੧੪ ॥ ਸੇਰ ਠਾ ॥
ਅਘੇ ਭੁਯਾਇ ਨ ਰੈ ॥ ਚੁਹੁ ਚਿਰਮਾ ਰੁਬ ਯਜੇ
ਅਘਾ ਯਾਰ ਬਚਾਇ ਰੈ ॥ ਨ ਮੇਘਾ ਦੁਬਲੇ ਤੁ

ਬਹਿ ੧੫ **ਕਬਿਤਾ** ਤੇਰੇ ਜੋ ਜਿਹ ਧਰੁ
ਪਿਠਾਰੀ ਕੋ ਮਹਾ ਪਬਲ ਜਾ ਕੋ ਬਲੁ ਦੇਖ ਭਿੰ
ਗਪਾ ਤਿਕੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ॥ ਤਾਰਿ ਕਾ ਕੋ ਮਾਰਿ ਬਾ
ਲੀ ਬਲ ਸੇ ਪਛਾ ਵਜੋ ਜਿਨ ਜਾ ਕੋ ਭਲੀ ਭਾਂ
ਤ ਹਨੁ ਮਾਨੁ ਧਾਯੇ ਲੈ ਨਹੈ ॥ ਅਪਹਿ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਸ
ਬ ਸੇਵਕ ਹੋ ਗਏ ਕਾਧਿ ਜਾ ਕੇ ਬੁਰਾ ਸਿਧ ਕੇ ਨਸ਼
ਤ ਨੇ ਸੇਧੈ ਨਹੈ ॥ ਸੇਧ ਨਾ ਦਰਬ ਕਬਿ ਕਹੈ ਸ

੩੪੬

ਕਾਮਾਦਿਤਰੁ ਮੇਰਾ ਦੁਰਾਗੁ ਰਹਿਓ

ਭਾਖੀਓ ਕਹੋ ਕਹੋ ਸੀਤਾ ਪਤਿ ਰਾਮ ਚੰਦ ਕੋਨ
ਹੈ ॥ ੧੬ ॥ ਬੋਲੇ ਸਬ ਧੁਰਮੀ ਜੇ ਕੁਰਹੁ ਨ ਬੁਝੈ ਕੋ
ਉਗਰੇ ਮੇਘ ਨਾਦਾ ਮਾਜੁ ਮੇਜੇ ਇਤਗਾਤਹੈ ॥
ਜੀਮੇ ਜੇਠ ਮਾਸ ਕੀ ਦੁਪਾਰੀ ਮੇਜ ਕੈ ਪਾਇ ਸੁਰ
ਜਬ ਤੈਯੋ ਕੋ ਉਮੇ ਜੇ ਬਰਗਾਤਹੈ ॥ ਪਾਛੈ ਲ
ਛਮ ਨਾਮਾ ਗੋਮੰਗਾ ਦਸੇ ਕਾਧਿ ਗਾਉ ਨੀਲ
ਲਪਾਇ ਤੁਰਮ ਜਿਨ ਕਿਤਾਤਹੈ ॥ ਖੀਚਿ ਰਖ

ਗਇਤਾ ਕੀ ਬਲਿ ਜਾਇਗਾ ਮਕਾਇ ਜਾਹੀ ਕੋਰੁ
 ਸੁਝੈ ਤਾ ਕੋ ਮਾਜੁ ਕਾਲ ਪਾਤਰੈ ॥੧॥ **ਅਇਤੀਤ**
ਵਾਚਾ ਕੰ ਸੁਨਰੇ ਸੁਰੀ ਵਰੀ ਵਨੀ ਚੈ ਕੈ ਨਿਹਾਰ
 ਰਾਜਾ ਮਾਧਨੇ ਨਰਾਧ ਜੇ ਤੇ ਤੇ ਕੋ ਨ ਭਾਂਤਿ ਤੁਰਿੰਗ
 ਨਲ ਮੈ ਤੇ ਬਲ ਕੋ ਬਿਲਾਸ ਕਰਾ ਬੁਝ ਤੇ ਹੋਨੀ
 ਲਕੋ ਨ ਕਰਿਹੋ ॥ ਹਨੁ ਮਾਨੁ ਹੁੰਮੈ ਕਰੇ ਕੋ ਨ ਸੋਗ
 ਮਾਨ ਜਾਮ ਵਾਸੁ ਜਾਨ ਮੀਰਾ ਦ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਹੋ ਨ ਹਰਿ

੩੪੭

ਹੈ ਜੋ ਲੇਖਹਾਰਾਇ ਮੇਰੀ ਮਾਰਤੇ ਨ ਭਾਜ ਜਾਇ
ਤੈਲ ਕੁਛੁ ਲਾਵਿਹੋ ਤੇਰਾ ਮਹਿ ਜੋ ਲਾਵਿਹੋ ੧੮
ਦੋਹਰਾ ਯੇ ਕਹਿ ਕੈ ਬਰਖਤ ਭਯੋ ਬਾਨ ਬੁੰਦਇ
ਕਧਾਗਾ ਭਿਚਰੀ ਚਕਾਇ ਰਖੁ ਭਟ ਸਬ ਕੀਨੇ
ਇਕ ਸਾਰਾ ੧੯ **ਸੋਹਰਾ** ਕੁਛੁ ਨ ਰਹੀ ਸੀ ਭਾਰ
ਕਿਤੇ ਸੁਰ ਕਟਿਯ ਰਖਹੋ ਜਜਨ ਦਾ ਦੁਖ ਰਜਾ
ਰਿਚਟ ਕਤ ਪਟ ਕਤ ਬਾਂਸ ਤਿਨ ੨੦ **ਕਥਿਤੁ**

ਜਾਹੀਕੋਪਚਾਰੈਤਾਹਿਪਾਹਿਲੇਹੀਮਰੈ
ਮਾਜੁਭੁਲੀਭਾਤਸਬਹੀਕੋਬਲਪਰਖਤਹੈ
ਕਹੀਰਖਬੀਰਮੇਘਨਾਦਮੇਘਨਾਦਕਾਰਿ
ਪਾਂਛੇਬਾਨੁਬੀਦਖਗੀਬਡੀਬਰਖਤਹੈ। ਜਾ
ਨਤਹੈਮਾਜੁਰਨਰਹੈਗੋਨਕੋਉਕਪਿਲ
ਛਮਨਨੈਕਹੁਨਕੋਉਹਰਖਤਹੈ। ਹੋਕਹੋਨਿ
ਫੇਟਕਸੁਯਾਕੀਉਟਹੈਕੈਬੀਰਸਬਹੀਕੋਪ

੩੪੮

ਨਮਾਨੇ ਕਾਲੁ ਪਰਖ ਤਹੈ ੨੧। **ਦੇਹੁ ਜਗਾ**
ਜਗਾ ਕਾ ਪਿਲਰ ਤਹੈ ਤਹੁ ਤਹੁ ਦਏ ਭੁਜਾਇ
ਤੇ ਮਿਲ ਸੀਰਖੁ ਬੀਰ ਸੇ ਬੋਲ ਤੁਹਾ ਹਿਰਾ
ਹਿਧਾਇ ੨੨। **ਹਨੁ ਮਾਨੇ ਵਾਚਾ ਕਾ ਬਿਤੁ।**
ਮੇਘ ਨਾਦ ਕੇ ਪਜੇ ਕਾਲ ਨਾਖਾ ਮੇਜੇ ਮੇਲੇ
ਚਾਲੁ ਜਾ ਕੇ ਬਲ ਮਾਗੇ ਸੁਰ ਕੇ ਨਸੇ ਸਰਾਹੇ
ਨੀਲ ਕੇ ਮਨ ਤੁਧਾ ਓਢੀ ਲੇ ਮਨ ਕਾ ਪਿਰਾਉ

ਆਜ ਪੁਨ ਕੀ ਨੇਸ ਬਬਾਂ ਦਰ ਨਿਬਾਹ ਨੇ ਦੇ
 ਤੇ ਪਰਵਨ ਜੋ ਸੀਲੁ ਤੁਮ ਰਾਖ ਤੁਹੇ ਭੈਹ ਨਿਤ
 ਨਾਇ ਆਜੁ ਗੁਜੈ ਨੈਕ ਦਾਹ ਨੇ ਕੀਜੈ ਨਦੁਲਾ
 ਉਚਾਲਿ ਦੇਖ ਦਸ ਪਾਉ ਰਨ ਲੇਹੁ ਕੇ ਚੁਲਾਉ
 ਮੇਰਲਾਉ ਕਛੁ ਨਾਹ ਨੇ ੨੩ **ਗਾਮਚੀ ਦੇਵਾਚ**
ਕਾਬਿਤੁ ਗਨੁ ਮਾਨੁ ਕੀ ਓਰ ਦੇਖਿ ਮਸਕਾ
 ਨੇ ਗਾਮਜਾਇ ਜੁ ਪਲੇਹੁ ਬਬਾਨ ਰਦੁ ਪਾਰੇਹੈ
 ਜ

ਬੋਲੈ ਤਕਯੋਲਨ ਤੇ ਛਾਬਿ ਕੇਤੁ ਰੰਗ ਉਠੈ ਤਿ
ਰਛੈ ਹੈ ਕੰਜਨੈ ਨ ਮੋਹੈ ਰਿਗ ਭਾਰੇ ਹੈ ਬਲਯ
ਲਛਮ ਨ ਦੇਧਨੁ ਖਲੀ ਜੈ ਬਾਨੁ ਲੀਜੈ ਇ
ਨਹੁ ਕੋਇ ਜੈ ਹਮ ਤਾਪ ਸੀ ਬਿਚਾਰੇ ਹੈ ਗ
ਸਾਹ ਸੀਟਾਰ ਤਹੇ ਜੀ ਤੁਜੇ ਵਨੁ ਹਥ ਤਹੇ ਏ
ਦੁਜੀ ਤੁਜੀ ਤਿਜੀ ਤਿਸ ਬੈਸਾ ਰਿਗਾਰੇ ਹੈ ੨
੪) ਲਛਮ ਨੇਵਾਚਾ ਕਾ ਬਿਤੁ ਕਾਰੇ ਕੇਉ

ਠਾਯੇ ਭਾਰੁ ਕਰਤ ਰਹੇ ਬਿਚਾਰੁ ਕਹੇ ਹੋ ਕਮਾਨਸੇ
 ਬਠਾਈ ਜੁ ਤਨਾਇ ਹੈ। ਬਾਨਸੇ ਕਹੇ ਹੋ ਬਨਾ
 ਇਰੀ ਤੁਝ ਭੁਕਾਇ ਬੈਰਾਨਿ ਕੇ ਸੇਵਿ ਤੁਮੈ ਨੀ ਕੇ
 ਕੈਨਹਾਇ ਹੈ। ਸੁਨੇ ਰਖਾ ਬੀਰ ਰਨ ਭੀਰ ਕੇ ਪਰੇ
 ਤੇ ਮਾਜੂ ਕਾਮ ਜੋਨ ਮਾਇ ਹੈ ਤੇ ਕੋਨ ਕਾਮ ਮਾਇ
 ਹੈ। ਦੀਜੈ ਮੇਰਾ ਪਾਨ ਕਹਾ ਕੋਊ ਪਾਵੈ ਜਾਨ ਮੇਘ
 ਨਾਦ ਕੇ ਤੇ ਮੇਘ ਕਾਰਿ ਪੈਨ ਜਨੇ ਉਡਾਇ ਹੈ ॥

੩੫੦

੫। ਗਾਮਚੀ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਕਾਬਿਤੁ। ਹਸੇ ਰਖੁ ਬੀਰਕ
ਰਨਾ ਸੇਰ ਸੁਭਰੇ ਨੈਨ ਲਛਮ ਨ ਬਾਨ ਸੇਕ ਮਾਨੁ
ਬਤਾਨਿ ਗੈ। ਗੁਮਾਨ ਕਾਹੇ ਕੇ ਗੁਮਾਨ ਰਹੈ ਗਾਵ
ਨਸੇ ਭਾਗੀ ਗੈ ਭਰੇ ਸੇ ਮੋਹਿ ਜੀ ਸੇ ਗਾਰਿ ਮਾਨੁ ਗੈ॥
ਪੀਠਿ ਠੋਕਿ ਡੀਠਿ ਭਾਵਿ ਦੇਖ ਜੇ ਮੁਖ ਕਹ ਜੇ ਬੀ
ਰਸੇ ਸੇ ਜੁਧ ਕੀ ਜੇ ਜੇ ਸੀ ਜ ਦਾ ਕੁਲ ਬਾਨੁ ਹੈ॥
ਬਾਛੁ ਜੇ ਮਾਹਿਲਾ ਦੁਰਾਮ ਕੀ ਨੇ ਸੀਖ ਨਾ ਦੁਰ ੩੫

ਯੋਰਨਕੋਚੁਦਾਦਮੇਘਨਾਦੁਆਜੁਜਾਨਿਹੈ

੩੫੧

੨੬ **ਕਬਿਤਾ** ਉਮਰੇਮਨੇਕਕਾਪਿਏਕਨਤੇਏ

ਕਚਪਿਲੋਲੁਮਨਜੁਕੋਚਹੁਚਿਰਘੀਰਿਕੈ। ਅਮਾਰੇ

ਭਯੋਹਨੁਮਾਰੁਪਾਛੇਨੀਲਜਾਮਵਨਲੀਕਾਕੋਨਿ

ਸੀਕਸੁਰਮਾਰੇਹੈਨਿਬੇਰਕੈ। ਅੰਮੇਸੇਬਾਨਚਲੇਜੈ

ਸੇਸਾਵਨਕੇਮੋਹਭਲੇਮਾਰੁਕੋਬਜਾਇਗਾਮਰੁ

ਵਕਹੈਟੇਰਿਕੈ। ਗੀਧਨਿਕੇਮਾਸੁਬਡੇਗਵਨ

ਕੇਤਾਜੁਮੇਪਨਾਦਗਹੇਦਾਂਤਪਾਜੁਮੇਜੋਲੁਧਹੇਕਕੀ
੨੭) **ਕਾਬਿਤਾ** ਪਰੀਲੋਹਮਾਰਸਬਾਮਾਪਮਾਪਮੇ
ਸੁਮਾਰਕਹੂੰਤਰਵਾਰਿਨਸੋਗਾਥਤਰਫਤਹੈਕਹੂੰ
ਮਾਤੇਹਾਈਕਹੂੰਗਿਰੇਕਟਿਸਾਈਕਹੂੰਭਾਈਬਾਂਧੇ
ਗੀਨਤੀਕੇਸੁਮਨਭਰਤਹੈ। ਏਕਫੇਟਬਾਧਿਕੈਕਟ
ਰਿਨਸੇਲਰੇਧਾਇਏਕਸੁਰਧਾਇਬਿਨੁਮਾਥੇਈ
ਪਰਤਹੈ। ਸੁਝੇਏਕਬਚਦੇਉਕਾਹੁਤੇਨਾਘਾਛੇਕੇਉ

ਤੁੰਤੁਦੇਉਦੇਕਾਮਪਛਰਾਕੇਬਰਤਹੈ੨੮। **ਸੋਘਨਾ** ੩੫੨

ਦੇਵਾਰਾਕਾ ਸੋਘਨਾਦੈਰਿਜਮਾਈਮੰਡਪਦਿ
ਕੈਚਲਾਈਬਾਨਹੀਮੈਨਾਰਾਪਾਸਬਡੀਦਖਦਾਇ
ਨੀ। ਜਾਕੇਤੇਜਮਾਰੇਰਾਮਲੇਰਾਨਕੇਤੇਜਪਟੇਜੈ
ਸੋਪ੍ਰਤੁਜੈਸੋਜਨਸਬਹੀਕੀਪਾਇਨੀ। ਅੰਚਗਥਿ
ਆਰੇਹੈਪੈਚਰਮਗਾਤਾਰੇਹੈਪੈਨੈਕਨਸੀਭਾਰੇਪ੍ਰ
ਨਜਭੁਕੇਉਤੁਇਨੀ। ਕਾਹੇਕੀਲਰਾਈਉਨਕ

ਬਾਈਚੁ ਕਾਈ ਜੈਸੇ ਪਾਰਾਮਾ ਵਿਡਾਰਤੁ ਹੋ ਪਲਮੇਰ

ਸਾਇਈ ੨੯ **ਕਵੀਵਾਚਾ ਜੇਹਗਾ**

੧) ਪਾਰਿਲੇਸੀ ਵਖਰੀ ਵਜੀਚ ਕਾਮਾ ਹਿਦੇਜਸ

ਰਾਪਾਮਾ ਬਨਿਸਿਕੇਚ ਕਈ ਹਸੀ ਤਜਿਸਨਾ ਬਿ

ਰਹਪੁਲਾਪਾ ੩੦ **ਬੈਯਾ** ੧) ਸੁਪਦੇਜੇ ਜਿਨਿ

ਮੋਪਾਤਿ ਕੇਸੇਈ ਰਾਮਪਦੇਸੁਖ ਸੇਰਨੇ ਮੇਲਖ

ਬੀਰਸਮੀ ਵਕੇਪੁਤਸਮੇਤ ਰਹੇਛੁ ਪਿਕੈ ਕਾਪਿਕੈ

ਗਲਮੇਗਮਬਜੀਤੁਤਈਮਘਵਾਜਿਤਕਹਿਕੈਗਰ

੩੫੩

ਖੀਅਤਿਗੀਮਲਮੇਚਕਈਨਿਸਬਜਾਕਲਹੀਖਿ

ਤਮੇਤਉਨਾਚਿਉਠੀਹਸਿਕੈਬਨਮੇ੩੧ **ਰਾਵਨ**

ਦੁਤੇਵਾਚਾਮੈਧਾ ਰਾਵਨਸੇਕਹੀਦੁਤਨਿਜਾਇ

ਨਿਚੀਤਉਦੇਰਨਮੇਹਮਜੀਤੋਰਾਮਸਮੇਤਸਬੈਕ

ਧਿਮੀਡੁਲਭੁਮਿਪਰੇਜਨੁਚਿਤਨਿਚੀਤੋਨਾਗਾਕੀ

ਪਸਪਰੇਇਹਭਾਂਤਨਸ੍ਵਸੁਤੁਰੇਉਕਸੇਨਕਹੀ

ਤੇਲੇਸੀਅਮਕੋਦਿਖਵਾਵਹੁਜਾਇਜੁਮੋਹਿਭੁਜੈ
ਅਜਹੁੰਅਬਹੀਤੇ ੩੨ **ਅਖੀਸਰਮਾਵਾਚਾ॥**
ਮੈਦਾਸੀਅਸੇਬਾਤਕਹੀਸਰਮਾਰਨਦੇਖਿਸ
ਬੈਭਟਨੁਝਿਪਰੇਗਤਿਨਦੇਖਕੈਸੀਰਖਬੀਰਭੁ
ਰੇਦਿਗਜੀਚਕੀਟੇਦੁਖਪ੍ਰੀਤਗਰੇਗਕਹੀਅਖਸੁ
ਜਾਨਕੀਪਾਇਨਲਾਵਤਲਾਲਗਾਂਹੋਇਹੋਭਾਂਤੁ
ਲਾਰੇਤੁਮਉਤਰੁਫੇਚਿਨਦੇਤੁਹੋਮੋਹਿਛੁਮੇਅ

ਬਲੇਅਧਰਾਧਕਰੇ੩੩ **ਸੀਤੋਵਾਚਾ ਸ੍ਰੀਯਾ॥**
ਅਬਬਜਾਹਸਮੇਰਿਖਮੰਤੁਲਹੇਤਬਸੇਹਿਅਸੀ
ਸਦਈਕਹਿਕੈ। ਵਖਾਬੀਵਚਹਾਗਾਨਿਹੇਹੁਸਦਾ
ਭੁਭਸੇਭੁਭਗਾਧਿਨਿਸੇਵਾਹਿਕੈ। ਤਿਨਹੁਕੀਕ
ਹੀਅਬਜੁਠੀਭੁਈਅਰਬੇਦਕੀਬਾਤਗਈਬ
ਹਿਕੈ। ਸਖੀਅੰਰਕੀਕੈਨੁਕਹੈਇਹਅੰਸਰਖਾ
ਨਨਜਾਤੁਰਹੇਸਾਹਿਕੈ੩੪ **ਸ੍ਰੀਯਾ॥** ਬਨਕੇ

੩੫੪

ਚਲੇ ਤੇ ਕਹੀ ਜੇ ਬਤੀਆਂ ਤੇਈ ਜਾਨਤ ਹੋ ਚਿਤੁ ਮੈਨ
ਰਹੀ ਆਖ ਸਿ ਕੇ ਬਨ ਮੇ ਪਾਨਿ ਤੇ ਸੀ ਗਾਨ ਕੀ ਗਾਨ
ਸਮਾਜ ਕਰੇ ਪਰਗੀ ਸੇਈ ਸੀ ਰਖਾ ਆਖ ਤਿਹ
ਗੀਏ ਬਾਤੁ ਚਾਡੀ ਜੀਅ ਮੇ ਸਚੁ ਕਯੋ ਟਰਹੀ ਤੇਈ
ਤੁਠੁ ਭਈ ਮੇਰੇ ਪਾਪ ਤੀ ਸੀ ਅਪਾਪ ਨਿਕੀ ਸਬ
ਹੋਸ ਰਹੀ ਤੁਧ **ਸਾਹਿਬ** ਅਜਹੀ ਅਪਰਾਧ
ਨਜਾਨ ਕੀ ਕੀ ਭੁਜ ਬਾਮ ਭੁਵੈ ਮਿਲਿ ਲੇ ਚਨ ਜੇ।

ਕਹੋ ਬੁਧਿ ਮਥੇ ਕਹੋ ਜਾਇ ਜਰਹਿ ਮਬੀਚ ਗਾਰੇ ਮ
 ਨਪੇਚਨ ਸੋ ੩੬ **ਕਾ ਬਿਤੁ** ਮੈਸੇ ਸੁਖ ਮਾਨ ਤੇ ਨ ਮ
 ਨ ਕੋ ਤਾਨ ਨ ਕੋ ਵਤੀਭਾ ਰਿਝਾ ਤੁਤੇ ਨ ਮੰਦਿਰ ਨ ਬ
 ਨ ਤੇ । ਜਾਸੁ ਕੇਸ ਨੇਹ ਤੇ ਨ ਬਸੀਠ ਨ ਨੇਹੇ ਤੇ ਨ ਕੀਚ
 ਨ ਕੇ ਮੇਹ ਤੇ ਨ ਕਹੂ ਸਖੀ ਜਨ ਤੇ । ਜੈਸੇ ਸੁਖ ਮੇ ਕੇਜੀ
 ਅਹੋ ਹਿਮੇ ਰੇ ਪਾਨ ਨਾਖ ਨੈ ਕਜੇ ਕਟਾਛ ਕੋ ਰਖ ਰੈ
 ਉਠ ਰਨ ਤੇ । ਨੈ ਨ ਨਿਮੈ ਸਰ ਮਸਮੋਇ ਸਰ ਮਾ ਕੇ ਮ

੩੫੫

ਗੋਜਾਨਕੀ ਬਿਲਾ ਬਿਲਾਇ ਰਾਇ ਰਾਇ ਮਨ ਤੇ ॥
੩੧ **ਸੋ ਹਰਾ** ॥ ਰਾਮ ਚਰਨ ਤਚ ਲੰਘ ਮਨ ਸੀ
ਅਵੇਖ ਜੋ ਬਿਨੁ ਚੈ ਨਾਗੀ ਚਿਫਟ ਤਿਸੇ ਅਖ ਮਨਿ
ਦਗ ਤਿਥੈ ਲਤਤਾ ਸੋ ਬੈਨਾ ੩੨ **ਸੋ ਰਾਗ** ਭੁਜੀ
ਸੋ ਨਰਾਖ ਰਾਜ ਕਹਿ ਲਛਮ ਨ ਕਿਹ ਹੇਤੁ ਤੇ ॥ ਭੁ
ਲੀ ਨਿਬਾਹੀ ਲਾਜ ਰਾਖ ਕਲ ਤੇ ਲਖ ਕਲ ਕੀ
ਚਿ ੩੩ **ਕਾ ਬੀਤੁ** ਅਰੇ ਪਾਨ ਬੋਲ ਭਕੇ ਬੀ

ਰਬੀਰਲੋਛਮਨਪਾਨਨਾਸਮੇਸੋਮਾਜੁਬੋਲਤਨ
 ਨੈਕਹੁੰਮਾਜਗਨਤਹੇਮੇਰੇਅਪਰਾਧਾਨਿਤੈਰਾਠਿਰ
 ਹੋਬੁਝੇਬਿਨੁਜੈਸੇਹੈਕਰਤਮੇਸੀਹੈਕਹੁੰਮਾਤੁਤੇਮੇ
 ਰੇਚਰਨਨਕੇਸੇਦੁਕਹੈਰੇਸਪੁਤਕੈਕਬੋਲਿਪਨ
 ਸੇਰੇਜਾਤਕਹੁੰਤੇਕਹੁੰਮਾਕਸੇਕਹੈਬਾਤਾਨਿਨਹੀ
 ਤੇਮੇਹਿਭੁਈਵਤੁਕੈਮਨਾਖਗਾਏਨਭਲੇਕ
 ਲੋਕਮੇਕਹੁੰਮਾ ੪੦੧ **ਸੋਰਠਾ** ਬਢੇਜੀਮਉਤ

੩੫੬

ਪਾਤਰਾਮਲੀ ਦਲਛ ਮਨਤਕੋ॥ ਤਬਜਗਨਿ ਕਿਨ
ਗਿਆ ਤਪਨਸੇ ਬਿਨਤੀ ਕਰੈ ४੧ **ਸੋਢਾ॥**
ਪਾਤਰਾਮਲੀ ਮਨਤਕੋ ਤਜਿ ਮਾਨਿ ਕਰੈ ਸੁ
ਨਿਬਾਲ ਜਮਾਤੀ॥ ਮਾਂਗਤਿ ਹੋਇ ਕਥਾ ਤਬਡੀ
ਕਰਜੋ ਰਿਬਡੈ ਦੁਖ ਮੇ ਬਿਲਲਾਤੀ॥ ਜੋਲਗ
ਏਚਲੈ ਜਗਮੇਸੀ ਮਜੀ ਵਤਿ ਹੋਇ ਬਿਨੁ ਰਾਮਸੰ
ਗਤੀ॥ ਤੇਲਗਿ ਦੇਹ ਕੇਯੋ ਤਜਿ ਵੇਜੈ ਸੇਧ ਨਗੀ॥

ਕਾਂਦਰੀ ਕੋਤ ਜਿ ਜਾਤੀ ॥੪੨॥ **ਸਦੈ ਰਾਗ** ਕਾਹੇ
ਕੋਦੁਤ ਕੀ ਚਿਹਨੁ ਵੰਤੁ ਦਈ ਜਿਨ ਰਾਵਨ ਕੇ
ਪੁਰਨੈ ॥ ਅਮਰੁ ਕਾਹੇ ਕੋ ਸਿਧਾ ਹਿ ਬਧਿ ਦਯੋਦੁ
ਅਲੈ ਜਸੁ ਬਾਦਿ ਹੀ ਕੋ ਨ ਸੀਰੀ ॥ ਕਪਿ ਮੰਤ੍ਰੁ ਲ
ਬੀਰ ਸਮੇਤ ਸਬੈ ਮੋਹਿ ਲਾਤਿ ਕੈ ਕੋ ਨ ਰਾਏ ਘਰ
ਕੋ ॥ ਤੁਮ ਅੰਤੁ ਨ ਬਾਤੁ ਨਿਬਾਹਿ ਸਕੀ ॥ ਕਹੀਰਾ
ਏਅ ਘਕਹੀ ਕਹੀਹੀ ॥੪੩॥ **ਸਦੈ ਰਾਗ** ਰੇ ਸੀਮ

੩੫੭

ਕੇਜੀਅਬਾਤੁਨਿਅਬਾਪੀਅਬਿਨਗਾਤਕੇਨ
ਕੈਲੇਤੁਰਸਮਦਮੈਕੈਉਰਿਮਿਲਨਤੁਪੈਨਾ
੪੪) **ਕਾਬਿਤੁ** ਅਮੇਸੋਬਿਲਲਾਇਕਰਕ
ਟਿਕਟਿਖਾਇਨਾਬਿਦਾਨਤੇਉਰਵੇਜਾਇਅਮ
ਜਨਿਬਹਾਵਤੀਗਕਛੂਨਬਸਾਇਕਰੈਗਇ
ਗਇਰਖਾਗਇਤੁਮਅੰਸੀਕਾਵਿਛਾਤੀਅ
ਤੁਤਵਤੀਅਨਕੇਸਨੇਕਖਜੇਹੁਤੇਤੇਬਿਲਾ

ਨੇਸਬਰਮਾਸਰਮਕਰਿਕਾਹੁਨਸੁਨਾਵਤੀ
 ॥ ਲੋਗਯੋਕਹਤੁਮਹਿਮਾਰੋਫਲਦੇਤੁਬਿਧਿ
 ਜਾਨਕੀਤੋਮਾਜੁਮੀਦਮਾਂਗੋਹੁਨਪਾਵਤੀ ॥ ੪
 ੫. **ਸਰਮਾਤਿਟੀਵਾਚਾਜੈਯਾ** ਰੇਵਤਜਾ
 ਨਕੀਕੇਸਰਮਾਜੁਮਸੇਕਬਨੀਮਹਿਜਾਇਯ
 ਗੀਤਿਜਟੀਤਹੰਮਾਇਸਮੇਧਕੀਓਜੀਮਪ੍ਰ
 ਨਤੁਜੈਜਿਨਦੇਕਪਰੀਮੁਨਿਰਾਮਪ੍ਰਤਾਪ

੩੫੮

ਹੁਤਾਸਨਤੇਤਨਰਵਨਕੀਜਰਹੀਜੁਜਰੀਅਸ
ਲਿਜੀਬਕਜੁਖਨਿਮਿਘਕੇਸੇਵਤੁਮਿਘਨ੍ਥੈ
ਕਬਹੁਪਕਰੀ॥੪੬॥ ਨਾਰਦੇਵਾਚਾਕਥਿਤੁ
ਸੁਨਯੋਸੁਰਰਾਜਾਮਾਜਗਾਵੇਰਪੁਰਾਜਰ
ਨਪਾਨਲੈਸਿਧਾਰੇਚਿਟਗਾਹੀਹੈਸੁਮੇਰਕੀਗਰ
ਮਕਾਹਿਏਕਸੀਮਹੇਸਾਬਿਨਧਕਧਕੀਮਿਟੈ
ਨਾਬਿਰਚਕੀਨਬਰਨਕੁਬੇਰਕੀ॥ਲੋਕਲੋਕ

ਨਕੇਦੇਦਮੇਸੇਭਾਜੇਸਾਤਮਜੇਬਖਰਨਮੇਪਾ

੩੫੮

ਤਬਤਦੇਖਕੇਕਫੇਰਿਕੀਨਾਰਦਕਯੇਪੁਕ

ਰਨਗਾਪਾਮਬਾਧਤਾਰੇਸੁਨਿਹੀਗਾਰੁੜਗਾਰੁਬ

ਸੇਦਵੇਚਕੀ॥੪੭॥ ਗਾਰੁੜਗਾਰੁਸੇਰਠਾਇਹ

ਬਿਧਿਗਾਰੁੜਪ੍ਰਚੰਡਚਲੇਸੁਸਾਤਾਰਿਸਾਤੁਮ

ਨਾਗਾਦਨਕੇਭੁਜਦੰਡਰਾਮਰਜਾਇਸਤੇਹਨੇ

੪੮ ਕਬਿਤਾ ਪੰਛਨਕੀਬਾਉਜੋਉਤਾਦੇਰੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਚਾਕਬਿਤੁ ਸਬੈ ਟਿਰਗਾ ਜੇ ਸਬਹੀ ਕੇ

੩੬੦

ਸੰਖ ਬਾਜੇ ਸੁਨਿ ਬਾਤ ਕੋ ਬਿਰਾਜੇ ਪਾਨ ਜਾਨ
ਕੀ ਕੀ ਦੇਹ ਮੇ ਗਾਰੁ ਤੁ ਸਿਧਾਰੇ ਸੁਰ ਲੇਗ
ਮਿਟੇ ਸੇਗ ਸਬ ਮੇ ਪਾਨ ਦਗਾ ਦੇ ਦਬ ਮਿਲਿ
ਰਹੇ ਖੇਹ ਮੇ ਸੁਨ ਤੁਹੀ ਰਾਵਨ ਕੇ ਛੁਪੇ ਸੁਖ
ਤੇਹੀ ਛਿਨ ਕੇ ਜੇ ਜੇ ਸੇ ਸੁ ਵਿਛੁਪੇ ਜਾਵਨ ਕੇ
ਸੇਹ ਮੇ ਬਾਨ੍ਹ ਜੇ ਦੁਖ ਭਾਗੀ ਨਾ ਰਾਖਾ ਸਭ

ਈ ਨ ਜਾ ਰੀ ਪਾਈ ਕੋ ਨ ਬਾਤੁ ਪ ਜਾ ਰੀ ਹਮ ਜਿਹ
ਕੇ ਸਨੇ ਹਮੇ ॥ ੫੦ ॥ ਗਵਨੇ ਵਾਚਾ ॥ ਕਾ ਬਿ ਤੁ ॥
ਅਨ ਮੇ ਬਿਚਾਰੇ ਪਾਪ ਮਿਲਿ ਬੈਠੇ ਬੇਟਾ ਬਾਪ
ਮਾਯਾ ਕੀ ਬਨਾਇ ਜੀਅ ਮਾਰੇ ਦਿਖ ਗਾਇ
ਕੈ ॥ ਸੋਈ ਕਾਮੁ ਕੀਨੇ ਮੇ ਜੀ ਰਚੀ ਹੈ ਨ ਸਚੀ
ਰੰਗਾ ਉਰ ਬਸੀ ਦੇਖ ਦੇਖਿ ਰਹੈ ਮੁਖ ਨਾਇ
ਕੈ ॥ ਰਾਮ ਪਾਨ ਨਾ ਧਰੇ ਦਿਕਹੈ ਮੁਖ ਮੇਂ ਦਿਖ ॥ ੩੬

ਗਾਇਮਾਥੇਕਾਟਨੇਹੈਬਨਾਇਆਬਾਂਸੀਤੁਹਾਮਾ ੩੬੧
ਨੀਵਾਹਿਕੇਸਜਗਾਜੁਰੀਅਨੀਅਮਾਇਕੋਰਾਮੇ
ਦਿਖਗਾਇਮਾਥੇਕਾਟਨੇਹੈਬਨਾਇਗਾਇਗਾਇ
ਕਾਰਿਰਾਮਾਛਿਤਿਪਰੇਮਰਛਾਇਕੋ ੫੧ **ਬਤੀ**
ਖਨੇਲੁਚਾਕਬਿਤੁ ਕੇਉਕਾਧਿਹੈਨਜਪੀਲਛਮ
ਨਮਗਾਦੁਖੀਠੈਰਠੈਰਾਮੇਰਹੀਕੀਅਮੈਰੈਰੁਈ
ਬਾਤੁਹੈਯਾਇਕੈਬਤੀਖਨਿਜਨਾਇਕਹੀਸ

ਬਹੀਜੇਗਾਇਗਾਇਗਾਮਚੰਦਗਾਤੁਕੁਜਰਾ
ਤਹੈ। ਨਾਖਮੇਘਨਾਦਹੀਕੀਮਾਯਾਕੇਬਿਲਾ
ਸਜੈਸੇਨਾਗਾਧਾਂਸਧਾਰਤੈਸੇਯਹੈਏਕਘਾਤਹੈ
ਜੈਲੇਯਗਧਾਧਾਏਹਹੇਮਨਕਰਨਧਾਵੈਗਾ
ਧਮਾਵੈਭਲੀਨਾਹੀਬਤੈਉਤਪਾਤਹੈ ॥੫੭॥
ਬਭੀਖਨੋਹਾਕਾਜੈਰਾਗਾ ਹੀਦੁਹੰਨਾਚਲਉ
ਤਰਚਿਰਤਹਾਰਚਿਜੋਰਿਮਗਮਨਗਾਰੋ

ਅਮਾਪਨੇਮਾਸਕੇਖੀਤੁਨਿਕਾਟਹੁਤਾਸਨਮੇਸੇ
 ਈਹੇਮਾਨਿਲਾਰੋਗਾਏਰਿਖਵੇਹਨੁਮਾਨੁਤੁ
 ਗਾਂਦਹਚੈਕਪਵੇਜਨੁਸੇਵਤੁਜਾਗੋਗੇਮ
 ਨਹੇਨਦਜੇਰਿਖਵੇਹਖਿਮਾਰਗਾਹੈਬਨੁਕੇ
 ਉਠਭਾਰੋਪ੍ਰਤੁਲਲੁਮਨੇਵਦਾਯਕਬਿਤੁ
 ਪਾਛੇਲਲੁਮਨਕਹੀਸੇਘਨਾਦਮਗਾਪਾ
 ਪੀਬਾਂਮਜਪਜਾਪੀਮਬਕਗਾਜਾਨੁਪਾਈ

੩੬੨

ਦੇ ਜਰਨ ਕੇ ਨਿਦਾਨ ਮਾਜਾ ਧੀ ਹੀ ਸਹੰ ਸਭਾ
ਨਮੋ ਰੇ ਬਾਨ ਸਹਿ ਰੇ ਕੇ ਮਾਧ ਨੇ ਚਲਾਈ ਦੇ॥
ਜੁਨੀ ਜਾ ਬਥਾ ਤੁ ਮਾਗੀ ਭਿਠੀ ਗਾ ਤਿਗਾ ਤਿ
ਤਿਨ ਦੇ ਚਲਾਏ ਬਾਨ ਦਿਨ ਹੀ ਤੇਰਾ ਤੁਗਾ
ਈ ਦੇ॥ ਤੇਜ ਬਬ ਚਾਇ ਕਹੀ ਲਛਮ ਨ ਜਾਇ
ਪੁਛਾ ਮਾਜਾ ਜਗ ਮਾਰ ਤੁਹੇ ਦੇ ਦੁਭੀ ਬਜਾ
ਈ ਦੇ॥ ੫੪ **ਦੋਹਰਾ॥** ਤਬ ਪੁਛ ਕਰਲ

ਛਮਨਪਟਕਿਉਜਗਛਿਤਪੀਠਿਅਮਾਜੁਸਿ
ਘਰੇਇਦ੍ਰਜਿਤਸੀਰਖਬੀਰਜੁਗੀਠਿ॥੫੫
ਛਪੇ॥ ਅਮਤਿਪ੍ਰਚੰਤੁਤੁਜਦੰਡਕਠਿਨਕੇ
ਵੰਡਸੀਭਾਗੇ॥ ਰਤੁਨਜਟਤੁਲਘਟਤੁਬਾਨ
ਤਿਹੰਮਧਸੀਚਾਗੇ॥ ਅਰਿਜਨਮੁਖਜੋਈਸਾਂ
ਧਿਉਭੁਟਰਣਮਾਹਚਲਾਯੋ॥ ਮੇਘਨਾਦ
ਸਿਰਕਾਟਿਘਗਟਬ੍ਰਹਮੰਡਚਲਾਯੋ॥ ਅਨਿ

੩੬੩

ਜੇਹੇ ਗਾਵ ਨੁਲੀ ਕਰ ਪੈ ਪਾਤਿ ਸੇਈ ਮਾ ਵਿਸਿ
ਰੁਤਿਹੰ ਕਰ ਪੈ ਕੋ ਜੀ ਤੇ ਸਲ ਹੁ ਮਨ ਗਾ ਮਬ
ਲਾ ਮਾ ਵਿ ਕਲ ਗਾ ਰਿਸੁ ਭਰ ਗ ਕੋ ॥ ੫੬ ਸੋ ਰਠਾ
ਨਈ ਕਥਾ ਬਿਚਾਰੁ ਕਹਿ ਰਾਮ ਹਿਰਦੈ ਕ
ਹੀ ਜਾਯੋ ਮਾ ਹੁਲੀ ਬਿਨੁ ਬਾਰ ਤੇ ਹਰਿ ਜਨ
ਗਰ ਗਾਨ ਗਾਨ ਗਾ ॥ ੫੭ ਸੋ ਰਠਾ ॥ ਮਾਰੀ ਸੁ
ਨਹੰ ਸੁ ਮਾਨੀ ਰਖ ਨਾਖਚ ਵਿਝ ਕੋ ਲਾਛ

ਮਨ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨਿ ਸਕਤੁ ਤੇ ਦਰਾਵਨ ਕਰੈ॥
 ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਗੀਤੇ ਦੁਆਵਾ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕਾਇ
 ਵ੍ਰਜੀਤ ਬਾਧ ॥ ੧੧ ॥ ੧੨ ॥ ਚੋਪਈ॥ ਜੇਖਤੁ
 ਸੁੰਦਰ ਮਹਾਤਮ ਦਰਾਵਨਿ ਕਰਿ ਸਮੀਨੁ ਜਨੁ ਜਲਤੇ
 ਪਰੋਗ ਸਿਵ ਸਿਵ ਸਿਵ ਦਰਾਵਨ ਕਰਿ ਉਠੇ॥
 ਫਨਿਗਾਰਾਏ ਮਨਿ ਮਾਨੇ ਲੁਕੇ॥ ਚਿਤੁ ਹੁਲਸ
 ਧੀਰ ਜਗਾਯੋ ਟੂਟੀ॥ ਰੋਗਾਧਿ ਦੇਖਨਾ ਟੇਕਾਛੁ॥

੩੬੪

+ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਦੁਬਾਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਪਟੇ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਭੀ ਕਰ ਬਾਰ
 ਰਾਮ ਬੁਝੀ ਤੇ ॥

ਟੀ ॥ ਅਬ ਹਿ ਕੋ ਨ ਜਾ ਆਇ ਸੁ ਕਰੋ ਪਾਨ ਨ ਕ
 ਰਿ ਬਾਹਰੇ ਧਰੋ ਮੇਘ ਨਾ ਦੁਜੁ ਤੇਰ ਨ ਮਾਹੀ ॥ ਯ
 ਹ ਸੁ ਨਿਦੇ ਵ ਨ ਅ ਕਿ ਸ ਮਾਹੀ ॥ ਤੁਮੈ ਇ ਦੁ ਮ
 ਬੈ ਉਠਿ ਧੀਰੈ ॥ ਤਾਂ ਕਹੁ ਜੀ ਤਿ ਕੋ ਨੁਪ ਰ ਮੇਰੈ
 ਕੁਟਲ ਕੁਬੇਰ ਪਵਨ ਸਮਧਾਵੈ ॥ ਜਾਨਹਿ ਹਮ
 ਜੋਹ ਮਸਿਰੁ ਬੀਤੈ ॥ ੧੧ ਦੋਹਰਾ ॥ ਬੀਦ ਸਾਲ
 ਤੇ ਕਾਲੁ ਛੁਟਿ ਮਬਘੇਰ ਤੁਆਇ ॥ ਮੇਘ ਨਾ

ਦਾ ਬਿਨੁ ਯੋਭੁ ਦੇ ਜੋ ਕੇਹਾ ਰਿਬਿਨੁ ਪਾਇ ॥ ੨ **ਚੁਪ**
ਦੀ ਜਾਨਤੁ ਰੰਦੁ ਮਾਜੁ ਫਿਰਿ ਜੈ ਰੈ ॥ ਜਾਇ ਰਾ
ਮਕੋ ਮਾਥੇ ਨੈ ਰੈ ॥ ਮਾਜੁ ਬਭੀਖੁ ਕਰਹਾ ਸਮਾਂਈ
ਬਠੀਲੀ ਕਜਾ ਕੀਠ ਕੁਰਾਈ ॥ ਫੁਲੇ ਫਿਰੈ ਰੈ
ਇ ਜਿਨੁ ਜੀਤੈ ॥ ਰਾਮ ਚੰਦ ਮਥਹੁ ਨਿਚੀਤੈ
ਰਾਵਨ ਜੀਤਤ ਬਿਲਮ ਕਰੈਈ ॥ ਬਾਲ ਬਿਰ
ਧਿ ਜਾਨੈ ਸਭ ਕੇਈ ॥ ਜਾਤਾਈ ਕਹੁ ਭਾਈ ਰਸ

੩੬੫

ਈਸੈ ਨਰੁ ਸਦਾ ਕਾਲੁ ਖਬਰ ਸਦੀ ਗਘਰੁ
ਕੈ ਮੰਦੇ ਦਾ ਬਦਹਈ ਗਬਰੁ ਕਠੋਰ ਬਜ੍ਜੁ
ਮਕਰਈ ਗੰਗੇ ਨੁ ਕਹੀ ਤਬ ਕੇ ਨਹਿ ਮਾਨੀ ਗੁ
ਝੇਦੇ ਨਹਾ ਰਜੇ ਪਾਸੀ ਸਬ ਕਠਿ ਨਈ ਬਹੁ
ਬਿਧਿ ਭੁਈ ਗਰਾਜਾ ਹਿਰਾ ਲਿਖ ਬੈਠਾ ਪਿਰਾ
ਈਸੈ ੩ **ਦੇਹਰਾ** ਅਜਿ ਤੁੰਦੇ ਖੇਤਿ ਤੁਹੀ ਦੁ
ਖੀਲਖ ਸੋਯੇ ਰਹੁ ਮਾਹਿ ਅਯੋਜ ਗਾਜੁ

ਤਤਸਬੈਬੁਰੁਉਛਾਰਿਅਰਿਜਾਇ॥੪॥ **ਦੋਪਈ**
ਅਬਦੈਬਚਨਪਗਾਟਜਗਾਭੁਦੇਸੀਤਾਸ
ਤਤੇਮਰਗਾਏ॥ਬਿਨੁਅਪਰਾਧਸੀਆਗਾਰਿ
ਆਨੀ॥ਤਾਤੇਰਹੇਨਦੇਵਾਪਾਨੀ॥ਹਮਭੁਦੇਸੇ
ਪਨਾਦੁ॥ਬਿਨੁਸੇਸੇ॥ਬਿਨੁਪ੍ਰੀਨਜੇਚਕੋਰਗ
ਨਕੇਸੇ॥ਜੈਸੇਅੰਧਲਕੁਟਾਬਿਨੁਹੋਈ॥ਜੈ
ਬਿਨੁਲੇਨਨਬਨੈਰਸੇਈ॥ਵੈਅਤਿਪ੍ਰਬਲ

੩੬੬

ਨਿਬਲਹਮਭਦੇਸੁਖਲੈਮਬਥਿਧਨਾਦੁ
ਖਦਦੇਸੁਪਹਲੇਦੇਹੁਟੀਹਮਾਗਾਤਾਤੇ
ਪਤਸੇਕਭਯੇਭਾਗੀਉਤਰੈਚਢੈਗਾਟੀ
ਮਨੁਤਾਕੇਮੰਨਬਚਕੁਮਪੈਰਖਸਬਥਾਕੇ
ਪ੍ਰ **ਦੇਹਰਾਗਾ** ਪਤਜਨਮਸਮਸੁਖਨਹੀਮ
ਰਨਸਮਾਨਸੀਤਾਪਾਮਸ੍ਵਮੇਧਸਮਫਲਨ
ਹੀਕ੍ਰਮਹਤੁਨਸੇਪਾਪਾ ੬ **ਚੈਪਈ** ਯਜ

ਹਸਬਬ ਤਾਚਿਤੁ ਮੇਰਾ ਖੀਆ ਪਗਟ ਜਤਾਮੇ
ਰਿਸਤਾ ਰਿਤਾ ਖੀਆ ਪਗਿ ਰਿਕਵਰ ਚੁੰਦਤੀ
ਬਜਾਈ ਮਨਹੁੰ ਸਪੀਖ ਉਤੇ ਗਿ ਰਿਹਾਈ ਮ
ਸਲਾਮ ਜੀਲਚ ਕਿਤਾ ਚਿਤੁ ਘੋਰੇ ਚਲ
ਹਿਚਾਲ ਨਗਾਰੁ ਤੇ ਥੋਰੇ ਰਬ ਪਗਿ ਤਿਸ
ਲਿਇਹਾ ਬਿਧਿ ਜੇਰੀ ਗਵਿਰ ਬਸ ਮਪ ਜੇ
ਨਕ ਕੋਰੀ ਪਾਇ ਕਚ ਲੇਖ ਰਮਾ ਚਿਤੁ ਗਾਤੇ

੩੬੭

ਰਵਲਾਨੀ ਕਰਤ ਰੇ ਮਸਬ ਠਾਢੇ॥ ਉਡੀਝੁ
ਰਿਰਵਿਬੀਚ ਸਮਾਨਾ॥ ਜਨ ਰਾਵਨ ਕੇ ਕੋਧ ਤੁ
ਰਾਨਾ॥ ਸੁੰਮਿ ਜਸਾ ਤੁਨਿ ਕਸਿ ਜਗੁ ਭਰਈ॥
ਜਨੁ ਹਿਮਾਰਿ ਤੁਨ ਭੁਤੇ ਹਮ ਪਰਈ॥ ਦੋਹਰਾ
ਵਾਦ ਸਭਾਨ ਸਮਾਨੁ ਮੁਖ ਰੰਦੁ ਇੰਦ ਸਤੀਠਿ
ਰਾਮ ਲਖਨ ਜਨੁ ਮੁਖ ਚਲੇਦਈ ਲੀਕ ਤੁਨ
ਪੀਠਿ॥ ੮ ਦੋਹਰਾ॥ ਲਈਚ ਫਾਇਕ ਮਾਨ

ਸਬਦੁ ਕਾਰਿ॥ ਬਾਨ ਸਦਾ ਰਿਫੈ ਕਤਾ ਮੁਖ
ਧਰਿ॥ ਸਤੁ ਮੁਖੁ ਕੁੰਭ ਕੁੰਭ ਕੁੰਭ ਕਚ ਚੂਰਨ॥
ਬਹਮਾ ਨਿਕਭੈ ਕਹਹਿ ਸਪੁਰਾਨਾ ਅਮਰ
ਤਿਸੁ ਲਤੀ ਸਰੇ ਬਜ੍ਜ ਸਮਾਜਾਂ ਕੇਲਗਤੁ
ਮਰਹਿ ਕੋਟਿ ਕਜਮਾ ਚੈ ਬੇਚੰਦ੍ਰਾ ਸਚਮ
ਕਾਈ॥ ਜਾਂ ਕੇਤੇ ਜਹੁ ਰਹਿ ਸੁਰਗਾਈ॥
ਚਏ ਫਾਂਸ ਜਗਤ ਕੇ ਫਾਂਸੀ॥ ਜਾਂ ਜੈ ਤੁਰਿਸਿ

੩੬੮

ਫਲੇਕਾਨਿਸਾਂਜੈ॥ ਛੁਠੈਛੁਰੀਬਰੀਭਾਂਤੁਬਿ
ਰਾਜੈ॥ ਜਾਕੋਨਿਰਖਿਨਾਗਪਤਿਲਾਜੈ॥ ਸ
ਤਈਸਿਪਰਸਰਸਬਨਾਈ॥ ਬਾਂਨੁਬਿਸਟ
ਤਿਨਸਬੈਬਚਾਈ॥ ਬਨੀਆਠਏਬਰਛੀ
ਆਛੀ॥ ਜਨੁਜੋਗਨਿਲੋਹੁਕੋਕਾਛੀ॥ ਗੋ
ਫਨਨਏਗਾਬਕਲਮਲਈ॥ ਸੈਮਨਕੋਸੇ
ਗੋਲਾਚਲਈ॥ ਅਸਏਗਾਨਾਨਸੋਦਿ

ਸਟੇਰੈ। ਕਾ ਵਿਖਾਹਾ ਰਾਮ ਵਿਕੇਟਿ ਨਿਬੇ
ਰੈ। ਗੁਰਜਗਾਰਹੇ ਗਿਰਸਮਾ ਮਾਈ।
ਭਾਰੈ ਪੀ। ਸਿ ਬਿਚਾਰੈ ਜਾਹੀ। ਰਾਮਾ ਰਾਮ
ਭਯਾਰਹੇ ਸੇਰੈ। ਪਾਇਓ ਭੈਰਵ ਰਾਮਾ ਰਿ
ਸੇਰੈ। ਸੀਖ ਸਬਦ ਤੇਰਹੇ ਸੁਹਾਯੋ। ਬਾਜ
ਤਮਾਨੇ ਪਲੈ ਪਾਨੁ ਮਾਯੋ। ਚਟਕ ਚੰਦ੍ਰਚ
ਦਰੇ ਚਲਾਯੋ। ਜਗੁਰਦਿ ਰਿਪ ਹਿਮਰਨੇ

੩੬੮

ਧਾਯੋ ਨਾਗੀਧੋ ਪਧੰਦ੍ਰਹੇ ਗਾਗੀ ਮਾਨਹੁਕ
ਲਜੀ ਉਲਹ ਲਗੀ ਗਾਧ ਤੁਗਾ ਲੇਲ ਸੇਲ
ਹੇਧ ਰੇ ਗਾਗੀ ਚਿਰਈ ਦਿਨ ਲਾਖ ਕਮਾ
ਰੇ ਗਾਗੀ ਦੁਬਾਨ ਸੰਤਹੇ ਬਿਰਾਜੈ ਮਾਨਹੁਕ ਨੈਸ
ਈ ਬਚੈ ਜੁਭਾਜੈ ਗੁਰਿ ਬੁੰਦੁ ਕਮਰਾਚਹੇ
ਛੇੜੈ ਗਾਗੀ ਦੁਨੈ ਉਦੀਪਹੇ ਹਿੰਤ ਬਉਰੈ
ਦੋਹਰਾ ਲੈਨੈ ਜੋ ਉਨੀ ਸਵੈ ਅਰੁ ਜਮ

ਧਰੁ ਕਰਿ ਬੀਸਾ ਸਬੈ ਸਫਲ ਰਖੁ ਨਾ ਥਾਵੈ
ਨੁਬਰਦੀ ਨੋ ਸਿ ਵਈਸਾ ॥ ੧੦ ॥ ਚੋਖਈ ॥ ਭੁ
ਯੋ ਸਦਾ ਵਲੀ ਕ ਕੇਰਾਈ ॥ ਅੰਚ ਸਬਦ ਚਰੁ
ਓਰ ਬਜਾਈ ॥ ਰਹੁ ਮਾਰਾਇ ਗੋ ਬਿਧਿ ਮਨ
ਧਰਈ ॥ ਕਾਇਰੁ ਹੋਇ ਸੋਈ ਲਰਿ ਮਰਈ
॥ ਇਤੁ ਰਾਵਨ ਲੀ ਕਾਰਜ ਧਾਨੀ ॥ ਚਢੀ ਮ
ਹਲ ਮੀ ਦੇ ਦਾ ਰਿ ਰਾਨੀ ॥ ਦਿਗ ਸੁਰ ਬਧੁ ਪੁਰੁ

੩੭੦

ਬਾਮਿਲਿਠਾਢੀ॥ ਮਾਨਹੁਛੀਰਾਜੀਧਮਾਧਿ
ਕਾਢੀ॥ ਪਾਤਿਕੇਦੇਧਿਹਰਖਨਾਹਿਕਰਈ॥
ਸ਼ੀਰਖਾਬੀਰਤੇਜਤੇਤੁਰਈ॥ ਰਾਜਕਰਤ
ਬਹੁਤੇਜਖਪਾਯੋ॥ ਅਬਾਧਿਧਿਅੰਨਕੁਟੇ
ਰਬਨਾਯੋ॥ ਕੀਤੁਅਜਾਨਗਰਬਨਿਰਬਾਹੈ
ਸ਼ੀਰਖਾਪਾਤਿਤੇਜੀਤੇਚਾਹੈ॥ ਜਨੇਪੀਤੰਗ
ਬਹੁਤੇਬਲੁਕਰਈ॥ ਅਦੀਖਨੁਭੁਜਮਹੇਇ ੩੭

ਸੋਈ ਮਰਣੀ ੧੧ ਦੇਹ ਕਾ ਜੋ ਮਿਰਗ
 ਗਾਮਾ ਸੰਗਾ ਨਿਰਦਨ ਬਡੇ ਬਡੇ ਨਹਿ ਹੋਇ
 ਚਿੰਤ ਲਿਖ ਜੋ ਕੇਹਰਾ ਨਿਰਖਿ ਭਾਜਤ ਲਜ
 ਤਨ ਸੋਈ ੧੨ ~~ਦੋ ਪਈ~~ ਗਾਵਤ ਤਨ ਦੀ
 ਦੁਰ ਤੇ ਮਾਵੈ ॥ ਮਲੈ ਸਿਧ ਕੇ ਫਿਰ ਕੇ ਪਾ
 ਹੈ ॥ ਜੋ ਚ ਲਿਖ ਦੁਰੁ ਰਖ ਕੇ ਤੇਰੈ ਬਲੀ
 ਹੋਇ ਨ ਸੁ ਮੇਰ ਹਿਰੈ ॥ ਜੋ ਦੀਪ ਕਾ ਮਤਿ

ਅਤਿਜੋਤਿਪ੍ਰਕਾਸੀਗਤਾਤਨਨਿਰਖੁਨਜੁਰ
ਉਦਾਸੀਗਜਿਜੋਦਿਹੁਬਾਨਗਾਬਤੇਛੁਟੈਗਬੰਝ
ਹਿਲਰੀਸੋਈਫਿਰਿਟੁਟੈਗਦਿਹੁਬਿਧਿਮ
ਨਮੋਗਾਟੀਬਿਚਾਰੈਗਜਾਖੁਨਬੀਚਏਕੈ
ਨਉਚਾਰੈਗਚਲਕੈਤੁਰਕਕੈਸਮੁਗਾਈ
ਬਾਂਧਿਉਹੁਬਹੁਭਾਂਤਬੁਗਾਈਗਲੈਕਾਪ
ਤਿਰਕਮੈਉਚਰਈਗਲਛੁਮਨਕੈਜੁਨ

ਮੇ ਤੇ ਰਵਈ ਮਾ ਰੇ ਮਾ ਜੋ ਬੋ ਜੁ ਸਭ ਬਾਨਾ ਮੇ
ਪਾਨਾ ਦਸੀ ਗਾ ਕਰੀ ਪਾਨਾ ੧੩ ਦੇਹ ਗਾ॥
ਬਹੁ ਮਮੰਤੁ ਪਦਮੈ ਹਰੀ ਰਾਵਨ ਕਰਚ ਮਕ
ਇਕਾਲ ਜਲਦੀ ਮੇ ਬੀਜੁ ਬੀਜੁ ਨੁਪਗਟੀ
ਮਾਇ ੧੪ ਦੇਹ ਚੀ॥ ਕੋਧ ਉਮਤਿ ਸੇਦਈ
ਚਲਾਈ ਗਾਹਿ ਲੇਕ ਮਲਾਸ ਨੁ ਤੇ ਪਾਈ॥
ਸਫਲ ਸਦਾ ਨਿਹਫਲ ਨਹਿ ਹੋਈ॥ ਚੋਦ

੩੭੭

ਰਭੁ ਦੁਖ ਬਚੈ ਨਹਿ ਕੋਈ ॥ ਤੇਜ ਪ੍ਰੀਤ ਮਾ ਦੁਖ
ਲਹ ਲਹੀ ॥ ਸੋਹਨੁ ਮਾਨ ਬੀਚਹੀ ਗਾਹੀ ॥ ਦਿ
ਇਹਾ ਹਿਰਦੈ ਨ ਛਾਡੀ ਛੀਲੀ ॥ ਗੁਰੁ ਹੁਤਿ ਰਤ
ਸਾਂਘਾਨਿ ਜਨੁ ਲੀਲੀ ॥ ਘਕਰਿ ਸਿਧੁ ਮੇਦ
ਈਚ ਲਾਈ ॥ ਸੋਫਿ ਰਿਗਾ ਦੁਖ ਕੇ ਕਰਾਮ
ਈ ॥ ਬਿਸੁ ਮੇਭਯੋ ਲੀਕ ਕੇ ਰਾਈ ॥ ਤੁਕਿ
ਲਛਮ ਨ ਤਿਨ ਬਧੁ ਵਿਚ ਲਾਈ ॥ ਗਫਿ ਰਿ

ਹਨ ਵੰਤੁ ਹੈ ਜੇਈ ਰੋਕੀ ਗਾਹਿ ਸਮੁਦ੍ਰਮੇ ਗਾਹਿ
ਰੋਚੋ ਕੀ ਸੋਢਿ ਰਿਗਾਈ ਦੁਸਟ ਕੇ ਗਾਥਾ ਭੁ
ਯੋ ਸਕੇ ਪਲੀਕ ਕੋ ਨਾਥਾ १੫ **ਦੋਹਰਾ ॥**
ਸੋ ਬਰਛੁ ਲੈਲੀ ਕਪਾਤਿ ਚਲੇ ਬ੍ਰਹਮ ਪਾਹ
ਧਾਇ ਚਰੁ ਰਾਨ ਨਿਕੇ ਮਾਰ ਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਰਿਲ
ਰੋਗੇ ਮਾਇ १੬ **ਚੌਪਈ ॥** ਬ੍ਰਹਮ ਲੇ ਕਮੇ
ਗਏ ਲੀਕਾ ਪਾਤਿ ਕਮਲਾ ਸਨਕਾ ਪਯੋਚਿ

੩੧੩

ਤਤੇਅਤਿਅਫੇਧਡੀਠਿਦੇਖੇਦੁਖਪਾਯੋਅਪ
ਨੇਸਿਧਾਸਨਬੈਠਾਯੋਅਗਾਰਾਜਹਮਕਛੁ
ਨਬਿਗਾਰੋਕੈਨਕਾਜਾਪਨਪਗਧਾਰੋ
ਹਮਪਤਿਬੇਦਦੇਹਫਲਤੇਹੀਅਮਬਨਹਿ
ਪੜੈਕਹੈਜੈਮਹੀਜਜੇਜਜੇਤੁਮਰੁਖੇਚੈਰੈ
ਰੈਤੁਜੇਤੁਜੇਮਰਨਹੈਤੁਹੈਮੈਰੈਤੁਮੈਰੈਕੁ
ਲਮਾਰਹਿਉਜਾਰੈਤਤੇਮੈਰਿਪਤਿਸਟਾਰਾ

ਰੋਪਾਤਿਜੋਮਾਜਰਚੈਨਹਿਤੋਤੇ। ਤੇਜਰਮ
 ਜਰਤਰੈਨਹਿਮੋਤੇ। ਜੇਤੁਮਕਹੋਕਰੈਮਬ
 ਸੋਈ। ਬਕੀਰੰਦ੍ਰਤੈਜੋਕਛੁਹੋਈ॥ ੧੭ **ਦਿਹ**
ਗਾ ਕਹੋਲੋਕਪਾਤਿਦੈਤਸੈਕਰੀਬਡੀਤੁਮਬ
 ਤਾਮਾਜਪੁਚਿਤਾਜਿਨਿਕਰਹੁ। ਦਿਨਦੇਕ
 ਸੇਨਜਾਤਾ॥ ੧੮ **ਸੋਪਾਈ** ਕਹੋਲੋਕਪਾਤਿ
 ਮਾਰੋਤੋਯੀ। ਈਨੀਕਪਾਦਸੈਹਈਸੋਹੀ। ਬਾ

੩੭੪

ਰਪਚਾਸਕਰਹੋਹਕਾਰੋਗਬਿਨਲਛਮਨਫਿਰ
ਆਈਸਾਰੋਗਜਿਹਲਛਮਨਜਬਕਟੰਬ
ਨਿਬੋਰੋਗਮਬਹਿਮਾਨਿਲੀਕਾਗਾਇਥੇਰੋਜੇ
ਹੋਗੀਬਚੇਜਨਯਹਗਤੁਮੇਰੀਗਝੰਪਰਸਰਫ
ਲਨਬਰਛੀਤੇਰੀਮਨਮੈਤੇਬਿਰਚੁਜਥਪ
ਯੋਮੁਖਫੀਕੇਕੈਜੋਕਬਛਾਯੋਯਹਤੁਜੁ
ਗਮਬਾਤੁਹੈਰਾਇਮਾਰਗੁਲਛਮਨਕਰੋ

ਉਪਾਈ। ਤਬ ਨਾ ਰਦ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ। ਨ
ਰਦ ਸੀਸ ਮਾਯ ਨਿਪਰਾਧ ਕੋ। ਤਬ ਹੀ ਤਾ ਤੁਭ
ਯੋ ਬਹੁ ਭਾਗੀ। ਜਬ ਹੀ ਡੀ। ਠਿਥ ਰਨ ਸੇ ਲਾ
ਗੀ। ੧੯। **ਨਾ ਰਦੇ ਦੁਆ ਦੋਰ**। ਪਨਿਰਾਵ
ਨ ਕੇ ਦੋਧਿ ਕੈ ਡੁਰਧਿ ਗਯੇ ਮਨ ਮਾਹਿ। ਚਿਤੁ
ਮੇਰੇ ਬਿਚਾਰਿ ਕੈ ਮਾਜੁ ਕੁ ਸਲਸੀ ਨਾਹਿ
੨੦। **ਚੋਪਈ।**। ਮਾਇਸੁ ਦੇਹੁ ਕੈ ਰੇ ਮਬਸੇ

੩੭੫

ਈ॥ ਮਹਾਰਾਜ ਕੋ ਜੋ ਸੁਖ ਹੋਈ॥ ਯਹ ਦਾਤ
ਸਬ ਜਗਤੁ॥ ਭਿਖਾਰੀ॥ ਏ॥ ਪਤਿ ਰਾਖ ਨ ਹਾਰਹ
ਮਾਰੀ॥ ਜੋ ਤੁਮ ਯਾ ਕੋ ਭਲੇ ਨ ਕਰਹੁ॥ ਤੇ ਤੁਮ ਪ
ਨ ਨ ਤੇ ਨੇ॥ ਹਿਤੁ ਰਹੁ॥ ਛਾਡਿ ਬਿਲੀਬ ਹਿਮਾਇਉ
ਦੀਜੈ॥ ਲੰਕਾ ਪਤਿ ਕੋ ਕਾਰਜੁ ਕੀਜੈ॥ ਯਹ ਜਹ
ਨਾ ਤੁਮਾ ਜੁ ਕਹ ਪਾਵੈ॥ ਰਾਵਨ ਮਹਾਰਾਜ ਪ
ਰਮਾਵੈ॥ ਜਾ ਕੀ ਸਭਾ ਸਕਲ ਸੁਰ ਰਹਈ॥ ਸੁਰ

ਗੁਰਬੈਠਿਨ ਆਉ ਕੋ ਕਰਹੀ ਆਪ ਵਰਿ ਬੁਧਾਰੈ
ਪਦਨ ਸਦਾਈ ਆਪ ਪਨੁ ਗੁਰੈ ਫੁਲ ਸੁਰਗਾਈ
ਛੱਪਨ ਕੋਟ ਮੇਘ ਜਲੁ ਭਰਈ ਆਪ ਵਕ ਪ੍ਰਗਟ
ਪਾਕ ਕੋ ਕਰਈ ੨੧ **ਦੋਹਰਾ** ਬੇਦ ਪਛਤੋਹ
ਆਪ ਤੁਮ ਆਪ ਵਰਦੇਵ ਕਿਹੋ ਮਾਹਿ ਸੁਰ ਪ੍ਰ
ਨਰ ਪ੍ਰਨਾਗ ਪ੍ਰਬ ਸਤ ਬਾਹ ਕੀ ਛਾਹ ੨੨
ਝੋਪਈ ਚੰਦ ਨ ਛੁੜ ਚੰਦ ਮਾਧਰਈ ਆਛ

੩੭੫

ਗੀਹਾਥਾਠਾਢੇਰਾਵਿਤੁਰਈਆਬੰਦਜਾਲਮੈਕਾਲੁ
ਬਿਰਾਜੈਜੈਦੇਦੁਭੀਨਿਰਨਿਧਰਾਜੈਅਤਿਨਿ
ਹਫਿਕੈਜਾਨਕੀਚੁਰਾਈਆਤੁੰਕੇਰੇਤੁਲਰੈਰਖੁਰ
ਈਆਪਹਿਲੇਅਨਿਮਰੀਚੁਤਿਨੁਮਾਕੋਛੇਦਤੁ
ਲਕਾਧਿਬਾਲਸੀਘਾਕੋਖਰਦੁਖਰਖਿਨੁਮਾ
ਹਿਖਪਾਏਅਸਿਧਪਾਟਿਲੀਕਾਰਾਹਿਮਾਏਅਕੈ
ਭਕਰਨਰਨੁਮਾਹਿਧਛਰੇਆਤੁੰਘਛੇਮਘਵਾ

ਜਿਤੁ ਮਾਰੇ ਪਾਵਨੁ ਤਬ ਲਵੰਤ ਪਬਲ ਮਤਿ॥
 ਤਿਹ ਛਾਡੈ ਨ ਜਤਰ ਨਿਲੀ ਕਾ ਪਤਿ॥ ਸੋਈ ਮਹਾ
 ਰਾਜ ਤਾਤੁ ਪਰਾਮਾਯੋ॥ ਹੋ ਕਬਜੇ ਤਸਬ ਤੇ ਹਿਉ
 ਨਾਯੋ॥ ੨੩ **ਸਾਰ ਦੇਵਾਚ ਦੇ** ਯਹ ਬਿਨ ਤੀਸਰ
 ਦ ਕਰੀ ਲੀ ਕਾ ਪਤ ਹਿਉ ਨਾਇ॥ ਤਬ ਗਵਨ
 ਬਿਧ ਸੋ ਕਹੈ ਕਰੀ ਦੇ ਕੋ ਨ ਭਯਾਇ॥ ੨੪ **ਬ੍ਰਹਮ**
ਦਾਚ ਦੇ ਤਬ ਬੋਲੈ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੁਨ ਨਾਰਦ॥

ਕਹੋ ਬਾਤੁ ਤੁਥੁ ਪਿਬਿ ਸਾਰਦਾ ਜਬ ਲਗਾਹੁ
ਮਨ ਰਨ ਮਾਹੀ ਤਬ ਲਗਾ ਸਫਲ ਸੈ ਹਥੀ ਨਹੀ॥
ਪਵਨੁ ਤੁਥੁ ਜਬ ਮਨੁ ਤਿਧਾਰੈ ਤਬ ਬਰਛੀ
ਲਛਮ ਮਨ ਕੋ ਮਾਰੈ ਅਬ ਤੁਮ ਜਾਹੁ ਤੁਰਤ ਹੀ ਤੁ
ਹਾਹਾ ਮਚੈ ਦਹਨ ਵੀ ਤਹੈ ਜਹਾਹੁ ਪੁ
ਕਰ ਲੈ ਮਨੁ ਤਿਧਾਰਹੁ ਤਬ ਬਰਛੀ ਲਛਮ
ਨਪਰ ਬਾਰਹੁ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਮ ਖੈ ਦਨ ਕਰਹੁ

ਲਲਛਮਨਪਨਜਾਇਤੁਮਹਰਗੁਕਰੈਮਨੋਰ
ਬਜੋਮਨਹੋਈ। ਚਲਤੁਸੇਂਹਥੀਗਾਹੈਨਕੋਈ
ਅਬਜੋਈ। ਚਿਯਾਂਕੋਉਗਾਹਈ। ਜਮਪਰ
ਜਾਇਜਾਨਤੁਸਹਈ। ੨੫ **ਦੇਰਗਾਨਾਰਦ**
ਸੋਲੀਕੇਸਸੇਬਹਮਾਕਹੀਪੁਕਾਰਾ। ਹਨੁਮਾਨਕੋ
ਤੁਮਗਾਹੋਤੁਲਛਮਨਕੋਮਾਰਾ। ੨੬ **ਚੋਪਈ**
ਇਹਬਿਧਿਚਤੁਰਾਨਨਜਬਭਾਖੀ। ਬੀਚਿ

੩੭੮

ਦਯੋਗਰਿਹਰਕੇਸਾਖੀ॥ ਬਿਦਾਭਏਮਾਬੋਪਗਲਾ
ਯੋ॥ ਬਹਮਾਕੇਜੀਅਮੇਜੀਅਮਾਯੋ॥ ਗਵਨ
ਚਲਤਕਹੈ॥ ਅਨਬੈਨਾ॥ ਲਛਮਨਮਚੈ॥ ਤੇਹਿਕ
ਛੁ॥ ਭੈਨਾ॥ ਜਾਇਸੇਹਬੀ॥ ਤਾਪਰਡਰੈ॥ ਲਛਮ
ਨਬਚੈ॥ ਤੇਹਿਛਿ॥ ਰਿਮਾਕੈ॥ ਨਾਰਦਹੋ॥ ਹਮਾਰੇਸ
ਖੀ॥ ਅਰੁਨਤੀ॥ ਠਿਰਾਵਨਯੇ॥ ਭਾਖੀ॥ ਲੀਕਾਪਤਿ
ਇਹਿ॥ ਬਿਧਿਗਰਬਾ॥ ਜੋ॥ ਕਸਲਾਸਨਜੀਅ

ਮੈਂ ਤਬ ਜਾਨਿਐ ਰੋਗੀ ਚਪੈ ਤਿਵੇ ਧਿਨ ਲਾਗੈ॥
ਸੋਯੈ ਬਕੈ ਜਗਤੁ ਗਾਰਾ ਮਾਰੈ॥ ਤਾ ਕੇ ਸੰਗ ਨਾ ਕਰੁ
ਕਰਿ ਦਯੋ॥ ਕੁਮਕੁਮ ਕਰਿ ਰਵਨੁ ਤਬ ਗਾਯੋ॥
੨੭ **ਨਾਰਦੇਵਾਚਾਰੰ** ਨਾਰਦ ਚਲੇ ਬਿਲੰਬੁ
ਨਕੀਨਾਯ ਵਿਕਾਧੈ ਰੁਪਾ ਤਿਜੁ ਸਬੀਨਾਹ
ਨੁਮਾਨ ਕੇਦਰ ਸੁਦਿਖਾਯੋ ਲੀਕਾ ਪਤਿ ਇਤਰ
ਨਮੋ ਮਾਯੋ॥ ਉਤਹ ਨੁਮਾਨ ਬਹੁਤੁ ਸੁਖ ਕੀਨੋ॥

੩੭੯

ਠਾਰਦਮਿਲੇਮਹਾਰਸਭੀਨੋਕਰਿਖਨਾਮਪਰਿ
ਕੁਮਾਦੀਨੀਪਭਕੇਜਾਨਿਬਡਾਦੀਕੀਨੀਜਬ
ਹੋਲੀਕਦੁਤਰੈਮਾਯੋਗਰਾਜਸਭਮੇਦਰਸਨੁ
ਪਾਯੋਗਤਬਤੇਮਾਜੁਨਿਹਾਰੇਰਿਖਬਰਾਮਾਗੁ
ਦੇਹੁਮਾਨਦੇਉਬਨਫਰਾਪਕਰਿਬਾਹੁਨਾਰ
ਦਲੈਚਲੇਗੁਨਮਾਨੁਤਾਰੇਰਸਦਲੇਨਾਰਦ
ਹਰਿਮਾਯਾਬਿਸਤਰੀਲੈਗਯੋਦੁਰਿਸਮਝਨ

ਹਿਧਗੀ ੨੮ **ਦੇਹਗਾ** ਰਘਪਤਿਕਬਾ ੨੮੦
 ਬਿਲੀਬਸੇਸਬਬੁਝੀ ਰਿਖਿਤਾਹਿ ਕਧਿਕੁ
 ਲਮਾਇਓਰਧੇਮ ਮਨਸਬੈ ਕਹੀ ਮਹਰਾ
 ਹਿ ੨੮ **ਦੇਹਗਾ** ਹਨੁਮਾਨੁ ਯਹ ਭੇਦੁ
 ਪਾਏ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੀ ਮਾਰਾ ਤੇ ਮਾਰੇ ਸੇਕ
 ਧਿਧਤਿਯਹ ਮਾਯਾ ਜਾਨੈ ਨਾਰਦ ਸਾਰਦ
 ਕੁਲੁ ਨਮਾਨੈ ਹਨੁਨਰਾ ਮਹਿਭੂਤੈ ਪਾਚੀ॥

ਅਭਿਬਾਤਨਾਰਦਸੇਪਰਿਯਾਇਭਗਤਕੋ
 ਭਗਤਉਢੁਲੈ ॥ ਪ੍ਰਭਕੋਭਜਨਤੁਰਤਹੀਭੂਲੈ
 ਬਡੇਰਾਮਤੇਰਾਮਸਨੇਹੀ ॥ ਅਪਨਭਜਹਿਦਿ
 ਫੁਵਹਿਦੇਹੀ ॥ ਇਹਬਿਧਿਹਨੁਮਾਨਨਹਿਭੂ
 ਲੈ ॥ ਚਲੈਨਬਸੁਰਿਖਿਮਾਯਾਭੂਲੈ ॥ ਇਤਨੇ
 ਮੇਦੇਖਯੋਲੀਕਾਪਤਿ ॥ ਹਨੁਮਾਨਰਨਨਹੀਬਿ
 ਸਦਮਾਤਿ ॥ ੩੦ ॥ ਗਾਵਨੇਵਾਚਾ ॥ ਇਹਰਾ ॥ ੩ ॥ ੩੫

ਬਤਿਕੁਤਮ ਕਿਸੇ ਹਸੀ ਜਾਧੀ ॥ ਕੋਧਿ ਭੀ ਠਿਲ ਛੁਮ
ਨਉਰ ਬਾਧੀ ॥ ਤੇਜ ਪੰਜ ਤੇ ਛਨ ਲਹ ਲਹੀ ॥ ਜਾਨੇ
ਕਹਿਯਾਰਾ ਰੈ ਬਹੀ ॥ ਧੁਮ ਕੇਤੁ ਜਨੁ ਨ ਭਯ ਗਾਟ
ਨੋ ॥ ਲੋਗਾਨਿ ਪੁਲੈ ਕਾਲ ਕੈ ਮਾਨੋ ॥ ਜਨੁ ਜੁਰਿ ਕੋ
ਟਬੀ ਜੁਰੀ ਚਲੀ ॥ ਸੈਨਾ ਸਗਲ ਤੇਜ ਤੇ ਖਲੀ ॥
ਗਰਿ ਰੇ ਭੂਮਿ ਕਾਧਿ ਬਹੁ ਰਨ ਲਰੇ ॥ ਮਾਨੋ ਬਾਨ ਕਰੇ
ਚਕਰੇ ॥ ਛੇਦ ਕੈ ਲਛਮ ਨਉ ਹੋਇ ਸਗਈ ॥ ਸੁ

੩੮੧

ਰਖਰਮਾਹਿਬਧਾਈ॥ ਯਾ ਤੇਸਬਨਕੁਲਗਲਕ
ਕੋ॥ ਭੁਲੀਭਈਲਛਮਨਧਰਧਕੋ॥ ਜੋਧਰਲ
ਛਮਨਮਾਜੁਨਧਰਈ॥ ਤੇਰਾਵਨਹਮਾਬਿਨੁ
ਭਕਰਈ॥ ੩੨ **ਦੋਹਰਾ** ਅਬਪੁਰਨਮਪ
ਰਾਧਤੇ॥ ਰਿਸਕਰਿਹੈਰਧਪੀਰਾਸੀਅਬਿਰ
ਹਾਰਿਬਾਝਾਇਹੈਮੰਦਰਿਦਿਗਨੀਰਾ੩੩।
ਦੋਹਰਾ ਤਾਛਿਨਨਰਦਗਯੇਲੁਕਾਈ॥

ਹਨੁਮਾਨਠਗਮੁਰੀਖਾਈ॥ ਮਾਯੇਦੇਰਿਰਾਮ

੩੮੨

ਕੇਖਾਜਾ॥ ਰਹੇਛਾਡਿਸਬਜੀਵਨਮਾਜਾ॥ ਬਚੇ

ਬਭੀਖਨਬਿਲਪਤਿਬੈਨਨਿ॥ ਕਾਧਿਪਤਿਜਲ

ਮਾਗਤਹੈਸੈਨਨਿ॥ ਹਨੁਮਾਨਕਾਧਿਕਟਕਨਿਰ

ਰੇ॥ ਮਾਨਗਾਡਿਪਾਬਰਕੇਡਾਕੇ॥ ਭਯੋਨੀਲਨੀ

ਲੇਖਮਤਿਚੇਟਨਿ॥ ਧੀਅਰੇਮੁਖਮੰਗਦਧਰਲੇ

ਟਨਿ॥ ਮੇਰਕਾਧਿਕਕੀਕੋਨਚਲਾਵੈ॥ ਚੁੰਦਿ

ਰਹੇਰਾਮਾਹਿਨਹਿਪਾਵੈ॥ ਸਬਾਨਿਛਾਡਿਹੋਗਯੋ
ਏਕਾਛਿਨ॥ ਇਨਸਬਗਨਕੇਯਹੈਕਾਲਾਦਿਨ॥
ਐਛਿਨਭੁਰਿਰਖਪਤਿਨਨਿਗਾਰੋ॥ ਛਾਡਿਖ
ਨਜਮਪਰਹਿਸਧਾਰੋ॥ ੩੪ **ਹਨੁਮਾਨੋਵਾਰਾ**
ਦੇਹਰਾ ਛਲਕਰਨਰਦਹੈਛਲੇਬਲਕਰਿ
ਆਰੇਸਿਰਾਉ॥ ਰਾਮਰਜਾਇਸਹੈਨਹੀਅ
ਬਹਰਖਰਕੋਜਾਉ॥ ੩੫ **ਚੋਪਈ** ਲਛੁ

ਮਨਰਾਜਕੁਮਾਰਨਹੀਰਨਾ ਕਜੋਜੀਵੈਹਨੁਮਾ ੩੮੩
ਨਦੇਕਛਿਨਾ ਕਹੋਬਭੀਖਨਤਬਜਿਰਨਾਈ
ਸਬਕੋਬਲੁਮਤਯਹਮਰਜਾਈ। ਸੁਨਿਕਧਿ
ਪਤਿਅਤਿਨਿਸਮੀਧਿਅਾਰੀ। ਅਬਬਿਨਤੀ
ਸੁਨਿਲੇਹੁਹਮਾਰੀ। ਲੈਦੀਪਕਹਮਦੇਖਹਿ
ਦੋਊ। ਸਭੁਮਾਰਿਗਏਕਿਜੀਵਤਕੋਊ। ਅਮ
ਗੋਕੀਬਿਬਭੀਖਨਰਾਈ। ਯਥੇਹਨਵਤਦੀ

ਪਜਗਾਈ॥ ਦੇਖਤੁ ਜਮਾਵੰਤੁ ਦਿਗਮਾਦੇ॥
ਮਾਤਿਸੁਛਮਾਤਿਨਬਚਨਸੁਨਾਦੇ॥ ਦੇਖਿ
ਭੀਖਨਰਹੇ ਬਿਲਖਮਖਾਪਰੇ॥ ਮਾਨਿਸਬ
ਕੋਇਕਠੇਦੁਖਾਗਾਥਉਠਾਇਯਹੈ॥ ਤਿਨ੍ਹ
ਛੀ॥ ਮੁਖਛਾਬਿਮਾਜੁਸਬਨਕੀਛੁਛੀ॥ ੩੬
ਜਾਮਵੰਤੋਵਾਚਾ॥ ਦੇਖਾਸੁਨਹੁਬਿਭੀਖਨ
ਲੰਕਪਤਿਸੁਖਦੈਬੇਗਾਜੁਨਾਇ॥ ਹਨੁਮਾਨ

ਜੀਵਤੁ ਬਚੇ ਕੈ ਮਾਰੇ ਤਿਨ ਧਾਇ॥੩੭॥

ਚੌਪ

੩੮੪

ਈ॥ ਮੁਨਤੁ ਬਭੀਖਨ ਰੋ ਰਿਸਨਾਯੋ॥ ਜੀਵਤੁ
ਜਾਮਵੰਤੁ ਹੀ ਪਾਯੋ॥ ਤਿਨ ਹੀ ਕਹੇ ਬਜ੍ਯ ਸਮਝੈ
ਨਾ॥ ਤਾ ਕੇ ਦੋਇ ਸਿਰਾ ਤਨ ਨੈਨਾ॥ ਸੀਰਖ ਬ
ਰਕੀ ਕਸਲ ਨ ਬੁਝੀ॥ ਬਹੁ ਵੇਲ ਛਮਨ ਦੇਹਨ
ਸੁਝੀ॥ ਕਾਧਿ ਪਤਿ ਮਰੀ ਦਸ ਬੈਠੁ॥ ਨਾਨਾ
ਭਤੇ ਮਧਿ ਕਹਨੁ ਮੁਖ ਜਾਨੇ॥ ਤਜਿਨ ਲਨੀ

ਲਹਿਨੇਹੁ ਜਨਾਨੋ ॥ ਰਾਮ ਸਹਿਤੁ ਦਲੁ ਸਭੁ ਬਿ
ਸਰਾਯੋ ॥ ਕੈਤੁ ਮਗਾਏ ਭੁਭੁਰਨ ਛਾਹੀ ॥ ਭੁਰ
ਤੈਸਾ ਧਿਨਰਹੀ ਮਾਨਿਸਾਹੀ ॥ ਰਾਮਹਿ ਰਾਮ ਕੋ ਬ
ਹਤੁ ਭਰੋਸੈ ॥ ਸੇਵਕ ਕਹਾ ਮਾਝੁ ਕਹਿ ਤੈਸੈ ॥
ਅਬ ਕਰਿ ਬੈਰਾਸ ਸਮੋ ਪਹਮਾਰੈ ॥ ਹਨੁ ਮਾਨਕਿ
ਹਰੇਤ ਸੀਭਾਰੈ ॥ ੩੮ ॥ **ਦੋਹਰਾ** ॥ ਜਾਮਵੀਤੁ ਬੈ
ਲੈਤੁ ਬਹਿਸੁ ਨਹੁ ਬਭੀਖਨ ਬਾਤੁ ॥ ਤਾਂ ਕੇਜੀਵ

ਤਸਬਜੀਐਮਰੇਸਬੈਮਰਿਜਾਤਾ ੩੦ ਦੋਖ

੩੮੫

ਦੀ ॥ ਜੀਹਨੁਮਾਨਪਾਨਹੀਪਰੇ ॥ ਜੇਰਨੀਗਿਰੇ
ਹੈਤਸਬਖਰੇ ॥ ਜੀਹਨੁਮਾਨਜੂਝਿਪਗਾਧਰੇ ॥
ਜੇਜੀਵਤੁਤੇਉਕਿਧਿਮਾਰੇ ॥ ਤਬਹਿਬਤੀਬਨ
ਬਚਨਜਨਾਏ ॥ ਜੀਹਨੁਮਾਨਤਾਹਿਦਰਸਾਏ
॥ ਸੀਰਖਪਤਿਲੰਛਮਨਦਿਗਾਧਰੇ ॥ ਏਸਬ
ਦੇਰਿਰਾਮਪਗਾਧਰੇ ॥ ਮਿਲਰਖਬੀਰਬਹੁਤ

ਗੋਰੇਏ ਗਲਛਮਨ ਮਾਜੁ ਸਬੈ ਸੁਖ ਖੋਏ ਗਲੀ
ਸੋਹੀ ਪਾਨ ਉਡਾਨੇ ਛੁਟੇ ਗਾਥ ਤੇ ਭੁਏ ਬਿਰਨੇ
ਅਬਲਛਮਨ ਬਿਨੁ ਛਿਨੁ ਕੋ ਜੀਓ ਜੀਓ ਬਿ
ਨੁ ਪਹਿਲੇ ਨੀਰਨ ਪੀਓ ਅਬਰੇ ਪਗਟ ਤੁਝ
ਤੋਹ ਪਾਨ ॥ ਬਹੁ ਮਲੋਕ ਸਗਬੀ ਰਪ ਜਾਨਾ
੪੦ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਬੈਨ ਸਮੇਧੋ ਕਾਹਿ ਉਬ ਸਬਰੇ
ਵਤ ਬਿਲਲਾਤਾ ਕੇ ਅਧ ਜੀਵਤੁ ਸਬਦ

ਸੁਨਿਤੇਉਮਾਵਤੁਜਾਤਾ॥੪੧॥ **ਚੋਪਈ॥**

੩੫੬

ਛੁਟੀਮੁਰਛਾਸਬਉਠਧਾਏ॥ਜੀਵਤੁਰਾਮਚੀ

ਦਾਦਿਗਾਮਾਏ॥ਲਛਮਨਦੇਖਸਬਬਿਲਖੀ

ਨੋ॥ਪਾਨਮਾਪਨੇਸੀਗੰਨਜਾਨੋ॥ਰੋਵਤੁਨੈਨਕ

ਜਲਦਰਹਰਦੀ॥ਤਬਰਖਬੀਰਬੀਰਸੇ

ਕਹਈ॥ਤੁਮਰਵਖੀਰਮਹਾਰਨਗਾਏ॥

ਗਏਛਾਡਿਹਮਵਸਰਠਾਏ॥ਅਸਤੁ

ਮਸਬਮੇਪਗਟਜਨਾਯੋਬਨਫਲਖਾਤੁਬਹੁਤ
ਦੁਖਪਾਯੋਸੀਤਾਹਰਨਮਾਜੁਦੁਖਮਾਨੋਗਤ
ਤੇਜਰਖਾਰਕੀਓਪਿਯਾਨੋਮੋਬਿਨੁਭੋਜਨਪੀ
ਅਰੁਨਪਾਨੀਰਹੀਮੀਤੁਰੁਪੀਤਕਹਾਨੀ
ਗੁਪਤਸੋਚਜੋਮਨਸੇਰਹਈਗਰੇਵਤੁਰਮ
ਸੁਤੇਸੋਕਹਈ॥੪੨॥ ਰਾਮਚੰਦੋਦਾਚਾਸੈਯਾ॥
ਜਾਨਕੀਕੇਜੀਅਜੋਚੁਨਹੀਨਸੀਕੋਚਨਹੀ

ਧਿਤੁਦੇਹਗਾਵਾਈ॥ਦੇਸਤਜੇਲੀਚਿਭੇਜ
ਤਪੋਧਨਕੇਕਈਕੀਨਗਨੀਕਭਵਾਈ॥ਜੇ
ਸੀਕਛੁਦਿਨਰੈਨਬਸੈਜਨਿਬੀਰਬਭੀਖਨ
ਕੀਦੁਚਿਤਾਈ॥ਪ੍ਰਨਨਿਸੀਕਤਜੇਤੁਮਰੀਕ
ਭੁਦੇਦਿਨਲੀਕਨਪਾਈ॥੪੩॥ **ਦੇਹਗਾ॥**
ਲਛਮਨਨਿਪਟਮਨੀਤਕਰਗਾਏਛਾਡਿਰ
ਨਸੋਹਿ॥ਅਬਰਖਨਾਖਮਨਾਖਸੋਯੋਤਵ

੩੮੭

ਤਰੇ ਤੇਰੇ ੪੪। **ਸਵੈਆ** ॥ ਜਾਨਤੁ ਹੋ ਮਨ ਮੇਸੁ ਨਿ
ਬੀਰਨ ਤੇ ਬਿਨੁ ਬਾਂਨੁ ਰਦੇ ਕਲਰੈ ॥ ਭਾਜਿ ਹੋਰ
ਪ੍ਰਕੇ ਕਲ ਕੇ ਦੁਖਿ ਹੈ ਮਾ ਵਿਹੋ ਤਬ ਮੇ ਦੁਖ ਸੀ
ਅਮਰੈ ਨਹੀ ਝੂਠੀ ਕਹੀ ਕਬਹੂੰ ਅਖ ਤੇ ਇਹ
ਝੂਠੀ ਤੇਰਾ ਪ੍ਰਬੀਰ ਰੂਰੈ ॥ ਜਿਨ ਦੇਹ ਤਜੈ ਤੁ
ਲੈ ਜਬ ਲੈਨ ਬਭੀ ਪਨ ਜਾਇ ਕੈ ਰਜੁ ਕਰੈ ॥
੪੫। **ਕਬਿਹ** ॥ ਛਾਡੁ ਜੋ ਨਿਜ ਦੇਸੁ ਕੀ ਚਿਤੁ ਪ

ਸੀਕੋਭੇਜਦੇਖਰਾਵਨਨਰੇਜਮਤਿਰਾਕਸਕੋ
ਡੀਲਹੈਮਮਗਦਨਦੀਸੈਭਖਾਧਾਇਨਤੇਘ
ਨੇਦੁਮਖਨਕੇਮਾਰੋਲਾਰੋਲੋਹੁਨਿਕੋਡੀਲਹੈ
ਭਾਈਲਛਮਨਮਬਹੋਤਹੈਹਸਾਈਕਹਿਕ
ਹਾਝੀਮਮਾਈਮੇਰੋਝਾਤੁਲਖਸੀਲਹੈਮਰੋ
ਵੈਰਖੁਰਾਇਗਾਇਗਾਇਨਉਪਾਇਮੋਰਤੋ
ਬਿਨਸਗਾਇਕੋਨਮਜੁਨਲਨੀਲਹੈ ॥ ੬ ॥

੩੮੮

ਖੀ

ਕਾਬਿਰੁ॥ ਪਾਛਲੀਤੇਮੇਸੀਬਾਡਿਤੇਸੀ
ਕੀਨੀਮੇਰੇਮੀਤਪ੍ਰੀਤਿਪ੍ਰਗਟਾਈਜੈਸੇਹੈਨ
ਸਮਿਕੋਕਕੋਪਾਹਿਲੇਖਵਾਇਫਲਸੇਜ
ਕੋਬਿਛਾਇਦਲਤਾਂਪਚਰੁਦਾਇਮੋਹਿਪਾ
ਫੇਜਾਤੇਰਿਕਕੋਪਾਕਿਏਜੀਅਪਰੀਬਾਤਹ
ਮਹੈਬਿਮਾਤੁਕੁਤਮੇਸੀਪ੍ਰਗਟਾਵਤਬਛਾ
ਵਤਹੈਸੋਕਕੋਪਾਮਨੁਗੁਨਜਾਰੋਮੇਜੇਮੇਜੇ

ਅਨੁਰਾਗੇ ਬੀਰ ਮੋਹਿ ਛਾਡਿ ਮਾਰੇ ਲਾਗੇ ਜਾ
ਨਸਰ ਲੋਕ ਕੋ ॥੪॥ **ਕਾਬਿਛਾ** ਦਸਰਖ ਜੁ ਕੇ
ਦੇਹ ਤੁਜਾ ਗੇ ਤੇ ਨ ਤੁਜਾ ਗੀ ਤੇ ਤੇ ਮੇ ਮੇ ਚਿਤ ਰਾਖੇ
ਧੇਨ ਰਾਖ ਜੇ ਹੋ ਜਨ ਕੇ ਮੇ ਪਾਛੇ ਬਨ ਮਇ ਬਨ
ਫਲ ਤੇ ਖਵਾਏ ਖਾਇ ਇਤੀ ਪਾਤਿ ਭਾਈ ਕੋਉ
ਤੇਰ ਤਤੁ ਨ ਕਮੇ ਜਾਨ ਕੀ ਹਰਨ ਤੇ ਮਰਨ ਨ ਬਿ
ਚਾਰੇ ਤੇ ਤੇ ਮੇ ਰੇ ਜੀ ਮਕ ਜਰਾ ਖਜੇ ਬਾਨ ਤੇ ਸ

੩੫੫

ਨਕਮੈ॥ ਆਨੁ ਰਖੁ ਬੀਸ ਨਿਰਬੀਸ ਹੋਤੁ ਲਛਮ
ਨਜੈ ਹਥੀ ਕੇਲਾਗੇ ਸਾਧੁ ਛਾਡੈ ਤੈਛ ਨਕਮੈ॥ ੪੮
ਸਵੈਯਾ ਰਵਿਤੇ ਮਨੁ ਆਦਿ ਦਿਲੀ ਪਹੁੰਤੇਰ
ਖੁਤੇ ਅਜੁਤੇ ਕਿਨ ਬੀਸ ਗਯੇ ਛੈ॥ ਹੀਨਿ ਕਲੀਕ
ਸਬੈ ਪ੍ਰਿਤੁ ਸੋਯ ਸਸੇ ਮਾਰਿਯੀ ਤਿਹੁ ਤੀਜ ਗਮੈ॥
ਅਬ ਮੇਰੇ ਕਲੀਕ ਚ ਦੁਜੇ ਸਿਰ ਦੇਖਹੁ ਨਾਰਿਗ
ਈ ਅਰਬੀ ਰਚ ਲੇਨੈ॥ ਬਾਢੀ ਪਿਸੀ ਤਿਹੁ ਲੇਕ

ਧਰਮੀ ਨਿਜੀ ਸਾਮ ਹੋਰ ਖੁਬੀਰ ਕਰਹੈ ॥੪੯॥ ਸ੍ਰੇਯਾ ੩੯੬

ਅੰਧ ਕਹਾਰ ਖੁਨਾ ਬਕਹਾਧਿ ਤੁਬੈ ਨ ਤੇ ਬਨ ਕੇ
ਉਠਿ ਧਾਵੈ ॥ ਰਾਵਨ ਸੀ ਅਹਰੈ ਸੁ ਕਹਾ ਕਾਧ
ਰਾਜ ਸਮਾਜ ਲਏ ਸੀ ਗਾਮਾਵੈ ॥ ਸਿਧ ਪਟੈ ਰ
ਖਬੀਰ ਲਟੈ ਮਾ ਬਿਕ੍ਰਿ ਨਿਘਟੈ ਮਨ ਯੇ ਦੁਖ ਪ
ਵੈ ॥ ਜੋ ਜੀ ਅਮੈ ਸੁਖ ਨੇਹੁ ਨ ਸੁ ਤੁਹੁ ਤੁਹੁ ਸਬੈ ਬਿ

ਧਿਰੇਖਬਨਾਵੈ ੫੦ **ਸੋਰਠਾ** ਆਇਹੋਬਿਧਿਅਤਿ
ਦੁਖਪਾਇਕੈਰੇਵਤੁਕੈਧਰਲੁਠਤਾਤਾਪਾਛੇਰ
ਪਰਾਇਹਨੁਮਾਨਸੋਰਿਸਭਰੇ ੫੧ **ਕਬਿਤੁ**
ਸੀਤਾਰਹੋਰਾਜੁਬਹੋਭਲੀਬਰਿਕੋਊਕਹੋਜੀਸੇ
ਅਗਨਿਗਹੋਰਿਪਨੈਕਨੁਪਿਸਾਇਗੋਜੁਨਰੇਸ
ਮੀਰਜੁਤਪੀਰਸਹੀਜਾਤਨਹੀਜਹਾਮੇਰੇਬੀਰਰ ੩

ਅਬੀਰਤੁਹਾਜਾਇਗੋਇਕਾਫਿਨਬਿਨ
ਲਛਮਨਪਾਯੋਪਾਨਰਿਨਬਿਨਦੀਨੇਰਾਮ
ਚੰਦਕੈਸੇਕੈਸਿਰਾਇਗੋਤੁਭੇਸੇਸਬਹੀ
ਸੇਰਾਮਰਾਮਕਹਿਰਾਵਨਤਿਹਾਰੇਕਿਹਲੇ
ਏਨਿਜਕਾਇਗੋਪੁਪੁ **ਸਵੈਯਾ** ਸਮਾ
ਨਿਜਚੇਕਾਧਿਮੰਤੁਲੁਕਾਲਸੁਮਾਰਪਰੇਰਨ
ਕਾਮਨਾਮਾਵੈਗੋਬਲਵੈਤਬਤੋਹਨੁਵੈਤਗੋ

੩੯੧

ਭਾਜਕੈ ਨਿਜ ਪਾਨ ਬਚਾਵੈ ਪੜਾ ਬਿਨਾ ਅੰਤੁ
ਦੁਖੀ ਇਹੁ ਭੁਤੁ ਤਸਾ ਮਕਹਾ ਭਰਖੈ ਅਬਧ
ਵੈ ਬੀਰ ਬਿਨਾ ਅਬ ਬੀਰ ਕੇ ਪੁਨ ਨਿਕੋਰ ਅ
ਬੀਰ ਹਿ ਅਗਨਿ ਮਿਲਾਵੈ ॥੫੬॥ **ਕਾ ਬਿਤੁ ॥**
ਕੇ ਕਈ ਕੇ ਪੁਤ ਲਛਮ ਨ ਜੂ ਕੇ ਛੁਰਿ ਰਨ ਤੇ
ਰੀਜ ਜੇ ਪਵਨ ਪੁਤ ਕੈ ਸੇ ਅਖ ਮੇਰ ਤੇ ਸੇ ਹਥੀ
ਕੇ ਪਾਉ ਲੀ ਕਰਾਉ ਕੇ ਨਹੇ ਨਦੇ ਤੇ ਰਾਵਨ ਕੇ ਦ

ਲਮੇਸਮੁੰਦ੍ਰਬਿਸੁਪੋਲਤੋਯੇਕਹੀਸਰਾਜਨ
ਕੇਜੇਰਪਾਕਸਾਸਨਕੋਆਸਨਗਿਰਾਇਕ
ਮਲਾਸਨਤੇਜੇਰਤੋਗਾਰਤੇਗਾਰਬਦਸ
ਕੰਧਰਕੋਸਬੈਆਜੁਹੁਤੇਨਭਰਬਨਭਰਬ
ਜਾਇਤੇਰਤੋ੫੧ **ਸਵੈਯਾ** ਨਾਰਿਗਈ
ਅਰਬੀਰਗਿਰਾਜੇਰਨਹੀਮਨਤੇਸਬਥਾਤਨਿ
ਹਾਰੋਗਾਰਾਵਨਕੇਦ੍ਰਿਵੁਬਾਨਨਤੇਕਪਿਮੰਡੁਲ

ਭੂਮਿਪਰੋਨਸੀਭੁਬੋ। ਏਕਹੁਤੇਹਨੁਮਾਨਬਲੀ
ਤਿਨਹੇਜੀਮਮੇਇਹਭਾਂਤਾਇੰਚਾਕੋਆ
ਸਰਹੀਗੁਰੂਸਨਰਾਮਸਰਾਸਨਤੁਰਿ
ਕੈਮਾਸਨਮਾਰੋ॥੫੮॥ ਹਨੁਮਾਨੇਵਾਰਾਏ
ਹਰਾਹਨੁਜਾਨਾਮਪਰਾਧਨਿਜਸਨਖਖਕ
ਰਤੁਨਿਤ੍ਰੀਠਿ। ਭਰਖਤੁਜਾਬਲੁਸਦਨਸੁ
ਨਿਸਨਰਿਸਮਾਰਤੁਨੀਠਿ॥੫੯॥ ਸੋਰਠਾ॥

ਅਲੀਨੁ ਰਿਸਾਇ ਬਦਨ ਨਾਇ ਠਾਢੇ ਭਯੋ ਪਰ
ਸੇਕਹਾ ਬਸਾਇ ਦੀਠ ਭਯੋ ਬਿਨ ਤੀਕਰੈ ੫੯
ਕਥਿਤੁ॥ ਕਾਹੇ ਕੇਕਰ ਰੁਚੇ ਸੁਮੇਦ ਕਨਿਦੇ
ਤਦੇ ਸੁਠੇ ਕਤੇਜੇ ਪੀਠ ਨੈਕ ਕੋਨ ਭਾਤ ਹਾਰਤੇ॥
ਖੇਦ ਲਛਮ ਨਜੁ ਕੀਦੇ ਹਕ ਕਹੇ ਨਦੇ ਤੇ ਨੈਕਤੁ
ਮੇਕਾ ਹੂਹੁ ਕੇ ਸਿਧ ਨਉਤਾਰਤੇ॥ ਅਬ ਲਿਤੇ ਸੀਤ
ਸੁਕੇ ਲੈ ਕੇ ਸੰਗ ਮਹਾਰਾਜ ਭਲੀ ਭਾਤ ਬੈਨਿ

੩੯੩

ਰਬ ਪਾਠੀ ਪਾਠੀ ਪਾਠੀ ਗਾਰਤੋ ਗਾਰਤੋ ਦਸਕ
ਧਰਕੇ ਸਬੈ ਆਜੁ ਜੈ ਸੇਲੀ ਕਦੇ ਕਲੇਈ ਧੋਠਿ ਨਾ
ਸਮੁਲ ਤੇ ਉਪਾਰਿ ਸਿਧ ਪਾਰ ਮੇ ਬਹਾਇ ਦ੍ਰੋਧੇ।
ਰਾਕਸ ਨਿਭਾਰਿ ਕਿਲ ਕਾਰਿ ਸਬ ਕੋ ਪਛਾਰਿ
ਛਿਨ ਹੀ ਮੇਚੀ ਦਸੁ ਧੀਯਾ ਕਰੀ ਕੋਲ ਜਾਇ ਦ੍ਰੋਧੇ
ਜੈ ਤੇਲ ਛੁਰਗਾ ਨਿਮੇਲ ਛੁਮਕੁ ਝੈਰ ਨਸਾਧ
ਰਸੁ ਆਨਿ ਕਹੇ ਸਬ ਕੋ ਜਦੁ ਏ ਦ੍ਰੋਧੇ ਕਾਰੇ

ਕੇਕਮਾਨਬਾਂਨਤਾਰਤਹੋਮਹਾਰਾਜਦੀਜੈਨੈਕ ੩੯੪
ਆਇਸਤੋਰਾਵਨਾਰਿਗਾਇਦਯੋ ੬੦ ਰਾਮ
ਚੰਦਵਾਚਾਦੋਹਰਾ ॥ ਹਨੂਮਾਨਏਸਾਂਚੁਸਬਾਜ਼ਿ
ਤੀਕਹੀਤੈਬਾਤਾਰਨਰਾਵਨਫੁਲੇਫਿਰੈਕ
ਰਿਲਛਮਨਕੋਆਤਿ ੬੧ ਸੋਰਠਾ ਚਲੀਕ
ਬਾਬੀਪੀਤਿਦੇਸਦੇਸਪੁਰਪੁਰਨਗਾਰਾਨ
ਰਾਵਨਕੀਜੀਤਰਾਮਚੰਦਹਾਰੇਪ੍ਰਗਟਾ ੬੨।

ਗੁਰੂ ਮਾਨੋ ਵਾਚਾ ਸਦੈ ॥ ਹੈ ਗਈ ਇਕ
ਮਾਚਾ ਨ ਕਹੀ ਪੁਰ ਕੇ ਬਲ ਕੋ ਕਨ ਕਾਨ ਲਹੈ
ਹੈ ॥ ਰਾਵਨ ਮੀ ਚੁ ਕੇਹਾ ਸਪ ਰੋ ਗਿਨ ਤਿਓ
ਲਖਾਨ ਲਹੈ ਨਿਬਹੈ ॥ ਨੀਚ ਬਿਧੀ ਤਕ ਜੇ
ਸਾਜਿ ਲੀ ਲਿਦਿ ਵਾ ਕਰਿ ਕੇ ਪਾ ਨਿਜਾਇ ਗ
ਹੈ ॥ ਤੇ ਕਹਿ ਬੋਠਿ ਸਭੁ ਮਾਹਿ ਰਾਘਵ ਰਾਹ
ਕਹੁ ਦਿਨ ਨਾਹ ਕਹੈ ॥ ੫੨ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ਰਾਵ

ਨਰਹਰਾਮਜੋਲਛਮਨਸਾਜਿਹੋਧੋਗਾਹਨੁਮ
ਬਹਿਜੁਭਿਠੈਗਜਿਨਾਖਸਕੇਚੁਨਮਨਮੇਅ
ਨੋਲਛਮਨਕੇਜੀਵਤਹੀਜਨਕੋਸੁਧਾਸਮਾ
ਨਹਨੁਕੈਬੈਨਾਤੁਭਿਬੀਰਬਿਨੁਛਟਹਿਕੈਨਾ
ਜੈਹਮਾਮਬਜੀਤੁਲੀਕਾਪਤਿਗਬਿਨੁਲਛਮ
ਨਕਹਿਕਾਜਰਾਜਪਤਿਦੈਪਰਕਾਰਚੁਖ
ਨਿਧਿਕੇਪਾਏਗਨੁਮਾਨੁਤੁਹਿਕਹਤੁਜਨਾਏ

੩੮੫

ਜੰਬਿਭੂਤ ਕੇ ਮਾਧਿ ਨ ਨਿਹਾਵੈ ॥ ਮਨੁ ਦੁਖ
ਪਾਇ ਨਹੀ ਚਿਖ ਜਾਵੈ ॥ ਚਿਨ੍ਹ ਭਾਖਾ ਨ ਸੋ
ਮਿਲਿ ਨ ਸੁਹਾਈ ॥ ਧਾਨ ਪਾਨ ਨ ਹਿਸਭੁ
ਬਸਾਈ ॥ ਗਰਿ ਗਾਰ ਬਿਖਰੈ ਤਨੁ ਹਿਰੀ
ਨੀ ॥ ਬਲਛਲ ਕਰਿ ਦਿਨੁ ਤੇਲੀ ਨੀ ॥
ਜੰਨਿ ਧਿਰੇ ਨ ਸਰਾਹੈ ਕਈ ॥ ਜੋ ਬਿਭੂਤ ਬੈ
ਚੀ ਕੇਹੋਈ ॥ ਤਾ ਤੇਲਛਲ ਨ ਬਿਨੁ ਮਥਮ

ਰਉਗਾਕਿਹਾਬਿਧਿਗਾਰਚਿਰਿਮਖਧਰਉ॥੬॥

੩੫੬

੩॥ ਰਾਮਚੰਦ੍ਰਾਚਾਰ॥ ਦੇਹਰਾ॥ ਮੇਰੇਪਾਛੇ

ਪਵਨਸੁਤਸੋਜੀਵੈਸਾਮਨਾਰਿ॥ ਤੇਲੇਘਰ

ਪਹਰਾਈ॥ ਮਹੁਲੀਕਾਧਤਿਕੋਮਾਰਿ॥੬੪॥

ਰਾਮਚੰਦ੍ਰਾਚਾਰ॥ ਪਈ॥ ਤਬਹਨਵੀਤਭ

ਰਿਲੀਕੇਨੈਨਾ॥ ਪਚਮਿ॥ ਪਾਉਬੋਲੇ॥ ਅਖਬੈ

ਨਾਂ॥ ਜੀਕਫੁ॥ ਮਾਗਾ॥ ਦੇਹੁ॥ ਕਰਉ॥ ਕਹੇ॥

ਇਲਿਕਾਜੇਲਰਉਪਾਧਿਅੰਨਿਲਲੁਮਮੇਲ
ਤਨਮੇਲੋਜੇਲਰਿਮਾਰੇਤਜੀਪਰਖੇਲੋਤਬ
ਬੋਲੇਰਖਪਤਿਜੁਖਦਾਈਜੇਹੋਕਹੋਕਰਹੁ
ਕਾਧਿਗਈਬੈਦਗਜਲੀਕਾਗਢਰਹਈ
ਨਮਜੁਖੇਨਸਗਲਜਗੁਕਹਈਪਟਤਰ
ਆਜੁਪਨੀਤਰਦੀਜੇਤਾਂਕਹੁਅਬਹਿਮ
ਨਿਜੁਖਲੀਜੇਜੇਵਹੁਕਹੈਜੁਕਰਹਿਉਪਾ

ਈਸਤਿਬਚਨਤਾਕੇਨਮਿਹਾਈਗਹਨੁਮ
ਨਹਿਨਹੀਮੇਕੀਨੋਆਨਸੁਖੇਨਸੇਵਤੇਈ
ਨੋ॥੬੫॥ **ਦੇਹਰਾ** ਗਹਨੁਮਾਨਕੇਪਾਨਦੇਰਪੁ
ਪਤਿਜੁਕੇਪਾਇਗੈਲਛਮਨਪਗਤੁਰਮਰੇ
ਕੈਅਬਦੇਹਜੀਆਇ॥੬੬॥ **ਜੋਪਈ** ਤਾ
ਦਿਗਕਪਿਕੋਉਨਪਠਾਯੋਪਕਰਿਪਾਉ
ਰਪੁਬੀਰਜਥਾਯੋਉਠਤੁਸਖੇਨਦੰਡਵੀਤ

੩੫

ਕੀਨੋ ਅਸੀਰ ਅਸੀਰ ਚੰਦਮਾ ਦੀਨੋ ਅਪਕਰ ਬਾ
ਹਿਲੁ ਮਨ ਦਰਸਾਏ ਅੰਗ ਅੰਗ ਕੇ ਘਾ
ਉਦਿ ਖਾਏ ਪਾਨਿ ਪਾਨਿ ਰੀਵੁ ਖੇਨੁ ਸਨੁ ਹੈ
ਬੁਟੀ ਕਠਨਿ ਕਗ ਕੇ ਉਧਾਵੈ ਘਰੁ ਚੈ ਨਹੀ ਗ
ਭੁਭੁਤੁ ਹਜਾਈ ਅਬੀ ਚ ਬਸੇ ਆਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾ
ਈ ਮਨੁ ਤੇ ਬੇਗ ਕਠਿਨ ਕੇ ਉਧਾਵੈ ਸੁਰਉ
ਦੇਲ ਰਾਸੇ ਉਨੁ ਆਵੈ ਕੇ ਜਲੁ ਮਨੁ ਜੀਵੈ

ਰਖਾ ਗਈ। ਜਗ ਬੁਟੀ ਤਹ ਕੋਉਂ ਨ ਜਾਈ। ਤਾ
ਮੇਦੁ ਸਟ ਬਹੁ ਤਰਖ ਢਾਰੇ। ਘੋਤ ਘਿਸਾ ਚ ਭੂ
ਮਤ ਢਾਰੇ॥੬॥ **ਸੈਦੋਦਾਚਾ ਦੋਹਰਾ**। ਲ
ਛਮ ਨ ਦੇਖ ਤਾ ਦਿਗ ਭਰ ਤਗਾ ਮ ਦੇਖ ਭਰ
ਝਾਇ। ਨੀ ਜੈ ਨੈ ਨ ਸੁਖੈ ਨ ਕਰਿ ਬੋਲ ਤਮ ਨ
ਪਛੁਤਾਇ॥੬੮॥ **ਦੋਹਰਾ**॥ ਤਿਨ ਤੇ ਕਰ
ਮ ਕਾਲ ਜੋ ਬਚੈ। ਹਿਮ ਸੁੰਦਰ ਤਾ ਮੇ ਪ੍ਰਾਨਿ ਪ

੩੮੨

ਚੈ॥ ਤਾ ਤੇ ਸਬੈ ਕਠਨ ਦੀ ਜਾਨਹੁ॥ ਮੇਰੇ ਬਚਨ ਸ
ਤਿ ਕਾਰਿ ਮਾਨਹੁ॥ ਨਾ ਉਗਾਉ ਪਾਰਿ ਨ ਉਬਤਾਉ
॥ ਬਿਦਾ ਕਰੇ ਤੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਉ॥ ਉਤਰ ਪਿਡ ਦੇ
ਵਾਰਿ ਰਿਕਹ ਹੀ॥ ਬਸਹ ਨ ਦੇ ਵਰਾ ਕਸੇ ਰਹ
ਹੀ॥ ਸਾਠਿ ਲਾਖ ਜੇ ਜਨ ਹੋ ਕੇ ਸਾ॥ ਕੋ ਨ ਜਾਇ
ਜੀਅ ਹੋ ਨ ਭੁਰੇ ਸਾ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਿਜ ਨਹੁ ਜਰੀ ਕੇ
ਉ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਪਾਤਿ ਜੀ ਤੁਮ ਹਿ ਸੁਨਾਉ॥ ਹੋ ਬਿਸ

ਲਬਲੀਉਜਿਮਾਗੀਟੀਪਜੇਤਿਜੇਜੇਰੇਓ ੩੫੫
ਪਾਰੀਮਬਿਨਚਵਿਉਦੈਜਗੀਜੇਮਾਵੈਅ
ਸਿਲਛਮਨਕੇਮੀਗਲਗਾਵੈਤਬਹੀਜੀਮੇ
ਮੁਰਛਾਤਾਰੀਉਠਿਲਛਮਨਚਰਨਨਕੇਲ
ਗੈਲਾਖਧਨੀਰੁਰਜੇਚਾਲਿਮਾਵੈਤਾਬੂਟੀ
ਬਿਨੁਤੇਨਜਾਵੈਅਨਿਬਿਧਾਤਾਜੇਉਪਚਰੇ
ਜਾਇਨਸਕੈਸੀਗਜੇਈਜਰੇਜੀਅਨਉਪਾ

ਇਕਹੋਮੇਸੋਈ। ਤੁਮਦੀਸੁਰਤਮਤੇਸਭਹੋ
ਈ। ਬਾਤੈਕਰਤਨਬੀਤੀਪਰੀ। ਤਬਸੁਖੇਨ
ਅਨਿਬਿਨਤੀਕਰੀ। ਸੁਕੋਜੁਮੇਹਿ। ਇਗਲੇ
ਆਯੋ। ਤਬਹਨੁਮਾਨਰਾਮਦਰਸਾਯੋਦਰ
ਸਨਦੇਖਬਹੁਰਿਸੋਕਰੈ। ਯਹਮਨਕਰੈਤਪਵ
ਨੈਗਰੈ। ਅਮਰਭੁਰੇਸੋਜਾਕੇਆਵੈ। ਤਾਹਿਕੇ
ਮਹਾਰਾਜਪਠਾਵੈ। ਤਾਪਰਜੈਕਸੁਖੇਨਜੁ

ਵਾਯੈ ਗੁਰੂਮਾਨੁ ਛਿਨੁ ਮੇਘੁ ਚਾਯੈ ਕਾਧਿ ੪੦੦
ਮਾਯਾ ਸੁਖੈ ਨ ਕੁਮਾਯੈ ਸੋਇ ਰਹੇ ਜਨੁ ਸੁਖ
ਨੇਮਾਯੈ ੬੬੬ ਰੋਗਗਾ ਇਹ ਬਿਧਿ ਬੁ
ਟੀਸ ਮਝ ਲੈ ਗੁਰੂਮਾਨੁ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਤਾਪੈ ਏ
ਬਿਨੁ ਤੀਕਰੀ ਸਬ ਸੇਖ ਗਾਟ ਸੁਨਾਇ ੭੭੭
ਗੁਮਾਨੈ ਵਾਚਾ ਚੋਪਈ ॥ ਬੈਦ ਕਹੀ ਜੇਈ
ਸਬ ਸੋਕਹੀ ਗਰਾਮ ਮਾਸ ਲਛਮ ਨ ਲੈ ਰਹੀ

ਰਾਮਾਟਹਲਮਮਾਯੋਸਬਕੇਈਗਾਯਾਤੇਪਰੇਟ
ਹਲਨਾਹਿਹੋਈਗਾਯੋਲੇਸੁਰਨਾਨਿਕਸਨਪਾ
ਵੈ। ਜਰੀਉਪਾਰਕੋਨੁਲੈਮਾਵੈ। ਮਮਪਨੇਮ
ਪਨੇਬਲਉਚਰਗੁ। ਰਾਮਕਾਮਕਹਦੀਲਨ
ਕਰਗੁ। ਪੁਤਕੇਕਾਜਨਸੇਵਕਾਮਾਵੈ। ਲੋਕ
ਹਸੀਪਰਲੋਕਹਸਾਵੈ। ਸੀਤਾਕੀਚਿਤ੍ਰਾਕੇ
ਕਾਈਗਾਮਬੰਤੇਮਾਜੁਲਲਫੁਮਨਮਰਈ ੪੦

ਪਤਿਹਿਚੁਨਾਵੈ॥ ਤੀਸਰਾਤਿਬਿਨੁਭਿਰੇਨਾਮ
ਵੈ॥ ਇਦੁਕਾਬਿਦਦਾਇਗਤਿਬਤਾਈ॥ ਮਾ
ਰਗਕੀਕਠਿਨਈਜਨਾਈ॥ ਤੁਬਕਪਿਪ
ਤਿਜੁਗੀਵਚੁਨਾਵੈ॥ ਏਕਰਾਤਿਬਜਿਜੇਦ
ਕਾਲਿਮਾਵੈ॥ ਨਾਲਕਹੀਅਬਖਾਟਿਨਹਿ
ਹੋਈ॥ ਯਾਤੇਬੇਗਨਲਜਾਵੈਕੋਈ॥ ਅੰਗ
ਦਭਿਠਯੇਭੁਭੁਕਿਬਲੁਤੇਲੇ॥ ਪੈਚਪੈਚਰ

ਅਪਤਿਜੋਬੋਲੋਚਾਰਿਪਹਰਿਜੋਮਾਰੋਪਾ ੪੦੨
ਭੀਕਾਲਦੁਪਹਰੀਲੋਪਹਚਾਭੀਜਭੁਕੇ
ਬਚਨਰਾਮਜੀਮਧਾਰੇ। ਮੂਰਹਿਪਰੇਨ
ਬਹੁਰਮੀਭੁਾਰੇ। ਕਪਿਮੰਡੁਲਜੋਬਚਨਉ
ਚਾਰੇ। ਰਖਪਤਿਰਿਦੈਬਨਜਨਮਾਰੇ॥
੨। ਕੋਬੋਲੋਚਾਰਦੇਹਰਾ। ਪਾਨਕੇਪਲ
ਦੈਬੁਟੀਪਾਨਬਚਤੁਹੈਦੇਇ। ਜੋਰਖਪਤਿ

ਜਦੋਂ ਨਹੀਂ ਕਾਤੇ ਪੀਰ ਜੁਗੋਇ १੪ ਏਧਈ
ਪੀਰ ਮਹਿ ਰਹਿ ਪਿਰ ਜੋ ਰਿਨ ਕਲਿ ਕਾਹੀ॥
ਜੀਬ ਕਰੀਯ ਮਾਜੁ ਲੈ ਜਾਹੀ॥ ਤੁਧ ਚਿਰ ਮ
ਜੀ ਮਾ ਕਿਹ ਲੇਖੋ॥ ਲਛਮ ਨ ਕੋਇ ਹ ਬਿਧਿ
ਦੁਖ ਦੇਖੋ॥ ਲਛਮ ਮਾਜ ਜਾਮ ਦੇ ਬਾਕੀ॥ ਭੋਰ
ਹੋਤੁ ਮਿਰ ਲੇਤੁ ਪਿਨਾ ਕੀ॥ ਕਹੀ ਜੁਖੇ ਨ ਕੋਨ
ਦੁਖ ਹਰਈ॥ ਬਹੁਤੁ ਪ੍ਰਿਥਕ ਪਿਕਲ ਕਹ

ਕਰਦੀਆਂ ਕਾਪਿਰਾਨਿਸਹਿਤਰਾਮਬਿਲਖਾ
ਹੀਆਦੋਖਹਨੁਤਨਕਰੀਬਤੁਆਈਆਤੁਮਬਤੁ
ਰਰੁਦੁਕੋਮਾਈਆਹਮਜਾਨੋਜਬਲੀਕਾਦਾਹੀ
ਮਸਿਧਟਾਂਦੁਮੀਮਕੋਜਖਦੀਨੇ ਤੇਰੇਬਲੁ
ਹਮਤਬਹੀਚੀਨੇ ਜਬਜਬਬਿਖਾਤਿਪਰੈਹ
ਮਮਾਈਆਤੁਬਤੁਬਹਨੁਮਾਨਤੇਜਾਈਆਪਵੁ
ਨਪੁਤਤੇਸੋਜਗਕਹਦੀਆਰਾਮਜੁਤਤੇਹੀਤੇ

੪੦੩

ਰਬ ਦੀ ਗਜਬ ਕੇ ਬਲ ਮੇ ਤੁਮਹੀ ਜਨ ਨੇ ਤੁਮਾ ਬਿ
ਨੁਲੁ ਮਨ ਹੋਤੁ ਬਿਰਲੇ। ਅਬ ਹੋ ਕਹੋ ਕੋ ਨ ਜੇ
ਜਾਈ। ਅਬ ਤੁਨਿ ਦਲ ਹਨੁ ਲੇ। ਮਾਈ १੮

ਮਦੀ ਦੇਵਾ ਚਾਕਾ ਬਿਤੁ। ਸੁਰਜੁ ਅਕਾ
ਮਾਪਿਤਾ ਸੁਰਬ ਅਰਬਾ ਸਕੀ। ਕੋ ਕੋ ਨ ਕੀ ਸਰਨਿਤ
ਕੋ ਤੁਬਤਾ। ਇਦੈ। ਤੇ ਸਮਨ ਦੇ ਖਜੇ ਕੋ ਉਮੀਗ
ਦੁਰਗੀ। ਦਦੈ ਉਮਾ ਨਿਨ ਸਕਤ ਕੋ ਉਕਹੇ ਸਰ

ਮਾਇਦੈ॥ ਭੁਰਬਾਥਿ ਦੇਸ ਦੇਸ ਮਾਨੁ ਪਰੇ॥ ੪੪
ਪੁਪਰਮਾਝਧਾਰੁਤੁਤਹੈਨਾਉਪਹੁਚਾਇਦੈ
ਚੇਰੀਗਈਨਾਰਿਬੀਰਖਕੇਰਨਪਨਤੁਰਿ
ਕਹੈਰਖਗਾਇਗਾਇਗਾਇਮੇਸੇਫਰਵਾਇ
ਦੈ॥ ਤੇਰੇਈਭੁਰੇਸੇਤਾਤੇਤੇਸੇਕਹੈਬਾਰਬਾਰ
ਬੀਰਹਨਵੰਤਬਲਵੰਤਬੀਰਜਜਾਇਦੈ॥
੨੯ ਕਾਬਿਤਾ ਤੇਸਮਨਦੇਖਜੋਕਉਮੀਗ

ਦੁਬਰੀਵਦੇਉਆਨਿਸਕਤਸੇਉਕਹੋਸਰ
ਮਾਇਦੀਲਾਇਕਹੋਆਜੁਜੁਸਗਾਇਕਰਬੇ
ਕੀਬਾਕਨਾਤੇਦਈਮੇਰੇਰਬਬੈਠੇਮੈਸੇਪਾਇਦੈ
ਆਹਾਰਜੇਲਿਕਪਾਤਿਸੇਹੋਬਲੀਜਾਤਹਾਬਸੇਹੋ
ਰੰਕਰਖਾਨਾਬਕੀਤੁਬਾਤਨਬਹਾਇਦੈਗੋਤ
ਹੈਕੁਜੁਤਹਨੁਮਾਨਪਰਹੁਤਜਨਿਮਜਨਿਕੇਪੁ
ਤਮੋਸਪੁਤਬੀਰਜਾਇਦੈ ੨੧ ਕਾਬਿਤੁ॥

ਕਹਾਭਯੋਜੋਧੈਖਰਦੁਖਰਬਨਾਇਮਾਰੇਕਹ
ਭਯੋਜੀਤਿਕਾਧਿਸਿਸੁਸੇਬਧਾਦੇਹੈਮਕਹਾਭ
ਯੋਜੋਧੈਕੁਭਕਾਨਕੇਨਿਦਾਨੁਮਾਰਮੇਘਨਾਦਕੇ
ਪਛਾਰਿਸੁਚਮਾਕਹਾਦੇਹੈ।ਜੈਸੇਜੋਗਜਗਤੁਪ
ਤੀਰਥਮਨੇਕਜਪਧੀਮਕੇਭੁਜਨਹੀਕਰਕਾਰੇਕ
ਮਮਾਦੇਹੈ।ਤੈਸੇਬਿਨੁਲਛਮਨਲੱਛਮਨਪ
ਕੋਦੁਖਪੀਛਬਿਨੁਜੈਸੇਪੰਛੀਮੇਸੇਦੁਖਪਾਦੇ

੪੦੫

ਹੈ॥ ੫੩ **ਸਦ੍ਰੁਸਾ** ॥ ਦੇਖਿਹੁ ਯਹ ਕੋ ਨ ਸਮੇ
ਅਬ ਤੇ ਬਲ ਕੀ ਬਰੀ ਅਬ ਤੇ ਦੇਹੀ ਅਜੇ ਲਗਿ
ਬੀਰਨ ਜੁਰ ਉਦੈ ਤੇ ਲੇਲਾ ਅਇਸ ਜੀਵਾਨ ਪ੍ਰ
ਨ ਸਨੇਹੀ ॥ ਬੀਰ ਪਰੇਜ ਸਮੇਰਨ ਭੁਮਾ ਜਿਲਾ
ਇਉ ਭੈ ਮਿਲ ਬਾਂਟਿ ਨ ਲੇਹੀ ॥ ਹੈ ਤਿਹ ਲੋਕ
ਕੀ ਪੀਰ ਕੀ ਭੀਰ ਪਰੀ ਜੁਸ ਹੀਰ ਪ੍ਰ ਬੀਰ ਕੀ
ਦੇਹੀ ॥ ੫੩ **ਸਦ੍ਰੁਸਾ** ॥ ਜੇ ਫਿਤੁ ਚਿਰਿ ਨਿਹ

ਰਤਹੋਜੋਈਸਾਜੁਲਗੈਬਹੁਤੈਸਰਮੇਹੈ। ਸੀ ੪੦੬
ਅਨਰਾਖਿਸਕੀਬਨਮੇਯਹਰਾਜਬਡੇਕਿ
ਹਭਾਤੁਕਮੇਹੈ। ਜੇਨੁਭਚਿਰਕਰੋਦਿਗਤੋਰ
ਵਿਜਾਨਕਪੁਤਬਡੇਦੁਖਦੈਹੈ। ਤਾਤੈਰਹੈਮ
ਧਬੀਚਿਹੀਗੁਠਿਭਮੇਜੋਪਰੇਦੁਖਦੇਖਉ
ਹੈਹੈ। ੨੪ **ਚੋਖਈ** ਦੁਹੁਗਾਬਨਮੇਬਦ
ਭਰਹੈਧਰਿ। ਜੁਗਲਕਮਲਜਨੁਚਾਂਦਰ

ਪੈਪਾਰਿਯੋਲੇਚਨ੍ਹੰਦੇਨ੍ਹਿਛੁਰਤੁਕੇਯੋਜ
ਕੁਯਲਚਰਤੁਗਮਰਵਰਜੇਯੋਜਿਥਲ
ਭਾਲਭਿਕਟੀਕੁਮਲਾਨੀਯੋਜਤੁਫਿਰਕ
ਮਕਮਾਨਨਤੁਨੀਕੁਟਿਲਮਲਕੁਯੀਰੈ
ਗਈਯੋਜਨਸੰਘਨਿਰੋਗਾਨਿਰੋਗਾਨਿ
ਗਮੀਗਮਮਜਲਕੁਯਰੋਗਾਨਿਯਤਿਰਿ
ਰਝੁਨਾਜਨ੍ਹੰਦੇਨ੍ਹਿਛੁਰਤੁਕੇਯੋਜ

ਸਿਤਕੋ ਮਾਗੁ ਕਮਲਲਟੇ ਹਿਮਾਰਿਤਕੋ ਛੁ ੪੭
 ਛੇ ਮਾਧਰਨ ਬਿਨੁ ਮਾਧਮੇ ਸੋਗ ਬਿਨੁ ਹੀ ਪਕੇ ਬਿ
 ਬਫਲ ਜੈ ਸੋ ਜੁਗਲ ਜੈ ਘਸੀ ਕੋਚਨ ਮਾਛੇ ॥ ੩
 ਨਕਦਲੀ ਬਿਨੁ ਹੀ ਜਲ ਸੀ ਛੇ ॥ ੪੫ ॥ ਗੁਨੁ ਮਾ
 ਨੇਵਾਚਾ ॥ ਵੇਹਰਾ ਕਾਧਿ ਕੁਲ ਨਿਰਖ ਜੇ ਪਵ
 ਨੁਤੁਤ ਕਾਹੁ ਮੈ ਬਲੁ ਨਾ ਹੀ ਮਾਹੁ ਘੁਪਾ ਤਿਕੀ
 ਦਸਾ ਤੇਰਦਨ ਕਰੇ ਮਨ ਮਾਹਿ ੪੬ ॥ ਚੈ ਪਈ

ਸੀਰਖੁ ਘਟਿ ਬਲੁ ਮਨੁ ਮੇਧਾ ਰੋਗੁ ਭਿਠੈ ਕੈਸੇ
ਭਾਮਾ ਹੋ ਕਿਲਕਾਰੋਗੁ ਮਬ ਤੇਜ ਗੰਧ
ਨ ਤੇ ਬਕੀ ਗੰਧਿ ਨ ਰਾਮ ਚੰਦ ਧਰਮ ਕੀ ਗੰਧ
ਬਝੈ ਸਬ ਕੀ ਆਗਾਧੁ ਭੀ ਸੀਰਖੁ ਬਰਕੇ
ਸੀਸ ਨਿਵਾਉ ਗੰਧਿ ਰੀਦੁ ਰਤੁ ਮਜਬੈ ਬਖਾਨੇ॥
ਆਜੁ ਪਤਾ ਪਰਾਮ ਕੇ ਜਾਨੇ ਜੇ ਕਛੁ ਪਰਖ
ਹੋਇ ਭੁਕਾਰੋ ਲਛਮ ਨ ਖਾਨੁ ਜਾਨੇ ਤੁਰੇ॥

ਬਕੋ ਕਹਾਮ ਬਕੋ ਬੁਝਾਈ। ਜੈਸੇ ਕੁਜੈਰਾ ੪੮
ਮਦੁ ਚਤੁਰਾਈ। ਲਛਮ ਨ ਉਠੈ ਬਹੁਰਾ ਫਿਰਿ
ਲਰੈ। ਤੈਸੇਈ ਹਨੁ ਪਾਨ ਕੋ ਧਰੈ। ਨਾ ਤੇ ਲਛਮ
ਨਸੀਰਾ ਜਿਧਾ ਊ। ਜਮ ਕੋ ਮਗਰਿ ਸੀਰਾ ਲੈ ਮਾਊ
ਇਰਿ ਹਨੁ ਚਰਨ ਨਿਸਿਰ ਪਰਈ। ਮੇਜੀਵ
ਤਪਤ ਕੋ ਦਿਗੁਰਈ। ੪੯ **ਕਾਥਿਤਾ**
ਜੈ ਕਹੈ ਤੇਜਹਾ ਤੇ ਨਿਕਾਜੇ ਦੇਵ ਦਾਨ ਸਾਲਿ

ਭਿਰਠੈਰਪਹੁਚਿਕੈਦੇਕਲਾਬਿਲੋਇਲੋਗੇ
ਕੋਹੋਤੁਜਾਇਦੇਵੁਲੋਕਰੋਕੋਸਬੈਦੇਵੁਜੁਧੇ
ਦੋਹਿਦੋਹਿਨਗਦੇਹਿਧਾਤਿਧਾਇਲੋਕਾਕੋਹੋ
ਭਿਗਿਧਾਟੁਰੁਪਾਰਕੋਕਪਾਟਠੈਕਿਧੋਰਖਜਾ
ਨਾਉਕੋਹੋਤੁਭਿਖਾਰੀਹੋਇਲੋਗੇਕੋਹੋਤੁ
ਸਾਤਹੁਪਤਾਲਚਾਲਮੇਲੇਰਾਮਜੈਕੋਹੋਤੁ
ਭਧਾਕਰਕੋਨਿਚੋਇਦੋ॥੮੭॥ ਚੋਪਈ॥

ਜੋਗਿਰਿਕਹੋਸੁਖੇਨਸਭਾਰੋਜੋਗਿਰਤੇਨੇ ੪੬
ਨਨਕੇਮਾਰੋਬਡੀਰਾਤਤਾਤੇਨਹੀਧਾਉ॥
ਪਰੀਪਾਉਮੇਲੇਹੀਮਾਉਲਲੁਮਨਕੀਚਿ
ਤਮਤਕਰਹੁਜਗਹੁਪਾਨਨਾਖਜਿਨਤਰਹੁ
॥ਚਲੇਮਬਹਿਜੋਮਾਰਜਾਪਾਉਤੇਉਘਤ
ਰਹਦੇਈਧਾਉਸੁਸਭੁਕੇਧੀਰਜਨੀਮਾਮਾ
ਯੋਉਘਰੇਨੈਨਕਮਲਰਵਿਪਾਯੋਜਹੁਹਨੁ

ਅਤਿਕਾਲ ਨਕੀਜੈ ਪਾਨ ਦਾਨੁ ਲਛਮ ਨ ਕੋਈ
ਜੈ ਤੂੰ ਮੈ ਹਿਚਲ ਤਾ ਮਾਈ ਸੁਪਥਾ ਤਾ ਨਰ
ਰਿਸੈ ਪਿਕੈ ਸੱਲ ਜਾ ਮਾਤਾ ॥੧੮੮॥ ਏਹ ਰਾਗ
ਗਇ ਤਤੇ ਜਾ ਤਪੁ ਬੀਨ ਕਾ ਪਿਉ ਨਹਿ ਮਿਲਹੁ
ਜਿਨ ਜਾਇ ਚੋਪਈ ਗਮ ਲਿਤਿ ਨ ਕੀਕਸ
ਲਾਤਾ ਹਿਲੀ ਜੈ ਤਬ ਮਾਵਨ ਕੋਇ ਤਮ ਨੁਕੀ
ਜੈ ਯਸੁ ਸੁਨਹੁ ਪਵਨ ਵੈਗਾ ਜੈ ਰਾਮ ਚਰ

ਨਘਰਮਾਥੋਲੋਠੈਕਿਧੀਠਿਮੁਖਿਚੁਬੰਜੇਰ ੪੧੦
ਘਪਤਿਗਮੇਚਰਨਨਮੇਸਦਾਰਹੋਮਤਿਗਬਹੁ
ਰਸੁਰੀਵਾਮ ਸਖਾਦਾਈਗਰਹੁਮਾਨੁਤੇਤੇ
ਨਹਿਨਈਗਸਬ ਸੇਰਾਮਰਾਮਕਹਿਲ
ਈਗਉਤੋਹਨੁਨਾਦੇਖਾਈਦਈਗਨੁਭੁਸੇ
ਮਿਲਿਜੇਜਾਇਹਨਮਤਿਗਾਬਤੋਬਤੋਚੁਰਨ
ਕੋਹਿਤੁਗਜੇਮਾਰਗਮੇਬਿਘਨੁਪਸਾਰੈਏਕ

ਚਧੇਟਚੋਖੀਡਾਰੀਆਪਨਤਜੈਜਾਕੋਕਾਧਿਤਾਟੈ
ਜੈਜੈਧਰਮਧਾਪਕੋਕਾਟੈ ੨੦ ਦੋਹਰਾ ਗਬਿਛ
ਕੋਹਰੁਮਤੁਰਾਮਸੇਸੀਲਛਮ ਨਕੋਹੇਤਾਜੈਜੈ
ਮਕਰਮਲੀਨਸੇਸੁਖ ਨਦਿਖਾਈਦੇਤਾ
੨੧ ਜੋਪਈਦੇਕਮਹੁਰਤਿਮੇਉਤਿਗਮਾਯੋ
ਤਾਪਰਬਤਪਰਪਾਉਟਿਕਾਯੋਗਤਿਹਬੁਟੀ
ਕੋਸੇਧਨਲਗਾਯੋਸਬਦੇਕੋਜਬਸੋਮਨੁਰਾ

ਰਜੋਗਕੋਨਤੁਜੋਕਾਕੋਲੈਜਾਉ॥ ਤੁਸੈਜੋਲਛ ੪੧੧
ਮਨਰਵਿਖਾਉ॥ ਤੁਬਖਿਸਾਇਉਤਰਕਹਕਰੇ॥
ਰਖਪਤਿਕੋਧਮਗਾਨਿਤੇਜਰੇ॥ ਬੁਝੈਕਾਹਿ
ਸੀਗਕੋਉਲਹੀ॥ ਉਤਰੈਚਢੈਗਟੀਮਨਮਾਹੀ॥
ਅਟਕਜੋਜੀ॥ ਮਮੈਬਡੋਕੁਲੇਖਜੋ॥ ਆਇਤੁਕਿਰੁ
ਸੁਪਨੁਸਾਮਿ॥ ਝਾਦੇਖਜੋ॥ ਕਾਲੁਤੁਜੀਗਰਾਹਿਜੋ
ਲਾਪਟਾਹੀ॥ ਬਾਮਮੀਗਾਸਬਰਾਜੋਚਬਾਈ॥

ਜਗਤੁ ਕੋ ਸਲਾਜਾਏ ਧਾਈ ਗਯਾ ਪਨ ਕਰਾਏ ਇਹ
ਉਤਰਨਾ ਧਾਈ ॥ ੨੩ ॥ ਕੋ ਸਲਾਜਾ ਦੁਆਰਾ ਦੇਹ ਰਾਗ
ਸੁਨਤੁ ਨੈਨ ਜਲ ਉਤਰਿ ਲਏ ਕੋ ਸਲਾਜਾ ਦੁਖ ਪਾ
ਇਹ ਉਠਿ ਬੈਠਾ ਪੰਜ ਕਤਾਜੇ ਉਗਤਿ ਬਸ ਸਿਟ ਬੁ
ਲਾਇ ॥ ੨੩ ॥ ਚੋਧ ਧਾਈ ਗਤਿ ਨ ਸੋਧ ਪਨ ਸੁਸਾਇ
ਕਹੈ ਤਿਨਾ ਗਇਹ ਬਿਧ ਦੇਖੇ ਸੁਧ ਨਾਗ ਮਧਰਿ
ਇਨਾ ਤਬ ਰਿਖ ਕਹੈ ਬਿਚਰਿ ਸੁਨਾਏ ਗਯਾ

ਮਾਝਰੀਸ੍ਵਪਨਾਇਨਪਾਏ॥ ਰਾਮਲਖਨਹੁਜੈ ੪੧੨
ਕੁਸਰਾਤਾਹੈਯਹਸੁਪਨਬਡੇਦੁਖਦਾਤਾ॥ ਤਬ
ਲਾਗੀਹੈਮਜਰਾਜਾਪਕਰਹੀ॥ ਬੇਦਮੰਡਿਥਿਧਿਜੈ
ਉਚਰਹੀ॥ ਭਰਤਿਪਨਖਸਰਲੈਰਖਵਾਰੈ॥ ਬਿ
ਅਨਕਰੈਤਾਹੀਤੁਮਮਾਰੈ॥ ਇਹਬਿਧਿਕਥਾਮ
ਜੈਧਜਾਭਈ॥ ਹਨੁਮਾਨਮੇਰੈਮਤਠਈ॥ ਲੈਪ
ਰਬਤਮਕਚਲੇਉਭਾਈ॥ ਜਰੀਦੇਖਲੈਰੈਰ

ਅਰਾਈਗਮੋਰੋਕੋਨੁਜੀਮਚਹਿਕਰਈਗਸਭਾਗੀ
ਰਤੇਲਛਮਨੁਨਹਿਮਰਈ॥੯੪॥ਦੋਹਰਗਾਲੈਉ
ਪਾਰਗਿਰਕਰਪਵੇਪਵਨੁਪੁਤਪੁਚੰਡਾਗਨਿਸਰ
ਜੋਧਜਾਕੋਚਲਯੋਚਾਰਬਕੀਯੋਭੁਜਦੰਡਾਗਭਰ
ਬੋਹਾਚਾਥੋਪਈ॥ਨੈਨਨਧਜਾਨੁਭਰਧਨੁਭਲਾ
ਯੋਯਹਕੋਉਬਿਖਨਕਰਨਕੋਆਯੋਗਜਿਨਨਿ
ਸਮਾਤਾਤੁਸੀਹਮਾਰੀ॥ਜਾਕੇਕਸਕਰੀਰਖਦਾ

ਗੰਗੇਸਰਗਰਬਿਘਨਕੋਮਾਯੋਗਤੰਨਬਾਨਕ ੪੧੩
ਰਿਸ਼ੋਧਚਲਾਯੋਲਗਾਯੋਭਲਮੇਉਤਰੈਭੂਰ
ਯੋਗਨੁਮਾਨਬਾਦਰਜਯੋਰੁਯੋਗਰਾਮਰਾਮਮੁ
ਖਤੇਉਚਰਈਗਲਾਭੂਮਾਨੁਪਾਨੁਭੂਟਨਤੇਰੁਰ
ਈਗਰਾਏਸਗਲਤਾਕੀਛਿਰਾਏਰੀਗਜਾਗੇ
ਸਬੈਪਰੀਖਰਰੋਰੀਗਚਰਨਸਬੈਜਾਤਹੀਲਾਗੇ
ਰਾਮਨਾਮਮੁਨਕੋਮਨੁਰਾਗੇਬੁਝੀਕਸਲਕੋਨਤੁ

ਆਹੀਯਕਤਕੋਉਡਾਮਬਕਤਕੋਛਾਹੀ॥੫੬॥ਦੋਹ
ਰਾਗਮਨਾਮਤੈਸੁਖਕਹੋਤੋਹਮਛਾਬੁਤਤੇਹਿ॥ਬਿ
ਨੁਯਾਭੁਜਨਬਚੈਨਹੀਸਿਵਦੁਰਪਤਸੇਹੋਇ॥
੫੭॥ਹਨੁਮਾਨੋਵਾਚਾਚੈਪਈ॥ਜੁਨਹੁਭਰਬਤੁ
ਮਸੇਸਬਕਹੋ॥ਪਾਉਸੁਮਾਰਨੀਮਤੁਜੋਰਹੋ॥ਨ
ਮਹਨੁਸਭੁਸਗਉਚਰੈ॥ਮਾਪਨੋਛਾਨਿਰਾਮ
ਹਿਤਕਰੈ॥ਸੇਰਪਾਤਿਛੀਕਾਪਰਿਧਾਏ॥ਸਿ

ਲਿਖੀ ਵਿਸਮੁਖ ਪਾਠਯੋ ਤਹਾ ਲੁਪ ਮੇਸੇ ਕੁਛੁ ੪੧੪
ਭਯੋ ਕੀਤ ਕਰਨ ਜਮ ਪਰ ਕੇ ਗਯੋ ਮੇਘ ਨਾਰ
ਤਾ ਤੇ ਪਾਨਿ ਮਾਰੋ ਗਾਵਨ ਕੇ ਪਕੀਯੋ ਤਿਨ ਭੁਵੇ
ਤਾਹਿ ਕੁਛੁ ਨਿਸਾ ਦਿਨ ਨਹਿ ਸੁਝੈ ਲਗੀ ਸੇਹ ਬੀ
ਲਛਮ ਨਹੁ ਝੋਗਾ ਮੰਗੁ ਬਿਸਥਾਰ ਕਥਾ ਸੈ ਕਰੈ
ਉਦੇਹੋ ਤਸੁ ਰਜ ਤੇ ਰੰਗੇ ਤਾਲਛਮ ਨਹਿ ਤ
ਗੀਰ ਗਹਿਲਯੋ ਸੇ ਲਛਮ ਨਹੁ ਮਜੁਰ ਗਾਧਰ

ਯੋ॥ ੯੯ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸੁਰਉਦੈ ਤੇ ਯੋ ਕੁਰੋ ਜੋ ਨਲ
ਕਰੋ ਜਾਉ ॥ ਉਦੈ ਹੋ ਤੁਲਛੁ ਮਨ ਮਰੈ ਤਾ ਤੇ ਬਹਤ
ਤੁਰਾਉ ॥ ੯੯ ॥ ਸੋ ਪਈ ॥ ਬਿਨ ਗਿਰਗਾਏ ਨਲ
ਛੁ ਮਨ ਜੀਵੈ ॥ ਤਾ ਬਿਨ ਰਾਮ ਨ ਪਾਨਾ ਪਾਵੈ ॥ ਉਤ
ਰਾ ਬੀਰ ਬਿਨਾ ਛੁਤੁਤੁਈ ॥ ਮੇਰੇ ਮਾਏ ਕਹਾਹੁਇ
ਗਈ ॥ ਭਰਤ ਕੁਮਾਰ ਬਾਤ ਹੈ ਮੇਰੀ ॥ ਕਰਹੁ ਮ
ਬੈ ॥ ਮਾਵੈ ਜੀ ॥ ਮਜੇ ਸੀ ॥ ਲਛੁ ਮਨ ਬਾਤ ਸੁਨਤ ਸ

ਬਰੇਦੋਗੈਸਲਾਕੈਸਬਹੁਖਧੇਦੋਗਬਚਨਸੁਨਤ ੪੧੫
ਸੁਮਿਤ੍ਰਾਧਈਗਲਛੁਮਨਕੀਮਾਤਿਕਰੀਬਤਾਈਸੇ
ਤੋਮਾਜਸਪੁਤਿਭਈਗਲਛੁਮਨਦੇਹਰਾਮਹਿਤ
ਗਈਗਪ੍ਰਭਕੋਹਿਤਜੇਸੇਦਕਮਰੈਗਤਾਕੀਮਾਤ
ਸੋਕਨਹੀਕਰੈਗੁਰਭਈਕੀਯਹੈਬਤਾਈਪ੍ਰ
ਭਦੇਖਤਰਨਭੂਮਿਜੁਗਾਈਗਰਨਸੇਧੀਠਿਜੁ
ਪ੍ਰਭਕੋਦੇਈਗਤਾਕੋਮਾਸੁਗੀਧਨਹਿਲੇਈਧ

ਨੁਮਾਨਯੋਕਹਿਚਿਜਾਈਗਰਘਪਤਿਜੀਚਿਸਦਾ
ਸੁਖਦਾਈਗਲਛੁਮਨਕੋਕਛੁਸੋਕਨਕੀਜੁਹਾ
ਗਵਨਜੀਤਿਬਡੇਜਸੁਲੀਜਹਾਗਰਨਮੇਬਾਤੁਰੇ
ਤਹੈਦੇਭੁਗਕੈਜੀਤਿਕੈਹਾਰੈਕਭੁਜੀਤਿਪਾਵੈਰ
ਜਬਬਈਗਸਨਮੁਖਭੁਭਿਟੇਵਜਾਈਗਤਾਤਿਮੇ
ਹਿਸੋਕਨਹਿਆਵੈਗਰਘਪਤਿਜੀਮੇਸੋਕਾਬਿ
ਸਰਾਵੈਗਕੋਸਲਜਸੁਰਛਪਰਿਸੋਈਗਲਛੁ

ਮਾਨਿਖੁ ਤਖੁ ਤਕਰਿ ਰੇਈ ਗੁਨਹ ਨੁਮਤਿ ਬਿਸਰ ੪੧੬
ਜਿਨਿ ਜਾਈ ਬੋਲ ਤਨੈ ਨਾਨਿ ਜਲੁ ਨ ਰਹਾਈ॥
ਮੇਰੀ ਕਹੀਰਾ ਮਸੋਕਹੀ ਚਿੰਗੁ ਮਲਲੁ ਮਨ ਬਿਨੁ
ਜੀਅ ਤਨ ਰਹੀ ਚਿੰਗਾ ਫਿਰਿ ਮਾਵਹੁ ਤੇ ਦੇਨੋ ਭਾਈ
ਜੁਝੈ ਰਨ ਸੇਰਾ ਨੀਬ ਝਾਈ ਘਰਹੀ ਚਿਕਾਧਿ ਰਾਨੀ॥
ਠਿਨ ਦੀਝੀ॥ ਜੁਝਿਕਾ ਮਾਮਰ ਜਨ ਜੋ ਕੀਝੀ॥
੧੦੦ ਵੇਹਰਾ ਸੀ ਮਸੋਲਲੁ ਮਨ ਸੋ ਮਲੇ ਤੇ ਮਾ

ਦੁਹਾਇਹਦੇਸਾਬੀਰਤੀਅਭਿਨੁਬਨਭਲੇਕੀਜੈਰੋ
ਰਖਭੇਸਾ॥੧੦੧॥ਚੋਪਈਗੁਬਬਾਨਿਸਟਭਲਕਚਾ
ਹਿਰਚੁਜੇਅਭੋਖਦਬਲਾਹਨੁਮਤੁਕੀਚਿਠਾਛੁਜੇ॥
ਕਹੀਅਮਗੁਕਪਿਅਮਨਿਸਰਖੁਬਰਸਨਾਬਹੁਬਿ
ਧਿਦੁਖਪਾਯੇਕਬਧੈਦਰਸਨਾਰਵਨਕੇਸਿਫਲੇ
ਕਪਠਾਦੁਹਾਸੀਤਾਸਹਿਤਬੇਗਾਘਰਿਅਵਹੁ॥
ਅਮਰੁਭਿਦੁਇਲਛੁਮਨਕੀਲੀਜੈ॥ਅਮਾਇਅ

ਪਨੋਰਾ ਸੁਕੀਰੀਜੈ॥ ਭਰਖ ਜਾਇਚਰਨੁ ਤਬਲ ੪੧੭

ਗੰਯੋ॥ ਤੁਮਰੇ ਦਰਸਨ ਹੀ ਦੁਖ ਭਾਰ ਜੋ॥ ਬਿਨੁ ਜਾਣੇ
ਅਪਰਾਧ ਸਿਵਾਰਹੁ॥ ਜਾਹੁ ਹਨੁਰ ਪ੍ਰਬੀਰ ਨਿਹਾ
ਰਹੁ॥ ਰਖੁ ਪਤਿ ਕੋ ਪਾਲਾ ਗਨ ਕਹੀ॥ ਸਮੁਹਾ ਹਮਧ
ਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤੁ ਤੁਮਰ ਹੀ॥ ਸਮੁਹਾ ਕਹੀ॥ ਸਮੁਹੁ ਭਰਖ
ਮਹਾ ਦੁਖ ਪਾਯੋ॥ ਹੋਲ ਛਮ ਨ ਜੋ ਕਾਮ ਨ ਮਾ
ਯੋ॥ ਸਮੁਹੁ ਵਨ ਕੇ ਮਾਰਿ॥ ਗਿਰਾਵਹੁ॥ ਲਛਮ

ਸੁਹਇਸੀਮਲੈਆਵਹੁਮਰਤਚਕੋਰਨੈਨਬਿਨੁਦੇ
ਏਯਾਬਿਨੁਸਾਸਿਰਾਮਚੰਦਕਿਹਲੇਖੇਚਰਨਕਮ
ਲਲਥਰਾਮਾਦਿਖਾਵੈਤਾਦਿਨਾਭੰਗਾਭਰਖ
ਸੁਖਪਾਵੈਜਲਦਅੰਗਦੇਖੈਜਾਹੀਦਿਨਾਚ
ੜਕਭਰਖਜੀਅਤਾਹੀਫਿਨਾਜਰਤਾਅੰਗਤ
ਬਹੀਸੀਅਰਾਭੂਜਬਭੰਰਖਸੁਰਮਾਹਿਬਿਲ
ਠਾਭੂਬਾਧੀਜਟਸਿਰਤਬਹਿਸੁਧਾਰੇਰਾਖਪ

ਤਿਚਰਨੁ ਪੁਰਿ ਜਬ ਝਾਕੇ ਗਉ ਪਾਰਹਿ ਭਲੇ ਤਬਹਿ ੪੧੮
ਵਿਗਕੇ ਨੇ ਪੁਰ ਚਰਨ ਨ ਕੇ ਕਰੇ ਬਿਛੋਰੇ ਨੇ ਅਮਰਿ
ਸਨੇਹ ਭਲੇ ਤਬ ਲਾਉਗਾ ਜਬ ਸਨੇਹ ਚਰਨ ਨ ਕੇ
ਪਾਉਗਾ ਭਰਬਕ ਮਲ ਭੁਲੇ ਕਿਹ ਲੇਖੇ ਕਮਲ
ਬੰਧੁ ਪਾਪ ਤਿ ਬਿਨੁ ਦੇਖੇ ਅਮਰ ਦੇਖ ਤਹੇ ਦਸਾ
ਹਮਾਰੀ ਗਤੁ ਮਹੇ ਚਤੁਰ ਕਹੇ ਬਿਸਥਾਰੀ ਗਹਨੁ ਮਾ
ਨਤੁ ਨ ਖਲ ਕਤ ਭਯੋਗਾ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਭੂਲ ਜਬ

ਗੋਯੋ ਸੋਚ ਰਹੋ ਮਨ ਮਾਗੁ ਬਿਚਾਰੈ। ਰਖੁ ਪਤਿ
ਭਰਖ ਹਿਨ੍ਯਾਇ ਸੀਲੁ ਰੈ। ਤਉ ਭਰਖ ਕੇ ਬਲ
ਕੋਧੋ। ਬਹੁ ਬਨਾਇ ਰਖੁ ਪਤਿ ਕੋਧੋ ਧੋ। ਹਨੁ ਮਾ
ਨ ਤਬ ਕੋਧੋ ਬਨਾਈ। ਮਬ ਤੇ ਮੋਧੋ ਉਡੇ ਕਨ੍ਯਾ
ਇ। ਯਹ ਗਿਰ ਲੈ ਪਹ ਚਾਵੁ ਹੁਤਗਾ। ਜੁਝੇ
ਲਛਮਨ ਲੀਕਾ ਜਗ। ਜਉ ਰਹਿ ਉਦੈ ਜਾ
ਇਉ ਹਥਾ ਜਾਗ। ਤੇਛਾ ਤੇਹੁ ਲਛਮਨ ਕੀ। ਮਾਮਾ

ਭੋਇਰਿ ਕੋਪ ਕਰੈ ਰਖ ਕਈ ਗਭਰ ਬਖਸ਼ਿ ॥੧੯॥
ਸਬ ਚੈ ਬਰਾਈ ਬਚਨ ਕੇ ਕਈ ਰਾਮ ਲੇ
ਬਨਾ ਕਾਧਿ ਗਤਿ ਭਰ ਬਸੀ ਘੋਲ ਲਛਮਨ
ਭਾਈ ਸੰਕਨ ਮਨ ਮੇਧਰ ਹੀ ਗਮ ਸੇਵਕ ਸ
ਬਭਾ ਤਨ ਭਰ ਹੀ ਗਇ ਗਬਿਧਿ ਭਰ ਬਹਨੁ
ਭਰ ਪਾਯੋ ਭਰ ਬਰਾ ਤਜਨੁ ਤੀਰਲ ਗਾਯੋ
॥੧੯॥ ੨ ਵੇਹਰਾ ਭੁੰਡੁ ਹਮਾਰੇ ਦੇ ਤੇ ਹੋਲ ਲਛਮਨ

ਕੋਊਤਪਾਤਾਏਕਬਾਨਲਾਗੇਹਨੁਕਾਇਰਨੇ
ਬਿਲਲਾਤਾ॥੧੦੩॥ਚੋਪਈਗਾਰਬਕਹੋਕਥਿ
ਤੈਬਲੁਹਾਰੋਗਮਬਤੁਪੈਰਖਦੇਖਹਮਾਰੋ॥
ਸਰੀਰਸਮੇਤਚਾਇਗਹਿਸੇਬਾਨਗਿਏਉ
ਚਲਾਇਬਹੁਰਤੁਜਾਨਾਗਿਬਹੁਰਮੋਹਿਜਿ
ਨਦੇਹਬੁਰਾਈਮੇਰੇਬਚਨਸਾਚਿਕਾਧਿਰਾਈ
ਜਿਤੀਦੁਰਿਤੇਲਾਯੋਹੀਗਿਗਾਤੁਤੀਦੁਰ

ਲੰਕਾ ਪਾਛੇ ਫਿਰਿ ਗਾਜ ਬਕਾਧਿ ਚ ਛੋਕੇ ਕਮਾਲ ੪੨੦
ਢਾਈ ਗਫਿਰਿ ਕਾਧਿ ਕੇ ਜੀਅ ਮੇਸੀਆਈ ਕ
ਹੁੰਗਾਇ ਜੋ ਪਰੇ ਮਕੇਲਾ ਗਫਿਰਿ ਰਖੁ ਪਾਤਿਸੇ
ਮਿਲਨ ਦੁਹੇਲਾ ਗਫਿਰਿ ਕੇਤ ਬਹਿ ਬਤਾਵੈ ਮੇ
ਹੀ ਭਰਬਲੁ ਭਾਨੀ ਕੇਟ ਕਟੇ ਹੀ ਉਤਰ ਬਾਨੁ ਤੇ
ਪਾਇਨੁ ਪਕੇ ਉਤਰੇ ਗਾਰ ਬਾਨੁ ਤੇ ਹਿਨਿ ਭੁਕੇ
੧੦੪ ਗੁਰੂ ਮਨੋਹਰਾ ਦੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਚਰਨ ਬਲ

ਮਨਧਰੋਂ ਤੁਧਾ ਪਹਿਜ ਬੈਸੀ ਦੇਸਾ ਪਲਹੀ ਮੇਫੁਲ
ਹੈ ਕਾਯੇ ਭੁਯੇ ਪਵਨ ਕੇ ਰੇਸਾ ੧੦੫ ਚੋ ਪਈ ਆਉਤ
ਭਰਦੇ ਪਲੀ ਕੋ ਕੇਧਾਯੋ ਭੁਰਨ ਭੁਯੇ ਰਾਮਾ ਦਿਰ
ਆਯੋ ਦੇਖ ਜੇ ਸਬ ਨਿਹਨੁ ਬਡੁ ਭਾਗੀ ਰਾਮਾ
ਠਿਉਤ ਹੀ ਕੋ ਲਾਗੀ ਗਰਿਰ ਸਮੇਤ ਹਨੁ ਮਾਨ ਨਿਹ
ਕੋਰ ਪੁਪਾ ਤਿਉ ਖੁਪਾਯੋ ਜੀਅ ਭਾਰੋ ਜਾ ਦਿਨ
ਬਿਛੁਰੇ ਮੀਤ ਮਿਲਾਹੀ ਤਾ ਦਿਨ ਕੋ ਖੁਭੁ ਰਖਰ ੪੨

ਨਾਹੀ ਹਨੁ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਕੁਸਰਾਤਾ ਲਾਜ ਯੋਜਨੀ ੪੨੧
ਰਾਮ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਗਾਹਿ ਦੇਵਾ ਚਲ ਬੇਗਾਉਣਾ
ਯੋਗ ਦੁਢ ਤਬੁਟੀ ਬਿਲਮ ਨਲਾ ਯੋਗ ਲੇਹੁ ਬੇਗਲਛ
ਮਨ ਕੋ ਜਾਵਹੁ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਦੁਖ ਬਿਸਰਾਵ
ਹੁਸਾਇ ਸਾਸੁ ਹਨੁ ਮਨ ਹਿਕੀਨੇ ਰਾਪ ਪਤਿ ਬੋਲ
ਬਹੁ ਰਸੁ ਪੁਟੀਨੇ ੧੦੬ ਰਾਮ ਚੰਦੇ ਦਾ ਚਾਦੇ ਹਰਾ
ਬੇਦਿ ਚਰਿਅ ਬਤਾਰਿ ਦਸ ਰੂਪੁ ਇਕਾ ਦਸ ਜਾ

ਨਿਹਾਦੁਮਾਦਸਤੁਨਸਮਾਨਨਹਿਤੋਸੇਤੁਹਨੁਮਾਨ
੧੦੭ ਚੋਖਈਏਰਹਨੁਤਬਪਾਇਨਲਾਰਜੇ॥
ਰਖੁਪਾਤਿਦੁਖਮਾਰਿਉਖਲੈਭਾਗੋ॥ ਭੁਜਭ
ਰਿਲਟਕਿਲਿਲਾਰਹਿਉਮੋ॥ ਭੁਦੇਹਰਖਹਿ
ਮਾਦੁਰਭੁਮੋ॥ ਕੀਠਲਗਾਇਰਹੇਹਨੁਮਾਨਹਿ
ਸੋਖੁਖਸੀਰਖੁਪਤਿਹਿਯਾਨਹਾ॥ ਭੁਰਖਸੀਦੇਸ
ਸੁਨਤਉਖਪਾਯੋ॥ ਹਨੁਮਾਨਕੋਬਲਦਰਸਾਯੋ॥

ਤਬਸੀਜੀਵਨਤੇਹਿਮੰਗਾਈ॥ ਘੀਸਤਤੁਹਿਮਾਪਰ ੪੨੨
ਅਰਾਈ॥ ਤਿਹਬਾਸਨਾਮੰਗਾਜਹਸਨੇਲਲਛਮ
ਨਕਛੁਜੀਵਤੁਸੇਜਾਨੇਗੀਏਅਉਜਬਹਿਲ
ਗਾਈ॥ ਲਛਮਨਸ਼ਾਸਨਲਈਜੀਭਾਈਗਾ
ਕਤਬਾਉਜਬੀਜਬਉਕੀ॥ ਰਾਮਰਾਮਲਛਮਨ
ਕਹੈਕੁਕੀ॥ ਉਠਤਕੋਧਕਰਿਬਾਨਸੀਭਾਕੀ॥
ਅਪਤਿਸੋਕਦੁਰਿਕਰਿਕਾਭੁਜਭਰਰਹੈ

ਠਸੇਲਾਈਯਾਤਿਨੀਠਨੈਨਰਹਯੇਛਾਈਯਾਲ
ਛਮਨਘਾਉਪੀਰਸਭੁਖੇਵਹਾਮੇਰੇਹੀਦੇਪਲੀਰਾ
ਪਰਸੇਵਹਾਤੁਮਾਅਤਿਸੁਰਕਹੀਮੁਖਬਨੀਘਾ
ਉਪੀਰਤੁਮਨੈਨਰਜਾਨੀਤਬਲਛਮਨਰਘਾਪ
ਤਿਸੇਕਹੀਘਾਉਪੀਰਸਕੋਨਹੀਦਹੀਕੋਬਲ
ਘਾਉਮੋਹਿਉਨਿਲਾਨਹਾਕਿਹਿਬਿਧਿਪੀਰਸੁ
ਤੁਮਹੀਜਾਨਹਾਯਹਉਪਕਾਰਹੁਕੋਮਾਹੀ

ਸਿਲਹੁਪਸਾਰਿਬਹੁਤੁਮਤਾਹੀ॥੧੦੫॥ਰਾਮਚੇ
ਦੇਵਾਨਾਸ਼ੈਯਾ॥ਕੋਲਾਗਿਹੈਬਰਨੋਹਨੁਮਨ
ਜੁਤੈਹਮਕੋਉਪਕਾਰਕਰੇ॥ਗਭੁਲੀਕਜਰਾਇ
ਦਈਸੀਅਕੀਜੁਧਿਸੀਚਿਕੀਦੇਲੁਖਪੀਜਹ
ਰੇ॥ਬਦਲੇਹਮਦੇਕਕੇਪਾਨਦਦੇਤੁਹਿਤੈਦਿਨ
ਹੀਜਿਰਮੋਰਧਰੇ॥ਜੁਨਿਧੀਨਕੇਖੁਤਰਿਦੀਹ
ਮਹੈ॥ਇਹਲਾਜਾਨੈਨੈਨਨਹੋਤਖਰੇ॥੧੦੬॥

੪੨੩

ਗੁਰਮਾਨੇਦੁਰਾਸਦੈਆਸੀਰਪੁਬੀਰਕਹੀ
ਇਤਨੀਬਲਜਾਉਕਹਾਹਮਕਾਮਕਰੇਗਹਮਤੇ
ਕਾਪਿਹੈਫਲਦੁਲਾਨਿਸੇਚਾਢਿਰੁਖਨਿਰੁਖ
ਨਿਖੇਰੁਰੇਗੁਰੁਜਮੇਰੁਜਲੈਤੁਮਤਾਪਰਨੈ
ਕੁਨਰੀਕਰਨਾਮੁਸਕਾਇਫਰੇਤੇਈਵੈਗਾਏ
ਲਾਖਕਰੋਰਨਕੇਜੇਈਜੇਗਾਰੀਬਨਿਦਾਤ
ਤੇਰੇ॥੧੧੦॥ ਚੈਪਈਤੁਮਹਮਸੇਕਰੀਅਹੁ

ਉਪਕਾਰਾਦਾਸਜਗਨਿਲੀਜੀਅਹੁਸੰਭਾਰਾ ੪੨੪
ਤੁਸੇਰਾਮਬਹੁਰਿਫਿਰਿਕਹੈ। ਹਨੁਮਾਨਪਾਨ
ਨਮੇਰਹੈ। ਜੋਫਿਰਿਮਬਹਿਕਹਤਹੋਤੇਹੀ
ਤੇਲਜਾਉਪਯਤਿਹੈਮੇਹੀ। ਜੋਸੀਸਾਰਰੀਤਿ
ਹੈ। ਸੀਤਾ। ਜੋਉਕਹਤਬਡੀ। ਬਿਪਰੀਤਾ॥੧੧॥
ਰਾਮਚੰਦ੍ਰਦਾਦਾਦੋਹਰਾ। ਬਿਪਤਿਪਰਨ੍ਰ
ਪਸਹਨਕੇਪਹਲੇਕਰਤਾ। ਬਿਚਾਰਾ। ਤਿਹਪੇ

ਛੇਉਪਕਥਕੋਚਾਹਤਧੁਤਿਉਪਕਾਰਾ॥੧੧੨॥
ਪਈਗਤਾਤੇਤੁਮਾਹਿਬਿਪਤਿਮਤਿਹੋਊਹਮ
ਤੁਮਰਹੈਸੁਖੀਮਬਦੇਉਹਿਹਿਬਿਧਿਲਛ
ਮਨਫੇਰਿਜਿਮਾਦੇਅਸੀਰਘਪਤਿਬਹੁਤੇ
ਸੁਖਧਾਏ॥ਜੇਕਥਕਥਾਸੁਨੈਮਨਲਾਈ॥
ਤਿਹਾਬਿਛੁਰੇਮਲਿਹੈਫਿਰਿਉਥੀ॥ਅਸੀਰ
ਅਸੀਰਭਗਤਦਿੜਹੋਈ॥ਸੁਰਜੁਦਤੀਕੋ

ਬਿਰਹਨਹੋਈ। ਸੁਮ ਸੁਮੇਧਕੀ ਨੇਹੁਲੁਲਹੈ ੪੨੫
ਸੋਫਲਹੋਈ ਰਾਮਗੁਨਰਹੈ। ਤੀਰਥਕੋਟਕ
ਰੈਸੋਬਾਰਾ ਸੋਫਲਹੋਈ ਅੰਤੁ ਨਿਸਤਾਰਾਨੇ
ਰਾਚੇਸੋਕਉਕਹੈਕਹਾਵੈ। ਜਨਨੀਜਨਰਬ
ਹਰਿਨਹੀਆਵੈ। ਰਖੁਬਰਕਥਾਪੁਨੀਪੁਸ਼
ਦਾਈ। ਸੇਵਕਹਿਰਦੇਰਾਮਸੁਨਾਈ॥੧੧੩
ਕਬੈਦਾਚਾਨੇਹਰਾ। ਗਵਨਕੋਅਤਿਕੋਖ

ਕਰਿਮਾਰਹਿਰੀਰਖਾਰਾਇ। ਕਥਾਸੁਆਰੀ
ਇਕੀਸੀਤੁਨਹੁਮਨਲਾਇ॥੧੧੪॥ ਗਇਤੁਸੀ
ਰਾਮਗੀਤੇਲਛਮਨਜਿਦਾਇਬੋਨਾਮਤੁਯੇਦ
ਸੋਮਕਿ॥੧੩॥ ਗਾਵਨੇਵਾਚਾਚੋਪਈ। ਲਛਮ
ਮਨਜੀਮਤੁਯੇਸੁਖਭਾਰੀ। ਫੂਲੀਮਨਹੁ
ਰਾਮਸੁਖਬਾਰੀ। ਗਾਵਨਸੁਨਤਮਗਾਵੁਖਪਾ
ਯੋ। ਭਯੋਪਾਤਾਇਕਦੂਤਬਲਯੋ। ਤਾਸੋਕ

ਹੀਬਾਤਸਮਝਾਈ। ਤੁਰਤਾਮਿਧਾਰਹੁਜ਼ਹਾਰ ੪੧੬
ਪੁਰਾਈ। ਜੇਹੋਕਹੈਸੁਜਾਇਸੁਨਾਵਹੁ। ਪੁ
ਨਿਜੋਕਹੈਰਾਮਸੁਨਮਾਵਹੁ। ਬ੍ਰਿਗਪਤਿ
ਜੀਤਪਰਸਤੁਮਪਾਰਯੋਗਤਾਲਗਿਹੋਲਿਕੇ
ਸਪਠਾਯੋਗਤਾਬਦਲੇਜੇਜੀਅਕੇਚਾਹੈ। ਜੇ
ਉਲੀਕਾਪਤਿਬੋਲੁਨਿਬਾਹੈ। ਕਾਰਿਪੁਰਾਮ
ਚਲੇਤੁਬਧਾਈ। ਰਖਪਤਿਚਰਨਨਿਹਾ

ਰੇਜਾਈ। ਕਚਿਖਨਮਚਲੇਤੁਬਧਾਂਈ। ਕਰਿ
ਦੰਤੁਪਾਰਿਕਮਾਦੀਨੀ। ਮਪਨੀ। ਦ੍ਰਿਸਟਸਫ
ਲਸਬਕੀਨੀ॥ ੧॥ ਗਵਨੇਵਚਾ। ਦੇਹਰਗ। ਲੇਹਿ
ਤਛੁਠਾ। ਦੇਹਯੇਚਰਨਨੂੰ। ਠਿਲਗਾ। ਦਿ। ਮੈਂ
ਕਾਪਤਿਕਹੀ। ਹੀਤਿਸਬਕਹੀ। ਸੁਨਾ। ਦਿ॥ ੨॥ ਗ
ਮਚੇਦੇਵਚਾ। ਜੋਰਠਾ। ਬੇਲੀਕਾਪਤਿਦੁਤੁਨੇ
ਕਟਬੈਠਸਮਝਾ। ਦਿਕਾਹੀ। ਸੁਝੇ। ਜਿਤੁਪਰਹਤ

ਲੰਕਾ ਪਾਤਿਕਾ ਹਿਕਰਤੁ ਹੈ ३ ਦੂਤੋ ਵਾਚਾ ਕਾ ਬਿ ੪੩੭
ਤੁਮ ਸੋਨੇ ਕੀ ਅਧਾਰੀ ਖੁਛ ਸੋਲਗਾਇ ਜਾਗੀਐ
ਨਭਾਰੀ ਦੁਖ ਦੀ ਨੋਲੀ ਕਲੇਰਾ ਪਛੁਤਾਤੁ ਹੈ ॥
ਲਤੇ ਉਪਾਗੀਐ ਨਹ ਮਾਰੀ ਅਸੋ ਕਬਾਗੀ ਮੇਸੀ
ਕਰਿਤਾਰੀ ਫੁਲ ਫਲ ਹੈ ਨ ਪਾਤੁ ਹੈ ॥ ਲਛਮਨ
ਜੁਕੀ ਦੇਹਾਇ ਨਹ ਉਬਾਰੀ ਮੇਰ ਸੈਨਾ ਹੁੰਤੁ ॥
ਗੀਸੀ ਪਦਾਤੁ ਨ ਚਬਾਤੁ ਹੈ ਬੈਠਿ ਬੈਠਿ ਮੀਤ

ਨਮੋ ਬੀਤਕੀ ਪਛੀਤ ਨਮੋ ਚੀਤਿ ਚੀਤਿ ਹਨੁ ਮਾ
ਨ ਕਾਟਿ ਕਾਟਿ ਖਾਤੁ ਹੈ ॥੪॥ ਅਨੁਗਾ ਅਨੁਤ ਦੁਤ
ਕੇ ਬਚਨ ਚਤੁਰੁ ਚਿਤੁ ਮੇਹ ਸੇ ਲੋਹ ਤਾਛਾ
ਨੀਲ ਕਮਲ ਜੰਨੁ ਸਰਦ ਸੇ ਤੁਬਾ ਦਰਛਾ ਬਰੀ
ਜੈ ॥ ਦੈਕ ਠਨ ਬਾਤੁ ਮੇਹ ਮਠ ਸੇ ਬਲ ਤੇ ਸ
ਬੈਠਿ ਪਾਇ ਮੇਰਿ ਤਬ ਕੀ ਜੀਏ ਨਹਿ ਦ੍ਰਿਯੇ
ਭੇਦ ਕੁਠਾਰ ਪਾਨ ਕੇ ਲੀਜੀਏ ॥੫॥ ਛੁਪੇ ॥

ਤਿਹੰਮਬਸਰਬਸੁਰਾਮਕਾਜਸੁਰਰਾਜਪ ੪੨੮
ਠਾਯੋਸੋਤ੍ਰਜੀਤੁਮਤਿਨਾਮਪ੍ਰਿਯਮਵਿਜਯ
ਤੁਸੁਹਾਯੋਗਤ੍ਰਿਬਿਧਿਤਾਪਦੁਖਹਰਨਚਰ
ਨਰਪ੍ਰਪਤਿਗਤ੍ਰੀਜੈ॥ ਨੀਲਕਮਲਜਨੁ
ਸਰਦਸੇਤੁਬਾਦਰਫੁਬਿਰੰਜੈ॥ ਫਹਰੇਤਪੁਜਾ
ਹਨੁਏਤਕਪਿਕਿਲਾਕਿਲਾਇਧੁਨੁਉਫੁਲੇ
ਸ੍ਵਸਕੀਤੁਹੀਚਿਬਿਗਸੀਤੁਮਖਤਬਸੁਦੁਤਲਿ

ਕਾਚਲੋ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ਜਾਤਹੀਲੇਹਿਤਾਛਮਿ
ਰੁਕਾਏ ॥ ਲੀਕਾਪਤਿਨੀਕੇਸਲੁ ॥ ਝਾਏ ॥ ਤਾਧਾ
ਛੈਰਾਜਾਹਿਰਿਬੋਲੋ ॥ ਬਲੁਮਨਮਾਹਿਨਿਪਟਿ
ਝਕਝੋਲੋ ॥ ਰਾਮਚੰਦ੍ਰਜਕੇਨਬਿਰਾਜੈ ॥ ਜਾ
ਕੀਧਾਨਿਸਾਵਨਪਨੁਲਾਜੈ ॥ ਯਾਕੇਦੇਖਮਹਾ
ਭਯਾਮਾਵੈ ॥ ਜਤੁਨਤਿਧੁਮਕੇਤੁਦਰਸਾਵੈ
ਭੁਜਦੇਭੁਜਨਬਜ੍ਧਮਾਨਾ ॥ ਚਮਕਨਿਚਪਬੀ

ਜੁਗੀਸਮਾਨਾ ਤਬ ਬੋਲੈ ਮੰਤ੍ਰਿ ਸਿਰਿ ਨਾਈ ॥ ੪੨ ॥
ਹਰਨੁ ਮਾਨ ਕਪਨ ਕੋਰਾਈ ॥ ਜਾ ਕੇ ਚਰਿਤੁ ਸਬੈ
ਤੁਮ ਜਾਨਹੁ ਲੀਕਾ ਬਾਗੁ ਮਰੁ ਸਮੰਦ ਪਛਾ
ਨਹੁ ॥ ਲਛਮਨ ਪਾਨ ਮਾਨਿ ਜਿਨਿ ਦੀਨੈ ॥
ਈਰਖੁ ਪਾਤਿਯੁ ਜਪਾਤਿ ਹੋ ਕੀਨੈ ॥ ੧ ॥ ਦੇਹਰਾ
ਯਹੁ ਜਨਿ ਰਾਵਨ ਲੀਕ ਪਾਤਿਯੁ ਯੋ ਸਮੰਦੁ ਸਮਾ
ਨਾਰਖੁ ਪਾਤਿਯੁ ਰਨ ਸਮਿ ਨਿਰਖ ਲਹਰਿ

ਸਾਸਮਨੁਮਾਨੁ ੨ ਜੋਰਠਾ ਕਛੁ ਰਿਸਕਛੁਮਨੁ
ਦੀਨਚਲੇ ਜਗਮੇਦੇਦਗੀ ॥ ਮਨੁ ਜਤੁਨਜਤੁ
ਹੀਨਜੇ ਉਤਰਤੁਪੁਨਯੇਸੀਸਾ ੨ ॥ ਕਾਬਿ
ਤਾਗਨੀਲੁਨਿਮੀਸੀਹੀਨਜਾਨੀਜੇਸੀਰੁ
ਦੀਰਨਮੇਪਨਾਦਮਾਦਸਬਜੁਝੇਮਨਭਾ
ਵਨੇ ॥ ਮੇਸੀਰਹਿਗਾਦੇਜੈਸੈਤਾਰਧਾਤੁਹੀ
ਨਰੁਖਸਬੈਮੀਰਸਬਹੀਕੋਲਾਗਤੁਤੁਰਾਵ

ਨਾ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੇਸੀ ਤੁਹੈ ਰਾਮੇ ਮਨੁ ਸਰੇ ਸੀਅ ੪੩੦
ਲੇਕੈ ਸੀ ਸੁਕਰੇ ਪਾਗੁ ਰਿਕੇ ਬਿਛੁੜੇ ਨੇ
ਖੁਕੈ ਸੇ ਮਾਰਤੁ ਹੋਏ ਜਾਨਿ ਬਿਤਾਰਤੁ ਹੋ ਸੇ
ਭਗਿ ਜਿਥੈ ਹੈ ਪ੍ਰਾਨੁ ਪਰੈ ਰੋਬ ਚਾਵਨੇ ॥੧੦॥ ਚੋ
ਸੁਨਤੁ ਬਚਨੁ ਜੀਅ ਕ੍ਰੇਸੁ ਬਢਾਯੋ ਮਾਨੁ
ਗਰਜ ਪਾਨੁ ਸੇਖੁ ਸੁਹਾਯੋ ਚਲਯੋ ਚਮ
ਕਰਨ ਕੇ ਸੁਹਾਈ ਗਰਦਿ ਦ੍ਰੁਦੁ ਸਦੁ ਸਬ

ਦੁਬਨਾਈ॥ ਮਾਜੂਨਿ ਦਨ ਕਰੋ ਰਨ ਮਾਹੀ
 ਕੈਰਖਾਪਤਿ ਕੈਰਾਵਨ ਨਾਹੀ॥ ੧੧॥ ਦੇਹਰਾ॥
 ਚਕਤੁ ਭਏ ਸੁਰਨ ਰਾਮ ਸੁਰਖ ਕਿਤੁ ਭ
 ਏਗਵਿਰੀ ਨਾ॥ ਛਕਿਤੁ ਭਏ ਰਨ ਭੂਮਿ ਭਟ
 ਸੀਕਤੁ ਭਏ ਤਿਨੈ ਨਾ॥ ੧੨॥ ਸੋਰਠਾ॥ ਦਸਰਿ
 ਤਾਮਨ ਮਾਹਿਦਸੇ ਚਰਦਸ ਮੁਖ ਕੀਏ॥ ਦਸੇ
 ਦਿਸਾ ਮੁਖ ਨਾਹਿ ਜੇ ਰਖਾਪਤਿ ਚਰਨ ਨਾਖਿ ੪੩

ਮੁਖ ॥ ੧੩ ॥ ਕਾਬਿਤੁ ਏਕਸੀ ਮਓਰਦੁ ਜੇ ਦੇਵ ੪੩੧
ਨਕੇਸੇਰ ਸੁਨਿਤੀ ਸਰੋਤਿ ਨੈ ਨ ਛਾ ਕੇ ਬਰ ਕੇ ਗੁਮ
ਨਹੈ ਨਿਬੋਚਿਤੁ ਭੈਸੇ ਹਨੁ ਮਾਨੁ ਹਿਨਿ ਹਾਰਤੁ
ਹੈ ਪਾਚ ਓਬ ਭੀਖ ਨ ਕੇ ਦੇਖਿ ਰਿਸ ਮਾਨੁ ਹੋਯਾ
ਠੰਭ ਰਿਛੋਹ ਭੋਹ ਸੁਰ ਨਿਪ ਚਾਰਤੁ ਹੈ ਸਾਤੁ ਦੇਸ
ਕੋ ਪਰਾਮ ਚੰਦ ਸੋ ਨਿਦਾਨੁ ਹੋਯਾ ਦੇ ਲਗੈ ਮਨੀਤੁ
ਨੀਤ ਬਾਕੀ ਕਹੈ ਜੀਤਿ ਜੀਤਿ ਦਸੇ ਮੁਖ ਦਸੇ ਓਰ

ਕੀਏ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ॥ ੧੪ ॥ ਸਦੈ ਯਗਾਰਾ ਮਕੀਰਿ
ਤੈ ਬਾਨੁ ਚਲੇ ਚਲਿ ਰਾਵਨੁ ਕੇ ਬਹੁ ਤੇ ਭੁਟ ਪਾਏ
॥ ਫੇਰ ਸਨਾਹਿ ਨਾਮਾਹਿ ਕਰੀ ਫਿਰਿ ਮਾਰਨ ਕੇ
ਨਹੀਂ ਹਾਥ ਭਿਚਾਏ ॥ ਜੇਗਾਜਰਾ ਜਨ ਕੇ ਮ
ਸਵਾਰਗਿ ਰੇਗਾਜ ਕੀ ਉਨ ਪਾਨ ਬਨਾਏ ॥ ਆ
ਨਹੁ ਕਾਮ ਨ ਕੇ ਕੁਚ ਪਾਇ ਲਗਾਇ ਹੀਏ ਬ
ਹੁ ਤੇ ਸੁਖ ਪਾਏ ॥ ੧੫ ॥ ਕਰਖਾ ਬਾਦ ਜੇ ਜੋਧ

ਖਬਲਖਚਤੁਪਲਚਰਬਨਚਰਕਿਲਕਾ ੪੩੨
ਰੋਮੁਗਦਰਮੁਸਲਗੁਰਜਰੋਫਨਗੋਲਾ
ਅਨਤੋਲਸੀਭੁਰੋਮਬਾਨਕਮਾਨਤਿਭੁਲਸੇ
ਹਈਸਨਮੁਖਸੋਤੁਪਚਾਰੈਮਤਿਮੁਖਦਾ
ਲਕਰਾਲਕੋਧਮਨਮਰਿਕਲਫੇਜਬਿਤੁ
ਰੋਮੁਕਤਕਹਦਿਰਦਪਰਤਮੁਭੁਟਕਟਿ
ਰਧਰਮਗਿਛਿਪਾਵੈਮਾਨਹੁਮਨਮਨ

ਗਗਪਗਟਕਗਨਿਜੁਪਭਕੇਦਰਜਾਵੈ॥
ਜੁਝੇਏਕਸੁਰਾਇਨੁਭਾਤਨਿਬਨਾਮੀਗਜ
ਬਛਦੋਗਮਾਨੁਪੁਨਲਗਾਇਖੀਖਉਤਿ
ਦਿਨਮਾਇਮੀਡੁਲਭੇਦੋਗਾਇਕਜੁਝੇਤਰ
ਵਾਰਧਾਰਲਗਾਰਹੀਹੀਏਮਾਧਿਫਾਟੈ॥੩੩॥
ਜਮਜੀਭੁਪਾਨਸੇਖਾਏਫਰਿਫਿਰਿਲੇਹੂਚਾ
ਟੈ॥ਗਾਇਕਜਮਧਰਲਗਾਤੁਹੀਜੁਝੇਫਰਿਨ

ਨਿਕਾਸਨਪਈ ਨਾਨਕੁ ਜਮ ਤਾਨੁ ਕਠਨ ਉਰਗ ੪੩੩
ਤਿਰਹੀ ਯਹ ਉਪਮਾ ਜੀਅਮਾਈ ਬਰਛੀ ਨਿ
ਕਸਦੁ ਸਾਰਗ ਧਿਰ ਭਵਿਛੁ ਬਿਤਰੰਗ ਮਤਿ
ਛੁਟੇ ਗਰਨਿ ਸਰਤਾ ਸੀਚੇ ਸੁਭਟਨ ਕੇ ਜਨੁ ਜਮ
ਅਕਿਰ ਛੁਟੇ ਗਕਟੇ ਕਵੁਚੁ ਤੇਰਨ ਸਨੁ ਮੁਖ ਬ
ਹੁਰਨ ਨੈਕ ਸੀਤਾਰੀ ਚਲੇ ਬਜਾਇ ਨਿਸਾਨ
ਸੁਰਗ ਕੋ ਜਨੁ ਕਲੀਕ ਨਿਜੁ ਤਾਰੀ ਦੇ ਮੁਖ

ਫਾਲਕਟੇਰਲਾਛਿਤੁਤੁਟਗਡੇਬਨਮਤਿਗਾ
ਦੇਸਾਨਹੁਕਮਠਪਾਠਿਬਾਸਕਕੇਕੁਦੇਸਹ
ਸਫਨਠਦੇਸਾਬਨਰਬਦਨਹੁਧਿਰਲਪਟਾ
ਨੇਛੁਬਿਕੇਉਠਤਮਲੁਲੇਗਰਪਪਤਿਰਦਿ
ਪਤਾਪਚਨਸਰਵਰਮਨਹੁਕਮਲਕੁਲਫੁਲੇ
ਮੁਖਫਚਰੁਚਿਤੁਚੈਪਹਰਪਸੈਲਪਕਿਰੁਤਾ
ਗਹਿਧੇਲੇਕਰਕਚਕਵਚਰੁਹਿਰਲਪਟਾ

ਨੇਜਨਹੇਲੀਸੀਖੇਲੋ॥ਕਿਲਾਕਲਾਇਕਾਲੀ ੪੩੪
ਕਰਤਾਲੀਦੈਦੈਤੁਮਰਬਜਾਵੈ॥ਭਰਵਭੁਤ
ਪਿਸਾਨਪੇਤਗਾਨਰੁਹਿਰਸਮੁਦ੍ਰਮਨਾਵੈ॥
ਗੀਧਮਦੁਸਾਮਕਸਤਿਤੁਤਲੈਮਾਸੁਮਹਾ
ਮਨਭਾਯੋ॥ਸ੍ਵਾਨਸਿੰਗਲਕਾਕਾਬਿਦਨਕੇ
ਮਾਸੁਜਭਭੁਜਨਾਯੋ॥ਇਕਭਾਜਤਦੁਮਹਾ
ਨਕਚਮਦਕਰੁਰਤੁਨਤਿਤਮਖਮੋਰੋ॥ਛਾਤੁ

ਹੁਪ੍ਰਾਨਦਾਨਦੈਹਮਕੋਕਹਤੁਸਤਕਰੋਰੋਚਲ
ਤੁਬਾਨਸਨਮੁਖਾਮਾਵਤੁਕਾਧਿਕੁਲਤੇਸਬੈਬ
ਚਾਏਗਨੈਸੇਸਹਾਜੋਗਸਾਧਨਕੋਪਾਪਨਪਰ
ਸਨਪਾਏਗਮਮਰਬਪੁਕਰਕੁਸਮਮਾਲਲੈਤੁ
ਲਤੁਮਮਤਿਗਮਨੁਰਾਗੀਗਮਨਹੁਸਮਰਸੁਖੀ
ਬਰਾਚਿਕੈਸੁਭੁਟਬਰਤੁਬਰਤੁਗੀਸ੍ਰਮਕ
ਰਜੀਲਰਤੁਸੁਰਮਾਜਸਮਾਯੋਜਿਹਬਾਏ

ਆਨਹੁ ਨਿਰਾਖਿ ਸੁਰਬੁਧੀ ਸੁਤ ਲੇਤ ਸੀਸ ਕੇ ੪੩੫
ਸਾਹੀ ॥ ਸਿੰਘ ਨਾਦ ਬੋਲੇਤ ਬਰਾਹੁ ਨਾਖਾ ਸਿੰਗ
ਸਕੁਚਾਨੇ ॥ ਜੈਸੇ ਬਜ਼ਗਾਰ ਜਤੋ ਰੀਰਖ ਤਿਚਮ
ਕਿਸਪ ਛਤੁਰ ਕੇ ॥ ੧੬ ॥ ਰਾਵਨੇ ਵਾਚਾ ਸਵੈਯਾ
ਨਾਰਿ ਨਿਪਤ ਕੈ ਤੇਰ ਸਰਾਸਠ ਬਾਮਨ ਜੀਤ
ਕੈ ਛੁਲਿ ਗਾਏ ॥ ਯੁਧ ਨਾਖਾ ਖਰਦੁ ਖਰਸੇ
ਲਾਰਿ ਮਾਰਿ ਮਾਰੀ ਚੁਪਾ ਸਿਧੇ ਭਏ ॥ ਕਾਲ

ਕੇਅੰਕਾਨੀਸੀਕਪਰੋਤਿਨਕੋਸਮੁਝੇਬਿਨੁਅ
ਇਖਦੇਹੋਗਛਾਤੁਤੁਹੋਰਪਬੀਰਪਧਾਰਹੁਤੁ
ਦਰਹੋਅਰਬੀਜਨਦੇਹੋ॥੧੭॥ਅੰਗਦੇਵੁ
ਚਾਸਦੇਯਾਅੰਗਦਬੀਰਕਹੋਕਿਲਕ
ਰਿਜਨੇਜਬਰਾਵਨਬੈਨਅਸੀਲੋ॥ਰੇਦਸ
ਕੀਧਨੀਅਸੀਗਲੈਅਜਹੁਭੁਜੀਅਪਦ
ਕੰਜਰਸੀਲੋਅਜੇਤੁਰਿਛਾਭਿਗਦੇਰਨਮੇ

ਸਿਵਯਾਹੀਤਿਸਮਾਨੁਦਸੇਅਖਪੀਲੋਤਿਰਾਖ ੪੩੬
ਨਾਖਹਿਛਾਡਿਤਹੈਪਾਰਿਤੋਹਿਨਛਾਡਤਰਾਮਹ
ਗੀਲੋ॥੧੨॥ਗਾਵਨੇਵਾਚਾਸਵੈਯਾਬਾਕਬਨੀ
ਚੀਲਰਾਵਨਹੋਮਰੁਤਾਹਿਭਲੇਕਰਿਰਾਮ
ਛਾਨੇਸੀਭੁਸਸੇਤੁਭਿਠਾਇਹਿਮਾਚਲਤੋਲਿ
ਕੀਚਿਜਿਨਗੋਦਤੇਨਾਨੇਤਾਦਿਨਤੇਛਰਈ
ਗਿਰਾਖਤੁਝਵੈਝਰਨਾਪਗਟਾਇਬਹਾਨੇ

ਵੈਭੁਤਦਰੁਨਤੋਤਨਾਬਿਜਾਕਲਲੇਹੁਬਹੈਅ
ਭਹੁਗਿਰਮਾਨੇ॥੧੯॥ਹਨੁਮਾਨੇਵਾਚਾਦੋਹਰਾ
ਹਨੁਮਾਨਾਬਿਨਤੀਕਰੈਦੇਖੀਰਾਮਕੀਓਰਾਰ
ਨਰਾਵਨਕੈਜੇਬਚੈਬੋਲਤੁਬਚਨਕਠੇਗਾ॥੨੦॥
ਰਾਮਚੰਦੇਵਾਚਾਸੋਰਠਾਅਮਜਹੁਭੁਰੇਜੇਮੇ
ਹਿਨੈਸੀਤਾਰਾਵਨਾਮਿਲੈ॥ਅਮੋਰਜੁਨਾਉਤੋਹ
ਹਨੁਮਾਨਜਾਤੇਬਚੈ॥੨੧॥ਸਵੈਯਾਰਾਮਕਹੀ

ਭਾਰਿਬਾਨਾਮਬੈਜੋਹੋਰਾਵਨਕੇਹੀਆਮਾਰਤੁਹੋ ੪੩੭
ਤਹਸੀਆਬਸੈਦਿਨਚੈਨਿਸਦੁਆਨਿਸੀਆ
ਜੀਆਮਾਹਿਮਾਰਤੁਹੋਗਾਪੁਨਿਸਮਾਹਿਬੇਦ
ਪਰਾਨਬਸੈਗਾਨਯੋਮਨਮਾਹਿਬਿਚਾਰਤੁਹੋ॥
ਤਾਹੇਆਪਨਹੀਗਾਹਿਸਾਪਨੇਹਾਬਨਚੈਦ
ਹਲੇਕਸੀਪਾਰਤੁਹੋ॥੨੨॥ਰਾਵਨੇਦਾਨਾ॥
ਦੋਹਰਾਤਬਰਾਵਨਾਮਾਤਿਕੇਪਕਾਰਿਦੇਵਨ

ਸੇਵਕੀ ਹੋਰਾ ਜੋ ਹੋ ਕਰੇ ਸੁਕਰ ਹੁਮਾਬ ਮਾਰਤ
ਸਬਨ ਕਪੋਰਾ ਰਤੁ ਮਦੈ ਯਾਗਾਰੇ ਨੁਮਾਜੁ ਬਿ
ਨਾਹੀ ਪੁਲੈ ਭਾਰਿ ਪੈਟ ਹਿਰੁ ਖਜਿ ਤੀ ਮਨ ਮੇ ਯੁ
ਹਿ ਮੰਤੁ ਮਾਲਾ ਬਿਸਾਲ ਭੁਲੀ ਸਿਦੁ ਜੀ ਪਹਿਰੈ
ਭਾਚੇ ਸੋ ਤੁਨ ਮੇ ਗਲਾ ਮਨੁ ਮਾਸ ਤੁਝੇ ਜਗਾ
ਕੀਰਚਾ ਮੇਰ ਕੀ ਬੀਜ ਬੋਝਿ ਨ ਮੇਰੁ ਬਕਾ
ਹੋ ਕੀ ਹੋ ਸਰਹੈ ਤੁਮਰੇ ਭੀ ਮਰਾਵਨੁ ਕੇ ਪਕਰੈ

ਰਨਮੇ ੨੪ ਸਵੈਯਾ ਜੀਬਕੁਰਿਗਿਰਿਭਿ ੪੩੮
ਸੇਕਹੋਰਾਵਨਮੇਬਿਨਤਿਸਨਿਲੇਹੁਰੇਭੁਯੋ॥
ਚੋਪਸੇਆਜੁਲਰੇਸੀਅਕੇਹਿਤਭੁਮਿਅ
ਕਾਸਭੁਲੇਮਾਤਿਰੇਯੋਭੂਖਪਰੇਰਨਮੇਸੁਨਿ
ਮੀਤਨਚੀਤਹੈਮੇਰੇਈਆਸਅਘਯੋਰਾਮ
ਕੀਓਰਨਿਸੀਕਉਤ੍ਰੇਯੋਪਸੀਟਤੁਲੀਕਕੀਯੇ
ਰਿਨਜੋਯੋ॥ ੨੫ ਚੋਪਈ ਸਬਦੇਖਤਚਿ

ਤਦੇ ਪਲਗਾਈ ਆਰਾਢਨ ਰਾਮ ਨਿਦਨ ਲਗਾ
ਈ ਸੁਰਮਾ ਨਿਚਾਢਿ ਬਿਵਾਨੁ ਰਿਦੈ ਥੋ ਆਰਾ
ਵਨੁ ਗੀਠ ਬਚਾਇਨੁ ਧੋਥੋ ਆਪਿ ਸਮੁੰਦਰ ਵ
ਅਨੁਰਾਗੀ ਆਫੁਟੀ ਸਮਾਧਿ ਦਿਸਾਇੰ ਰੰਗ ਲਾ
ਗੀ ਆਚਰੀ ਮਹਲ ਮੰਦੇ ਦਰ ਰਾਨੀ ਆਖ
ਛਾਬਿਰ ਅਪਾਤਿ ਤੇਜ ਬਿਕਾਨੀ ਆਜੁਰ ਗਾਨ
ਬਧੁ ਸੰਗ ਸਬ ਸੋਹੈ ਬਾਤ ਬਨਾਇ ਕਹੈ ਮਨ

ਮੇਰੈ ਗੋਬਿੰਦੇਹ ਤਨੁ ਬਰੀ ਸਾਗੀ ਰਹੀ ॥੩੮॥
ਚਿਤ ਮੀਲਿ ਘੀ ਬਿਚਾਰੀ ਜਦ ਧਿ ਦਿਖਿ
ਪੰਜਮਾਇ ਮੋਤੀ ਜਾਂਤੁ ਸਮੇ ਮਾਨੁ ਹੁ ਗਵਿਸੈ
ਤੀ ਜਨ ਕਲੁ ਤਾ ਵਿਜਟੀ ਸੀਗ ਜੇਰੈ ॥ ਚਰਿ
ਬਿਵਾਨ ਦੇਖੈ ਮਨ ਮੇਰੈ ॥ ਸਬਦੁ ਚਿਤੇ ਮਨ
ਮੇਯੋ ਕਰੈ ॥ ਗਵਨ ਮਰੈ ਜਬੈ ਦੁਖ ਬਰੈ ॥੩੯॥
ਸਾਮਚਿਰ ਵਾਚਾ ਦੇਹ ਰਾਗ ਅਪਤਿ ਰਾਵ

ਨਸੋਕਹੈਭੁਭਟਭੁਚਿਤੁਸੀਭਾਰਾਗਸਿਵਸਮੇ
ਤਸਬਭੁਰਮਾਮੋਪਾਰਿਮਾਭੁਰਕਾਰਾ॥੩॥੧੬
ਬਿਤੁਭੁਰਮਾਨਲੈਨਿਵੇਓਟਕਾਹੂਕੀਨਛੁਡੋਭੋਰਿ
ਸਾਂਝਕੋਓਰੇਲੈਮਾਭੁਮਾਰਿਗੀਗਿਰਾਇਹੈ॥
ਕਾਹੇਕੋਚਵਾਉਕਰਿਚਮਕੋਚਲਾਵਤੁਹੈ
ਮੰਤਕਾਟਕੋਕਬੀਧਠਭੁਮੇਉਤੁਇਹੈ॥ਬਾਨ
ਲੈਕਾਮਾਨਕੋਸੀਭੁਰਿਕੋਧਿਨਾਕਪਾਨਕੋਹ

ਕਾ ਰਿਖਾ ਉਕਾ ਰਿਖਾ ਛੇਤੀ ਹਿਘਾਇ ਹੋ ਗਮੋ ਜੀ ੪੪੦
ਅਮੋ ਮੋਤੀ ਅਕੇ ਬਿਰਹ ਕੀ ਮਾਰਿ ਹੋ ਸੁ ਤੇਤੀ
ਅਕੇ ਨੈ ਨਨਕੇ ਨੀ ਰਸੋ ਬੁਝਾਇ ਹੋ ॥ ੨੮ ॥ ਸਵ
ਯਾ ਹੋ ਬਿਲਖੀ ਮਨ ਮਾਹਿ ਮਦੋ ਦਰਿ ਹੋ ਗਈ
ਹੋ ਮੁਖ ਕੀ ਛਾ ਬਿਛੀ ਕੀ ॥ ਏਯੋ ਜਬ ਏਯੋ ਜਕਰੀ ਰ
ਪਨੀ ਦਨ ਤੇ ਪਤਿ ਕੀ ਪਤਿ ਏਕਰ ਤੀ ਕੀ ਗਜੇ ਜੁ
ਵਤੀ ਸਬ ਸੀ ਗਹੁਤੀ ਤਿਨ ਏਸ ਮਝੀ ਜੇ ਸੇਭੀ

ਰਸਤੀਕੀਗਰੁਲਭਿਡਾਰਤੇਯੋਉਚਟੀਜੇਸੇਜੇਗ
ਜੁਟੀਮਾਤਿਹੋਤਜਤੀਕੀ ੨੯ ਸਵੈਯਾਗਕੋਪ
ਕੀਦੇਰਨਮੇਦਸਸੀਸਾਨਿਕੋਜਬਰਾਮਕਮਾਨਕੋ
ਬਾਠਕਸੈਗੋਗਲੀਕਮੇਮਾਇਨਿਸੀਕਬਭੀਖ
ਨਮੇਹਿਨਿਹਾਰਿਨਿਹਾਰਿਹਸੇਗੋਗਤਾਛਿਨ
ਮੋਰਬਗੁਬਿਪਗੀਤਿਜੁਮੇਕਹੂਮਾਨਨਕਾਲ
ਗਸੈਗੋਗਮੇਰੇਈਜੀਵਤਕਾਲੁਸਖੀਇਨਤੇ ੪੪

ਨਨਮਕੋਉਮਰਬਸੈਰੋਗਾ॥੩੦॥ ਸਵੈਯਾਗੁ ੪੪੧
ਦੁਨਦੀਰਪੁਨਾਥਸਮੁਦ੍ਰਬਚਾਉਨਹੀਪੀਅ
ਕੇਜੀਅਕੋਗਾਰਿਲੋਚਨਬਾਰਹੀਨਿਹਾਰਿਤ
ਸੋਚਨਸੋਉਮਰੁਪੀਅਕੋਗਾਰਪੁਬੀਰਉਦੈਸ
ਸਿਪੁਰਨਿਹੈਦੁਖਦੈਸਰਸਿਰਗਮੇਹਿਕੋਪੁਸੀ
ਮੇਹਿਕਰੈਚਕਈਇਹਸਾਂਝਚਕੋਰਬਧੁਕ
ਰਹੈਸੀਅਕੋ੩੧॥ ਸਵੈਯਾਗੁਕਾਂਧਤੁਹੈਗਾਢ

ਕੀਧਰਨੀਕਰਨੀਧਾਮਕੀਧਰਾਟੀਪਛਤਨੇ॥
ਫੁਟਤਹੈਨਭੁਮੰਡੁਲਤੇਗਹਜੀਬਕਬੋਲੁਜੁਨੇਤੁ
ਰਧਾਨੇ॥ ਅੰਜਨਗਾਰਤੁਬੋਲਸਿੰਗਾਰਉਤਾਰ
ਹੁਸੇਤੁਕਰੋਸਬਬਾਨੇ॥ ਕਾਹੇਤੇਆਜੁਸਬੈਹਮਲੇ
ਗਭੁਲੀਬਿਧਿਕਾਲਕੇਗਾਥਬਿਕਾਨੇ॥ ੩੨
ਸੇਰਠਾਗਾਵਨਸਮਝੈਬੈਨਮਬਰਧਾਪਤਿ
ਛਾਤਿਨਹੀਗਕੋਧਰਚਹੈਨੇਨਚਪੋਚੋਰਜਯੇ

ਬਲੁ ਕਰੈ ॥ ੩੩ ॥ ਸਵੈਯਾ ਰਾਵਨ ਕੇ ਪਕੀ ਚਿਗ ੪੪੨
ਰਜਯੋ ਤਬ ਦੇਵ ਅਦੇਵ ਕੀ ਦੇਤਰ ਪੈ ਹੈ ॥ ਸਮਾਜੁ
ਪੁਲੈ ਦਿਨ ਜਯੋ ਉਮਤੁ ਜੋ ਕਰਚਾ ਪਚਦਾਇਤ
ਨਾਇ ਕੈ ਭੈ ਹੈ ॥ ਬਨਸ ਮੂਹ ਚਲੈ ਦਿਹੁ ਤਾ ਤਥ
ਲੀਉ ਪਮਾਉ ਪਜੀ ਜੀ ਮਮੋ ਹੈ ॥ ਲਛਕ ਤਥ
ਕਜਯੋ ਨਲ ਗੋਰ ਪੁਰਾਜ ਕਿਧੈ ਪਗਾਰਾ ਜਕੇ ਸੈ
ਹੈ ੩੪ ॥ ਰਾਮ ਚੰਦ ਦੇਵ ਚਾਕਾ ਬਿਤੁ ਮਾਰੁ ਕੇ ਬ

ਜਾਇਏ ਕਬਾਹੀ ਰਿਸਾਇ ਪਰੇ ਬਡੇ ਬਡੇ ਹੁਰ
ਤੇ ਦੇਹੁ ਤੇ ਦੇ ਕਜਰ ਕੇ ਬਹਿ ਬਕੇ ਲੈ ਨ ਖਾਇ ਕੈਨ
ਮਖਟੈ ਰੈ ਮਾ ਤੁਭੈ ਨ ਭੁਟਿ ਮਾਇ ਭੁਏ ਪ੍ਰਾਨ ਤੂਮ
ਭੈਰ ਕੇ ਦੇਖ ਰਖ ਅਧੀਰ ਕਹੀ ਬੀਰ ਸੇ ਬੁਲਾਇ
ਹਸਿ ਬੀਰ ਚਾਇ ਮਾ ਵਤੁ ਹੈ ਲੈ ਕਾ ਪਾਤਿ ਚੋਰ
ਕੇ ਰਾਮ ਕਾਇ ਦੇ ਕਰਾਮ ਬਾਨ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਦੇ ਚਿਰਾ
ਜਯੇ ਬਿਲਾਨੇ ਸਬ ਰਾਵਨ ਕੀ ਚਿਰ ਕੇਤ ਪ੍ਰਾਕਯੇ

ਵਾਚਾ ਕਾ ਬਿਤੁ ਮਾਜਰ ਪਰਾਇ ਨੁ ਕੇ ਪਾਇ ੪੪੩
ਨ ਕੇ ਪਾਇ ਬਲੁ ਪਾਇ ਰੇ ਪਾਇ ਨੁ ਸੇ ਦਾ ਲੁ ਕੇ ਪ
ਹੇ ਰਿਹੈ ਕਾਟਿ ਦਸ ਸੀ ਸਬੁ ਜੀ ਸਈ ਸਸੀ
ਸਪਾਰਿ ਰਾਮ ਜਨ ਸੁਦ ਸੇ ਦਿਸ ਸੇ ਗਨ ਬਖੇ ਰਹੈ
ਮਾਜ ਹੀ ਜਨ ਕਰ ਜਾ ਕੇ ਸਬੈ ਬਿਸਰਾਇ ਦੁਖ
ਸੰਗ ਲੈ ਲਵਾਇ ਰਾਖੁ ਨਾਖੁ ਖੁਹੈ ਰਿਹੈ ਗਰ
ਹੈ ਕਾਧਿ ਟੇਰਿ ਟੇਰਿ ਲੈ ਕਾਗਾ ਦਿਖੈ ਰਿਖੈ ਰਿ

ਰਾਮ ਕੀ ਦੁਹਾਈ ਰਾਮ ਕੀ ਦੁਹਾਈ ਫੇਰ ਹੈ॥ ੩੬
ਸਵੈਯਾ ਸੀਰਪ ਬੀਰ ਕੇ ਬੀਰ ਤਬੈ ਦਾਂਤ ਨ
ਪੀਸ ਕੈ ਕੋਧ ਭਰੇ॥ ਚਹੂ ਚਿਰ ਤੇਲਿ ਕਲਪੇਟ
ਲਈ ਰਨ ਰਾਵਨ ਤੇ ਨਰ ਤੀਕੁ ਭਰੇ॥ ਕਾਇ
ਰਾਮ ਪਰੀ ਗਵਿ ਜੋ ਤਿਤ ਹਾਰਨ ਮੇ ਸਬ ਕੇਤ
ਨ ਰੋਮ ਪਰੇ॥ ਸਮੇਂ ਕੀ ਨ ਕੇਗਾ ਢਏ ਕਹੁ ਤੇਕ
ਧਿ ਕੋਟਿ ਨਿਕੋਟ ਕਰੇ॥ ੩੭॥ ਸਵੈਯਾ ਕੀਚਨ

ਕੋਸੈ ਦੇਹ ਗਈ ਮਲ ਜੋ ਮੇਲਿ ਜਾਤੁ ਸਦਾ ੪੪੪
ਪਯਾਨੀ ਗਫ ਦਧ ਰੇ ਕਿਲਕਾਰਿ ਸਬੈ ਗਾਢ
ਲਿਕ ਕੇ ਭੀਤੁ ਸਿਕਨੁ ਮਾਨੀ ਗਮੈ ਰਭੁ ਲੀਉ ਪ
ਮਾਕ ਵਿਰਾਮ ਕਰੈ ਭੁਮ ਜੋ ਜੀ ਮਮੈ ਭੁਲੁ ਭਾਨੀ
ਜੋਗ ਕੇ ਸਾਧਕ ਜੋ ਨਾਮ ਰਾਧਕ ਜੋ ਜਗ ਛਾ
ਰਿਭੁ ਦੇਨ ਭਗਤਾਨੀ ੩੮ ਸਦੈ ਯਾਗੇ ਜਗ
ਰੋਛ ਕ ਰੋਛ ਸ ਕੋਟਿ ਨਿਰੰਕੁਸੁ ਮੁਖੀ ਦੇਇਕ

ਏਰੈ ਮਾ ਕ੍ਰੋਧ ਭਰੇ ਚਹੂ ਚਿਰ ਕਹੈ ਕਹੈ ਹੋ ਕਹੈ ਰਾਵਨ
ਜਮ ਬਖਸੈ ਰੈ ਮਾਮਾ ਵਤ ਚੋ ਪਚ ਦੇ ਚਹੂ ਚਿਰ ਨ ਤੇ
ਕਾਧਿ ਕ੍ਰਿਕਿ ਬੁਲਾ ਵਤ ਮੇਰੈ ਮਾਮਾ ਹੁਲੀ ਕਜਹਾ
ਜੁਟ ਯੋ ਜਲ ਰਾਮ ਚਹੂ ਦਿਸ ਤੇ ਜਲ ਦੇ ਰੈ ੩੫
ਕਾਬਿ ਤੁਹਾਰਾ ਵਨ ਕੇ ਰਾਕਸ ਕਿਸਾ ਵਨ ਕੇ ਮੇਘ
ਕਹੈ ਮਾ ਵਨ ਕੇ ਪਾਵੈ ਪਲ ਹੀ ਮੇਲੇ ਟਪੇ ਹੀ ਮੇ
ਦੈ ਮਹੰਦਾਲ ਕਰ ਲੈ ਲੈ ਕਰ ਵਲ ਨਾਹੀ ਕਾਲ

ਕੀਸੀਜੀਭੁਕੀਨੇਸਬੈਭੂਪਚੇਟਹੈ॥ ਤੇਏਰਪਾਬੀ ੪੪੫
ਰਕਛੁਮੇਜਾਭਾਂਤਿਮਾਰੇਪਰਲੇਕਹੀਸਿਭਾਰੇ
ਕਰੈਕਾਕੀਹਮਚਿਟਹੈ॥ ਕਾਲਤੇਨਿਛੁਟਕੀ
ਨੇਕੋਟਿਕਉਪਾਇਪਾਇਛੁਟਾਹੋਏਕਚੇਟਜੇਵੇ
ਕੋਟਨਕੋਕੋਟਹੈ॥ ੪੦॥ ਦੇਹਰਾਜਾਜਬਕਵਿਭੂਕ
ਰਿਥਾਮਲੈਖੈਚੋਸੀਰਪੁਸਾਥਾਦਛਨਕਰ
ਸੋਤਬਕਹੈਰਿਸਭਰਿਥਾਮੇਹਾਥਾ॥ ੪੧॥ ਕਬਿਤੁ

ਦੁੱਛ ਨ ਜੋ ਬੋਲੇ ਬਾਮ ਜਬ ਹੀ ਚ ਢਾਈ ਰਾਮ
ਰਨ ਮੇ ਕਮਾਨ ਰਿਖ ਭਾਜੇ ਕਹੀ ਕੇ ਕਹੀ ਸਦਾ
ਨ ਭੋਜਨ ਕੀ ਬਾਰ ਭੁਖ ਨ ਪਾਹਿ ਰਿਤ ਬਾਮਾ
ਗੇਹੁ ਬੋ ਕੀ ਨਾਮ ਬਸੇ ਕੇ ਛਾਡਿ ਟੇਕਹੀ ਗਬੇ
ਏਤਾ ਜੋ ਕਾਨ ਲਾਗੇ ਹੀ ਤੇਨਾ ਭਰ ਪਭਾਜੇ
ਬੁਝਤ ਹੀ ਮਾਰਿ ਕੇ ਉਡਾਇ ਡੂਰ ਲੈ ਕਹੀ ॥
ਕਹੇ ਏਕ ਬਾਰ ਹੀ ਓਤਾ ਰੇਦ ਸਸੀਸ ਜੋ ਕਹੇ

ਕਰੋਤੇ ਸਰਸਮੇ ਉਤਾਰੇ ਦੇ ਕਦੇ ਕਹੀ ੪੨ ਅ ੪੪੬
ਵੈਯਾ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਬਾਨੁ ਛੁਟੇ ਛੁਟਿ ਰਾਵ
ਨਘਾਇ ਹੁਤਾ ਵਾਲਿ ਚੁਮੀ ਗਲੇ ਹੁਕੀ ਛੁਟਿ ਟਪ
ਗਫਿਰ ਰਾਮ ਹਿਮਾਨੁ ਹੁਘਾ ਉਕਾ ਦੇ ਤੁਝ
ਸੁਮੀ ਗਮੇ ਰਕੁਲੀ ਉਪਾ ਕਾਕ ਵਿਰਾਮ ਕਰੇ
ਜੀਅਮੇ ਉਪ ਜੀਨੁ ਕਛੁ ਜੀਅਮਾਨੁ ਹੁਨੀ ਲ
ਸਿਲਾ ਗਿਰ ਉਪ ਰਵੈ ਲਿਚਲੀ ਸਬ ਚੰਦ

ਬੁਧਜੀਗਰੰਤ ਕਬਿਤੁ ਗੁਰਨਕੇ ਮਾਰਿਧੁਰਿ
ਸੁਰਿਕੈ ਗੁਰਨਿਜੈ ਕੋਟਿ ਕਬਿਗੁਰਨਏ
ਗੁਰਨਿਕੈ ਤੁਰੰਗੈ ਸਬਤੁ ਏਮਨੀ ਤੁਕਦੁਜੀ
ਤੁਕਨਬਾਤਾ ਬਿਪਰੀਤਿ ਹੋਨਹਾਰਜਹਾਤਹਾ
ਹੰਡੀਤੁਰੰਗੈ ਕਦੁਰਥਦੁਟੇਕਹੁੰਨਿਰਹਕਦ
ਚਦੁਟੇਫਾਟੇਧੋਟਬਾਜੀ ਕਹੁਕਰੀਬਿਕਹੁਕ
ਗੀਬਿਨੁਹੰਡੀ ਗਵਨਕਹਤੁਮਾਨਸਾਵਨ

ਕੇਸੇਹਧਰੇਠੇਰਠੇਰਲੀਕਾਪਾਰਿਸੇਲਤਕੇਕੁੰਡ ੪੪੭
ਤੈ॥੪੪॥ਸਵੈਯਾਗਰਾਵਨਦੇਕਉਪਾਰਿਬਡੇਰੀ
ਰਿਰਾਮਕੋਤਗਕਚਲਾਇਦਯੇਰੀ॥ਸੇਹਨੁਮਾ
ਨਲੇਗਾਰਿਥੀਚਿਜੁਰੀਦਕੀਚਿਸਿਜੁਖੇਲੁਭ
ਯੇਰੀ॥ਸੇਧਨਹੀਨਮਨੇਰਬਜੁਭਉਠਿਬੀਚਗੀ
ਬੀਚਬਿਲਾਇਗਯੇਰੀ॥੪੫॥ਸਵੈਯਾਗਰਾਵ
ਨਮੇਰਕੀਚਿਬਲਦੇਕੁਤਕੇਹਨੁਮਾਨਤਨਾ

ਦੇ ਕੇ ਭੁਗੇ। ਤੈਸੇ ਦੀ ਅੰਗ ਦਤਾ ਹਿਤ ਕਮੇ
ਦੁਭਿ ਸੁਰਬੰਧੇ ਅਰੁ ਅਪਨੀ ਗੋਰੇ। ਵੈਗਿ
ਰਿਖੀ ਚਾਮਲੇ ਬਲਸੇ ਨ ਭੁਗੈ ਲਟਕੇ ਸਾਪਰੇ
ਧਰਸੇ ਗੈ। ਬਾਲ ਬਹਿਰੁ ਮਜੇ ਬਿਧਵਾ ਕੁਚ
ਨੀਚ ਭੁਦੇ ਚਾਲਿ ਕੈ ਉਪਰੇ। ੪੬। ਸਦੁਆ
। ਰਾਵਨ ਦੇ ਰਿਚਲੇ ਤਬ ਪਾਇ ਨਿਘਾਇ
ਨਸੇ ਰਿਸ ਕੇ ਭਰਤੇ। ਤਿਨ ਧਾਇ ਗਹੇ ਲਲ

ਨੀਲਸੁਰੀ। ਵਗਾਦੇਦਾਬਿਅਮਰਮਹਾਤਰਤੇ ੪੪੮
"ਬੁਝਮੇਭੁਰਿਕੇਸੁਟਿਵੇਗਾਢਕੇਸੋਊਥਾਟਮੇ
ਛੁਟਿਕਦੇਛੁਰਤੇ। ਅਨਯੈਉਪਜੀਉਪਮਾਚ
ਟੀਅਮਾਜਨੁਭਾਜਿਗਾਏਦਿਜਕੇਕਰਤੇ। ੪
੧ ਸਵੈਯਾ। ਧਾਇਪਰੇਸਬਰਾਂਜੰਨੁਭੁੰਜਿ
ਵਨਉਪਰਹੈਸਬਕੇਮਨਕ੍ਰੇਪਜਗਯੋਗਰਸ
ਤੋਰਿਖਮਾਭੁਝਦਾਤਨਚੇਖਸੁਰੀਵਹਿਜਾ

ਇਉਂ ਵੀ ਵਲਰੇ ॥ ਰਿਸਸੇ ਕਿਲਕਾਰ ਮਹਾ
ਰਜਨੀ ਚਰੁ ਘੇਰਨ ਕੋ ਜਬ ਹੀ ਉਮਰੇ ॥ ਕਧਿ
ਸੇਸਟ ਕੇ ਮਨੇ ਬਾਚਿ ਬਜਾਰ ਕੇ ਸਿਖ ਛੁਟੇ ਸੇ
ਬਲੇ ਗੁਭਰੇ ॥੪੮॥ ਸਦੈ ਯਾ ਤੇ ਸਬ ਬਾਨੁ
ਲਾਇ ਬਕੇ ਜਿਨ ਬਾਨੁ ਤੇ ਸੁਰ ਰਾਜੁ ਭਰੇ ॥
ਛੁਲ੍ਹੇ ਬਲ ਸੇਈ ਦੇਵਨ ਕੇ ਰਖੀ ਰਾਖਿ
ਨਾਹਿ ਤਿਯਾ ਹਿਰੇ ॥ ਗਜਰਾਜੁ ਸੁਖੀ ॥੩॥

ਬਲੈਬਨਮੇਸਿਗਰਾਜਨਚੋਕਿਜਗੋਸਰ ੪੪੯
ਵਨਕੇਰੁਦੇਰਾਮਹਿਯੋਜੋਸੇਭੁਤਕੀਈਟਚ
ਲੈਨਲਗੀ॥੪੯॥ਰਾਮਚੰਦਦੁਆਕਬਿ
॥ਅਰੇਲੋਕਨਾਖਮੇਰੇਹਾਬਤੇਮਾਜਕਟਿਤੇਰੇ
ਦਸਮਾਖਰਨਭੂਮੀਜਗਾਇਗੋਕਛਕਟਿ
ਜੋਹੈਬਾਕੀਤੇਹਿਸਮਝੈਫਲਲਾਗਯੋਹੈਮ
ਨੀਤੁਕੇਸੁਮੇਜੇਪਛੁਤਾਹਿਗੋਤਾਤੇਪਾਛੇਮ

ਗੀਰਿਦੇਖਿਦਾਂਤੁਕਾਢਿਕਾਢਿਹਾਹਾਭਾ
ਭੋਭਾਭੋਰਾਮਮੇਸੇਬਿਲੁਲਾਹਿਰੀਗਜ਼ਨਕੀ
ਚਰਾਏਬਿਕੇਲੀਕਚਾਢਿਮਾਇਬਿਕੇਸੀਕੇਜੀ
ਕੇਕੇਧਤੁਬਹੀਤੋਸੀਅਚਹਿਰੀਗ ੫੦੦ਗਾ
ਵਨੁਵਾਚਾਸਵੇਦਾਗਕੇਖਕਿਉਤਰਦੇਤੁਤੁ
ਯੋਰਨਮੇਯਹਬਾਤੁਨੀਸਬਹੀਗਬਿਨੁਦੇ
ਕਕੀਦੇਕਭੁਦੇਅਬਹੀਸੀਅਭੇਟਨਕੀਜੀ

ਅਹੋ ਸਰਗੀ ਕੈ ਤੇਰਾ ਮਾਹਿ ਮਾਰ ਸੰਗਾ ॥ ੪੫੦ ॥
ਕੋਜੀ ਤਿ ਕੈ ਨੇਮ ਕਥਾ ਤੁਥ ਹੋਇ ਸਹੀ ॥
ਬਾਮਾ ਜੁ ਚਲੈ ਜਗਾ ਮੇਯ ਹਥਾ ਤੁ ਕਿਰਾਵ
ਨੁਨਾ ਹਿ ਕਿਰਾਮ ਨਹੀ ॥ ੪੫੧ ॥ ਕਾ ਬਿਜੁ ਕੋਧਿ
ਅਰਿ ਜੁ ਰੇ ਨਦੁ ਹੁ ਕੇਲਾ ਹੁ ਮਰੇ ਹੈ ਨ ਜੁ ਰਨ
ਮੇਦੁ ਰੇ ਰਾਮ ਰਾਵਨ ਮਹਾ ਬਲੀ ॥ ਜੈ ਸੇਕਛੁ
ਪਾਉ ਲੀਕ ਰਾਉ ਕੇਲ ਗਾਵੇ ਰਾਮ ਤੈ ਸੇਜ

ਹਿਬੇਕੇਦੇਹਵਾਹੀਕੀਰਚੀਭੁਲੀ। ਬੀਰਰ
ਸਮਾਤੇਸਬਤਾਤੇਨੈਨਰਾਤੇਰਾਤੇਲੇਹੁਭਰੇ
ਗਾਤਉਪਮਾਨਮਨਤੇਟਲੀ। ਰਾਮਲਛਮ
ਠਮੀਗਾਰੀਗਾਜਮਨਾਤਰੀਗਾਲੇਹੁਧਾਰਤਿ
ਨਮੇਸ੍ਵਰਮਤੀਸੀਰ੍ਵੇਚਲੀ। ਪੁਰਾਕਬਿਤੁ
ਗਾਝੀਰੀਝਿਲਰੇਦੇਉਠਰਤੇਨਟਰੇਰਹੇ
ਰੁਖਨਜੇਖਰੇਗਾਛੇਬੀਰਰਸਦਰੇਰੇ। ੪੫

ਇਸੇ ਭਰੇ ਲੇਹੁ ਝਰਨਾ ਜੋ ਝਰੇ ਤਉ ਤੇ ਨ ਅਗਿ ੪੫੧
ਡਰੇ ਲਰਬੇ ਕੇ ਕਰ ਕਰੇ ਹੈ। ਭਏ ਦੇ ਵਹਰੇ ਨ
ਭਤੈ ਪਾਹ ਪਾਧਰੇ ਪਾਨ ਰਾਵਨ ਕੇ ਅਗਿ ਨਿਗਾਹੀ
ਈਸੇ ਰਾਮ ਧਰੇ ਹੈ। ਰੁਦ੍ਰ ਭਰਹਰੇ ਬਰੇ ਹੈ ਨ
ਬੀਚ ਪਰੇ ਅਰੇ ਬਿਹਚਰੇ ਕਰੇ ਸਦਾ ਹਮਰਾ
ਮੇਅ ਨੁਸਰੇ ਹੈ। ੫੩। ਰਾਵਨੇ ਦਾਚਾ ਸਵੈਯ
ਅਜੇ ਸਨਕਾ ਦੇ ਕਪੋ ਨ ਅਚਾਧ ਕਜੇ ਗਾਜੁ ਟੀਅ

ਘੀਮਮਾਰਹੈਲਾਗੀਘਯਜਨਧਰੈਨਧਸੈਤਹਰਾ
ਮਸੁਤੇਕਹੀਐਜਗਮੇਮਨੁਰਾਗੀਘਲਿਕਪ
ਤੀਰਨੁਮਾਹਿਕਹੈਤਿਨਕੋਮਰੇਰਾਘਵਮਾ
ਵਹੁਮਾਗੀਘਮਕਿਭੁਰੈਮੁਕੀਮਾਊਲਰੈ
ਕਹੈਰਾਵਨਤੇਮਬਕੇਬਡਭਾਗੀਘ੫੪॥
ਸਵੈਯਾਕੋਧਕੀਡਾਠਿਚਿਤੈਨਭਿਚਿਰ
ਸੁਦੇਵਨਸੇਕਕੈਰਾਵਨਯੋਘਰੁਮੇਰੇਈ

ਜੀਵਤੁਰਾਮ ਕੇਉ ਪਰਫੁਲਦ ਦੇ ਬਰਖਾਇਸੁ ੪੫੨
ਕੋਗਮ ਬਯੋਰਿ ਸਾਮ ਵਤੁਰੈ ਮਨ ਮੇ ਨਿਰਮੁ
ਲਕਰੋਤੁ ਬਜਾਨੁ ਹੁਜੈ ਗਾਮ ਤਿਫੁਲ ਕੀਧੀ
ਰਤੁਈਤਨ ਕੋ ਰਖੁ ਧੀਰ ਕੇਤੀ ਰਸ ਹੇ ਸੁਖ ਸੇ
੫੫ ਕਾ ਬਿਤੁ ਜੇਈ ਜੇਚ ਲਾ ਦੇ ਬਾਨ ਤੇਤੇ
ਤੇਰੇ ਹੁਨੁ ਮਾਨੁ ਧਾਨੁ ਧਰਾਮ ਚਿਰ ਜਾਨੁ ਹੀ
ਨਦ ਦੇਹੀ ਗਤੁ ਬਹੀ ਬਿਲਾਨੇ ਕਾ ਹੁਚਲ

ਤਨੁ ਜਨੇ ਜੇ ਸੇ ਦਾਰ ਦੀ ਮਨੋ ਰਖ ਬਿਲਾਇ
ਬੀਚ ਗਾਇ ਹੈ ਤਾ ਕੇ ਪਾਛੇ ਮੰਗਿ ਦਸੁ ਚੀਜ
ਜਾਮਵੇ ਰੁਨ ਲਨੀ ਲਛੀ ਲਛਾ ਰਿਚਨ ਮੇ ਨਿ
ਸੀਬ ਭੁਏ ਹੈ ਸੇ ਹਈ ਤਿਸੁ ਲਤਾ ਕੇ ਫੂਲ ਨ
ਜੇ ਤੇਰਿ ਰਾਚੇ ਰਾ ਵਨ ਚੋ ਕੁਤੇ ਨ ਨੈ ਕੁਚੋ ਕੁਭ
ਏ ਹੈ ੫੬ ਕਬਿਤਾ ਤਾ ਕੇ ਪਾਛੇ ਲਛ ਮਨ
ਪੈ ਠਿਕੈ ਨਿਸੇ ਕਰਨ ਕਾਟਿ ਕੈ ਕਰੀ ਕਪਾਲੁ

ਮਾਧੋਮਾਧਕਰੋਹੈ॥੪੯॥ਬਿਨੁਕਰੋਤਹਾਜੇ ੪੫੩
ਲਤਕੇਕੰਤੁਜਹਾਬੁਭਿਰਾਯੋਅੰਗੁਕੰਭੁਦੀਸ
ਤਉਪਾਕਰੋਹੈ॥੫੦॥ਫਿਨਮੇਸੀਫੁਬਿਮਾ
ਈਜੀਅਰਾਮਕਬਿਮਾਨੋਸਿਦੁਰੁਪਸਬਹੀਕੋ
ਮਨੁਹਰੋਹੈ॥੫੧॥ਚੰਦਨਗੁਲਾਲਦੁਲਮਾਲਸੇ
ਬਜਾਇਗਾਲਪੁਜਿਪੁਜਿਦੇਵਬਧੁਗੁਬ
ਧਾਇਪਕਰੋਹੈ॥੫੨॥ਸਦੈਯਾਸੀਰਖੁਬੀਰ

ਸਰਸਨ ਤੇ ਜਬ ਬਾਨ ਛੁਟੈ ਨਹਿ ਜਾ ਤੁਸੀਂ ਭੁ
ਕੋ ਬੁੰਦਨ ਜੋ ਬਰਖੈ ਚਹੁ ਚਿਰ ਕਰੈ ਭੁਭੁਗਇ
ਦਸੈ ਦਿਸਮਾ ਕੋ ਹਾਥ ਨ ਤੇਹੁ ਬਿਅਰਗ
ਏਛੁਟਿ ਮਾਥ ਨ ਤੇ ਮਾ ਕਟੈ ਭੁਯੇ ਨ ਜਾ ਕੋ ਦਾ
ਸਰਬੀ ਤਬ ਰਾਵਨ ਕੀ ਗਤਿ ਤੇ ਚਿਰ ਬੀਬਿ
ਰਬੀ ਕਰਿ ਰੂ ਕੋ ੫੬ ਸਦੈ ਯਾ ਰਾਵਨ ਕੇ
ਭਿਤ ਪਾਤੁ ਬਾ ਰੂ ਦੁਖ ਪੋਹਿ ਗੋਗਾ ਦਕੈ ਏਕਿ

ਗੁਰੇ। ਦੇਖਿ ਮਹਾਰਨ ਦੇਵ ਕਹੈ ਸਠ ਪੁਰਨ ਸੇ ੪੫੪
ਕੀਰਿਚਾਹਤੁ ਪੁਰੇ। ਠੋਰਹੀ ਠੋਰਭੁ ਕੇਸੇਲੁ
ਕੇਸੇਕਾਲ ਕੇਭੁ ਕੇਸੇਬਾਂਦਰਭੁ ਰੇ। ਹੋਸਬਕੇ
ਮੁਖਰਾਮਹੀਰਾਮ। ਕਿਮਾਰਹੀ ਮਾਰਕਰੈਰ
ਨਸੁਰੇ ੫੯। ਸਵੈਯਾ ਸੀਰਪੁ ਬੀਚਕੇਗਾ
ਜਤਹੀ ਸੁਜਹਾਕੇਤਹਾ। ਮਰਿਯੈਦਬਟੇ। ਜੇ
ਸੇਸਿਘਕੇਸੇਰੁਸੁਨੇਉਨਮੰਤੁਕਰੀ। ਭੁਯਸੇਮ

ਦਿਸੁ ਕਲਟੇ ਗਰੁ ਖਪਤਿ ਕੋ ਕੋ ਪਨ ਚਿ ਪਰਹੀ
ਸੁਦ ਸੇ ਸਿਰ ਰਾ ਵਨ ਕੇ ਝਪਟੇ ਕਰਹੈ ਤਰਵ
ਰਿਕਿਰੀ ਗਾ ਕੀ ਧਰਮੇ ਪਾਪ ਨਿਕੇ ਜਨੁ ਪਾ
ਪਕਟੇ ॥ ੬੦ ॥ ਅਟੈ ਯਾਗੀ ਸਕਟੇ ਦਸ ਸੀ ਸੁਤ
ਉਰਨ ਮੇਰ ਖੁਬੀਰ ਹਿਦੁ ਦੁਤ ਰੁਲੈ ਜਾਇ
ਪਰੈ ਜਿਹ ਛਿਰ ਬਲੀ ਛਿਤ ਮਾਰੇ ਤੇ ਮਾਰ
ਹੀ ਮਾਰ ਸੁ ਬੇਲੈ ਜੇਰ ਬਥੀ ਜਰਵੁ ਟਿਪਰੇ

ਤਿਨਕੋਭੁਜਬੀਸਨਸੇਸਕਝੇਲੈ ਜੇਘਚਮੇ ੪੫੫
ਨਿਸਕੋਭੁਨਿਸਾਚਰੁਭਾਂਜਨਕੋਭਮੇਟਕਟੇ
ਲੈ ੬੧ ਸਦੈਯਾ ਤੇਦਸਸੀਸਪਰੇਛਾਤਿਮੇ
ਜਨੁਦਾਦਸਜੁਰਪਲੈਦਿਨਕੋਗਨੁਰਿਠਾਇਸ
ਕੈਜਮਕੋਗਨਮਾਇਸੁਸਾਹਸੁਹੈਬਿਕਹਾ
ਇਨਕੋਤਬਸੀਅਕੀਚਿਰਸੁਬੀਸਹੁਲੈਚ
ਨਚਹਿਰਹੈਉਤਕੋਤਿਨਕੋਗਹੁਟਿਪਾਨਗ

ਦੇਨਹਿਮਾਜਛੁਟੀਦੇਦੀਹਾਲਸਦਾਭਏਧੇ
ਮਿਨਕੇ॥੬੨॥ ਸਦੈਯਾਗਾਰਾਮਸੀਮਾਸਿਵ
ਸਿੰਘਧਰਾਮਹਿਦੇਵਨਕੇਦੁਖਪੀਜਬੁਟੇ॥
ਰਨਾਮਾਸਮਦੇਦਰਿਜੋਗਾਨਿਗੀਧਮਸਾਨ
ਐਬਾਂਨਾਮਨਦਲੁਟੇ॥ ਰਖਨਾਬਕੇਹਾਥਤੋ
ਰਾਵਨਕੇਸਿਰਭੂਇਜੁਲੁਠੇਜੁਲੁਠੇਨਜੁ
ਟੇ॥ ਤਬਸਾਂਤਨਕੇਦੁਖਸਾਂਤਨਕੇਦੁਖਦੇਹ

ਛੁਟੇ ਸੀਰਾਏ ਉਛੁਟੇ ॥੬੩॥ ਕਬਿਤਾ ਬੁਲਿਹੁ ॥੧੫॥
ਕੈਰਾਮ ਚੰਦ ਮੇਸੀ ॥ ਜਿਨਿ ਨਾਨੇ ਕਿਸੇ ਰਾਵਨ
ਤੇਜਾਨ ਕੀ ਬਜਾਇ ਢੇਲ ਲੀਨੀ ਹੈ ॥ ਅਮਰੁ ਜਿ
ਨਿਜਾਨੇ ਕਿਸੇ ਬਡੀ ਠਕੁਰਾਇ ਤੁਮਿ ਲੋਤਾ ਕੇਭ
ਈ ਕੀ ਬਨਾਇ ਲੀ ਕਰੀ ਨੀ ਹੈ ॥ ਕੀਨੇ ਹੋ ਬਭੀ
ਖਨ ਬਡੇ ਈ ਉਪ ਕਾਰੁ ਤਾਹਿ ਮੇਜੇ ਜਸੁ ਦੀ
ਨੇਜਾ ਤੇਰਾ ਮਕਸਾ ਚੀਨੀ ਹੈ ॥ ਸੁ ਤੇਜੇ ਸੀਮੇ

ਹੁੰਕੀਸੀਭਲੀਭਾਂਤਜੋਰਾਵਰੀਪਹਿਲੇਮੁਕ
ਤਿਲੀਨੀਪਾਛੇਸੀਅਦੀਨੀਰੋ॥੬੪॥ਅਨੰਦ
ਚਾਸਵੈਯਾਸੇਗੀਦੇਬਾਠਕੀਕਾਜਰੇਠਾ
ਕਰਤੈਅਪਨੀਠਕਰਾਈਤਿਥੋਈਸੀਰਖ
ਬੀਰਸੇਬੈਰਕੀਚਿਬਨੁਪਤਿਕਪਤਿਬਿਧਿ
ਤਿਸਮੋਈਜੋਫਲਪਤਿਪਸਪਤਿਰਾਮ
ਸੋਅਤਿਕਰੈਨਚਲੈਦਿਨਦੇਈਗਾਦ

ਨਮੋ ਕਹਿ ਧਨੁ ਚਲੇ ਰੋ ਬਿਮਤਿ ਕੇ ਗਥ ॥ ੪੧ ॥
ਰੋਜਿ ਨਿਕੇਈ ॥ ੪੨ ॥ ਗਾਵਨੁ ਨਾਚਾ ਸਦੈ ਯ
ਗਾਵਨੁ ਧਨੁ ਜੋ ਬਾਤ ਕਹੈ ਟਿ ਵਿਜਾਹਿ ਉ
ਲੀਕਰੀਹੈ ਨਮੀ ਭੁਕਾ ਦੇ ਮਾਹਿ ਪਾਇ ਚ
ਲੇ ਕਪਟੀ ਯਹ ਕੇ ਨਮੀ ਮੇਰਹਿ ਹੋ ਨਹਿ ਗ
ਕੋ ਜਾਨੁ ਕੀਕੋ ਰਿਕਟਾ ਛੁਨੁ ਧੁਪ ਰਿਤੇ
ਜੇਹੇ ਲਾਖ ਕਵਾਰਨੁ ਕਵਾਰੇ ਮੇਰਨੁ ਸੈਨਕ

ਗੀਸੁਖਸੋਅਬਛਾਡਿਸੀਅਰਘਬੀਰਪਧਾਰੇ॥
੬੬॥ ਸੁਰਗੀਵੇਵਾਚਾਸਵੇਯਾ॥ ਗੀਵਨਿਵਾਇ
ਸੁਰਗੀਵਕਹੋਪੁਭਸੋਭਿਤਹੈਕਧਿਕੇਗੁਨਯੋ
ਅਨੇਸੁਰਗਿਤਿਵੰਤਪੁਤਾਪਚਹੂੰਦਿਸਰੈਲਿਰ
ਅਬਲੈਧਰਸੋਗਰਨਰਾਵਨਜੂਝਿਪਰੋਪਲ
ਮੇਸਿਵਲੋਕਧਨਯੋਜੁਭਲੀਭਿਧਸੋਗਤਬਰ
ਮਕੇਉਪਰਦੇਵਨਕੇਮਨੇਦੂਲਕੇਦੂਲਪਰੇ

ਅਨਯੋ ॥ ੬੭ ॥ ਸੀਰਖੁ ਨ ਥਕੈ ਪਾਇ ਪ੍ਰਤਾਪ ॥ ੪੫੮ ॥
ਤੁਧਾਇ ਕੇ ਰਾਵਨੁ ਜੀਤਿ ਹੈ ਲੋਕਾ ਸੋ ਸਰ
ਮਾਇ ਕੇ ਸੋ ਬਕਸੀ ਜੇ ਸੇ ਦੇ ਤੁਧਿ ਦਾਰਲੇ
ਕਰਟੈ ਕਾ ਜਾਇ ਬਿਭੀ ਅਨਰਾਜੁ ਕਰੈ ਸੁ
ਬਜਾਇ ਕੇ ਰਾਖਾ ਦੇ ਕੇ ਜਨੁ ਤੁਧਾ ਜੇ ਬਿ
ਧਿ ਲੋਕੇ ਉਬੈ ਰੁਕਰੈ ਜੇ ਉਰਾ ਮਕੈ ਕੇ ਪਰ
ਹੈ ਨਹਿ ਬੀਕਾ ॥ ੬੮ ॥ ਜਨ ਦੇ ਯਾਗੁ ਫੁਲਿਗ

ਏਹ ਅਥੀਰ ਮਹਾਲ ਅਥੀਰ ਮਿਲੇ ਕਾਧਿ ਜੁ
ਬਸ ਬੈ। ਉਤਤਾਨ ਕੀ ਫੁਲਿ ਗਈ ਚਿਤੁ ਮੈ
ਭਿਜੀ ਸੋ ਕਹੈ ਉਤ੍ਰਿਯਾ ਉਕ ਬੈ ਕਛੁ ਮੈ ਸੀ
ਭਈ ਸਬ ਗੁਰੀ ਦਸਾ ਬਰਨੈ ਤਬ ਰਾਮ ਕੋ ਹੋ
ਇਤ ਬੈ। ਏਹ ਬੀ ਚਿਮ ਦੋ ਦਰ ਕੀ ਅਪਦਾ
ਕਛੁ ਬੈ ਗੀ ਹੋ ਜਾਨਿ ਲੇਹੁ ਅਬੈ। ੬੮॥
ਕਾ ਬਿਤੁ ਭੈ ਨ ਤੇ ਨਿਕਸਾ ਅਭਿਰ ਵੈ ਬਿ

ਲਲਾਇਗਾਇਗਾਇਲੀਕਰਾਇਧਾਇਧਾ ੪੫੮
ਇਨਿਧਰਤਹੈ। ਰਹੀਨਸੀਭਰਕਹੁੰਗਾਰਕ
ਹੁੰਬਾਰਾਮਾਜੁਭਾਂਤਭਾਂਤਮਾਪਦਾਕੇਪਿਜਿਨਿ
ਭਰਤਹੈ। ਪਰੇਨਜਾਰੇਨਜਾਰੇਗਾਮਬਾਨਕੇਉ
ਤਾਰੇਮੰਤੁਭੁੰਨਕੇਲੈਲੈਲੈਰੁਤਉਧਰਿਧਰਤ
ਹੈ। ਜਾਂਕੇਭੁਰਚੋਕਿਚੋਕਿਧਰੈਚਤੁਰਾਨਨਸੇ
ਸੇਈਚੋਕਿਚੋਕਿਰਾਨੀਚੀਟੀਤੋਭੁਰਤਹੈ॥

੭੦ ਕਾਬਿਤੁ ਆਦੇਵਨ ਕੀ ਬੇਟੀ ਦਸ ਕੰਧਰਵੀ
ਭੇਟੀ ਜੀ ਤਿਯੀ ਤਿਯੇ ਲਧੇ ਟੀ ਤੇ ਤੇ ਤਬੈ ਨਿਕ
ਸਤੁ ਹੋ ਗਾਮ ਕਵਿ ਲਿਕਾ ਕਿਧੋ ਛੁਭ ਭਰੇ ਸਾ
ਗਰ ਤੇ ਏਈ ਬਹੁ ਵਾਨ ਲਕੀ ਲਾਪਟੈ ਲਸਤ
ਹੋ ਸਾਂਝ ਜਮੇ ਜੋ ਤਿਧੀ ਮਰਾਇ ਧਾਇ
ਧਾਇ ਮਰਾਇ ਮਾਨੇ ਰਵਰਾ ਵਨ ਮੇ ਕਿਰਨੈ
ਧਸਤੁ ਹੋ ਗਾਮ ਨੇ ਉਤਪਾਤ ਦਿਨੁ ਸੁਕੇ ਜਲ

ਜਾਲਮੁਖੀਲੀਕਾਪਾਤਿਮੇਖਾਬੀਜਗੀਸੀਲ ੪੬੦
ਸਕਰਹੈ॥੭੧॥ਕਾਬਿਤੁਕਿਐਪਤਿਜਾਨ
ਛਾਤਿਛਾਤੇਹਨਏਕਾਛਿਨਧੇਮਬਸਰੈਗ
ਏਹੋਤਾਤੇਨਸੀਭਾਰੇਹੈ॥ਚੀਨਟਟਕਾਰੇਬਹੈ
ਲੇਹੁਕੇਪਨਾਰੇਕਿਐਨਜਾਰੇਨਜਾਰੇਰਾਮਬਾ
ਨਕਾਟਿਹੀਉਤਾਰੇਹੈ॥ਜੈਸੇਰਾਮਚੰਦਬ
ਨਿਸੀਤਾਸੇਕੀਓਹੋਛਲੁਤੇਸੇਪਰਪਚਕੋਉ

ਗਵਰੇ ਬਿਚਾਰੇ ਹੋ ॥ ਕਿਥੋ ਸਿਵੁ ਪਰਿਚਰਦੁ
ਏਹੈ ਬਹਾਰਿ ਮੰਡਲੇ ਰੇ ਨਜੁਰਤ ਜੋ ਰਿਰਹੀਹਾ
ਬਹਾਰੇ ਹੋ ॥ ੧੨ ॥ ਕਾ ਬਿਤੁ ॥ ਏਕ ਕਹੈ ਰੋਇਹਾ
ਸਾਮਾਂ ਸੁਨਿ ਸੋਧੋ ॥ ਏਕ ਹੋ ਕੈ ਸੇ ਸੁਖ ਹੋਇ ਏਕ
ਕਾਂਧ ਯੋਈ ਕਰਤੁ ਹੋ ॥ ਏਕ ਕਹੈ ਤੀਅਮ ਭੁਲੇ
ਹਾਥ ਹੋ ਲਗਾਏ ਜੀਅ ਹਨੁ ਮਾਨ ਦੇਖਿ ਏਕ
ਜੀਅ ਤੋਂ ਰੁਰਤੁ ਹੋ ॥ ਪਰੀਯਾਮ ਸੁਖ ਮਏ ਕਈ ॥ ੪੬

ਸਿਖੁ ਮਿਖਗਿ ਤੁਮ ਦੁਖ ਕੇ ਸਮੁਦ੍ਰਸ ਬਕੇਹੁ ੪੬੧
ਨਤਰਤਹੈ ॥ ਜੇਹੀ ਮਿਗਨੈ ਨੀ ਭੁਈਓ ਭਾਗੀ
ਦੁਖਦੈ ਨੀ ਬੈਨੈ ਦੇਹੁ ਸੋ ਮਟਕਿ ਰਿਰਿਪਾਛੇ
ਈ ਪਰਤਹੈ ॥ ੭੩ ॥ ਦੇਹਗਾ ਸਬਤੈ ਦੁਖੀ ਮ
ਦੇਹਗੀ ਰਗੀ ਚਰਨ ਲਪਟਾਇ ॥ ਸਾਂਤੁ ਭੁੰਤੁ
ਉਪਮਾ ਭੁਈਸੋ ਮਬਕਹੇ ਜੁਨਾਇ ॥ ੭੪ ॥
ਕਬੋ ਵਾਚਾ ਕਬਿਤੁ ॥ ਕਿਯੋ ਮਪਕੀ ਗਤਿ

ਪਗਟੁ ਭਈ ਰਾਵਨੁ ਭੇਕਿਐ ਤਿਹੁ ਲੋਗਾ ਨਿਕੀ

ਆਪਦਾਈ ਆਈ ਹੋ ਗਿਐ ਸੀ ਮਮਮਾ ਜਨੇ

ਹਛੁਟੇ ਤੇ ਉਦਾਸ ਭਈ ਲੋਗਾਈ ਸੁਕਤਿ ਪਾ

ਫੇਮੀ ਚੁਨਿ ਜਕਾਈ ਹੋ ਗਿਐ ਠਕੁਰਾਈ

ਲੋਕਰਾਈ ਤੇ ਬਿਦਾਈ ਹੋਤੁ ਰਿਐ ਗੀਯ ਜੋਗ

ਨਿਨਿ ਜੋਗ ਸੀ ਪਠਾਈ ਹੋ ਦੇਖੋ ਰਖਾਰ

ਈ ਜਬ ਨੀ ਕੇਠਹਰਾਈ ਯਹ ਮਾਇ ਕੈ ਮੇ

ਦਰੀਚਰਨਲਪਟਾਈਹੈ॥੧੫॥ਕਬਿਤੁਕੈਤੁ ੪੬੩
ਇਨਪਾਇਨਕੋਦੇਵਲੇਕਲੇਕਨਕੇਆਇਨਿ
ਭਕਾਇਭੇਟਭੇਟਦੈਨਿਹੋਰਤੇ॥੧੬॥ਗੋਲੇ
ਕਪਾਲਨਕੀਸਦਾਈਮਕਟਮਾਲਲੇਟਿਬ
ਕਰਤਹੀਨਤਾਸੋਡੀਠਿਜੇਰਤੇਜਛਰਛਕਿ
ਨਰਭੁਜੀਗਾਫੂਲਚੰਦਨਸੋਪੁਜਤੇਹੈਸਾਸੁਲੇ
ਬਡੇਈਭੇਰਾਭੇਰਤੇ॥੧੭॥ਰਾਮਕਵਿਰਾਮਰੂਰ

ਆਜੁਤਿ ਨ ਪਾਇ ਨ ਕੋਲਾ ਜਤਨ ਮਰਤ
ਮਨ ਜੀ ਬਕ ਕੰਦੋ ਰਤੇ ॥੧੬॥ ਮਦੋਦਰੀਓ
ਵਾਚਾ ਕਾ ਬਿਤੁ ਜਾਇ ਨ ਤੇ ਮਾਨੀ ਸੀ
ਮਤਾਂ ਦਿਨ ਤੇ ਪਜਾਰੇ ਪੀ ਮਘ ਛੁਕੈ ਹ
ਮਾਰੇ ਰੁਦ ਦਾਹ ਨੇ ਨ ਭੁਏ ਹੋ ਸਦਿ ਨੇ ਦਿ
ਨ ਭੁਏ ਹਾਨਿ ਨੈ ਕਹੂੰ ਨ ਬਢੀ ਕਾਨਿ ਮਾ
ਨ ਹੁਸੀ ਭੁਗਰਿ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਭੁਖ ਲਏ ਹੋ

ਤਬਹੀਤੇਮੀਜਤੁਹੋਹਾਬਨਮਨਾਖਤੁਈ ੪੬੩
ਜਬਹੀਤੇਪਾਨਨਾਖਮੇਜੇਜੇਇਗਾਏਹੈ॥
ਨੈਕਨਸੀਭਾਰਤੁਹੋਏਕੈਬਾਰਹਾਰਤੁਹੋਨ
ਬਮਾਜਲੈਲੈਗੀਧਗੀਧਾਗੀਧਿਗਾਏਹੈ
੭੭ ਕਬੋਵਾਚਾਸਵੈਯਾਜੇਮਮਭਿਮਾਨ
ਕਰੈਗਾਢਕੋਕੋਊਤੇਗਾਢੁਕਚਨਕੋਕਬ
ਹੋਈਗਾਧੋਦਿਕਰੈਪਰਖਾਗਾਜਬੀਸਕਸਿ

ਸਬਨਾਇਸ ਕੈ ਨਹਿ ਕੋਈ ਗਜੀ ਵਤ
ਕੈ ਨੁਕਹੇ ਮਾਰਿ ਕੈ ਸੁਰ ਰਾਜ ਹਿ ਜੀਤ
ਤਕੈ ਨੁ ਜਲੇਈ ਗਜ ਸਬ ਰਾਵਨ ਕੇਦ
ਈਸਾਇ ਤੇ ਪਰਿ ਰਾਮ ਕੀ ਚਿਤੁ ਯੇਸੇਈ
੭੮ ਗੁ ਗੀਵੇਵਾ ਚਾਸ ਵੈਯਾ ਤੇਲ
ਗਿਅਗ ਨਿਜੁ ਗੀਵ ਕਹੈ ਤੁਮ ਖੇਦੁ ਤ
ਜੈ ਰਨ ਮੈ ਯਹ ਹਾਰ ਕੀ ਰਾਖ ਵਖਾਨ ਤੇ

ਮੁੰਤੁਕਟੇਧਰਹੈਸਬਜਾਚੁਮਨੇਹੁਤੁਮਾਕੋ॥ ੪੬੪

ਧਰਮਸੇਨੀਤਿਚਲੈਮਿਲਕੈਜਨੁਰਾਮ

ਕੀਰਿਦੁਹੁਪਗਾਧਾਕੋਸੀਰਖਬੀਰਮੰਦੇ

ਦਰਿਹੈਯਹਯੇਕਹਿਕੈਕਾਪਿਰਾਜਪੁਕਾ

ਕੋ॥ ੭੯ ਸਵੈਯਾ॥ ਹੈਮਘਵਾਜਿਤਕੀਜ

ਨਨੀਮਯਦਾਰੁਵਕੀਤਨਯਾਪਰਧਾਨੀ॥

ਰਾਜਤੁਹੀਸਬਕੇਸਿਰਨਾਖਾਇਹੈਦਸਕੀਧ

ਰਕੇਪਟਰਾਨੀਸੀਰਖੁਬੀਰਸੁਪਾਇਨਿ
ਲਾਗਾਤਿਦ੍ਰੈਕਰਜੋਰਿਮਹਾਬਿਲਲਾਨੀ
ਗਾਵਨਕੇਦੁਖਯੋਤਰਫੈਜੈਸੇਮੀਨਮ
ਰੈਬਿਨੁਸੀਚਤੁਪਾਨੀ ੮੦ ਸਦੈਯਾਨ
ਇਰਹੇਰਖੁਨਾਬਦੇਉਦ੍ਰਿਗਨੀਰਭਰੇ
ਕਰੁਨਾਰਸਤੋਨਲਨੀਲਹਨੁਲਖੁਬੀ
ਰਸੁਸਮੀਗਦਮੈਨਭੁਜੀਠਠਕੇਹਾਸਤੋ॥

ਰਸਪਾਂ ਚ ਭੁਟੇ ਰਖ ਬੀਰ ਕੇ ਨੈ ਨ ਨ ਮੇ ੪੬੫
ਕਛੁ ਕਾਰ ਨ ਤੇ ਬਸ ਤੇ ਗਸੇਈ ਸੀਤ ਜੁ ਨੇ
ਮਨੁ ਲਾਇ ਸਬੈ ਉਚਟੇ ਜਿਨ ਰਾਖਵ
ਕੇ ਜਸ ਤੇ ੪੭ ਵੇਹਰਾ ਤਿਹਾ ਮਬਸਰ
ਬਹਮਾਇ ਸਿਵ ਸਬ ਰਬ ਚੜ੍ਹੇ ਮਕਾਸ
ਸੇਯਹ ਸਬ ਨਗਾਹੈ ਪਗਟ ਜੋਹ ਪਭੁਹੈ
ਤੁਹ ਦਾਸਾ ੪੮ ਸੇਰ ਠਾ ਲਜਾ ਕੇ ਪਪ

ਸਾਦਸਮਾਕਿਸ਼੍ਰੁਰੁਨੈਨਾਨਿਭੁਰੇਗਕਰੁਨਾ
ਅਰੁਬਿਸਮਾਦਮਾਲਿਦਿਨਸੇਪਾਂਚੇ
ਭੁਏ॥੮੩॥ਸੋਰਠਾਸਿਵਲਛਮਨਾ
ਸੁਰੇਸਾਮਿਲਿਦਸਕੀਧਰਾਧਿਤਾਤੈਅਮੰ
ਦੋਦਰਿਦਖਭੇਸਜਯੇਰਸਤਯੇਕਾਰਨ
ਗਨੇ॥੮੪॥ਕਥਿਤੁਜੇਈਨੈਨਦੇਖਿ
ਸਿਵਲਾਜਕੇਜਗਤਭੁਏਜੇਈਲ

ਛਮਕਦੇਖਿਕੇਪਉਛਰਤਹੈ॥ ਤੇਈ ੪੬੬
ਇੰਦੁਰਾਨਕੇਨਿਸਾਨਸੁਨਿਰੀਸਿਯਾਤੁ
ਲੀਕਪਾਤਿਤਾਤਦੇਖਿਸੋਚਕੇਸਰਤੁਕੈ॥
ਜੇਈਦੇਖਿਕੈਮੰਦੇਦਰੀਬਿਪਾਤਿਕਾਲ
ਹੈਬਿਪਾਲਕਰੁਨਾਕੇਰਸਮੇਛਰਤਹੈ॥
ਤੇਈਨੈਨਰਾਮਕੇਬਚਸਾਕਲਿਘਾਮ
ਕੈਵੈਰਾਮਕਦਿਕਾਮਨਾਕੇਪੁਰਨਕਰਤੁਕੈ

੮੫ ਕਾ ਬਿਤੁ ਸੋ ਕਰੁ ਰਿਤੁ ਤੀਰਥ ਬੀਰ
ਤਿਹੁ ਲੋਕ ਪਤਿ ਕੈ ਕਰੁ ਜੇ ਦੇ ਨਹਾਰ ਰੋਕ
ਹੀ ਮੁਕਤਿ ਕੋ ਬੋਲੀ ਤਬ ਦਸ ਰਬ ਨੰਦ
ਨਮ ਨੰਦ ਮਯ ਕੁਮਾਰਿ ਕਟੈ ਯਾਹੋ ਬਢ
ਯਾਹੁ ਮਾਤਿ ਕੋ ਗਮ ਬਹੋ ਨਿਰਾਸ ਭਈ ਜੇ
ਗਨਿ ਉਦਾਸ ਭਈ ਏਕ ਗਮ ਜੀ ਚਿਪ
ਇਧਾ ਇਰਥ ਪਤਿ ਕੋ ਗਮ ਮਾਇ ਜ ਜੇ

ਦੇਹੁ ਜਰੈ ਪਾਪੀ ਧੀਮਸੀ ਗਮ ਰਚੇ ਗੀਰੈ ॥੬੭॥
ਕੈ ਪਾਸੀ ਭਰੈ ਠਾਕੁ ਕਭਗਾ ਤਿਕੈ ॥੬੮॥
ਵੈਯਾ ਸੀਰਖਾ ਬੀਰਹਿ ਭੂਲਿ ਗਈ ਸਬ
ਯੈਰ ਪਕੈ ਦਿਗਯੈ ਉਨੁ ਤੁਰੀ ਗਮੁ ਜਗਾ ਕੇ
ਤਹਾਂ ਰਹੈ ਚਿਤਾ ਲਿਖੈ ਸਬ ਦੇਵ ਨ ਜਯੈ
ਲਕੈ ਨੁਪਗੀ ਮਲਕੈ ਸਾਦੈ ਨੇ ਸਕੈ ਉਪਰ
ਭੈਰਵ ਸਦਾ ਰਹ ਤੀ ਤਬ ਕੈ ਪਭਗੀ ਗਮੁ

ਖੰਡ ਲੱਤਾ ਗੰਨ ਤੀ ਬਿਨੁ ਤੀ ਸੁਕ ਰੈ ਕਾ ਧਿਅੰ
ਡੁਲ ਬੀਚੇ ਖਰੀ ੮੭ ਕਾ ਬਿਤੁ ਮਜ਼ਾ ਕੀ ਦੇ
ਹਛੁਟੇ ਬੁਟੇ ਦੂ ਤਕ ਹੀ ਮੇਰੀ ਜੀ ਤਿਸੁ ਨਿਕੈ
ਪਤੀ ਤਕ ਉਦੇ ਵਨ ਕਰਤ ਹੀ ਕਹੈ ਸੁ
ਰਗ ਜੁਹ ਮੇ ਮਾਜ ਤੇ ਸੁਨਾਵੈ ਜਨ ਜੋ ਜੀ
ਅਤੁਹਾਇ ਤੇ ਤੇ ਉਲਟੇ ਪਰਤ ਹੀ ਜਾਨੈ ਕ
ਮਲਾਸ ਨ ਜੋ ਰਾਮ ਗਰੁਣਾਸ ਨਹੈ ਤਉ

ਸਿਵ ਕਾ ਨ ਨਾਮੇ ਆਨ ਨਾ ਪਰਤੁ ਹੋ ਕਾ ਕੀਰ ੪੬੮
ਅਬੀਰ ਯਹ ਤਾਂ ਕੀਤੀ ਅਦੇਖੋ ਕਾ ਪਿਏ ਤੁ
ਪਾਰਿਕਾਲ ਤੇ ਤੇ ਕੋ ਚੁਨਾ ਤੁਹ ਤੁਹੋ ॥੨੨॥
ਗਮਲੀ ਦੇਵਾਨਾ ਸੁਦਿ ਰਿਦਾਹ ਕਰੇਖ
ਤਿਕੋ ਬਡੁ ਭਾਗ ਨਿਮੇ ਤੁਬ ਤੀ ਬਡੁ ਭਾਗੀ
ਸੀ ਗਜ ਰੈ ਜਿ ਨਿ ਨੀ ਤੁਨ ਹੀ ਨਾਨਿ ਲੈ ਬ
ਰਕੋ ਬਿਪਤਾ ਅਬ ਭਾਗੀ ਗਸਾਂ ਚੁਕਹੇ ਯਹ

ਬਾਤੁ ਅਬੈ ਜਗ ਜੋ ਲਾਗਿ ਮੇਰਿ ਰੁਜੈ ਅ
ਨੁਰਾਗੀ ਤੇ ਲਾਗਿ ਜੀ ਗਾ ਬਨੀ ਖਨ ਕੇ ਕ
ਰਿ ਰਾਜਾਇ ਹਾਗਾ ਰੁਹੈ ਪਟਰਾਗੀ ॥੮॥
ਯਜਵੈ ਯਾਜੇ ਕਛੁ ਅੰ ਕਿਲਿਖੈ ਬਿ
ਧਨਾ ਤੇਈ ਹੋਤ ਹੈ ਸੁੰਦਰਿ ਸੋ ਕਾਨਿਵਾ
ਰਹਾ ਮੇਰੇ ਕਛੁ ਅਪਰਾਧਨ ਹੀ ਅਰੁ
ਹੈ ਅਪਰਾਧ ਤੇ ਅਪਾਧੀ ਚਾਰਹੁ ਬਾਰ

ਦੁਤੀਨ ਕੰਮੇ ਪਠਾਏ ਕਾਧਿਰਾ ਵਨ ਬੈਰੁ ਬਿ ੪੬੯
ਸਾਰਿ ਸੀਉ ਰਾਗੁ ਮਾਨਿ ਮਿਲੇ ਸੀ ਮਰੇ
ਪਲਟੇ ਪਾਤਿ ਕੀਰਤਿ ਰਾਜੁ ਲੇਲੀ ਕਾਜਿ
ਧਾਰਾਗੁ ੯੦ ਮਵੈ ਯਾ ਜੋਨ ਕਰੀ ਤਿਨ
ਏਸ ਮਾਝੀ ਕਹੈ ਰਾਮ ਕੇ ਬੈਰ ਰਤੀਨ ਝੁਰੇ
ਜੈ ਜੇ ਦੇਵਨ ਜਾਤੁ ਪੈ ਜਿਵੇ ਬਲ ਦੇਖ
ਕਹਾਰਨੁ ਮਾਇ ਲਰੈ ਸੁਨਿ ਭਾਮਿ ਨਿ

ਆਪਨੀ ਬਾਤੁ ਹੋਆ ਖੁਨਹੀ ਕਹਤੇ ਅਤਿਲ
ਜਮਰੇ ਨਾ ਤੇਰੁ ਦੁਸੇ ਲਾਖ ਸਮੁੰਦ ਕਰੇ
ਰਿਹੇ ਭੁਹ ਕੀ ਕੋਹ ਮਾਰੇ ਰਿਧ ਕੇ ॥੬॥ ਸਵੈ
ਯਾਹੈ ਬਿਨ ਤੇਰੁ ਖੁਨ ਦਨ ਨੂ ਮਾਪਰ
ਧਛੁ ਮੇਸ ਬਰਾਵਨ ਕੇ ਜਬ ਸੀ ਮਹਰੀਤ
ਬਹੀ ਬਿਗਾਰੀ ਤੁਮਹੈ ਬਿਗਾਰੀ ਨ ਤਲਾਵ
ਨ ਕੇ ਜੇਈ ਪਾਪ ਦਵਾਗੀ ਕਿਮਾਹਿ ਜੇ

ਰੈਤਿਨਕੋਤੁਮਹੋਘਨੁਸਾਵਨਕੋਦੁਖ ੪੭੦
ਸਿਧਮੇਬੁਤਿਰਹੇਹਮਝੇਤੁਮਪਤੁਪਾਰਲ
ਗਾਵਨਕੋ ੪੭੧ ਕਾਬਿਤੁਜਾਗੈਦਿਨ
ਚੈਰੀਸੀਅਬੈਰੀਸੀਜਬਨਿਜਾਗੀਤਾਕੇ
ਪਾਛੈਮੇਹੁਸਮਝਾਇਧਰਜਾਗੀਹੈਅਮ
ਯੋਹਨੁਮਾਨਲਕਾਜਾਰਿਕੈਨਿਸੀਕਜਾ
ਗਧਾਉਰੋਧਿਅੰਗਦੁਸਮਕਾਰਿਝਾਗੀ

ਹੇਯਾਨਾਨਕੀਬਚਨਉਲੀਕਾਨਿਪਾਟਿਯਾਗੀ
 ਅੰਗਿਰੀਭਿਨਸਹਾਇਸਿਦਯੈਝੁਰਸਿ
 ਮਾਰੀਹੈਗਾਮਬਾਨਕਾਟਿਝੁਰੀਧਾਇਨ
 ਕੀਬਾਲਿਹਾਰੀਤਾਪਰਕਹਤਹੈਜਗੀਅਮ
 ਦੇਉਪਾਗੀਹੈ॥੯੩॥ਜਦੈਯਾਗਤੇਜਤੇਕੇ
 ਉਨਬੋਲਿਜਕੈਪਰਯੈਗੁਰਾਯੈਸਬਕੇ
 ਕਮਤੇ॥ਸੁਬਿਭੀਖਨਸੇਖਗਾਮਾਨਿਸਿ ੪੭

ਲਯੋਤਾਤਿਲੀਕਪਤੀਬਿਖਕੇਦਮਤੋਂਸੀਅ ੪੭੧
ਦੀਪਜੋਪੀਤਿਪਤੰਗੁਕਰੈਪਤਿਪ੍ਰਨਬਚੈ
ਤਬਕੋਨਮਤੋਂਪੀਅਕੇਜਬਜਾਨਤਿਹੋ
ਪੁਤ੍ਰਜੁਅਬਰਾਵਨਕੀਗਾਤਿਹੋਤੁਮਤੋਂ
੯੪ਸਵੈਯਾਜੋਸੀਅਚੋਗੀਲਈਤੋਕ
ਹਾਅਰੁਬੈਰਕੀਓਤੋਕਹਾਬਿਗਰਹੈ॥
ਸੇਜੁਕਹੀਸੁਨਦੇਕੋਕਰੀਤੋਕਹਾਭਯੇਲੈ

ਕਰਦਾਰਲਰੇਹੈ॥ ਯਾਰਨਮੇਮੇਰੇਨੈਨਨ
ਤੇਪਲਪਾਛੇਕੋਪਾਉਨਨੈਕੁਟਰੇਹੈ॥ ਧੰਨ
ਸਬੈਅੰਗਰਾਵਨਕੇਜੁਨਮੇਪਗਤੇਅਖ
ਫੇਰਿਧਰੇਹੈ॥ ੯੫॥ ਕਾਬਿਤੁ॥ ਰਾਮਕੀ
ਰਜਾਇਪਾਇਹਨੁਮਾਨਕੀਸਹਾਇ
ਚੋਪਸੇਚਿਤਾਬਨਾਇਰਾਵਨਕੀਦੇਹਕੇ
॥ ਤਾਪਾਰਿਲੇਧਰੀਫੂਕਿਦੈਨੀਤੇਹੀਘ

ਗੰਗਾਜਲਹੁਲੇਭਲੀਕਰੀਫਿਰਾਦੇਖੇਭੁ ੪੭੭
ਰਿਗੋਹਕੋਅੰਮੀਸੀਪਰਜਗੀਅਜਹੁਕੇ
ਹੈਸਹਗੀਮਾਨੇਪਗਟੈਜਨਾਵਤੁਹੈਸੀਤੁ
ਕੇਸਨੇਹਕੋਅਪਰੈਕੋਟਿਮੇਹਤਉਜਰੈਲੇਹ
ਦੇਹਕੀਦੋਹੀਦੇਕੇਹੁਲਾਸਤੋਨਾਮਿਲੀਜਾ
ਇਖੇਹਸੋ॥੯॥ਸੋਰਠਾਤੁਬਲਫੁਮਨੁ
ਹਨੁਮਾਨਰਾਮਰਜਾਇਸੁਪਾਇਕੀਕੀਨੇ

ਰਬਾਕਿਪਲਾਨਜਨਕਸੁਤਾਜਿਹਬਨਬ
ਸੈ॥੨੭॥ਕਬਿਰੁਜਾਇਸਿਰਨਾਇਕੁ
ਵੇਚਲੇਸੀਮਮਾਇਧਾਇਦੇਖੇਰਾਮਪ
ਇਜਤਿਰੁਇਨਿਰਮਲਸੋ॥ਹੋਜੁਲੀਕ
ਰਾਇਰਨਜੂਝੇਅਰਰਾਇਜਸਦੰਦ
ਭੀਬੇਜਾਇਰਪੁਰਾਇਜੀਤੇਬਲਸੇ
॥ਕਹੀਨਬਨਾਇਰਹੇਲੇਚਨਲਗਾਇ

ਇਤਮਬਸੇਕਹਤਿਮਾਜੁਛੂਟੇਕਲਕਲ ੪੭੩
ਸੋਲੈਚਲੈਲਵਾਇਕਵਿਰਾਮਬਲਿਜਾ
ਇਛਬਿਰਹੀਛਿਤਛਾਰਨਖਚੰਦਕਾਕੀ
ਛਲਸੋਛਦਸਦੈਯਾਮੋਰਚਲੇਮਲ
ਕੈਮਹਿਜਾਨਿਚਕੋਰਚਲੇਮੁਖਜਾਨਿਸਮੀ
ਯਾਦਿਗਦੇਖਿਸਰੋਜਨੁਤੇਸੁਬਰੇਮਧਪਾਵ
ਲਿਸੀਮਕੇਸੀਗਧਸੀਸੁਨਿਪਾਇਨਿਨੁ

ਪਰ ਕੀਸਾਨਿ ਸੋ ਮਿਲਹੀ ਸਚ ਲੇਜੀਅ
ਸੈਭੁ ਬਸੀਅਮ ਜਹੂੰ ਜੀਅ ਲਾਖ ਸਕੇ ਚਨ
ਸੋ ਤੁਝਿ ਦਾ ਮਿਨਿ ਕੋ ਰਦ ਪੀਤਿ ਹਸੀ॥੯੯॥
ਸੀਤਾ ਵਾਚਾ ਜਸੈ ਯਾ ਜੈ ਕਹਿ ਹੈਰ
ਪੁਬੀਰਾ ਚਿਤੇ ਮਾਹਿ ਤੇ ਬਨ ਮੇ ਮਗਾ ਕਾਜ
ਪਠਾਏ ਅਮੋਗ ਦਿਤੇ ਪਾਰਿ ਰੇਖਾ ਮਿਟਾਇ
ਕੈ ਭੀਖ ਦਈ ਤੇ ਦਿਤੇ ਦੁਖ ਪਾਏ ਤੇ ਜਮ

ਕੇਹਰਿ ਕੇਹਰੁ ਮਾਨੁ ਦੇਖੁ ਨ ਕਰੀ ਗਾਸੀਆ ੪੭੪
ਹੈ ਬਨਾ ਦੇਹ ਜਾਂ ਨ ਤਿਹੋ ਕਛੁ ਹੈ ਬਿਪਗੀਤਿ
ਜੁਐ ਹਿ ਬਲਾ ਦੁਨਾ ਮਾਪੁ ਨ ਮਾਏ ੪੭੫
ਵੈਯਾ ਤੇਸਤ ਤੇਸਤ ਜੋ ਜਨੁ ਸਿਧ ਹੋ ਫੁੰਦਿ
ਪਰੇਖੁ ਰਠੋ ਕਿ ਜਗਾਯੋ ਤੇਸਤ ਤੇਸਤ ਸਿਸੁ
ਗਫਿ ਰੈ ਨ ਤਿਸੇ ਸਧਗੀ ਛਿਤਿ ਖੇਦੁ ਨ ਪਾ
ਯੋ ਤੇਸਤ ਤੇਸਤ ਰਨ ਕੇ ਪਚਫੇ ਜਨਿ ਜਾਨਕੀ

ਰਾਵਨਮਾਰਿਗੀਰਾਯੋ ਤੇਹਿਤੋਬੇਲਤਹੈਦਸ
ਪੈਤੋਭੁਦਾਸਰਬੀਲਿਘਬਾਰਧਮਾਯੋ॥੧॥
ਕਬਿਤੁ ਤੇਰੇਬਿਛੁਰੇਤੇਮੇਰੈਬਿਛੁਰੀਹੀਸਾ
ਤਤੀਮਰਾਵਨਕੇਮਾਰਤਹੀਸਾਤੇਦੁਰਿਅ
ਈਹੈਲਾਜਰਾਖੀਨੈਨਨਿਪਥੀਨਤਾਸੁਬੈ
ਨਨਿਮੇਰੀਵਕਰਸਕੁਚਉਦਾਰਤਾਬਸਾ
ਈਹੈਸੋਭਾਮਰਿਗਮਰਿਗਾਧੁਹਮੰਡਕੀਰਤਿ

ਅੰਖਰੁ ਮਾਤੁ ਉਤ੍ਤਰਦੀ ਰੂਮੇ ਸੁਰਤਾ ਸੁਹਾਈਰੇ ੪੭੫
ਜੋ ਤੁਕਹੈ ਮੇ ਕੋ ਠੇਰ ਕਹਾਰੁ ਅਬੀਰ ਮਨੁ ਤਾਕੀ
ਚਿਰਨੈ ਨ ਭਾਰਿ ਦੇਖ ਨੁਪਾਈ ਹੋ ॥੧੦੩॥ ਸਵੈ
ਯਾ ਜੰਦ ਪਯੋਗੁ ਮਾਨ ਕਹੀ ਤਉ ਸੀ ਜੀਅ
ਕੈ ਨ ਮਿਟੈ ਖਟਕੋ ॥ ਜਬ ਹੀ ਕੁਛੁ ਰਾਵ ਨ ਕੀਚ
ਲਿਹੈ ਤਬ ਹੀ ਮਨੁ ਮਾਨ ਕਹੈ ਚਟਕੋ ॥ ਬਨ ਕੰਦ
ਕਰੀ ਜਾਇ ਚਾਹਨਿ ਮੇ ਭੁਯੋ ਜਾਨ ਕੀ ਪਾਨ ਮਹੀ

ਪਟਕੋਕਾਕਵਿਗਾਮਚਲੈਠਟਕੈਹਟਕੈਸਕੁ
ਚੈਲੁਭੁਯੋਤਨੁਆਜੁਬਟਾਨੁਟਕੋ॥੧੦੩॥
ਸਵੈਯਾਦੂਰਤੋਗਾਮਾਦਵਾਕਰਦੇਖਿ
ਭਦੇਸੀਅਕੋਵਿਗਾਕੀਜੁਹਸੇਹੈ॥ਸਯਾਮ
ਪਟਾਮਗਿਗਾਮਗਿਨਸੇਕੀਦੇਚਾਤ੍ਰਿਕਮੇ
ਰਮਹਾਲਲਚੇਹੈ॥ਨੈਨਸਰੋਜਨਿਹਾਰ
ਤਹੀਤੁਈਭਿਗਾਕੀਦੇਉਨਮਤੁਪਸੇਹੈ॥

ਪੁਰਨਤਾਂ ਮੁਖ ਚੰਦ ਬਿਲੋ ਬਿਚ ਕੋਰ ਕੀਏ ੪੭੬
ਚਿਤ ਕੋਚ ਪਲੇਹੈ ॥ ੧੦੪ ॥ ਜਾਨ ਕੀ ਚਿਰਾਨ
ਗੋਰਤ ਹੀਰ ਪੁਬੀਰ ਕੋਨੈ ਨ ਭੁਏ ਸਰਸੇ
ਹੈ ॥ ਅੰਗ ਜਿ ਤੇ ਭੁਟ ਹੋ ਸਬ ਕੇ ਦਿਹਾ ਸੀ ਲਗ
ਹੋ ਕੀਏ ਭੁਮਧ ਸੇਹੈ ॥ ਕੈ ਪਗਟੀ ਮਾਨਿ ਬਾਸ
ਕ ਕੀ ॥ ਕੀਏ ਕੋਝ ਪਰੇ ਛਿਤਿ ਮੇ ਬਿਕ ਸੇਹੈ ॥
ਅੰਗ ਭਲੀ ਉਪਮਾ ਕ ਬਿਰਾ ਮਾਨਿ ਛਿਤਿ ਮੇ

ਜਲਮਾਹਿਲਰੋਹੈ॥੧੦੫॥ਸਵੈਯਾਸੀ
ਰਖਾਬੀਰਕਹੀਮੁਸਕਾਇਛੁਨਾਇਕੈ
ਲੇਗਾਨਿਕੈਸੀਮਸੋਗਜਬਲੇਨਹਿਅ
ਗਿਘਵੇਸੁਕਰੈਤਬਲੇਨਗਿਲਾਨਿਮਿ
ਟੈਝੀਮਸੋਗਧਰਿਸੀਲਦੀਸੁਕਰੈਅ
ਬਹਿਧਿਰੁਨਾਇਕਹੈਅਪਨੇਪੀਮਸੋ॥
ਅਬਾਮੋਰਕੀਕੋਨੁਪ੍ਰਤੀਤਿਕਰੈਜਬਠ

ਮਸੇਮਾਜੁ ਕਰੈਤੀਅਸੋ ੧੦੬ ਸੋਰਠਾ ੪੭੭
ਅਬਰੈਕਰੈਪਵੇਸਰਾਮਚਰਜਾਇਸੁਪਾ
ਇਕੈਸਾਖਸਮੀਰਾਦਿਨੇਸਪਤਿਅਤਿ
ਪੁਰੋਸਦਾ ੧੦੭ ਦੇਹਗਾਗਨੁਮਾਨਤ
ਬਯੋਕਹੀਜਾਨਤਹੋਕਿਹਰੇਤਾਕਚਿਨ
ਦੇਹਸੀਮਾਹੁਤੀਕੀਦਨਸੀਕਰਿਲੇਤਾ ੧੧
੧੦੮ ਸਵੈਯਾਗਾਬਨਜੈਰੈਕਹੀਸੀਮ

ਜੁ ਤਬ ਪਦ ਕਸੇ ਸਿਰ ਨਾਇ ਕੇ ਮੇਸੀ ਗਜੇਰ
ਪੁਬੀਰ ਬਿਨਾ ਜਾਮ ਮੇਸੁ ਪਨੇ ਹੁ ਮੇਸੁ ਕਤਿ
ਮੇਰੇ ਬੇਸੀ ਗਤੇ ਮੇਰੇ ਮਗਨਿ ਜਾਰਿ ਪਤ
ਤੁਹਿ ਰਾਮ ਕੀ ਸੋਹ ਰੇ ਕਾਨਿ ਹੇ ਕੇਸੀ ਗਜੇਰ
ਤਿਪਾਇ ਨ ਸੋਗਤਿ ਹੇ ਤੇ ਸਰੋਜ ਰਾਖਿ ਸਰੋ
ਵਰ ਮੇਸੀ ॥ ੧੦੯ ॥ ਵੇਹਰਾ ਸਿਵ ਬਿਰੰਚ
ਦੇਖ ਤਸ ਬੈਸਰ ਗਨਾ ਮਰੁ ਸਰ ਰਾਇ ਮ

ਗਾਨਿਲਪਟਮੇਲਪਟਸੀਗਈਸੀਮਾਲਪ ੪੭੮
ਟਾਇਆ ੧੧੦ ਸਵੈਯਾਜੋਦਧਮਾਨਿਕਹੀ
ਨਭਮੇਜੁਰਪਤਿਫੰਨਪਤਿਬੇਦਮਈਗਤਿ
ਹੁਲੇਗਾਨਿਮੇਜੁਰਮਾਮੇਉਮਾਜੇਈਜਾਨ
ਕੀਹੈਨਹਿਬਾਤਨਈਗਮਰੁਮਾਪਨਜਾਨ
ਤਹੈਪੀਮਕੀਤਉਬਾਤਕਛੁਸਮਝੀਨਗਈ
ਕਾਪਿਭੀਰਖਰੀਰਖਬੀਰਤਉਸੀਮਮੰਗ

ਮੇਮਾਗਰਿਮਿਲਾਇਦਈ॥੧੧੧॥ਜਦੈਯਾ
ਰਮਰਜਾਇਸਤੋਪਾਹਿਲੇਗਿਰਿਕੰਚ
ਨਤੋਜੁਨਰਾਮਿਲਈ॥ਪਾਰਿਮਾਇਕੈਲਿ
ਕਰਚੀਰੁਚਸੋਤਿਹੁਲੇਕਨਤੋਤਿਨਭਾਂ
ਤਿਨਈ॥ਤੁਬਦੋਖਿਪਸੀਨਕੁਦੇਰਘਬੀ
ਰਸੁਗਾਥਿਕੈਤਾਹਿਮੁਕੰਤਿਦਈ॥ਆਨੇਰਾ
ਪਵਰਾਵਨਚੇਰਸੁਨਰਤੇਚਾਸਨੀਸੀਸੀਅ

ਤਾਇਲਲਈ ੧੧੨ ਜਸਵੈ ਯਾ ਜੀਮਹੁਤਾ ੪੭੯
ਸੁਨਮਾਹਿ ਪਵੇ ਸੁਕੀ ਚਿਜ ਬਰਾਮਯਾਇਸ
ਪਾਈ ਯਾਜਾਨਤੁਹੋਇ ਹਕਾਰਨ ਕੋ ਨ ਭੁਲੀ
ਉਪਮਾ ਕਵਿ ਰਾਮ ਬਨਾਈ ਯਾਜਾਨ ਕੀਤੋ ਬਿ
ਛੁਰੇ ਬਿਰਹਾ ਗੀ ਨਿਹੀ ਜੀਮਹੁਤੇ ਜਨੁ ਬਾ
ਹਾਰੇ ਮਾਈ ਗਾਵਨ ਮਾਰਿ ਬਿਦਾਰਿਦ
ਯੋਮ ਬਤੇ ਪਗਛੈ ਕਰਿ ਹੋਤ ਬਿਦਾਈ १

१३॥ ਸਵੈਯਾ ਜਾਨਕੀ ਸੀਲ ਕੇ ਤੇਜ ਤੋਂ ਤੇਜੁ
ਭਯੋਉ ਤੁਪਾਵ ਕ ਕੇ ਮਾਤਿ ਪੀਰੇ ਪਾਇਨਿ
ਲਾਗਿ ਕਰੀ ਬਿਨਤਿ ਤੁਮ ਹੋ ਜਗ ਮਾਤੁ ਪਿ
ਤਾਰ ਪੁਬੀਰੇ ਮੇਧ ਰਿਮਾਜੁ ਕਰੇ ਤੁਮ ਕੇ
ਪੁਕ ਪੁਰ ਪਟੀਰ ਜਮੀਰ ਤੇ ਸੀਰੇ ਜਾਨਤੁ
ਲੇਗ ਸੀ ਮਾਯ ਵਿਬਲੇ ਤੁਮ ਮਾਗਿ ਕੇ ਮਾ
ਨਿ ਪਰਿਦੁ ਪੁਭੀਰੇ ॥੧੧੪॥ ਕ ਬਿਤੁ ਮਾਗਿ

ਤੂੰ ਨਿਕਸਿਆਈਆਂ ਗੰਗੇ ਤੂੰ ਸਵਾਈ ੪੨੦
ਗੰਗੇ ਰਖਾਈ ਮਨ ਭਾਈ ਬਿਨੁ ਖੇਦ ਸੇ
ਮਨੋ ਪਾਨ ਦਾਇ ਨੀ ਗਵਾਈ ਮਨਿਆਈ
ਆਜੁ ਕਿਧੈ ਰਾਜੁ ਤੀ ਨਿਲੋਕ ਪਾਏ ਰਿਖ
ਛੇਦ ਸੇ ਨਾਨਾ ਚਿਤੁ ਚਾਇ ਨਸੇ ਵੈਸੇ ਈਸੁ
ਭਾਇ ਨਸੇ ਰਾਮ ਚੰਦ ਪਾਇ ਨਸੇ ਲਾਗੀ ਦੇ
ਕਥੇ ਦਸੇ ਮਲੇ ਮੀਤ ਮੀਤੁ ਜੋਧ ਨੀਸੇ ਦੇ

ਰਿਨੀਤਾ ਤੇ ਸੇਰ ਮੇ ਮਲੀ ਸੀ ਤਾ ਜੇ ਸੇ ਗੀ
ਤਾ ਮਲੀ ਬੇਦ ਸੇ ॥੧੫॥ ਸੇਹ ਗਾ ਜਬ ਨਾਰ
ਇਨ ਲੋਛ ਤਬ ਹਰਿ ਸੰਗ ਰੁਕ ਮਾਨਿ ਹੋਇ
ਜਬ ਰਖੁ ਪਤਿ ਤਬ ਜਾਨ ਕੀ ਨ ਦੇਨ ਉਪਜ
ਤਦੇਇ ॥੧੬॥ ਸੇਰ ਠਾ ਗਾ ਬਜੇ ਰਿਸਿਰ
ਨਾਇ ਤਬ ਲਛਮ ਨਾ ਬਿਨ ਤੀਕ ਰੈ ॥੧੭॥
ਲੰਕਰ ਪੁਰਾਇ ਰਾਵਨ ਕੇ ਧਨੁ ਲੀ ਜੀਏ ॥੧੮॥

੧੧੭ ਸੇਰਠਾਜੇ ਰਿਖ ਜੀ ਤੇ ਜਾਇ ਸੁਰਕ ੪੮੧
ਹਾਵੈ ਜਸੁ ਬਢੈ ਤਬ ਕੀ ਜੀ ਦੇਸੁ ਗਾਇਨੁ
ਕੋਕਛੁ ਨਲੀ ਜੀ ਦੇ ੧੧੮ ਸੇਰਠਾ ਕਾਧਿ
ਗਨੁ ਸੀ ਗਲ ਗਾਇਨ ਲਯੋ ਬਉਦਿਖ ਨਧਾ
ਇਤੁਰਾ ਜਸਦੁ ਦੁਭੀ ਬਜਾਇ ਲਛਮ
ਸੀ ਮਾਸਾਹਿ ਤਚਲੇ ੧੧੯ ਕਾਧਿਤੁਾ ਜੇ
ਸੇਦਾਨ ਕੀਰਤਿ ਜੇ ਮਾਸਾਹਿ ਤੁਪੀ ਤਿਨਿ

ਤਜੈ ਸੇਰਾਤਿ ਕਾਖੁ ਕਬਿਰਾਮ ਨਿਧਿ ਭਾਗ
ਸੋ ਜੈ ਮਰਥ ਬਨਾ ਮਹਾਰੁਦ੍ਰ ਸੇਭੁ ਵਾਨੈ
ਸਿਧੁ ਗੰਗਾ ਚੰਦ ਚਾਂਦ ਨ ਜੋ ਮਨਿ ਸੇਖ
ਨਾਗ ਸੋ ਜੋ ਧਰਮ ਨਿਤੁ ਭੁਲੇ ਜਾਹਿ ਬਬ
ਸੀਤੁ ਤੇ ਸੇ ਮਾਨੁ ਮਿਲਿ ਜਾਨ ਕੀ ਸੁਆਪ
ਨੇ ਸੁਹਾਗ ਸੋ ਬੈਠਿ ਕੈ ਬਿਵਾਨ ਗੀਰਵ
ਨਚੁ ਲੇਸੀ ਮਾਰਾ ਮਜੈ ਸੇ ਕਰਤਾ ਲਾਮਿਲੈ

ਤਾਲਚਲੈਰਗਸੇ॥੧੨੦॥ਕਬਿਤੁਚਲੇ ੪੮੨
ਰਿਖਜੀਤਿਕਰੀਗਤਿਸਬਸੁਰਨਕੀਜਾ
ਨਕੀਲੈਸੀਗਮਾਨੇਪਾਨਸੇਲਵਾਇਕੈ॥੫॥
ਮਾਸੇਕਹਤਦੇਖਿਮਾਯੇਵਹੀਠਉਰਜਹਾਂ
ਲਛਮਨਇਦ੍ਰਜੀਤਮਾਕੋਰੀਰਿਸਾਇਕੈ
ਸਇਹਾਨਾਂਗਫਾਸਪਗਾਇਹਾਂਨਵਤਬੀਰ
ਗੋਰੇਮੇਰੇਬੀਰਮੇਕੋਟੀਓਹੀਜਿਵਾਇਕੈ॥

ਸਇਹਾਂ ਕਾਹੂੰ ਮਾਥੇ ਦਸ ਕਾਟੇ ਲਿਕ ਰਾਇ ਹੂੰ
ਕੇ ਕਹੀ ਰਖਾ ਗਇ ਬਾ ਤਨੈ ਨਜਰ ਮਾਇ ਕੈ
੧੨੧੧ ਕਬਿਤਾ ਸੰਗ ਸੀ ਮਥੀ ਰਮੈ ਸਮੀਰ
ਸੁਤੁ ਗਮੀ ਗਾਦ ਸੁਰੀ ਵਜਾ ਮਵੰਤ ਕਾ ਪਿਮੰਤੁ
ਲਹੁ ਲਾਸ ਕੀ ਜਾਨੇ ਦਾ ਕੇਤੁ ਤੀਖਨ ਬਿਛੀਖ
ਨਸੇ ਨਲਪ ਲਹੀ ਮੇ ਕਰੈ ਜੋ ਰਮੁ ਜਰਾ ਮਸ੍ਰ
ਸਕੀ ਜਬੈ ਬਰਤਾਰੀ ਮਨੁ ਰਾਗੀ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾ

ਇਨਕੇਚਾਇਨਸੇਬਾਤਕਹੈਸਬਕੇਬਿਲਾ ੪੮੩
ਸਕੀਚਲੇਉਪਰੋਧਮਨੇਪੋਧਲਗੀ
ਆਨਦਕੀਮੋਧਆਇਗਈਮੋਧਗਈ
ਬਨਬਾਸਕੀ॥੧੩੩॥ਸਦੇਯਾਯੁਗਤੇਦੇ
ਖੇਬਸਿਠਕਹੀਨਕੁਮੰਤੂਲਗਾਮਾਮਖੀ
ਤੂਲਗਾਈਲੇਗਜਬੈਮਿਲਿਯੋਨਿਰਖੇ
ਸਮਿਯੋਦਿਗਪੁਜਚਕੋਰਲਗਾਈਆ

ਪਨਹੀ ਮਨੁ ਉਤਾਰਨ ਸੇ ਮਨੋ ਜਾਵਨ ਚਾਹਿਕ
ਮੋਰ ਜਿਗਮਾਏ ॥ ਗੁਪਤ ਦਰਾ ਮਸੀਖ
ਪਤਿ ਸੇ ਸਬ ਕੇ ਸਾਖ ਕੰਜ ਸੁਗਾਏ ॥ ੧੨੩ ॥
ਸਦੈ ਧਾਗਾ ਗੁਮ ਬਸਿ ਸਠ ਕੇ ਪਾਇ ਪਰੇ
ਮਮਲਿ ਬੈਠਿ ਭੁਲੀ ਰੁਚਿ ਜੇ ਪਗ ਧੋਏ
ਗੁਪਤਿ ਕੀ ਬਿਪਰੀਤਿ ਕਥਾ ਸੁਨ ਕੇ ਉ
ਮਰੇ ਜਲ ਨੈਨ ਸਮੇਏ ॥ ਸਿਧੁ ਪਰਾਧਰ

ਨਗਨਦੀਬਨਬੋਹਤੁਜੇਪਾਹਿਲੇਹਮ ੪੮੪
ਜੇਏਦੇਖਤਸੀਗਾਰਪਾਇਨਕੇਪਲ
ਮੇਬਿਸਰੇਪਤਜੁਦੁਖਖੋਏ॥੧੨੪॥ਸ
ਵੈਯਾਕੇਕਈਨੰਦਨਦੁਰਤੋਮਾਨ
ਖਨਾਮਕੀਚਿਦੁਖਨੈਨਬਹਾਏ॥ਮੂੰਰੁ
ਜਟਾਨਖਭੇਸਤੁਪਧਨਕੁਪਤਿਤ੍ਰਿਰੁ
ਸਬੈਪਗਲਾਏ॥ਸੀਰਪੁਬੀਰਲਗਾ

ਇਹ ਹੋਵੁ ਤੀਅਮਾ ਮੁਖ ਚੁੰਮਿ ਕਵੁ ਮੁਖ
ਕਾਣੇ ਦੇਖਿ ਬਭੀਖ ਨਾਮੋ ਰਜ ਕੀ ਵਨ
ਹੀ ਵਰਿ ਠੀ ਬਹੁ ਤੈ ਸਰਮਾਏ ॥ ੧੨੫ ॥ ਸ
ਵੈਯਾ ਮੇਸਾਇ ਭਾਂਤਿ ਸਬੈ ਸਿਲਿਕੈ
ਰਖੁ ਬੀਰ ਸੁਕੇ ਕਈ ਘਾਹਿ ਮਾਏ ਘਾ
ਇਹ ਹੋਸੀ ਮਸੀਰ ਸਮੇਤ ਕਹੈ ਸਬ
ਮੀਰਾਨਿ ਮਾਨਸ ਗਾਏ ਤਾਤੁ ਭਯੈ

ਮਾਰਿ ਨੀਸੁ ਨਿਮਾਤ ਕੀ ਚਿਹਿਤੁ ਤੈ ਬਨ ਬਾਸ ੪੮੫
 ਪਠਾਏ ॥ ਦੇਹ ਛੁਟੈ ਸਬ ਕੀ ਜਰ ਮੇਜੁ ਲੈ
 ਨਚ ਲੇਨ ਰਤੇ ਪਛੁਤਾਏ ॥ ੧੨੬ ॥ ਕਾਬਿਤੁ
 ਪੁਰਨ ਪਾਇ ਤਚ ਲੇ ਮਿਲਨੁ ਮਿਤਾ ਜੂ
 ਕੈ ॥ ਲੇਚਨਾ ਬਿਛੋਨਾ ਲੇਕ ਕਰੈ ਤੁਗ
 ਤੁਗ ਮੇਗਾ ਤਿਨ ਹੀ ਤੇਰਾ ਮਕਾਬਿਦਾਰਿ
 ਫੈਰ ਤਾਰੈ ਤਨ ਪ੍ਰੇਮ ਜਲਾਮਾ ਸੁਨਿ ਜੇ

ਕੀਸੀਕੀਚਮਗਮੇ॥ ਜਾਇਲਪਟਾਇਨੇ
ਹੁਬਹੁਤੈਜਨਾਇਪੁਤੁਜਾਨਕੀਅਮੇਤਮੀ
ਸਰਹੋਧਰਿਪਾਂਗਿਮੇ॥ ਰਾਮਲਛਮਨ
ਜੂਕੇਗੀਲੇਖਾਉਦੇਖਿਕਹੈਸੁਰਜੁਤਜ
ਨਨੀਨਜਨੇਮੇਰਜਗਮੇ॥੧੨॥ ਭ
ਬਿਰੁਜੈਲੇਰਪੁਬੀਰਮਾਤਮਦਿਰ
ਲੇਜਾਹੀਜਾਹਿਤੈਲੇਹੀਜਾਭਿਛਕਾਨਿ

ਰਹੀ ਹੈ ਨਦਾ ਨਕੀ ਗਭੂਖਨ ਪਟ ਬਰ ਉਤਾਰ ੪੮੬
ਸਬ ਵਾਰਿ ਦੀ ਨੇਕ ਹਤੁ ਕੇ ਸਲਾਜਾ ਮਾਜੂ ਕੇ
ਨਮੇ ਰੇ ਮਾਨਕੀ ਗਮਾਰ ਤੀਬ ਨਾਇ ਤਿਨ ਪੈ
ਰਹੀ ਮੇ ਮਾਇ ਲੇ ਨੇ ਮਾਜੂ ਹੋ ਸਪੁਤੀ ਭਈ
ਦੇ ਬਿਗਾਤਿ ਭਾਨਕੀ ਗਪਾਇ ਤੇ ਉਠਾਇ ਮੁ
ਖ ਚੁਮਿ ਪਾਨੀ ਪੀਚਿ ਵਾਰਿ ਛੇ ਨਾ ਦੇ ਉਗੋਦ
ਲੈ ਕੇ ਬੀਚਿ ਦੀ ਨੀਜਾ ਨਕੀ ੫੨੮ ਸਵੈਯਾ

ਗਾਮਕੇਦੇਖਬੋਕੋਸਖੀਆਉਮਤੀਪਨਜ
ਯੋਸੀਗਾਮਨਿਦਝੀਕਿ। ਰੂਪਨਿਹਾਰਿਸਬੈ
ਬਲਿਜਾਹਿਦੈਮਾਨਹੁਪੁਟਤਖੁਟਮਮੀ
ਕੋਆਖੀਜਕਹੈਤਿਨਜੋਜਨਨਿਮੋਹਿਦਾਰ
ਨਦੇਹੁਦੈਮਾਂਸਭਿਪੀਕਿ। ਤੈਲਗਿਦੇਖ
ਨਦੇਉਨਿਕਾਹੁਜੋਜੈਲਗਿਨੈਨਸਿਰਾਤ
ਨਨੀਕੋ॥੧੨੯॥ ਕਬਿਤੁਗਾਉਕੀਲੁ

ਗਾਈਲੇਲੀਆ ਵਤੁਬਧਾਈਤਿਨਕੀ ੪੮੭
ਅਸੀਸਲੇਲੀਨੀਸਸੇਗੁਨੇਧਰਤਿਹੈ॥
ਏਕਨਕੇਦਾਨਸਨਮਾਨਦੈਦੈਏਕਨ
ਕੇਏਕਨਕੇਪਾਇਪਰਿਬਿਦਾਈਯਰ
ਤਿਹੈ॥ ਧਾਨਨਸਸੇਤੁਵਾਰਿਗਾਰਿਰਾਮ
ਚੰਦਪਾਰਿਜੋਕਜੇਈਸੇਈਦੈਦੈਦੁ
ਖਕੇਹਰਤਿਹੈ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤਕੀਚਲਾਏ

ਕੋਠਵਾਰ ਤਹੈ ਰਾਈ ਲੋਨ ਮੇਰੀ ਡੀਠਿ
ਲਾਰੀ ਜਿਨ ਜੀਅ ਮੇਰੇ ਡਰਤਿ ਹੈ ॥੩॥
ਕਬਿਤੁ ਭੈਨ ਤੇ ਨਿਕ ਸਿਮਾਇਰਾ
ਜਮੰਡੁ ਲੀਬ ਨਾਇ ਕੀ ਨੇਮਾ ਭਿਖੈ ਕ
ਰਿਖਿ ਮੰਡੁ ਲੁਬਿਚਾਰਿ ਕੈ ਛਤ੍ਰ ਪੁਜਾ
ਚਾਮਰ ਬਿਜਨ ਲੈ ਕੀ ਬੀਰਾ ਬਰਾਤ
ਕੇ ਸਿੰਘਾਸਨ ਬਿਰਾਜੇ ਮਾਰਿ ਮਾਰਿ ਕੈ

ੴ ਦੁਭੀਬ ਜਾਇ ਜੁਰ ਰਾਮ ਬਰਖਾਇ ਫੂ ੪੮੮
ਲਲੁ ਲਲਿ ਮਿਟੀ ਸਬ ਹੀ ਕੀ ਫੂ ਲਨਰ ਨਾਰਿ
ਕੈ ॥ ਰਾਮ ਚੰਦ ਚੰਦ ਮਾ ਕੇ ਰਾਜ ਕੇ ਸਮਾ
ਜ ਦੇ ਖਿਸਮਾ ਜੁਤਾ ਤੇਰਾ ਮਕਾਬਿ ਪਾਨ ਦੀ
ਨੇ ਵਾਰਿ ਕੈ ॥ ੧੩੧ ॥ ਕਹੈ ਰਖ ਰਾਈ ਨਾਨਿ
ਭਾਈ ਹੋਤ ਰਖ ਰਾਇ ਕੋ ਨ ਕਹੈ ਉਪਕਾ
ਰ ਕਪਿ ਰਾਜ ਕੇ ॥ ਸੀਤਾ ਜੋ ਧੁਲ ਜਾਇ ਸਿ

ਸਥਾਇਕੈ ਬਨਾਇ ਰੀਲ ਜਾਯੇ ਲਲ
ਮਨਜੂਕੈ ਦੇਤੇ ਬਡੇ ਕਾਜ ਕੇ ਨੀਲ ਨ
ਲਹਨੁ ਮਾਨਮ ਗਦ ਸੇਜਾ ਮਵਾਨੁ ਦੇ
ਈਹੈ ਜਿਥੈ ਯਾਸ ਬਰਾਵਨੁ ਸਮਾਜ ਕੇ
ਮਤਾਤ ਹਮਾਇਨੁ ਕੇ ਰਿਲੀਹੈ ਮਜਰੂ
ਲੇਖੀਰ ਲੇਚਨੁ ਹਮਾਰੇ ਨਉ ਠਤ ਮਾਰੇ
ਲਾਜ ਕੇ ੧੩੨ ਸਵੈਯਾ ਦੇਸਨ ਦੇਸ

ਭੈਆਏਨਰੇਸਜਬੈਰਖੁਬੀਹਕੇਪਾਇਖ ੪੮੨
ਭੈਭੈਰਿਖਾਪਿਬਿਦਾਕਾਰਿਅਨਦੁ
ਸੇਦਖਸੁਕਿਗਏਸੁਖਹੋਤਹਰੇਕਾਕਾਪਮ
ਤੁਲਾਮੇਰਾਬਿਭੀਖਨਕੇਰਬਬਾਰਨਦੇ
ਮਾਨਿਪੁਜਿਖਰੇਕਾਕਵਿਰਾਮਸੀਰਾਮਕੇ
ਸੇਵਤਹੀਜੁਗਚਾਰਨਮੇਕਹੋਕੇਨਤੁਰੇ
੧੩੩ ਸੇਰਠਾਗਾਮਭੁਗਤਿਰਸੁਹੋਇਤੇ

ਰਖਪਤਿਛਾਡੈਨਗੀਪਭਚਰਨਨਮਨ
ਜੇਇਹਨੁਮਾਨਸਬਸੋਕਹੈ॥੧੩੪॥ਕਬਿ
ਤੁਆਦਾਨਪਰਹੁਤੁਸੇਈਕੁਲਕੋਸਖਤਸੇ
ਈਲਾਖਕਾਮਛਾਡਿਕੈਜੁਕਰੈਕਾਮਕੈ
ਪਤਿਤਪਬੀਨੁਸੇਈਪੇਸਜਲਮੀਨੁਸੇਈ
ਮੋਰੇਪੇਕਹਾਵੈਆਪਕਰੈਗਰਿਨਾਮਕੈ
ਲਾਜਕੇਜਗਾਨੁਸੇਈਆਜੁਕਵਿਰਾਜੁ

ਸੇਈਸੇਰੇਸਿਰਤਾਜੁਸੇਈਕੇਜੁਭਰੇਗਾ ੪੬੦
ਮਕੈ।ਰਾਮਕਾਦਿਰਾਜੁਸੇਈਰਾਜਕੇਸ
ਮਾਜੁਸੇਈਮਹਾਰਾਜੁਸੇਈਜੇਈਭਜੇ
ਰਾਜਾਰਾਮਕੈ॥੧੩੫॥ਸੇਰਠਾਮਾਨਦ
ਉਰਨਸਮਾਇਭੁਜਉਠਾਇਮੰਗਦੁਕ
ਹੈ।ਰਾਮਪਤਿਕੇਗਾਨਗਾਇਫੁਨਿਭੇ
ਗਰਤਨੁਜਾਨਿਕੈ॥੧੩੬॥ਕਾਬਿਤਾਸ

ਦਾ ਰਖੁ ਬੀਰ ਕਹਿ ਲਛਮ ਨ ਬੀਰ ਕਹਿ
ਮਹਾਰਖੁ ਬੀਰ ਕਹਿ ਮ ਨ ਕੇਸਰ ਗਇ ਰੋ॥
ਸੀਤਾ ਪਤਿ ਰਾਂਮ ਕਹਿ ਕਾਮ ਹੂ ਕੇ ਕਾਮ ਕ
ਹਿ ਰਾਂਮ ਰਾਂਮ ਗਾਮ ਕਹਿ ਮੇਰ ਦੇ ਬਗ
ਇਰੋ॥ ਤੀ ਨੇ ਲੋਕ ਨਾ ਬਕਹਿ ਬੂਝੇ ਦੇ ਤ
ਹਾ ਬੁਕਹਿ ਮਾਪ ਰਖੁ ਨਾ ਬਕਹਿ ਮੇ
ਰਖੇ ਕਹਾਇ ਰੋ ਬੇਨ ਨ ਕੇਸਰ ਕਹਿ ੪੯